

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGES

TRYCKTA HANDLINGAR

FÖR

1895.

HELSINGFORS
TIDNINGS- & TRYCKERI-AKTIEBOLAGETS TRYCKERI
1896.

Innehåll.

- N:o 1. Förteckning öfver hos Stadsfullmäktige diariiförda, den 31 December 1894 oafgjorda ärenden.
” 2. Handlingar angående sanitära missförhållanden i Hermanstad och Majstad.
” 3. Utskottsbetänkande i anledning af förslag angående pantlånerörelsens ordnande.
” 4. Utskottsbetänkande n:o 2 angående nytt reglemente för auktionskammaren i Helsingfors stad.
” 5. Handlingar angående afsyning af hamnbanan.
” 6. Handlingar rörande Helsingfors stads räkenskaper och bokslut för år 1894.
” 7. Handlingar angående motion om ändring af Stadsfullmäktiges arbetsordning.
” 8. Handlingar angående upplåtande af plats åt Diakonissanstalten i Helsingfors.
” 9. Handlingar angående instruktion för Drätselkontoret.
” 10. Utskottsbetänkande i fråga om kontroll öfver de prostituerade i Helsingfors.
” 11. Utskottsbetänkande angående revisionen af stadens räkenskaper för år 1893.
” 12. Utskottsbetänkande med förslag till reglemente för dårdvårdsinrättningen i Helsingfors.
” 13. Utskottsbetänkande i fråga om stadsfiskalernas löneförmåner.
” 14. Handlingar angående inköp af Barnhemmet å tomten n:o 6 vid Lappviksgatan.
” 15. Handlingar rörande reglemente för stadens dårdvårdsinrättningar och dermed sammanhängande frågor.
” 16. Handlingar angående förslag till nytt reglemente för fattigvården i Helsingfors.
” 17. Handlingar angående tomtplats för en museibyggnad i Helsingfors.
” 18. Utskottsbetänkande med anledning af särskilda förslag angående botaniska trädgården.
” 19. Handlingar angående instruktion och stat för stadens Trafikkontor.
” 20. Handlingar angående revision af Helsingfors stads räkenskaper för år 1894.
” 21. Utskottsbetänkande angående fördelningen af utskänkings- och utminuteringsaktiebolagens vinstmedel.
” 22. Utskottsbetänkande angående ändringar i broavgiften.
” 23. Utskottsbetänkande med förslag till underdänigt yttrande i anledning af Finlands Ständers motion angående gatuunderhållet.
” 24. Utskottsbetänkande angående den af generallöjtnanten O. Furuhjelm till staden donerade tafvelsamling.
” 25. Utskottsbetänkande angående ordningsregler vid begagnandet af varuskjulet å Magasinskajen.
” 26. Utlåtande angående förslag till taxa för byggnadssyneförrättningar.
” 27. Förslag till utgifts- och inkomststat för Helsingfors stad år 1896.
” 28. Handlingar angående Helsingfors stads utgifts- och inkomststat för 1896.
” 29. Handlingar angående trafikkontorets ställande på ordinarie stat.
” 30. Utskottsbetänkande n:o 2 i fråga om nytt reglemente för fattigvården i Helsingfors.
” 31. Handlingar angående Senatstorgets förseende med planteringar.
” 32. Utskottsbetänkande i anledning af motion om ändring i Stadsfullmäktiges arbetsordning.
” 33. Handlingar angående framtida disposition af villan Hagasund.

- N:o 34. Utskottsbetänkande angående ordnandet af handeln med viner och andra svagare rusdrycker.
” 35. Magistratens förslag till utgifts- och inkomststat för Helsingfors stad år 1896.
” 36. Utskottsbetänkande angående brottmålsnotariernas vid Rådstufvurätten anhållan om löneförhöjning.
” 37. Utskottsbetänkande angående stadens utgifts- och inkomstförslag för år 1896.
” 38. Utskottsbetänkande angående anslag åt Helsingfors Utskänkningsaktiebolag till underhåll af Högholmen och Fölisön.
” 39. Utskottsbetänkande med anledning af särskilda framställningar i fråga om handeln med svagare rusdrycker.
” 40. Utskottsbetänkande i fråga om inlösen af villalotterna i vestra området af Ulrikasborgs brunnspark.
” 41. Utgifts- och inkomststat för Helsingfors stad år 1896. Faststald af Stadsfullmäktige den 27 December 1895.

Förteckning öfver hos Stadsfullmäktige diariiförda, den 31 Dec.
1894 oafgjorda ärenden.

Tiden, då ärendet inkom.	Ärendets beskaffenhet.	På hvad ärendet beror.
a) Från föregående år beroende.		
1888. Mars 5.	Ang. särskilda föreskrifter för bebyggande af fabriksstomter.	Den 16 Maj 1893 remitterades ärendet till Drätselkammaren.
1891. Mars 2.	Stadsfullmäktiges i Uleåborg anhållan om åtgärd till uppgörande af förslag till reglemente för en enke- och pupillkassa för städernas tjänstemän.	Den 21 Nov. 1893 öfverlemnades ärendet till Beredningsutskottet.
Mars 10.	Frågan om renhållningsväsendets ordnande.	Den 10 Mars 1891 remitteradt till Helsovårdsnämnden.
1892. Nov. 7.	Magistratens bref med Fattigvårdsstyrelsens framställning om utarbetande af förslag till nytt fattigvårdsreglemente.	Sedan ett af Stadsfullmäktige, tillsatt särskildt utskott inlemnadt förslag till nytt fattigvårdsreglemente, anmodades Fattigvårdsstyrelsen den 18 September att häröfver afgifva utlåtande.
1893. Mars 11.	Ang. upplåtande af östra delen af fabriksqvarteret N:o 179 för uppförande af arbetarebostäder.	Den 11 Mars 1893 remitteradt till Drätselkammaren.
Maj 29.	Ang. inrättande af särskilda åkdon för spillningsforsling.	Den 30 Maj 1893 remitterades ärendet till Helsovårdsnämnden.
Dec. 29.	Ang. hemställan hos Städernas allmänna brandstodsbolag om bidrag till brandverkets i H:fors underhåll.	Den 29 Dec. 1893 öfverlemnades ärendet till Beredningsutskottet.

b) Under året inkomna.

1. *Från Magistraten.*

Juni 4.	Ang. förslag till instruktion för auktionskammaren m. m.	Den 21 Augusti öfverlemnades ärendet till ett särskildt utskott, bestående af Herrar L. v. Pfaler, K. Castrén och H. Renlund. Sedan utskottet i slutet af December månad slutfört sitt arbete, beror ärendet på betänkandets tryckning.
„ 13.	Ang. revisionen af stadens räkenskaper för år 1893.	Den 14 Juni remitterades ärendet till ett af Herrar K. Castrén, A. Norrmén och V. Ek bestående utskott.
Okt. 1.	Ang. åtgärder i fråga om kontrollen af prostituerade.	D. 2 Okt. öfverlemnades ärendet till ett af Herrar E. Juslin, F. Jansson och O. A. Ståhlberg bestående utskott.
Nov. 26.	Ang. komitéförslaget rörande pantlänarerelsens ordnande.	D. 27 Nov. öfverlemnades ärendet till ett af Herrar A. Nyberg, A. Granfelt och M. Fazer bestående utskott.
Dec. 28.	Ang. iståndsättandet af vägen å 4:de linien af Berghäll.	D. 28 Dec. remitterades ärendet till Drätselkammaren.
„ „	Ang. arvodesförhöjning åt stadsfiskalerna i Helsingfors.	D. 28 Dec. öfverlemnades ärendet till ett af Hrr J. A. Nordman, F. Jansson, K. Castrén, Hj. Schildt och B. O. Stenius bestående utskott.

2. *Från Drätselkammaren.*

Okt. 22.	Ang. upplåtande åt lotsverket af ett strandområde vid Brobergskajen.	D. 23 Okt. återremitterades ärendet till Drätselkammaren för införskaffande af närmare utredning.
Nov. 5.	Ang. inlösen af särskilda villalotter i Brunnsparkens vestra område.	D. 27 Nov. öfverlemnades ärendet till ett af Hrr R. Heimberger, F. W. Grönqvist, A. Granfelt, K. G. Nyström och A. Norrmén bestående utskott.
Dec. 28.	Ang. stakett kring botan. trädgården.	Beror på föredragning.

3. *Från öfriga nämnder och bestyrelser m. m.*

Nov. 26.	Helsovårdsnämndens skrifvelse ang. afhjelpande af sanitära missförhållanden i Hermanstad och Majstad.	D. 27 Nov. remitterades ärendet till Drätselkammaren.
" "	Folkskoledirektionens skrifvelse i anledning af Stadsfullmäktiges beslut om kostnadsfri folkskoleundervisning.	D. 27 Nov. öfverlemnades åt beredningsutskottet att afgifva utlåtande angående häraf möjligen påkallad ändring i reglementet för stadens folkskolor.
Dec. 10.	Folkskoledirektionens skrifvelse angående väckt fråga om inköp af Barnhemmets hus vid Lappviksg.	D. 11 Dec. remitterades ärendet till Drätselkammaren.
" "	Fattigvårdsstyrelsens skrifvelse ang. förvaltningen af kommunens dårvårdsanstalter.	D. 11 Dec. öfverlemnades åt ett af Hrr J. A. Nordman, M. W. af Schultén, A. Holmberg, W. v. Hausen och C. E. Degerholm bestående utskott att uppgöra förslag till reglemente för ifrågavarande anstalter.
" 28.	Brandkommissionens skrifvelse ang. tillbyggnad till norra brandstationen.	D. 28 Dec. öfverlemnades åt Drätselkammaren att, efter Brandkommissionens och Byggnadskontorets hörande, inkomma med förslag ang. lämpligare placering af brandmanskapet.

4. *Från enskilda personer, föreningar m. m.*

Dec. 18.	Bestyrelsens för Helsingfors sjukhem anh. om arrendefrihet för Djurgårdsvillan N:o 6.	D. 18 Dec. ramitterades ärendet till Drätselkammaren.
----------	---	---

5. *Hos Stadsfullmäktige väckta förslag.*

Sept. 18.	Herr Helsingius inlemnar förslag till nytt fattigvårdsreglemente.	D. 18 Sept. remitterades ärendet till Fattigvårdsstyrelsen.
-----------	---	---

Helsingfors Stadsfullmäktige hafva under år 1894 sammanträdt 18 gånger. De under året inkomna ärendenas antal utgör 276 (mot 333 under år 1893) hvarjemed från föregående år voro beroende 4 ärenden. De afgångna breffvens antal uppgår till 344 (mot 415 under år 1893).

Helsingfors, den 31 December 1894.

Elis Furuhjelm.

*Redogörelse för de af Helsingfors Stadsfullmäktige tillsatta
utskottens verksamhet under år 1894.*

Vid 1894 års ingång funnos 3 af Stadsfullmäktige tillsatta utskott, hvilka icke afslutat sina arbeten. Under året tillkommo, förutom allmänna beredningsutskottet, 20 nya utskott, hvarför utskottens sammanlagda antal utgjort 23 (emot 22 under år 1893 och 27 under år 1892).

Af dessa hafva 19 under året varit i verksamhet samt 17 slutfört sina uppdrag. Vid årets slut kvarstå således 6 utskott (emot 3 vid utgången af 1893 och 8 vid utgången af år 1892).

Utskotten hafva afgifvit 15 tryckta *) och 4 skriftliga utlåtanden eller inalles 19 betänkanden (motsvarande 19 tryckta och 3 skriftliga betänkanden under hvardera åren 1892 och 1893).

De till år 1895 kvarstående utskotten äro följande.:

1:o) För pröfning af revisorernes anmärkningar beträffande 1893 års räkenskaper, tillsatt den 14 juni 1894 och bestående af herrar K. Castrén, V. Ek och A. Norrmén.

2:o) För frågan om kontrollen öfver de prostituerade, tillsatt den 2 oktober 1894 och bestående af herrar F. Jansson, E. Juslin och O. A. Ståhlberg.

3:o) För frågan om pantlånerörelsens ordnande, tillsatt den 27 november 1894 och bestående af herrar A. Nyberg, A. Granfelt och M. Fazer.

4:o) För frågan om försäljning af villalotterna i vestra Brunnsparken, tillsatt den 27 november 1894 och bestående af herrar A. Granfelt, F. W. Grönqvist, R. Heimberger, G. Nyström och A. Norrmén.

5:o) För utarbetande af reglemente för kommunens dårdvårdsinrättningar, tillsatt den 11 december 1894 och bestående af herrar C. E. Degerholm, W. v. Hausen, A. Holmberg, J. A. Nordman, och M. W. af Schultén.

6:o) För frågan om höjning af stadsfiskalernas aflöning, tillsatt den 28 december 1894 och bestående af herrar K. Castrén, F. Jansson, J. A. Nordman, Hj. Schildt och B. O. Stenius.

Antalet af utskottens sammanträden utgör omkring 40 (emot 80 hvardera året 1892 och 1893).

Helsingfors, den 31 december 1894.

*) Ett utskottsbetänkande är dessutom under tryckning.

W. F. Heimbürger.

Handlingar agående sanitära missförhållanden i Guntäckt villastäder Hermanstad och Majstad.

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors,

den 11 April 1895.

N:o 86.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

I anledning af att dåvarande sundhetsinspektören, e. o. professorn Wilh. Sucksdorff uti skrifvelse för den 28 sistlidne Augusti till Helsovårdsnämnden inlemnade en beskrifning öfver de sanitära förhållandena uti villakomplexerna Hermanstad och Majstad äfvensom andra delar af Guntäckt allodialsäteri och staden tillhörande Backas hemman samt dervid påpekat de bristfälligheter, hvilka borde afhjelpas, för att de sanitära förhållandena på nämnda område måtte kunna anses tillfredsställande, hade Helsovårdsnämnden icke allenast tagit professor Sucksdorffs utlåtande under ompröfning, efter att å ifrågavarande ställen hafva anställt syn, hvarvid rigtigheten af professor Sucksdorffs anmärkningar blifvit konstaterade, utan äfven jemte skrifvelse af den 8 påföljande Oktober till Stadsfullmäktige insändt afskrift af professor Sucksdorffs anförda beskrifning och förslag samt öfriga af honom till nämnden öfverlemnade handlingar i ärendet och i skrifvelsen anhållit hos Fullmäktige om vidtagande af följande åtgärder:

1:o att i främsta rummet en tillsyningsman för dessa områden från och med nästkommande (d. v. s. innevarande) år blefve anställd samt erhöle samma årliga aflöning som öfrige tillsyningsmän, nämligen 2,000 mark;

2:o att vattenledningen blefve utsträckt så, att respektive villaegare kunde från densamma fylla sitt vattenbehof;

3:o att den af professor Sucksdorff påpekade bestämning beträffande spillvattnets bortledning från en del villor i Hermanstad blefve genomförd och af professor Sucksdorff jemväl omnämnda afloppsledning förlängd till hafsstranden; samt

4:o att ifrågavarande områden såvidt möjligt blefve med staden införlifvade, så att de för Helsingfors stad gällande helsovårdsstadganden derstädes kunde tillämpas.

Vid den 27 November 1894 hållet sammanträde hafva Stadsfullmäktige beslutit

remittera handlingarna i ärendet till Drätselkammaren, som egde med utlåtande i saken till Fullmäktige inkomma.

För fullgörande häraf ansåg sig Drätselkammaren till först böra inhemta Byggnadskontorets yttrande, förnämligast beträffande punkt 3:o uti Helsovårdsnämndens framställning angående anläggande af afloppskanaler i Hermanstad I för spillvattnets afledande. Och anför Byggnadskontoret uti sin här närslutna skrifvelse till Kammaren af den 4 i denna månad, hvilken skrifvelse åtföljes af en karta öfver Hermanstad I och ett kostnadsförslag, bland annat, att kontoret under förledne sommar verkställt särskilda afvägningar och grundundersökningar i Hermanstad, med ledning af hvilka kontoret uppgjort förslag till kloakledningar derstädes; samt skulle genom dessa ledningars utförande, enligt Byggnadskontorets förmenande, de mest påfallande missförhållanden i spillvattnets bortledande för sagda villastad afhjelpas, i det på få undantag när samteliga tomter i kvarteren 1, 2, 3, 4, 5, 6 och 9 antingen direkt eller genom kortare biledningar skulle kunna förbindas med ifrågavarande kanaler.

Af dessa kanaler, hvilka i längd uppgå till inalles 928 meter och för hvilka totalkostnaden af Byggnadskontoret beräknats till 36,330 mark, föreslår Byggnadskontoret till utförande under instundande sommar endast förlängningen till Gammelstadviken af den redan i Hermanstad I förefintliga, genom kvarteret N:o 3 samt under 2:dra parallel- och 2:dra tvärgatan löpande hufvudafloppsledningen, hvilken kanalförlängning kalkylerats till en kostnad af 3,860 mark. Deremot skulle af de föreslagna kanalerna enligt kontorets åsigt under år 1896 böra utföras dylika ledningar för en summa af 17,560 mark, varande dessa sistnämnda kanaler synnerligen påkallade af det öfverklagade förhållandet, att bebyggarene i de invid Sörnäs straffängelses gränsgärde belägna tomterna utkasta spillvatten å fängelsets område. Återstående projekterade kanalsträngar, för hvilka kostnaden beräknats uppgå till 14,910 mark, borde slutligen utföras under år 1897.

De af professor Sucksdorff och Helsovårdsnämnden nu framhållna sanitära missförhållandena i Guntäckt hafva, såsom af Stadsfullmäktige nogsamt är känt, icke undgått Drätselkammarens uppmärksamhet. Till aflägsnande af desamma hafva härtills af Kammaren följande förslag, hvilka äfven vunnit Stadsfullmäktiges godkännande, blifvit gjorda. Uti skrifvelse af den 10 Maj sistlidet år (Stfs tryckta handl. N:o 19) anhöll Kamaren om bemyndigande att efterhand och i den mån sådant ske kan med de nuvarande arrendatorerna i Hermanstad och Majstad afsluta nya arrendekontrakt, uti hvilka under punkt 5 ingår den bestämning, att, till förekommande af markens förorenande och deraf uppstående sanitära vådor, exkrementer från människor eller djur äfvensom allt affall och spillvatten skola uppsamlas uti täta kärl eller behållare. Uti Kammarens förslag till innevarande års budget upptogs under XI hufvudtiteln, *Vattenledningen*, en utgiftspost på 23,300 mark för utsträckning af vattenledningen till Hermanstad, i sammanhang hvarmed äfven några kanalbyggnadsarbeten skulle utföras. I motiveringen till

sitt utgifts- och inkomstförslag för detta år anför Kammaren härom (Stfs tryckta handl. N:o 28 sidan 13). „Som rörledningen (vattenledningen) i detta fall under sträckan för nyssnämnda förlängning (vattenledningens utsträckande ända till villastadens torg) komme att förläggas uti ett befintligt öppet dike, vore meningen att med detsamma förvandla det ytterst osnygga och osunda diket till ett täckt aflopp, som sedan i temmelig vinkelrät riktningen emot vattenledningen öfver ängen, der det öppna diket nu slutar, skulle på kortaste väg fortsättas ända till vikstranden. Genom denna vattenledning och dermed förenadt kanaliseringsarbete, hvilket sistsagda arbete hunde i hufvudsak utföras med den under innevarande år (1894) och nästkommande år uppstående besparingen i anslaget för kanaler och afloppsdiken, om detta anslag hålles vid vanligt belopp eller omkring 6,000 mark, blefve enligt Kammarens förmenande de värsta hygieniska missförhållandena i Hermanstad I på ett effektivt sätt afhjelpa.“ Icke heller frågan om villastädernas å Gumtäckt införlifvande med staden har lemnats af Kammaren obeaktad och har den såväl vid tiden för beslutet om inköp af Gumtäckt varit framhållen som ock senare vid Kammarens förslag beträffande förvaltningen af denna lägenhet.

I sistnämnda afseende eller angående frågan om Gumtäckts indragande under stadens allmänna administration och rättssfer har Kammaren emellertid städse iakttagit en mer eller mindre afböjande ställning, anseende att större klarhet i frågan först med tiden kunde vinnas samt att till och med vissa lagstiftningsåtgärder angående mindre köpingar och förstäder, hvarigenom dessa tillerkändes någon art af sjelfbeskattnings- och sjelfförvaltningsrätt derförinnan borde föregå. Tvärt emot att något skäl för inkorporerande af villastäderna Hermanstad och Majstad under den korta tid, Gumtäckt allodialsäteri tillhört staden, skulle tillkommit och förändrat Drättselkammarens uppfattning, har Kammaren allt mera befastats i sin tidigare hysta öfvertygelse. Ett öfverförande af Gumtäckt eller några delar deraf från Helsing landskommun till Helsingfors stad, hvilket knappast kunde försiggå utan begifvande dertill af de många arrendatorerna derstädes, hvilka genom inteckning i lägenheten äro tryggade vid sina innehafvande kontrakt och hvilka genom en dylik transformation komme uti ett, mot det nuvarande alldeles förändradt läge, blefve vid nu gällande förhållanden förenadt med nära nog öfvervinneliga svårigheter och i alla händelser oformligt dryga kostnader, de der i intet afseende kunde anses uppvägas af motsvarande förmåner. Flere omständigheter, deribland arrendatorernas ådagalagda synnerligen stora svårigheter att kunna erlägga sina arrendeafgälder, men förnämligast den med afseende å gatornas ringa bredd och svåra lutningsförhållanden snart sagdt absolut omöjliga planläggningen för Gumtäckts förstäder, hvilka genom de för vattenlednings- och kloakanläggningar anställda afvägningarna derstädes ådagalagts, hafva allt fastare öfvertygat Drättselkammaren derom, att dessa förstäder icke kunna hafva någon framtid samt att allt vidare bebyggande af dem mera bör betraktas

såsom en olägenhet än en fördel för staden. Hvarje sträfvande från stadsmyndigheternas sida borde också därför utgå på inskränkande af utgifterna för Gumbäck till det minsta möjliga. Drätselkammaren kan härför icke heller omfatta Helsovårdsnämndens önskningsmål, att ifrågavarande lägenhet så fort som möjligt blefve med staden införlifvad, på det de för Helsingfors stad gällande helsovårdsstadganden derstädes kunde tillämpas.

Blifva förstäderna Hermanstad och Majstad icke synnerligen tätare bebyggda, än hvad nu är fallet, och hålles befolkningen derstädes vid dess nuvarande jämförelsevis låga numerär, anser Drätselkammaren, att dessa quasiförstäder utan någon mera öfverhängande våda för sig sjelfva eller Helsingfors stad borde kunna åtnöjas med den sedan fjolåret för Helsing kommun gällande helsovårdsordning, isynnerhet om en något strängare kontroll öfver dess noggranna efterlefnad anordnas och om dessutom genom godvillig öfverenskommelse, d. v. s. genom förnyade kontrakts bestämmelser med arrendatorerne, en del af denna ordnings stadganden, såsom särskildt rörande fäkaliens och spillvattnets uppsamlade, skärpes. Helsing sockens helsovåresordning synes Kammaren så mycket mera tillfredsställande för Gumbäck, som till Hermanstad I eller just den tätast bebyggda delen af lägenheten som bäst framdrages vattenledning och kommer att i sommar utföras några redan beslutna afloppskanaler, hvilka i framtiden, vid sig visande ovillkorligt behof, efter råd och lägenhet lämpligen kunna än vidare utsträckas.

Drätselkammaren har nämligen antagit för gifvet, att Stadsfullmäktige vid fastställandet af innevarande års budget för staden godkänt icke blott utförande af den af Kammaren föreslagna vattenledningen till Hermanstad I, hvarför uti utgiftsstaten ingår ett belopp på 23,300 mark, utan äfven de ofvanför omnämnda, i sammanhang med vattenledningsarbetet till utförande afsedda kanalsträngarna, för hvilka anläggningskostnaden skulle bestridas dels med besparingar i fjolårets anslag för underhåll af afloppskanaler dels med det i år för enahanda behof ända till 6,000 mark upptagna beloppet. Detta förefaller Kammaren såsom en själffallen följd deraf, att sistsagda anslag af Fullmäktige icke minskats, hvarför Kammaren ock utan vidare framställning i saken varit sinnad att låta Byggnadskontoret skrida till utförande af denna kanaldel, som för resten egentligen intet annat är; än samma kanalsträng, hvars kostnad Byggnadskontoret nu närmare uppgifvit till 3,860 mark och förnyadt förordat till byggande under instundande sommar. Härvid tror Drätselkammaren sig endast böra förbehålla sig rätt, att senare få till Stadsfullmäktige inkomma med anhållan om anvisning på Fullmäktiges dispositionsmedel för möjligen bristande belopp, för den händelse innevarande års remontanslag för kanaler emot förmodan icke räckte till.

Beträffande deremot öfriga af Byggnadskontoret under åren 1896 och 1897 till utförande föreslagna täckta afloppskanaler till resp. 17,560 och 14,910 marks kostnad, kan Kammaren på grund af ofvan framhållna skäl icke förena sig om

Byggnadskontorets åsigt att angående dessa kanalers utförande redan nu skulle fattas definitivt beslut, utan ville Kammaren då sagda kanalers dryga anläggningskostnad icke ens närmelsevis synes motsvara ändamålet, så mycket mindre som en effektivare verkan af kanalnätet förutsätter en anslutning dertill af privata ledningar, om hvilkas tillkomst Kammaren måste hysa tvifvel, för sin del tillsvi-
dare lemna alla ytterligare kloakbyggnader i Hermanstad I beroende, samt för-
orda, ifall staden af sundhetsskäl likväl slutligen tvingas att utföra sådana der-
städes, att detta utförande då åtminstone försigginge vida långsammare, än Bygg-
nadskontoret föreslagit. Kammaren skulle anse hvarje annat tillvägagående så
mycket oriktigare, som Gumtäckt egendom med sina villastäder gifver staden en
nominel årlig inkomst af blott 30,800 mark, hvilken dock ingalunda fullt inflyter,
mot en säker utgift af 29,776 mark, och således lemna förlust. Denna förlust
blefve alldeles opropotionerligt stor, om den ytterligare ökades med ofvan an-
förda stora summa för kloakanläggningar. Enligt Kammarens mening föreligger
dessutom intet fullt vägande skäl, att villastäderna i Gumtäckt skulle beträffande
spillvattnets afledande ställas uti t. o. m. gynnsammare läge än mängen af landets
småstäder.

På grund af det anförda skulle Drätselkammaren därför för denna gång,
utöfver de enligt Kammarens förmenande för Gumtäckt villastäder redan beslutna
åtgärderna i sundhetens intresse, i så måtto tillstyrka beaktande af Helsovårdsnäm-
dens föreliggande förslag: *att åt den ordningsman, reservfänriken Alf. Rautell, som
redan finnes vid förvaltningen af Gumtäckt anställd, uppdrogs äfven öfvervakandet å
sagda lägenhet af ett noggrant iakttagande af stadgarna i den för Helsinges kommun
fastställda helsovårdsordningen, hvilket uppdrag Rautell mot ett tillskottsarvode af
300 mark per år också förklarar sig villig att åtaga.*

Skulle detta förslag af Stadsfullmäktige godkännas, torde emellertid kom-
munalnämnden i Helsinges, hvilken enligt nämnda helsovårdsordnings §§ 1 och 2
tillkommer både uppsigten öfver den allmänna helsovården på orten och valet af
tillsyningsmän i byalagen, icke blott genom Drätselkammaren böra underrättas
derom, att Stadsfullmäktige ansett nödigt att utöfver de i helsovårdsordningen
för kommunen förutsatta tillsyningsmän, speciellt för Gumtäckt allodialsäteri, utse
reservfänriken Rautell, än ock anhålla, det samma nämnd ville godkänna denna
anordning samt behörigen för uppdraget befullmäktiga Rautell, så att han bland
annat vid behof emot de möjligen försumlige och tredskande kunde utföra talan
vid domstol, och således erhålla all den myndighet, sakens vikt kan fordra.

På Drätselkammarens vägnar:

G. v. Christiersson.

Th. Tallqvist.

HELSINFORS STADS
BYGGNADSKONTOR.

Helsingfors,

den 4 April 1895.

N:o 23.

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

Affordrad yttrande med anledning af Hälsovårdsnämndens framställning om bland annat afhjelpandet af särskilda sanitära missförhållanden i förstäderna Hermanstad och Majstad, får Kontoret anföra följande.

De i Sundhetsinspektörens Hälsovårdsnämndens framställning bilagda skrifvelse i ofvanberördt afseende gjorda förslag hafva vid särskilda tillfällen blifvit af Hälsovårdsnämnden dryftade, hvarvid undertecknad som medlem af nämnden varit med densamma fullkomligt ense om nödvändigheten af de utaf Sundhetsinspektören påyrkade åtgärderna till förbättrandet af de sanitära förhållandena i omordade förstäder.

Kontoret har äfven med anledning af yrkandet i berörda förslag, det spillvattnet från en del tomter i Hermanstad skulle bortledas i täckta kanaler, äfvensom att hufvudafloppsledningen derstädes måtte förlängas till Gammelstadsviken, förlidne sommar verkställt särskilda afvägningar och grundundersökningar i Hermanstad, med ledning af hvilka Kontoret uppgjort förslag och kostnadsberäkning till kloakledningar derstädes. Genom förenämnda kanaler skulle enligt Kontorets förmenande de mest påfallande missförhållandena i spillvattnets bortledande från förstaden afhjelpas, i det, med få undantag när, samtliga tomter i kvarteren 1, 2, 3, 4, 5, 6 och 9 antingen direkte eller genom kortare biledningar skulle kunna förbindas med ifrågavarande kanaler. Totalkostnaden af samtliga projekterade kloaker har af Kontoret beräknats uppgå till Fmk 36,330.

Af dessa kanaler föreslår Kontoret att endast förlängningen af hufvudafloppsledningen till Gammelstadsviken under instundande sommar måtte komma till utförande. Kostnaden af ofvannämnda ledning är af Kontoret beräknad att uppgå till ett belopp af Fmk 3,860. Dernäst borde kanalerna från tomten N:o 1 i 3:dje kvarteret längs 2:dra paralellgatan till den förefintliga kloakledningen, äfvensom kanalen från tomten N:o 1 i 5:te kvarteret längs 3:dje parallelgatan till hufvudafloppskanalen komma till utförande och föreslår Kontoret att kostnaden för dessa sistnämnda ledningar, uppgående till ett belopp af Fmk 17,560, måtte observeras i stadens budget för år 1896. Sistomordade kanaler äro synnerligen påkallade af det öfverklagade missförhållandet att bebyggare i de invid Sörnäs straffängelses gränsgårde belägna tomterna utkasta spillvatten å fångelsets område.

Återstående projekterade kanalsträngar, för hvilka kostnaden beräknats uppgå till Fmk 14,910, borde slutligen utföras under år 1897. Några kanaler be-

rörande kvarteren N:o 8 och 11 i Hermanstad I äfvensom Hermanstad II och Majstad, hvilka förstadsdelar äro jemförelsevis glest bebyggda och hvarest olägenheten af frånvaron af kloaker icke synes påfallande, anser sig Kontoret deremot icke för närvarande böra föreslå till utförande.

Remisshandlingen, en plankarta och kostnadsberäkning till särskilda kloakledningar biläggas härjemte.

Herman Norrmén.

Kostnadsförslag

till kloakledningar uti Hermanstad I.

	Fmf.	7 $\frac{1}{2}$.	Fmf.	7 $\frac{1}{2}$.
<i>Från 2:dra tvärgatan och 3:dje parallelgatans korsning öfver ängen till sjön:</i>				
80 m ³ jordschaktning	160	—		
160 l. m. 380 mm (15") lerrör nedl.	1,600	—		
640 m ³ jordfyllning att anskaffas	1,600	—		
1 instigningsschakt	150	—	3,510	—
C:a 10 % tillskott för arbetsredskap, transp. etc.	—	—	350	—
Summa Fmf.	—	—	3,860	—
<i>Från tomt N:o 5 uti kvarter N:o 6 till 2:dra tvärgatan:</i>				
120 m ³ kanalsprängning	1,800	—		
40 m ³ jordschaktning	80	—		
98 l. m. 230 mm (9") lerrör nedl.	490	—		
220 m ³ jordfyllning att anskaffas	550	—		
1 ventilationsrör	100	—	3,020	—
C:a 10 % tillskott	—	—	330	—
Summa Fmf.	—	—	3,350	—
<i>Från tomt N:o 1 uti kvarter N:o 4 längs tomtgränsen 8 och 9 till 2:dra parallelgatan.</i>				
42 m ³ kanalsprängning	630	—		
35 l. m. 150 mm (6") lerrör nedl.	157	50		
50 m ³ jordfyllning att anskaffas	125	—	912	50
C:a 10 % tillskott.	—	—	97	50
Summa Fmf.	—	—	1,010	—
<i>Under 1:sta parallelgatan emellan tomterna N:o 10 och N:o 1 uti kvarter N:o 2 samt ifrån denna kanal längs tomtgränsen 2 och 3 samt 7 och 8 i kvarter N:o 4 till kanalen under 2:dra parallelgatan:</i>				
194 m ³ kanalsprängning	2,910	—		
90 m ³ jordschaktning	180	—		
230 m ³ jordfyllning att anskaffas	575	—		
110 l. m. 230 mm (9") lerrör nedlagda	550	—		
1 instigningsschakt	200	—		
1 ventilationsrör	100	—	4,515	—
C:a 10 % tillskott.	—	—	455	—
Summa Fmf.	—	—	4,970	—

<i>Från tomterna N:o 5 och N:o 2 uti kvarter N:o 2 till ka- nalen under 1:sta parallelgatan:</i>			
190 m ³ kanalsprängning	å 15:—	2,850	—
230 m ³ jordfyllning att anskaffas	å 2:50	575	—
80 l. m. 150 mm (6") lerrör nedlagda	å 4:50	360	—
C:a 10 % tillskott		—	3,785
			375
	Summa <i>Fmf</i> :	—	4,160
<i>Från tomterna N:o 1 a och N:o 1 d uti kvarter N:o 2 genom tomt N:o 1 c till 1:sta parallelgatan:</i>			
35 m ³ kanalsprängning	å 15:—	525	—
20 m ³ jordschaktning	å 2:—	40	—
40 l. m. 150 mm (6") lerrör nedlagda	å 4:50	180	—
65 m ³ jordfyllning att anskaffas	å 2:50	162	50
C:a 10 % tillskott.		—	92
	Summa <i>Fmf</i> :	—	1,000
<i>Från tomt N:o 3 uti kvarter N:o 3 och tomt N:o 7 uti kvar- ter N:o 1 till den under 1:sta parallelgatan förefintliga kloaken:</i>			
140 m ³ kanalsprängning	å 15:—	2,100	—
60 m ³ jordschaktning	å 2:—	120	—
85 l. m. 150 mm (6") lerrör nedlagda	å 4:50	382	50
160 m ³ jordfyllning att anskaffas	å 2:50	400	—
C:a 10 % tillskott.		—	3,002
	Summa <i>Fmf</i> :	—	50
			3,310
<i>Från tomterna N:o 4 och N:o 3 uti kvarter N:o 1 till den under 1:sta parallelgatan förefintliga kanalen:</i>			
55 m ³ jordschaktning	å 2:—	110	—
35 l. m. 150 mm (6") lerrör nedlagda	å 4:50	157	50
60 m ³ jordfyllning att anskaffas	å 2:50	150	—
C:a 10 % tillskott.		—	417
	Summa <i>Fmf</i> :	—	50
			460
<i>Från tomt N:o 5 uti kvarter N:o 6 genom tomterna N:o 4 och N:o 5 till tomt N:o 1, alla uti kvarter N:o 5:</i>			
260 m ³ kanalsprängning	å 15:—	3,900	—
110 l. m. 230 mm (9") lerrör nedlagda	å 5:—	550	—
320 m ³ jordfyllning att anskaffas	å 2:50	800	—
C:a 10 % tillskott.		—	5,250
	Summa <i>Fmf</i> :	—	530
			5,780

<i>Från den under 2:dra parallelgatan, invid tomt N:o 8 i kvarter N:o 3, förefintliga kloaken, längs 2:dra parallelgatan och genom tomt N:o 12 och N:o 2 a till N:o 1 uti kvarter N:o 3.</i>			
375 m ³ kanalsprängning	å 15:—	5,625—	
175 l. m, 230 mm (9") lerrör nedlagda	å 5:—	875—	
465 m ³ jordfyllning att anskaffas	å 2:50	1,162 50	7,662 50
C:a 10 % tillskott		—	767 50
Summa <i>Fmk</i>		—	8,430—

Totala kostnaden af samtliga föreslagna kloakledningar uti Hermanstad I
Fmk 36,330:—.

Helsingfors stads Byggnadskontor den 3 april 1895.

Emil Hindersson.

Bilaga.

HELISOVÅRDSNÄMNDEN

i

Helsingfors,

den 8 Oktober 1894.

N:o 64.

Uti ett till Helsovårdsnämnden inlemnadt utlåtande af den 28 sistlidne augusti, hvilket härjemte i afskrift bilägges, har dåvarande sundhetsinspektören, e. o. professorn Wilhelm Sucksdorff lemnat en beskrifning af de sanitära förhållandena inom Hermanstad, Majstad och öfriga delar af staden tillhörande Gumbäckts allodialsäteri och Backas hemman, sådana han vid upprepade besök under förloppet af sistlidne sommar funnit dem, samt tillika påpekat de bristfälligheter, som borde afhjelpas för att de sanitära anordningarna derstädes kunde anses tillfredställande.

Ehuruväl det nämnde området tillhör Helsing kommun och icke tillsvi-dare är med staden införlifvadt i sanitärt afseende, har Nämnden dock ansett det åligga sig att fästa sin uppmärksamhet vid helsoförhållanden derstädes. Dessa platser ligga så omedelbart utanför staden och derstädes utbrytande epidemiska sjukdomar utgöra en så öfverhängande fara för staden, att Helsingfors stad för sin egen skull är nödsakad att derstädes införa och bekosta de sanitära förbättringar, som pröfvas nödvändiga.

Nämnden har förty tagit professorn Sucksdorffs ofvanberörda utlåtande under ompröfning och för att erhålla nogare kännedom om grunderna för de af professorn Sucksdorff gjorda anmärkningarna har Nämnden verkställt syn å ifrågakomna platser, hvarvid riktigheten af professorn Sucksdorffs anmärkningar blifvit konstaterade.

De åtgärder professorn Sucksdorff föreslagit för afhjelpande af de rådande sanitära missförhållandena å ifrågavarande område anser Nämnden vara välbetänkta. Nämnden får förty anhålla:

1:o att i främste rummet en tillsyningsman för dessa områden från och med nästkommande år blefve anställd samt erhöle samma årliga aflöning som öfrige tillsyningsmän, nämligen 2,000 mark;

2:o att vattenledningen blefve utsträckt så, att respektive villaegare kunde från densamma fylla sitt vattenbehof, hvilken åtgärd är så mycket mera påkallad som af härhos bilagda analyser af brunnarnes på nämnde område vatten framgår, att detsamma till största delen är orent och helsoskadligt;

3:o att den af professorn Sucksdorff påpekade bestämning beträffande spillvattnets bortledning från en del villor i Hermanstad blefve genomförd och af professorn Sucksdorff jemväl omnämnda afloppsledning förlängd till hafsstranden; samt

4:o att ifrågavarande områden såvidt möjligt blefve med staden införlifvade, så att de för Helsingfors stad gällande hälsovårdsstadganden derstädes kunde tillämpas.

På Hälsovårdsnämndens vägnar.

M. W. Schultén.

R. Vuorio.

Till Hälsovårdsnämnden i Helsingfors!

Sedan på grund af Hälsovårdsnämndens beslut en extra tillsyningsman för öfvervakandet af de sanitära förhållandena inom Hermanstad, Majstad samt öfriga delar af staden tillhörande Gumtäckts allodialsäteri och Backas hemman den 12 juli innevarande år blifvit antagen, har undertecknad genom upprepade besök inom dessa områden sökt förskaffa sig en närmare kännedom om desamma och därvid varit i tillfälle att konstatera en mängd sanitära missförhållanden, hvilka påkalla Nämndens särskilda uppmärksamhet.

Dessa missförhållanden kunna i hufvudsak hänföras till följande rubriker:

I. Renhållning.

Inom en del af området Hermanstad finnes en af förra ägaren till Gumtäckt inrättad allmän afloppsledning, afsedd för bortledandet af spillvattnet från de villalägenheter, hvilka befinna sig i närheten af ledningen. Till densamma hafva äfven anslutits 18 villor, samtliga försedda med slaskbrunnar. Denna allmänna afloppsledning utmynnar i ett öppet dike å strandängen mellan norra delen af Hermanstad och Gammelstadsfjärden, hvilket dike härigenom blifvit förorenadt med en tjockflytande orenlighet, som isynnerhet vid varmare väderlek sprider en obehaglig stank. En del af de villor, hvilka icke kunnat vinna anslutning till förenämnda allmänna afloppsledning uppsamla sitt hushållsaffall och slaskvatten

i mer eller mindre otäta eller med hål försedda behållare, från hvilka det rena vattnet sedan rinner längs marken till något öppet dike eller ock till den egna eller till angränsande villor, i icke ringa grad bidragande till markens förorening; å andra villor åter utkastat spillvattnet å marken, hvarhålst det bäst passar sig. Då till allt detta kommer att latrinlådorna mångenstädes äro otäta, att svinhus-, stall- och fähusgolf genomsläppa den flytande orenligheten samt att kreatursspillningen mestadels uppsamlas på bara marken, så framgår häraf att åtgärderna för renligheten äro ganska primitiva och lämna mycket öfrigt att önska.

II. Vattenförsörjning.

Ur föregående framställning af renhållningen framgår att beskaffenheten af vattnet i de inom nämnda områden befintliga brunnar ej kan vara annat än otillfredsställande. Utom dess visar en okulär inspektion af brunnarne, att de, med få undantag, äro af sådan konstruktion och befinna sig i ett sådant skick, att en direkt förorening med ytvatten med allra största lätthet ständigt kan komma till stånd. Hvad beträffar själfva vattentillgången i brunnarne, af hvilka många äro helt ytliga, så är den synnerligen växlande och beroende af nederbörden; vid långvarigare torr väderlek uttorkar ett icke ringa antal brunnar nästan fullständigt och endast ett fåtal äga ett kontinuerligt, rikligare vattenförråd. Ehuru man redan af brunnarnes konstruktion och beskaffenhet är fullt berättigad att förklara flertalet af dem för oanvändbara, har jag dock ansett värkställandet af en kemisk analys af brunnarnes vatten önskelig för utrönandet af, huruvida möjligen några af dem genom en ombyggnad kunde blifva för framtiden användbara. Ehuru tills vidare vattnet från endast ett fåtal brunnar hunnit af Undersökningsstationen för lifsmedel analyseras och således från kemisk synpunkt ännu icke något generellt omdöme kan fällas, så ådagalägga dock de hittills vunna analysresultaten, hvilka härmed biläggas, fullkomligt oanvändbarheten af de flesta hittills analyserade brunnars vatten.

III. Bagerier m. m.

Inom Hermanstad samt öfriga å Gumtäckts område belägna villor finnes ett icke ringa antal s. k. hembagerier, hufvudsakligen för tillverkning af gröfre bröd, hvilket antingen tillsaluhålles å Helsingfors stads torg eller levereras till matvarubutiker. En stor del af dessa bagerier lämna med afseende på renlighet och öfriga sanitära förhållanden skäl till många och delvis äfven ganska grave-rande anmärkningar, såsom t. ex. att bagerirummen användas till kök, bostads- och sofrum, m. m. — Likaså äro äfven många mjölkförsäljningsplatser af allt annat än tillfredsställande beskaffenhet, i det att vid dem mångahanda källor till mjölkens förorening föreligga.

Ehuru visserligen den för Helsinge socken af Guvernören den 18 maj 1894 fastställda hälsovårdsordning innehåller vissa bestämmingar, hvilka, om de följas, åtminstone delvis motarbete de ofvan uppräknade sanitära missförhållandena, så saknas dock själfallet i denna hälsovårdsordning, som mer hänför sig till förhållandena i en landskommun än till förhållandena i en delvis tätt bebyggd förstad till landets hufvudstad, en mängd bestämmingar, t. ex. om bagerier, mjölk- och matvaruhandel, m. m., som här vore erforderliga, hvartill ännu kommer att vissa bestämmingar (se kap. IV § 22 i bilagda hälsovårdsordning) under inga förhållanden böra få tillämpas inom ifrågavarande områden. Också uti de nya kontrakt, hvilka af staden uppgöras med arrendatorerna till villa lägenheterna inom nämnda områden ingå bestämmingar med afseende på renhållningen (se bilagda handlingar angående arrendekontrakt mom. 5), men icke håller dessa lämna någon fullt tillräcklig garanti för ernåendet af ett bättre sakernas tillstånd.

Då det emmellertid ligger i Helsingfors stads eget intresse, att bästa möjliga sanitära förhållanden existera inom dessa omedelbart intill staden gränsande områden, från hvilka, i den händelse att farsoter af ett eller annat slag där skulle uppstå, en öfverhängande och icke utan dryga kostnader aflägsnad fara skulle hota staden, så synes det mig högeligen önskligt, att Hälsovårdsnämnden toge under ompröfning de åtgärder, som kunna befinnas nödiga för att få till stånd bättre sanitära förhållanden inom meranämnda områden.

I detta afseende tillåter jag mig att framhålla följande.

1:o. Tillsättandet af en tillsyningsman för öfvervakandet af de sanitära förhållandena inom Hermanstad, Majstad och angränsande villalägenheter i öfverensstämmelse med Hälsovårdsnämndens redan tidigare gjorda framställning till Stadsfullmäktige.

2:o. Hermanstads, Majstads och angränsande villalägenheter å Gumtäckts, stadens tillhöriga mark införlifvande med staden i sanitärt afseende, så att de för Helsingfors stad gällande hälsovårdsstadganden blefve gällande äfven för dessa samt att samtliga förseelser mot dessa stadganden komme att beifras vid stadens domstolar. — Genomförandet häraf vore af största vikt för åstadkommandet af nödiga sanitära förbättringar inom dessa områden, ty endast därigenom blefve det möjligt att utan tidsutdräkt få sådana bestående missförhållanden rättade, som ej genom goda ord och öfvertalning kunna aflägsnas.

3:o. Inrättande af lätt tillgängliga vattenledningsposter för de villor, hvilkas brunnar, såsnart den kemiska brunnsvattenanalysen blifvit slutförd, visa sig vara af sådan beskaffenhet, att de ej genom ändamålsenlig ombyggnad kunna göras användbara.

4:o. Ehuru visserligen i mom. 5 af de nya arrendekontrakten finnes intagen den bestämming, att alt spillvatten skall uppsamlas i täta kärl och behållare, och i följd häraf således de nu befintliga afloppsledningarne ej vidare borde få användas, något som i praktiken icke låter genomföra sig, böra icke allenast alla

de villaägare, hvilka redan anslutit sig till eller äro i tillfälle att ansluta sig till den tidigare nämnda allmänna afloppsledningen, få genom densamma bortleda sitt spillvatten, utan äfven de villaägare, hvilkas lägenheter ligga i närheten af Gammelstadsfjärden, tillåtas att, om de så önska, genom lämpliga, tätade afloppsror bortleda sitt spillvatten till denna. Tillika bör äfven Helsingfors stad, främst i sundhetens intresse men därjämte äfven för att föregå med godt exempel, antingen, och helst, leda den allmänna kanalen ända ut i sjön eller ock åtminstone, årligen upprepade gånger låta rengöra och desinfektera det dike, i hvilket nämnda kanal utmynnar.

Af förestående fyra önskningsmål böra, enligt mitt förmenande 3:o och 4:o omedelbart komma till genomförande, 1:o genomföras såsnart omorganisatio- nen af stadsläkaretjänsten hinner komma till stånd samt 2:o såsnart sådant är möjligt.

Helsingfors den 28 augusti 1894.

Vilh. Sucksdorff.

sundhetsinspektör.

Till Hälsovårdsnämnden i Helsingfors.

Vid undersökning af vidstående provvatten från brunner i Hermanstad, tagna af Tillsyningsman P. Meriläinen, ha följande resultat erhållits:

100 liter vatten innehålla:

	Prof tag-nin-gen.	Brunn.	Pasta ämnen.	Org. ämnen.	Glödg. förlust.	Syre-för-bränkn.	Klor.	Ammo-niak.	Salpeter-syrlighet.	Salpeter-syra.	Fysikalisk beskaffenhet.
1	³⁰ /VII	H:stad; Lund n:o 2.	72.40	58.48	13.92	4.41	21.95	stark reakt.	ytt. svaga spår	betydligt mer än 1.5 gr.	Klart, svagt, gulfärgadt
2		D:o Gum. n:o 3.	161.28	128.88	32.40	5.01	67.91	tydl. reakt.	ytt. stark reakt.	d:o	Sv. gulfärgadt; innehöll uppslammade org. ämnen.
3		D:o Fredslund n:o 4.	48.80	39.20	9.60	1.67	12.60	ytt. stark reakt.	svag men tydl. reaktion.	d:o	Klart och färglöst.
4		D:o Gunnarsberg n:o 5.	137.60	105.88	31.72	3.25	39.10	d:o	ytt. stark reakt.	d:o	Oklart, svagt gulfärgadt.
5	² /VIII	D:o Sveto n:o 5.	48.80	36.28	12.52	3.23	17.29	svag, men tydl. reaktion.	d:o	mer än 1.5 gr.	Klart, ytt. svagt guldfärg.
6		D:o 3. linie n:o 7, Forsgren.	37.20	31.20	6.00	1.28	12.35	d:o	d:o	d:o	Klart och färglöst.
7		D:o d:o n:o 6, Holenius.	66.16	56.16	10.00	10.34	22.91	ytt. stark reakt.	tydl. reakt.	bet. mer än 1.5 gr.	D:o gulfärgadt.
8		D:o d:o Jakobsson.	120.72	92.60	28.12	32.91	34.30	d:o	ytt. stark reakt.	omkr. 0.5 gr.	Oklart ytt. starkt gulfärg.
9	⁷ /VIII	D:o d:o d:o	40.20	24.12	16.08	15.89	6.31	svag reakt.	d:o	mer än 1.5 gr.	Klart, gulfärgadt.
10		D:o d:o n:o 5 Johansson.	39.76	26.48	13.28	17.88	8.06	d:o	stark reakt.	1.0 gr.	Nästan klart, gulfärgadt.
11		D:o d:o n:o 7 1. kvart. Lundqvist	23.40	23.92	4.48	0.85	8.06	d:o	d:o	mer än 1.5 gr.	Klart och färglöst.
12		D:o 3. kv. n:o 12 Joensuu.	49.44	31.44	18.00	33.37	10.30	svag reakt.	stark reakt.	omkr. 1.0 gr.	Klart, ytt. starkt gulfärg.
13	¹³ /VIII	D:o Eos. Källman.	25.52	18.96	6.56	3.97	5.28	svag men tydl. reaktion.	d:o	d:o	Något oklart, sv. gulfärgadt.
14		D:o Eliasberg Thor.	19.20	14.88	4.32	1.30	5.76	spår	spår	omkr. 1.0	Näst. klart, ytt. sv. gulfärg: t.
15		D:o Sofielund n:o 1 Saarela	42.24	34.56	7.68	0.85	11.59	stark reakt.	d:o	mer än 1.5 gr.	Klart och färglöst.

Ur ofvanstående analysresultat framgår, att af samtliga undersökta prof endast n:ris 11 och 14 äro andvändbara som dricksvatten. N:o 11 synes vara fritt från animaliska föroreningar, medan n:ris 14 innehåller spår deraf. De öfriga profven äro mer eller mindre förorenade, endel ytterst starkt.

Helsingfors den 24 augusti 1894.

Allan Zilliacus.

Hälsovårdsordning för Helsing socken.

Kap. I.

Om handhafvandet af den allmänna hälsovården.

§ 1.

Uppsigten öfver den allmänna hälsovården på landet tillkommer kommunalnämnden, som eger vaka deröfver, att bestämningarne såväl i den allmänna hälsovårdsstadgan som i denna hälsovårdsordning noggrant iakttagas.

§ 2.

I hvarje byalag skall kommunalnämnden till biträde bland innevånarne på stället för tre år i sänder utses en eller flere tillsyningsmän. Antalet bestämes efter byns storlek och utstärkning, af kommunalnämnden, hvilken äfven eger verkställa valet. Vid valet gälle för öfrigt hvad som i kommunalförfattningen stadgas om kommunala val.

Afgår under året tillsyningsman, utser kommunalnämnden annan i hans ställe.

§ 3.

Tillsyningsman tillkommer:

1. Att noggrant uppmärksamma allmänna hälsotillståndet inom området samt de omständigheter, hvilka derpå kunna hafva inflytande.

2. Att omsorgsfullt öfvervaka efterlefnaden af allmänna hälsovårdsstadgan och denna hälsovårdsordning och vid öfverträdelse af densamma derom göra anmälan hos kommunalnämnden.

3. Att hos kommunalnämnden föreslå de åtgärder, hvilka anses nyttiga för det allmänna hälsotillståndets förbättrande eller till förekommande och afhjelpande af förhandenvarande sanitära missförhållanden.

4. Att när myndigheter eller enskilda personer underrätta tillsyningsman om oordningar eller sanitära olägenheter skyndsamt därom anställa undersökning och förhållandet, så vidt på tillsyningsmannen ankommer, söka afhjelpa eller, i fall af behof, hos kommunalnämnden anmäla.

5. Att enligt af provincialläkaren lemnad anvisning göra anteckning om sjukdoms- och dödsfall inom området och genom kommunalnämnden insända anteckningarne till provincialläkaren på tider och i den ordning denne föreskrifver.

6. Att tillse det värnlösa och sinnessvaga åtnjuta sådan vård, som gällande författningar föreskrifva.

§ 4.

På kallelse af ordföranden i kommunalnämnden eller provincialläkaren bör tillsyningsman infinna sig till nämndens sammanträde för lemnande af äskade upplysningar.

§ 5.

På kallelse af distriktets kommunalnämnds ledamot sammanträda tillsyningsmännen vid behof. Ordet föres af kommunalnämnds ledamoten.

§ 6.

I större byar, på fabriksorter eller andra tätt bebyggda ställen bör genom kommunalnämndens försorg af 3 dertill utsedda personer, helst någon af kronobetjeningen, distriktets kommunalnämnds ledamot och distriktsuppsyningsmannen, anställas besigtning minst en gång om året.

I fall sjuklighet yppas eller annan anledning dertill förekommer, eller sådant af myndighet äskas, bör extra besigtning verkställas.

Kap. II.

Om tomter och deras bebyggande.

§ 7.

Gårdstomt och byggnadsgrund bör hela året om hållas så torr, som genom dikning och grusning är möjligt. Den häremot bryter plikte 5—10 mark.

§ 8.

Mark, som tjenat till upplag för affall från djur- eller växtriket, får icke bebyggas innan affallet från byggnadsplatsen undanskaffats.

Bryter någon emot hvad i denna § stadgadt är, vare skyldig att inom af kommunalnämnden utsatt tid vid vite af 5—10 mark undanskaffa affallet.

§ 9.

Boningshus får ej byggas närmare begravningsplats än tvåhundra meter, och folkskola icke inom femhundra meters afstånd derifrån.

§ 10.

Fönster i boningsrum skall vara så inrättadt, att det med lätthet kan öppnas.

§ 11.

Hvarje gård bör hafva afträde så stältdt att bostadsgrund eller brunn derifrån icke kan förorenas. Det bör vara försedt med behållare eller en bädd af mulljord för upptagande af ekskrementerna, hvilken, då nödigt är, ombytes.

§ 12.

Bryter någon emot hvad i §§ 10 och 11 stadgas böte 5--10 mark och vare skyldig att inom af kommunalnämnden utsatt tid ändra eller utföra hvad öfverskridits eller försumrats.

§ 13.

Allmänna lokaler, såsom skolhus, sockenstugor, fattighus, sjukstugor m. m. få ej uppföras innan ritning inlemnats till provincialläkaren.

§ 14.

Fabrik med dertill hörande arbetarebostäder får icke anläggas, innan plan öfver området och dess indelning samt ritning till arbetarebostäderna, åtföljda af intyg från provincialläkaren, att i sanitärt hänseende intet är att anmärka, och af vederbörande yrkesinspektör öfver tillräckligheten af de, i eulighet med nådiga förordningen af den 15 april och 21 december 1889, angående åtgärder för arbetarenes skydd, blifvit till kommunalnämnden inlemnade och af denna godkända. Innan godkännande får meddelas bör utredning vara vunnin derom, att för området på lämpligt afstånd fins riklig tillgång på godt vatten till dryck och hushållsbehof.

För hvarje utvidgning eller tillbyggnad bör tillstånd i enahanda ordning ansökas.

Hvad som ofvan blifvit sagdt om fabrik gäller äfven område, som upplåtes att tätt bebyggas i närheten af stad eller köping samt bolagsmejerier och allmänna slagthus; dock erfordras i sistnämnda hänseende intet intyg från yrkesinspektör.

Såsom grund för tillstånd att anlägga fabrik böra bestämningarne i §§ 19, 20, 21 och 29 i allmänna hälsovårdsstadgan i tillämpliga delar gälla till efterrättelse.

§ 15.

Bryter någon emot §§ 13 och 14 pligte 5—10 mark, hvarjemte anläggningarnes begagnande förbjudes intill dess tillstånd på sätt ofvan stadgas ansökts och erhållits.

§ 16.

Egare af fabrik eller tätt bebyggt område, som anlagts före antagandet af denna hälsovårdsordning, vare skyldig, vid ansvar som i § 15 stadgas, att inom

ett år derefter till kommunalnämnden inlemna sådana planer och ritningar, som i § 14 säges samt inom utsatt tid låta utföra de förbättringar, som af kommunalstämman efter verkställd syn af kommunalnämnden och provincialläkaren anses nödiga och utförbara.

Kap. III.

Om renhållning af vattnet.

§ 17.

Kommunalnämnden bör vaka öfver att källor, brunnar eller andra ställen, der vatten för dryck och matlagning hemtas, icke blifva orenade genom tillflöden från afträden, svinhus, kreaturstall, gödselhögar eller samlingar af afskräden från fabriker och andra tillverkningsställen eller på annat sätt.

§ 18.

Gräfd brunn eller källa skall hållas ren och skyddas för tillfföde af ytvatten och orenlighet. För detta ändamål bör den omgifvas af lämplig brunstimra; marken omkring densamma skall höjas; så att den har lutning åt alla håll utåt brunnen.

Äro jordlagren närmast brunnen icke fria från orenlighet skall densamma omgifvas af lera till 2 meters djup och 50 cm. tjocklek.

§ 19.

Tvätt, af hvad slag det vara må, får icke utföras invid brunn, utan på sådant afstånd därifrån att vattnet i densamma däraf icke kan förorenas.

§ 20.

Bryter någon emot stadgandena i detta kapitel pligte från 5—10 mark.

Kap. IV.

Om renhållning af tomt och bostad.

§ 21.

Gropar med stillastående vatten få ej finnas i närheten af boningshus, utan böra sådana fyllas med grus, lera eller andra jordarter, men icke med spånor, afskräden eller annat affall.

Grop, som uppstått efter bortsläpning af dyngstaden bör fyllas med torfjord eller annat ämne för upptagande af dyngvattnet.

§ 22.

Slaskvatten, sopor, hushållsaffal och annan orenlighet får ej utslås vid trappan eller på annat ställe derifrån bygnadsgrunden kunde förorenas, utan på spillningshög eller på ett för detta ändamål anlagdt upplag af jord.

§ 23.

I boningsrum bör snygghet och renlighet iakttagas.

§ 24.

Öfverträdelser af stadgandena i detta kapitel straffas med pligt från 5—10 mark.

Kap. V.

Om åtgärder mot smittosamma sjukdomar.

§ 25.

När sjukdom yppas, som synes smittosam, skall af den sjukes anhöriga eller omgifning ofördröjligen anmälan göras hos ortens tillsyningsman eller kommunalnämnds ledamot, som genast härom bör underrätta ordföranden, hvilken det tillkommer att lemna vederbörande läkare skriftlig upplysning om sjukdomens beskaffenhet jemte dertill hörande omständigheter. Och är hvar och en skyldig att ställa sig till efterrättelse ej mindre här upptagna allmänna föreskrifter till förekommande af sjukdomens spridning än dem läkaren kan finna nödigt meddela.

§ 26.

Den sjuke bör, såvidt möjligt är, afskiljas från de friska.

§ 27.

Hus, der smittosam sjukdom yppats, får icke besökas af fremmande och innevånarne i detsamma böra undvika att inom hus hafva beröring med andra, till dess sjukdomen upphört och föreskrifven rengöring blifvit utförd.

§ 28.

Då smittosam sjukdom är gängse, bör sträng renlighet iakttagas såväl inom som utom boningarne. Sopor och dam, som ofta iunehålla smittämnen uppbrännas.

§ 29.

Har smittosam sjukdom spridt sig bland folkskolebarn, skall skolan ofördröjligen stängas i afvaktan på läkarens utlåtande om och under hvilka vilkor undervisningen må fortsättas.

Friska skolbarn från hem, der smittosam sjukdom förekommer, få ej besöka skolan intill dess sjukdomen der upphört och alla försiktighetsåtgärder vidtagits, som af provincialläkaren föreskrifvits.

§ 30.

Under pågående farsot bör hvarje nytt sjukdomsfall äfvensom dödsfall oförtöfvadt anmälas hos tillsyningsmannen i det afseende § 38 i allmänna hälsovårdsstadgan föreskrifver.

§ 31.

Vid de sjukas vårdande bör iakttagas:

1:o. Alla onödiga kläder, möbel och husgeråd böra oförtöfvadt afföras från sjukrummet samt vädras och rengöras.

2:o. Mat får icke förvaras i sjukrummet. Ingen bör äta med samma sked eller dricka från samma kärl, som den sjuke, utan att de blifvit väl rengjorda med hett vatten; ej heller bör någon förtära af den sjukas mat.

3:o. Sopor och dam från sjukrummet upptages med fuktade kvastar och damtrasor läggas genast efter användandet i vatten och kokas en timmes tid. Värdelösa dylika uppbrännas.

4:o. De sjuka böra hållas så rena som möjligt och linne ofta ombytas. Det orena linnet lägges genast i lut och kokas i minst en timmes tid, hvarefter det upptvättas och torkas i fria luften.

5:o. Den sjukas afsöndringar af alla slag, såsom uppkastningar och slem, urin, afföringar m. m. upptages i kärl med något saltvatten (3 matskedar vanligt salt på $\frac{1}{2}$ liter vatten). Innan de utslås, hvilket bör ske på dynghögen, blandas de ytterligare med en näfve koksalt. Slem från näsa och mun upptages helst med lappar, som genast uppbrännas; användes näsduk bör denna, innan den fått torka, läggas i lut och kokas en timmes tid, hvarefter den upptvättas och torkas i fria luften.

Aflossnade rufvor och öfverhud böra uppbrännas.

6:o. Vid dödsfall får liket ej tvättas; det bör ej hållas längre tid i hemmet än 48 timmar. Vid begrafningen få endast bärarena inträda i det smittade huset.

7:o. Så snart den sjuke tillfrisknat eller affidit, skall den smittade lokalen och alt, som med den sjuke varit i beröring på det omsorgsfullaste sätt rengöras.

Rummet, möbler och husgeråd tvättas med tvål och vatten, finare möbel afgnides med ylle lappar, som genast uppbrännas. Efter tvättningen hålles dörrar och fönster öppna minst 24 timmar.

Linnekläderna rengöras på sätt i punkt 4 säges.

Icke tvättbara kläder och sängkläder föras till badstugan, upphängas på sträck öfver ugnen och utsätts där för så het ånga, som kan åstadkommas, hvarefter de vädras i fria luften i minst tre dygn.

Finner läkaren nödigt föreskrifva några särskilda reningsåtgärder skola dessa noggrant utföras.

Lik få under inga förhållanden utställas till offentligt beskådande.

§ 32.

Om provincialläkaren anser sådant för sjukdomens motarbetande nödigt och det lämpligen ske kan, böra särskilda sjukrum inrättas för upptagande af så-

dana sjuka, hvilka icke anorlunda kunna erhålla nödig vård eller hvilkas kvarblifvande i hemmen anses innebära våda för sjukdomens utbredning.

Aftal kan i sådant fall göras med en afskildt boende, pålitlig, barnlös familj om de sjukas emottagande och vårdande.

§ 33.

Anser provincialläkaren nödigt, böra vid svårare farsot skilda sjuksköterskor anställas, dessa aflönas på kommunens bekostnad.

Ingen må motsätta sig de åtgärder, som af sjuksköterska på läkarens föreskrift vidtagas.

Praktiserande barnmorska må icke till sådan befattning anställas; ej heller sig eljes med skötsel af fremmande smittosamma sjuka befatta. Likaså vare henne förbudet att syssla med svepning af lik eller biträda vid begrafningar.

§ 34.

Har barnmorska vårdat barnsängskvinna, som lidit af febersjukdom, får hon ej till annan barnsängskvinna sig begifva, innan hon i badstuga undergått fullständig rengöring till hela kroppen och påtagit kläder, som med det smittade huset icke varit i beröring. De af henne hos den febersjuka begagnade kläder skola rengöras som i § 31 säges.

§ 35.

Från gård, der smittosam sjukdom finnes, må mjölk icke föras till mejeri eller annorledes försäljas; har den sjuke genast efter sjukdomens utbrott bortflyttats från gården, må sådant likväl ske, sedan alla, som med den sjuke haft beröring, badat och rengöring af deras kläder egt rum samt husgeråd, som af den sjuke begagnats, likaledes rengjorts.

Utbryter smittosam sjukdom i gård, der mejeri är anlagdt, skall den sjuke genast bortflyttas och rening af alla personer och föremål, som med honom varit i beröring företagas; sker sådant ej, skall mejeriet stängas och får ej öppnas förrän minst åtta dagar förgått efter det sjukdomen upphört och rengöring verkstälts.

§ 36.

Den som flyttar i smittosam sjukdom insjuknad person från en ort till en annan, undantagandes till sjukhus, utan läkares medgifvande; som inhyser fremmande i rum, eller försäljer kläder, sängkläder, möbler, husgeråd eller annat, som af den sjuke begagnats, eller som förvarats i den smittade bostaden, innan sådan rengöring utförts, som i § 31 säges eller af provincialläkaren föreskrifvits, böte 5—10 mark. Barnmorska, som åsidosätter hvad i §§ 33 och 34 säges pligte 40 mark.

Förbrytelser emot öfriga föreskrifter i detta kapitel straffas med böter från 5—10 mark,

Kap. VI.

Allmänna stadganden.

§ 37.

Har afiden person under sin sista sjukdom behandlats af läkare, bör af denne gifvet skriftligt intyg om dödsorsaken lemnas till kommunalnämnden, som eger låta dessa intyg åtfölja den berättelse till provincialläkaren om allmänna hälsotillståndet under året, hvarom § 27 i hälsovårdsstadgan bestämmer. Den detta underlåter böte från 5—10 mark.

§ 38.

Besvär öfver kommunalnämnds åtgärd vid tillämpningen af denna hälsovårdsordning anföres på sätt § 46 af allmänna hälsovårdsstadgan säges, och gäller likaså om beslutens verkställighet, oafsedt besvär, hvad i nämnda förordning stadgas.

§ 39.

De böter och viten, hvilka vid förseelser mot denna hälsovårdsordning komma i fråga skola dömas, fördelas och förvandlas enligt lag.

§ 40.

Denna hälsovårdsordning skall på kommunens bekostnad tryckas i tillräckligt antal exemplar och kostnadsfritt utdelas inom kommunen till folkbibliotek, folkskolor, gästgifverier, sockenstuga, provincial- och kommunalläkare, presterskap, kronobetjening samt kommunalnämnds ordförande och ledamöter samt tillsyningsmän, hvarjemte den för billigt pris, eller om möjligt kostnadsfritt bör tillhandahållas menige man inom kommunen. — Länets guvernör och medicinalstyrelsen böra jemväl enhvar erhålla sex exemplar.

Denna hälsovårdsordning är antagen vid Helsingesockens ordinarie kommunalstämma den 4 december 1893 och fastställd af guvernörsämbetet i Nylands län den 18 maj 1894.

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-Aktiebolagets tryckeri, 1895.

Utskottsbetänkande i anledning af förslag till lag angående pantlånerörelsens ordnande.

Sedan Guvernören öfver länet genom skrifvelse af den 15 november 1894 affordrat Stadsfullmäktige underdånigt yttrande i anledning af det utaf en komité uppgjorda förslaget till lag angående pantlånerörelsens ordnande, hafva Fullmäktige vid sammanträde den 27 i sagda månad åt undertecknade uppdragit att med utlåtande i ärendet till Fullmäktige inkomma.

Enär gällande lagstiftning icke innehölle några särskilda bestämmingar om idkande af pantlånerörelse, men klagan emellertid försports deröfver att denna rörelse i följd häraf och i saknad af nödig kontroll icke sällan bidragit till låntagarenes ekonomiska obestånd, samt befrämjat och underlättat afsättning af orättfånget gods, har Senaten aktat nödigt tillsätta en komité, bestående af herrar Ferd. Jusélius, N. Chr. Westermarck, A. Meurman och J. N. Lang, med uppdrag att utarbета förslag till förordning angående villkoren för idkande af pantlånerörelse. I afgifvet betänkande har komitén framhållit, att pantlånerörelsen i vårt land hittills icke öppet bedrifvits i någon betydligare utsträckning. Om därför ock de olägenheter, man i allmänhet ansett åtfölja denna närings fria utöfvande, följaktligen icke kunnat hos oss göra sig synnerligen märkbara, torde erfarenheten dock äfven här, enligt komiténs åsigt, i någon mån bestyrka nödvändigheten af sådana lagstiftningsåtgärder, som i andra länder vidtagits för rörelsens begränsning och reglementering. Att pantlånerörelsen måste hänföras till sådana näringar, som i betraktande af det farliga missbruk, hvartill deras utöfvande kunde gifva upphof, borde underkastas en särskild lagstiftning i restriktivt syfte, vore, enligt komiténs tanke, uppenbart. Välbetänkt vore jemväl att i ämnet vidtaga nödig lagstiftningsåtgärd, innan saknaden deraf hunnit framkalla allvarsamma olägenheter.

Ense om nödvändigheten att lagstiftarens hand ordnande ingrepe på ifrågasvarande område, har komitén tagit i öfvervägande två väsentligen olika utvägar. I en reservation, afgifven af herr Meurman, påyrkar denne, att pantlånerörelsen finge idkas endast af kommuner eller af bolag i välgörande syfte, de der finge uppbara högst sex procents ränta å sitt kapital, hvaremot den öfriga vinsten

skulle aflemnas till ortens fattigförsörjning. Reservanten anser att en yrkesmässigt bedrifven pantlånerörelse i ett öfvervägande antal fall endast befördrar lätt-sinnet hos den fattigare befolkningen, som utgör de stora pantlåneinrättningarnas egentliga kundkrets, samt genom lättheten att erhålla penningar och de höga räntesatser, som vid rörelsen i allmänhet äro gällande, bidrar att störta denna befolkning i ekonomiskt förderf. Komiténs flertal har dock icke kunnat förena sig om detta förslag, som genom att undertrycka det initiativ, som ligger i det enskilda intresset, skulle för en obestämbar framtid beröfva de obemedlade samhälls-klasserna de fördelar, pantlåneinstitutionen, behörigen ordnad och kontrollerad, utan tvifvel erbjöde. Ehuru komiténs flertal därför ansett att pantlånerörelsen såsom näringsfång icke borde undertryckas, har komitéen dock, hvad landsbygden beträffar, gjort undantag från denna regel, detta undantag påkalladt af svårigheten att på landet anordna en tillräcklig och verksam kontroll. — Emot denna undantagsbestämning har komitéledamoten, herr Jusélius, reserverat sig samt för sin del funnit pantlånerörelsen ej vara så samhällsvådlig, att densamma icke kunde, behörigen reglementerad och öfvervakad, tillåtas äfven på landsbygden.

Det af komitéen utarbetade författningsförslaget hvilar på grundvalen af koncessionstvång samt innehåller för öfrigt åtskilliga reglementerande föreskrifter, som ordna pantlånares bokföring, fastställa ett maximibelopp för ränta och annan godtgörelse, normera aftal om förfallotiden samt söka trygga låntagarens rätt vid realisation af panten. — Emot särskilda af dessa stadganden har reservation inlagts af herr Jusélius, som sökt häfda en friare ståndpunkt än komiténs flertal.

Utskottet, som vid pröfningen af ärendet icke funnit sig öfvertygadt af de skäl, dem komitéen anfört för att motivera behovet af ifrågavarande lagstiftningsåtgärd, har likväl icke trott sig böra föreslå ett direkt afböjande uttalande af Fullmäktige. Vid granskningen af sjelfva lagförslaget har utskottet för sin del i hufvudsak anslutit sig till herr Jusélius reservation, hvarjemte utskottet äfven derutöfver funnit skäl till några påminnelser.

Utskottet får vördsamt föreslå

att Stadsfullmäktige ville afgifva det Fullmäktige affordrade underdåniga utlåtandet i enlighet med utskottets närslutna förslag.

Helsingfors, den 23 januari 1895.

Arvid Nyberg.

Aug. Granfelt.

M. Fazer.

Bilaga 1.

Till affördradt underdånigt utlåtande i anledning af det utaf en komité utarbetade förslaget till lag angående pantlånerörelsens ordnande få Fullmäktige underdånigst anföra, att Fullmäktige för sin del icke af de utaf komitén anförda skäl blifvit öfvertygade om behovet af föreliggande lagförslag. I komiténs betänkande medgifves, att några synnerligen märkbara olägenheter af pantlånerörelsens fria bedrivande hittills i landet icke försports, hvarför ock författningen synes förordas af komitén förnämligast af orsak att komitén befarar, det dylika olägenheter framdeles skola yppa sig. Erkännes dock, att något aktuellt behof af en lagstiftningsåtgärd uti ifrågavarande afseende icke finnes, så är det kanske äfven riktigare att, innan man utan nödtvång gör ingrepp på näringslivets frihet, ännu någon tid bortåt afvakta utvecklingen af pantlånerörelsen för att man må erfaras, i hvad mån berörda farhåga är grundad eller icke; ty den erfarenhet, som i saken vunnits uti andra länder, torde icke utan vidare kunna göras gällande vid fråga om våra små, jemförelsevis outvecklade förhållanden. Det torde därför med skäl kunna ifrågasättas, om icke lämpligast hvarje lagstiftningsåtgärd uti ifrågavarande afseende borde få tillsvidare anstå, helst gällande lag om pant i allmänhet är ganska bristfällig och föga tidsenlig samt i sin helhet torde böra genomses och kompletteras.

Jemte det Fullmäktige trott sig böra uttala dessa betänkligheter, hafva Fullmäktige, vid pröfningen af sjelfva lagförslaget, på de af komitéledamoten, herr Jusélius, redan anförda skäl, dem Fullmäktige förty ansett sig icke behöfva upprepa, anslutit sig till dennes reservation, hvari en afvikande formulering af 2, 3, 4, 5, 7, 8 och 12 §§ i förslaget förordas. Härutöfver hafva dock Fullmäktige funnit anledning till följande underdåniga påminnelser och förslag.

Enligt 5 § finge icke stället för pantlånerörelsens bedrivande ombytas, filialkontor inrättas eller ny föreståndare antagas så framt icke den myndighet, som meddelat tillstånd till rörelsen, efter vederbörandes hörande dertill bifallit. Sagda föreskrift skulle påkalla att, i likhet med hvad föreslagits beträffande meddelandet af tillstånd till pantlånerörelsens bedrivande, äfven vid ombyte af lokal, stadsfullmäktige eller rådhusstämma samt poliskammare, der sådan finnes, måste höras, ev., enligt herr Jusélius reservation, kommunalstämma eller kommunalfullmäktige, kronofogde eller köpingsstyrelse och köpings röstberättigade innevånare. Denna omgång torde emellertid i sagda fall, eller då det endast gäller ombyte af lokal, saklöst kunna undvaras.

I 6 § stadgas att pantlånare är skyldig bokföra, bland annat, låntagarens och, i fall ombud begagnats, jemväl dennes namn, yrke och hemvist. Denna be-

stämning strider mot de principer, som å pantlåneinrättningar i allmänhet gjort sig gällande. Då låntagarens namn icke blir känt, uppsökes inrättningen af mången tillfällig hjälp behöfvande, om äfven eljes icke i dåliga omständigheter stadd person, som skulle söka bistånd på annat håll, mot hårdare vilkor, i händelse han blefve tvungen att låta införa sitt namn m. m. i inrättningens böcker. I fall för öfrigt ändamålet med denna föreskrift är att förebygga pantsättning af orättmätigt åtkommen egendom, så komme detta ändamål påtagligen att förfelas, ty vid hvarje pantlånerörelse af något större omfång är det sjelffallet omöjligt att kontrollera riktigheten af resp. låntagares uppgifter; och kan stadgandet alltså af oärlig låntagare, alltid strafflöst, illuderas, medan detsamma komme att lända den redbare låntagaren till besvär. Sagda föreskrift torde förty böra utgå.

Ehuru bestämmningen i 9 § derom, att pantsatta föremål af guld eller silfver icke finge realiseras under metallvärdet samt gångbara obligationer eller andra värdepapper icke under sitt i bankinrättning gällande pris, synes egnad att erbjuda svårigheter vid tillämpningen, då någon allmän börsnotering icke finnes, så hafva Fullmäktige likväl icke velat motsätta sig detta stadgande, då liknande föreskrift beträffande i mät tagen egendom ingår i den nya utsökningslagen.

Rättighet till idkande af pantlånerörelse förverkas, enligt 12 §, af den, som dömes till ansvar för tjufnadsbrott, för döljande af tjufgods, eller för annan oloflig befattning med gods, som åtkommits genom brott. Sistnämnda bestämning torde dock kunna utelemnas och åt den myndighet, som enligt författningen eger godkänna idkare och föreståndare för pantlånerörelse, öfverlemnas att pröfva jemväl i hvilket fall den, som sakfäls för oloflig befattning med genom brott åtkommet gods, förverkat sin rättighet att idka eller förestå pantlånerörelse. Bi-behålles §:n oändrad, kunde det inträffa att en jemförelsevis oskyldig förseelse, som af domstol ansetts påkalla endast en lindrig plikt, komme att derutöfver medföra den sakfäldes ekonomiska ruin.

Bestämningen i senare mom. af 13 § derom, att böter för brott mot författningen tillfalla kronan och förvandlas enligt allmän lag, torde, då allmän föreskrift om böters användning och förvandling ingår i strafflagen och förordningen om dennas införande, såsom obehöflig kunna bortfalla.

Slutligen synes föreskriften i 14 § derom att kungörelse om förkommen pantsedel bör uppläsas äfven i ortens kyrka, saklöst kunna uteslutas, för så vidt stad angår. Sagda kungörelse skall nemligen, enligt samma §, dessutom införas i de allmänna tidningarna.

*Bilaga 2.**Komiténs förslag till förordning angående pantlånerörelse.*

Med afvikelse ej mindre från de i förordningen den 31 mars 1879 ingående bestämmingarna om vilkoren för idkande af näringsyrke, än från stadgandena i 10 kap. H. B. om pant och i 6 § 9 kap. samma balk samt förordningen den 6 juni 1883 angående ändring af sistsagda lagrum, varder härigenom förordnad som följer:

§ 1.

Pantlånare är, enligt denna förordning, enhvar, som yrkesmässigt bedriver eller förmedlar utlåning af penningar mot säkerhet i lösörepannt, eller som avsluter eller förmedlar köp af lösegendom med förbehåll om återköpsrätt eller annan liknande öfverenskommelse, under omständigheter, af hvilka framgår att föräckt pantlånerörelse därmed åsyftas.

Hvad i denna förordning stadgas gälle dock ej lånerörelse, där såsom säkerhet icke emottages annan lösörepannt än värdepapper, ej heller bankrörelse, som bedrivs af anstalter, hvilka i särskildt stadgad ordning därtill erhållit vederbörligt tillstånd.

§ 2.

Pantlånerörelse, som åsyftar enskild vinst, får idkas endast i stad.

Tillstånd att drifva sådan rörelse må i nedannämnd ordning beviljas den, som på grund af §§ 2 och 3 i förordningen om näringarne den 31 mars 1879, sistnämnda § sådan densamma lyder i förordningen den 17 december 1888, är behörig att anmäla sig till idkande af näringsyrke och gjort sig känd för redbart förhållande samt i öfrigt pröfvas lämplig att rörelsen utöfva. Enahanda rättighet tillkomme ock lagligen bildadt bolag, dock med vilkor att i öppet bolag ej andra hafva del än sådana personer, som kunna erhålla tillstånd till drifvande af pantlånerörelse, samt att i aktiebolag alla aktier innehafvas af välfräjdade finske medborgare.

§ 3.

Den, som vill idka pantlånerörelse, ansöke därom skriftligen hos magistrat eller ordningsrätt, med bifogande af fräjdebevis, samt uppgifve tillika stället, där rörelsen är afsedd att drifvas. Göres ansökningen af bolag, bör densamma där-

jämte åtföljas ej mindre af intyg att bolagets firma blifvit i laga ordning anmäld samt den i § 2 omförmälda utredning, än ock af uppgift om den person, som komme att förestå rörelsen jämte bevis om dennes fräjd. Öfver ansökningen inhämtas yttrande af stadsfullmäktige eller rådhusstämma samt poliskammare, där sådan finnes, hvarefter magistraten eller ordningsrätten pröfvar ansökningen och, ifall densamma bifalles, utfärdar tillståndsbevis, upptagande jämväl stället, där rörelsen må utöfvas.

§ 4.

Aktiebolag, som på grund af härförrinnan gällande lag bedrifver pantlånerörelse, må utan särskildt tillstånd densamma fortfarande utöfva, men skall i den ordning § 3 innehåller hos magistrat eller ordningsrätt utverka godkännande af den för rörelsen antagna föreståndare och vare jemväl i öfrigt underkastadt bestämningarna i denna förordning.

§ 5.

Ej må stället för pantlånerörelsens bedrivande ombytas, filialkontor inrättas eller ny föreståndare antagas, såframt icke den myndighet, som tillståndet meddelat, efter vederbörandes hörande därtill bifaller.

§ 6.

Pantlånare är pliktig öfver rörelsen föra bok, upptagande i nummerföljd hvarje af honom mot pant utgifvet lån, med angifvande af dagen för aftalet, låntagarens och, ifall ombud begagnats, jemväl dennes namn, yrke och hemvist, låneloppet, räntesatsen, räntan, pantens beskaffenhet, förfallodagen, samt tiden då panten blifvit utlöst eller försåld; och vare pantlånare skyldig att vid pants emottagande tillstålla låntagaren en med lånets bokförda nummer och pantlånarens underskrift försedd pantsedel, efter låntagarens önskan utfärdad till innehafvaren eller namngifven person och innehållande öfriga ofvanberörda omständigheter äfvensom samtliga andra för lånet öfverenskomna vilkor.

§ 7.

Pantlånare må ej taga högre ränta eller annan godtgörelse än inalles två för hundra i månaden, där lånet icke öfverstiger tjugu mark. Vid lån till högre belopp får godtgörelsen uppgå till en för hundra i månaden, då panten utgöres af guld, silfver eller värdepapper, samt till en och en half för hundra i månaden om annan egendom tages i pant; och må under ingen förevändning låneafgifterna förskottsvis uppbaras.

Vid beräkning af ränta gälle del af månad såsom hel sådan.

§ 8.

Förfallotiden för lån emot pant får ej utsättas att infalla tidigare än sex månader efter lånets utgifvande, men låntagaren vare obetaget att äfven därförinnan utlösa panten mot inbetalande af lånebeloppet jämte upplupen ränta och för lånet tilläfvventyrs betingade andra afgifter; dock att, om pantlånaren det äskar, räntan och öfriga låneafgifter erläggas åtminstone för två månader och i hvarje fall med minst tjugu penni.

§ 9.

Försummar låntagare att inom förfallotiden utlösa panten, låte pantlånaren genom offentlig auktion å den ort, där pantlånerörelsen drifves, försälja panten till betäckande af sin fordran med ränta och nödiga kostnader; och vare pantlånare härvid ej skyldig att iakttaga föreskrifterna i 10 kap. H. B. om pants uppjudande, värdering och mätning. Sådan försäljning må icke verkställas förr än en månad efter förfallodagen, ej heller utan låntagarens begifvande uppskjutas längre än tre månader från sagda dag.

Intill dess panten blifvit försäld eger låntagaren rätt att återlösa densamma, men godtgöre pantlånaren den kostnad denne fått i afseende å försäljningen vidkännas.

Pantsatta föremål af guld eller silfver få icke under sitt metallvärde försälas, ej heller obligationer eller andra värdepapper, som i allmänna rörelsen äro gångbara, under sitt i bankinrättning gällande pris. Göres vid offentlig auktion å sådan pant ej antagligt anbud, och vill ej långgifvaren själf öfvertaga panten, skall densamma af honom under hand, dock ej under sagda värde, föryttras.

§ 10.

Hvarje mot bestämningarna i denna förordning stridande aftal, som afser inskränkning i låntagares rätt, vare ogiltigt.

§ 11.

Vederbörande polismyndighet är berättigad att, då skäl därtill finnes, genomse pantlånares böcker samt undersöka hans pantlager, så ock meddela särskilda ordningsföreskrifter i fråga om rörelsens bedrifvande.

§ 12.

Rättighet till idkande af pantlånerörelse förverkas af den, som dömes till ansvar för tjufnadsbrott, för döljande af tjufgods, eller för annan oloflig befattning med gods, som åtkommits genom brott, eller som annorledes ådrager sig vanfräjd eller förlust af medborgerligt förtroende; och kan för öfrigt magistrat eller ordningsrätt, ifall pantlånare eller den som rörelsen förestår visar sig olämplig, återkalla tillståndet till rörelsens drifvande eller godkännandet af föreståndaren.

§ 13.

Den, som utan behörigt tillstånd idkar pantlånerörelse, böte från och med femtio till och med ettusen mark. Brytes på annat sätt emot stadgandena i denna förordning, vare bot högst femhundra mark.

Böterna tillfalla kronan och skola, vid bristande tillgång till deras gäldande, förvandlas enligt allmän lag.

§ 14.

Förkommer pantsedel, låte den som sedeln förlorat efterlysa densamma genom kungörelse, hvilken uppläses i ortens kyrka och införes en gång i landets allmänna tidningar. Kommer ej pantsedeln tillrätta inom sex månader efter det kungörelse egt rum, vare den som efterlysningen verkställt berättigad att utlösa förfallen pant eller, om denna blifvit försäld, uppbära öfverskottet af auktionsskillingen.

§ 15.

Pantlåneanstalter, som ej afse enskild vinning, må utan hinder af denna förordning inrättas och bedrivas under de vilkor och i den ordning, som för dem äro eller varda föreskrifna.

§ 16.

Denna förordning träder i gällande kraft den

Bilaga 3.

Herr Jusélius reservation.

Ehuru jag, i likhet med komiténs öfrige medlemmar, anser pantlånarevärksamheten vara ett yrke, som till förebyggande af dess missbrukande bör underkastas särskilda lagbestämningar i restriktift syfte, är dock en del af de inskränkningar, dem komitén i detta afseende föreslagit, af den art, att jag icke kan biträda desamma. Jag nödgas därför reservationsvis göra min skiljaktiga mening härutinnan gällande.

Det ligger väl i sakens natur att ett yrkesmässigt bedrivande af pantlånareverksamhet öfverhufvudtaget kan förekomma endast i städerna och företrä-

desvis i de större; men jag finner ej pantlånerörelsen i och för sig vara så samhällsvådlig, att densamma icke kunde, behörigen reglementerad och öfvervakad, tillåtas äfven på landsbygden och i köping. Jemte det jag fördenskull ville utsluta första mom. i § 2 af komiténs författningsförslag, borde i § 3 intagas nödiga föreskrifter angående sättet för vinnande af rätt att idka pantlånerörelse på landet och i köping; hvarförutom smärre redaktionsförändringar påkallades i §§ 4, 5 och 12.

Uti § 7 har komitén ansett sig böra uppställa en maximigräns för ränta och öfriga låneafgifter, som af pantlånare må tagas. För min del kan jag icke finna skäl föreligga till att häri afvika från hvad allmän lag stadgar om ränta, så mycket mindre som denna afvikelse jemväl innebure ett afsteg från den genom kejsrerliga förordningen den 6 juni 1883 inslagna vägen till räntans fullständiga frigörelse. Särskildt må härvid påpekas den inkonsequens, som vidlåder komiténs ifrågavarande förslag deri att medan rättigheten att taga ränta blefve för pantlånare inskränkt beträffande lån å högst nio månader, samma rätt deremot utvidgades i hvad anginge lån på längre betalningstid, i det att pantlånare äfven för sådana lån egde beräkna ända till 24 procentens ränta, då andra långgifvare enligt 9 kap. 6 § H. B. få åtnöjas med 6 procent. Det korrektiv mot prejeri från pantlånares sida, som komitén åsyftar att ernå genom limiteringen af låneafgifterna, bör enligt min tanke, oafsedt strafflagens ansvarsbestämningar för ocker, sökas i konkurrensen och äfven i utvägen att genom anstalter med filantropiskt syfte motverka ett öfverdrifvet vinstbegär hos de enskilde pantlånarene. — Genom stadgandet att inga andra afgifter än sådana, som utgå efter visst procenttal af lånesumman, må af pantlånare betingas, uteslutes rättigheten för pantlånare att beräkna lösen för pantsedel. Då emellertid besvär och omkostnader för låns utgifvande och förvaringen af pantgods öfverhufvudtaget föga bero af lånebeloppet, kunde förbudet att för pantsedel taga särskild afgift, hvilken utgör en likformig godtgörelse för expeditionen af samtliga lån, hafva till påföljd att pantlånare, som för lån af endast några mark ej hade att påräkna nämnvärd behållning af ränta och öfriga låneafgifter, komme att undandraga sig utgifvande af sådana smärre lån, vid hvilket förhållande den behöfvande ofta antingen blefve utan hjälp eller ock tvingades att göra större skuld än han önskade. Pantlånare borde förty ej förmenas att för pantsedel taga en måttlig lösen, högst tio penni; men deremot kunde den minimiprofit af ränta och öfriga dylika låneafgifter, hvarpå pantlånare enligt § 8 egde göra anspråk, nedsättas till enahanda belopp eller tio penni.

Ej heller kan jag förena mig om komiténs förslag i § 8 angående utsättande af en lägsta gräns för förfallotiden, och allra minst att denna tid ej finge understiga sex månader. Enligt sin natur och särskildt i betraktande af de höga låneafgifterna egna sig lån af nu ifrågavarande beskaffenhet nästan uteslutande för afhjelpande af tillfälliga behof samt böra derföre ställas på jmförelses kort betalningstid; och det synes vid sådant förhållande opåkalladt att i motsatt rikt-

ning inskränka aftalsfriheten. En slik inskränkning kunde nämligen ej gerna undgå att verka derhän att jemväl den låntagare, som vore i stånd att tidigare liqvidera sin skuld, blefve af den långa förfallotiden förledd till en försumlighet, hvilken hade undvikits om kortare tid för betalningen varit utsatt. Jag fruktar förty att detta stadgande i många, om ej i flertalet fall komme att lända låntagaren, den komitén dock afser att skydda, mera till skada än till gagn.

På grund af det anförda och då utlemnandet af räntebegränsningen tillika skulle nödvändiggora en omformulering af ingressen till författningsförslaget, borde detsamma erhålla följande lydelse:

Förslag till förordning angående villkoren för idkande af pantlånereörelse.

Med afvikelse från de i förordningen den 31 mars 1879 ingående bestämmingarna om villkoren för idkande af näringsyrke samt från hvad i 10 kap. H. B. stadgas angående pant varder härigenom förordnad som följer:

§ 1.

Lika med komiténs förslag.

§ 2.

Tillstånd att drifva pantlånereörelse må i nedan nämnd ordning o. s. v. lika med komiténs förslag.

§ 3.

Den som vill idka pantlånereörelse ansöka derom skriftligen, i stad hos magistrat eller ordningsrätt och, om rörelsen är afsedd att försiggå på landet eller i köping, hos vederbörande guvernör samt bifoge utredning, jemlikt bestämmingarna i § 2, om behörighet att undfå slikt tillstånd och uppgifve tillika stället der rörelsen komme att drifvas. Göres ansökningen af bolag, bör densamma äfvenledes åtföljas af uppgift om rörelsens tillärnade föreståndare jemte intyg om dennes fräjd. Öfver ansökningen inhemtas yttrande i stad af stadsfullmäktige eller rådhusstämman och af poliskammare, der sådan finnes, samt på landet af kommunalstämman eller kommunalfullmäktige och af kronofogde eller ock, der skild styrelse i köping är tillsatt, af denna och köpingens röstberättigade medlemmar, hvarefter ansökningen pröfvas och, i fall densamma bifalles, till sökanden utfärdas tillståndsbevis, upptagande jemväl stället, der rörelsen må utöfvas.

Innan pantlånereörelse vidtager bör tillståndsbeviset upptes hos den myndighet, som har att emottaga anmälan om näringsyrke, så framt ej samma myndighet tillståndet meddelat.

§ 4.

Aktiebolag, som på grund af härförinnan gällande lag bedrifver pantlånerörelse, må utan särskildt tillstånd densamma fortfarande utöfva, men skall i den ordning § 3 innehåller hos vederbörande magistrat, ordningsrätt eller guvernör utverka godkännande o. s. v. lika med komiténs förslag.

§ 5.

Ej må stället för pantlånerörelses bedrivande ombytas, filialkontor inrättas eller ny föreståndare antagas, så framt ej magistrat, ordningsrätt eller guvernör, efter vederbörandes hörande, dertill bifaller.

§ 6.

Lika med komiténs förslag.

§ 7.

Hvarken ränta eller andra afgifter, som af pantlånare betingas för lån, må af honom i förskott uppbäras.

Fordras för pantsedel särskild lösen, får denna ej öfverstiga tio penni.

§ 8.

Låntagare vare obetaget att jemväl före den aftalade förfallotiden utlösa panten emot inbetalande af lånebeloppet jemte upplupen ränta och för lånet till äfventyrs betingade andra afgifter; dock att, om pantlånaren det äskar, räntan och öfriga afgifter, som beräknas efter lånetiden, erläggas åtminstone för två månader och i hvarje fall med minst tio penni.

§§ 9—11.

Lika med komiténs förslag.

§ 12.

Rättighet till idkande af pantlånerörelse förverkas af den som dömes till ansvar för tjufnadsbrott, för döljande af tjufgods eller för annan oloflig befattning med gods, som åtkommits genom brott, eller ock annorledes ådrager sig vanfräjd eller förlust af medborgerligt förtroende; och kan för öfrigt vederbörande myndighet, i fall pantlånare o. s. v. lika med komiténs förslag.

§§ 13—16.

Lika med komiténs förslag.

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-aktiebolagets tryckeri, 1895.

Utskottsbetänkande n:o 2 angående nytt reglemente för auktionsskammaren i Helsingfors.

Då Stadsfullmäktige vid sammanträde den 15 dennes till åtgärd förehaft utskottets tidigare betänkande i ärendet (se tryckta handl. n:o 38 för 1894), beslöto Fullmäktige att återremittera förslaget till nytt reglemente för auktionsskammaren till utskottet ej mindre för vidtagande af sådan ändring af mom. b i § 10 att afgiften för ett lägre inrop icke må kunna öfverstiga afgiften för en högre inropssumma, än ock för införande af en tilläggsbestämning för de fall, att enligt den emotsedda nya utsökningslagen fastighetsauktion borde återgå.

Enligt 10 § mom. b komme afgifterna för auktion af annan egendom än den i mom. a nämnda att utgöra: då egendomen säljes i så stora partier att *hvarje* inrop går till minst 500 mark, en procent; då *hvarje* inrop går till minst 100 mark, två procent; och i alla andra fall tre procent af inropssumman. Förrätningsavgiften beräknas således olika för olika slag af auktioner, icke olika för olika inrop. De lägre avgifterna af en och två procent komme endast *parti-auktioner* till godo, förnämligast varuauktioner, dervid det af varupartiernas storlek skulle bero om den lägre avgiften af en eller den högre af två procent finge debiteras; hvaremot vid alla andra auktioner den högsta avgiften af tre procent skulle beräknas. Då sådant synts utskottet tydligt framgå af §:ens formulering, torde någon ändring af densamma i det af Fullmäktige äskade syfte icke erfordras.

Förrätningsavgiften vid auktion, som i följd af bestämningarna i den nya utsökningslagen komme att återgå, har utskottet, efter samråd jemväl med några af Magistratens ledamöter, trott sig böra föreslå till samma belopp som vid återrop. Då likväl, oberoende af sagda lag, fall kunna inträffa att auktion återgår emedan tillräckligt högt anbud icke göres, exempelvis då ett minimiförsäljningspris blifvit limiteradt, så har utskottet trott sig kunna gifva åt sista mom. af § 10 en något allmännare lydelse än den Fullmäktige afsett. I följd häraf skulle detta mom. komma att lyda som följer:

„För återrop af sådan egendom, som upptages under mom. a, liksom ock då inrop icke godkännes, erlägges en tredjedel af ofvan fastställda belopp. För annan egendom beräknas avgifterna i dessa fall lika som vid försäljning.“

Slutligen får utskottet begagna sig af tillfället att rätta en oriktig uppgift, som ingått i utskottets föregående betänkande. Deri uppgifves å pagg. 2 och 3 att afgifterna för auktionsförrättning för närvarande utgöra $1\frac{1}{2}$ % af inropssumman för fast egendom och fartyg, 2 % vid inrop af andra varor samt 3 % vid husgeråd och böcker. Dessa afgifter, som voro fastställda i instruktionen för auktionskammaren af den 1 mars 1759 hafva likväl närmare bestämts i taxan för tolag m. fl. afgifter af den 19 juni 1851 sålunda att „för försäljning af fast egendom och skeppsparter uppbäres $1\frac{1}{2}$ procent; af guld, silfver, juveler, salt, vin, spanmål, tyger, kläden, metaller, trävirke och kolonialvaror 2 procent; samt af all annan lösegendom 3 procent, utan att slagavgift dervid får beräknas“. I september 1869 vidtogs här den ändring, att provisionen för försäljning af aktier och obligationer m. m. dylikt fastställdes till 2 procent.

Helsingfors, den 26 januari 1895.

Leon. v. Pfaler.

Kaarlo Castrén.

K. H. Renlund.

DRÄTSELKAMMAREN

i

Handlingar angående afsyning af hamnbanan.

Helsingfors,

den 24 Januari 1895.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

N:o 31.

Uti Magistratens skrifvelse N:o 217 af den 22 December förlidet år, åtföljd af en afskrift af det protokoll, som tillkommit i anledning af en under nästföregående Oktober månad verkställd afsyning af Helsingfors hamnbana för dess öfvertagande af staten till den del, den då redan var utförd, meddelas Stadsfullmäktige följande:

att förrättningsmännen, beträffande remonten af de till banan hörande anläggningar, enhälligt uttalat, att underhållet af stensättningar å samteliga kajer och vägöfvergångar i banans nivå, af sjelfva körbanorna med stenläggning och barrierer å gatubroar samt å/sådana stängsel och barrierer, som i den allmänna säkerhetens intresse kunna anses nödiga, bör för framtiden åligga staden;

att staden deremot skulle berättigas icke allenast att underhålla de vatten-, gas- och kloakledningar, som redan förefinnas under banan, utan äfven att framdeles vid behof anlägga nya sådana, allt likväl med skyldighet för stadsingeniören att, då arbeten förestodo, hvilka utfördes af staden, om dessa anmäla och öfverenskomma med vederbörande baningeniör, liksom det jemväl borde åligga denne att vid arbeten, hvilka komme att verkställas af jernvägsförvaltningen, hos den förre derom anmäla och med honom öfverenskomma;

att det ansetts böra åligga jernvägsförvaltningen att vid banans renhållning från snö, efterhand och vid behof undanskaffa den snö, som dervid möjligen uppkastades på gator och kajer invid banan; äfvensom

att Jernvägsstyrelsen för sin del godkänt och antagit dessa af synemännen föreslagna öfverenskommelser och, jemte öfversändande till Magistraten af ofvan åberopade afskrift af syneprotokollet, anhållit om stadsmyndigheternas godkännande af desamma.

I sådant syfte har Magistraten öfverlemnat ärendets handläggning till Stadsfullmäktige och hafva Fullmäktige vid den 15 i denna månad hållet sammanträde, innan vidare i saken tillgjordes, beslutit remittera handlingarna i ärendet till Drätselkammaren, som egde befordra desamma till tryck samt med utlå-tande till Fullmäktige inkomma.

Till afgifvande af sådant får Drätselkammaren anföra, att Kammaren i allo delar synnmännens åsigt i frågan och således omfattar det af dem framställda

och af Jernvägsstyrelsen redan antagna förslaget. Det förefaller nämligen Kam-maren såsom en alldeles naturlig sak, att icke ens anspråk kunde göras på stats-verket att för framtiden åtaga sig underhållet af körbana och stenläggning å så-dana gator, de må sedan ligga i banans nivå eller vara ledda öfver densamma på broar, hvilkas underhåll härtills ålegat staden eller hvilka samtidigt med banan tilläfväntys tillkommit, icke för dess utan för den allmänna samfärdselns i staden behof; så mycket mindre som detta underhåll vid hvarje särskild gatöfvergång öfver jernvägen i banans nivå inskränker sig till den obetydliga längden af om-kring 3 meter. På broarna blifver den möjligen ifrågakommande gatulängden vis-serligen något större, men då gatläggning här aldrig kan föranledas af mindre tillfälliga rubbningar i jernvägsspåret och deraf förorsakad banremont, hvilket deremot i undantagsfall kan inträffa vid gatöfvergångar i nivå och påkalla rifning och omsättning af stenläggningen, vore en fordran på något gatunderhåll från jernvägsförvaltningens sida i detta fall ännu onaturligare. Äfven beträffande sten-läggningen å sådana stadens kajer, å hvilka jernvägsspår blifvit utlagda, kan vis-serligen underhållet af samma orsak som vid gatöfvergångarna i banans nivå i någon mån ökas, men blir detta i alla fall af så försvinnande liten betydelse i jemförelse med det underhåll af stensättningen, som betingas af den på kajerna försiggående fordonsrörelse och af andra orsaker, t. ex. möjliga sättningar, att det vore obilligt att härför på något sätt betunga jernvägens exploitering med en för densamma temmeligen obehörig utgift. En fordran på jernvägsförvaltning i detta afseende kunde dessutom synnerligen lätt, med afseende å de olika orsakerna till rubbningar i stensättningen, gifva anledning till tvister, då ett rättvisligt precise-rande på förhand, i hvilket fall och till hvilken utsträckning jernvägsförvaltning-^{en} å ena sidan och staden å andra borde underhålla gatubeläggningen å kajerna, knappast nu kunde göras. Sjelfallet är emellertid att beträffande stenläggningen å kajerna en viss uppmärksamhet och förståndig ordning för framtiden måste iakt-tagas, så att mera omfattande remonter å dem afpassas så, att de sammanfalla med större remonter af jernvägsspåren, d. v. s. med tiden för utbytet af förrutt-nade sleepers.

För sjelfva trafikerandet af hamnbanan erfordras icke några stängsel eller barrierer, emedan tågen å hamnbanan städse måste färdas med så ringa hastighet, att de ögonblickligen må kunna stannas på hvilken punkt som hest. Denna för-sigtiga tågrörelse betingas redan af banans många korsningspunkter med gator och än mera för dess ställvis med gatans längddimension sammanfallande riktning, såsom exempelvis på alla kajer. Men stängsel eller rättare barrier äro behöfliga vid en del tomter, som ligga invid höga bergsprängningar med branta väggar, och förnämligast vid gator, hvilka löpa jemsides med jernvägen men uti ett högre plan, för att förhindra på gatan färdande personer, isynnerhet barn, att till följd af ovarsamhet nedfalla på banan och skada sig. Dessa anstalter, ehuru visserli-gen för det mesta betingade af jernvägens tillkomst, måste därför betraktas såsom

mera till tomter och gator än till jernvägen hörande utrustningsobjekt och bör väl i så fall också underhållet af dem, liksom anläggandet af nya sådana, der de vid en stigande gatutrafik eller af andra orsaker i den allmänna säkerhetens intresse visa sig af behovet påkallade, bekostas af staden, såsom fallet är med alla dylika redan härförinnan i staden befintliga gatubarrierer; främst af det principiella och praktiska skäl, att hvarje främmande förvaltnings ingripande uti uteslutande i stadens intresse erforderliga anläggningar såvidt möjligt bör förebyggas. Denna synpunkt har för resten sin fulla tillämpning äfven vid ofvanför behandlade fråga om stenläggningen å vägöfvergångar och kajer.

Alldeles sjelffallet synes det Drätselkammaren att vid en uppgörelse sådan som den ifrågavarande, berörande ömsesidiga skyldigheter och rättigheter emellan tvenne myndigheter, staden förbehålles och tillerkännes rättighet att vid förefallande behof få icke blott remontera redan under jernvägen liggande rörledningar af hvarjehanda slag, utan äfven obehindradt anlägga nya sådana, emedan staden under hvarje annan förutsättning skulle kunna råka uti icke ringa trångmål.

Banans öppenställande för trafik och således äfven undanskaffande från densamma af derå hopad snö är en uteslutande exploitations skyldighet, men som snöns aflägsnande från ett jernvägsspår vanligtvis försiggår medels plogning, kunde härvid uti förevarande fall stora massor snö komma att uppkastas på gator och kajer, hvilka likväl för obehindrad gatutrafik böra hållas mera eller mindre fria från snö, och måste en bestämning i sådant syfte, som af synemännen föreslagits, eller att det ålåge jernvägsförvaltningen att från gator och kajer vid behof och efterhand undanskaffa den snö, som vid banans renhållning tilläfventyrs å dem uppkastas, därför anses oundgänglig. För resten blefve det för staden synnerligen betungande att från gator och kajer med hästforor borttransportera den snö, som vid plogning af jernvägsspåren isynnerhet under snörikare vintrar och vid större yrväder kunde å dem hopas, men för jernvägsförvaltningen, som kan med bantåg låta bortforsla samma snö, måste kostnaden ställa sig betydligt billigare.

Då här berörda remontarbeten ofta kunna vara af ytterst brådskande natur, såsom t. ex. utbyte af en sprungen räl, en förstörd vaxel, ett brustet rör m. m. och ingalunda medgifva den tidsutdrägt, som ett korresponderande myndigheterna emellan fordrade, förefaller den af synemännen föreslagna anordningen af ömsesidig anmälan och öfverenskommelse emellan vederbörande baningeniör och stadsingeniör Drätselkammaren synnerligen enkel och sakenlig, hvarpå Stadsfullmäktige synas hafva fullt samma skäl att ingå, som Jernvägsstyrelsen.

Enär syneprotokollet i öfrigt innehåller en detaljerad teknisk beskrifning af hamnbanan, hvilken beskrifning är afsedd att intagas i Jernvägsstyrelsens årsberättelse; upptager vid afsyningen den 26 Oktober i banan befunna särskilda bristfälligheter, hvilka vore att antingen omedelbart afhjelpa eller framdeles komplettera; anger i hvad mån dessa brister redan vid tiden för protokollets slutliga affattande afhjelpats; samt slutligen uttalar vissa önskningsmål rörande banans

vidare utrustning, föranleder denna del af syneinstrumentet nu icke något yttrande från Drätselkammarens sida. Afsyningen förlidne Oktober gälde ju endast den för tiden af förrättningen redan färdiga delen af banan, i och för dess öfvertagande af statsjernvägarne, för hvars räkning banan af staden utföres, och komma de vid förrättningen uttalade önskningsmålen antagligen framdeles, sedan hela banarbetet blifvit slutfördt, till grundligare öfverläggning, än nu kunde ske.

I stöd af allt det ofvan anförda får Drätselkammaren därför värdsamt föreslå, att Stadsfullmäktige äfven för sin del i likhet med Jernvägsstyrelsen ville antaga de af synemännen gjorda förslagen.

På Drätselkammarens vägnar:

G. v. Christerson.

Th. Tallqvist.

MAGISTRATEN

i

Helsingfors,

den 22 December 1894.

N:o 217.

Till Stadsfullmäktige i Helsingfors.

Sedan förrättningsmännen vid den nyligen verkställda afsyningen af Helsingfors hamnbana för dess öfvertagande af staten enhälligt uttalat, i fråga om remonten af de till banan hörande anläggningar, att underhållet af stensättningar å samtliga kajer och vägöfvergångar i banans nivå, af sjelfva körbanorna med stenläggning och af barrierer å gatubroar samt af stängsel och barrierer å banan, som i den allmänna säkerhetens intresse kunna anses nödiga, borde för framtiden åligga staden, hvarjemte staden egde att underhålla de vatten-, gas- och kloakledningar, som redan funnos ledda under banan samt framdeles vid behof anlägga nya sådana, allt likväl med skyldighet för stadsingeniören att, då arbeten förestode, hvilka skulle utföras af staden, om dessa anmäla och öfverenskomma med vederbörande baningeniör, liksom jemväl denne skulle åligga att vid arbeten, som komme att utföras af järnvägsförvaltningen och berörde stadens intressen, hos stadsingeniören derom anmäla och med honom öfverenskomma, har Jernvägsstyrelsen med bifogande af syneprotokollet i styrkt afskrift uti skrifvelse till Magistraten för den 8 innevarande december anhållit om godkännande af nämnda förslag, hvilket å Jernvägsstyrelsens sida antagits, hvarjemte Jernvägsstyrelsen, då synemännen ansett det ankomma å Jernvägsförvaltningen att vid behof och efter-

hand undanskaffa den snö, som i följd af banans rengöring uppkastades på gator och kajer invid banan, förklarar sig villig jemväl härtill.

Med biläggande af ofvannämde syneprotokoll har Magistraten äran öfverlemna ärendet till Herrar Stadsfullmäktiges handläggning.

På Magistratens vägnar:

E. Öhman.

Afskrift.

År 1894 den 26 Oktober verkställdes af undertecknade, Baningeniör Hugo Bremer och Trafikdirektörsassistent Arvid Berner, i egenskap af dertill utaf Jernvägsstyrelsen den 20 i sagda månad utsedde synemän, samt Öfveringeniör Th. Tallqvist och och Ingeniör Herman Norrmén, utsedde åter på Jernvägsstyrelsens anhållan, af Helsingfors Hamnbane Byggnadsstyrelse till synemän å dess sida, afsyning af Helsingfors hamnbana, hvarvid jemväl närvaro ledamöterna i nämnda byggnadsstyrelse, Öfverintendenten C. G. Sanmark, Bankdirektören Alfred Norrmén och Handlanden Julius Tallberg.

Protokollet fördes af undertecknad, Vicehäradschef Jansson.

Sedan synemännen ofvanangifna dag, den 26 Oktober, sammankommit å Helsingfors jernvägsstation, vidtog förrättningen kl. 11 före middagen och fortgick till kl. 1,30 eftermiddagen samma dag, hvarunder synemännen med extra tåg genomreste Helsingfors hamnbana till hela dess färdigbygda längd; och erfors samt antecknades härvid följande:

Helsingfors hamnbana, som utgår från Helsingfors godsbangård och för närvarande är färdigbyggd intill tullvärkets varumagasin å kajen i Helsingfors södra hamn, är i sin begynnelse ledd i rak linie å en sträcka af 71,85 meters längd, räknadt från den punkt der banan öfvergår jernvägens område invid Vestra Chausséen. Banan korsar vid sin början i nivå den äldre Vestra Chausséen, f. n. väg till jernvägens godsbangård, samt omedelbart därefter den nya chausséen, hvilken å ett betonhvalf öfvergår banan; 71,85 meter från utgångspunkten böjer sig banan åt höger i en kurv om 750 meters radie, hvilken krökning har en längd af 168,86 m. + 80,0 m. (öfvergångskurv), en tangenvinkel af 12° 54' och 84,79 meters tangentlängd. På 90 meters afstånd från banans utgångspunkt är en provisionel gångbro af trä anbringad öfver densamma.

280,71 meter från utgångspunkten vidtager en rak sträckning af 357,79 meters längd. Denna del af banan korsas 450 m. från utgångspunkten af Fredriks-

gatan, hvilken öfvergår banan å ett betonhvalf. På 638,50 meters afstånd från begynnelsepunkten kröker sig banan åt venster i en 259,81 + 80 meter lång båge, hvars radie är 270 m., tangentsvinkel $53^{\circ} 8'$ och tangentlängd 148,95 meter.

Vägen till Alkärr arbetarebostäder, belägen på 675 m. afstånd från utgångspunkten, korsar banan i nivå. Lappviksgatan belägen på 890 m. afstånd från meranämnde punkt är ledd öfver banan å ett betonhvalf. På 974,85 m. afstånd från utgångspunkten är banan rak å 30,86 meters längd, hvarefter densamma från 1,005,71:sta metern ledes i kurv åt höger. Krökningen, hvars radie är 750 meter och tangentsvinkel $9^{\circ} 22'$, har en tangent af 61,44 meters längd samt en kurv-längd af 122,61 + 40 meter.

Från den derpå följande 51,85 meter långa raka sträckan, som börjar på 1,168,32 meters afstånd från begynnelsepunkten, afviker åt venster, vid 1,814,17:de metern räknadt från ofvannämnda punkt, inloppsveveln till omfartsspåret å Gräsvikskajen. Detta spår, hvars södra inloppsvevel är belägen från utgångspunkten på 1,595:4 meters afstånd har jemte det dermed förenade stickspåret en längd af 592 meter.

Hufvudspåret kröker sig åter, denna gång åt venster, på 1,220,17 meters afstånd från utgångspunkten i en kurva om 270 meters radie. Kurvan har en längd af 218,65 + 80 m., tangentlängden utgör 115,72 meter samt tangentsvinkeln $46^{\circ} 24'$. Såväl hufvudspåret som sidospåret löpa här längs Gräsvikskajen och korsa i nivå Gräsviks-, Eriks- och Wladimirsgatorna på resp. 1,293, 1,412 och 1,485 meters afstånd från banans begynnelsepunkt äfvensom trenne öfver hufvud- och bi-spåren lagda flyttbara Decauville spår på resp. 1,291, 1,350 och 1,475 meters afstånd från utgångspunkten.

1,518,82 meter från förenämnda punkt vidtager en rak bana om 76,58 meters längd samt därefter på 1,595,4 meters afstånd en kurva åt venster med 230 meters radie. Denna kurva, som icke är utlagd med öfvergångskurv har 168,80 längd, $42^{\circ} 31'$ tangentsvinkel och 88,4 meter lång tangent. Banan korsar vid dess 1,607:de meter en till Sandvikens ångsåg ledande stockränna, hvaröfver såväl hufvud- som sidospåret äro ledda å broar af resp. 1,0 och 2,0 meters fri vidd.

På 1,764,4 meters afstånd från utgångspunkten är banan dragen i rät linie 152,42 meter å den nya molon i Sandvikshamnen. På ett afstånd af 1,767 meter från begynnelsen öfvergår banan i rak linie en olikarmad svängbro, hvilken öfverspannar farleden mellan den inre och yttre bassinen i Sandvikshamnen. Svängbroöppningen har en fri vidd af 11 meter. Brons totala längd är 19,80 meter, den längre armen 14,40, den kortare 5,40 meter.

På Sandvikskajen äro nedlagda ett omfarts- och tvänne stickspår af en sammanlagd längd om 582 meter. Från hufvudspåret afviker åt höger vid hamnbanans 1,808:de meter inloppsveveln till dessa spår, hvilka jemte hufvudspåret på 1,916,62 meters afstånd från utgångspunkten kröka sig åt höger. Hufvudspåret har härvid 230 meters radie, tangentsvinkeln är $59^{\circ} 10'$ samt tangent- och kurv-längderna resp. 130,57 och 237,51 meter.

Banan korsar på afstånden 2,040 och 2,125 meter från begynnelsepunkten inkörsvägen till Helsingfors Skeppsdocka jemte en gångbana med i stödjemurarne anbragta trappor. Den sydligare inloppsaxeln till Sandvikens omfartsspår är belägen vid banans 2,184:de meter. Den raka bana, hvare densamma är förlagd, har en totallängd af 189,99 meter och vidtager vid banans 2,154,5:te meter. Å ofvanberörda raka sträcka korsar banan i nivå Munkholms- och Fabrikgatorna på 2,278 meters afstånd från utgångspunkten.

2,344,12 meter från utgångspunkten är banan ledd i kurv. Kröknigen består af tvenne åt venster afvikande kurver om 360 och 370 meters radier med en 0,68 m. lång rak bana, inskjuten emellan desamma. Den förra har en kurv-längd af 239,81 + 30 meter, 124,54 meter lång tangent och 38° 10' tangentvinkel; den senare kurven, börjande vid banans 2,614,61:sta meter har en längd af 241,73 m. + 30 meter, tangentvinkeln är 37° 26' och tangentlängden 125,36 m. På ett afstånd af 2,886,34 meter från utgångspunkten vidtager en 153,31 meter lång rak sträcka, anslutande sig vid 3,039,65:te metern till en åt venster afvikande kurv, hvars längd är 59,62 m. + 70 meter, radie 300 meter, tangentlängd 29,86 meter och vinkel 11° 22'. En täckt trumma om 1,0 × 0,75 m. tvärsnitt, för afledande af spillvatten under banan, är inrättad vid 2,875 m. afstånd från utgångspunkten.

Skeppare- och Kaptensgatorna korsa hamnbanan i nivå på resp. 2,972 och 3,155 afstånd från utgångspunkten. Banan är derpå ledd längs Hafstorget i en rak linie af 96,25 meters längd, hvilken vidtager på 3,169,27 meters afstånd från begynnelsepunkten, 3,265,51 meter från utgångspunkten börjar banan kröka sig åt venster i en kurv om 300 meters radie. Kurvan, hvars längd är 210 m. + 70 meter, har 40° 12' tangentvinkel och 109,78 meter lång tangent. Den kurvan tillstötande, parallelt med Parkgatan förlagda raka banan är 239,96 m. lång, börjande vid banans 3,546,00:tte meter. I denna trakt korsar banan i nivå körvägen till Hafshamnen på 3,450:de metern; vägöfvergången till villan N:o 3 i Ö. Brunns-parken på 3,505:te metern, körvägen till Vestra Brunnsparken på 3,530:de metern, vägen till villan N:o 1 i Ö. Brunnsparken på 3,610:de metern, samt gången till Brunnsparken på 3,627:de metern, allt räknadt från utgångspunkten.

Banan kröker sig härpå före inträdet i en 74 meter lång tunnel, åt venster i en båge om 230 meters radie, 76,0 + 90,0 meters kurvlängd, 38,35 meters tangentlängd och 18° 56' tangentvinkel. Kurven vidtager vid banans 3,785,96:tte meter; tunnelmynningen åter är belägen vid 3,851:sta metern från utgångspunkten. Kurven efterföljes af en med Badhusgatan parallelt vid banans 3,951,96:tte meter begynnande rak sträcka af 153,04 meters längd. Körvägen till Helsingfors Skeppsvarf är å ett betonhvalf ledd öfver banan vid dess 4,097:de meter.

Inloppskurven till Magasinskajens stationsplan vidtager på 4,105 meters afstånd från banans utgångspunkt. Kurven, hvilken kröker sig åt venster med en radie af 230 meter, har en längd af 211,42 meter, tangent af 113,84 meter samt 52° 40' tangentvinkel. Hufvudspåret är sedermera draget i rät linie från 4,316,42:dra

metern till 4,486,60:de metern. Vid sistnämnda raka banas ändpunkt vidtager en en åt höger krökande kurv om 210 meters radie, $14^{\circ} 30'$ tangentvinkel, 26,71 meters tangentialängd. Kurvlängden är 54,15 meter. Kurvens slutpunkt, belägen på 4,540,75 meters afstånd från utgångspunkten vid Vestra Chausséen, utgör tillsvidare ändpunkten af hamnbanans hufvudspår.

4,105 meter från banans begynnelsepunkt afviker från hufvudspåret yttre sidospåret åt höger. Sidospåret förgrenar sig å 4,143 meters afstånd från utgångspunkten genom en enkel vexling. Dessa bispår förenas sedermera å Kokhuskajen 4,554,42 meter från hufvudspårets utgångspunkt.

Hufvudspåret förbindes med det närmast detsamma liggande sidospåret genom en korsvexling, belägen midt för den Magasinskajen med Badhusgatan förbindande tvärgatan. Nämnde sidospår förenas slutligen med hufvudspåret vid banans 4,570,7:de meter (föreningen ej ännu värkstald).

Hufvudspårets afstånd (midtellinien) från Kajkanten utgör 37,6 meter. Det närmast derintill belägna sidospåret är förlagdt på ett afstånd af 4,4 meter från hufvudspåret och 33,2 meter från kajkanten. De närmast kajen belägna tvenne omfartsspåren ligga på ett afstånd af respektive 34,8 och 30,6 meter från hufvudspåret äfvensom 2,8 och 7,0 meter från kajkanten.

Uti hufvudspåret förefinnes dessutom på dess 4,329,77:de meter en venster-vexling, hvilken är afsedd att i framtiden utgöra inloppet till ett magasinsspår.

Totala längden af för närvarande å Magasinskajen nedlagda sidospår utgör 1,373 meter. Sammanlagda längden af nämnde sidospår räknadt mellan pliktpå-larna utgör 958 meter.

Totala längden af tills dato nedlagdt hufvudspår utgör 4,540,75 meter, den sammanlagda längden af samtliga sidospår utgör 2,547 meter. Antalet i spåren insatta enkla vexlingar utgör 15 stycken.

Banans stigningsförhållanden äro följande (afstånden räknade från banans utgångspunkt):

från	0	till	37,5:te metern af banan	37,5	m. : 0,00
"	37,5	"	650	612,5	" : 0,010 stign.
"	650,0	"	1,364	714	" : 0,010 fall.
"	1,364	"	2,005	641	" : 0,000
"	2,005	"	2,280	275	" : 0,0027 stign.
"	2,280	"	2,455	175	" : 0,00217 fall.
"	2,455	"	3,317,5	862,5	" : 0,00
"	3,317,5	"	3,530	212,5	" : 0,010 stign.
"	3,530	"	3,680	150	" : 0,002066 stign.
"	3,680	"	3,930	250	" : 0,005 fall.
"	3,930	"	4,005	75	" : 0,008 "
"	4,005	"	4,120	115	" : 0,010 "
"	4,120	"	4,540,75	421,75	" : 0,000 "

38,762 procent af hufvudspåret är förlagdt i rak sträckning.

61,238 procent af hufvudspåret utgöres af kurv.

Af banans mera afsevärda lutningar befinna sig

371,47	meter,	stigning	0,010,	i	kurv	om	750	meters	radie
212,50	„	„	„	„	300	„	„	„	„
483,64	„	„	„	„	270	„	„	„	„
156,00	„	„	0,005	„	230	„	„	„	„

Under förrättningens fortgång gjordes af synemännen å Järnvägsstyrelsens sida följande anmärkningar rörande kompletteringar, hvilka borde utföras, samt banan vidlådande bristfälligheter, hvilka borde afskaffas, allt innan banan vore att anses i fullt trafikabelt skick, nämligen:

1:o) att järnbarrierer saknades vid vägöfvergången å vestra chausséen, hvarför dylika borde där anbringas ifrån de invid öfvergången belägna bortstolparna på bägge sidor om banan intill stationsområdets gränsrå;

2:o) att i bärgsskärningen på högra sidan om det betonhvalf, å hvilket Fredriksgatan öfvergår banan, förefans en större remna, sträckande sig genom hela doseringen uppåt från en i närheten af doseringens nedre kant befintlig och för tillfället med inkilad sten fylld sandsköra af omkring en fots höjd, hvilken remna möjligen komme att förorsaka ras, samt att i samma bärgsskärning närmare Gräsviken förefunnos särskilda utstående stenpartier, likväl af mindre omfång, hvilkas fästen föreföllo för svaga och förty måste antagas komma att i en snar framtid gifva efter;

3:o) att emellan spåret och den i Gräsviken plaserade klappbrygga en lämplig barrier måste anbringas till förekommande af att trafiken till och från bryggan komme för nära inpå spåret;

4:o) att det i Helsingfors södra hamn åt söder utmynnande utsticksspåret borde förenas med hufvudspåret genom en förbindningsvexel;

5:o) att hufvudspåret och det sidospår, som för närvarande afbrytes vid det s. k. kokhuset i södra hamnen, böra förlängas och förenas genom vexel samt hufvudspåret dessutom förlängas med ett kortare spår så långt terrängförhållandena sådant medgifva;

6:o) att hinderpålar saknas öfverallt;

7:o) att till lokal för godsexpedition i södra hamnen bör i tullverkets varuskjul tillsvidare upplåtas tvänne varma rum med inredning, däraf det ena till kontor och det andra till förrum; samt

8:o) att en från stadens telefontät skild telefonledning bör uppställas emellan kontoret å Helsingfors godsbangård och godsexpeditionens kontor i södra hamnen med apparat, förutom å hvardera kontoret, jemväl vid Sandvikens svängbro och härför en varm vaktkur uppföras å sistnämnda plats.

Tillika uttalades af synemännen följande önskningsmål:

1:o) att för trafikens jemnare gång ett omfartsspår borde anläggas vid Hafstorget; och

2:o) att en vangsvåg borde anskaffas samt uppställas i södra hamnen på lämplig plats å det der befintliga omfartsspåret.

Efter det besigtningen af banan slutförts, sammanträdde synemännen

den 28 November 1894

å Helsingfors jernvägsstation till öfverläggning, hvarvid, då numera i följd af ofvanstående anmärkningar åtgärd vidtagits derhän, att de vid vägöfvergången å vestra chausséen erforderliga jernbarrierer vore i det närmaste färdig uppsatta, de i skärningen vid Fredrikskatan nödiga sprängningarna utförda, barrieret emellan jernvägsspåret och klappbryggan i Gräsviken under utförande, förlängningarna af hufvud- och sidospåret vid kokhuset i Helsingfors södra hamn utförda, lokalen för godsexpeditionen i nämnda hamn i det närmaste färdig och vaktkuren vid Sandvikens svängbro uppförd samt allt öfrigt, hvarom ofvan anmärkning gjorts, med undantag af det under 4:o berörda förenandet af utsticks- och hufvudspåret, hvilket först nästkommande vår kunde värkställas, komme att af banbyggnaden med det första utföras, synemännen för sin del ansågo något hinder icke möta att Jernvägsstyrelsen från och med den 16 nästkommande December öfvertog ifråvarande bana för trafikering. I fråga åter om remonten af de till banan hörande anläggningar ansågo synemännen underhållet af stensättningar å samtliga kajer och vägöfvergångar i banans nivå, af själfva körbanorna med stenläggning, och af barrierer å gatubroar, samt af stängsel och barrierer längs banan, som i den allmänna säkerhetens intresse kunna anses nödiga, böra för framtiden åligga staden, hvaremot denna skulle berättigas att underhålla de vatten-, gas- och kloakledningar, som redan funnos ledda under banan, samt framdeles vid behof under densamma anlägga nya sådana, allt likväl med skyldighet för stadsingenjören att, då arbeten förestodo, hvilka utfördes af staden, om dessa anmäla och öfverenskomma med vederbörande baningenjör, liksom jämväl denne borde åligga att vid arbeten, som komme att utföras af jernvägsförvaltningen, hos den förre derom anmäla och öfverenskomma, hvarhos slutligen synemännen ansågo det böra åligga jernvägsförvaltningen att vid behof och efter hand undanskaffa den snö, som i följd af banans rengöring uppkastades på gator och kajer invid banan. Sålunda förlupit. Helsingfors, den 28 November 1894.

H. R. Bremer.

Th. Tallqvist.

Arvid Berner.

Herman Norrmén.

Georg Jansson.

Afskriftens riktighet bestyrker, Helsingfors å Jernvägsstyrelsen, den 8 December 1894.

Karl Sucksdorff.

Handlingar rörande Helsingfors stads räkenskaper och bokslut för år 1894.

Sedan Helsingfors stads räkenskaper för sistlidet år, 1894, numera avslutats och inom i lag bestämd tid aflemnats till Magistraten, för att tillställas de af rådhusstämman utsedde revisorerne för granskning, får Drätselkontoret härmed öfver stadens bokslut för året afgifva efterföljande berättelse.

Utgifter.

I. *Stadens skulder.* Amorteringsanslaget i 1894 års stat å stadens consoliderade gäld utgjorde inalles *Fmk.* 90,540: 67.

Däraf utbetaltes till Finlands statskontor	<i>Fmk.</i> 15,540: 67
samt öfverfördes till chausséeobligationernas amorteringsfond	" 5,000: —
hvarjemte återstoden användes för betalning af under året till inlösen förfallna obligationer, hörande till stadens lån af åren 1876, 1882 och 1892	" 70,000: —
Summa	<i>Fmk.</i> 90,540: 67

Af dessa sistnämnda utestå vid årsskiftet oinlösta af:

1876 års vattenledningslån.

Litt. A. å 1,000 mark N:ris 1, 390, 394, 451	<i>Fmk.</i> 4,000: —
" B. å 500 mark N:ris 392, 400, 561, 691, 874, 941, 995	" 3,500: —
" C. å 200 mark N:ris 232, 240, 351, 377, 637, 1063, 1181	" 1,400: —
	<i>Fmk.</i> 8,900: —
afgår för infriade kuponger	" 812: 50
Summa	<i>Fmk.</i> 8,087: 50

1882 års nybyggnads- och regleringslån.

Litt. A. å 3,000 mark N:o 94	<i>Fmk.</i> 3,000: —
" B. å 1,000 mark N:o 450	" 1,000: —
" C. å 500 mark N:o 777	" 500: —
	<i>Fmk.</i> 4,500: —
afgår för inlösta kuponger	" 33: 75
Summa	<i>Fmk.</i> 4,466: 25

1892 års obligationslån.

Å detta lån, hvars amortering besörjes af de bankinstitut, hvilka öfvertagit lånet, med af staden på bestämda terminer förut erlagdt belopp, balansera följaktligen ej i stadens böcker några obligationer som oinlösta. Af de under år 1894 och tidigare till inlösen förfallna obligationerna utestodo vid årsskiftet oredovisade:

Litt. B. å 1,000 mark eller 720 kronor N:ris 387, 536	<i>Tmf.</i>	2,000:—
„ C. å 500 mark eller 360 kronor N:ris 555, 618, 653	„	1,500:—
	Summa <i>Tmf.</i>	3,500:—

Under året 1894 hade staden enligt budgeten att i räntor erlagga inalles 408,728 mark 58 penni. Af denna summa har dock inbesparats 25,439 mark 86 penni, hufvudsakligen därigenom att det mot utfärdade partialförskrifningar upptagna lånet å 650,000 mark för rådhusannexet och kommunala sjukhuset först senare på året behöfde emitteras samt därigenom att kassakreditivet i jmförelsevis ringa mån anlätades.

III. *Kommunalförvaltningen.* Anslaget för Drätselkammarens expenser har öfverskridits med 2,538 mark 84 penni, hufvudsakligast genom att tryckningen af tvenne berättelser öfver stadens kommunalförvaltning, för åren 1891 och 1892, ur detsamma under året bekostats.

Hamnkontorets aflöningar öfverstiga jemväl budgetsumman med 1,521 mark 72 penni, utgörande detta en följd af den genom ökade hamnintrader stegrade uppbördsprocenten.

IV. *Gatubelysningen.* I de tvenne konti som bilda denna hufvudafdelning visar Gasbelysningen en besparing å anslaget af 2,362 mark 62 penni, hvaremot petroleumbelysningen med ett något större belopp öfverskjuter den beräknade utgiftssumman. Förhållandet beror på att vid hamnbanebyggnaden en del gaslyktor i trakten af Magasinskajen slopats, hvaremot nya petroleumlyktor tillkommit därstädes och vid Sandvikskajen.

V. *Brandverkets* anslag för ved och belysning lemnar för året en besparing af 2,940 mark 72 penni. Orsaken härtill torde bero på att större delen af brandverkets för året erforderliga bränsleförråd levererats redan under de sista månaderna af året 1893 och då likviderades ur sistsagde års anslag, hvarjemte belysningskostnaderna med circa 500 mark understiga den i staten beräknade summan.

VI. *Polisinrättningen.* Polisinrättningens expensanslag, som synes vara för knappt tilltaget, har, trots af Stadsfullmäktige under året beviljadt tillskott å 500 mark, likvisst öfverskridits med 808 mark 95 penni.

VII. *Sundhets- och sjukvårdens* aflöningar åt läkarepersonalen öfverstiger budgetsumman med 2,206 mark 92 penni, beroende detta på att vikariatsarvodet för stadsläkaretjensten, i staten beräknad endast för 6 månader, utgått för hela året.

Kontot Helsovårdsnämndens expenser, som under året belastats med tryckningskostnader för nämndens årsberättelser för såväl 1892 som 1893, har till följd häraf öfverstigit anslagssumman med 947 mark 98 penni.

I anslaget för Maria sjukhuset förekommer däremot en betydande besparing om 14,700 mark 30 penni, emedan endast en epidemipaviljong till begagnande upplåtits den 1 Juni, hvaremot den öfriga komplexen först på hösten trädde i verksamhet.

VIII. *Fattigvården.* Af fattigvårdens konti hafva fattiggården, dess därvårdsafdelning, arbetsinrättningen och anslaget för tillfälliga fattigunderstöd för året lemnat ett öferskott af inalles 23,373 mark 87 penni. Enligt uppgift beror detta gynnsamma förhållande beträffande fattiggården och arbetsinrättningen hufvudsakligast på att kosthållningen ställt sig så billig, att densamma uppgått till 25,557 penni per hjon i fattiggården och 35 penni i arbetsinrättningen, emot resp. 33,52 och 41,96 penni under föregående år. Den nya därvårdsafdelningen blef fullt färdig till begagnande först på hösten och har af de för densamma erforderliga inventarier och beklädnadspersedlar en öfvervägande del förfärdigats å fattiggården och arbetsinrättningen, hvarigenom besparing ernåtts. Fattigvårdens anslag för ständiga understöd, sjuk- samt därvård äro öferskridna med 21,946 mark 86 penni, ett förhållande som Fattigvårdsstyrelsen tillskrifver de knappt tillmätta anslagen.

Å fattigvårdens diverse utgifter förekommer därjemte en besparing å 1,012 mark 30 penni.

IX. *Undervisningsväsendet.* Å anslaget till handtverksskolorna förekommer ett öferskott på 774 mark 92 penni, utgörande inbesparing å anslaget för de lägre skolorna.

Folkskolornas aflöningar utvisa en besparing af 13,610 mark 69 penni, beroende dels på att anslaget torde varit rundligt tilltaget dels på att helsotillståndet bland lärarepersonalen under året varit mer än vanligt tillfredsställande, så att vikariatsarvodesanslaget jmförelsevis litet behöft anlitas. Bland folkskolornas öfriga konti förekomma å anslagen för undervisningsmateriel och materiel för handarbeten besparing å resp. 1,787 mark 73 penni och 3,276 mark 96 penni, hvaremot anslaget för underhålls- och reparationskostnader för skolornas gårdar och hyrda lokaler öferskridits med circa 50 % eller *Smx*: 4,184:02, i det under året bland annat utförts målararbeten i skolgårdarna för 7,419 mark 60 penni.

X. *Allmänna onera.* Å inkvarteringskostnader utvisar tablån en besparing på 8,781 mark 36 penni, hvilken emellertid endast är en bokföringspost, enär samma summa förekommer som brist i ersatta inkvarteringskostnader å tablåns inkomstsida.

XI. *Vattenledningen.* En besparing å kostnaden för drift af pumverket, uppgående till 2,369 mark 92 penni, har uppkommit, alldenstund ångpumpverket högst obetydligt behögt anlitas under året. Af anslaget för inköp af vattenmä-

tare, 8,000 mark, har närapå hälften inbesparats, emedan få nya vattenkonsumenter under sistlidet år tillkommit. Vattenledningens anslag för privata arbeten, utgörande enligt staten Fmk 22,356: —
 har öfverskridits med „ 7,569: 69
 utvisande sålunda en kostnad för dessa af Fmk 29,925: 69

Då å inkomstsidan emellertid ersättningsarna för dylika arbeten äro upptagna med Fmk 35,375: 24 har denna gren af vattenledningskontorets verksamhet lemnat en brutto vinst af Fmk 5,449: 55.

XII. *Saluhallen.* Besparingen å anslaget för hallen, Fmk 2,036: 87, har nästan uteslutande sin grund i minskade belysningskostnader.

XIII. *Stadens jordlägenheter.* Det som bidrag åt arrendator af Forsby hemman, för uppförande af ny stallsbyggnad, i 1894 års stat beviljade anslag å Fmk 5,800: — har med undantag af en post å 75 mark för ritningar till byggnaden, icke utbetalats under året, emedan stallsbyggnaden ännu ej kommit till utförande, utan balanserar anslaget till detta år.

XIV. *Allmänna arbeten.* Kostnaderna för Kyrkogårdsgatans planering hafva med 3,074 mark 36 penni öfverstigit anslaget, emedan makadamisering af gatan befanns nödig och det därtill erforderliga materialets anskaffande var för enadt med dryga transportkostnader.

Underhållskostnaden för stadens kloaksystem har med 3,303 mark 52 penni öfverstigit den beräknade, enär större remonter af kanaler, särskildt en genom Packhuskajens sättning nödig blefven reparation af den där utlöpande kloaken, förekommit under året, hvarjemte nya infallsbrunnar anlagts vid Gräsvikskajen.

Anslaget för chausséeunderhållet, som i allmänhet visat sig otillräckligt, har äfven senaste år, sedan nya chaussésträckor tillkommit, öfverskridits med c:a 3,600 mark.

Planket mot Hesperia park, afsedt att ombyggas för en kostnad af 2,500 mark, har kräft ett belopp af 3,998 mark 46 penni, enär de i kostnadsförslaget upptagna trästolparne i hållbarhetens intresse utbytts mot sådana af jern.

I kostnaden för renhållning af stadens allmänna platser och gatuandelar har deremot erhållits en besparing å anslaget af 6,638 mark 61 penni, då vintervägarne genom Esplanaderna ej vidare behöft öppenhållas och snösläpningen under senaste vinter betingade lägre kostnad.

XV. *Pensioner.* Pensionen till Vaktmästarenenkan A. Rosenström bortföll, sedan hon den 16 Januari affidit.

XVI. *Diverse.* Å det till Stadsfullmäktiges disposition i staten ställda belopp, Fmk 36,000, har under året beviljats anslag för Fmk 65,084: 85, hvarifrån dock kan frånräknas 20,000 mark, anslagna till åtgärder för mötande af befarad koleraepidemi, hvilka ej tagits i anspråk, och cirka 1,000 mark besparing å andra beviljade anslag, då anslagssumman öfverskridits med omkring 8,000 mark.

Inkomster.

I. *Räntor.* Ett öfverskott å diverse räntor af Fmk 4,854:86 har uppstått genom att staden haft medel placerade å deposition och löpande räkning i bank, ett förhållande som vid budgetens uppgörande icke kunde förutses.

II. *Tomtlösens* konto visar ett öfverskott i inkomst, utöfver den beräknade, af Fmk 66,727:28, hvilket härrör dels af att under året försåldes och omedelbart inbetaltes tomten N:o 2 vid Dalgatan, dels af att särskilda tomtinnehafvare fullständigt inbetalte resterande, ej förfallen köpeskilling.

V. *Inkomstgifvande rättigheter.* Trafik- och hamnintraderna för året visa en ökning å nära nog samtliga konti, så att öfverskottet, utöfver den beräknade inkomsten, belöper sig till 39,848 mark 6 penni.

Auktionsprovisionen, beräknad till 3,000 mark, har stigit till 13,139 mark 36 penni, enär Magistraten den 17 December inlevererat en del af den tidigare notarien och kassören vid auktionskammaren tillfallne provisionen, beräknad för tiden från d. 1 Juli till 1 December, med 8,769 mark 85 penni.

Från föregående år balanserande konti. Å kostnaderna för Magasinskajens tillbyggnad förekommer en besparing af 45,644 mark 48 penni, uppkommen dels däraf att jordfyllningen, som enligt det uppgjorda kostnadsförslaget skulle inköpas, erhållits gratis från hamnbanebyggnaden, dels genom användning af ångpålkran i stället för pålning med handkraft, som i kostnadsberäkningen ingått.

Vidare ingå bland dessa konti återstoden af det år 1893 beviljade anslag för koleraepidemins mötande med 33,187 mark 36 penni samt å kostnaden för kommunala sjukhusets tillbyggnad en besparing af 116,614 mark 49 penni, uppkommen hufvudsakligen derigenom att å kontot år 1893 bokförts det då för ändamålet beviljade anslaget af 565,000 mark, hvilket sedermera nedsattes till 470,000 mark¹⁾.

Bilansen per 31 December 1894.

Bland de under rubriken utestående rester ingående poster utgöras 82,299 mark 72 penni af sådana, som i regeln inflyta eller hvilkas uppbörd försiggår under detta år, samt återstoden af egentliga rester fördelade sålunda:

Tomtlösen	Fmk	44,302: 37
Räntor	”	23,993: 03
Amorteringsbelopp för byggnader å Mejlans	”	828: 10
Arrendemedel.	”	10,939: 78
Bod- och diskhyror	”	20: —
Hundskatt	”	318: 58
		Transport Fmk 80,401: 86

¹⁾ Stadsfullmäktiges tryckta handlingar N:o 36 för 1893.

	Transport	Fmk	80,401: 86
Tolags- och trafikavgifter	"		646: 70
Vattenkonsumtionsavgifter	"		1,915: 47
Personala fattigavgifter	"		1,225: —
Stadens jordlägenheters arrenden	"		11,379: 57 ¹⁾
Uttaxerade landtdagskostnader	"		2,152: 47
Kommunala utskylder	"		61,080: 01
Diverse rester	"		12,248: 32
		Fmk	<u>171,049: 40</u>

Af årets uppbörd har, förutom tomtlösen, räntor och amortering å löse-
skilling för byggnader å Mejlans hvilka balansera å sina resp. konti, till „Resters
konto“ öfverförts en summa af 62,411 mark 52 penni.

Sammandrag af bokslutet.

Inkomster.

Enligt stat	Fmk	4,403,306: 70
Utöfver d:o	"	156,190: 24
Besparing å anslag	"	391,402: 85
	Fmk	<u>4,950,899: 79</u>

Utgifter.

Anslag enligt stat	Fmk	4,403,306: 70
Anslagen öfverskridna med	"	147,347: 21
Brist i beräknade inkomster	"	14,709: 33
	Fmk	<u>4,565,363: 24</u>
Årets resultat: öfverskott	"	385,536: 55
	Fmk	<u>4,950,899: 79</u>

Då 1893 års bokslut utvisade ett minus-saldo till 1894 å	Fmk	804,514: 65
blir resultatet efter afdrag af förestående	"	385,536: 55
	Fmk	<u>418,978: 10</u>

men, enär Stadsfullmäktige den 28 December 1894 beslutat att
för bestridande af planeringsarbeten invid den under året
försålda tomten N:o 2 vid Dalgatan skall i 1895 års stat
upptagas en behållning af

	"	20,000: —
ökas detta minus-saldo till	Fmk	<u>438,978: 10</u>

¹⁾ Till största delen oguldna arrenden från Gumtäck,.

Utförlig tablå öfver utgifter och inkomster, bilansen per ultimo December 1894 samt särskild relation angående stadens utestående, ej till betalning förfallna fordringar och consoliderade gäld bifogas.

Helsingfors stads Drätselkontor i Februari 1894.

Teodor Holmberg.

Helsingfors stads utgifter och inkomster år 1894.

Utgifter.	Anslag enligt stat.		Kostnad enligt böckerna.		Anslaget öfverskridet.		Besparing å anslaget.	
<i>I. Stadens skulder.</i>								
Å lånet för stadens reglering, amortering	5,288	—	5,288	—				
Å lånet för chausséerna, ränta	634	90	634	90				
amortering	4,865	10	4,865	10				
Å lånet för folkskolehuset vid Annegatan, ränta	612	43	612	43				
amortering	5,387	57	5,387	57				
Å chausséobligationerna, ränta	3,960	—	3,960	—				
amortering	5,000	—	5,000	—				
Å vattenledningslånet af år 1876								
amortering	17,500	—	17,500	—				
ränta	69,507	50	69,507	50				
Å nybyggnads och regleringslånet af år 1882, amortering	36,000	—	36,000	—				
ränta	58,207	50	58,207	50				
Å obligationslånet af år 1892, amortering	16,500	—	16,500	—				
ränta	201,431	25	201,431	25				
provisioner & kursdifferanser	600	—	715	34	115	34		
Å lånen för inköp af Gumtäck, ränta	26,875	—	26,546	88	—	—	328	12
Å lånet för rådhusannexet och kommunala sjukhuset, ränta	32,500	—	13,593	78	—	—	18,906	22
Å kassakreditivet, provision och ränta	15,000	—	8,794	53	—	—	6,205	47
Transport	499,869	25	474,544	78	115	34	25,439	81

Transport	499,869 25	474,544 78	115 34	25,439 81
II. Stadens embetsverk.				
Magistratens och Rådstufvurättens aflöningar	171,441 67	171,441 15	— —	— 52
Renskrifning af protokoll i hem- ställda mål samt åt aktorerne .	1,700 —	877 55	— —	822 45
Expenser	10,500 —	10,911 50	411 50	
III. Kommunalförvaltningen.				
Stadsfullmäktiges kansli	11,400 —	11,359 24	— —	40 76
Drätselkammaren, aflöningar	23,300 —	22,679 96	— —	620 04
anslag för berättelser	2,000 —	2,000 —		
expenser	6,000 —	8,538 84	2,538 84	
Drätselkontoret, aflöningar	28,460 —	28,072 60	— —	387 40
arvode för debetsedlars kring- bärande	800 —	800 —		
expenser	2,900 —	3,016 19	116 19	
Trafikkontoret, aflöningar	18,900 —	18,576 02	— —	323 98
arvode för erhållande af dagliga uppgifter från tullkammaren	500 —	500 —		
mätarearvoden	800 —	1,591 84	791 84	
expenser	1,200 —	1,024 —	— —	176 —
Hamnkontoret, aflöningar	26,210 —	27,731 72	1,521 72	
expenser	400 —	297 65	— —	102 35
ångslupslega för inspektionsresor .	200 —	147 50	— —	52 50
Byggnadskontoret, aflöningar	31,795 —	31,794 76	— —	— 24
extra ingenjör- och ritarebiträ- den	3,000 —	3,020 —	20 —	
skogsvaktbiträden och skogskul- tur	2,000 —	1,266 20	— —	733 80
material och handtlångaredags- verken vid mätningar	5,000 —	3,535 14	— —	1,464 86
materialvakter	2,000 —	1,706 64	— —	293 36
expenser	1,000 —	1,032 51	32 51	
IV. Gatubelysningen.				
Gasbelysningen	95,765 45	93,402 83	— —	2,362 62
Petroleumbelysningen	44,288 —	47,098 72	2,810 72	
Transport	991,429 37	966,967 34	8,358 66	32,820 69

Transport	991,429 37	966,967 34	8,358 66	32,820 69
V. Brandverket.				
Aflöningar och andra förmåner	61,460 —	61,459 37	— —	— 63
Brandstallet	6,777 50	6,488 21	— —	289 29
Eldning och belysning	5,875 —	2,934 28	— —	2,940 72
Redskap och inventarier	11,100 —	11,107 94	7 94	
Diverse	3,850 —	3,830 27	— —	19 73
VI. Polisnrättningen.				
Aflöningar	176,120 —	176,086 83	— —	33 17
Polisstallet	3,918 —	3,398 26	— —	519 74
Diverse	26,390 —	27,198 95	808 95	
VII. Sundhets- och sjukvården.				
Läkarepersonal	30,100 —	32,306 92	2,206 92	
Helsovårdsnämnden	5,000 —	5,747 98	747 98	
Kommunala sjukhuset	76,658 —	61,957 70	— —	14,700 30
Reservsjukhuset	2,400 —	2,200 40	— —	199 60
Provisoriska epidemisjukhuset	8,060 —	7,939 33	— —	120 67
Kolerabaracker, sanitetsstation m. m.	15,600 —	16,238 42	638 42	
Underhåll af en poliklinik	3,500 —	3,500 —		
Sundhetsinspektören och helsopolisen	18,590 —	18,331 66	— —	258 34
Undersökningsstationen för lifsmedel	5,395 —	5,245 01	— —	149 99
VIII. Fattigvården.				
Fattigvårdsstyrelsen	8,760 —	8,817 85	57 85	
Fattiggården	61,040 —	54,808 50	— —	6,231 50
Nya dävårdsafdelningen	19,400 —	14,745 12	— —	4,654 88
Arbetsnrättningen	28,140 —	21,990 16	— —	6,149 84
Understöd, ständiga	85,000 —	109,967 55	24,967 55	
tillfälliga	26,500 —	20,162 35	— —	6,337 65
Sjukvård	5,000 —	14,422 47	9,422 47	
Transport	1,686,062 87	1,657,852 87	47,216 74	75,426 74

Transport	1,686,062 87	1,657,852 87	47,216 74	75,426 74
Kostnad för sinnesrubbad personer, intagna i dårvårdsanstalt	14,000 —	20,186 74	6,186 74	
Läkemedel	7,000 —	7,394 17	394 17	
Diverse	7,000 —	5,987 70	—	1,012 30
IX. Undervisningsväsendet.				
Navigationsskolan	2,800 —	2,824 80	24 80	
Realskolan	10,800 —	10,019 55	—	780 45
Handtverksskolorna	19,732 —	18,957 08	—	774 92
Handelsinstitutet	4,000 —	4,000 —	—	
Skolan för andesvaga barn	4,500 —	4,500 —	—	
Folkskolorna, aflöningar	311,435 62	297,824 93	—	13,610 69
hyror	22,590 —	23,315 —	725 —	
undervisningsmaterial	6,800 —	5,012 27	—	1,787 73
material för handarbeten	4,400 —	1,123 04	—	3,276 96
ny skolmöbel och reparation af gammal	4,500 —	2,899 16	—	1,600 84
ved och vedhuggning	14,700 —	10,214 82	—	4,485 18
belysning	12,300 —	9,194 99	—	3,105 01
beklädnadshjelp	9,500 —	9,546 45	46 45	
renhållning	8,400 —	7,375 32	—	1,024 68
expenser	1,900 —	2,356 20	456 20	
underhålls- och reparationskostnader för gårdar och lokaler	8,000 —	12,184 02	4,184 02	
bidrag till folkskollärarepersonals pensionering	4,650 —	4,610 —	—	40 —
Folkbiblioteket och läsesalen	21,950 —	23,675 67	1,725 67	
Folkbibliotek och läsesal i Sörnäs	6,860 —	6,860 —	—	
X. Staden åliggande allmänna onera.				
Skjutshållning	2,960 —	2,959 92	—	— 08
Kronoutlagor	53 04	53 04	—	
Inkvarteringen	225,560 —	216,778 64	—	8,781 36
Inkvarteringsnämnden	7,200 —	7,200 —	—	
XI. Vattenledningen.				
Förvaltning och drift.				
Aflöningar	20,480 —	20,338 25	—	141 75
Driftkostnad för pumpverket	6,000 —	3,630 08	—	2,369 92
Transport	2,456,133 53	2,398,874 71	60,959 79	118,218 61

Transport	2,456,133 53	2,398,874 71	60,959 79	118,218 61
Driftkostnad för filterna	7,000 —	7,048 42	48 42	
Afläsning och kontroll af vattenmätare	6,000 —	5,918 65	— —	81 35
Mätningar och undersökningar för utvidgningar	1,500 —	1,175 65	— —	324 35
Brandförsäkringspremier och utskylder till Helsinge kommun	1,700 —	1,526 10	— —	173 90
Arrende för skyddsområde invid Wanda å	600 —	450 —	— —	150 —
Resemedel	400 —	— —	— —	400 —
Expenser	2,000 —	1,710 45	— —	289 55
Kostnader för distribuering och indrifning af debetsedlar och räkningar	500 —	247 67	— —	252 33
Kostnader för privata anslutningar och uppsättning af vattenmätare	22,356 —	29,925 69	7,569 69	
Hyra för verkstadslokal	2,644 —	2,644 —		
Underhåll och remont.				
Remont och underhåll af vattenledningens byggnader, hägnader dammar, maskiner och rörsnät	18,000 —	18,364 74	364 74	
Reparation och justering af vattenmätare	1,500 —	1,573 52	73 52	
Uppförandet af nya filtra	100,000 —	100,000 —		
Utsträckning af rörsnätet samt inköp af vattenmätare.				
Förbindning af rörsträngar	3,990 —	4,332 50	342 50	
Inköp af vattenmätare	8,000 —	4,106 —	— —	3,894 —
Diverse mindre arbeten.				
Brandposters förseende med vattenaflopp	2,000 —	1,887 43	— —	112 57
Vattenpost vid Edesviksvägen	900 —	1,050 25	150 25	
Vattenvärmningsapparat å hästhon på Jernvägstorget	700 —	699 62	— —	— 38
XII. Saluhallen.	8,050 —	6,013 13	— —	2,036 87
Transport	2,643,973 53	2,587,548 53	69,508 91	125,933 91

Transport	2,643,973 53	2,587,548 53	69,508 91	125,933 91
XIII. Stadens jordlägenheter.				
Forsby, ny stallsbyggnad	5,800 —	5,800 —		
Gumtäckt köpeskillingen	500,000 —	500,000 —		
D:o, organisationskostnader, m.m.	7,000 —	7,731 33	731 33	
Mejlans, utskylder	700 —	336 02	—	363 98
XIV. Allmänna arbeten.				
1:o. Byggnader och lägenheter.				
a) <i>Remont och underhåll.</i>				
Rådhuset, remont	5,100 —	3,104 23	—	1,995 77
Folkbiblioteket, remont	2,400 —	2,509 34	109 34	
Nya Packhuset, remont	1,100 —	1,065 34	—	34 66
Badhuset i Brunnsparken, anskaf- fande af pulsometer samt remont	2,500 —	2,620 02	120 02	
Förändringar i folkskolegården, Kaserngatan N:o 21	6,986 50	7,918 74	932 24	
Diverse reparationer	15,000 —	16,170 70	1,170 70	
b) <i>Nybyggnader.</i>				
Köpeskillingen för folkskolehuset å Fjelldal	4,000 —	4,000 —		
Nya kommunala sjukhuset	12,500 —	12,500 —		
Tillbyggnad till ekonomibyggnad- en å Fattiggården	25,000 —	26,862 85	1,862 85	
2:o. Gator och allmänna platser.				
a) <i>Remont och underhåll.</i>				
Utvidgning af Badhusgatan utan- för skeppsvarfvets tomt jemte trottoir	11,500 —	12,488 86	988 86	
Diverse reparationer	9,000 —	11,879 50	2,879 50	
b) <i>Regleringsarbeten.</i>				
Planering af Kyrkogårdsgatan från Lappviks- till Gräsviksgatan	7,100 —	10,174 38	3,074 38	
3:o. Kanaler och afloppsdiken.				
a) <i>Remont och underhåll.</i>				
Kompletteringsarbeten	6,100 —	6,829 46	729 46	
Diverse underhåll	9,000 —	12,303 52	3,303 52	
Transport	3,274,760 03	3,231,842 82	85,411 11	128,328 32

Transport	3,274,760 03	3,231,842 82	85,411 11	128,328 32
b) <i>Nyanläggningar.</i>				
Kanal under Kyrkogårdsgatan från Kommunala sjukhusets tomt till Gräsviksgatan	2,500 —	2,557 03	57 03	
Kanal under Folkskolegatan från N:o 8 till Fredriksgratan	1,000 —	1,000 —		
4:o. Vägar.				
a) <i>Remont och underhåll.</i>				
Ombyggnad af brolocket å bron öfver jernvägsskärningen i Djurgården.	500 —	417 65		82 35
Diverse reparationer	10,000 —	10,778 92	778 92	
5:o. Chausséer.				
a) <i>Remont och underhåll.</i>				
Chausséerna i Brunnsparken	500 —	239 14	— —	260 86
Makadamisering af östra chausséen från Broholmshgatan till spårvägsstallet, halfva kostnaden	13,600 —	13,600 —		
Diverse underhåll	15,000 —	18,600 51	3,600 51	
b) <i>Nyanläggningar.</i>				
Fortsättning af chausséen genom Djurgården från östra till vestra chausséen	4,000 —	4,000 —		
6:o. Hamnar.				
a) <i>Remont och underhåll.</i>				
Remont af plank och stenläggningen å norra och södra kajarmen i Södra hamnen	4,700 —	4,336 60	— —	363 40
Remont af 2 st. mudderpråmar	3,500 —	3,937 58	437 58	
Nedfartsbroar till isarna jemte stängsel vid kajerna.	2,000 —	1,106 85	— —	893 15
Remont af slipen å Blåbergsländet	550 —	346 34	— —	203 66
Nytt brolock å kalklossningsbron i Brobergshamnen	1,030 —	782 21	— —	247 79
Remont af ångslupsbron i östra Brunnsparken	660 —	374 11	— —	285 89
Transport	3,334,300 03	3,293,919 76	90,285 15	130,665 42

Transport	3,334,300 03	3,293,919 76	90,285 15	130,665 42
Öfverbyggnad af klappbryggorna vid Elisabetstorget och Brunns-parken	2,100 —	2,316 46	216 46	
Diverse reparationer	7,000 —	5,334 25	— —	1,665 75
b) <i>Nybyggnader.</i>				
Kajbyggnader i Sandvikshamnen, utförda 1893 i samband med hamnbanan	375,000 —	375,000 —		
D:o i södra hamnen, i samband med hamnbanan utförda 1894	386,960 —	386,960 —		
7:o. Planteringar.				
a) <i>Remont och underhåll.</i>				
Ombyggnad af planket mot Hesperia park	2,500 —	3,998 46	1,498 46	
Underhåll af planteringar och trädskolor	35,000 —	35,241 73	241 73	
Underhåll af hägnader	1,000 —	963 06	— —	36 94
b) <i>Nyanläggningar.</i>				
Utvidgning af trädskolorna	2,000 —	2,010 03	10 03	
Plantering af träd invid skolhuset vid Folkskolegatan	500 —	530 03	30 03	
Strandskoning kring svandammen i Kajsaniemi	1,500 —	1,497 81	— —	2 19
Inköp af träd och buskar	1,500 —	1,201 27	— —	298 73
8:o. Renhållningsväsendet.				
a) <i>Remont och underhåll.</i>				
Underhåll af afstjelpningsplatser, bryggor och prämar	4,000 —	4,442 15	442 15	
Vaktors och prämarkarlars aflöning samt tömning af prämar	5,000 —	3,347 75	— —	1,652 25
Latriners och pissoirers underhåll	10,000 —	8,870 50	— —	1,129 50
Renhållning af stadens allmänna platser och gatuandelar	35,000 —	28,361 39	— —	6,638 61
Rengöring af hamnar och kajer	1,000 —	704 38	— —	295 62
Transport	4,204,360 03	4,154,699 03	92,724 01	142,385 01

Transport	4,204,360	03	4,154,699	03	92,724	01	142,385	01
Bevattning af stadens centrala gator, Parkgatan och chausséerna i Brunnsparken jemte östra och vestra chausséerna	3,000	—	6,375	87	3,375	87		
Remont af 5 st. afstjelpningspråmar	750	—	888	86	138	86		
9:o. Arbetsredskap.								
Diverse inköp och remont	5,000	—	5,711	63	711	63		
10:o. Diverse.								
Underhåll af klappbryggor, vedmått, lyktstolpar m. m. samt diverse oförutsedda utgifter	5,000	—	8,082	09	3,082	09		
XIV. Pensioner.								
	14,646	67	14,423	35	—	—	223	32
XV. Diverse.								
Taxerings- och pröfningsnämndens sekreterare	2,000	—	2,000	—				
expenser	900	—	822	31	—	—	77	69
För revision af stadens räkenskaper	4,100	—	4,100	—				
Eldnings- och lysningsämnen	12,000	—	14,021	68	2,021	68		
Anslag för signalering af middags- timmen	300	—	300	—				
För stormvarningstelegram	250	—	185	—	—	—	65	—
Brandstodsafgifter	6,500	—	5,878	15	—	—	621	85
Anslag åt mantalsskrifvaren	2,000	—	2,000	—				
D:o för byggnadsinspektör	2,400	—	2,400	—				
Arvode åt en elektrotekniker	1,200	—	1,200	—				
D:o åt 2:ne fiskeritillsyningsmän	600	—	250	—	—	—	350	—
Bidrag till länefängelsets ombyggnad	10,000	—	10,000	—				
Utskrifning af vallängden jemte register dertill	1,000	—	1,000	—				
Anslag till juridiskt biträde åt obe- medlade	2,500	—	2,499	96	—	—	—	04
Transport	4,278,560	70	4,236,837	93	102,054	14	143,722	91

Transport	4,278,506 70	4,236,837 93	102,054 14	143,722 91
Anslag till arbetshuset för fattiga barn	5,000 —	5,000 —		
Anslag till fängelseföreningens skyddsherberge	600 —	600 —		
Omkostnader för hundskatten	200 —	35 75	— —	164 25
Inventarier till särskilda stadens hus	4,000 —	716 95	— —	3,283 05
Telefonafgifter	4,000 —	4,009 50	9 50	
Afkortning och restitution å uttaxerade medel och andra inkomster	75,000 —	48,211 54	— —	26,788 46
För oförutsedda behof enligt Stadsfullmäktiges bestämmande:				
<i>II. Stadens embetsverk.</i>				
Anslag för aflönande af notarie vid Rådstufvurättens IV afdelning	1,200: —	— —	1,200 —	
Anslag till arvodesförhöjning åt ledamöterna och notarien vid Rådstufvurättens IV afdelning	1,100: —	— —	1,100 —	
<i>VI. Polisinsättningen.</i>				
Tillskottsanslag för Poliskammarens expenser	500: —	— —	500 —	
<i>VII. Sundhets- och sjukvården.</i>				
Anslag för polikliniken D:o för åtgärder till kolerafarsotens hämmande (event. 40,000 mark)	3,500: —	— —	3,500 —	
	20,000: —	— —	— —	20,000 —
<i>VIII. Fattigvården.</i>				
Anslag till läkarevård vid fattiggårdens dårvårdsanstalt	260: —	— —	260 —	
Transport	26,560: —	4,367,306 70	102,063 64	193,958 67

Transport 26,560: —	4,367,306 70	4,301,971 67	102,063 64	193,958 67
<i>IX. Undervisningsväsendet.</i>				
Anslag för renovering af den elektriska belysningsinstallationen i folkskolan vid Malmgatan	2,002: 25	—	1,961 70	— 40 55
<i>XIV. Allmänna arbeten.</i>				
Anslag för remont af ballastbron i Sörnäs .	2,000: —	—	2,094 46	94 46
D:o för uppförande af en väntningspaviljong vid Södra hamnen .	3,450: —	—	3,124 55	— 325 45
D:o för inköp af bevattningsvagnar	3,900: —	—	3,025 65	— 874 35
Anslag för vatten- och afloppsledning till tomt N:o 3 vid Kvarnvägen	2,421: —	—	2,421 —	
Anslag för införande af förbättringar i gatsopningsättet	3,300: —	—	3,300 —	
<i>XV. Pensioner.</i>				
Anslag för pension åt förre stadsbyggmästaren M. L. Lindblad .	300: —	—	300 —	
Anslag för pension åt vaktmästaredottren E. A. Rosenström . . .	183: 33	—	183 33	
<i>XVI. Diverse.</i>				
Anslag åt Helsingfors samsällskap	1,000: —	—	1,000 —	
D:o till kostnader för monumentets öfver Kejsaren-Storfursten Alexander II aftäckning	11,211: 44	—	11,211 44	
D:o för deputation m. m. till Kejsaren-Storfursten Alexander III:s likbegängelse	3,356: 83	—	3,356 83	
Transport 59,684: 85	4,367,306 70	4,333,950 63	102,158 10	195,199 02

Transport	59,684: 85	4,367,306 70	4,333,950 63	102,158 10	195,199 02
Anslag för minnesvård å aflidne Statsrådet J. A. J. Pippingskölds graf	400: —	— —	400 —		
D:o åt Frivilliga brand- kåren	5,000: —	— —	5,000 —		
<i>Samt</i> 65,084: 85		36,000 —	— —	29,084 85	
Från föregående år balanserade konti m. m.					
Badhusgatans expropriationer . . .		— —	15,810 93	15,810 93	
Kostnader för hästhoarne		— —	293 33	293 33	
Saldo från år 1893		— —	804,514 65		
<i>Saldo till år 1895</i>		— —	5,159,969 54		
			20,000 —		
Summa		4,403,306 70	5,179,969 54	147,347 21	195,199 02

Inkomster.	Beräknad in- komst enligt budget.	Inkomst enligt böckerna.	Brist.	Öfverskott.
I. Räntor.				
Å chaussée-obligationer	3,400 —	3,443 73	— —	43 73
tomtlösen	41,500 —	47,106 96	— —	5,606 96
Å donationsfonder	14,300 —	14,717 23	— —	417 23
Diverse räntor	100 —	4,954 86	— —	4,854 86
II. Tomtlösen.				
Amortering å köpeskillingen för försälda tomter	73,000 —	139,727 28	— —	66,727 28
III. Stadens fasta egendom.				
a) <i>Räntor från donerade hemman</i>	2,000 —	1,832 31	167 69	
b) <i>Stadens afhysta område.</i>				
Arrenden för byggnader och tom- ter samt utarrenderade mindre platser inom stadens plan	17,100 —	17,217 15	— —	117 15
Arrenden för jordlägenheter, villa- områden och smärre platser utom stadens plan	112,700 —	114,536 77	— —	1,836 77
Arrenden från Brunnsparksområdet	11,500 —	10,828 57	671 43	
Hyra för försäljningsplatser å salu- och kaserntorgen	18,000 —	17,985 —	15 —	
Hyra för lokaler i Folkbiblioteket	2,700 —	2,265 —	435 —	
Hyra för bodar och diskar	4,000 —	4,746 49	— —	746 49
Hyra för stånd i saluhallen	36,000 —	36,200 25	— —	200 25
Simhusafgifter	500 —	657 —	— —	157 —
Fiskevattens afgifter	1,400 —	1,739 —	— —	339 —
Hötägt	200 —	281 —	— —	81 —
Mulbetesafgifter	100 —	180 —	— —	80 —
Tillfälliga arrenden och planhyror	8,000 —	7,759 27	240 73	
Amortering af köpeskillingen för byggnader å holmen Knekten	1,000 —	1,000 —	— —	
Transport	347,500 —	427,177 87	1,529 85	81,207 72

Transport	347,500 —	427,177 87	1,529 85	81,207 72
<i>c) Stadens jordlägenheter.</i>				
Forsby, arrende	5,000 —	4,568 41	}	684 56
Grejus, d:o	3,100 —	2,671 41		
Gumtäckt, d:o	27,200 —	29,160 77		
Mejlans, d:o	6,000 —	5,583 97		
D:o amortering å köpeskillin- gen för byggnader	828 10	828 10		
Reimars arrende	100 —	100 —		
IV. Tomtören	2,200 —	2,238 72	— —	38 72
V. Inkomstgivande rättigheter.				
Tolag för till Helsingfors destine- rade varor	110,000 —	113,632 32	— —	3,632 32
Tolag för till Helsingfors sjöledes inkomna varor, destinerade till uppstad	5,000 —	6,502 84	— —	1,502 84
Trafikafgifter	300,000 —	309,772 96	— —	9,772 96
Mätningafgifter	2,000 —	2,691 41	— —	691 41
Transitomagasinshyra	200 —	756 21	— —	556 21
Hamnafgifter	140,000 —	160,584 36	— —	20,584 36
Broafgifter	7,000 —	9,311 50	— —	2,311 50
Ballastafgifter	500 —	486 70	13 30	
Vägningsafgifter	2,500 —	2,441 76	58 24	
Kokhusafgifter	100 —	46 35	53 65	
Afgifter af utländningar för för- säljning af matvaror vid mast	1,500 —	2,421 65	— —	921 65
Auktionsprovision	3,000 —	13,139 36	— —	10,139 36
Biljardafgifter	700 —	384 —	316 —	
Bouppteckningsprocenter, stadens andel	32,000 —	38,457 30	}	5,806 43
Bouppteckningsprocenter, stadens fattiges andel	8,000 —	7,349 13		
Kollektmedel	300 —	232 10	67 90	
Sakören, stadens andel	800 —	850 29	}	175 92
Sakören, kronans andel, donerad till staden	2,000 —	1,961 63		
Sakören, stadens fattiges andel	200 —	364 —		
Transport	1,007,728 10	1,143,715 12	2,038 94	138,025 96

Transport	1,007,728 10	1,143,715 12	2,038 94	138,025 96
Böter för försummad betalning af kronoutskylder	1,400 —	1,921 58	— —	521 58
Diverse böter	700 —	130 —	570 —	— —
Arrende för Gammelstads kvarnen	3,500 —	3,500 —	— —	— —
Börsprovision	100 —	399 66	— —	299 66
VI. Diverse.				
Personel fattigafgift	28,000 —	27,418 —	582 —	— —
För sjukhusvård i kommunala sjukhuset	3,000 —	2,532 75	467 25	— —
Inkomst från desinfektionsinrättningen	150 —	203 50	— —	53 50
Fattighjorns arbeten	800 —	524 36	275 64	— —
Inkomst från arbetsinrättningen .	10,000 —	10,145 16	— —	145 16
Jordafkastning från fattiggården .	600 —	716 70	— —	116 70
Ersättning för underhåll af fattige	3,400 —	4,744 13	— —	1,344 13
Elevers i folkskolan afgifter . . .	4,200 —	5,414 30	— —	1,214 30
Elevers i folkskolan handarbeten	500 —	708 93	— —	208 93
Boklån	3,500 —	3,957 73	— —	457 73
Hundskatt	5,500 —	5,718 —	— —	218 —
Afgifter från klosetterna	6,000 —	4,114 86	1,885 14	— —
Afgifter för spillnings afstjelpning	700 —	591 —	109 —	— —
Ersättning för elektroteknikerns aflöning	1,200 —	1,200 —	— —	— —
Bidrag till brandverket af ryska Alexanders gymnasium	184 46	184 46	— —	— —
Bidrag till underhåll af Riddarhusskvären	300 —	300 —	— —	— —
Bidrag till underhåll af planteringarna kring Ständerhuset	600 —	600 —	— —	— —
Bidrag till gatubelysningen: af Finlands Bank . . . 275:—	— —	— —	— —	— —
„ Ständerhuset 525:—	800 —	800 —	— —	— —
Ersatta inkvarteringskostnader . .	225,560 —	216,778 64	8,781 36	— —
VII. Statsbidrag.				
Till Folkskolorna	71,000 —	71,000 —	— —	— —
„ Polisinrättningen	102,480 —	102,480 —	— —	— —
„ Gatubelysningen	15,170 —	15,170 —	— —	— —
Transport	1,497,072 56	1,624,968 88	14,709 33	142,605 65

Transport	1,497,072 56	1,624,968 88	14,709 33	142,605 65
Till Brandverket	8,210 —	8,210 —	—	—
Stadens andel af Bränvinsskatten	10,000 —	11,292 81	—	1,292 81
VIII. Vattenledningen.				
För vattenförsäljning	232,000 —	231,492 87	}	988 37
Hyror för vattenmätare	16,000 —	17,495 50		
Förhöjning vid sentida inbetalning af vattenkonsumtionsafgifter . . .	300 —	858 51	—	558 51
Ersättning för verkställda anslut- ningar m. m.	25,000 —	35,375 24	—	10,375 24
IX. Lån.				
A. Å 1892 års obligationslån an- visadt:				
För nya filtra vid vattenledningen	100,000 —	100,000 —	—	—
För kajarbeten i hamnarne	761,960 —	761,960 —	—	—
B. Ytterligare lån på längre åter- betalningstermin än två år:				
För reglering af köpeskillingen för Guntäckt	500,000 —	500,000 —	—	—
Å det 1892 beslutna lån för kom- munala sjukhusbyggnaderna och rådhusannexet ytterligare anvi- sadt	76,670 —	76,670 —	—	—
X. Uttaxering.				
Kommunala utskylder	1,176,094 14	1,176,428 70	—	334 56
Från föregående år balanserade an- slagsbelopp, hvilka ej kommit till an- vändning och inbesparats:				
Magasinskajens tillbyggnad	—	45,644 48	—	45,644 48
Duc d'albe för kompassjustering .	—	510 81	—	510 81
Omläggning af körbanan norrom Åbo kasern	—	112 19	—	112 19
Anslag för uppgörande af ny tomt- bok	—	134 50	—	134 50
Transport	4,403,306 70	4,591,154 49	14,709 33	202,557 12

Transport	4,403,306	70	4,591,154	49	14,709	33	202,557	12
Anslag för kolerafarsotens bekämpande	—	—	33,187	36	—	—	33,187	36
Kommunala sjukhusets tillbyggnad	—	—	116,614	49	—	—	116,614	49
Inkomster ej i staten observerade:								
Praescriberade chausséelånekuponger	—	—	12	60	—	—	12	60
D:o vattenledningslånekuponger	—	—	22	50	—	—	22	50
			4,740,991				44	
<i>Saldo till år 1895</i>	—	—	438,978				10	
Summa Fmk	4,403,306	70	5,179,969	54	14,709	33	352,394	07

Sammandrag

af Helsingfors stads utgifter och inkomster år 1894.

Hufvudtitel.	Enligt stat.		Enligt böckerna.	
Utgifter.				
I. Stadens skulder	499,869	25	474,544	78
II. Stadens embetsverk	183,641	67	183,230	20
III. Kommunalförvaltningen	167,865	—	168,690	81
IV. Gatubelysningen	140,053	45	140,501	55
V. Brandverket	89,062	50	85,820	07
VI. Polisinsättningen	206,428	—	206,684	04
VII. Sundhets- och sjukvården	165,303	—	153,467	42
VIII. Fattigvården	261,840	—	278,482	61
IX. Undervisningsväsendet	479,817	62	456,493	30
X. Staden åliggande allmänna onera	235,773	04	226,991	60
XI. Vattenledningen	206,270	—	206,629	02
XII. Saluhallen	8,050	—	6,013	13
XIII. Stadens jordlägenheter	513,500	—	513,867	35
XIV. Allmänna arbeten	1,060,636	50	1,074,341	60
XV. Pensioner	14,646	67	14,423	35
XVI. Diverse	170,550	—	149,169	80
Från föregående år balanserade konti	—	—	820,618	91
Saldo till år 1895	—	—	20,000	—
Summa <i>Smc</i>	4,403,306	70	5,179,969	54
Inkomster.				
I. Räntor	59,300	—	70,222	78
II. Tomtlösen	73,000	—	139,727	28
III. Stadens fasta egendom	257,428	10	260,140	47
IV. Tomtören	2,200	—	2,238	72
V. Inkomstgifvande rättigheter	621,500	—	677,337	11
VI. Diverse	294,994	46	286,652	52
VII. Statsbidrag	206,860	—	208,152	81
VIII. Vattenledningen	273,300	—	285,222	12
IX. Lån	1,438,630	—	1,438,630	—
X. Uttaxering	1,176,094	14	1,176,428	70
Från föregående år balanserade anslagsbelopp, som inbesparats	—	—	196,203	83
Inkomster ej observerade i staten	—	—	35	10
Saldo till år 1895	—	—	438,978	10
Summa <i>Smc</i>	4,403,306	70	5,179,969	54

Bilans per 31 December år 1894.

	<i>Fmy.</i>	<i>ni.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>ni.</i>
Aktiva.				
Kassa	22,724	04		
Trafikkontorets uppbördskonto	6,221	88		
Föreningsbanken i Finland, löpande räkning	120,000	—		
Nordiska Aktiebanken, löpande räkning	55,000	—	203,945	92
Obligationer	96,650	—		
Byggnadsmaterialier	70,788	86		
Vattenledningsmaterialier	193,178	84	360,617	70
Olyftade statsbidrag:				
Inkvarteringskostnader	—	—	50,763	32
Förskotts mot redovisningsskyldighet:				
Fattigvårdens förskotts konto	1,133	24		
Furuhjelm, Elis	1,464	70		
Loo, Edv.	214	36		
Malmberg, Vilh.	388	24		
Åberg, K. H.	346	15		
Dreijer, G.	2,094	08		
Hästhöarnes förskotts konto	50	—	5,690	77
Utestående rester:				
Ersättning för material och handtlångaredagsverken	6	—		
D:o för underhåll af chausséerna i Brunnsparcken	640	86		
D:o för verkställda vattenledningsanslutningar m. m.	4,007	96		
Tomtlösen	43,610	52		
D:o från Brunnsparksområdet	691	85		
Räntor å tomtlösen	21,793	03		
D:o å donationsfonder	2,200	—		
D:o diverse	1,675	32		
Amortering å löseskillingen för byggnader å Mejlans	828	10		
Bouppteckningsprocenter	756	47		
Kollektmedel	232	10		
Arrende för Gammelstadskvarnen	875	—		
Ersättning för sjukvård i Maria sjukhuset	772	60		
Boklån	415	70		
Transport	78,505	51	621,017	71

	Transport	78,505 51	621,017 71
Tolags- och trafikavgifter för år 1894		5,015 80	
Vattenkonsumtionsavgifter för år 1894		67,901 91	
Diverse rester		101,925 90	253,349 12
Diverse debitorer:			
Förskotterade inkvarteringskostnader		626 13	
Vattenledningens tullavgifter		51 48	
Jansson, Gust.		1,905 76	
Förskotterad vakansbesparing		750 —	3,333 37
Bestridna utgifter, för hvilka medel anvisats i 1895 års stat:			
Makadamisering af Östra chausséen		3,751 11	
Nya filtra för vattenledningen		2,675 68	
Fortsättning af chausséen genom Djurgården från Östra till Vestra chausséen		1,071 34	
Hamnbanebyggnaden		187,479 87	194,978 —
	Summa	— —	1,072,678 20
Saldo till år 1895, brist		— —	438,978 10
	Summa <i>Inf.</i>	— —	1,511,656 30
Passiva.			
Utelöpande, förfallna obligationer:			
Till Vattenledningslånet af år 1876		8,087 50	
„ Nybyggnads- och regleringslånet af år 1882		4,466 25	12,553 75
Utelöpande, förfallna kuponger:			
Till Chausséeobligationslånet		187 20	
„ Vattenledningslånet af år 1876		3,217 50	
„ Nybyggnads- och regleringslånet af år 1882		2,565 —	5,969 70
Olyftade anslag:			
Polisinrättningens diverse utgifter		884 67	
Anslag för polikliniken		3,500 —	
Uppförande af stallsbyggnad å Forsby		5,725 —	
Kajbyggnader i södra hamnen		226,680 13	
Arvode åt stadens elektrotekniker		300 —	
Munkholmogatans nyläggning		3,816 —	
	Transport	240,905 80	18,523 45

	Transport	240,905 80	18,523 45
Ritningar och undersökning af platser för saluhallar		1,339 25	
Anslag för flyttning af spårvägen å Vestra chausséen		4,000 —	
Inlösen af Brunnsparken		11,299 45	
Anslag åt Orkesterföreningen		2,900 —	
D:o åt Svenska teatern		4,000 —	
D:o åt Finska teatern		2,400 —	
D:o åt Föreningen för Helsingfors arbetshem och natthärbärke		10,000 —	
D:o för Observatoriibergens planering		49 95	
D:o för anordnande af en kurs i hushållslära vid folkskolorna		40 77	
D:o för folkbarträdgården i Sörnäs		2,500 —	
D:o för folkbarträdgården vid Lappviksgatan		2,000 —	
D:o för införande af förbättringar i gatuhållningen		3,300 —	
D:o till pension åt vaktmästaredottren E. A. Rosen- ström		183 33	284,918 55
Diverse kreditorer:			
Chausséeobligationernas amorteringsfond		43,690 —	
Odisponerade lånemedel		897,991 98	
Uttaxerade landtdagskostnader		1,050 73	
1894 års olikviderade räkningar		227,092 30	
Sivenius, K. G.		13,600 —	
Nya Aktiebolaget Atlas i Stockholm		1,680 —	
Zilliacus, A.		17 93	
Smirnoff, S.		1,435 94	
Förskottsbetalningar		1,655 42	1,188,214 30
	Summa	— —	1,491,656 30
<i>Saldo till år 1895, behållning</i>		— —	20,000 —
	Summa <i>Smf.</i>	— —	1,511,656 30

Helsingfors stads utestående, icke förfallna fordringar.

Tomtlösen.

Vid ingången af år 1894 utestod oguldet i kapital	<i>Fråf.</i>	669,625: 03
Under år 1894 försålda tomter:		
N:o 21 vid Sörnäs strandväg och N:o 26 vid Östra chaussén till Wilh. Andstens fabriksaktiebo- lag för en löseskilling af	<i>Fråf.</i>	70,097: 95
N:o 2 vid Dalgatan till Filosofemagistern Axel Stenberg för en löseskilling af	„	20,290: 08
		90,388: 03
	<i>Fråf.</i>	760,013: 06
Öfverföres: år 1894 förfallen annuitet samt utöfver densamma in- betalt belopp	„	137,318: 28
		Kapitalsaldo till år 1895 <i>Fråf.</i> 622,694: 78

Tomtlösen från Brunnsparksområdet.

Den 1 Januari 1894 utestod oguldet i kapital	<i>Fråf.</i>	169,073: 96
Öfverföres: år 1894 förfallen annuitet	„	2,409: —
		Kapitalsaldo till år 1895 <i>Fråf.</i> 166,664: 96

Löseskilling för åbyggnader å holmen Knekten.

Vid ingången af år 1894 oguldet kapital	<i>Fråf.</i>	1,000: —
Öfverföres: årets annuitet	<i>Fråf.</i>	1,000: —
		Saldo <i>Fråf.</i> 0: —

Löseskilling för åbyggnader å Mejlans.

Kapitalsaldo den 1 Januari 1894	<i>Fråf.</i>	7,452: 90
Öfverföres: 1894 års annuitet	„	828: 10
		Saldo till år 1895 <i>Fråf.</i> 6,624: 80

Sammandrag.

af utestående, icke förfallna fordringar d. 31 December 1894.

Tomtlösen	<i>Fmy.</i>	622,694: 78
D:o från Brunnsparksområdet	"	166,664: 96
Löseskilling för åbyggnader å Mejlans	"	6,624: 80
	<i>Fmy.</i>	795,984: 54

Anm. I stadskassans bilans per 31 December 1894 ingår

förfallen, ogulden tomtlösen med	<i>Fmy.</i>	43,610: 52
D:o d:o från Brunnsparken med	"	182: 09
	<i>Fmy.</i>	43,792: 61

Helsingfors stads consoliderade gäld.

A. Obligationslån.

Chausséeobligationslånet af år 1865.

Utestående belopp d. 1 Januari 1894	<i>Fmy.</i>	110,000: —
Under år 1894 ingen amortering	"	— —
	<i>Fmy.</i>	110,000: —

Anm. Af förstående belopp innehar stadskassan *Fmy.* 96,650: — så att faktiskt endast *Fmy.* 13,350: — äro utelöpande.

Vattenledningsobligationslånet af år 1876.

Balans från år 1893, utelöpande, icke förfallna obligationer	<i>Fmy.</i>	1,398,900: —
Öfverföres: amortering år 1894	"	17,500: —
	<i>Fmy.</i>	1,381,400: —

Nybyggnads- och regleringslånet af 1882.

Balans från år 1893, utelöpande, icke förfallna obligationer	<i>Fmy.</i>	1,311,500: —
Öfverföres: amortering år 1894	"	36,000: —
	<i>Fmy.</i>	1,275,500: —

Obligationslånet af år 1892.

Balans från år 1893, utelöpande, icke förfallna obligationer	<i>Fmy.</i>	4,484,500: —
Öfverföres: 1894 års amortering	"	16,500: —
	<i>Fmy.</i>	4,468,000: —

B. Lån af statsverket.**Lånet för stadens reglering af år 1812.**

Kapitalskuld d. 1 Januari 1894	<i>Fmy.</i>	15,416: —
Öfverföres: amortering år 1894	”	5,288: —
Saldo till år 1895		<i>Fmy.</i> 10,128: —

Lånet för chausséebyggnaden af år 1863.

Kapitalskuld d. 1 Januari 1894	<i>Fmy.</i>	15,872: 54
Öfverföres: 1894 års amortering	”	4,865: 10
Saldo till år 1895		<i>Fmy.</i> 11,007: 44

Lånet för folkskolehuset vid Annegatan.

Kapitalskuld d. 1 Januari 1894	<i>Fmy.</i>	12,248: 63
Öfverföres: 1894 års amortering	”	5,387: 57
Saldo till år 1895		<i>Fmy.</i> 6,861: 06

C. Andra lån.**Lån för inköp af Gumtäckts säteri.**

<i>Bonsdorff, Hj. von</i> , friherre, godsägare enl. skuld- sedel af d. 1 Nov. 1893, 6 månaders upp- sägning och 5 % ränta	<i>Fmy.</i>	125,000: —
<i>Föreningsbanken i Finland</i> , enl. skuldsedel af d. 1 Nov. 1893, 3 månaders uppsägning och 5½ % ränta	”	100,000: —
” d:o ” d:o ” ” ”	”	100,000: —
” d:o ” d:o ” ” ”	”	100,000: —
” d:o ” d:o ” ” ”	”	75,000: —
Inbetalning under året: lånen af <i>Föreningsbanken i Finland</i>	<i>Fmy.</i>	500,000: —
	”	375,000: —
	<i>Fmy.</i>	125,000: —

Under året upptaget lån af:

<i>Skandinaviska Kredit Aktiebolaget i Stockholm</i> : enl. skuldsedel af d. 1 Nov. 1894, 3 månaders uppsägning och 4¾ % ränta	<i>Fmy.</i>	187,500: —
” d:o af d. 1 Dec. 1894 ” d:o ” ”	”	187,500: —
	<i>Fmy.</i>	375,000: —
Saldo till år 1895	<i>Fmy.</i>	500,000: —

Lån för inköp af rådhusannexet och uppförande af nya kommunala sjukhusbyggnader.

Jemlikt Stadsfullmäktiges beslut af d. 29 December 1893, fastställt af Kejs. Senaten d. 19 mars 1894, samt d. 9 maj 1894 har under året emot 26 stycken partialförskrifningar å *Fmk.* 25,000, löpande med 5 % årlig ränta, upptagits ett lån å *Fmk.* 650,000: —

Under år 1894 ingen amortering ” — —

Saldo till år 1895 *Fmk.* 650,000: —

Sammandrag

af stadens konsoliderade gäld den 31 December 1894.

Obligationslån	<i>Fmk.</i>	7,234,900: —
Lån af statsverket	”	27,996: 50
Andra lån	”	1,150,000: —
	<i>Fmk.</i>	8,412,896: 50

Handlingar, rörande Helsingfors stads donerade fonders räkenskaper och bokslut för år 1894.

Förvaltningen af de till staden för särskilda ändamål donerade fonder har under året 1894, såsom äfven därförinnan, handhafts dels af stadens Drätselverk, som omhänderhaft innalles femtionio äldre och tre under året tillkomna donationsfonder, dels af Fattigvårdsstyrelsen, som förvaltadt tvänne och Folkskoledirektionen, som förvaltadt sju fonder. Fonderna hafva under året i medeltal lämnat en afkastning af 5,403 procent, sålunda att fonderna, förvaltade af:

Drätselverket afkastat i medeltal	5,4	%
Fattigvårdsstyrelsen " "	5	%
Folkskoledirektionen " "	5,4	%

Af de influtna räntemedlen har under år 1894 utbetalats:

till staden för fattigvårdens underhåll	4,458: —
" " " kommunala sjukhusets underhåll	687: 50
" " " folkskolornas underhåll	7,371: 73
" understöd åt medellösa	7,042: 83
" underhåll af Fruntimmersföreningens barnhem	751: 77
" beklädnad åt fattiga folkskolelever	2,161: 56
" stipendier åt elever i skolorna	1,512: 39
" underhåll af asylen för vanartade barn i Lojo socken	3,100: —
" belöningar åt dygdigt tjenstefolk	550: —
" underhåll af obemedlade barnaföderskor	4,308: 30
" pensioner åt affidne poliskonstaplars enkor och barn	2,980: —
i hemgift samt ränta å utfästa hemgiftsbelopp åt flickor, utgångna från stadens folkskolor	1,662: 59
i genom gåfvobrefven bestämde legater och pensioner	13,450: —
i diverse omkostnader	72: 80
	50,109: 47

Räntan å Alexander II:s stipendiefond, anslagen till stipendier åt elever i stadens folkskolor har ej af Folkskoledirektionen under året disponerats, hvarjemte

räntorna å under Folkskoledirektionens förvaltning stående stipendiifonder, samt Tidningskolportörernas julklapsfond icke under 1894 för sina ändamål användts.

Likaså äro nedanstående fonder af särskilda anledningar ännu icke för med donationerna afsedda syftemål tagna i anspråk:

Klara Wilhelmina Törmäläs fond till ett hem för trogna och ålderstigna tjenarinnor. Kapital *Smk* 37,619:51. Jemlikt Stadsfullmäktiges beslut af d. 12 April 1892 beror frågan om fondens disposition på upptagande framdeles;

Carl Rosengrens fond för meddelande af de första skolkunskaperna åt värnlösa och fattiga gossebarn här i staden. Kapital *Smk* 12,307:91. Donationen, som till stadskassan fullständigt inbetaltes d. 1 Februari 1890, bör enligt bestämmningarna i donationsbrevet förräntas i tio år, innan den för ändamålet användes;

Maria Charlotta Olanders fond för vanföra och sjukliga barns skötsel och vård. Kapital *Smk* 70,289:77. Kapitalet bör jemlikt gåfvobrevet förräntas tills det uppgår till 80,000 mark;

Senatorskan Julie Thiléns fond för fattiga barns i Helsingfors sysselsättande med arbete samt till understöd åt arbetsamma, gamla, ogifta fruntimmer och nödställda enkor i St. Michels län. Sedan kapitalet vid 1894 års utgång uppgått till det i donationsurkunden fastställda belopp, *Smk* 250,000, kommer räntefkastningen under innevarande år att, i enlighet med donators bestämmingar samt Stadsfullmäktiges beslut af d. 12 April 1892 och d. 28 December 1894, disponeras;

F. J. von Beckers fond för inrättande och underhåll af en undervisningsanstalt för blindas i Helsingfors stad. Kapital *Smk* 309,262:32. Helsingfors Stadsfullmäktige ega bestämma tidpunkten för anstaltens inrättande. Tillsvidare är fondens afkastning nära nog helt och hållet tagen i anspråk för de, jemlikt Stadsfullmäktiges beslut af den 26 April 1892, ur fonden till donators syskon utgående lifstidspensioner;

Helena Kristina Åkermans fond till ett hem för medellösa fruntimmer. Kapital *Smk* 9,413:96. Stadens Fattigvårdsdirektion äger afgöra när det med donationen afsedda ändamål skall realiseras;

Emilia Olivia Gustavsons och Athalida Wilhelmina Ingmans fond till ett gossebarnhem i denna kommun. Kapital *Smk* 5,241:72. Innan ett dylikt barnhem kommit till stånd bör kapitalet förräntas, till dess räntefkastningen uppgår till sådant belopp att densamma ensamt kan hemmet underhålla.

Därjemte utgår räntan på *Alexanda Kiseleffs donation* till en pensionsinrättning för här i staden födda och bosatta, medellösa fruntimmer samt på *Adolf Holmgrens fond* för värnlösa mödrar och barn jemlikt donationsbrevet tillsvdare i legater till särskilda personer.

Af Drätselverket förvaltade fonder,

hvilka vid ingången af år 1894 uppgingo i kapital till . . .	<i>Fmk.</i>	1,402,033: 74
hafva under året ökats		
genom besparade räntor m. m. med	”	10,655: 58
genom understödsfonden för aflidne poliskonstaplars enkor och barn, jemlikt § 38 i K. förordningen ang. Polis- inrättningen i Helsingfors af d. 6 Maj 1861, tillfallne bötesandelar med	”	7,373: —
genom tillkomsten af trenne nya, här nedan under N:ris 69 och 70 upptagna fonder med	”	46,127: 32
		och uppgå sålunda till <i>Fmk.</i> 1,466,189: 64

placerade på följande sätt:

Fastigheter:

Gården och tomten N:o 22 vid Mariegatan i kvarteret Vildsvinet	<i>Fmk.</i>	40,000: —
Gården och tomten N:o 5 vid Andre- gatan i kvarteret Paradisfogeln	”	188,460 — <i>Fmk.</i> 228,460: —

Skuldsedlar:

mot intckning	”	669,557: 12
” borgen	”	9,200: —
Skogsafverkningskontrakt med firman W. Rosenlew & C:o i Björneborg	”	14,000: — ” 692,757: 12

Obligationer:

Rmk 2,300 preuss. 4 % cons. obl. å 134: 30	”	3,088: 86
Rbl 720: — rysk-holl. 5 % obl. å 104 % .	”	2,995: 20
Rbl 13,125: — rysk-eng. 4 % cons. obl. å 94 %	”	49,350: —
<i>Fmk.</i> 24,000: — Finlands Hypoteksförenings 4½ % obligationer å 100 %	”	24,000: —
<i>Fmk.</i> 5,000: — Finska Statsverkets 4 % obl. å 99 %	”	4,950: —
<i>Fmk.</i> 3,702: — Finska Statsverkets 3½ % obligationer å 93 %	”	3,442: 86
<i>Fmk.</i> 5,600: — Helsingfors stads 5 % obl. å 100 %	”	5,600: — ” 93,426: 92

Aktier:

5 aktier i Föreningsbanken i Finland å <i>Fmk.</i> 175: —	”	850: —
		Transport <i>Fmk.</i> 850: — <i>Fmk.</i> 1,014,644: 04

	Transport	<i>Fmy.</i>	850: —	<i>Fmy.</i> 1,014,644: 04
200 aktier i Societetshusaktiebolaget i Helsingfors å <i>Fmy.</i> 114: —		”	22,800: —	
80 aktier i d:o å <i>Fmy.</i> 115: —		”	9,200: —	
444 aktier i Nordiska Aktiebanken för handel och industri å <i>Fmy.</i> 300: —		”	133,200: —	” 166,050: —
<i>Bankräkning:</i>				
Föreningsbanken i Finland, depositionsräkning		”	41,800: —	
Nordiska Aktiebanken för handel och industri, depositionsräkning		”	135,000: —	
Wasa Aktiebank, depositionsräkning		”	72,000: —	
Aktiebolaget Helsingfors Folkbank: depositionsräkning		”	20,000: —	
sparkasseräkning		”	13,622: 02	” 282,422: 02
<i>Räntor:</i>				
Upplupna, oguldna				3,073: 58
				<i>Fmy.</i> 1,466,189: 64

De under året nytillkomna fonderna äro:

69. Lina Borgströms donationsfonder.

Genom testamente af d. 23 Januari 1888 förordnade afidna fröken Lina Borgström att af hennes efterlemnade kvarlåtenskap skulle bland annat femtontusen (15,000) mark afsättas till en fond, hvars räntor årligen skola enligt Folkskoledirektionens i Helsingfors närmare bestämmande användas till bekostande af middag (icke blott en sopportion) åt fattiga folkskolelever, samt femtusen (5,000) mark bilda en annan fond, hvars årsränta i lika delar utgifves till Mamsellerna Charlotta Lindblom och Charlotta Lindholm, så länge de lefva, samt efter deras död till tvänne andra bland de s. k. „pauvres honteux“ i denna stad enligt bestämmande af fruarne Alice Borgström, Hilda Borgström och och Adèle Decker, så länge någon af dem lefver.

Fonderna, som af testatrix ställdes under stadsmyndigheternas i Helsingfors förvaltning, beslöto Stadsfullmäktige den 7 November 1893 emottaga och öfverlämna till Drätselkontorets förvaltning.

Den 28 Februari 1894 inbetaltes af testaments executorerne fondernas förenämnda kapitalbelopp *Fmy.* 20,000.

70. Fröken Emilia Olivia Gustavsons donationsfond.

I sitt den 20 December 1886 upprättade testamente förordnade förra lärarinnan vid svenska fruntimmersskolan i Helsingfors, Fröken Emilia Olivia Gu-

stavson, att hennes efterlämnade egendom efter afdrag af en del, angående hvilken särskilda bestämmingar utfärdats, skulle delas i fyra lika lotter, af hvilka en bildar en fond, hvars räntor utgifvas till gamla, sjukliga, ogifta fruntimmer från denna kommun, hvilka sjelfva äro urståndsatta att sig lifnära.

Utredningsmannen i framlidna Fröken Gustavsons sterbhus inlevererade den 1 November fondens saldo i obligationer och kontanter samt upplupna räntor utgörande *Fmf.* 26,121:13 — samt den 7:de i samma månad ytterligare *Fmf.* 6:19, å fondens kontanta medel besparad löpande räknings ränta.

Fondens kapitalsaldo ultimo December 1894 *Fmf.* 25,500:—

Af Fattigvårdsstyrelsen förvaltade fonder

vid utgången af år 1893 i kapital	<i>Fmf.</i>	18,941:18
hafva under året ökats genom räntevinst med	"	472:78
		och uppgå sålunda till <i>Fmf.</i> 19,413:96
placerade i		
<i>Skuldsedel</i> mot inteckning	<i>Fmf.</i>	10,000:—
<i>Fmf.</i> 600 Helsingfors stads 5 % obligationer å 100 %	"	600:—
Å <i>depositionsräkning</i> i Vasa Aktiebank insatte	"	8,810:—
<i>Kontant</i>	"	3:96
		<i>Fmf.</i> 19,413:96

Af Folkskoledirektionen förvaltade fonder,

hvilkas bokföring är så anordnad, att någon särskilnad mellan fondernas kapital och räntor ej göres, uppgingo vid 1894 års ingång, inclusive upplupna räntor, till *Fmf.* 148,563:80

samt hafva under året ökats med " 5,780:11

utgörande sålunda *Fmf.* 154,343:91

placerade på följande sätt:

<i>Skuldsedlar</i>	<i>Fmf.</i>	18,000:—
<i>Obligationer:</i>		
<i>Fmf.</i> 1,500 Finska Statsverkets 4½ % donationslån å 100 %	<i>Fmf.</i>	1,500:—
<i>Fmf.</i> 8,500 Finska Statsverkets 4 % obligationslån å 100 %	"	8,500:—
<i>Fmf.</i> 6,000, Finlands Hypoteksförenings 4½ % obligationslån å 100 %	"	6,000:—
		Transport <i>Fmf.</i> 16,000:— <i>Fmf.</i> 18,000:—

	Transport	<i>₣</i>	16,000: —	<i>₣</i>	18,000: —
<i>₣</i> 12,500, Helsingfors stads	4½ % obli-				
gationslån af år 1882 å	100 %	"	12,500: —	"	28,500: —
<i>Bankräkning:</i>					
Nylands-aktiebanc	depositionsräkning . .	"	96,100: —		
löpande räkning		"	5,900: —	"	102,000: —
<i>Kontant kassa</i>		"		"	2,190: 46
<i>Tillgodohafvande hos H. K. M. Alexander</i>					
II:s stipendiefond för folkskolorna		"		"	3,095: —
<i>Upplupna räntor</i>		"		"	558: 45
				<i>₣</i>	154,343: 91

Fondernas inkomster och utgifter under året samt ställning vid årsskiftet framgår närmare af omstående tablå. Afskrifter af de under året nytillkomna fonderna rörande donationsurkunder ingå som bilagor i slutet af denna berättelse. Helsingfors stads Drätselkontor i Februari 1895.

Teodor Holmberg.

Fonder förvaldade af Drät- selverket.	Balans		Under året 1894				Balans	
	från år 1893		Inkomst		Utgift		till år 1895	
	<i>Små.</i>	<i>ni.</i>	<i>Små.</i>	<i>ni.</i>	<i>Små.</i>	<i>ni.</i>	<i>Små.</i>	<i>ni.</i>
I. Till förmån för fattigvården do- nerade fonder.								
<i>Joh. Sederholms arfvingsars fond</i>	2,057	14	—	—	—	—	2,057	14
<i>Nath. Heidenstrauchs fond</i>	1,028	57	—	—	—	—	1,028	57
<i>C. I. Nordenstams d:o</i>	1,142	86	—	—	—	—	1,142	86
<i>Jacob Daniel Weckströms fond . . .</i>	4,800	—	—	—	—	—	4,800	—
<i>Finska Frimurarlogernas d:o . . .</i>	8,160	—	—	—	—	—	8,160	—
<i>Medborgarkassans fond</i>	4,828	57	—	—	—	—	4,828	57
<i>Helsingfors kyrkofattigkassas fond</i>	2,148	57	—	—	—	—	2,148	57
<i>Sveaborgs skole-, fattigvårds- och arbetshusinrättnings fond</i>	8,022	86	—	—	—	—	8,022	86
<i>Lars Sederholms fond</i>	571	43	—	—	—	—	571	43
<i>Carl Otto af Forselles fond</i>	1,142	86	—	—	—	—	1,142	86
<i>Joh. Mobergs fond</i>	1,708	57	—	—	—	—	1,708	57
<i>I. A. Ehrenströms fond</i>	1,142	86	—	—	—	—	1,142	86
<i>H. K. M. Nikolai I:s fond</i>	22,800	—	—	—	—	—	22,800	—
<i>D. K. M. Nikolai I:s och hans ge- måls fond</i>	9,142	86	—	—	—	—	9,142	86
<i>Carolina Charlotta Schulins fond</i>	2,000	—	—	—	—	—	2,000	—
<i>Adolf Ekholms fond</i>	3,702	85	—	—	—	—	3,702	85
<i>Karolina Nyströms fond</i>	4,000	—	—	—	—	—	4,000	—
ränta	3,058	—	6,658	—	—	—	5,258	—
utbetalt till stadskassan	—	—	—	—	1) 4,458	—	—	—
II. Till förmån för feberlasarettet donerade fonder.								
<i>H. K. H. Nikolai Alexandrovitschs fond</i>	10,000	—	—	—	—	—	10,000	—
<i>Eugenie Soltikoff's fond</i>	2,500	—	—	—	—	—	2,500	—
ränta	687	50	687	50	—	—	687	50
utbetalt till stadskassan	—	—	—	—	687	50	—	—
III. Till förmån för folkskolorna do- nerade fonder.								
<i>Wilhelm Elgs fond för en fattigskola</i>	34,200	—	—	—	—	—	34,200	—
<i>Dansällskapet i Helsingfors fond</i>	9,200	—	—	—	—	—	9,200	—
ränta	1,881	—	3,321	—	—	—	1,881	—
utbetalt till stadskassan	—	—	—	—	3,321	—	—	—
Transport	139,926	50	10,666	50	8,466	50	142,126	50

¹⁾ Enär af räntorna fmk 2,200 utestå, såsom beroende på konkursutredning, hafva desamma ej kunnat till stadskassan utbetalas, utan balansera fortfarande å kontot.

Transport	139,926 50	10,666 50	8,466 50	142,126 50
IV. Fattigvårdens fonder utan upp- gifvet ändamål.				
<i>Carl Gustaf Hanells fond</i>	5,200 —	— —	— —	5,200 —
ränta	290 31	290 56	— —	290 56
<i>Gustava Katarina Brobergs fond</i>	571 44	— —	— —	571 44
<i>Paul Demidoffs fond</i>	2,765 71	— —	— —	2,765 71
<i>Ottiliana Palmblads fond</i>	1,451 43	— —	— —	1,451 43
<i>Lovisa Oikelins fond</i>	452 —	— —	— —	452 —
<i>Maria Kristina Mattheizens fond</i>	4,000 —	— —	— —	4,000 —
<i>Christina Othmans fond</i>	159 42	— —	— —	159 42
ränta	523 62	524 —	— —	524 —
Utbetalt till tio medellösa frun- timmer (Hanells fond)	— —	— —	290 31	— —
Utbetalt till 13 medellösa frun- timmer i understöd från 60 till 28 mark	— —	— —	523 62	— —
V. Fattigvårdens fonder för bestämda ändamål.				
<i>Wilhelm Elgs fond pour les pauvres honteux</i>	10,300 —	— —	— —	10,300 —
ränta	648 —	618 —	— —	618 —
Utbetalt i understöd åt nio sär- skilda personer	— —	— —	648 —	— —
<i>Carl Sierckens fond</i>	2,800 —	— —	— —	2,800 —
ränta	176 —	168 —	— —	168 02
Utbetalt till tre medellösa hand- landeankor	— —	— —	175 98	— —
<i>Elsa Maria Lampas fond</i>	10,500 —	— —	— —	10,610 —
ränta	474 50	581 05	— —	471 05
Utbetalt till tio medellösa frun- timmer	— —	— —	474 50	— —
<i>Hedvig Charlotta Gripenbergs fond</i>	11,200 —	— —	— —	11,200 —
ränta	648 60	616 —	— —	616 —
Utbetalt till tio medellösa frun- timmer	— —	— —	648 60	— —
<i>Alexandras understöds fond</i>	4,341 —	— —	— —	4,369 55
ränta	200 —	228 55	— —	200 —
Utbetalt till tvänne personer i un- derstöd	— —	— —	200 —	— —
<i>Lisette Gardbergs fond</i>	1,000 —	— —	— —	1,000 —
ränta	58 —	55 —	— —	55 —
Utbetalt till en medellös handlan- deanka	— —	— —	58 —	— —
Transport	197,686 53	13,747 66	11,485 51	199,948 68

Transport	197,686 53	13,747 66	11,485 51	199,948 68
<i>Adolf Fredrik Siercks fond</i>	7,000 —	— —	— —	7,000 —
ränta	440 50	420 —	— —	420 —
Utbetalt i sju särskilda understöd åt medellösa fruntimmer	— —	— —	440 50	— —
VI. I. P. Chrogelii barnhusinrättnings fond	2,300 —	— —	— —	2,300 —
Ränta	138 56	138 —	— —	138 —
Utbetalt till Fruntimmersförening- gen	— —	— —	138 56	— —
VII. Cronstedts, Gutofskys och Ny- bergs fond	2,900 —	— —	— —	2,900 —
Ränta	161 56	160 18	— —	160 18
Utbetalt åt Folkskoleekonomen till beklädnad åt medellösa elever	— —	— —	161 56	— —
VIII. Hedvig Arnells fond	18,300 —	— —	— —	18,300 —
Ränta	1,013 21	1,010 57	— —	1,010 57
Utbetalt till Fruntimmersförening- gen	— —	— —	613 21	— —
Utbetalt till trotjenarinnan Wil- helmina Backström	— —	— —	400 —	— —
IX. Fonder donerade till en asyl för vanartade barn.				
<i>Hedvig Charlotta Gripenbergs fond</i>	2,500 —	— —	— —	2,500 —
<i>Helsingfors Utskänkningsaktiebolags fond</i>	47,500 —	— —	— —	47,500 —
<i>Helsingfors Utminuterings aktiebo- lags fond</i>	25,000 —	— —	— —	25,000 —
ränta	6,273 36	4,352 19	— —	7,525 55
Utbetalt till Fattigvårdsstyrelsen för underhåll af asylen för van- artade barn i Lojo socken	— —	— —	3,100 —	— —
X. H. K. M. Alexander II:s stipendie- fond för folkskolorna	28,000 —	— —	— —	28,000 —
Ränta	5,260 42	1,791 94	— —	¹⁾ 7,052 36
Transport	344,474 14	21,620 54	16,339 34	349,755 34

¹⁾ Representerar tre års samlade räntor, enär räntemedlen ej under de tre senaste åren af Folkskoleledningen lyftats.

Transport	344,474 14	21,620 54	16,339 34	349,755 34
XI. Klara Wilhelmina Törmäläs fond	35,693 05	— —	— —	37,619 51
Ränta	— —	1,926 46	— —	— —
XII. Fonden för dygdigt tjenstefolks belönande	10,100 —	— —	— —	10,100 —
Ränta	10 —	556 —	— —	16 —
Insatt å sparbanksbok för elfva tjenarinnor	— —	— —	550 —	— —
XIII. Realskolans stipendiifonder.				
<i>H. K. M. Alexander II:s fond . .</i>	1,300 —	— —	— —	1,300 —
<i>Helsingfors Utskänkningsaktiebo- lags fond</i>	3,000 —	— —	— —	3,000 —
ränta	241 38	240 48	— —	240 48
Utbetalt åt realskolans föreståndare till stipendier åt elever .	— —	— —	241 38	— —
XIV. Anna Sara Arosins testaments fond	64,950 —	— —	— —	65,850 —
Ränta	3,250 58	3,646 55	— —	2,961 13
Utbetalt i lifstidsunderstöd om 100 mk till 30 obemedlade, ogifta fruntimmer	— —	— —	3,000 —	— —
Utbetalt depositionsafgift till Finlands bank	— —	— —	36 —	— —
XV. I. A. I. Pippingskiölds fond .	100,000 —	— —	— —	100,000 —
Ränta	3,808 30	5,174 66	— —	4,674 66
Utbetalt till Hofrådinnan E. Krogius	— —	— —	500 —	— —
Utbetalt till Föreningen för barnavården	— —	— —	3,808 30	— —
XVI. Axel Fredrik Laurells stipendiifond	3,088 86	— —	— —	3,088 86
Ränta	112 57	115 58	— —	115 65
Utbetalt till svenska fruntimmersskolan	— —	— —	55 —	— —
Transport	570,028 88	33,280 27	24,530 02	578,721 63

Transport	570,028 88	33,280 27	24,530 02	578,721 63
Utbetalt till finska fruntimmersskolan	— —	— —	55 —	— —
Utbetalt för utbyte af obligations- talonger	— —	— —	2 50	— —
XVII. Carl Rosengrens fond .	11,675 64	— —	— —	12,307 91
Ränta	— —	632 27	— —	— —
XVIII. Helsingfors Aftonskolas fond	18,250 —	— —	— —	18,250 —
Ränta	1,161 01	1,017 80	— —	1,017 80
Utbetalt till Föreningen för konst- fliten i Finland till stipendier	— —	— —	1,161 01	— —
XIX. Alexandra Kiseleffs fond .	10,000 —	— —	— —	10,000 —
Ränta	550 —	550 —	— —	550 —
Utbetalt till student Oscar Paldani	— —	— —	550 —	— —
XX. Maria Charlotta Olanders fond	66,839 38	— —	— —	70,289 77
Ränta	— —	1,438 64	— —	— —
Afkastning från fastigheten . . .	— —	2,011 75	— —	— —
XXI. Senatorskan Julie Thiléns fond	244,806 34	— —	— —	250,000 —
Ränta	— —	13,844 68	— —	8,551 02
Utbetalt till fru Adolfinna Mallén	— —	— —	100 —	— —
XXII. Makarne Silfvius' donationsfond	87,000 —	— —	— —	87,000 —
Ränta	5,250 73	5,248 83	— —	5,248 83
Utbetalt till trotjenarinnan Ul- rika Lovisa Holmberg	— —	— —	1,200 —	— —
Utbetalt till stadskassan	— —	— —	4,050 73	— —
XXIII. Fr. J. von Beckers fond .	309,262 32	— —	— —	309,262 32
Ränta	3,798 72	5,208 01	— —	3,992 64
Afkastning från fastigheten . . .	— —	5,220 21	— —	— —
Utbetalt i pensioner till Professor A. von Becker, Litteratören H. von Becker och fröken Augusta von Becker	— —	— —	10,200 —	— —
Utbetalt i lagfartskostnader och för talongutbyte	— —	— —	34 30	— —
Transport	1,328,623 02	68,452 46	41,883 56	1,355,191 92

Transport	1,328,623 02	68,452 46	41,883 56	1,355,191 92
XXIV. Adolf Holmgrens donationsfond för värlösa mödrar och barn .	20,000 —	— —	— —	20,000 —
Ränta	1,512 29	1,224 77	— —	1,737 06
Utbetalt till fru M. Thölgren . .	— —	— —	500 —	— —
D:o till fröken Gustava Holmgren	— —	— —	500 —	— —
XXV. Understödsfonden för afidne poliskonstaplars enkor och barn .	88,538 73	— —	— —	94,700 —
Ränta	— —	4,630 93	— —	2,862 66
Fondens andel i vid Poliskammaren utdömde, inflytne böter	— —	7,373 —	— —	— —
Utbetalt i understöd åt afidne poliskonstaplars enkor och barn 23 särskilda pensioner tillsammans	— —	— —	2,980 —	— —
XXVI. Emilia Olivia Gustavsons och Athalida Wilhelmina Ingmans donationsfond	4,988 42	— —	— —	5,241 72
Ränta	— —	253 30	— —	— —
Lina Borgströms donationsfonder.				
<i>Fonden för folkskolebarns bespisande</i>	— —	— —	— —	15,000 —
Inlevererad af testamentsexecutor d. 28/2 94	— —	15,000 —	— —	— —
Ränta	— —	632 28	— —	632 28
<i>Fonden för pauvres honteux</i>	— —	— —	— —	5,000 —
Inlevererad af testamentsexecutor d. 28/2 94	— —	5,000 —	— —	— —
Ränta	— —	208 33	— —	125 01
Utbetalt i understöd till tvänne obemedlade fruntimmer	— —	— —	83 32	— —
Emilia Olivia Gustavsons fond . .	— —	— —	— —	25,500 —
Af sterbhusutredningsmannen, Politieborgmästaren E. Öhman, inlevererad	— —	26,127 32	— —	— —
Ränta	— —	53 29	— —	680 61
Summa	1,443,662 46	128,955 68	45,946 88	1,526,671 26

Af fattigvårdsstyrelsen förvaltade fonder:						
I. Maria Bergmans testamentsfond	10,000	—	—	—	—	10,000
Ränta	194 44	500	—	—	—	194 44
Utbetalt i understöd åt 6 särskilda personer	—	—	—	500	—	—
II. Helena Kristina Åkermans fond	8,941 18	—	—	—	—	9,413 96
Ränta	—	—	472 78	—	—	—
Summa	19,135 62	972 78	—	500	—	19,608 40
Af Folkskoledirektionen förvaltade fonder: *)						
I. Aurora Demidoffs hemgiftsfond:						
Besparadt kapital	62,162 81	—	—	—	—	64,503 13
Outbetalta hemgiftsbelopp	28,214 29	—	—	—	—	29,714 29
Räntor	928 04	2,184 90	—	—	—	985 19
Fru A. Karamsin inbetalt	—	2,284	—	—	—	—
Utbetalt ett hemgiftsbelopp	—	—	—	500	—	—
Utbetalte räntor å hemgiftsbelopp	—	—	—	71 43	—	—
II. J. H. Lindroos beklädnadsfond	19,528 17	—	—	—	—	20,174 15
Ränta	—	—	645 98	—	—	—
III. J. E. Ollonqvists beklädnadsfond	11,471 49	—	—	—	—	11,850 95
Ränta	—	—	379 46	—	—	—
IV. Mindre handelsborgaresocietets beklädnadsfond	4,487 38	—	—	—	—	4,635 81
Ränta	—	—	148 43	—	—	—
V. Helsingfors Sparbanks Stipendiefond	6,080 84	—	—	—	—	6,281 98
Ränta	—	—	201 14	—	—	—
Transport	132,873 02	5,843 91	—	571 43	—	138,145 50

*) Sammandraget, uttaget ur hufvudboken, utvisar ej fondernas verkliga inkomster och utgifter under året, utan endast det belopp hvarmed fonderna ökats.

	Transport	132,873 02	5,843 91	571 43	138,145 50
VI.	Helsingfors Utskänkningsaktiebo- lags Stipendiifond	15,229 48	— —	— —	15,733 26
	Ränta	— —	503 78	— —	— —
VII.	Tidningskolportörernas julklapps- fond	450 26	— —	— —	465 15
	Ränta	— —	14 89	— —	— —
	Summa	148,552 76	6,362 58	571 43	154,343 91

Sammandrag af Helsingfors stads donerade fonder år 1894.

Af Drätselverket förvaltade fonder	1,443,662 46	128,955 68	45,946 88	1,526,671 26
” Fattigvårdsstyrelsen förvaltade fonder	19,135 62	972 78	500 —	19,608 40
” Folkskoledirektionen förval- tade fonder	148,552 76	6,362 58	571 43	154,343 91
Summa	1,611,350 84	136,291 04	47,018 31	1,700,623 57

Urkunder rörande till Helsingfors stad donerade, under
1894 tillkomne fonder.

69. Lina Borgströms donationsfonder.

Testamente.

Häri genom förklarar jag min yttersta vilja vara följande:

Då jag med döden afgår skall min kvarlåtenskap öfverst utgifvas: — —

7. Femtusén (5,000) mark till tvänne räntebärande fonder hvardera till belopp af 2,500 mark. Räntorna på den ena fonden utbetalas halfårsvis till Mamsell Charlotta Lindblom så länge hon lefver, räntan från den andra fonden återutgifves likaledes halfårsvis åt Mamsell Charlotta Lindholm under hennes återstående lifstid. Efter dessa pensionstagares död tillfaller räntorna två andra bland de så kallade „pauvres honteuse“ i denna stad enligt bestämmande af fruarna Alice Borgström, Hilda Borgström och Adèle Decker så länge någon af dem lefver.

8. Femtontusen (15,000) mark till en fond, hvars räntor årligen skola enligt Folkskoledirektionens i Helsingfors närmare bestämmande användas till beko-stande af middag (icke blott en sopportion) åt fattiga folkskolebarn i denna stad

Slutligen får jag uttala den anhållan att de under punkterna 7 och 8 här ofvan stiftade fonder måtte af stadsmyndigheterna i Helsingfors omhändertagas och för de med dem afsedda ändamål förvaltas. Helsingfors, den 23 Januari 1888.

Lina Borgström.

(Sigill.)

Att Fröken Lina Borgström egenhändigt undertecknat förestående dokument under förklaring att detsamma innefattade hennes yttersta vilja, sådant samt att detta af Fröken Borgström verkstälts vid fullt och sundt förstånd samt af fri vilja, intyga såsom på en gång närvarande och därför tillkallade vittnen.

Helsingfors, den 23 Januari 1888.

A. Boehm.
(Sigill.)

K. G. Nyholm.
(Sigill.)

A. G. Hahl.
(Sigill.)

Utdrag ur Helsingfors Drättselkammarens protokoll för den 7 December 1893.

§ 13.

Föredrogs följande protokollsutdrag från Magistraten:

„Utdrag ur Magistratens i Helsingfors stad protokoll af den 25 November 1893.

§ 28.

Föredrogs följande från Helsingfors Stadsfullmäktige till Magistraten anlända skrifvelse:

„Helsingfors Stadsfullmäktige.
Helsingfors, den 7 November 1893.

N:o 348.

Till Magistraten i Helsingfors.

Vid i dag hållet sammanträde hafva Stadsfullmäktige åt Drättselkammaren uppdragit att vidtaga nödiga åtgärder för bevakning af tvänne den 23 Januari 1888 och den 23 Maj 1892 till Helsingfors stads förmån af numera aflidna fröken Lina Borgström upprättade testamentariska förordnanden samt att omhändertaga och till förvaltning å Drättselkontoret öfverlemna de i testamentet den 23 Januari 1888 omnämnda fonder å 5,000 och 15,000 mark. Hvilket Stadsfullmäktige hafva äran delgifva Magistraten med anhållan att Drättselkammaren måtte härom underrättas samt bilagda tvänne afskrifter till Kammarerna återställas.

På Stadsfullmäktiges vägnar:

C. B. Federley.

Elis Furuhjelm.“

efter uppläsandet af hvilken skrifvelse samt sedan här antecknats att densamma åtföljdes af deri omnämnda två afskrifter, Magistraten beslöt att angående Stadsfullmäktiges ifrågavarande beslut underrätta stadens Drättselkammare medelst utdrag ur detta protokoll, som borde åtföljas af förberörda begge afskrifter. Antecknades. Ort och tid förutskrifne.

In fidem:

Bernh. Anthoni.“

Drättselkammaren beslöt uppdraga åt Notarien i Kammaren att bevaka omförmälda testamente, hvarhos protokollsutdrag skulle meddelas Drättselkontoret, som egde till förvaltning öfvertaga ifrågavarande medel, sedan desamma till stadskassan inlevererats. Som ofvan.

In fidem:
Edvard Loo.

70. Fröken Emilia Olivia Gustavsons donationsfond.

Transumt.

Testamente.

Undertecknad, Emilia Olivia Gustavson, har efter mogen öfverläggning och af fri vilja upprättat följande testamente:

2:o) All min öfriga egendom, (utom guld- och silfverpjäser, linne- säng- och gångkläder, möbler samt öfrigt husgeråd, hvaröfver jag muntligen ämnar bestämma), hvilken af mig sjelf förvärfvats, bör vid min död, efter afdrag af begrafningsomkostnaderna, läkare- och sjuksköterskearvode samt 200 Fmk, utom full årslön, jemte kökssängen och deri befintliga sängkläder, köksmöblerna, kok- och trädkärlen, för den vid min död hos mig tjenande tjensteflickan; äfvensom 1,000 Fmk för bildande af en skild stipendiefond vid Svenska Fruntimmersskolan i Helsingfors, hvaraf räntan tillfaller någon fattig, framstående, flitig elev enligt lärarekollegiets pröfning, (alla i min sängkammare upphängda fotografiporättar af lärare, lärarinnor och elever tillfalla äfven fruntimmersskolan), delas i fyra lika delar af hvilka en tillfaller Fruntimmersföreningen, en Blindanstalten, en Hednissionen, en bildar en fond, hvilken välloflige magistraten gunstbenäget torde åtaga sig förvalta, och hvaraf räntan tillfaller gamla, sjukliga, ogifta fruntimmer af denna kommun, hvilka sjelfva äro urständsatta att sig lifnära. Jag vågar förty hoppas, att vällofliga magistraten icke anser denna uppgift främmande för sin välvisa omtanke och fördenskull till vård och förkofran benäget mottager denna fond.

Alla dessa i detta testamente nu uppräknade dispositioner böra hvar och en för sig, benämnas: „Fröken Emilia Olivia Gustavsons donationsfond“, och af respektive direktions så förvaltas, att dessa icke sammanblandas med andra fonder, och kapitalen få i intet fall tillgripas utan endast räntorna användas, men väl kan den direktions, som anser det bättre och ändamålsenligare, förvalta kapitalet tills det blifver så stort den finner för godt, innan någon utdelning af räntan ifrågakommer.

Skulle någon af bemälde inrättningar i framtiden upphöra att existera, bör välloflige magistraten godhetsfullt sagde disposition efter samvetsgrann pröfning och på samma vilkor använda för något annat då behöfligt välgörenhetsverk, hvilket icke underhålles af staten, Helsingfors den 20 December 1886.

Emilia Olivia Gustavson

f. d. lärarinna vid svenska fruntimmersskolan i Helsingfors.

Att jag erhållit afskrift af förestående testamente, med hvilket jag härmed delst förklarar mig nöjd, varder härigenom intygadt och medger jag att detsamma länder till efterrättelse.

Helsingfors, den 22 Augusti 1893.

Atalida Wilhelmina Ingman.

Fru Kaptenskan A. W. Ingmans underskrift bevittna:

W. Ahlfors.
Sjökapten.

Karl Edvard Lindholm.
Sjökapten.

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors,

den 7 Februari 1895.

N:o 41.

*Handlingar angående motion om ändring i Stadsfullmäktiges arbetsordning.**Till Helsingfors Stadsfullmäktige.*

Uti en till Stadsfullmäktige inlemnad skrift af den 15 sistlidne Januari framställes af fullmäktigen, protokollssekreteraren T. J. Boisman motion derom, att Fullmäktige ville ålägga Drätselkammaren och stadens öfriga nämnder att efterhand inkomma med särskilda framställningar rörande alla frågor, som påkalla nya stående eller mera betydande tillfälliga anslag ur stadskassan. Till motionen föranledes förslagsställaren af det skäl, att det enligt hans förmenande ej sällan insräffat, att ärenden, för hvilkas beredning specialinsigter kunna vara af nöden, remitterats direkte till budgetsutskottet och af Stadsfullmäktige behandlats endast i sammanhang med årsbudgeten. Härigenom skulle ärenden, hvilka betingade anslag i budgetsförslagen, kommit endast en summarisk behandling till del, men borde uti frågor af någon betydelse endast den finansiella sidan vid budgetsbehandlingen underkastas ompröfning.

Af förslagets antagande vore därför att förvänta följande fördelar: att en noggrannare pröfning kunde egnas hvarje enskild fråga, som påkallar ny utgift från stadskassan; att alla nya anslagsfrågor kunde vid budgetsbehandlingen vägas mot hvarandra; och att budgetsutskottet ej betungades med andra än rent finansiella frågor.

För sitt yrkande söker motionären stöd i kommunalförordningens 58:de §, enligt hvilken det åligger stadens Magistrat att med ledning af från Drätselkammaren infordrade upplysningar i de årliga budgetsförslagen upptaga utgifter, som enligt redan fattade beslut böra bestridas; och utgifter, som derutöfver anses kunna för kommunens gemensamma behof påkallas. Lagstiftaren skulle nämligen genom denna fördelning af utgifterna hafva förutsatt, att ärenden, som erfordra nya anslag ur stadskassan, i regeln skola af Stadsfullmäktige handläggas, innan frågan om följande års budget upptages.

Detta ärende hafva Stadsfullmäktige vid den 29 sistlidne Januari hållet sammanträde beslutit remittera till Drätselkammaren för infordrande af utlåtande deri.

Då Kammaren för fullgörande af nämnda uppdrag nu går till afgifvande af sitt yttrande, kan Kammaren ej underlåta att påpeka, det ordalydelsen i motionen osökt låter antaga en vidsträcktare innebörd deri, än motionären måhända af-

sett. Anförande af ett eller annat passeradt faktum vid behandlingen af de ärenden, hvilka enligt förslagsställarens egen mening falla inom omfånget af hans motion, hade därför varit synnerligen upplysande i och för undvikande af hvarje missförstånd. Sådana ärenden hade bort vara så mycket lättare att anföra, som just mängden af desamma framkallat förslaget. Å andra sidan blir en begränsning eller ett närmare preciserande af förslaget, enligt Drättselkammarens förmenande, oundvikligt, för att motionen ej må komma att innebära någonting praktiskt utförbart.

Motionens obestriddliga syftemål är att lätta på de årliga budgetsutskottens ingalunda ringa börda och med detsamma minska deras befogenhet att till Stadsfullmäktiges slutliga afgörande förbereda ärenden, för hvilkas handläggande dessa utskott af förslagsställaren anses mindre lämpliga. Vid nu gällande ordning skulle därför vid budgetens behandling Stadsfullmäktige till slutligt afgörande föreläggas en altför stor mängd icke fullt sakenligt förberedda frågor. Och hade motionären häri rätt, förelåg onekligen ett missförhållande, hvori Drättselkammaren för sin del ingalunda ville vara den sista att tillstyrka rättelse. Ty knappt något yrkande torde vara mera befogadt än fordran på en sakkunnig och grundlig ompröfning af kommunala ärenden samt i all synnerhet ett varsamt umgående med kommunens medel. Men då motionären går så långt i åstundan af ändring uti arbetsordningen och arbetsfördelningen hos Stadsfullmäktige och stadsmyndigheterna öfverhufvudtaget, att budgetsutskotten för framtiden kunde befrias från alla andra än rent finansiella frågor, kan Drättselkammaren icke vidare avsluta sig till motionären.

Enligt allt hvad Drättselkammaren kan förstå, inskränka sig rent finansiella frågor vid stadens budgetsbehandling till ett öfvervägande af utsigterna och vilkoren för tillfälliga lån, då dylika komma i fråga; till granskning af chanserna för alla i budgetförslaget upptagna inkomstposter; samt främst och förnämligast till ett uppvägande af det belopp, som skall hos kommunens skattskyldiga medlemmar uttaxeras, så att detsamma ej må blifva oförmligt ojemt, hvarken för lågt eller för högt, och i ingen händelse öfverstiga den beskattning, kommunen för året kan anses bära. Emellertid har budgetsutskottet härtills haft sig förelagdt en annan, mycket stor och betydelsefull uppgift, som dock icke torde kunna benämnas finansiell, utan hellre ekonomisk, eftersom den fordrar stor erfarenhet å snart sagdt alla ekonomiska områden och består i pröfningen af samtliga, icke redan förut fixt bestämda budgetsposters befogenhet. Så mycket är tydligt, att motionären anser Drättselkammaren och stadens öfriga nämnder hafva dragit en altför stor växel å denna pröfningsförmåga.

Emellan rent stående och rent tillfälliga utgifter, hvilka sistnämnda på senaste tid uti årsbudgeterna försetts med en stjärna, finnes nämligen en mycket stor, för innevarande år till 866,016 mark 90 penni uppgående, årligen till ganska varierande belopp återkommande, man kunde säga mellanklass af stående och till-

fälliga utgifter, bland hvilka ingå enskilda så betydande poster som t. ex. en å 159,150 mark. Dyliga utgifter innefatta: kassakreditivräntor; aflöningar åt extra tjänstemän och betjente; expensemedel; eldning och belysning af tjenstelokaler; fattigunderstöd; kost, beklädnad och medicin såväl åt fattiga å fattig- och arbetsgården som å stadens sjukhus; kostnader för polisens och brandverkets stall; renhållning af gator och allmänna platser; en del förvaltningskostnader och gatubelysning; brandstod; diverse understöd till skolor och inrättningar; afkortningar; dispositionsmedel; vattenledningens drift- och underhållskostnader; samt slutligen remont och underhåll af stadens byggnader och lägenheter, gator och allmänna platser, kanaler, vägar, chaussées, kajer, bryggor, planteringar, och inventarier af hvarjehanda slag, äfvensom åtskilliga diverse poster. Efter motionens klara ordalydelse borde nu, åtminstone angående alla mera betydande anslag för dessa utgifter hos Stadsfullmäktige under årets lopp göras specialframställningar, för att kunna af skilda fackutskott behandlas. Men huru vore ett dylikt tillvägagående tänkbart; är det ej redan ganska mycket begärtdt, att Drätselkammaren och öfriga nämnder mot slutet af året, så tidigt som i September och Oktober månader, skola kunna bilda sig någon bestämdare uppfattning om alla dessa behof för det kommande året; och hvad skulle de ifrågasatta specialutskotten och Stadsfullmäktige härvid förberedelsevis kunna annat föreslå och besluta — låt också vara att framställningen gälde någonting ovanligare, såsom en pulsometer till badhuset, ett nytt afträde till Brunns huset, nya ingångsdörrar till Saluhallen, ett kassahalf för Drätselkammaren, ny panna till brandverkets ångspruta eller 30 fårskinspelsar för brandkåristerna — än att Drätselkammaren senare vid tiden för budgetens behandling må till Stadsfullmäktige med ärendet ånyo inkomma, på det Fullmäktige må kunna pröfva behofvet och resurserna för dess afhjelpande i ett sammanhang med andra dyliga behof för kommande år; hvarefter åter naturligen följde remiss till budgetsutskottet äfvensom ärendets verkliga och slutliga handläggning af Stadsfullmäktige vid budgetens votering. Men om nu ifrågavarande budgetsposter ej falla inom kategorin af motionens mera betydande tillfälliga utgifter, blir också hvarje sådant nämndernas åläggande, som motionären föreslår, såvidt det angår andra stadens nämnder än Drätselkammaren, fullkomligt opåkalladt; ty deras framställningar, till den del de ega något sammanhang med budgetsutskottets förmenta alltför stora befogenhet, hafva enligt hvad från fastställda budgeter för flera år tillbaka kan inhämtas, gält endast dyliga remonter, kompletterings- och utrustningseffekter, förvaltnings- och driftmedel.

Huru obetydliga åter såväl Drätselkammarens som ock öfriga nämnders framställningar i sammanhang med deras årliga utgiftsförslag varit beträffande nya stående anslag, skall på det evidentaste framgå ifrån en här nedan införd, för de tolf senaste åren i detta syfte uppgjord tablå; så att någon påminnelse i sagda afseende vore än mindre befogad. Dessa framställningar hafva uteslutande utgjort antingen en anhållan om tillsättande af någon ny, jemförelsevis under-

ordnad tjänsteman eller betjente eller än oftare förord för någon ytterst måttlig löneförhöjning åt en dylik funktionär.

I en fråga som den förevarande tala faktiska siffror det tydligaste språk. Hvad specielt de stående anslagen vidkommer, erhållas de mycket lätt från de fastställda budgetsförslagen, emedan uti dessa för alla dylika anslag återopas det beslut, hvarpå anslaget stöder sig, och det alltså beträffande sagda kategori af anslag endast gäller att konstatera, om ett besluts datum öfverensstämmer med datum för budgetens behandling hos Stadsfullmäktige, för att få veta huruvida posten tillkommit efter beredning endast af budgetsutskottet. Fara föreligger härvid visserligen, att man uti en sammanställning finge någon post för mycket införd; ty det kan hända att t. ex. en löne- eller förvaltningsstat, som under året undergått till och med en ganska vidlyftig behandling äfven af annat än budgetsutskottet, likväl af Stadsfullmäktige definitivt antagits först vid votering af följande års budget och således försetts med budgetssammanträdet decemberdatum. Det bästa och färskaste exemplet härpå är staten för Maria sjukhus. För säkerhets skull är emellertid, förutom denna stat, från följande tabell bortlemnad endast en år 1884 tillkommen, 1,140 mark stor post å hyresbidrag för vaktkontoren vid chausséerna, så att tabellen säkert upptar hellre för många än för få poster.

Stående utgiftsanslag, hvilka under Stadsfullmäktiges behandling af de tolf senaste årens utgiftsstater blifvit voterade, såsom det synes efter förberedande handläggning endast af budgetsutskotten, vore derfor följande:

Beslutets datum	Anslagets beskaffenhet	Anslagets belopp	
		Fråc.	7 ⁿⁱ .
29/12 1883	Pension åt förra lärarinnan E. Heintzie	800	—
20/12 1887	Lönentillskott åt 3 exekutionsbetjente	300	—
" "	D:o " gårdskarlen vid folkbiblioteket	50	—
20/12 1888	D:o " 4 stadsfogdar	1,600	—
" "	D:o " rådhusvaktmästare	200	—
" "	Antagande af 1 hamnkonstapel	750	—
" "	D:o " 1 vaktmästarebiträde vid folkbiblioteket	540	—
" "	D:o " 1 byggmästare vid byggnadskontoret	2,900	—
" "	Lönentillskott åt folkskoleinspektorn	1,000	—
" "	D:o " 1 vaktmästare vid folkbiblioteket	100	—
" "	Pension åt fångnekten J. Stark	240	—
" "	D:o " d:o A. Frisk	180	—
" "	D:o " d:o G. Sandroos	120	—
21/12 1889	D:o " förre hamnmästaren C. M. Hagman	600	—
" "	Antagande af 1 första amanuens vid folkbiblioteket	1,200	—
" "	D:o " 1 andra d:o " d:o	900	—
" "	D:o " 1 ekonom vid folkskolorna	2,000	—
Transport		13,480	—

		Transport	13,480
21/12 1889	Lönetillskott åt fattiggårdsinspektorn		1,500
" "	D:o " predikanten		400
" "	Antagande af en tillsyningsman vid fattiggården		1,200
" "	D:o " 2:ne vaktmästare		1,440
" "	D:o " 1 lärarebiträde i slöjd vid folkskolorna		1,200
" "	D:o " 1 lärarebiträde i slöjd vid folkskolorna		1,000
" "	D:o " 1 exekutionsbetjent		900
" "	Lönetillskott åt 1 rådhusdräng		120
29/12 1890	Antagande af 1 hamnkonstapel till Sörnäs		750
29/12 1890	D:o " 2 andra amanuenser till folkbiblioteket		1,800
28/12 86 o. 29/12 91	D:o " 2 gårdsdrängar vid folkskolorna		1,260
29/12 1891	Lönetillskott åt ordföranden i fattigvårdsstyrelsen		500
" "	Antagande af 1 kontorsbiträde till fattiggården		600
" "	D:o " 2 sjuksköterskor för barn etc. derstädes		1,200
" "	D:o " 1 manlig vårdare vid d:o		600
" "	D:o " 1 distriktsläkare i Berghäll		4,000
" "	Personelt lönetillskott åt Stadsfullmäktiges vaktmästare		200
" "	Lönetillskott åt 2:ne stadsbetjente		200
" "	D:o " 4 exekutionsbetjente		400
29/12 1892	D:o " Magistrats och Rådstufvurättens translator i ryska		500
" "	D:o " Hälsovårdsnämndens sekreterare		400
" "	D:o " 1 uppsyningsman vid helsopolisen		200
28/12 86 o. 29/12 92	Antagande af 4 vaktmästare vid folkskolorna		3,200
29/12 90 o. 29/12 93	Anslag för 1 byggnadsinspektör		2,400
29/12 1893	Antagande af 1 öfversköterska vid dävårdsafdelningen å fattiggården		960
" "	D:o " 2:ne qvinl. vårdare vid d:o d:o		1,800
28/12 1894	Lönetillskott åt 2:ne t. f. rådmän		2,400
" "	D:o " 1 t. f. notarie		600
" "	D:o " 2:ne extra stadsbetjente		400
	Summa <i>Smc</i>		45,610

Ovfanstående summa kan väl absolut taget anses såsom mera betydande, men en alldeles annan torde uppfattningen deraf blifva, om den betraktas i förhållande till årens antal, till de skilda posternas mängd och medelstorlek samt slutligen till totala beloppet af enahanda stående löneposter för hvart och ett skildt år. Må här dock genast nämnas, att Drätselkammaren ej ansett det löna mödan att i sist sagda afseende utsträcka relationskalkylen utöfver de fem sista åren. Jemt fördelad på 12 år ger summan 45,610 mark en stående utgift af cirka 3,801 mark per år; samma summa fördelad på 46 olika poster ger i det närmaste ett medeltal om 992 mark. Såsom från tablån synes är den största enskilda posten 4,000 mark: lön åt en distriktsläkare i Berghäll, och den minsta 50 mark:

lönertilskott åt en gårdskarll vid folkbiblioteket. Af följande tabellariska sammanställning framgår sist omnämnda relation.

Budgetsåret	Budgetenstotala belopp löneanslag	Nytt, af budgetsutsk. förordadt stående anslag	Procentaf det hela.
1891	817,364 46	750 —	0,09
1892	860,915 29	10,760 —	1,25
1893	934,030 04	4,300 —	0,46
1894	955,706 96	5,160 —	0,54
1895	1,002,024 70	3,400 —	0,34

Från denna tabell kan med största lätthet härledas en annan, kanske än mera upplysande, hvilken utvisar ej mindre tillväxten från ett år till ett annat uti de stående löneanslag, som tillkommit dels på grund af en gång för alla af Stadsfullmäktige fattade beslut, dels på särskilda af nämnderna, oberoende af deras budgetsförslag, hos Stadsfullmäktige gjorda och af dem godkända framställningar, än ock endast vid budgetens behandling tillkomna löneposter.

Budgetsåret	Totala tillväxten i löneanslag	Löneanslag, beslutet under året eller tidigare.	Löneanslag, beslutet vid budgetens behandling
1892	43,550 83	32,790 83	10,760 —
1893	73,114 75	68,814 75	4,300 —
1894	21,676 92	16,516 92	5,160 —
1895	46,317 74	42,917 74	3,400 —

På allvar torde ej af någon kunna påstås, att de uti den första tabellen ingående anslagen varit af den natur eller betydighet, att de nödvändigtvis hade påkallat beredning af ett särskildt tillsatt utskott eller skild behandling för sig af Stadsfullmäktige. Och härvid är ännu att observera, att voteringen af en stor del af dessa nya stående anslag skett först, efter det de ett eller flera år tidigare uti budgeterna figurerat såsom tillfälliga poster och praktiskt visat sig vara fullt behöfliga. Men om nu så förkåller sig — och andra af motionären åsyftade nya stående anslag än de uppräknade kunna ej påfinnas — så måtte också härmed det fullkomligt obilliga i motionen, till den del den berör nya stående anslag, vara ådagalagdt.

Kärnan i motionen står otvifvelaktigt att finna i dess senare del, d. v. s. såvidt den afser mera betydande tillfälliga anslag, eller med andra ord helt enkelt stadens allmänna nybyggnader. Den berör därför också endast Drätselkammaren

och de under Kammarrens närmaste uppsigt stående Byggnads- och Vattenledningskontoren. Trygt kan emellertid genast sägas att motionen äfven i detta fall går till öfverdrift. Ehuru ungefärligen på enahanda sätt upprättade tabeller angående stadens allmänna nybyggnader som de ofvanstående rörande ständiga anslag kunde blifva ganska upplysande och säkert äfven skulle leda — relativt betraktadt — till i det närmaste samma resultat, måste Drätselkammaren dock afstå från uppgörande af dylika. Arbetet härvid blefve nämligen alltför betungande, emedan de fastställda budgeterna ej, genom vid anslagsposterna närslutna beslutsdata, gifva någon som helst handledning, utan ett detaljstudium af Stadsfullmäktiges både tryckta och otryckta handlingar för en lång följd af år blefve nödvändigt för undvikande af hvarje misstag. Drätselkammaren måste därför för åstadkommande af en något så när tillfredsställande utredning äfven i denna del af frågan välja ett annat förfarande.

Stadens allmänna nybyggnader kunna hänföras till vissa grupper af arbeten, nämligen husbyggnader, gatureglering, kloakbyggnad, vattenledningens utsträckning, hamnbyggnader och planteringar. Redan en flygtig återblick på det tillvägagående, som blifvit följdt vid planläggningen af alla till ofvannämnda grupper hörande arbeten torde vara tillräcklig att visa, huruvida upptagande af lån, anvisande af medel samt val af tekniska anordningar för desamma lemnats beroende endast på budgetsutskottens beredning och Stadsfullmäktiges på grund deraf fattade beslut, eller om icke tvärtom dessa arbeten varit underkastade det ena fackutskottets behandling efter det andra, ehuru man också, sedan man engång enats om allmänna principer, planer, system, typer, ordningsföljd för arbetenas utförande, de kostnadsbelopp, som vore för de skilda nybyggnadsbehofven disponibla och högst finge å dem nedläggas m. m., hvilket allt egentligen kan utgöra föremål för särskilda utskotts behandling, icke vidare för hvarje hithörande detaljförslag och hvarje motiverad modifikation i det ursprungligen fastställda projektet ansett sig böra begynna om från början igen med anlitan af hela den tunga apparaten af specialutskott, utan i dylika fall åtnöjt sig med Byggnads- och Vattenledningskontorens samt Drätselkammarens, berednings- eller budgetsutskottens fackinsigter och omdöme. De mera betydande tillfälliga utgiftsposter, hvilka af Stadsfullmäktige skulle behandlats blott helt summariskt, skola i de aldra flesta fall befinnas vara endast integrerande delar utaf anslag, hvilka af Stadsfullmäktige redan tidigare — i vissa fall redan för flere år tillbaka — just för ifrågavarande behof blifvit efter ganska omständligt förberedande samt allsidig och mogen pröfning anvisade, och om hvilkas utrequirerande — ifall uttrycket godkännes — just i den form som skett, eller genom intagande i Drätselkammarens förslag till årsbudget, uttryckliga beslut af Fullmäktige föreligga.

Hvad då först beträffar stadens husbyggnader, kan Drätselkammaren icke draga sig till minnes, om man undantager uppförandet af några simhus, skjul, smedjor, bekvämlighetsinrättningar m. fl. mindre betydande byggnader samt smärre

inredningsändringar, några sådana byggnadsföretag, som icke skulle underståts Stadsfullmäktiges särskilda, från budgetens behandling fullkomligt oberoende granskning och beslut. Så har skett med tull- och packhusets flyttning och inredning, med alla brandverkshus, alla skolbyggnader, saluhallen, varuskjulen å kajerna, kommunala sjukhusets och fattiggårdens byggnader, rådhusets och rådhusannexets inredning m. m.

Gaturregleringsarbetena och med dem i omedelbart sammanhang stående anläggning af afloppskanaler och vattenledning hafva af Stadsfullmäktige behandlats vid godkännandet af förändringar och utvidgningar af stadsplanen och torde städse i sådant syfte insända förslag varit åtföljda af fullständiga framställningar rörande ordningen och tiden för arbetenas utförande samt de för dem beräknade kostnader. Stadsfullmäktige kunde t. ex. också därför, för genomförande af 1887 års stadsplan, vid den 20 Mars 1888 hållet sammanträde bland annat besluta: att redan under sistnämnda år skulle utföras gatuplaneringar och afloppskanaler för ett belopp af 210,975 mark och vattenledningar för en kostnad af 111,390 mark, samt bemyndiga Drätselkammaren att för de två följande åren i sammanhang med förslagen till budget inkomma till Stadsfullmäktige med framställning om utförande af enahanda arbeten till ett sammanlagdt belopp af 645,655 mark, äfvensom uppdraga åt Kammaren att i god tid innan utgången af år 1890 och för öfrigt i den mån stadens inkomst af tomtlösen sådant tillåte, till Stadsfullmäktige insända plan till de allmänna arbeten, främst för det vidare genomförandet af stadsplanen, som Drätselkammaren ansåge ytterligare vara af behovet påkallade. Likaså kunde Stadsfullmäktige, äfven efter försiggången särskild utskotts beredning, vid den 22 Sept. 1891 hållet sammanträde i hufvudsak godkänna det af Drätselkammaren på grund af nyssnämnda uppdrag uppgjorda förslag till ytterligare regleringsarbeten, för såvidt dessa arbeten icke redan upptagits i 1891 års budget, samt upprepa sitt uppdrag för Drätselkammaren att vid uppgörande af budgetsförslagen för de kommande åren föreslå till utförande ifrågavarande arbeten till det omfång och i den ordning, de ansågos böra med afseende å förhandenvarande omständigheter lämpligen verkställas. Äfven insändandet af projekt till senast fastställda stadsplan, den för området emellan Östra chausséen och Norra hamnen, åtföljdes af åtskilliga förslag och kostnadsberäkningar, hvarföre Stadsfullmäktige vid slutligt godkännande af förslaget den 9 Mars 1893, utom annat, beslöto att lemna Drätselkammaren i uppdrag att uti 1894 och derpå följande års budget upptaga anslag för utförande af nödiga vägbyggnader och öfriga föreslagna provisoriska anordningar beträffande kloaker och vattenledningar, dock icke till större belopp än summan af under året inflytande annuitet å löseskillingen för de försålda tomterna. I förstaden å villaområdet Berghäll, för hvilken Stadsfullmäktige under år 1887 godkänt en ny indelningsplan, enligt hvilken största delen af området skulle på 30 års arrende upplåtas till bostadstomter, hade man ursprungligen icke för afsigt att utföra några nya vägar eller gator. För dylika vägplanteringar anslogs emellertid

vid uppgörandet af budgeten för 1889 10,150 mark samt för kanalanläggningar 31,100 mark, hvarutöfver af Stadsfullmäktige för enahanda ändamål under 1892 anvisades resp. 500 och 1,350. Af alla här berörda gatuplaneringar torde blott de sistnämnda kunna anföras såsom stöd för den uppfattning i saken, som i motionen gjorts gällande.

Men härigenom blir ock i hufvudsak ådagalagdt, att äfven beviljandet af tillfälliga anslag för vattenledningar och kloaker ingalunda i allmänhet skett utan föregången beredning af utskott med specialinsigter. Förutom den handläggning, som i sammanhang med gatuplaneringar kommit dessa slag af stadens allmänna arbeten till del, hafva såväl för stadens successiva förseende med tidsenliga afloppsledningar som för vattenledningsnätets småningom skeende utvidgning icke blott inom den egentliga staden utan äfven såvidt möjligt inom stadens arrendemarkor, varit tillsatta åtskilliga utskott, hvilka redan för länge sedan presterat all härför erforderlig fackutredning, så att frågan om dessa anläggningar numera med allt skäl torde kunna betraktas såsom en fråga af endast ekonomisk natur och således jemte öfriga budgetsärenden kunna falla inom budgetsutskottets kompetens.

Med afseende å all tidigare dryftning af stadens hamnanläggningar, såväl till den del, de ega samband med hamnbanebyggnaden, som i öfrigt, och sedan Stadsfullmäktige för dessa byggnaders utförande och för handläggning dessutom af alla dermed i gemenskap stående frågor tillsatt ett permanent fackmannautskott, om det ock erhållit benämningen af delegation, torde ej heller dessa byggnadsföretag betinga någon väsentlig ändring i Stadsfullmäktiges arbetsordning och deraf föranledda specialinstruktioner för Drätselkammaren och stadens öfriga nämnder.

Må här blott slutligen tilläggas att nyanläggningar i stadens parker och planteringar såsom t. ex. i Brunnsparken och å Observatoriiberget utföras efter af Stadsfullmäktiges speciellt granskade och godkända planer.

Hvar nu sådana i verkligheten mera betydande tillfälliga anslag, som i motionen åsyftas, de der icke hade af stadsmyndigheterna grundligt diskuterats och pröfvats, skola sökas, är svårt att utleta, men om relativa begrepp kan naturligtvis alltid resoneras för och emot. Har motionärens mening varit den, att för hvarje modifikation i ett redan fastställt projekt eller granskad och beslutadt företag ärendet borde ånyo upptagas till behandling i hela dess vidd, så torde motionären finna skäl till sin framställning. I dylikt fall skulle man emellertid knappt någonsin kunna komma från ord till handling, utom att sjelfva saken derpå hellre komme att förlora än vinna; ty behöfliga och nyttiga ändringar skulle då säkert oftare än nu uteblifva. Vare likväl förhållandet med sakens så att säga teoretiska sida huru som helst, så återstår ännu att se, huruvida de af förslagsställaren förväntade fördelarna utaf antagandet af hans motion verkligen skulle vinnas, och om de icke måhända uppvägdes af motsvarande eller än större nackdelar.

Hvad den noggrannare pröfningen af hvarje enskild angelägenhet, som påkallar en ny utgift ur stadskassan, vidkommer, så är det just denna sida af frågan, som uti detta Kammarens utlåtande redan berörts. Nogsamt torde här äfven vara ordadt om de anspråk, sakens natur ovilkorligen ställer på budgetsutskottets verksamhet och kompetens. Oberördt är endast motionärens antagande, att vid en förändring, i det syfte motionären anser, af det härtills praktiserade tillvägagåendet alla nya anslagsfrågor kunde vid budgetsbehandlingen vägas mot hvarandra. Då också nu så måtte ske beträffande alla af Drätselkammaren och öfriga nämnder såväl i sammanhang med budgetsförslaget som tidigare under året till Stadsfullmäktige insända ärenden, som påkalla anslag, kan uti detta motiv för motionen icke finnas annan innebörd än en fordran på en ännu större mängd projekt än öfverhufvudtaget härintills presterats per år, hvilket med andra ord förutsätter ett utarbetande af dylika så att säga „på lager“. Men föreligger då verkligen någon brist af arbete „på beställning“, som skulle medgifva ett arbete af det förra slaget? Härvid afses ingalunda Drätselkammaren; ty Kammaren torde nog samt kunna expediera det, som dit inkommer, utan stadens Byggnads- och Vattenledningskontor — i all synnerhet det förra — hvilka hafva fullt upp med löpande göromål och, förutom kontorens alla större, mångårigt arbete medtagande förslag, endast med svårighet till tiden för budgetsförslagets afgifvande hinna med utarbetandet af de mindre projekt, som närmast af behovet påkallas. En fordran på dessa kontor att gå händelserna liksom i förväg, skulle, om den toges på fullt allvar, åstadkomma endast förvirring och mindre noggrant arbete; och likväl hvilat största vigt just derpå, att alla förslag i första hand blifva omsorgsfullt utarbetade och att härför alltså lemnas all den tid, som möjligtvis kan afstås. Erfarenheten har äfven visat, att lika ofta Stadsfullmäktige förelagt en viss tid, inom hvilken ett arbetsförslag borde aflemnas, lika så ofta har denna tid icke kunnat innehållas. Ej af orsak att god vilja skulle saknats, än mindre till följd af något passivt motstånd, utan helt enkelt på grund af bristande krafter och tid. Och månne nu något skäl förelåg att för motionens genomförande skrida till ytterligare ökning af personalen å nämnda kontor, hvilket ovilkorligen måste ske, ifall det afsedda nya åliggandet ej blefve en död bokstaf. Kontoren göra hvad af dem billigtvis kan fordras; och hafva äfven, såsom här redan utlagts, alla viktigare projekt af dem efter hand aflemnats, men en större mängd och tidigare på året utarbetade, mindre väsentliga förslag borde ej begäras, än härtills kunnat åstadkommas. Och är det uteslutande bemålde kontor, som udden af motionen komme att träffa, men der den under nu bestående förhållanden också säkert bröts.

Slutligen må här endast tilläggas, att den af motionären åberopade 58:de § uti kommunalförordningen lemnar lika godt stöd för det förfarande, hvilket härtills af Helsingfors Stadsfullmäktige iakttagits, som för det af motionären nu föreslagna.

På grund af allt det anförda får Drätselkammaren derfor vördsamt föreslå:

att Stadsfullmäktige, med uttalande af den förhoppning, att stadens Drätselkammare och öfriga nämnder i hvarje särskildt fall skola vinlägga sig om den mest sakenliga behandling af frågor, som gälla anslag ur stadskassan, ville i anledning af motionen intet vidare tillgöra.

På Drätselkammarens vägnar:

G. v. Christerson.

Th. Tallqvist.

Till Stadsfullmäktige i Helsingfors.

Enligt 58 § i gällande kommunalförordning åligger det stadens Magistrat att med ledning af de från Drätselkammaren infordrade upplysningar, i årliga budgetförslagen upptaga, bland annat,

utgifter, som enligt redan fattade beslut böra bestridas; och

utgifter, som derutöfver anses kunna för kommunens gemensamma behof påkallas.

Lagstiftaren synes sålunda hafva förutsatt att ärenden, som påkalla nya anslag ur stadskassan, i regeln skola af Stadsfullmäktige handläggas innan frågan om följande års budget upptages. Emellertid har det ej sällan inträffat att ärenden, för hvilkas beredning specialinsigter kunna vara af nöden, remitterats direkte till budgetsutskottet och af Stadsfullmäktige behandlats endast i sammanhang med årsbudgeten. Orsaken härtill måste tvifvelsutan sökas i den omständighet, att då anslagsfrågor afgöras å olika tider, de skilda ändamålen icke kunna vägas mot hvarandra och utgifterna göras beroende af förefintliga tillgångar. Härintills iakttagna förfarande måste likväl hafva till följd en alltför summarisk behandling af nya, i budgetförslaget upptagna frågor. Sakenligast synes ock, att i ärenden af någon betydighet endast den finansiella sidan bör vid budgetbehandlingen komma under ompröfning.

På grund häraf tillåter jag mig föreslå, det ville Herrar Stadsfullmäktige ålägga Drätselkammaren och stadens öfriga nämnder, att efterhand inkomma med särskilda framställningar rörande alla frågor, som påkalla nya stående eller mera

betydande tillfälliga anslag ur stadskassan. Stadsfullmäktiges beslut i dessa ärenden borde i regeln icke innefatta bestämning om tiden då anslag för godkändt ändamål skall i budgeten upptagas, utan Drätselkammaren anmodas att i sammanhang med förslaget till årsbudgeten utlåta sig huruvida tillgångar redan då kunna beredas för realiserandet af samtliga under året fattade beslut eller om en del anslagsfrågor måste lemnas beroende till ett följande år.

Såsom af det anförda framgår skulle fördelen af nu föreslagna förfarande vara:

att en noggrannare pröfning kunde egnas hvarje enskild fråga, som påkallar ny utgift ur stadskassan;

att alla nya anslagsfrågor kunde vid budgetbehandlingen vägas mot hvarandra; och

att budgetusskottet icke betungades med andra än rent finansiella frågor.

Jag har icke ansett nödigt att i detta sammanhang yttra mig huruvida och i hvad mån antagandet af omförmälda ordning för en del anslagsfrågors behandling skulle påkalla tillägg till Stadsfullmäktiges arbetsordning eller ändring i gällande instruktioner för Drätselkammaren och öfriga nämnder, utan hemställer jag att det utskott, åt hvilket Stadsfullmäktige öfverlemnade att utlåta sig öfver motionen, måtte erhålla uppdrag att, om den af mig väckta frågan finnes värd beaktande, inkomma med förslag till häraf påkallade åtgärder. Helsingfors den 15 Januari 1895.

T. J. Boisman.

Handlingar angående upplåtande af plats åt Diakonissanstalten i Helsingfors.

DRÄTSELKAMMAREN

i

HELSINGFORS.

den 28 Februari 1895.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

N:o 56.

Uti en under Mars månad förlidet år till Stadsfullmäktige inlemnad skrift anhåller bestyrelsen för Diakonissanstalten härstädes:

att Stadsfullmäktige ville bifalla dertill, att åt Diakonissanstalten i Helsingfors beviljades arrenderätt till norra delen af det till villan Hagasund hörande område emellan Tölövikens och Vestra chausséen med rätt för anstalten att å området uppföra nödiga byggnader; samt

att Diakonissanstalten måtte af Stadsfullmäktige tillförsäkras rätt att, så snart sagda område blifvit indeladt till byggnadstomter, i utbyte mot den invid anstaltens nuvarande hus belägna obebyggda tomt vid vestra Hamngatan under eganderätt erhålla densamma.

Och vid den 5 påföljande April hållet sammanträde hafva Stadsfullmäktige remitterat detta ärende till Drätselkammaren, som hade att med utlåtande deri till Fullmäktige inkomma.

Såsom af åberopade skrifvelse närmare framgår, är Diakonissanstalten i Helsingfors grundlagd af Fru Öfverstinnan A. Karamzine. Till en början inrymd i förhyrd lokal, men senare öfverflyttad till egen, å Skatudden inköpt gård har anstalten varit i verksamhet allt sedan år 1867. Härunder har anlitaudet af densamma så tilltagit, att den numera utan snar utvidgning icke kan anses motsvara behofvet. I brist på utrymme har bestyrelsen nödgats afvisa icke blott flera unga qvinnor, hvilka anmält sig vilja inträda i anstalten för att der utbildas till diakonissor för församlingarna i landet, utan ock sjuka, som sökt vård i anstaltens sjukhus. Då en utvidgning af anstalten sålunda blifvit synnerligen kännbar, gällde det nu för bestyrelsen att noga öfverväga, huruvida denna utvidgning kan och bör företagas å den nuvarande platsen, eller om ej en rymligare sådan borde eftersträffvas.

År 1874 hade anstalten af Helsingfors stad erhållit trenne tomter, belägna vid Jungfrustigen och Parkgatan, men som dessa tomter icke kunde för det afsedda ändamålet användas, blefvo de återlemnade till staden, som senare i vederlag härför åt Diakonissanstalten afstod en invid anstaltens nuvarande tomt belägen mindre sådan. Om den af staden sålunda skänkta tomten, å hvilken härtills uppförts endast ett mindre uthus af trä, toges i anspråk, skulle därför utrymme icke saknas för en första utvidgning af anstalten, men för framtiden blefve platsen emellertid enligt bestyrelsens mening för trång, utom att en nybyggnad å sagda tomt icke skulle kunna blifva ändamålsenlig, bland annat af det skäl, att anstalten då icke disponerade öfver någon ens den minsta friplats, der konvalescenter kunde uppehålla sig. För att anstalten skall vara något så när fullständig, fordras för densamma utom sjukhus och bostadslokaler för de vid anstalten arbetande diakonissorna, föreståndarinnan och läkaren, hem för ålderstigna systrar, barnhem, räddningshem, anstalt för blötsinta m. fl. inrättningar, hvilka förekomma vid utlandets evangeliska diakonissanstalter.

Det är på dessa skäl bestyrelsen för Diakonissanstalten grundar sin anhållan och är det speciellt af pietetskänsla mot anstaltens stiftarinna, som den eftersträfvat en plats å villalägenheten Hagasund, hvilken under en lång följd af år på arrende innehafts af Fru Karamzine, som också sjelf, såsom af en ansökningen bilagd skrift synes, uttalat att det vore för henne en särskildt dyrbar önskan, att under sin lifstid få se den för henne kärvordna inrättningen växa upp, utvidgas och i all synnerhet erhålla sin fasta boplatz på hennes fädernehems mark.

För att kunna fullgöra Stadsfullmäktiges åt Kammaren lemnade uppdrag att inkomma med utlåtande angående ofvan relaterade anhållan, anmodade Kammaren vid den 27 April 1894 hållet sammanträde Kammarens viceordförande Herr Nummelin och ledamot Grefve Mannerheim jemte stadsingenjören Norrmén, hvilka Herrar tidigare af Drätselkammaren förordnats att anställa afträdessyn å Hagasunds villa, för hvilken arrendetiden utgår med år 1897, att jemväl yttra sig öfver meranämnda anhållan. Och anföra desse synemän uti tvenne i ärendet till Kammaren afgifna skrivelser af den 6 och 20 i denna månad, att det syntes dem oförenligt med stadens intresse att upplåta plats å villalägenheten Hagasund för en sjukhusinrättning. Sjelffallet borde nämligen enligt deras förmenande den å ifrågavarande område utförda, kostsamma och väl underhållna trädgårdsanläggningen vid arrendetidens utgång förenas med Hesperia till en gemensam offentlig park. Med afseende härå hade synemännen meddelat sig med bestyrelsen för Diakonissanstalten, hvilken framställt föreliggande anhållan under förutsättning att villaområdet Hagasund efter arrendetidens utgång vore afsedt att indelas till bostadstomter; och hade nämnda bestyrelse, efter delfäendet af synemännens ofvan antydda förslag till framtida disposition af lägenheten, uppgifvit tanken på att vidare fullfölja anhållan om plats derstädes för oftaberörda anstalt. Då Stadsfullmäktige emellertid tidigare åt Diakonissanstalten kostnadsfritt öfverlemnat tomten

N:o 7 vid vestra Hamngatan, hvilken tomt, sedan Fullmäktige godkänt ett förslag till förändrad indelning af Skatudden, kommer att tagas i anspråk för den öfver tomtens dragna Lotsgatan, föreslå synemännen, efter att hafva inhemtat bestyrelsens för anstalten mening om saken, att Kammaren måtte hos Stadsfullmäktige förorda öfverlåtande till Diakonissanstalten å arrendefri disposition i 50 år af kvarteret N:o 304 i förstaden Berghäll, med tillförsäkran att, i händelse stadsplan för denna förstad innan utgången af arrendetiden vederbörligen fastställes, kostnadsfritt erhålla eganderätt till ifrågavarande kvarter, mot vilkor likväl att anstalten till staden återlemnade tomtens N:o 7 vid vestra Hamngatan å Skatudden, samt att å nämnda kvarter upprätthålles en diakonissanstalt. Kvarteret N:o 304 är beläget invid gamla Djurgårdsvägen, till hvilken en biväg från kvarteret utan nämnevärld kostnad kunde utföras, och skulle dess öfverlemnande till Diakonissanstaltens disposition icke för staden medföra nödvändigheten af någon som helst gatuplanering.

Diakonissanstalten tillhöriga, obebyggda tomtens N:o 7 vid vestra Hamngatan å Skatudden innehar en areal af 1,382 kvadratmeter och uppskattas dess värde af synemännen till 20 mark per kvadratmeter yta, eller tomtens i sin helhet till 27,640 mark. Kvarteret N:o 304 i förstaden Berghäll åter har en areal af 16,600 kvadratmeter och bör till värde likställas med de i närheten af berörda kvarter befintliga Djurgårdsvillorna, för hvilka årligen till staden erläggas arrendefogälder till belopp varierande mellan $1\frac{3}{4}$ och $9\frac{1}{4}$ penni för hvarje kvadratmeter af deras areal. För ifrågavarande kvarter skulle arrendefogiften, derest 9 penni per kvadratmeter yta lägges till grund för beräkningen, böra årligen utgå med 1,494 mark, utgörande 5% ränta å ett kapital af 29,880 mark, som alltså representerade värdet å detta kvarter. Och skulle således skilnaden af värdet för tomtens N:o 7 vid vestra Hamngatan och kvarteret N:o 304 i förstaden Berghäll efter denna synemännens ganska höga beräkningsgrund inskränka sig till 2,240 mark, hvarmed det senare värdet öfversteg det förra, hvilken obetydliga differens enligt synemännens mening icke borde på saken inverka.

Enär staden i och för Lotsgatans framdragande till förening med vestra Hamngatan ovilkorligen är i behof af tomtens N:o 7 vid sistsagda gata och denna tomt, ehuru ännu icke egenteligen bebyggd, dock ej torde utan vederlag kunna frantagas Diakonissanstalten, är också Drätselkammaren för sin del benägen att godkänna synemännens förslag om nämnda tomts utbyte mot merbemälda kvarter N:o 302 uti förstaden Berghäll. Kammaren kan nämligen af flera än ett skäl icke finna någon hvarken för staden eller Diakonissanstalten lämpligare plats för ifrågakommande utbyte än just detta kvarter. Kvarteret är synnerligen oländigt såväl i afseende å bebyggande med vanliga stadsgårdar som med hänsyn till planerande af gator. En försäljning af tomter derstädes skulle antagligen komma att inbringa staden en så ringa inkomst, att det blefve ganska tvifvelaktigt, huruvida icke staden, som i sådant fall nödgades anlägga gator, snarare komme att

hafva förlust än vinst på en försäljning af tomter. Deremot lämpar sig platsen ej så illa för bebyggande med här och der efter ett paviljongsystem placerade, fristående hus, just såsom en diakonissanstalt torde fordra det, med mellanliggande och efter terrängens fordringar med slingrande gångar och vägar försedda parkdelar. Sålunda bebyggd och behandlad skulle platsen också synnerligen lämpligt och behagligt ansluta sig till sjelfva Djurgården och deri redan förefintliga, på arrende utgifna villalotter. Till närmaste granskning erhöles Diakonissanstalten, här förlagd, „sjukhemmet“, „blindhemmet“ och „de gamlas hem“; och ligger redan häri en vacker idé uti valet af plats, i det hela trakten derigenom finge en viss humanitär betydelse.

På alla här anförda skäl och som också bestyrelsen för Diakonissanstalten förklarar sig synnerligen belåten med den föreslagna platsen, får Drätselkammaren värdsamt förorda:

att Stadsfullmäktige ville åt Diakonissanstalten i Helsingfors till afgiftsfri disposition under 50 års tid öfverlåta kvarteret N:o 304 uti förstaden Berghäll samt tillika tillförsäkra anstalten, i händelse stadsplan för denna förstad inom utgången af arrendetiden vederbörligen blefve fastställd, kostnadsfri eganderätt till ifrågavarande kvarter, mot vilkor likväl att anstalten till staden omedelbart återlemnar tomten N:o 7 vid vestra Hamngatan å Skatudden, att å nämnda kvarter upprättas en diakonissanstalt och att anstalten ej får göra några anspråk på staden beträffande gatuplaneringar invid kvarteret.

På Drätselkammarens vägnar:

G. v. Christerson.

Th. Tallqvist.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Helsingfors.

Enligt hvad känt torde vara har en Diakonissanstalt, grundlagd af Fru Öfverstinnan Karamzine, varit i verksamhet i denna stad alltsedan år 1867. Till en början inrymd i hyrd lokal erhöll anstalten, som var i behof af egen gård, år 1874 af Helsingfors stad trenne vid Jungfrustigen och Parkgatan invid Brunns-parkens östra område belägna tomter under full eganderätt. Som likväl den gård Diakonissanstalten för närvarande innehar, ungefär samtidigt stod till salu på förmonliga vilkor och Fru Öfverstinnan Karamzine åtog sig att ansvara för lösesumman, blef nämnda gård för anstaltens räkning inköpt, och då de af staden skänkta tomterna under sådana förhållanden icke kunde för afsedt ändamål användas, blefvo de återlemnade, hvaremot staden senare åt Diakonissanstalten afstod en invid Diakonisshusets nuvarande tomt belägen mindre sådan.

Ehuru Diakonissanstalten således icke är i saknad af utrymme för den för ögonblicket nödvändigaste utvidgningen, hvaraf behofvet redan blifvit särdeles kännbart, har dess Bestyrelse likväl nödgats fästa sin uppmärksamhet vid den omständigheten, att en nybyggnad å anstaltens nuvarande lediga tomt icke skulle kunna blifva ändamålsenlig. Icke nog med att det för en sjukvård sådan som den, hvilken å Diakonissanstalten lemnas, vore af vigt, att anstalten disponerade öfver någon, om ock mindre fri plats, der konvalescenter kunde uppehålla sig; för Diakonissanstalten sjelf, som icke för ändamålet förfogar öfver nämnvärda andra tillgångar än sin gård, och som derföre måste vid en nybyggnad i möjligaste mätto inskränka sig, men dock ej kan uppgifva hoppet, att anstalten i enlighet med de uppgifter dess här bilagda stadgar närmare angifva framdeles skall kunna utvidgas, skulle det vara högeligen önskligt, om nybyggnaden finge företagas å en sådan tomt, å hvilken tillbyggnad framdeles kunde ega rum efter en vid företagets påbegynnande på förhand uppgjord plan, hvilken endast behöfde fullföljas, om och när medel dertill erhålles.

Med anledning häraf, och då Diakonissanstaltens grundläggarinna, Fru Öfverstinnan Karamzine, hvilken fortfarande omhuldat densamma, uttalat den önskan, att Diakonisshuset med de inrättningar, som i enlighet med förhållandena i andra länder efter hoppet framdeles kunde af anstalten upprätthållas, måtte varda förlagd till det område, der Fru Öfverstinnan under sin vistelse i Helsingfors haft sitt hem, har Diakonissanstaltens Bestyrelse trott sig böra vända sig till Helsingfors Stadsfullmäktige med anhållan om sådan åtgärd, att den norra delen af det till villan Hagasund hörande område emellan Tölö-viken och vestra chausséen, hvilken å bilagda karta finnes inom rött sträck angifven, kunde få af Diakonissanstalten för ändamålet disponeras, mot det att Diakonissanstalten till staden återställde den obebyggda tomt vid vestra Hamngatan, som anstalten för närvarande innehar.

Då Diakonissanstaltens bestyrelse tillåtit sig att med denna anhållan vända sig till Herrar Stadsfullmäktige, har Bestyrelsen icke förbisett det Herrar Stadsfullmäktige måste hålla sig förpligtade att vid sina beslut främst taga hänsyn till hvad Helsingfors kommuns rätt och bästa kräfver. Bestyrelsen utber sig derföre att få framhålla, hurusom Diakonissanstalten, ehuru dess uppgift icke inskränker sig till Helsingfors stad, dock i verkligheten varit, och ifall anstalten kan utvidgas framdeles efter hoppet blir än mer i tillfälle att betjena densamma. Under de senaste åren hafva i medeltal kring 330 sjuka vårdats å anstaltens sjukhus, och af dessa hafva åtminstone tredjedelen varit gratis patienter, hvarutom ganska många vårdats för så låga dagavgifter som 1 mark pr dag. Och att allra största delen af dessa tillhört Helsingfors stad är alldeles naturligt. Lika naturligt synes också det vara att, om det varder Diakonissanstalten förunnadt att utvidga sin verksamhet till allt mångsidigare arbete på den kristliga kärleksverksamhetens olika områden, densamma skall i högre grad än förr komma denna stads invånare till godo.

Att Diakonissanstaltens Bestyrelse upptagit denna fråga, ehuru det är Bestyrelsen bekant, att ifrågavarande tomtplan ännu icke blifvit förklarad för en del af den egentliga stadsplanen, beror derpå att behovet af en utvidgning af anstalten synnerligen senaste tid gjort sig alltmera kännbart. Då nemligen under den sista tiden allt flere unga qvinnor anmält sig vilja inträda i anstalten, har dess Bestyrelse, enär till Diakonissanstaltens uppgifter äfven hör att utbilda diakonissor för församlingarna i landet, nödgats befara, att antingen flere, som vore för diakonisskallet lämpliga, måste afvisas, eller att en del af sjukrummen måste tagas i anspråk såsom boningsrum, derest icke snara åtgärder till nybyggnad kunna vidtagas. Härtill kommer ytterligare att Diakonissanstalten af brist på utrymme ofta nödgats vägra mottagandet af sjuka, som sökt inträde å anstaltens sjukhus.

Redan dessa förhållanden göra en utvidgning af anstalten och erhållandet af en rymligare plats nödvändiga. Men detta behof ökas ännu ytterligare om anstalten skall nå målet för sina syften och inom sig erhålla rum för alla för densamma afsedda inrättningar. Utom sjukhus och bostad för de vid anstalten arbetande diakonissor samt dessas föreståndare och läkare vore densamma äfven i behof af hem för ålderstigna systrar hvarjemte med densamma äfven borde i mån af tillgångar förenas barnhem, räddningshem, anstalt för blödsinta m. fl. inrättningar, som förekomma vid utlandets evangeliska diakonissanstalter.

Bestyrelsen vågar ock antaga, att den önskan Fru Öfverstinnan Karamzine hyser att under sin lifstid se detta ärende ordnad skall kunna, såvidt sådant sig göra låter, tänka på tillmötesgående äfven från den kommuns sida, inom hvilken Fru Öfverstinnan Karamzine säkert länge skall med tacksamhet ihågkommas för den storartade välgörenhet hon inom densamma under flere årtionden öfvat.

På anförda skäl vågar Diakonissanstaltens Bestyrelse alltså hos Helsingfors stads Herrar Stadsfullmäktige anhålla:

att Stadsfullmäktige ville bifalla dertill, att åt Diakonissanstalten i Helsingfors beviljas arrenderätt till norra delen af det till villan Hagasund hörande område emellan Tölö-viken och vestra Chaussén med rätt för anstalten att å området uppföra nödiga byggnader; samt

att Diakonissanstalten måtte af Stadsfullmäktige tillförsäkras rätt att, såsnart sagda område blifvit indeladt till byggnadstomter, i utbyte mot den invid anstaltens nuvarande hus belägna obebyggda tomt vid vestra Hamngatan under eganderätt erhålla densamma.

På Bestyrelsens för Diakonissanstalten vägnar:

Herman Råbergh.

*G. W. Edlund.
Augusta Hisinger.
Max S. Hammar.
V. Saltzman.
Olga Walleen.*

*Anna Hermanson f. Wrede.
Hevilla Thilén.
Louise Cedercrutz.
Lina Ingman.
Lina Snellman.*

Carl G. Olsoni.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Då Bestyrelsen för Helsingfors Diakonissanstalt på min uppmaning ingått till Herrar Stadsfullmäktige med anhållan att å nordvestra området af den af mig med arrenderätt innehafvande Hagasunds villa få uppföra nödiga byggnader för Diakonissanstalten, för att framdeles, då sagde område blifvit indeladt i tomter på af Stadsfullmäktige bestämmande vilkor få med full eganderätt öfvertaga desamma, får jag härmed icke blott uttala mitt bifall till sagda anhållan för så vida densamma angår af mig af staden arrenderade jord, utan äfven för min del förbindligast anhålla att änberörda begäran måtte bifallas.

Det har genom Guds nåd förunnats mig att under en lång lefnad visa mitt uppriktiga deltagande för min fädernestad och dess innevånare. Denna förman skattar jag högt på samma gång jag känner mig djupt tacksam mot Gud, som satt mig i tillfälle att vara till någon nytta för mina medmenniskor, framför allt för de fattiga och lidande. För att äfven efter min död kunna gagna de li-

dande med mera än blott tillfälliga gåfvor, grundade jag redan för 26 år sedan ifrågavarande Diakonissanstalt, och har sedan dess lemnat densamma understöd. Under denna tid har anstalten efterhand utvecklats och skall, om Gud dertill gifver sin fortfarande välsignelse, förblifva en uppfostringsanstalt för qvinliga arbetare på den kristliga filantropins olika områden, samt derjemte omfatta hospital och asyler för sjuka och värnlösa. Då Diakonissanstalten nu vunnit den utvidgning att en tillbyggnad för densamma är nödvändig, men dess närvarande område hvarken är tillräckligt eller lämpligt, har den tanken blifvit för mig alltmera kär, att anstalten skulle flyttas till villan Hagasund, der jag tillbragt en stor del af mitt lif och hvarvid många för mig kära minnen äro fästade. Det vore för mig en särskildt dyrbar önskan, att, om Gud det tillstädjer, under min lifstid få se denna för mig kära inrättning växa upp och utvidgas på mitt fädernehems mark, eller åtminstone före min bortgång ur tiden vara försäkrad derom, att Diakonissanstalten derstädes skall erhålla sin fasta boplatz, der den under en lång framtid skall kunna arbeta i den lidande mensklighetens tjänst, hvars väl städse legat mig nära om hjertat. Det är på dessa skäl jag utbeder mig att få på det varmaste förorda Bestyrelsens för Diakonissanstalten begäran, och på samma gång anbefalla denna inrättning och dess arbete åt Helsingfors stads välvilja och deltagande äfven för kommande tider.

Lissabon den 22 Febr. 1894.

Aurore Karamzine.

Vederbörligen fastställda stadgar för Diakonissanstalten i Helsingfors.

§ 1.

Diakonissanstalten har till ändamål att utbilda kristligt sinnade qvinnor af Evangeliskt-Lutherska trosbekännelsen till Diakonissor, d. ä. församlingstjenarinnor i den apostoliska kyrkans anda.

§ 2.

En diakonissas uppgift är att utöfva sjukvård i allehanda sjukvårdsinrättningar samt i privata hus; att vårda fattiga, öfvergifna och lidande i församlingarna; att taga sig an värnlösa barn samt att tjena i fattigvårds- och räddningsanstalter af olika slag.

§ 3.

En diakonissa bör äga en lefvande tro och oskrymtad kärlek till Gud och nästan, samt bevisa detta genom bemödandet att utöfva alla kristeliga dygder,

synnerligast vänlighet, tålmod, barmhertighet, ordningssinne, huslighet, samt en noggrann lydnad för de inom anstalten gällande regler och föreskrifter.

§ 4.

Diakonissanstalten upprätthåller, i den mon omständigheterna det medgifva, sådana inrättningar, som till förverkligande af dess ändamål pröfvas erforderliga, såsom sjukhus, barnhem och dylikt.

§ 5.

För utbildning till Diakonisskallet emottagas i anstalten jungfrur och barnlösa enkor, som känna sig kallade att för Kristi skull tjena den lidande nästan. Åldern för inträde bör icke vara under 20 och icke öfver 40 år. Undantag kunna likväl efter sig företeende omständigheter äga rum.

§ 6.

Det egentliga upptagandet i systerskapet föregås af en förberedande proftid inom Anstalten, hvarefter de för kallet passande till „profsystrar“ antagas. Prof-systrarna stå sedermera ännu en tid i förbindelse med Anstalten, innan de kunna till Diakonissor upptagas.

§ 7.

Diakonissanstaltens angelägenheter besörjas af en Bestyrelse, bestående af tolf (12) medlemmar samt anstaltens föreståndare och föreståndarinna, der sådana finnas vid densamma anställda.

Fru Öfverstinnan Aurore Karamzine, såsom anstaltens grundläggarinna, är Hedersledamot i Bestyrelsen. Öfriga medlemmar af densamma utses af den nuvarande bestyrelsen, samt vid medlems afgang i följd af dödsfall eller annan anledning, genom val, som med slutna sedlar anställas af Bestyrelsens återstående medlemmar.

Föreståndare och föreståndarinna för anstalten, hvilka i följd af sina befattningar äro medlemmar af Bestyrelsen, utses och entledigas af Bestyrelsen, som likväl är berättigad, att derest personer, lämpliga för dessa befattningar för tillfället ej kunna vinnas, tillsvidare lemna någon af dem obesatt.

§ 8.

Bestyrelsen utser inom sig ordförande och viceordförande samt antingen bland sina medlemmar eller bland utanför stående en sekreterare och en kassör.

Vid sammanträde böra minst fem medlemmar, den såsom ordförande fungerande inberäknad, vara tillstädeskomna för att giltigt beslut skall kunna anses vara af Bestyrelsen fattadt. I ärender, som angå Anstalten tillhörig fastighet, disposition angående fonder, donerade åt Anstalten, antagande af föreståndare och före-

ståndarinna samt de i § 10 mom. *a—e* omförmälda frågor är Bestyrelsen icke beslutför med mindre än tio (10) medlemmar, den såsom ordförande fungerande deri inberäknad.

I händelse af skiljaktiga meningar afgöras ärendena efter de flesta rösterna. Äro rösterna lika, varder Fru Öfverstinnan Karamzines mening och i Fru Öfverstinnans frånvaro, ordförandens röst afgörande.

§ 9.

Fullmakter, skriftliga förbindelser och andra afhandlingar, hvilka skola på Diakonissanstaltens vägnar utfärdas eller upprättas, undertecknas af Bestyrelsens ordförande eller viceordförande och kontrasignerats af sekreteraren.

§ 10.

På Bestyrelsen, såsom handhafvande Diakonissanstaltens angelägenheter ankommer:

a) att antaga predikant eller själasörjare vid anstalten; Bestyrelsen dock obetaget att uppdraga denna befattning åt föreståndaren, derest sådan finnes anställd;

b) att utse läkare för anstaltens sjukhus samt antaga de öfriga funktionärer, hvilka prövas erforderliga;

c) att meddela bestämningar angående föreståndares, föreståndarinnas, läkares, själasörjares och öfriga funktionärers verksamhet, samt fastställa de föreskrifter, hvilka inom anstalten eller dess inrättningar böra lända till efterrättelse;

d) att fastställa de bestämningar, i enlighet med hvilka profsystrar antagas och till diakonissor upptagas;

e) att utse revisorer, som granska kassaförvaltningen; samt

att, med iakttagande af dessa stadgar, afgöra alla anstaltens öfriga angelägenheter.

§ 11.

Alla ersättningar för systrarnas arbete, sjukvårdsafgifter m. fl. dylika afgifter, tillfalla Diakonissanstalten. Af Bestyrelsen eller, efter Bestyrelsens bestämmande, af föreståndaren eller föreståndarinnan beror att åt mindre bemedlade och fattiga bevilja större eller mindre eller ock fullständig eftergift i förenämnda afseende; börande härvid den grundsatsen tjena till ledning, att Diakonissanstalten har till särskild uppgift att med sin hjälp bispringa lidande fattiga medlemmar af församlingen.

§ 12.

Diakonissa erhåller genom Anstaltens försorg sitt uppehälle samt hvad till hennes beklädning och nödiga behof erfordras, men eger icke uppbära någon lön för sitt arbete inom Anstalten eller af de utom anstalten stående personer eller

föreningar, hos hvilka hon, enligt Bestyrelsens eller de föreståendes anvisning, arbetar.

Hvad i denna paragraf om diakonissa stadgats, gäller ock om profsyster.

§ 13.

Då en diakonissa efter troget uppfyllande af sina pligter blir af ålder eller sjukdom urståndsatt att längre utöfva sin kallelse, har hon hem och försörjning för sin återstående lifstid uti Diakonisshuset.

§ 14.

Såväl profsyster som diakonissa kan när som helst ur Anstalten själf utträda, men äfven derur uteslutas. Dock är profsyster eller diakonissa, som ernar utträda, gentemot Anstalten förpligtad att två månader före utträdet derom anmäla för Bestyrelsen, utom då värden om sjuka anförvandter eller då giftermål till utträdet föranleda.

§ 15.

Diakonissanstalten firar på dag, som af Bestyrelsen bestämmes, en årsfest, till hvilken anstaltens gynnare och vänner inbjudas. Vid årsfesten afgifves om Anstaltens tillstånd och verksamhet berättelse, som sedermera bör genom trycket offentliggöras.

§ 16.

Diakonissanstalten är berättigad att emottaga gåfvor och testamenten.

§ 17.

Diakonissanstalten har eget sigill.

§ 18.

Ändring i dessa stadgar kan ske genom beslut, hvarom minst 10 af Bestyrelsens medlemmar förena sig. Dock bör beslutet härom, för att varda gällande, hafva vunnit öfverhetlig stadfästelse.

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-Aktiebolagets tryckeri, 1895.

Handlingar angående instruktion för Drätselkontoret.

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors,

den 28 Februari 1895.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

N:o 57.

Uti sista mom. § 7 af det för Drätselkammaren den 20 December 1890 fastställda reglementet föreskrifves, att närmare bestämmingar om de vid Kammarens kansli och kontor samt vid stadens Trafik- och Byggnadskontor anstälde tjänstemäns åligganden och göromål skola meddelas genom instruktioner af Stadsfullmäktige. Enahanda bestämmelse ingick också uti det äldre för Drätselkammaren den 13 Oktober 1876 fastställda reglementet, såvidt det rörde direkt under Drätselkammarens inseende och lydnad stående enskilde stadens tjänstemän. Dyliga instruktioner hafva därför äfven af Stadsfullmäktige tid efter annan utfärdats. Sålunda godkände Fullmäktige vid den 4 Februari 1890 hållet sammanträde på Drätselkammarens derom gjorda framställning ett af Kammaren uppgjort förslag till ny instruktion för Kammarens kansli. Denna instruktion kunde likväl vinna laga kraft först i början af år 1892, sedan de besvär öfver Fullmäktiges ifrågasvarande åtgärd, hvilka utaf några medlemmar af kommunen hos Guvernören i länet anförts, i högsta instans hunnit förkastas. Sistnämnda år den 16 Februari faststälde Stadsfullmäktige äfven instruktioner för stadens Byggnads- och Vattenledningskontor, efter det Fullmäktige vid samma tillfälle beslutit att för framtiden befria det förstnämnda kontoret från all befattning med vattenledningens skötsel, underhåll och utvidgning. Endast Drätsel- och Trafikkontoren äro ännu i afsaknad af special instruktioner, men har behofvet af sådana blifvit allt mer och mer kännbart. Isynnerhet gäller detta Drätselkontoret, som härintills haft att i tillämpliga delar ställa sig till efterrättelse endast ett äldre år 1856, och således långt före den nya kommunalförordningens af den 8 December 1873 trädande i gällande kraft utfärdadt reglemente. Orsaken till angifna brist har väsendtligen berott derpå, att det uti Juni 1888 inrättade Trafikkontoret till en början stälts blott på provisorisk fot och att en bokhållaretjänst vid Drätselkontoret, på grund af det genom trafikuppördens aflyftande från detta kontor minskade arbete, då indrogs. Just af åberopade skäl lemnades ett vid denna tid af Stadskamrer Holmberg till Drätselkammaren inlemnadt förslag till instruktion för stadens Drätselkontor tillsväradare beroende.

Jemte skrifvelse för den 9 Augusti sistlidet är insände derfor Drättselkontoret till Kammaren ett nytt förslag till sådan instruktion. Kontoret anför i denna sin skrifvelse, att det numera torde finnas föga utsigt, att det visserligen fortfarande på provisorisk fot befintliga Trafikkontoret kunde undvaras, och anser i hvarje fall detta kontors eventuella indragning eller reorganisation icke vidare kunna utgöra hinder för utarbetande och fastställande af en instruktion för Drättselkontoret. Af samma åsigt är äfven Drättselkammaren, som temmeligen samtidigt med emottagandet af Drättselkontorets förslag till instruktion för detta kontor erhöi också ett annat af Kamreraren K. H. Lindholm uppgjort förslag till instruktion och stat gällande stadens Trafikkontor. Härigenom har Drättselkammaren nämligen kommit i tillfälle ej mindre att pröfva dessa båda kontors inbördes ställning till hvarandra, än ock att hos stadens nuvarande Tullförvaltare Aug. von Willebrand göra sig underrättad om möjligheten för trafikuppördens öfverlemnande åt tullverket och deraf för staden resulterande för- och nackdelar, hvarvid Kammaren kommit till den fasta öfvertygelse, att något skäl till indragning af Trafikkontoret icke förefinnes, utan att detsamma fastmer med det snaraste borde på ordinarie stat öfverföras och äfven för det af Stadsfullmäktige fastställas en instruktion, med hvars utarbetande Drättselkammaren som bäst är sysselsatt.

För granskning af ifrågavarande förslag till instruktioner tillsatte Drättselkammaren vid den 4 sistlidne Oktober hållet sammanträde ett utskott inom Kammaren och utsågos till medlemmar deri undertecknad Kammarens ordförande och ledamoten L. v. Pfaler, hvarjemte beslöts att Politieborgmästaren E. Öhman skulle ombedjas att äfven såsom ledamot i utskottet inträda, Efter det nämnda utskott nyligen fullgjort sitt uppdrag, såvidt det angår instruktionen för Drättselkontoret, och förslaget till denna instruktion med de af utskottet dervid gjorda anmärkningar och tillägg cirkulerat emellan Kammarens ledamöter, har Kammaren för sin del under denna dag godkänt det i den form och ordalydelse, det här närslutes, och beslutit att redan nu eller oberoende af frågan om instruktion och stat för Trafikkontoret, hvilken fråga ännu icke slutbehandlats, insända det till Fullmäktige.

Då, såsom också Kamrer Holmberg i sin här åberopade skrifvelse anför, arbetsfördelningen emellan Drättselkontorets tjänstemän enligt instruktionsförslaget i hufvudsak öfverensstämmer med den å Kontoret nu följda praxis och återupptagandet på ordinarie stat af den tidigare indragna yngre bokhållaretjensten redan är en af Drättselkammaren vid utgiftsförslaget för innevarande år afgifvande motiverad och af Stadsfullmäktige vid budgetens behandling godkänd åtgärd, är också rörande denna del af ärendet föga annat att anföra, än hvad beträffar stadskamrerarens åliggande angående bevakning af stadens fordringar uti konkurs- och proklamamål. Stadskamrer Holmberg har nämligen såsom ett tillägg till sitt förslag uti en skild skrifvelse till Kammaren af den 8 November 1894 på i skrifvelsen närmare framhållna skäl anhållit: att Drättselkammaren i sammanhang med behandlingen af förslaget till reglemente för Drättselkontoret ville vidtaga åtgärd

derhän, att stadskamreraren för framtiden befriades från bevakning i konkurs- och proklamamål af andra stadens fordringar än direkta, personella, eller med dem likställda utskylder till kronan eller kommun. Nekas kan ej heller, att den bestämning, som i hithörande afseende ingår uti föreliggande förslag under mom. c i § 3, icke blott åhvälfrver stadskamreraren ett stort ansvar, som lätt kan gifva anledning till icke obetydliga penningeförluster, utan äfven blir för honom särskildt betungande och till den del det rör sådana stadens fordringar, som grunda sig på aftal eller debitering direkt genom Drättselkammaren, Kammaren underlydande kontor och andra stadens nämnder, är från hans öfriga tjensteverksamhet väl fjerran stående; utom att det i flera fall förutsätter sådana kunskaper af specielt juridisk art, hvilka ingalunda kunna anses såsom kompetensvilkor för en tjenst af företrädesvis kameral natur. Kammaren nödgas också därför erkänna, att anförda mom. i § 3 utgör en svag punkt uti förslaget till instruktionen och såge därför gerna för sin del detta mom. omformuleradt till lättnad för kamreraren, ifall sådant med den tjenstepersonal, hvaröfver Drättselkammaren i sitt kansli och å Drättselkontoret nu förfogar, blott kunde låta sig göra. Då emellertid den begränsning i arten af stadens fordringsmål, hvilka å ena sidan enligt Kamrer Holmbergs förslag borde af Drättselkontoret bevakas och å den andra på något annat sätt skötas, icke är nog skarp att förebygga en viss våda och förlust för staden samt nödig exactityd i dessa fordringsmåls fördelning mellan tvenne personer knappast kan genom en instruktions bestämning åstadkommas, och som skötseln af dylika mål under nuvarande förhållanden endast då, när de grunda sig på något särskildt förordnande af Kammaren, kan blifva ett åliggande för Drättselkammarens notarie, som är den enda till Kammarens disposition stående juridiskt bildade tjänsteman, ser Kammaren ej annan fullt tillfredsställande utväg till lösning af frågan, än genom anställande vid Kammaren af en ombudsman, hvilken skulle ega å tjenstens vägnar i konkurs- och proklamamål bevaka stadens samtliga fordringar. Men, ehuru Drättselkammaren anser att tillsättandet af en dylik tjänsteman ej mera torde alltför länge kunna undvikas, har Kammaren dock icke för närvarande ansett sig kunna och böra förorda omedelbart vidtagande af sådan åtgärd.

Då det i praktiken visat sig såsom ett oundgängligt behof för personalen vid Drättselkontoret, att den under någon tid af året får åtnjuta åtminstone en kortare ledighet från sin ansträngande och ansvarsfulla sysselsättning, och en sådan fritid för staden icke skulle komma att medföra någon som helst utgift, men tvärtom otvifvelaktigt lända staden till fördel uti stärkta krafter vid Drättselkontoret, har uti instruktionsförslaget intagits en sådan bestämning rörande semesterledighet för Drättselkontorets samtliga tjänstemän, som förefinnes uti § 10, och vågar Kammaren hoppas på Stadsfullmäktiges godkännande häraf.

Deremot har Kammaren icke, såsom Drättselkontoret föreslagit, ansett lämpligt att i instruktionen införa bestämning om rätt för Kontoret till någon expeditionslösen, utan borde Kontoret framdeles liksom härtills åt privata personer efter-

hand och i mån af tid afgiftsfritt expediera afskrifter af dokument och utfärda intyg eller bevis. Kammaren finner så mycket mera skäl till afböjande af nämnda förslag, som någon dylik rätt till expeditionslösen icke heller är medgifven för Kammarens kansli, som dock i vida högre grad betungas med expedition af hvarje-handa handlingar för uteslutande privat behof. För öfrigt borde instruktionen för Drätselkontoret, om en bestämning i detta syfte deri införes, underställas Kejserliga Senatens fastställelse.

Utbedjande sig att framdeles, så fort ske kan, få till Stadsfullmäktige inkomma med förslag till instruktion och stat för Trafikkontoret, har Drätselkammaren äran till Stadsfullmäktiges pröfning öfversända omförmälda förslag till instruktion för stadens Drätselkontor jemte dertill hörande handlingar.

På Drätselkammarens vägnar:

G. v. Christerson.

Th. Tallqvist.

Förslag till Instruktion för Helsingfors stads Drätselkontor.

§ 1.

Helsingfors stads Drätselkontor åligger att under Drätselkammarens inseende handhafva stadens penningeväsende, ombesörja dess utgifter och uppbära dess inkomster, äfvensom att tillika, under Magistratens tillsyn, verkställa debitering och uppbörd af samt redovisa för sådana Kronans inkomster, hvilkas uppbörd ankommer å staden; och bör Kontoret i öfrigt ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som af Magistraten och Drätselkammaren meddelas.

§ 2.

Drätselkontoret förestås af stadskamreraren och dess verksamhet handhafves af honom med biträde af stadskassören, en äldre och en yngre bokhållare samt en kontorsskrifvare jemte erforderliga extra biträden och vaktmästare.

§ 3.

Stadskamreraren, som tillsättes af Stadsfullmäktige på Drätselkammarens förslag, är ej tillåtet att utan Drätselkammarens tillstånd innehafva annan befattning.

Honom åligger:

a) att handhafva ledningen af Drätselkontorets arbeten och uppsigten öfver att öfriga vid kontoret anställda personer fullgöra sina skyldigheter;

b) att antaga erforderliga extra biträden och vaktmästare, med iakttagande att den för året fastställda utgiftsstat härvid icke öferskrides;

c) att låta upprätta debiterings- och uppbördslängder öfver samtliga såväl kommunala- som krono-utlagor, hvilka genom Drätselkontoret uppbäras, samt att till Drätselkammaren inlemna förslag till uppbördsterminer för desamma;

d) att låta utskrifva och de betalningsskyldiga tillhandahålla debetsedlar å utskylderna;

e) att i konkurs- och proklamamål bevaka stadens och kronans fordringar, hvilkas uppbörd å Drätselkontoret ankommer eller hvilkas bevakning af Drätselkammaren honom uppdragits;

f) att jemte tvenne af Drätselkammarens ledamöter emottaga och i kontorets kassahvalf förvara staden tillhöriga eller under stadens förvaltning och vård befintliga värdehandlingar;

g) att låta uppgöra, granska och underskrifva restlängder å oguldna afgälder samt hos Magistraten utverka åtgärd till resternas indrifning i utmätnings- eller handräkningsväg, äfvensom att emottaga och granska stadsfogdarnes redovisningar öfver resternas indrifning;

h) att låta uppgöra afkortningslängder å samtliga utskylder och afgifter, som icke kunnat indrifvas, och desamma till afkortning i stadgad ordning befordra;

i) att föra särskild förteckning öfver stadens brandförsäkringar och ombesörja premiernas inbetalning;

k) att låta i behörig tid utskrifva aflöningslistor för stadens tjänstemän och betjente äfvensom förteckningar öfver pensioner, hyror m. m., som från stadskassan utgå, och desamma för utanordnande till Drätselkammaren insända;

l) att till taxeringsnämnden aflemna uppgifter om aflönningar, som under det föregående året från stadskassan utbetalts;

m) att upprätta och jemte stadskassören ansvara för och underskrifva de redovisningar öfver å kontoret uppburna kronomedel, som författningsenligt böra afgifvas;

n) att under Drätselkammarens inseende förvalta och bokföra de under drätselverkets vård stående donerade fonder;

o) att närvara vid kvartals- och extrainventeringarne af stadskassan och till desamma aflemna uppgift å kassaställningen enligt böckerna äfvensom specifikation å hvalfkassans valutor;

p) att på grund af stadens räkenskaper aflemna alla för det årliga budgetförslagets uppgörande och granskning erforderliga uppgifter, deltaga i budgetförslagets behandling i Drätselkammaren och till detsamma upprätta erforderlig behållningskalkyl;

q) att till Magistraten, Stadsfullmäktige och Drätselkammaren för hvarje kvartal aflemna tablå öfver stadens inkomster och utgifter, samt, efter det bokslutet för året uppgjorts, ej mindre till Magistraten än särskilda stadens nämnder aflemna redogörelse öfver förvaltningen af de donerade fonder, som stå under dessa myndigheters inseende;

r) att uppgöra redovisning öfver Civilstatens Enke- och pupillkassa tillkommande pensioner, afgifter af stadens tjänstemän och vakansbesparing för lediga tjänster, samt dylika medel i föreskrifven ordning inleverera;

s) att verkställa fördelning af lösen och inregistrerings afgifter för boupp-teckningsinstrument;

t) att öfvervaka bokföringen samt ombesörja böckernas afslutande för kalenderåret, uppgöra och till tryck befordra berättelse öfver bokslutet samt inom Februari månads utgång till Magistraten aflemna böckerna med tillhörande verifikationer; äfvensom

u) att afgifva yttranden, som af Drätselkammaren eller Magistraten infor-dras, samt att hos Drätselkammaren skriftligen eller muntligen göra framställnin-gar och väcka förslag uti frågor, som tillhöra hans verksamhetsområde.

§ 4.

Stadskassören tillsättes af Stadsfullmäktige på Drätselkammarens förslag, efter stadskamrerarens hörande. Stadskassören är ej tillåtet innehafva annan be-fattning.

Hans åligganden äro:

a) att uppbära stadens inkomster samt de krono- och andra medel hvilkas uppbörd å Drätselkontoret ankommer;

b) att verkställa de utbetalningar, som af Drätselkammaren å stadens, eller af Magistraten eller stadskamreraren å krono- och andra medel genom anordningar bestämmas;

c) att förvalta och ansvara för de qvittenser öfver utländingars närings-bevillning, som tillhandahållas kontoret, äfvensom öfver densamma afgifva före-skrifven redovisning;

d) att tillse det inlemnade boupp-tecknings- och arfskiftes-instrument be-träffande underskrifter och i öfrigt ega nödig fullständighet;

e) att uträkna och uppbära de afgifter till justitiestaten och de fattiga samt stämpelpappersafgiften, som af adliga och prestesterbhus jemte boupp-teck-ningsinstrumentet till Drätselkontoret inlemnas;

f) att granska de redovisningar beträffande resterande utskylder m. m., som genom skriftvexling inkomma, samt att i uppbördslängderna annotera restindrif-ningarnas resultat;

g) att jemte stadskamreraren ansvara för och underskrifva de redovisnin-gar öfver kronomedel, som af Drätselkontoret afgifvas;

h) att närvara vid kvartals- och extrainventeringarne och till desamma aflemna specificerad uppgift å kassabehållningen;

i) att föra kassabok med särskilda kolumner för stadens, kronans och öfriga medel, äfvensom förteckning öfver inlemnade boupptecknings- och arfskiftesinstrument;

k) att ansvara för den i hans vård befintliga kassan samt, derest denna är större än behofvet kräver, derom anmäla hos stadskamreraren för vidtagandet af åtgärd om öfverskottets insättning å bankräkning eller inleverering till landt-ränteriet;

l) att vid förfall för stadskamreraren enligt Drätselkammarens förordnande förestå dennes tjänst.

§ 5.

Äldre Stadsbokhållaren, som tillsättes af Stadsfullmäktige på Drätselkammarens förslag och efter Stadskamrerarens hörande, får icke innehafva annan befattning af den art, att den blir hinderlig för hans verksamhet i stadens tjänst.

Honom åligger;

a) att föra kassajournal, memorial och hufvudbok äfvensom öfriga för stadsräkenskaperna erforderliga specialböcker;

b) att kontrollera de till grund för bokföringen liggande verifikationer;

c) att under stadskamrerarens inseende upprätta kvartalsbilanser och bokslutet; samt

d) att vid förfall för stadskassören enligt Drätselkammarens förordnande bestrida dennes befattning.

§ 6.

Yngre Stadsbokhållaren som tillsättes af Stadsfullmäktige på Drätselkammarens förslag och efter Stadskamrerarens hörande, får icke innehafva annan befattning af den art, att den blir hinderlig för hans verksamhet i stadens tjänst;

Hans åligganden äro:

a) att under stadskamrerarens inseende föra kassajournal, memorial och hufvudbok öfver å kontoret uppburne krono- och extra medel;

b) att föra kontrollängd öfver stadens inventarier;

c) att handhafva vården af Drätselkontorets arkiv;

d) att då kassören af uppörd eller annat förfall är hindrad, verkställa likvider enligt inkomna arbetslistor;

e) att biträda äldre stadsbokhållaren med granskning af verifikationer och vid förfall öfvertaga hans åligganden, samt för öfrigt fullgöra de uppdrag honom af stadskamreraren åläggas.

§ 7.

Kontorsskrifvaren, som tillsättes af Stadsfullmäktige på Drätselkammarens förslag och efter Stadskamrerarens hörande, åligger:

- a) att i särskild kontrollbok annotera alla i kassan verkställda inbetalningar;
- b) att dagligen vid kontorstidens början lemna bokförarene skriftliga uppgifter å intraderna föregående dag; samt
- c) att i öfrigt verkställa förefallande arbeten enligt stadskamrerarens uppdrag och anvisning.

Vid förfall för kontorsskrifvaren eger stadskamreraren förordna något af de vid kontoret anställda extra biträden att tjänsten bestrida.

§ 8.

De vid Drätselkontoret anställda extra biträdens samt vaktmästares arbete bestämmas af stadskamreraren, som i öfrigt äfven eger närmare reglera arbetsfördelningen mellan den öfriga personalen.

§ 9.

Vid antagandet af Drätselkontorets ordinarie tjänstemän förbehålles ömsesides sex månaders uppsägningstid.

§ 10.

Årligen under Juni till och med September månader kunna stadskamreraren, stadskassören, bokhållarena och kontorsskrifvaren komma i åtnjutande af en månads tjänstledighet en hvar, der sådant utan hinder för arbetenas jemna gång kan ske, hvarvid de tjänstlediges befattningar handhafvas af den tjänstgörande personalen. Förslag till semesterreglering för Drätselkontorets tjänstemän upprättas af Stadskamreraren och underställes Drätselkammarens godkännande.

I öfrigt kan Drätselkammaren på ansökan bevilja dessa tjänstemän tjänstledighet för en tid af högst 14 dagar. Ansökning om längre ledighet å annan än semestertid insändes genom Drätselkammaren till Stadsfullmäktige.

§ 11.

Drätselkontoret hålles för allmänheten öppet alla helgfria dagar, på tid som af Drätselkammaren bestämmes.

DRÄTSELKONTORET

i

Helsingfors,

den 9 Augusti 1894.

N:o 114.

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

Härmed har jag äran till Kammarens granskning och Stadsfullmäktiges fastställelse insända ett förslag till instruktion för stadens Drätselkontor.

Det förslag i enahanda syfte, som jag för flere år sedan tillställde Kam-maren, blef då beroende af orsak att Trafikkontoret just vid denna tidpunkt in-rättades och samtidigt en bokhållaretjenst vid Drätselkontoret på grund af det genom trafikuppördens aflyftande minskade arbetet indrogs.

Emellertid torde det finnas föga utsigt för att det visserligen fortfarande på provisorisk fot ställda trafikkontoret vidare torde kunna umbäras och i hvarje fall torde detta kontors eventuella indragning eller reorganisation icke vidare kunna anses utgöra hinder för utarbetande och fastställande af en instruktion för Drätselkontoret, som för närvarande endast har ett äldre, från år 1856 sig för-skrifvande reglemente i tillämpliga delar till efterrättelse.

Det nu föreliggande förslaget till instruktion, som beträffande arbetsfördel-ningen personalen emellan i hufvudsak öfverensstämmer med å kontoret nu följd praxis, upptager bland personalen äfven den tidigare indragna, yngre bokhållare-tjensten. Samtliga arbeten å Drätselkontoret hafva, sedan nämnde tjenst i början af år 1888 indrogs, i betydande grad ökats och synas fortfarande ökas, hvadan äfven en extra bokhållare sedan början af år 1892 med Kammarens begifvande vid kontoret finnes anställd, förutom att tvenne andra, stadigvarande extra biträ-den äfvenledes sedan förstnämnde tidpunkt tillkommit.

Särskildt har bokföringen å kontoret i anmärkningsvärd grad tillvuxit i omfång, hvarjemte de af Stadsfullmäktige den 9 Mars 1893 beslutna förändringar i stadens räkenskapsväsende, inköpet af Gumtäckt m. m. kräfva ökadt arbete. Då de åligganden, som för närvarande äro extra bokhållaren anförtrodde, emel-lertid äro af den beskaffenhet att desamma fordra erfarenhet och förtrogenhet med förhållandena, är det sjelffallet nödigt att å platsen söka möjligast länge bibehålla samma person, något som med den ringa aflöning extra bokhållaren tillsvidare åtnjutit icke torde låta sig göra. Kontoret anser sig därför böra i sammanhang med instruktionsförslaget hemställa:

det Drätselkammaren ville hos herrar Stadsfullmäktige föreslå att den å Drätselkontorets stat upptagna, tillsvidare indragna yngre bokhållaretjensten ånyo ordinariter besättes med de i staten angifna löneförmoner 3,000 mark.

En lång följd af år har det varit vanligt att kontorets, under större delen af året strängt upptagna personal under sommarmånaderna med Kammarens be-
gifvande beredts en månads semesterledighet, och då denna anordning väl ej torde
anses obillig eller obehöflig, har jag i instruktionsförslaget intagit bestämning
derom, särskildt som jag funnit att ombyte af arbete personalen emellan icke hin-
drat utan snarare befordrat arbetenas snabba bedrifvande.

Under § 9 har slutligen influtit en bestämning angående expeditionslösen.
Det förekommer nemligen icke så sällan att kontoret ofta nog under brådaste ar-
bets-
tid nödgas expediera afskrifter af dokument eller utfärda intyg och bevis åt
privata personer, utan att därför på grund af gällande taxa för expeditionslösen
vara berättigad till någon ersättning.

Drättselkontoret i Helsingfors.
Teodor Holmberg.

DRÄTSELKONTORET

i

Helsingfors,

den 8 November 1894.

N:o 172.

Till Drättselkammaren i Helsingfors.

Den enligt det gamla reglementet för Drättselverket i Helsingfors af den
21 Augusti 1856 stadskamreraren åliggande skyldighet att i konkurser bevaka
stadens och kronans i desamma tilläfventyrs ägande fordringar, som vid tiden för
nämnda reglementes emanerande antagligen afsåg endast direkta personella ut-
skylder, har sedermera utsträckts derhän, att nämnde skyldighet ålegat honom be-
träffande större delen af stadens fordringar, sålunda äfven andra än direkta ut-
skylder. Hvad beträffar de personliga utskylderna till kronan och staden, hvilkas
såväl debitering som uppbörd och bokföring åligger Drättselkontoret, där äfven
alla för sådan fordrans styrkande erforderliga handlingar förvaras, är det själf-
fallet att stadskamreraren, hvilken uppsikten öfver och ansvaret för debiteringen
af desse onera tillhör, äfven ombesörjer utlagornas bevakande i konkurser. Hvad
däremot angår sådana, på senare tider tillkomna stadens fordringar hos enskilde,
hvilka dels grunda sig på privata aftal eller förbindelser dels utgöra ersättning
för af staden beviljade förmåner, levererade varor, eller genom stadens försorg ut-
förda arbeten m. m. så äro dessa sådana, att stadskamreraren, för desammas styr-
kande, nödgas införskaffa utredning från andra nämder och myndigheter, med

hvilka aftalen träffats, och till och med i särskilda fall, då öfverenskommelsen kortare tid före konkursens början inträdt, kan vara fullkomligt okunnet om fordrans förefintlighet, och sålunda urståndsatt att bevaka stadens rätt. Af sådan natur äro stadens på grund af inteckning ägande fordringar för tomtlösen och arrenden, andra legoafstal och borgesförbindelser, hvilka afslutats af Drätselkammaren och grunda sig på dess protokoll och i kammaren förvarade kontrakt och skuldförbindelser, afgifter för konsumeradt vatten från stadens vattenledning, ersättningar för af vattenledningsverkstaden eller genom byggnadskontoret utförda arbeten för privat räkning, af staden försäld material, hyra för begagnande af stadens arbetsredskap m. m. hvilka alla afgälder debiteras af byggnads- och vattenledningskontoren, eller grunda sig på handlingar som innehafvas af eller aftal, som afslutats af nämnde tvänne kontor, äfvensom vidare fordringar, som tillkommit genom bemedling af öfriga stadens myndigheter och nämnder.

Beträffande alla dessa fordringar är det med ej ringa svårighet och tidsutdrägt för stadskamreraren förenadt, att förskaffa sig alla för bevakningens styrkande erforderlig utredning, hvarjemte det i många fall, der sådan utredning tilläventyrs ej kan med önskvärd fullständighet förebringas, vore nödigt att närmare känna fordrans tillkomst samt att uppvakta vid domstolen, för att kunna bemöta eventuella motsägelser af fordringsanspråken, något som stadskamrerarens tjänsteåligganden emellertid ej gerna medgifva.

Beträffande de afgifter, som af stadens trafikkontor uppdebiteras, är den anordning, allt sedan trafikkontorets inrättande, vidtagen att kontoret i konkurser bevakar dessa stadens fordringar, som af detsamma debiteras, likaså torde väl Fattigvårdsstyrelsen, Sundhetsnämnden m. fl. i eventuella konkurser plägat bevaka de afgifter till staden, som genom dem debiteras.

För att emellertid införa ett conformt förfaringssätt härutinnan och befria stadskamreraren från den honom särskildt betungande, och dock något fjerran från hans öfriga tjänsteåligganden stående skyldighet, att bevaka sådana stadens eventuella fordringar i konkurser, som grunda sig på aftal med, eller debitering genom andra af stadens nämnder, ett åliggande som särskilda gånger förorsakat såväl mycken tidspilla, som icke obetydande penningeförluster, får Drätselkontoret härhos vördsamt föreslå:

att Drätselkammaren i sammanhang med behandlingen af förslaget till reglemente för Drätselkontoret ville vidtaga åtgärd därhän, att stadskamreraren för framtiden befriades från bevakning i konkurs- och proklamamål af andra stadens fordringar än direkta, personella, eller med dem likställda utskylder till kronan eller kommunen.

Drätselkontoret i Helsingfors.

Teodor Holmberg.

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-Aktiebolagets Tryckeri, 1895.

Utskottsbetänkande i fråga om kontroll öfver de prostituerade i Helsingfors.

I 30 och 31 §§ uti Nådiga kungörelsen af den 28 maj 1894, innefattande närmare föreskrifter om åtgärder mot de veneriska sjukdomarna, förutsättes, bland annat, att i händelse Guvernör, efter Medicinalstyrelsens hörande, funne att för motarbetande af nämnda sjukdomar och öfvervakande af prostituerade personer en särskild, kraftigare kontroll å viss ort är af nöden, framställning om åväga-bringande af sådan kontroll skall af Guvernören göras hos Senatens Ekonomie Departement, hvarefter och ifall Senaten till framställningen bifallit, förslag till instruktion för polismyndighet och läkare å orten bör af Guvernören i samråd med Medicinalstyrelsen uppgöras samt för pröfning och fastställelse till Civil-expeditionen insändas.

Med anledning häraf och då den kontroll, som ofvan antydes, af Senaten befunnits vara af behofvet påkallad, bland annat, för Helsingfors stad, har Senaten bestämt att dylik kontroll skall i staden anordnas i öfverensstämmelse med grunderna uti åberopade kungörelse och att i sådant afseende förslag skall uppgöras ej mindre till det sätt, hvarpå kontrollen bör ordnas, dervid vederbörande kommunalmyndighets yttrande och förslag må inhemtas, än ock till sådan instruktion, som i 31 § af kungörelsen närmare omförmäles; hvilket Civilexpeditionen i skrifvelse af den 28 maj 1894 meddelat Guvernören öfver länet till kännedom och efter rättelse.

Nämnda Civilexpeditionens bref har Guvernören medels resolution af den 13 september 1894 remitterat till Magistraten „i afseende å behörig åtgärds vidtagande“; förständigande tillika Magistraten att så fort ske kunde, till Guvernören inkomma med ofvanberörda, af vederbörande kommunalmyndighet uppgjorda förslag i ämnet; och har Magistraten, med afseende å ärendets art och omfattning samt då förslag till i skrifvelsen omförmälda kontroll lämpligen kunde uppgöras af ett af Stadsfullmäktige tillsatt utskott, till Fullmäktiges åtgärd öfverlemnadt ärendet med anhållan att sagda förslag sedermera blefve, så fort ske kunde, till Magistraten öfversändt. Vid sammanträde den 2 oktober 1894 hafva Fullmäktige derå åt ett af undertecknade bestående utskott uppdragit att till Fullmäktige inkomma med betänkande i ämnet.

Såsom af ofvanåberopade §§ jemförda med § 29 i den nådiga kungörelsen framgår, är den särskilda kontroll, hvartill förslag nu påkallats, afsedd att uteslutande gälla personer, hvilka i den ordning, förordningen föreskrifver, befunnits „allmänneligen låta bruka sig till skörlefnad“, eller alltså den konstaterade yrkesmessigt bedrifna prostitutionen. Vidkommande andra, för lättsinnigt lefverne kända och personer, hvilka eljes, i följd af yrke, lefnadssätt eller af annan orsak, ansetts böra nogare öfvervakas till förekommande af venerisk smittas spridning, innehåller åberopade kungörelse äfvensom förordningen af samma dag om motarbetande af de veneriska sjukdomarna uttömmande föreskrifter, hvilka af de för särskilda orter nödigbefunna tilläggsstadganden beträffande den yrkesmessiga prostitutionens speciela kontrollerande icke beröras.

Kontrollen öfver de yrkesmessigt prostituerade i Helsingfors omhändehafves för närvarande af en besigtningebyrå, för hvilken reglemente faststälts af Guvernören. Enligt sagde reglemente består byrån, hvars ändamål är att „öfvervaka prostitutionen och hämma veneriska sjukdomars spridande“, af en medicinsk och en polisafdelning. Den medicinska afdelningen utgöres af en besigtningssjukläkare; polisafdelningen åter står under inseende af kommissarien för detektiva polisen, som i sysslan biträdas af för ändamålet antagne en öfverkonstapel och en konstapel.

Besigtningsskyldige äro qvinnor, hvilka öfverlemnats sig åt prostitutionen, Dessa qvinnor öfvervakas af polisafdelningen samt böra, efter polismästarens order, underkastas regelbunden besigtning af besigtningssjukläkaren. För att möjliggöra kontrollen öfver att besigtningarna icke försummas, föres öfver de besigtningsskyldiga å byrån matrikel, hvarjemte de förses med s. k. inskrifningsböcker, i hvilka besigtningarna samt innehafvarinnans sundhetstillstånd antecknas. — I byrån må i allmänhet icke inskrifvas qvinnor, som icke fyllt 20 år, och får ej heller inskrifning ske innan polisen genom lämpliga medel sökt återföra den skyldiga från prostitutionen. — För byrån är upplåten en särskild lokal, i hvilken besigtningarna försiggå. — Med byrån förenade kostnader bestridas genom afgifter, som af de i byrån inskrifna erläggas för besigtningarna.

Då Stadsfullmäktige tidigare affördrades utlåtande i anledning af det betänkande rörande prostitutionen och de veneriska besigtningarna, som afgifvits af en utaf Senaten för ändamålet tillsatt komité, hafva Fullmäktige, i öfverensstämmelse med det förslag, som ett utaf Fullmäktige tillsatt utskott afgifvit, (tryckta handl. n:o 17 för 1891), uttalat sig för att, under afvakten på tillkomsten af en allmän lag angående hämmande af de smittosamma och särskildt de veneriska sjukdomarna, hvilken lag för sin tillkomst erfordrade Ständernas medverkan, de bestående anordningarna borde i hufvudsak bibehållas. Besigtningssjukläkarna borde således icke afskaffas, och ej heller, på sätt komitén föreslagit, de besigtningar, dem komitén velat bibehålla, förrättas i vederbörande läkares hemvist, enär den af komitén dermed åsyftade fördelen att besigtningarna mindre skulle ådraga sig

uppmärksamhet torde vara fullkomligt illusorisk och derjemte åtgärden i en större stad såsom Helsingfors möta praktiska svårigheter, för att icke tala om allt det obehag, som derigenom komme att tillskyndas läkaren i hans hemvist. Dock borde besigtningssbyråernas verksamhet i särskilda hänseenden ordnas på ett annat sätt än fallet för närvarande vore i Helsingfors.

I sådant afseende har förutom annat, som efter emanerandet af förordningarna i ämnet torde i detta sammanhang kunna förbigås, af Stadsfullmäktige framhållits att inskrifningsböckerna borde afskaffas, emedan deras innehafvande ej blott bidroge till att invagga innehafvarena i en vådlig säkerhet i det att besigtningen ej erbjöde någon absolut garanti för att den besigtigade vore fri venerisk smitta, utan nämnda böcker äfven kunde få utseendet af att vara något slags koncessionsbevis och sålunda gifva ett sken af berättigande åt lösaktighets bedrivande. Vidare borde de afgifter, som de besigtigade hade att för besigtningen erlägga, enär besigtningen skedde för skyddande af ett allmänt intresse af högsta betydelse, bortfalla och besigtningen ställas alldeles kostnadsfri. — Slutligen har af Stadsfullmäktige särskildt betonats att endast polismästaren sjelf men icke någon underordnad polisperson borde vara befogad att förordna till prostituerads inskrifning som regelbundet besigtningsskyldig äfvensom att för ett noggrant och verkamt öfvervakande af misstänkte personer borde anställas polisbetjente, som uteslutande hade sådant i uppdrag.

Vid pröfning af ärendet har utskottet i allo anslutit sig till, hvad Stadsfullmäktige i anförd mätto tidigare uttalat. Enligt utskottets tanke borde sålunda den nuvarande besigtningssbyrån bibehållas i den form, att fortfarande, liksom hittills, en läkare skulle finnas anställd med uppdrag att verkställa de besigtningar beträffande venerisk smitta, dem vederbörande polismyndigheter pröfva nödiga. För dessa besigtningar borde upplåtas särskild lokal, der de skulle försiggå; men besigtningarna dock anordnas så mycket som möjligt derhän, att de besigtningsskyldige icke ådroges obehörig uppmärksamhet. I det förslag till ny förordning angående polisinrättningen i Helsingfors, som utarbetats hos Stadsfullmäktige och för närvarande underliggert pröfning af Senaten (se tryckta handl. N:ris 30 för 1892 och 30 för 1893), ingå redan bestämningar om inrättandet af en särskild afdelning vid polisen, hvilken afdelning, bestående af en öfverkonstapel och två konstaplar, skulle hafva sig ombetrodt att öfvervaka de personer, som göra sig skyldiga till sedeslöshet och otukt, samt att vidtaga lämpliga åtgärder till förekommande af veneriska sjukdomars spridning. Då denna polisafdelning sjelfallet vore speciellt egnad att biträda vederbörande läkare i den nu ifrågavarande särskilda sanitära kontrollen öfver de yrkesmässigt prostituerade, blefve någon ytterligare anordning för åstadkommande af slikt biträde i byråns verksamhet icke af nöden. Å samma polisafdelning borde förteckning eller register såsom härförinnan upp-

rättas öfver de personer, hvilka befunnits allmänneligen och såsom yrke utöfva otukt samt förty underkastats besigtningssbyråns fortgående och regelbundna kontroll. Dock borde i enlighet med hvad Fullmäktige tidigare erinrat, särskildt stadgas, att endast polismästaren, men icke någon underordnad polistjensteman finge förordna till prostituerads inskrifning i registret, ett stadgande, hvilket synes utskottet så mycket mera påkalladt, som det uti kungörelsen i ämnet härutinnan använda tänjbara uttrycket „polismyndighet“ icke innefattar full garanti mot denna maktpåliggande befogenhets öfverlemnande jemväl till underordnad och sådant synnerligen grannlaga afgörande icke vuxen polisman.

Enligt § 8 af ofvan åberopade förordning ankommer det å kommunen att bestrida utgifterna för de veneriska sjukdomarnas öfvervakande och hämmande; och må af öfvervakade personer någon ersättning eller afgifter för offentlig kontroll hvarken fordras eller uppbaras. Utan vidare stadgande beträffande nu ifrågavarande särskilda kontroll, gäller således att ersättning eller afgift för hithörande besigtningar icke må drabba de besigtningsskyldige, men att samtliga kostnader härför, närmast aflönandet af läkare och hyra m. m. för besigtningsslokalen, åkommer Helsingfors kommun. I ärendets närvarande skede torde förslag till stat för ändamålet dock ännu icke kunna uppgöras. Men anser sig utskottet likvist redan nu såsom en viktig iakttagelse vid framtida afgörande af de härmed sammanhängande ekonomiska frågor böra framhålla, det aflöningen för besigtningssläkaren bör utgå med så tillräckligt belopp, att för sysslandet fullt skicklig, erfaren och samvetsgrann fackman kan påräknas.

Det har af utskottet icke förbisetts, att organisationen af den särskilda kontroll öfver den yrkesmässiga prostitutionen, som i anseende till de prostituerades större antal m. fl. omständigheter å en del orter finnes nödig, borde innefatta, förutom bestämningar i sanitärt syfte, äfven stadganden till normerandet af dessa prostituerades förhållande och uppförande i öfrigt derhän, att anständighetskänslan och allmän ordning blefve för störingar af deras uppträdande säkerställda. Dylika bestämningar torde dock lämpligast efter sig företeende omständigheter utfärdas af vederbörande polismyndighet, och ankommer väl i ingen händelse å Stadsfullmäktige att uppgöra något förslag i denna del af frågan.

Utskottet får alltså värdsamt föreslå

att Stadsfullmäktige ville hos Guvernören tillstyrka sådan anordning af den särskilda kontrollen i sanitärt hänseende å de yrkesmessigt prostituerade i Helsingfors, som utskottet ofvan förordat.

Helsingfors den 6 mars 1895.

F. Jansson.

Edv. Juslin.

A. O. Ståhlberg.

Utskottsbetänkande angående revisionen af stadens räkenskaper för år 1893.

Sedan Magistraten medels skrifvelse af den 13 juni 1894 till Stadsfullmäktige insändt revisorernes berättelse öfver verkställd revision af stadens räkenskaper för år 1893 jemte vederbörandes i anledning deraf afgifna förklaringar (tr. handl. n:o 20 för 1894), hafva Fullmäktige vid sammanträde den 14 i samma månad åt undertecknade uppdragit att till Fullmäktige inkomma med betänkande i ärendet.

Revisorerne hafva främst framhållit, beträffande kostnaderna för fattigvården under år 1893, att de i budgeten kalkylerade utgifterna öfverskridits med 38,174 mark 72 penni, hvilket belopp till största delen fölle under rubrikerna „ständiga“ och „tillfälliga“ understöd. Jemte det revisorerne bifogat en tablå, utvisande beloppet af utgifna understöd under åren 1889—1893, anmärka de tillika att utgifterna för ständiga understöd hotade att antaga proportioner, för hvilkas ytterligare tillväxt det vore nödigt att i tid sätta gräns. Utgifvandet af dessa understöd borde i allmänhet undvikas, emedan de lätt antoge karaktären af en slags pension, som den understödstagande, äfven under återinträdda bättre tider, blefve att behålla. En motsatt uppfattning tycktes dock, enligt revisorernes förmenande, hafva gjort sig gällande inom fattigvårdsstyrelsen, när anslaget för tillfälliga understöd under år 1893 icke fullt tagits i anspråk, medan deremot anslaget för ständiga understöd öfverskridits med det ansenliga beloppet af 25,354 mark 74 penni.

I sin förklaring framhåller fattigvårdsstyrelsen att, emedan särskilda inkomster i verkligheten blifvit något större än beräknats, det belopp, hvarmed fattigvårdsbudgeten öfverskridits, rätteligen vore 26,272 mark 93 penni. Någon tendens att låta de tillfälliga fattigunderstöden förvandlas till ständiga, hade inom fattigvårdsstyrelsen icke gjort sig gällande. Det tillfälliga anslaget disponerades hufvudsakligen af ordföranden och vore det endast undantagsvis som styrelsen derur bestämde understöd. Sådana ständiga understöd deremot, hvilka uppbyres af understödstagaren personligen, bestämdes endast vid styrelsens sammanträden och fastställdes till beloppet först efter möjligast noggranna undersökning om sökandens tillstånd, dervid det jemväl inträffat att den sökande för någon tid intagit i stadens fattiggård. Någon meningsskiljaktighet beträffande understödets

utanordnande hade för öfrigt nästan aldrig egt rum. Dessa, af understödstagarene sjelfve uppburna understöd utgjorde emellertid endast en del, motsvarande 40,689 mark 63 penni, af hela den till 101,396 mark 4 penni uppgående utgiftsposten ständiga understöd. Större delen af denna utgiftspost, 60,706 mark 41 penni, upptoges af kostnaden för utackorderade från fattiggården, för värlösa barn, för vanartiga gossar i Mörskom och Koivula uppfostringsanstalter, för barn i döfstums-skolan i Borgå och i de lyttas skola m. m. Det vore denna sista kostnad för understödstagare, som under senare år hufvudsakligen stigit, men vore dessa understödstagare sådana som legaliter fölle fattigvården till last och för hvilka icke kunde beredas vård i fattiggården.

För så vidt utskottet vid genomgåendet af fattigvårdsstyrelsens protokoll och förteckningar öfver understödstagare kunnat inhemta, hafva ständiga understöd i allmänhet icke tilldelats andra än meddelösa enkor med flere minderåriga barn, i utblottade omständigheter varande äldre orkeslösa personer samt barn, saknande anhöriga, som vore pligtiga att draga försorg om desamma. Beviljandet af understöden har i regeln föregåtts af en noggrann undersökning af sökandens lefnadsomständigheter och beloppet af understöden har snarare under- än öfverstigit hvad i andra kommuner i liknande fall beviljats.

Hvad åter beträffar de tillfälliga understöden, lemna fattigvårdsstyrelsens protokoll icke derom någon utredning, enär desamma, enligt det system som för närvarande följes, utdelas af styrelsens ordförande och därför endast återfinnas i fattigvårdens räkenskaper.

Det kan väl synas mindre riktigt att sålunda ordföranden i fattigvårdsstyrelsen ensam disponerar nästan hela det jemförelsevis betydande belopp — under år 1893 uppgående till 27,828 mark 30 penni —, hvartill de tillfälliga understöden stiga. Jemväl har såsom önskligt uttalats att en undersökning skulle ske derom, huruvida icke beloppet ständiga understöd kunde, med fördel för staden, minskas genom att stadens fattiggård utvidgades så att ett större antal fattighjon än för närvarande der kunde inhysas. Men förutom att utskottet saknar nödig fackmannainsigt för att kunna inlåta sig på bedömande af sistnämnda fråga, har utskottet äfven därför afstått från att inkomma med förslag härom till Fullmäktige, att ett nytt reglemente för stadens fattigvård och i sammanhang dermed en organisation af fattigvårdsinrättningarna för närvarande är under arbete hos Fullmäktige, vid hvilket ärendes behandling anförda önskningsmål torde vinna nödigt beaktande.

För att dock utreda, att kostnaderna för stadens fattigvård icke kunna anses oskäligt höga, anser sig utskottet böra här aftrycka en jemförelse mellan utgifterna för fattigvården i Helsingfors och enahanda utgifter i särskilda andra landets städer. Af sagda jemförelse torde framgå att dessa kostnader härstädes delvis icke så obetydligt mindre belasta de skattdragande än i många andra orter i landet. Siffrorna, ehuru meddelade för år 1891, torde ega en ungefärlig tillämpning äfven för år 1893.

Antal personer, underhållne och understödde af den kommunala fattigvården i några af städerna år 1891.

Städer.	Summa af fattigvården underhållne och understödde.			
	Barn under 15 år.	Äldre än 15 år.	Summa.	I % af folkmängden.
Helsingfors	865	1,430	2,295	3,73
Åbo	740	1,033	1,773	5,89
Tammerfors	527	840	1,367	6,79
Wiborg	66	666	732	3,52
Uleåborg	249	419	668	5,28
Björneborg	198	282	480	4,80
Nikolaistad	211	177	388	3,77
Kuopio	100	319	419	4,72
Tavastehus	25	96	121	2,43
Borgå	—	258	258	6,17
Raumo	24	138	162	4,13
Nystad	32	164	196	5,00
Brahestad	—	177	177	5,30
Kristinestad	32	70	102	3,79
Fredrikshamn	30	102	132	4,75

Öfversigt af kostnaderna för den kommunala fattigvården i några af städerna år 1891.

Städer.	Summa kostnader för fattiges vård och understöd.	På hvarje person af befolkningen belöpte sig i medeltal.	
	<i>Fr.</i>	<i>Fr.</i>	<i>ni.</i>
Helsingfors	133,580	2	17
Åbo	70,953	2	36
Tammerfors	47,788	2	37
Wiborg	77,324	3	72
Uleåborg	27,315	2	15
Björneborg	31,703	3	17
Nikolaistad	31,873	3	09
Kuopio	12,502	1	41
Tavastehus	11,798	2	37
Borgå	12,820	3	04
Raumo	11,271	2	87
Nystad	12,476	3	19
Brahestad	7,531	2	25
Kristinestad	12,252	4	56
Fredrikshamn	12,427	4	47

Vidare hafva revisorerne, angående förvaltningen af vattenledningen, anmärkt, att dess materialförråd, som vid 1893 års utgång uppgick till 176,459 mark 91 penni, vore väl stort i förhållande till remontarbetena å stadens vattenledning, för hvilka detsamma tillkommit; att vattenledningsverkstadens arbeten för privata personer antagit ett betydligt omfång, i det att verkstadens, sjelfkostnader för sådana arbeten under året uppgått till 83,484 mark 72 penni, och att vinsten deraf, 16,303 mark 88 penni, syntes revisorerne liten, enär administrationskostnader, hyror, räntor m. m. vid vinstens uträknande icke tagits i betraktande; samt att det vore tvifvelaktigt, huruvida kommunen borde konkurrera med den enskilde näringsidkaren utöfver hvad vattenledningens säkerhet kräfde.

Till bemötande häraf har vattenledningskontoret anfört, att kontorets förråd icke vore större än som erfordrades för att omedelbart kunna afhjelpa skador å vattenledningsnätet, utan att därför behöfva afvakta sändningar från andra orter. Förrådet vore icke heller afsedt endast till remont, utan äfven för att kontoret städse skulle hafva tillgängligt en del material till nyanläggningar, hvilka vanligen blefve beslutna först i samband med budgeten, så att de för dem erforderliga materialier, i fall de icke funnes på lager, enligt regeln icke skulle kunna erhållas förr, än sent på våren, hvaraf åter följden vore en dyrbar arbetstid skulle under väntan på materialerna gå förlorad. Bland vattenledningsverkstadens kunder, hvilka bokförts såsom privata, hade ingått äfven hamnbanebyggnadsbestyrelsen och bestyrelsen för de kommunala sjukhusbyggnaderna med omkring 30,000 mark. Af återstående arbeten, för 53,484 mark 72 penni, vore en stor del, för cirka 28,000 mark, obligatoriska, hvadan antalet frivilligt åtagna arbeten, för 25,484 mark 72 penni, icke kunde anses anmärkningsvärdt stort. Vinsten från verkstaden vore icke betydlig, men hade det heller icke varit meningen att göra verkstaden till en inbringande affär. Hvad åter anginge konkurrensen mellan verkstaden och privata entreprenörer, så egde de obligatoriska arbetena rum under en jemförelsevis kort tid af året, nemligen från maj till september. Skulle endast dessa arbeten utföras, skulle verkstaden hvarje vår nödgas antaga en mängd ovana arbetare för att om hösten åter afskeda dem. Genom att verkstaden åtog sig äfven privata uppdrag, funnes deremot möjligheten att fördela arbetena något så när jemnt öfver hela året, och vunnes derigenom fördelen att icke blott kunna behålla samma inöfvade och dugliga arbetare, utan äfven att verkstaden vore förberedd på sådana ovanliga tilldragelser som då vårvintern 1893 de privata ledningarna dagligen tillfröso dussintals.

Äfven utskottet har i allo anslutit sig till anförda uttalande af vattenledningskontoret, som, efter utskottets åsigt, fullt tillfredsställande förklarar sig beträffande revisorerne anmärkningar. Orsaken till att privatpersoner mångengång föredragit att vända sig till stadens vattenledningsverkstad framför de enskilda verkstäder, som syssla med dylikt arbete, ligger, efter utskottets tanke, kanske mindre deri, att de derigenom trott sig få ett billigare arbete, än deri, att de kun-

nat påräkna att hos stadens verkstad få arbetet utfördt efter taxa, som blifvit en gång för alla faststald. Denna fördel för stadens innevånare får, då det gäller en sådan nödvändighetsartikel som vattnet, icke underskattas. Om stadens finanser icke lida förlust deraf att vattenledningens verkstad åtager sig äfven privata arbeten, samt om kommunens medlemmar och de enskilde finna sådant med sin fördel förenligt, hvilket ju bäst visas deraf, att verkstaden af dem anlitas, så synes någon afvikelse från hittills följd praxis icke böra göras till förmån för några enskilda näringsidkare, hvilkas intresse alltid måste träda tillbaka när det strider mot vattenledningens konsumenters, d. v. s. öfriga stadsinnevånarenes, bästa.

Auktionskammarens räkenskaper för år 1893 hafva, efter hvad revisorerne anmält, icke förelagts dem till granskning; hvartill åter auktionskammaren genmält, att någon anhållan af revisorerne om att få genomse räkenskaperna icke gjorts. Revisorernes anmärkning afser således egentligen förhållandet att auktionskammarens räkenskaper icke, i sammanhang med stadens öfriga räkenskaper, tillhandahållits dem. Utan att vilja ingå i pröfning deraf, huruvida auktionskammarens förfarande varit berättigadt eller ej, vill utskottet endast framhålla, att då numera, i förslaget till nytt reglemente för auktionskammaren (se tr. handl. n:o 38 för 1894), intagits föreskrift derom, att revisorerne böra granska, huruvida stadens rätt med afseende å auktionsprovisionen iakttagits, i hvilket syfte revisorerne borde beredas tillgång till auktionsverkets räkenskaper, sagda anmärkning af revisorerne torde sakna betydelse för framtiden.

Hvad revisorererna slutligen anført beträffande ett vedparti i Gammelstaden samt folkskolornas och vattenledningens inventarielängder, torde, såsom endast framhållet till vederbörande myndigheters beaktande, icke påkalla uttalande af utskottet.

Utskottet får derfor vördsamt föreslå

*att revisorerne anmärkingar icke måtte till vidare åtgärd för-
anleda.*

I sammanhang dermed och då Stadsfullmäktige låtit frågan om beviljande af ansvarsfrihet åt stadens nämnder och styrelser för år 1893 bero till dess revisorerne anmärkingar för sagda år blifvit granskade, hemställes slutligen

*att Stadsfullmäktige ville tillerkänna stadens samtliga nämnder
och styrelser decharge för år 1893.*

Helsingfors, den 6 mars 1895.

Kaarlo Castrén.

Viktor Ek.

Alfred Norrmén.

*Utskottsbetänkande med förslag till reglemente för dår-
vårdsinrättningen å fattiggården.*

I skrifvelse af den 28 november 1894 har Fattigvårdsstyrelsen meddelat, att fattigvårdsinspektören A. G. Helsingius vid den 13 i samma månad verkställd inspektion å stadens arbets- och fattiggård uti inspektionsdiariet antecknat anmärkning om att vid den nyinrättade afdelningen för sinnessjuka vid fattiggården icke funnes antagen särskild läkare och att ej heller reglemente för dårvården derstädes uppgjorts, ehuruval sådant föreskrefves i 43 och 48 §§ af Nådiga kungörelsen innefattande närmare föreskrifter beträffande vården af sinnessjuka, gifven den 28 maj 1889, samt att fattigvårdsinspektören om detta förhållande anmält hos Guvernören med anhållan om de åtgärder, till hvilka omständigheterna kunde föranleda. Med anledning häraf och då af det för fattigvårdsstyrelsen fastställda reglemente icke med tydlighet framginge, huruvida det ankomme på fattigvårdsstyrelsen att anordna läkarevården vid stadens fattiggård eller det tilläfsventyrs tillkomme helsovårdsnämnden att härom ensam bestämman, hade fattigvårdsstyrelsen trott sig böra öfverlemna saken till Stadsfullmäktiges afgörande.

I sammanhang härmed har fattigvårdsstyrelsen ansett sig skyldig upplysa att till fattigvårdsstyrelsens kännedom kommit, det inom helsovårdsnämnden den mening uttalats, att den å fattiggården uppförda nya dårvårdsafdelningen vore en underafdelning af Maria sjukhus och alls icke att anses såsom hörande till fattiggården. Då i anledning häraf fattigvårdsstyrelsen nödgades förutsätta möjligheten af förvecklingar med den ena eller andra myndigheten, men fattigvårdsstyrelsen icke kunde antaga att fattiggården invid Helsingfors, för hvilken redan under många år en ändamålsenlig och till sitt utrymme tillräcklig dårvårdsafdelning varit i högsta grad af behovet påkallad, för fyllande af hvilket behov inrättningen i fråga äfven uppförts, nu utan vidare skulle beröfvas denna anstalt, för hvars upprätthållande äfven i förslaget till fattigvårdsstyrelsens utgiftsstat för innevarande år upptagits nödigt anslag, och fattigvårdsstyrelsen ej heller kunde finna möjligt att den nyuppförda och den äldre dårvårdsafdelningen vid fattiggården skulle från hvarandra åtskiljas och bilda två skilda, under särskild administration stående anstalter, har fattigvårdsstyrelsen äfven i detta afseende anhållit om Stadsfullmäktiges bestämda uttalande, huru med den nyuppförda dårvårdsbyggnaden invid fattiggården skulle förfaras.

Vid sammanträde den 11 december 1894 hafva Stadsfullmäktige derpå åt undertecknade uppdragit att uppgöra förslag till reglemente för kommunens dårvårdsanstalter samt dermed till Fullmäktige inkomma.

Då helsovårdsnämnden i skrifvelse af den 7 juni 1890 (tr. handl. n:o 20 för 1890) väckte förslag om uppförandet af de nya kommunala sjukhusen och, i sammanhang dermed, om utvidgning af fattiggårdens dårvårdsafdelning, framhöll nämnden, hurusom fattiggårdens lasaretsafdelning för sinnessjuka visat sig otillräcklig för behovet. Under vintern 1889—90 hade ända till 76 sinnessjuka samtidigt vårdats å fattiggården, ehuru de för dem afsedda platser egentligen uppgått till endast 45. Äfven bland stadens bemedlade klasser förspordes ofta klagan öfver svårigheten att få sinnessjuka upptagna i anstalt, afsedd för sådanas vård, beroende detta på den ringa utveckling, statens sjukhus för sinnesrubbade vunnit. Enligt helsovårdsnämndens åsikt borde därför, för att bereda plats för ökad antal fattiga sinnessjuka, sagda dårvårdsafdelning utvidgas genom tillbyggnader, afsedda att inrymma minst 40 sjukplatser. Härvid kunde alternativt tagas i betraktande, om det ej vore för kommunen förmånligast att på annan plats uppföra en särskild dårvårdsanstalt, der de stadens sinnessjuka — ej blott af de fattigare klasserna — hvilka ej funne plats i statens dårvårdsanstalter, kunde upptagas.

Då helsovårdsnämnden derpå, jemte skrifvelse af den 1 oktober 1891 (tr. handl. n:o 23 för 1892), till Stadsfullmäktige insände genom nämndens försorg uppgjorda ritningar till, utom annat, den nya dårvårdsinrättningen vid fattiggården, enligt hvilka ritningar antalet platser för sinnessjuka å fattiggården skulle ökas genom en tillbyggnad, afsedd för 68 sjuka, anförde nämnden att den föreslagna utvidgningen af fattiggårdens afdelning för sinnessjuka måhända kunde förefalla att vara tilltagen i alt för stor skala, enär, enligt fattigvårdsstyrelsens tidigare uppgifter, endast 40 platser behöfdes för att fylla behovet. Men toge man i betraktande att den tillika skulle utgöra en upptagningsanstalt för fattiga sinnessjuka till dess de kunde vinna inträde på statens dårvårdsanstalter, enär det icke kunde anses vara hufvudstaden värdigt att poliskammararens arrestrum gjorde tjänst såsom sådan upptagningsanstalt, och att för detta ändamål omkring 8 platser vore nödiga, samt att antalet sinnessjuka, som fattigvårdsstyrelsen fått taga om hand, stigit från 80 år 1881 till 168 år 1890 och att en dylik stegring med stadens vidare utveckling fortfarande skulle ega rum, så måste man erkänna att den föreslagna utvidgningen vore nödvändig för att tillgodose den närmaste framtidens behof. — I helsovårdsnämndens berörda yttrande instämde det af Stadsfullmäktige för ärendets beredning tillsatta utskottet, och hafva förslagen sedermera äfven af Stadsfullmäktige godkänts.

Förutom den byggnad, af sten i två våningar, som, på grund af omförmälda förslag, vid fattiggården uppförts samt hvilken, såsom nämndt, inrymmer platser för 68 sinnessjuka, finnas för dårvården disponibla ännu två andra, jemväl å fattiggårdens område belägna byggnader, hvilka begge äro af trä och uppförda i en våning. I den ena, redan äldre, som för närvarande står tom, kan efter slutförd reparation disponeras 13 celler och 4 gemensamhetsrum med 3 platser hvarje, medan den andra byggnaden, ännu temligen ny, har 20 celler. Antalet platser för sinnessjuka uppgår således till 113. Antalet sinnessvaga personer, som af fattig-

vården under senaste år underhållits, jemte några andra, stadens dârvård belysande siffror inhemtas ur nedanstående tabell *):

	Å fattiggården intagna sinnessjuka.	På fattigvårdens bekostnad i särskilda anstalter intagna sinnessjuka.	Af fattigvården utackorderade sinnessjuka.	Af fattigvården underhållna sinnessjuka, sammanlagdt.	Fattigvårdens kostnad för sinnessjuka, intagna i särskilda anstalter utom fattiggården.
År 1890	68	97	29	194	13,500: 92
” 1891	70	54	28	152	18,227: 90
” 1892	75	62	47	184	19,033: 60
” 1893	77	70	30	177	20,969: 82
” 1894	102	53	28	183	20,186: 74

Då fattigvårdsinspektören, på sätt af fattigvårdsstyrelsens inledningsvis omförmälda skrifvelse inhemtas, anmärkt, att, i stöd af 43 och 48 §§ i kungörelsen af den 28 maj 1889, innefattande närmare föreskrifter beträffande vården af sinnessjuka, vid inrättningen borde finnas särskild af Medicinalstyrelsen för ändamålet godkänd läkare samt att reglemente för anstalten borde uppgöras och Medicinalstyrelsens fastställelse derå utverkas, kan utskottet för sin del icke finna denna anmärkning befogad. Åberopade §§ gälla nemligen endast vissa privata dârvårdsanstalter samt af kommun inrättad särskild anstalt för sinnessjuka, hvar emot, af jemförelse med 49 § i samma kungörelse, inhemtas att, i händelse kommun vid fattiggård anordnar platser för medellösa sinnessjuka, 43 och 48 §§ ej äro derå tillämpliga. Och hafva hittils endast sinnessjuka, som af fattigvården underhållas, i inrättningen intagits.

Visserligen må det nu gerna medgifvas, att ifrågavarande inrättning är af det stora omfång, att den skärpta kontroll, som 43 och 48 §§ i kungörelsen afse, väl kan vara nödig beträffande inrättningen. Men till att lagligen påbjuda sådan kontroll gifva, åtminstone efter utskottets uppfattning, antydda stadganden icke anledning. I fall alltså endast fattighjon skulle inrymmas i inrättningen, så skulle, enligt utskottets åsigt, inrättningen fortfarande kunna skötas såsom hittils. Af ofvan relaterade handlingar angående tillkomsten af den nya dârvårdsbyggnaden framgår emellertid, att man tänkt sig att i den nya anstalten visserligen förnämligast skulle beredas plats åt fattighjon, men att deri äfven skulle intagas sinnessjuka, som af polisen tagits om hand, äfvensom andra, företrädesvis mindre bemedlade patienter till dess vård hunnit åt dem annorstädes beredas. Enär, äfven efter utskottets åsigt, behovet af en upptagningsanstalt för polisens räkning och för andra sinnessvaga patienter än fattighjon är obestridligt, och inrättningen således bör tjena icke blott fattigvården, har utskottet, vid

*) Uppgjord enligt de kommunala årsberättelserna.

utarbetandet af förslaget till reglemente för inrättningen, lagt åberopade 43 och 48 §§ i kungörelsen till grund.

Då inrättningen företrädesvis är afsedd för fattigvården, finner utskottet det vara sjelffallet, att densamma fortfarande skall utgöra en afdelning af fattiggården och underlyda fattigvårdsstyrelsen, med helsovårdsnämnden förbehållen rätt att öfver sjukvården hafva nödigt inseende. I öfverensstämmelse härmed är 1 § i förslaget affattad. Uti detta sammanhang vill utskottet äfven uttryckligen framhålla, att utskottet utgått från förutsättningen att ej blott den nya tillbyggnaden vid fattiggården, utan alla för dårvården afsedda byggnader derstädes skola under det gemensamma namnet dårvårdsinrättningen vid fattiggården falla under reglementet.

I 2 § af förslaget angifves, i enlighet med hvad ofvan redan blifvit utsatt, för hvilka sinnessjuka inrättningen är afsedd. Tidigare har, såsom ur det förestående framgår, af helsovårdsnämnden uttalats, att för polisens behof samt för andra sinnessjuka än fattighjon vidpass 8 platser vore å inrättningen behöfliga. Enligt utskottets tanke skulle till en början för hvardera dessa ändamål 5 platser, tillsammans 10, böra öppenhållas. Liksom utskottet tänkt sig att, innan detta antal af Stadsfullmäktige fastställes, fattigvårdsstyrelsens och helsovårdsnämndens yttranden deröfver blefve af Stadsfullmäktige infortrade, så har utskottet jemväl förutsatt, att afvikelse från Stadsfullmäktiges beslut beträffande antalet platser, som böra hållas i beredskap för andra än fattighjon, framdeles icke skall af Stadsfullmäktige vidtagas innan dessa nämnder fått tillfälle att yttra sig i ärendet, ehuru utskottet ansett för obehöfligt att intaga uttryckligt stadgande härom i förslaget. Enahanda förfarande torde iakttagas beträffande beloppet af dagafgifterna för plats i inrättningen, hvilka afgifter enligt utskottets tanke borde bestämmas, med anslutning till hvad angående statens anstalter för sinnessjuka gäller, att utgå med olika belopp beroende förslagsvis deraf, huruvida den sjuke erhållit plats i gemensamhetsrum eller om för honom erfordrats enskild cell.

4 § hänvisar beträffande in- och utskrifning af patienter till Nådiga förordningen af den 28 maj 1889 angående vården af sinnessjuka samt kungörelsen af samma dag, innehållande närmare föreskrifter i ämnet, hvilka författningsars allmänna föreskrifter reglementet i några detaljer kompletterar. Sålunda meddelas i 5, 6 och 7 §§ stadganden derom, hvilka anskaffandet af de för intagning i anstalten erforderliga handlingar åligger.

Enligt sista mom. af 5 § finge å fattiggården intaget fattighjon, som der insjuknar i sinnessjukdom, utan vidare omgång öfverföras till dårvårdsafdelningen. Någon undersökning af hjonet genom annan läkare än fattiggårdens dårvårdsläkare komme således härvid icke att ega rum. Bestämningen är motiverad genom den omgång, en dubbel läkareundersökning i detta fall skulle medföra, om, på

sätt utskottet tänkt sig, all läkarevård å fattiggården komme att omhänderhafvas af dävårdsläkaren. Utskottet har icke förbisett, att betänkligheter kunna komma att göra sig gällande beträffande lagligheten af denna bestämning. Men emotser utskottet, att dessa betänkligheter skola bexinnas ogrundade. Enligt hvad af ofvan åberopade 49 § kan slutas, ega nemligen kungörelsens föreskrifter beträffande intagning af patient i dävårdsanstalt icke tillämpning då fattighjon såsom sinnessjukt intages å för ändamålet inrättad plats i fattiggård. I sjelfva verket föreligger icke anledning att för patienter af ifrågavarande kategori vidhålla de stränga kontrollbestämningar, som erfordras beträffande andra sinnessjuka, ty när personer brottsligen inspärrats i dårhus, har sådant i de flesta, om ej i alla fall skett af vinningslystnad eller liknande motiv, hvilka vid fråga om fattighjon ej behöfva befaras föreligga.

8 § är affattad med anslutning till 22 § i kungörelsen. Ehuru sådant ej ansetts behöfva uttryckligen i förslaget uttalas, torde af detsamma likväl med tydlighet framgå, att den, som enligt 5, 6 eller 7 §§ är skyldig att draga försorg om nödiga intyg för patientens intagning, är förpligtad att anskaffa dem åfven i händelse patienten, på grund af § 8, utan dylika intyg fått plats i inrättningen.

I 9 § sägs, att sjukvården å inrättningen underlyder en af Stadsfullmäktige, med samtycke af Medicinalstyrelsen, antagen läkare, som eger sjelfständigt sköta sjukvården samt ansvara för dess behöriga och ändamålsenliga handhavande. Medicinalstyrelsens samtycke till valet af läkare erfordras nemligen på grund af 43 § i ofvan åberopade kungörelse. Efter hvad utskottet tänkt sig, skulle åt den läkare, som i följd häraf komme att omhänderhafva sjukvården å dävårdsaafdelningen, lämpligast ombetros åfven sjukvården å fattiggården i öfrigt. Sistnämnda åliggande ankommer för närvarande å distriktsläkaren i Tölö, och torde således, i händelse utskottets åsigt omfattas, ändrade bestämningar beträffande sistnämnda syssla erfordras, hvilket helsovårdsnämnden, vid uppgörandet af förslag beträffande distriktsläkaretjensterna för tiden från den 1 nästinstundande juni framåt, torde beakta; jemte det nämnden åfven egde i sinom tid inkomma med förslag till instruktion för läkaren å fattiggården beträffande sjukvården derstädes i öfrigt.

De närmare stadgandena angående öfversköterskans samt sköterske- och vårdarepersonalens antagande samt läkarens och betjeningens åligganden återfinnas i 10 till 14 §§. Beträffande föreskriften i 11 § om läkarens tjenstledighet har utskottet förutsatt, att helsovårdsnämnden, när läkaren å fattiggården erhållit ledighet, underrättar fattigvårdsstyrelsen såväl om ledigheten som derom, hvem som förordnats till vikarie. Att förste stadsläkaren, då förfall för dävårdsläkaren för honom anmäles, har att vidtala annan lämplig person att förrätta tjensten till dess helsovårdsnämnden, som ofördröjligen bör underrättas om förhållandet, hinner besluta i ärendet, ses af 11 § i förste stadsläkarens instruktion.

15 § är affattad med anslutning till 59 § i kungörelsen af den 28 maj 1889.

Medan läkaren eger att fordra lydnad af inrättningens personal i allt hvad

sjukvården angår, utöfvar äfven inspektorn på fattiggården, som har att sköta inrättningens ekonomi, så vidt ekonomin angår, husbondeväldet öfver alla vid inrättningen anställde betjente. Det må medgifvas, att denna anordning erbjuder vissa svårigheter, men har utskottet ej funnit något annat förfarande möjligt, och har utskottet tagit för gifvet att, om konflikter uppstå, de lätt skola lösas genom ömsesidigt tillmötesgående af läkaren och fattiggårdsinspektorn eller genom vädjan till fattigvårdsstyrelsen.

På anförda skäl får utskottet, som för öfrigt förutsätter att fattigvårdsstyrelsens och helsovårdsnämndens yttranden öfver förslaget inhemtas, innan ärendet af Stadsfullmäktige till afgörande företages, för sin del vördsamt föreslå:

att Stadsfullmäktige ville godkänna samt i det afseende, 43 § i kungörelsen af den 28 maj 1889 innehåller, till Medicinalstyrelsen insända bilagda förslag till reglemente för dårvårdsinrättningen vid fattiggården.

En reservation medföljer.
Helsingfors, den 15 mars 1895.

Axel Holmberg.

J. A. Nordman.

M. W. af Schultén.
(Frånvarande vid justeringen.)

W. v. Hausen.

Carl Edv. Degerholm.

Förslag till reglemente för dårvårdsinrättningen vid fattiggården.

1 §.

Dårvårdsinrättningen vid fattiggården utgör en afdelning af fattiggården och underlyder Fattigvårdsstyrelsen; dock ankommer å Helsovårdsnämnden att öfver sjukvården å inrättningen hafva nödigt inseende.

2 §.

I inrättningen intagas företrädesvis sinnessjuka, om hvilka kommunens fattigvård eger draga försorg.

Derjemte böra för tillfällig vård i inrättningen upptagas sinnessjuka, som af polisen omhändertagits.

Slutligen skall, i mån af utrymme, i inrättningen beredas plats äfven åt andra, företrädesvis mindre bemedlade, i staden hemmahörande sinnessjuka, till dess vård hunnit åt dem annorstädes anskaffas.

3 §.

Antalet platser, som skola för de i 2 och 3 mom. af 2 § nämnda sinnessjuka å inrättningen öppenhållas, bestämmas af Stadsfullmäktige.

Likaledes fastställa Stadsfullmäktige beloppet af de afgifter, som, der sådana ifrågakomma, skola för plats i inrättningen uppbäras.

4 §.

Vid in- och utskrifning af sjuka länder Nådiga förordningen af den 28 maj 1889, angående vården af sinnessjuka, samt kungörelsen af samma dag, innehållande närmare föreskrifter i ämnet, uti tillämpliga delar till efterrättelse, med iakttagande i öfrigt af hvad i detta reglemente sägs.

5 §.

Beträffande sinnessjuk, om hvilken fattigvården drager försorg, bör Fattigvårdsstyrelsen införskaffa för intagning i dårvårdsanstalt föreskrifna intyg.

Har sådan sinnessjuk tidigare såsom obotlig utskrifvits från annan vårdanstalt för sinnessjuka, vare bevis härom, utfärdadt af nämnde anstalts läkare, tillfylles.

Träffas å fattiggården intaget hjon af sinnessjukdom, må läkaren utan vidare omgång intaga hjonet å dårvårdsafdelningen.

6 §.

För sinnessjuk, som af polisen omhändertagits, böra för intagning nödiga intyg af polisen ombesörjas.

7 §.

Önskas för annan sinnessjuk plats i inrättningen, skall skriftlig ansökan derom, åtföljd af nödiga intyg jemte betalningsförbindelse, inlemnas till Fattigvårdsstyrelsen, som, i händelse inrättningens läkare funnit sjukdomen vara styrkt, pröfvar, huruvida plats i inrättningen må beviljas eller ej.

8 §.

Sinnessjuk, som styrkes vara i trängande behof af vård, må omedelbart i inrättningen upptagas; men böra föreskrifna intyg sist inom fjorton dagar efter den sjukas intagande anskaffas.

9 §.

För sjukvården å inrättningen bör en läkare, på Helsovårdsnämndens förslag, af Stadsfullmäktige antagas, dock att Medicinalstyrelsens samtycke till hans anställande utverkas.

Läkaren besörjer sjelfständigt sjukvården samt är ansvarig för dess behöriga och ändamålsenliga handhafvande.

10 §.

Läkaren åligger:

att hvarje helgfri dag göra sjukrond samt äfven eljes, då så är nödigt, besöka de sjuka;

att vaka öfver ordning och snygghet inom inrättningen;

att tillse det de sjuka väl vårdas och vänligt bemötas;

att i öfverensstämmelse med de i åberopade förordning och kungörelse fastställda grunder samt i enlighet med detta reglemente bestämna om de sjukas intagning och utskrifning;

att verkställa liköppning, der han finner sådan erforderlig;

att iakttaga nödig sparsamhet vid mat- och medikamentsrequisitioner samt granska och attestera dertill hörande räkningar;

att ansvara för inrättningens instrumentförråd och arkiv;

att föra sjukjournaler enligt af Medicinalstyrelsen fastställt formulär och ur dem meddela bevis, der sådant lagligen äskas;

att till vederbörande myndigheter afgifva föreskrifna rapporter samt inom februari månads utgång till Fattigvårdsstyrelsen och Helsovårdsnämnden berättelse öfver inrättningens verksamhet under föregående år;

att till Fattigvårdsstyrelsen och Helsovårdsnämnden afgifva förslag och yttrande i ärenden, som angå inrättningen, samt på kallelse infinna sig vid dessa nämnders sammanträden, då hans närvaro anses nödig; äfvensom

att i öfrigt ställa sig till efterrättelse gällande författningar och detta reglemente samt de föreskrifter, som honom lagligen meddelas.

11 §.

Läkaren är berättigad till sex veckors semesterledighet årligen på tid, då Helsovårdsnämnden finner sådant kunna ske, men bör sjelf aflöna af Medicinalstyrelsen godkänd vikarie under ledigheten. Vid hastigt inträffadt förfall skall han derom underrätta förste stadsläkaren.

12 §.

Öfversköterska och öfrig sjukvårdspersonal samt annan betjening vid inrättningen antages och afskedas af Fattigvårdsstyrelsen; dock att icke någon vid sådan syssla anställas eller qvarhålles som af läkaren förklaras vara för befattningen olämplig.

13 §.

Öfversköterskan åligger:

att närmast hålla tillsyn öfver ordning och snygghet å inrättningen samt att gifna föreskrifter följas;

att i sådant afseende noggrant öfvervaka sköterske- och vårdarepersonalen;

att ansvara för läkemedlen och deras utdelning;

att hålla tillsyn deröfver, att de sjuka blifva i alla afseenden vänligt och omsorgsfullt behandlade;

att vid läkarens besök aflägga rapport öfver förhållandena å inrättningen samt, då läkarens närvaro eljes å inrättningen är nödig, derom lemna honom underrättelse;

att icke utan läkarens tillstånd och anmälan hos fattiggårdsinspektorn aflägsna sig från inrättningen;

att redovisa för inrättningens inventarier, arbetsmaterialier och klädesförråd, som blifvit henne ombetrodt; äfvensom

att i öfrigt iakttaga hvad henne i tjensten föreskrifves.

14 §.

Sköterskor och vårdare äro skyldige att i allt ställa sig läkarens och öfversköterskans föreskrifter till noggrann efterrättelse.

Särskildt är dem icke tillåtet att utan öfversköterskans begifvande aflägsna sig från inrättningen.

15 §.

I inrättningen intagen sjuk får ej af någon besökas eller tillåtas aflägsna sig utom inrättningens område utan läkarens eller öfversköterskans vetskap och tillstånd; ej heller få bref eller andra handlingar den sjuke tillställas eller från honom fortskaffas med mindre läkaren haft tillfälle att om dem taga kännedom och tillåtit deras vidare befordran.

16 §.

De sjuka böra efter förmåga sysselsättas med arbete äfvensom beredas tillfälle till vistelse och sysselsättning i det fria.

I afseende å anordnandet häraf må läkaren påkalla biträde af inspektorn för fattiggården.

17 §.

Inrättningens ekonomi skötes i sammanhang med fattiggårdens och under närmaste inseende af dess inspektor, dervid, enligt läkarens bestämmande, de sjukas behof af annan eller kraftigare föda bör tillgodoses.

18 §.

Hvad i detta reglemente om sinnessjuka sägs, gäller äfven sådana, af fallandesot lidande personer, som i följd af sjukdomens beskaffenhet pröfvas böra i vårdanstalt intagas.

Reservation.

Då i § 1 af utskottets förslag säges: „Därvårdsinrättningen vid fattiggården utgör en afdelning af fattiggården och underlyder Fattigvårdsstyrelsen“ så är detta uttryck icke fullt exakt, enär, såsom af motiverna samt § 2 och § 3 framgår, inrättningen är afsedd att mottaga äfven sådana betalande patienter, som ingalunda kunna eller böra hänföras till kategorin af fattige som på fattiggården intas. En stilisering, hvaraf framginge, att patienter af denna klass, så snart de inträda på inrättningen, blefve förvandlade till fattighjon, är icke afsedd att befordra den nya inrättningens syfte att i mon af utrymme betjena äfven den allmänhet, som icke söker fattighjelp. Därvårdsinrättningens nära förbindelse med fattiggården framgår af så många §§ i reglementet (t. ex. § 1 (i öfrigt) § 2, § 12, § 17), för att densamma yttermera behöfde betonas genom ett icke träffande uttryck. Jag föreslår alltså att § 1 erhåller följande lydelse: „Därvårdsinrättningen vid fattiggården underlyder Fattigvårdsstyrelsen; dock ankommer o. s. v.“

M. W. af Schulten.

Utskottsbetänkande i fråga om stadsfiskalernes löneförmåner.

I en till Magistraten ingifven, den 17 november 1893 dagtecknad skrift hafva stadsfiskalerna Adolf Mesterton och Otto Romillo Fredrik Albrecht framhållit att sedan genom Kejslerliga förordningen af den 21 december 1891, angående tillverkning af maltdrycker, af den 9 juni 1892, angående försäljning och utskänkning af maltdrycker, samt af sistsagda dag angående, utom annat, försäljning af brännvin, äfvensom genom stadgan för fiskes idkande i Helsingfors stad underlydande fiskevatten af den 1 februari 1891 bestämts, att särskilda böter och viten samt beslagsgods, hvilka tidigare tillfallit åklagarene, skulle tillkomma kronan, så hade derigenom deras inkomster undergått en betydlig minskning, hvarför stadsfiskalerna anhållit att deras löneförmånor blefve förbättrade. På framställning af Magistraten beviljade Stadsfullmäktige jemväl, vid fastställandet af 1894 års budget, ett arvodestillskott åt stadsfiskalerna af 1,200 mark för dem hvardera om året, att utgå intill dess dem af allmänna medel kunde varda tillagdt ersättning för nämnda, till kronan indragne bötesandelar eller angående deras löneförmåner varda annorlunda beslutet. Uti skrifvelse af den 31 oktober 1894 hafva derpå stadsfiskalerna, under förmälan att de, sedan strafflagen den 1 maj 1894 trädt i gällande kraft och alla böter och viten numera tillfalla kronan, härigenom ytterligare lidit en kännbar minskning i sina inkomster, med åberopande af förut omförmälda skrift hemstält att Magistraten måtte hos Stadsfullmäktige föreslå att deras löner blefve fastställda till 5,000 mark för dem hvardera om året, med förhöjning af 500 mark efter 5, 10 och 15 års tjenst, samt att den tid, de innehåft sina befattningar, i sådant afseende måtte räknas dem till godo. I den skrifvelse af den 28 november 1894, hvarmed Magistraten beledsagat 1895 års budgetförslag (tr. handl. n:o 29 för 1894 pag. 17), framhöll i anledning häraf Magistraten, att ehuru stadsfiskalerna numera genom Kejs. reskriptet af den 14 september 1894 samt Handels- och Industri-Expeditionens skrifvelse af samma dag tillförsäkrats ersättning för dem frångången andel i böter för öfverträdelser af förordningarne om tillverkning och destillering af brännvin samt försäljning, försling och upplag af brännvin m. m. äfvensom i värdet för gods, som i stöd af sagda författningar förklarats förbrutet, syntes deras anhållan dock vara förtjent af beaktande. Men emedan frågan om inrättande af en tredje, ordinarie stadsfiskalstjenst härstädes vore beroende på utlåtande af ett utaf Stadsfullmäktige tillsatt utskott, ansågo Magistraten skäl förekomma att ärendet om reglering af stadsfiskalernes aflöning i sin helhet skulle hänskjutas till beredning af sagda utskott, hvarför Magistraten föreslog att åtgärd härom måtte af Stadsfullmäktige vidtagas.

Med bifall till Magistratens framställning hafva sedermera Stadsfullmäktige, vid sammanträde den 29 december 1894, uppdragit åt undertecknade samt herrar H. J. Schildt och K. Castrén, hvilka tidigare inkommit med betänkande angående omförmälda tredje stadsfiskaltjänst, att yttra sig jemväl i anledning af stadsfiskalernes ifrågavarande ansökan.

Såsom af det ofvanstående framgår, hafva stadsfiskalerna motiverat sin anhållan om löneförhöjning dermed, att deras inkomster skulle minskats genom att böter, viten och beslagsgods, som tidigare fullständigt eller delvis tillkommit åklagarene, numera, i följd af särskilda nyare författningar, tillfalla kronan. På sätt Magistraten redan anført, har dem emellertid, genom Kejs. reskript af den 14 september 1894 samt Handels- och Industri-Expeditionens skrifvelse af samma dag, tillagts ersättning för de inkomster, som dem frångått genom ändringar i lagstiftningen angående bränvin och maltdrycker, hvilken ersättning utgår med ett belopp, motsvarande den andel, som skulle tillkommit dem i händelse åtalet utförts och afdömts på grund af tidigare lag *). Likaledes tillförsäkras i 47 § af Kejs. förordningen den 19 december 1889 om strafflagens införande åt åklagarene vederlag för de bötesandelar m. m., som de före strafflagens införande åtnjutit. Närmare föreskrifter härom hafva visserligen ännu icke meddelats, men äro, efter hvad utskottet inhämtat, under utarbetning och att emotses före årets utgång. Omordade lagförändringar hafva således icke orsakat något nedåtgående i stadsfiskalernes inkomster. Finnes därför icke andra skäl för deras begäran än dem, som de i sin ansökan anført, så borde densamma afböjas, äfvensom det provisoriska lönetillskott af 1,200 mark, som dem tillagts i ersättning för dem frångången andel i böter och beslagsgods enligt bränvins- och maltdrycksförfattningarna, att utgå intill dess motsvarande vederlag utgäfves ur allmänna medel, numera, sedan vilkoret uppfyllts, indragas.

I anledning häraf har utskottet meddelat sig med stadsfiskalerna, och hafva desse upplyst, att hvad de åsyftat vore, oberoende af omförmälda lagförändringar, en reglering af deras aflöning, hvilken de ansåge vara för låg och icke mera motsvara de stegrade lefnadskostnaderna i hufvudstaden. De hafva derjemte framhållit att Helsingfors utskänknings aktiebolag tidigare åt åklagarene utbetalt ersättning för deras andel i böter, som, utdömda på grund af bränvinsförfattningarna, icke erlagts, utan af de sakfælde afsuttits med fängelse, men att bolaget, efter tillkomsten af 1893 års bränvinsförfattningar och deri ingående, förändrade bestämmingar beträffande användandet af bolagets vinst, icke vidare, från 1893 års bör-

*) Enligt tidigare af Magistraten inhämtad utredning hafva fiskalerna i böter, utdömda för öfverträdelser mot bränvins- och maltdrycksförfattningarna, under åren 1887—91 genom Drätselkontoret i årligt medeltal uppburit, Mesterton 1,271 mark och Albrecht 954 mark. (Tr. handl. n:o 40 för 1893 sid. 20).

jan, ansett sig berättigadt att utgifva omordade ersättning. Det belopp, stadsfiskalerna i sådant afseende förut uppburit, har utgjort, enligt inhemtad utredning, under åren 1888—92 i medeltal, för Mesterton 2,540 och för Albrecht 922 mark årligen*). Vidare hafva stadsfiskalerna erinrat derom att, om de ock i en framtid komme att erhålla godtgörelse för bötesandelar m. m., som genom strafflagen indragits till kronan, så bereddes dem dock genom dröjsmålet med fastställandet af detta vederlag och dess utbetalning ekonomiska svårigheter, som jemväl härvid borde komma i betraktande.

Enligt 1886 års stat åtnjuta stadsfiskalerna för närvarande i lön 3,000 och arvode 600 mark, hvartill, sedan 1894 års ingång, kommer omordade provisoriska lönetillskott af 1,200 mark för dem hvardera. Enligt uppgift af Drätselkontoret hafva de i bötesandelar åren 1888—93 uppburit:

År	A. Mesterton		O. R. F. Albrecht		O. Vänäläinen t. f.		P. E. Hallblom t. f.		M. Sormunen t. f.		O. W. Svahn t. f.	
1888 . . .	2,579	08	1,548	35	185							
” 1889 . . .	2,190	71	1,005	71								
” 1890 . . .	2,298	72	2,304	92								
” 1891 . . .	3,810	48	1,693	88	—	—	—	—	573	89		
” 1892 . . .	2,520	16	1,002	32	—	—	—	—	736	73		
” 1893 . . .	1,157	72	664	78	—	—	204	41	—	—	122	—
<i>Samt.</i>	14,556	87	8,219	96	185	—	204	41	1,310	62	122	15

Stadsfiskalernes bötesandelar skulle alltså under de sex senaste åren i medeltal stigit till, för Mesterton 2,500 och för Albrecht 1,500 mark, hvarvid dock bör beaktas att de nya förordningarna angående bränvin och maltdrycker tillämpats, dels från den 1 januari, dels från den 1 juni 1893, samt att det vederlag, stadsfiskalerna åtnjutit för dem år 1893 frångångna bötesandelar, icke ingår i förestående siffror. Stadsfiskalernes inkomster från sysslan hafva alltså åren närmast före 1893 uppgått ungefärligen till

för Mesterton lön och arvode	3,600: —
bötesandelar m. m.	2,500: —
af utskänkningsbolaget	2,500: —
	<i>Samt.</i> 8,600: —
för Albrecht: lön och arvode.	3,600: —
bötesandelar m. m.	1,500: —
af utskänkningsbolaget	1,000: —
	<i>Samt.</i> 6,100: —

*) Tr. handl. n:o 40 för 1893 pag. 20.

Från och med år 1894 kunna stadsfiskalernes löneförmåner åter beräknas till

för Mesterton: lön och arvode	3,600: —
prov. tillskott	1,200: —
vederlag för böter m. m.	2,500: —
	7,300: —

för Albrecht: lön och arvode	3,600: —
prov. tillskott	1,200: —
vederlag för böter m. m.	1,500: —
	6,300: —

Af dessa belopp hafva stadsfiskalerna likväl, såsom ofvan redan framhållits, ännu icke fått lyfta vederlaget för andra bötesandelar än för böter på grund af brännvins- och maltdrycksförfattningarne, utan är utbetalningen af omordade vederlag i öfrigt, på sätt nämndt, beroende på närmare föreskrifter i ämnet.

En sådan reglering af stadsfiskalernes löneförmånor, som desse påkallat, anser utskottet emellertid icke ännu kunna ega rum. Det synes utskottet som borde derförinnan de bestämningar afvaktas, som komma att meddelas beträffande åklagarene af statsverket tillkommande vederlag för dem genom strafflagen frångångna bötesandelar m. m. Dessa bestämningar torde för öfrigt, enligt hvad af åberopade Nådiga reskript äfven kan slutas, komma att innefatta en allmän reglering af den ersättning, åklagaren tillkommer för andel i böter och förbrutet gods, som dem enligt äldre lag skulle tillfallit. Först sedan denna jemförelsevis betydande post bland åklagarenes löneförmåner blifvit till beloppet faststald, är det möjligt att bestämma, hvilket lönetillskott tilläfsventyrs för åklagarene erfordras för att deras inkomster må uppgå till skäligt belopp. Att märkas är för öfrigt att, enligt utskottets tanke, den ifrågasatta regleringen icke kan blifva annat än provisorisk och gälla de nuvarande stadsfiskalerna tillsvidare. Ty, såsom kändt, är ombildningen af rättegångsväsendet och, i sammanhang dermed, af åklagarenes ställning en fråga på dagordningen, och kan det därför icke vara lämpligt att definitivt fastställa aflöningen för dessa tjänster, då de tilläfsventyrs inom icke så aldeles lång tid komma att aldeles omorganiseras.

Jemte det alltså, efter utskottets åsigt, frågan om reglering af stadsfiskalernes aflöning borde för närvarande få förfalla, vill utskottet dock gerna medgifva riktigheten af stadsfiskalernes anmärkning derom, att deras ställning i afvaktan på lönerregleringen och utbetalningen af omordad vederlag är något bryd- sam, särskildt derigenom att deras inkomster, på sätt ofvan redan framhållits, minskats genom indragningen af anslagen från utskänkningsbolaget. Utskottet får förty förorda, att stadsfiskalerna fortfarande, intill dess regleringen af deras löner försiggått, måtte vid ofvanberörda provisoriska lönetillskott af 1,200 mark, hvilket tillskott för öfrigt är upptaget äfven i årets budget, bibehållas. Och på det tillika

omordade lönereglering måtte, så fort ske kan, försiggå, får utskottet slutligen hemställa om att Stadsfullmäktige måtte besluta att, sedan berörda bestämningar om åklagarene tillkommande vederlag af statsverket emanerat, omedelbart taga frågan om löneregleringen under behandling.

På anförda skäl föreslås vördsamt att Stadsfullmäktige ville besluta:

att låta frågan om reglering af stadsfiskalernes aflöning för närvarande förfalla;

att emellertid fortfarande bibehålla stadsfiskalerna vid det provisoriska lönetillskott af 1,200 mark årligen för dem hvardera, som dem tillagts genom Stadsfullmäktiges beslut den 29 december 1893, att utgå till dess härom annorlunda bestämts; samt

att sedan närmare föreskrifter meddelats angående det vederlag, som stadsfiskalerna tillkommer för dem genom strafflagen frångångna bötesandelar m. m., taga frågan om reglering af stadsfiskalernes aflöning omedelbart under behandling.

Ytterst får utskottet anmäla, att ledamöterna, herrar Castrén och Schildt, anmält sig hindrade att deltaga i utskottets arbete.

En reservation medföljer.

Helsingfors, den 6 mars 1895.

J. A. Nordman.

F. Jansson.

Bengt Stenius.

Ehuru ense med utskottets öfriga ledamöter derom, att en definitiv reglering af stadsfiskalernes löneförmåner ännu icke kan ske, anser jag mig dock redan nu kunna uttala, att stadsfiskalernes nuvarande löneförmåner äro för små och icke ens med tillskott af omordade provisoriska lönetillägg af 1,200 mark årligen motsvara deras skäligen anspråk, i betraktande särskildt deraf, att hvardera i mera än tio år innehaft sin befattning. Då härtill kommer att deras inkomster under väntan på vederlag från statsverket för dem genom strafflagen frångångna bötesandelar m. m. icke uppgå till 6,000 mark, tror jag mig böra föreslå:

att Stadsfullmäktige ville, utöfver oförmälda lönetillskott af 1,200 mark, bevilja stadsfiskalerne Mesterton och Albrecht hvardera ett lönetillägg af 100 mark i månaden, att utgå räknadt från årets början till dess oftanämnda föreskrifter om deras godtgörande för dem genom strafflagen frångångna bötesandelar m. m. emanerat eller derom annorlunda förordnats.

Helsingfors, den 6 mars 1895.

Bengt Stenius.

*Handlingar angående inköp af Barnhemmet å tomten N:o 6
vid Lappviksgatan i denna stad.*

DRÄTSELKAMMAREN

i

HELSINGFORS.

den 11 April 1895.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

N:o 87.

Såsom af handlingarna framgår, har folkskoledirektionen öppnat underhandling med fruntimmersföreningen härstädes om inköp för stadens räkning af föreningens egande, för ett barnhem uppförda byggnad vid Lappviksgatan i denna stad; och sedan folkskoledirektionen uti skrifvelse från föreningen af den 8 sistlidne November underrättats, att föreningen till behandling förehaft frågan samt dervid fattat sådant beslut, att ifrågavarande byggnad finge försäljas och jemte besittningsrätten till tomten föreningen frångå, dock icke till erbjudet pris af 75,000 mark, utan emot en föreningens faktiska byggnadskostnader allaredan understigande försäljningssumma af 80,000 mark, samt på det vilkor, att annan sådan för uppförande af en barnhemsbyggnad lämplig tomtplats, hvarmed föreningen kunde nöjas, blefve af staden utan ersättning till föreningen upplåten, hemstälde folkskoledirektionen hos Stadsfullmäktige, med biläggande af fruntimmersföreningens ofvannämnda skrift, uti skrifvelse af den 5 påföljande December om inköp af huset till det begärda priset.

Uti åberopade skrifvelse till Stadsfullmäktige anför folkskoledirektionen att för stadens folkskolor allt sedan 1870 eller i nära tjugufem års tid varit uppyrda i det s. k. Barnhemmet vid Lappviksgatan, till en början endast en lokal, men småningom och i den mån trakten söder om Lappviksgatan blifvit mera bebyggd och folkskolornas antal der tilltagit, allt flere, så att för närvarande tid skolafdelningar i tillsammans fem lokaler äro der förlagda, och dock äro icke långt derifrån vid Vladimirs- och Andregatorna åtta lokaler, alla mindre ändamålsenliga än lokalerna i Barnhemmet, för folkskolornas räkning uppyrda. Dessa förhållanden och den omständigheten, att fruntimmersföreningen icke mera i lika stor utsträckning som förut använder sitt Barnhem för dermed ursprungligen afsedt ändamål hade föranlett redan nämnda underhandling med fruntimmersföreningen; och hade folkskoledirektionen efter mottagandet af föreningens definitiva anbud anställt besigtning af huset och funnit, att med nödiga ändringar af

rummen, förutom de fem lokaler, som redan finnes, sex nya skollokaler kunna i huset inredas, samt att kostnaden härför af folkskoledirektionen beräknats komma att icke öfverstiga 10,000 mark. För en totalkostnad af 90,000 mark, hvilken folkskoledirektionen ansett vara icke för hög, då för sämre skolsalar, än de Barnhemmet erbjuder, måste betalas 1,000 mark per lokal, skulle därför genom inköp och ändring af Barnhemshuset vid Lappviksgatan erhållas elfva skolsalar och ett par mindre lokaler, som kunde åt lärarinnor uthyras.

Sedan Stadsfullmäktige vid den 11 December 1894 hållet sammantråde beslutit remittera de i ärendet tillkomna handlingarna till Drätselkammaren, som egde med utlåtande deri till Fullmäktige inkomma, förordnade Drätselkammaren den 3 sistlidne Januari till syn å Barnhemsbyggnaden, att förrättas af Kammarens ledamot Herr Åström och sekreterare Herr Tallqvist, Arkitekten B. Björnberg och Stadsingenjören H. Norrmén; och anföra nämnde förrättningsmän uti ett till Kammaren inlemnadt syneinstrument af den 11 i denna månad, att vid synen, till hvilken jemväl Folkskoleinspektorn, Magistern V. Öhberg på kallelse sig infunnit, framgick:

att byggnaden var i öfverhufvudtaget väl underhållet skick;

att genom borttagande i densamma af några mellanväggar, tillmurning af en del befintliga dörrar, uppförandet och ombyggnad af ett mindre antal kakelugnar, äfvensom öppnandet af 4 nya fönster i gafvelväggarna och tillmurning af tvenne fönsteröppningar i 2:a våningen af façaden emot Lappviksgatan, inalles 12 för sitt ändamål lämpliga skolrum skulle kunna åstadkommas i byggnaden, hvarjemte lägenheten komme att inrymma 2:ne vindsrum för lärarinnor äfvensom bagarstuga och vaktmästarelokal i källarvåningen;

att uthuset var af trä och något förfallet, hvarför det borde helt och hållet ersättas med en uthusbyggnad af sten; samt

att tomten, hvars areal utgör cirka 7,356 m², är plan och synnerligen lämplig som skoltomt.

Och föreslå synemännen, som uppdragit åt Arkitekten Björnberg att utarbeta särskilda ritningar och uppgöra kostnadsförslag till de vid synetillfället nödig ansedda förändringsarbetena i hufvudbyggnaden, att, då enligt nämnda kostnadsförslag de nödig befunna ändringarna i hufvudbyggnaden uppgå till blott 16,000 mark samt kostnaden för det nya uthuset jemte afloppsledning belöpte sig 5,495 mark 90 penni och således totala kostnaden för ifrågavarande tomt och hus genom meraberörda förändringsarbeten skulle komma att uppgå till endast 101,495 mark 90 penni, hvilken summa måste anses lägre än värdet af den rynliga tomten med derå uppförd, 12 skolsalar inrymmande byggnad, Drätselkammaren måtte hos fullmäktige förorda inköpet af omordade lägenhet för stadens räkning till ett pris af 80,000 mark, samt att åt fruntimmersföreningen måtte öfverlemnas till arrendefri disposition i 50 år, eller om stadsplan för området Berghäll derförinnan

vinner vederbörlig stadfästelse, eganderätt till någon af tomterna 3, 5 eller 6 i kvarteret N:o 302 i ofvannämnda förstad.

För sin del får också därför Drätselkammaren, som ej kan finna annat, än att ett inköp af Barnhemshuset vid Lappviksgatan med afseende å såväl behofvet af flere skolsalar i den trakt af staden, hvarest huset är beläget, som ock den jemförelsevis måttliga afgift detta köp och husets ändamålsenliga inredning för folkskolornas behof skulle ådraga staden, med återställande af remissakten och närslutande dertill ofvan anförda ritningar och kostnadsförslag, äran tillstyrka antagandet af synemännens förslag; dock hvad arrendefrihet under 50 år för någon af tomterna 3, 5 eller 6 i kvarteret N:o 302 uti förstaden Berghäll eller eventuelt stadens afhändande utan ersättning af någon af dem beträffar, härvid fastades det uttryckliga vilkor, att tomten användes för uppförande och underhållande af ett barnhemshus, såsom ock synemännens mening måtte hafva varit. Dessutom har Drätselkammaren, då fråga om inköp af fastighet enligt § 25 uti kommunalförordningen af den 8 December 1873 skall af förstärkta Stadsfullmäktige handläggas, äran föreslå:

att Fullmäktige ville för denna frågas afgörande hos stadens Magistrat anhålla om anställande af val af ökad antal fullmäktige.

Hvad slutligen vidkommer nödiga medel till betäckande af köpeskillingen för huset och utförande af behöfliga förändringar i detsamma, har Drätselkammaren tänkt sig, att därför, i händelse af behof, tillsvidare finge upptagas ett lån på kortare återbetalningstid än två år, samt att Kammaren bemyndigades att beträffande denna sida af ärendet framdeles och i sammanhang med andra möjligen förestående låneoperationer till Fullmäktige inkomma med förslag.

På Drätselkammarens vägnar:

G. v. Christiersson.

Th. Tallqvist.

Kostnadsförslag

till remontarbeten afsedda att värkställas innevarande år 1895 i byggnaden för Barnhemmet å tomten n:o 6 vid Lappviksgatan af Helsingfors stad.

	<i>Fmfc</i>	<i>pi.</i>	<i>Fmfc</i>	<i>pi.</i>
Källarvåningen.				
<i>Twättstugan.</i>				
Taket jämte vaslaget, som förstörts af vattenångor, undanskaffas och ersättes af hvalf å järnvägsskenor.				
28 kv. m. vaslag att rifva och undanskaffa å 1:—	28	—		
9 st. järnvägsskenor till bärare för hvalfven, inberäknadt insättning å 20:—	180	—		
1,600 st. tegel till hvalf, inberäknadt murbruk, inmurning samt rappning af hvalfvet å undre sidan å 100:—	160	—		
2 st. fönsterluffer med bågar, glas och beslag att insätta och oljemåla å 18:—	36	—		
För diverse uppsättningsarbeten.				
<i>Drängrummet.</i>				
20 kv. m. golf att omlägga, hyfla och oljemåla å 2:—	40	—		
2 st. fönsterluffer att förse med nya bågar, glas, beslag och oljemålning å 18:—	36	—		
3 st. dörrar till tvätt- och drängstugan att reparera och oljemåla å 10:—	30	—	510	—
1:sta Våningen.				
<i>Rummen N:ris 1, 2, 3.</i>				
14 m ³ tegelmur, mellanväggar att rifva å 1:80	25	20		
51 m ² kloisong väggar att rifva å —25	12	75		
1 st. inre trätrappa att rifva	20	—		
1 st. dörr i rummet n:o 3 att igenmura	30	—		
35 m ² vaslag i rummen n:o 1 & 2 att reparera medels armering af plankor å hvarera sidan af vasen å 4:—	140	—		
45 l. meter golfskålning på det nya hvalfvet i n:o 3 å —50	22	50		
70 m ² golf i n:ris 1, 2, 3 att omlägga af delvis nya plankor, hyfla och oljemåla å 2:50	17	50		
85 m ² väggyta att undanskaffa tapeterna, vatt-rifva väggarna samt limfärgmåla å —50	42	50		
55 m ² oljefärgspanel att anbringa i rummen 1, 2, 3 till 1,5 meters höjd å 1:25	68	75		
Transport	379	20	510	—

	Transport	379 20	510 —
70 m ² takyta att vattrifva och limfärgmåla	å — 55	38 50	
1 st. kakelugn i n:o 3 att nedrifva		10 —	
1 st. ” i n:o 3 att nedrifva och uppmura en ny af vitglaserade kakel		175 —	
<i>N:o 4. Mangelrum samt N:ris 4, 5, 6.</i>			
14 m ³ tegelmur att rifva i n:ris 4, 5, 6	å 1: 80	25 20	
1 st. inre trätappa jämte kloisong vägg att rifva		12 —	
1 st. dörr i n:o 4 att igenmura, rappa och efterputsas		30 —	
1 st. större köksspisel att rifva		10 —	
1 st. kakelugn att nedrifva		10 —	
70 m ² golf att upptaga och omlägga med del- vis nya plankor, hyfling och oljemålning å 2: 50		17 50	
1 st. ny kakelugn att uppmura af vitglaserade kakel, komplett		175 —	
1 st. ny kakelugn att uppmura af vitglaserade kakel, jämte grund, upphuggning af nytt rökrör och ny skorsten, komplett		350 —	
85 m ² väggyta tapeter att undanskaffa, vatt- rifva och limfärgmåla	å — 50	42 50	
40 m ² oljefärgspanel, 1,5 m hög	å 1: 25	50 —	
30 m ² takyta i n:o 4 att rappa, putsas och lim- färgmåla	å 1: 20	36 —	
40 m ² takyta i n:o 5, 6 att vattrifva och lim- färgmåla	å — 55	22 —	
2 st. friskluftsventiler med tyngd, upphugg- ning och insättning, area	å 30: —	60 —	
<i>Rummet N:o 7.</i>			
44 m ² kloisong vägg att rifva	å — 25	11 —	
80 m ² golfvaslag att reparera förmedels arme- ring af vasarna å bägge sidor med plan- kor, delvis nya golfplankor, hyfling och oljemålning	å 6: 50	520 —	
79 m ² väggyta att borttaga tapeterna, vattrifva och limfärgmåla	å — 50	39 50	
55 m ² väggpanel att oljemåla	å 1: 25	68 75	
4 st. dörrar att igenmura och efterputsas	å 30: —	120 —	
80 m ² takyta att vattrifva och limfärgmåla	å — 55	44 —	
1 st. ny fönsteröppning att upphugga, förse med karm, dubbla bågar, glas beslag och oljemålning		100 —	
2 st. friskluftsventiler 30 × 30 cm att upphugga muröppning, insätta och efterputsas	å 30: —	60 —	
	Transport	2,406 15	510 —

	Transport	2,406 15	510
<i>Rummen N:ris 8, 9.</i>			
6 m ³ tegelmur att rifva	å 1: 80	10 80	
16 m ² kloisong vägg att rifva	å — 25	4 —	
1 st. hållspis att rifva		10 —	
1 st. dörröppning att förstora jämte insättande af ny karm och dörr, med begagnande af gamla deubbattens dörrar, inberäknadt oljemålning		45 —	
1 st. dörr att igenmura jämte rappning och efterputsning		30 —	
48 m ² golf att hyfla och oljemåla	å 2: —	96 —	
62 m ² väggyta tapeter att undanskaffa, vatt-rifva och limfärgmåla	å — 50	31 —	
42 m ² tapeter att borttaga, vattrifva rappning och oljefärgmåla	å 1: 25	52 50	
48 m ² takyta att vattrifva och limfärgmåla	å — 55	26 40	
1 st. ny kakelugn af vitglaserade kakel, komplett med luckor etc.		175 —	
<i>N:o 10. Vestibulen.</i>			
1 st. större ingångsdörr med öfverljus jämte kloisong vägg å sidorna af karmen		150 —	
1 st. större ingångsdörr emellan vestibulen och korridoren		150 —	
19 m ² golfyta att hyfla och oljemåla	å 2: —	38 —	
46 m ² väggyta att vattrifva och limfärgmåla	å — 50	23 —	
31 m ² panel " " " jämte oljefärgspanel	å 1: 25	38 75	
<i>N:o 11.</i>			
48 m ² vaslag att reparera medels armering med dubbla plankor	å 4: —	192 —	
48 m ² golf att upptaga och omlägga med nya plankor, hyfling, oljemålning	å 5: —	240 —	
41 m ² väggyta tapeter att bortskrapa, vatt-rifva och limfärgmåla	å — 50	20 50	
63 m ² väggyta att renskrapa, vattrifva och förse med oljefärgspanel	å 1: 25	78 75	
48 m ² takrappning att nedtaga samt anbringa tak af hyflade och spåntade bräder, inberäknadt hålkälslist och 2:ne gånger fernissning i kulörer	å 2: 50	120 —	
1 st. kakelugn att rifva		10 —	
1 st. ny kakelugn af vitglaserade kakel		175 —	
1 st. " " genomgående till vestibulen med kakelbeklädnad äfven mot vestibulen, med upphuggning af nya rökrör och skorsten		375 —	
1 st. friskluftsventil, 30 × 30 cm		30 —	
	Transport	4,527 85	510

	Transport	4,527 85	510 —
<i>Rummet N:o 12.</i>			
1 st. ny fönsteröppning att upphugga, förse med fönsterluft af karm dubbla bågar, glas, beslag och oljemålning samt efterputs		100 —	
2 st. dörrar att fastmura, efterputs och tapetsera å 30:—		60 —	
2 st. friskluftsventiler 30 × 30 cm å 30:—		60 —	
<i>N:o 13. Korridoren.</i>			
12 m ² kloisong vägg att rifva å — 25		3 —	
44 m ² golf att omhyfla och oljemåla å 2:—		88 —	
80 m ² väggyta att vattrifva och limfärgmåla å — 50		40 —	
53 m ² vägg att vattrifva och förse med oljefärgspanel å 1: 25		66 25	
44 m ² tak att vattrifva och limfärgmåla å — 55		24 20	
1 st. kakelugn af hvitglaserade kakel :		175 —	5,144 30
2:dra våningen.			
<i>Rummet N:o 14.</i>			
80 m ² golf att oljemåla å 1:—		80 —	
1 st. ny fönsteröppning att upphugga, insätta karm, dubbla bågar, glas, beslag; inberäknadt oljemålning		120 —	
1 st. fönsterluft att igenmura :		40 —	
2 st. dörröppningar att igenmura, rappa och putsa å 30:—		60 —	
För efterputsningar, tapetsering och uppsnyggning			
1 st. friskluftsventil, 30 × 30 cm :		30 —	
<i>Rummet N:o 15.</i>			
1 st. dörröppning att igenfylla :		30 —	
67 m ² golf att hyfla och oljemåla å 2:—		134 —	
155 m ² väggyta tapet att reparera å — 75		116 25	
67 m ² takyta rappning att borttaga och förse med hyflade och spåntade bräder, inberäknadt hålkälslist, fernissning i kulörer å 2: 50		167 50	
1 st. friskluftsventil, 30 × 30 cm :		30 —	
1 st. ny kakelugn jämte upphuggning af rökrör . . .		350 —	
<i>Rummet N:o 16.</i>			
51 m ² golfyta att hyfla och oljemåla å 2:—		102 —	
1 st. dörr att upphugga och anbringa i det stora fönstret åt korridoren, med användande af gammal deubbattensdörr :		25 —	
	Transport	1,284 75	5,654 30

	Transport	1,284 75	5,654 30
1 st. kakelugn att reparera		15 —	
51 m ² takyta rappning att borttaga och förse med hyflade och spåntade bräder, inberäknadt hålkålslist, fernissning i kulörer	å 2: 50	127 50	
135 m ² väggyta tapeter att reparera	å — 75	101 25	
<i>Rummet N:o 17.</i>			
79 m ² golftyta att oljemåla	å 1: —	79 —	
1 st. fönsteröppning att upphugga och förse med karm, dubbla bågar, glas, beslag, inberäknadt oljemålning		120 —	
1 st. fönsteröppning att igenmura		40 —	
2 st. dörröppningar att igenmura, rappa och efterputsa	å 30: —	60 —	
2 st. kakelugnar att reparera	å 15: —	30 —	
79 m ² takyta att nedtaga rappningen och förse med hyflade och spåntade bräder	å 2: 50	197 50	
För reparation af väggtapeter m. m.		35 —	
2 st. friskluftsventiler	å 30: —	60 —	
<i>Rummen N:ris 18, 19, 20.</i>			
3 st. eldstäder att rifva	å 10: —	30 —	
1 st. ny kakelugn att uppmura af hvitglaserade kakel . .		175 —	
1 st. " " jämte upphuggning af nytt rökrör och förstoring af skorsten		350 —	
13 m ³ tegelmur att rifva	å 1: 80	23 40	
32 m ² golf att upptaga i n:o 20, omlägga med nya plankor och oljemåla	å 2: 50	80 —	
38 m ² golf i n:ris 18, 19 att hyfla och oljemåla	å 2: —	76 —	
74 m ² väggyta att renskrapa, vattrifva och limfärgmåla	å — 50	37 —	
55 m ² d:o d:o att förse med oljefärgspanel	å 1: 25	68 75	
32 m ² vaslag att reparera	å 4: —	128 —	
35 m ² takyta att nedtaga putsa och bekläda takent med hyflade och spåntade bräder, inberäknadt hålkålslist och fernissning i kulörer eller oljemålning	å 2: 50	87 50	
33 m ² takyta att vattrifva och limfärgmåla	å — 55	18 15	
2 st. friskluftsventiler	å 30: —	60 —	
<i>Rummen N:ris 21, 22, 23.</i>			
13 m ³ tegelmur att rifva och undanskaffa	å 1: 80	23 40	
1 st. hällspis att rifva		10 —	
1 st. kakelugn att rifva		10 —	
1 st. spiraltrappa att rifva		10 —	
	Transport	3,337 20	5,654 30

	Transport	3,337 20	5,654 30
32 m ² golfvaslag i n:o 21 att reparera medels armering med dubbla plankor	å 4: —	128 —	
70 m ² golf att omlägga och hyfla, oljemåla	å 2: —	140 —	
74 m ² väggyta att renskrapa, vattrifva och limfärgmåla	å — 50	37 —	
55 m ² väggyta att renskrapa, vattrifva och förse med oljefärgspanel	å 1: 25	68 75	
70 m ² takyta att vattrifva och limfärgmåla	å — 55	38 50	
1 st. ny kakelugn af vitglaserade kakel, grund å hvalf, upphuggning af rökrör, skorsten		350 —	
2 st. friskluftsventiler	å 30: —	60 —	
<i>N:o 24. Korridoren.</i>			
11 m ² kloisong vägg att rifva	å — 25	2 75	
44 m ² golftyta att hyfla och oljemåla	å 2: —	88 —	
112 m ² väggyta att vattrifva och limfärgmåla	å — 50	56 —	
53 m ² " " " " oljefärgspanel " " " "	å 1: 25	66 25	
44 m ² takyta att rifva, putsa och bekläda taket med hyflade och panelade bräder, inberäknadt hålkålslist och fernissning i kulörer	å 2: 50	110 —	4,482 45
Vindsvåningen.			
<i>Rummen N:ris 25, 26.</i>			
57 m ² golf att hyfla och oljemåla nytt vaslag ofvan stora salen	å 2: —	114 —	
118 m ² vaslag att rifva samt ersätta med nytt vaslag af 15 × 27 cm, inberäknadt trossbottens bräder och ribbor, fyllning, blindbotten och brandbotten i lerbruk med tillgodogörande af förefintligt möjligen dugligt material	å 6: —	708 —	
2 st. hängvärk till bärare af vaslagen att reparera och förstärka	å 100: —	200 —	
44 m ² vaslag öfver korridoren att rifva och ersätta med nytt, vasarna 15 × 27 cm, som ofvan	å 6: —	264 —	
<i>Trapphuset.</i>			
2 st. större dörrn jämte karm, med öfverljus, att anbringa i trappan till 1:sta våningen	å 100: —	200 —	
1 st. större dörr i trappan till vindsvåningen		100 —	
190 m ² tak och väggyta att vattrifva och limfärgmåla	å — 55	104 50	
	Transport	1,690 50	10,136 75

86 m ² väggyta att vattrifva jämte oljefärgspanel	Transport	1,690 50	10,136 75
35 m ² vägg och takyta i förstugan att vattrifva och limfärgmåla	å 1: 25	107 50	
	å — 55	19 25	1,817 25
	<i>Imf.</i>	—	11,954 —
Järnbjälkar.			
1 st. järnbjälke för bärare af vaslagen emellan rummen n:ris 1—2.			
336 kg 300 mm	å — 30	100 80	
448 kg I järnbärare emellan n:ris 2—3 305 mm	å — 30	134 40	
336 kg järnbjälke för bärare af vaslagen emellan rummen n:ris 18—19 300 mm	å — 30	100 80	
476 kg järnbjälkar för bärare af vaslagen emellan rummen n:ris 19—20 äfvensom den däröfver befintliga muren, 406 mm	å — 30	142 80	
476 kg d:o d:o	å — 30	142 80	
336 kg bärare 300 mm n:ris 5—6	å — 30	100 80	
448 kg " 305 " " 4—5	å — 30	134 40	
336 kg " 300 " " 22—23	å — 30	100 80	
476 kg " 406 " " 21—22	å — 30	142 80	
476 kg " 406 " " 21—22	å — 30	142 80	1,243 20
Förstugan.			
35 m ² vägg och tak att vattrifva och limfärgmåla	å — 55	19 25	
Diverse.			
15 st. dörrar att måla och reparera	å 10 —	150 —	
59 st. fönsterluffter att måla såväl ut- som invändigt samt delvis reparera	å 12 —	708 —	877 25
	<i>Imf.</i>	—	14,074 45
För diverse oförutsedda utgifter		—	1,925 55
	<i>Imf.</i>	—	16,000 —

Helsingfors i april 1895.

Rich. Björnberg.

Material- och kostnadsförslag

till en latrinbyggnad afsedd att uppföras å tomten N:o 6 vid Lappviksgatan i Helsingfors.

		<i>Fmf.</i>	<i>pi.</i>	<i>Fmf.</i>	<i>pi.</i>
35 m ³ grundgräfnng jemte återfyllning kring grundmurarna	å 1:—	35	—		
7 m ³ jord att tillstampa till fyllning för golf	å 2:—	14	—		
30 m ³ grundmur för väggar, eldstäder och trappor; material och arbete	å 6:—	180	—		
17 m ² sockel af kilad sten med vertikala fogar och huggen fas; material, arbete och fogstrykning	å 11:—	187	—		
4 st. trappor af huggen granit inberäknadt läggning	å 40:—	160	—		
22,000 st. tegel till väggar, hvalf, skorsten och brandmur att innura, komplett med bruk, ställningar och handtlangning	å 90:—	1,980	—		
135 m ² rappning och putsning af inre väggar, hvalf, skorsten å vinden m. m.; material och arbete	å —:80	108	—	2,664	—
<i>Timmermansarbeten.</i>					
84 löp. m. takstolssparrar 10×12 cm att hop-hugga och uppsätta; material och arbete	å —:50	42	—		
50 m ² brädvägg af hyflade och spåntade bräder, 35 mm, jämte fernissning å hvardera sidan	å 2:50	125	—		
14 m ² brädvägg, 20 mm, af hyflade och spåntade bräder jämte fernissning å hvardera sidan för afskiljande af sitserna från hvarandra	å 2:—	28	—		
76 löp. m. spiror till brädväggarna, 10×12 cm	å —:50	38	—		
19 " " d:o till d:o, 10×10 cm	å —:40	7	60		
20 " " enkel taklist af trä jemte fernissning	å —:40	8	—		
17 st. sitser jämte lock	å 10:—	170	—	418	60
<i>Asfalteringsarbeten.</i>					
36 m ² asfaltgolf på betong underlag	å 5:10	183	60		
15 " asfalttjärning af sockel och grundmur	å 1:10	16	50		
12 " asfaltisoleringsskikt	å 1:65	19	80		
	Transport	219	90	3,082	60

	Transport	219 90	3,082 60
19 löp. m. asfaltlist, 12 cm hög	å 2:05	38 95	
För asfaltmurning och blyplåtbeklädnad af väggen i pissoiren		100 —	358 85
<i>Järn- och plåtslagarearbeten.</i>			
11 st. järnvägsskenor till bärare af hvalf, inberäknadt uppsättning	å 20:—	220 —	
65 m ² takyta jämte läkt att täcka med galvaniserad plåt, inberäknadt ventilationskorsten jämte därtill hörande plåtarbeten samt vattenlister, fönsterbleck.	å 4:80	312 —	
9 löp. m. stuprännor jämte knän och trattar, 12 cm diameter	å 5:—	45 —	577 —
<i>Eldstäder.</i>			
1 st. ventilationsugn jämte järnkamin, komplett		300 —	
1 „ kakelugn af tegel, komplett		75 —	375 —
<i>Sumköp och diverse.</i>			
6 st. fönsterluster med karmar, dubbla bågar, glas, beslag och oljemålning, kompletta	å 35:—	210 —	
4 „ enkla dörrar med karmar, lås, beslag och oljemålning	å 40:—	160 —	
1 „ större d:o d:o	å 45:—	45 —	
2 „ vindfönster, kompletta	å 10:—	20 —	435 —
			4,828 45
För diverse			171 55
	Summa Fmk	— —	5,000 —

Helsingfors, i April 1895.

Rich. Björnberg.

DIREKTIONEN

för

HELSINGFORS STADS FOLKSKOLOR

Helsingfors,

den 5 december 1894.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Helsingfors.

Alt sedan år 1870 eller i nära tjugufem års tid hafva stadens folkskolor haft rum upphyrda i det s. k. Barnhemmet vid Lappviksgatan, tillhörigt Fruntimmersföreningen i Helsingfors. Till en början var endast en lokal för skolorna därstädes hyrd, men under årens lopp, då trakten söder om Lappviksgatan blef mera bebyggd och folkskolornas antal där tilltog, upphyrdes i Barnhemmet för skolornas behof det ena rummet efter det andra, så att för närvarande tio skolafdelningar i tillsammans fem lokaler äro där förlagda. Och dock äro icke långt därifrån vid Vladimirs- och Andregatorna åtta lokaler, alla mindre ändamålsenliga än lokalerna i Barnhemmet, hyrda för folkskolornas räkning.

Dessa förhållanden och den omständigheten, att Fruntimmersföreningen icke mera i lika stor utsträckning som förut använder sitt Barnhem för därmed ursprungligen afsedt ändamål, hafva föranlett bemälda förening att erbjuda hela huset till inköp åt stadens folkskolor. Folkskoledirektionen har med anledning däraf anställt besiktning af huset och funnit, att med nödiga ändringar af rummen förutom de fem lokaler, som redan finnas, sex nya skollokaler kunna i huset inredas. Kostnaderna för dessa ändringar och inredningar hafva af direktionen beräknats komma att icke öfverstiga tiotusen mark. I följd häraf, och då det pris Fruntimmersföreningen begär för huset utgör åttatiotusen mark, skulle byggnaden färdigt inredd med elfva skolsalar och ett par mindre lokaler, som kunde åt lärarinnor uthyras, kosta nittiotusen mark, ett pris som, äfven om en nedprutning af detsamma ej kunde utvärkas, folkskoledirektionen icke ansett vara för högt, då för sämre lokaler, än de Barnhemmet erbjuder, måste betalas ettusen mark per lokal.

Folkskoledirektionen anser det därför vara fördelaktigt för staden att inköpa huset till det begärda priset, åttatiotusen mark, då de lokaler som i detsamma finnas och kunna inredas, för all framtid komma att för folkskolorna behövas.

Fruntimmersföreningens skrifvelse i ärendet bilägges.

På folkskoledirektionens vägnar:

F. Gustafsson.

Elis Lagerblad.

Till Folkskoledirektionen i Helsingfors.

Sedan Fruntimmersföreningen till behandling förehaft frågan om föryttring af dess egande för ett barnhem uppförda byggnad vid Lappviksgatan i denna stad, hvilken byggnad komme att af Helsingfors kommun såsom folkskola användas och hvarjemte besittningsrätten till den staden tillhöriga tomt, å hvilken samma byggnad befinnes, jemväl komme att Föreningen frångå, har Föreningen härutinnan fattat sådant beslut, att ifrågavarande byggnad finge försäljas och jemte besittningsrätten till tomten Föreningen frångå, dock, med hänsyn till den kostnad byggnadens uppförande betingat, icke till erbjudet pris af sjuttiofemtusen mark, utan emot en Föreningens faktiska byggnadskostnader allaredan understigande försäljningssumma af åttatiotusen mark, hvarförutom Föreningen aktat nödigt bestämma, att försäljningen borde ske endast på det vilkor, att annan sådan för uppförande af ett barnhem lämplig tomtplats, hvarmed Föreningen kunde nöjas, blefve af staden utan ersättning till Föreningen upplåten.

Jemte det Föreningen härom har äran underrätta, motser Föreningen i sinom tid meddelande om det beslut, hvartill frågans behandling hos vederbörande myndighet kan föranleda. Den 8 november 1894.

Å Fruntimmersföreningens vägnar:

Alice Borgström.

Ordförande.

Handlingar rörande reglemente för stadens dårvårdsinrättningar och dermed sammanhängande frågor.

FATTIGVÅRDSSTYRELSEN

i

Helsingfors,

H:fors den 18 April 1895. Till Herrar Stadsfullmäktige i Helsingfors.

N:o 86.

I remissresolution för den 19 Mars har Fattigvårdsstyrelsens yttrande inforrats rörande utskottsbetänkandet N:o 12 med förslag till reglemente för dårvårdsinrättningen å fattiggården; och får till fullgörande häraf Fattigvårdsstyrelsen äran afgifva, att enligt dess mening borde, då inrättningen i fråga underlyder Fattigvårdsstyrelsen och utgör en afdelning af fattiggården, någon bestämmelse ingå om föreståndarens för fattiggården förhållande till betjeningen vid dårvårdsafdelningen.

Enligt reglementet eger han endast rätta sig efter läkaren, men är icke befogad att fordra lydnad och ordning af betjeningen. Skulle läkaren bo å inrättningen och ständigt vara att tillgå, kunde han personligen leda allt och inspektoren vid behof vädja till läkaren, men då sådant nu icke är förhållandet, synes ordningen likväl fordra att under hans frånvaro föreståndaren å platsen hörsammas i frågor, som icke beröra de sjukas behandling.

I utskottets motiv framhålles väl att inspektoren har husbondevälde öfver alla vid inrättningen anställda betjente, men i reglementet har man omsorgsfullt undvikit att beröra detta viktiga förhållande. Fattigvårdsstyrelsen får derföre förslå att till § 17 åtminstone skulle göras ett tillägg, „och gäller för öfrigt det för fattigvården fastställda reglemente till efterrättelse“.

Vidkommande slutligen reservationen, så finner Fattigvårdsstyrelsen den alldeles obefogad, ity att reservanten icke närmare tagit reda på under hvilka betingelser förordningen af den 17 Mars 1879 stadgar att en person anses såsom fattighjon. Hvarken kan den som betalar för sig eller tillfälligtvis vistas inom fattiggården hållas för fattighjon, om ock kommunen ansett det för dess ekonomiska förvaltning fördelaktigt att förena dårvården med fattigvården. Kommer dessutom till denna dårvårdsafdelning att ifrån statens vårdanstalter öfverföras de patienter, som nu vårdas i dessa på fattigvårdens bekostnad, måste sjelfallet

antalet betalande platser blifva ytterst ringa och antagligt är, att dylika patienter om något år alldeles icke kunna emottagas, så farhågan af det stötande för allmänheten att intagas i fattiggårdens dårvårdsafdelning snarligen bortfaller.

Remisshandlingarna återställas härjemte.

På Fattigvårdsstyrelsens vägnar:

Ludvig Bengelsdorff.

B. Sirén.

HELISOVÅRDSNÄMNDEN

i

Helsingfors.

H:fors den 5 April 1895.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

N:o 16.

I remiss för den 19 sistlidne Mars hafva Stadsfullmäktige för utlåtande till Helsovårdsnämnden insändt ett utskottsbetänkande af den 15 i samma månad med förslag till reglemente för dårvårdsinrättningen å fattiggården.

Vid i dag skedd behandling af detta ärende har Nämnden ej funnit skäl till andra anmärkningar emot berörda förslag än att Nämnden beträffande stili-seringen af § 1 förenat sig om den af undertecknad af Schultén såsom ledamot af ofvanantydde utskott afgifna reservation, och beträffande ordalagen i § 7 ville föreslå orden „i samråd med inrättningens läkare“ i stället för orden „i händelse inrättningens läkare funnit sjukdomen vara styrkt“, hvilka ord borde bortfalla.

Nämnden anhåller tillika få påpeka att derest ifrågavarande reglemente vinner Stadsfullmäktiges godkännande, detta förutsätter betydande förändringar i läkarevårdens handhafvande å fattiggården och i Tölö distrikt, hvarom Nämnden i dag till Stadsfullmäktige aflåtit särskild skrifvelse.

På Helsovårdsnämndens vägnar:

M. W. af Schultén.

R. Vuorio.

HELISOVÅRDSNÄMNDEN

i

Helsingfors.

H:fors den 5 April 1895.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

N:o 17.

Under hänvisning till Helsovårdsnämndens i dag under N:o 16 aflåtna skrifvelse beträffande reglementet för dårvårdsinrättningen vid stadens fattiggård, får nämnden beträffande läkarevården vid stadens arbets- och fattiggårds såväl sjuk- som dårafdelning meddela att densamma för det närvarande enligt den för distriktsläkarene gällande, af guvernören i länet den 23 mars 1892 fastställda instruktion handhafves af läkaren i Tölö distrikt; och åligger det berörde läkare att i sådant afseende besöka fattiggården hvarje helgfri dag och derutöver, vid förekommande fall på kallelse af inrättningens föreståndare. Någon vidare instruktion har för bemälda läkare med afseende å denna del af hans verksamhet icke utfärdats och har t. o. m. de sjukas in- och utskrifning på fattiggårdens sjukhem skett icke enligt läkarens föreskrifter utan genom fattiggårdsinspektören på grund af honom enligt reglemente tillkommande husbondevälde å inrättningen. För sin verksamhet vid fattiggården, särdeles för dermed förenade resor till och ifrån inrättningen har ifrågavarande distriktsläkare sedan år 1892 uppburit 600 mark årligen.

Då sinnessjukanstalten å den invid fattiggården liggande villan Stengård i oktober månad 1894 blef färdig uppförd, hemställde nämnden, på de skäl som närmare finnas omförmälda i dess skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 8 sistlidne november att medicinlicentiaten Emil Hougberg till den 1 instundande juni måtte antagas till läkare vid anstalten emot en aflöning af 200 mark i månaden eller således 2,400 mark om året.

Enligt det af ett utaf Stadsfullmäktige nedsatt utskott utarbetade förslag till reglemente för dårvårdsinrättningen vid fattiggården, hvilken innefattar såväl fattiggårdens äldre dårvårdsanstalt, som den nya anstalten på Stengård, bör en kompetent läkare för nämnda inrättning anställas. Nämnden håller före att åt samma läkare borde anförtros jemväl den öfriga sjukvården på fattiggården.

En aflöning af 3,000 mark i året, eller 600 mark mera än det medicinedoktorn Hougberg tillagda, tyckes nämnden böra tilldelas nämnda läkare. I öfverensstämmelse med läkareplatserna vid Maria sjukhuset, borde denna läkaretjenst besättas för en tid af sex år.

Genom denna anordning blefve distriktsläkaren i Tölö befriad från all befattning med arbets- och fattiggården och deraf borde äfven följderna vara att hans arvode borde minskas med de 600 mark han för detta sysslande uppbär. Men

med afseende derå att på sätt ur nämndens årsberättelser framgår — denne distriktsläkares sjuknummer är större än distriktsläkarens i Berghälls distrikt — ehuru denne dock i arvode uppbär 4,000 mark — och distriktet dessutom är särdeles vidlyftigt, hvilket förorsakar resor och kostnader, måste nämnden anse att läkarens i Tölö distrikts löneförmoner fortfarande borde bibehållas vid det gamla.

På grund af ofvanstående vill nämnden hos Stadsfullmäktige hemställa:

att en läkare med skyldighet att handhafva läkarevården vid stadens arbets- och fattiggårds såväl sjuk- som sinnessjukafdelning som ock å sinnessjukanstalten å Stengård mot ett årligt arvode af 3,000 mark måtte från och med den 1 juni innevarande år för en tid af sex år i stadens tjänst anställas.

Orsaken till att tjänsten redan den 1 instundande juni borde anställas är att med denna dag utgår den tid, för hvilken distriktsläkaretjänsten i Tölö är besatt och läkarevården å fattiggården bör af honom handhafvas. Angeläget vore väl att nödig instruktion för den blifvande läkaren derförinnan hunne utarbetas och vederbörligen fastställas. Men då detta med afseende å tidens knapphet ej kan åstadkommas ville nämnden hemställa *att tjänsten ifråga blefve ledig anslagen med skyldighet för den blifvande innehafvaren att ställa sig till efterrättelse de instruktioner som i vederbörlig ordning framdeles kunna honom meddelas.* Och skall nämnden med det snaraste inkomma med förslag till reglemente för den del af sjukvården på fattiggården som icke gäller de sinnessjuka.

På grund af hvad nämnden ofvan anført beträffande tiden för utgörande af distriktsläkarens i Tölö tjänsteverksamhet får nämnden slutligen hemställa *att Stadsfullmäktige, med bibehållande af bemälda läkare vid de löneförmoner 3,600 mark han härintill åtnjutit men med befriande af honom från läkarevården vid stadens arbets- och fattiggård, ville anmoda Magistraten att anslå berörda tjänst ledig att i vanlig ordning från den 1 instundande Juni ansökas.*

M. W. af Schultén.

R. Vuorio.

MAGISTRATEN

i

Helsingfors,

den 20 April 1895.

N:o 86.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Styrkt afskrift af Guvernörens i länet skrifvelse för den 13 innevarande April, med anledning af Fattigvårdsinspektörens hos Guvernören framställda anmärkning derom att reglementet ej mindre för den å Stengård inrättade afdelningen för sinnessjuka, än äfven för dårvårdsafdelningen vid stadens arbets- och fattiggård ännu icke blifvit i behörig ordning faststaldt, får Magistraten äran härjemte i afseende å kännedom öfversända.

På Magistratens vägnar:

E. Öhman.

G. v. Pfaler.

GUVERNÖREN

i

NYLANDS LÄN.

LANDSKANSLIET.

H:fors, den 13 April 1895.

N:o 689.

Till Magistraten i Helsingfors.

Sedan Fattigvårdsinspektören i skrifvelse af den 13 November 1894 hos mig anmält, att han vid verkstald inspektion å arbets- och fattiggården i denna stad erfarit, bland annat, att för den i samband med sagda anstalt å Stengård nyligen inrättade afdelningen för sinnessjuka, lika litet som för den å arbets- och fattiggården tidigare förefintliga dårafdelningen, reglemente blifvit stadfäst, med anledning hvaraf stadens fattigvårdsstyrelse infordrad förklaring aflemnad, hvilken förklaring fattigvårdsinspektören bemött, bifogande bemötandet läkarens vid arbets- och fattigvården, Doktor W. Cygnæus' till Fattigvårdsinspektören aflåtna skrifvelse för den 25 November 1894, så har Medicinalstyrelsen i skrifvelse af den 27 nästvikne Mars yttrande i saken afgifvit.

På grund af det, som skriftvexlingen i ärendet gifvit vid handen, har jag ansett mig böra, med närslutande af Doktor Cygnæus' förenämnda skrivelse i bestyrkt afskrift, fästa Magistratens uppmärksamhet ej mindre vid nödvändigheten af att vid uppgörandet af förslag till reglemente för dårhuset å Stengård samt dår- och sjukafdelningarna å arbets- och fattiggården, hvilket torde af Stadsfullmäktige uppdragits åt ett utskott, de i sistnämnda skrivelse påpekade missförhållanden måtte beaktas samt genom lämpliga stadganden undanrödjas och förebyggas, än äfven dervid att, enär sagda missförhållanden menligt inverka på sjukvården vid anstalten, och deras snara afhjelpande fördenskull är af nöden, utarbetandet af förenämnda förslag borde med största möjliga skyndsamhet bedrifvas.

Enär jag ansett interimis åtgärder nödiga till afhjelpande, såvidt möjligt, af meranämnda missförhållanden beträffande sjukvården vid stadens arbets- och fattiggård, intilldess förenämnda reglemente hinner blifva utarbetadt och vederbörligen fastställt, har jag förordnat, att fattigvårdsstyrelsen eger att i sådant afseende träffa öfverenskommelser med Doktor Cygnæus och fattiggårdens förståndare samt i samråd med dessa personer vidtaga lämpliga anordningar, hvarå de vidtagna åtgärderna böra underställas Helsovårdsnämndens pröfning och godkännande.

Härom behagade Magistraten vederbörande förständiga samt tillika tillse det mina i förenämndt afseende meddelade föreskrifter varda iakttagna, hvarjemte Magistraten behagade till mig inberätta om de åtgärder, som af fattigvårdsstyrelsen i saken vidtagas.

Hjalmar Palin.

Axel Th. Möller.
t. f.

Till Fattigvårdsinspektören i Finland G. A. Helsingius.

Af förekommen anledning får härmed jag anmäla det enligt min uppfattning sjukvården vid stadens arbets- och fattiggård, som enligt Instruktionen för distriktsläkarene i Helsingfors § 7 tillkommer mig, icke motsvarar billiga fordringar, såvida icke läkarens ställning vid inrättningen förändras. Sålunda ske intagning å och utskrifning från lasarettet och dårafdelningen ej uteslutande enligt läkarens föreskrift, hvarigenom åtskilliga oegentligheter uppstått särskildt beträffande

sinnessjukes vård. En förändring i detta afseende är utan tvifvel fullkomligt nödvändig för att få sjukvården å ofvannämnda inrättning ställd på ett ändamålsenligare och med tidens kraf mera öfverensstämmande sätt och anhåller jag förty att Herr Inspektören ville vidtaga de åtgärder, hvartill omständigheterna tilläfväntys kunna föranleda. Helsingfors, den 25 Nov. 1894.

W. Cygnæus.

Med. och Kirurg. Dr Distriktsläkare.

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-Aktiebolagets Tryckeri, 1895.

*Handlingar angående förslag till nytt reglemente för
fattigvården i Helsingfors.*

FATTIGVÅRDSSTYRELSEN

i

Helsingfors,

H:fors, den 27 April 1895.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Helsingfors.

N:o 90.

Sedan Fattigvårdsinspektören G. A. Helsingius hos Guvernören gjort särskilda anmärkningar emot nu gällande reglemente för fattigvården i Helsingfors, hafva Herrar Stadsfullmäktige uppdragit åt ett utskott att bereda ärendet, derå, efter det utskottet fullgjort uppdraget *), Herrar Stadsfullmäktige i remiss af den 18 September sistlidet år anmodat Fattigvårdsstyrelsen att öfver berörda förslag till reglemente infordra inspektorens för fattiggården utlåtande samt dermed, jemte eget yttrande, inkomma, hvarhos handlingarna äfven bilagts ett af Fattigvårdsinspektören afgifvet skildt förslag i ämnet. (Bil. till N:o 13 för 1894.)

Vid jemförandet af dessa förslag med hvarandra har Fattigvårdsstyrelsen funnit desamma i princip och öfverhufvud i allt väsentligt öfverensstämma med hvarandra. Fattigvårdsinspektören Helsingius' förslag skiljer sig från utskottets främst deri, att i detsamma finnes intagna bestämmingar från gällande förordning af den 17 Mars 1879, angående allmänna fattigvården i landet, hvaremot i utskottets förslag endast hänvisats till denna författning, äfvensom att Fattigvårdsinspektören Helsingius intagit en mängd detaljbestämmingar. I likhet med utskottet håller Fattigvårdsstyrelsen det för oegentligt att i ett reglemente, som skall af lokala myndigheter fastställas, intaga stadganden, föreskrifna i allmän lag; än mindre riktigt torde det vara att, på sätt Fattigvårdsinspektören förfarit, låta lagens stadganden inflyta med andra ord än dess egna. Lämpligare och riktigare synes då utskottets förslag, att som ett skildt supplement aftrycka de §§ ur allmänna förordningen, som hafva direkt afseende å vården om de fattige. Likaledes vill Fattigvårdsstyrelsen understöda utskottet deri, att ifrågavarande reglemente icke bör belastas med en mängd detaljbestämmingar och föreskrifter, de der ankomma å Fattigvårdsstyrelsen att utfärda samt derigenom binda styrel-

*) Se Stadsfullmäktiges tr. handl. för år 1894 N:o 13.

sens handlingsfrihet. En sträng granskning skall äfven finna Fattigvårdsinspektörens bestämmingar otillräckliga för att tillfredsställa alla fordringar, och för närvarande är endast fråga om reglemente för fattigvårdens handhavande i allmänhet och icke om skilda styrelsen underlydande inrättningar, eller fattiggården med dertill hörande arbetsinrättning, dårdvårdsafdelning och sjukhem, hvilka alla påkalla och delvis redan hafva skilda reglementen eller ordningsreglor, som nu i detta sammanhang icke lämpligen kunna göras till föremål för handläggning.

Fattigvårdsstyrelsen har derföre vid granskningen af dessa förslag hufvudsakligen följt det af utskottet uppgjorda. Då detta icke odeladt omfattats, har, efter det ärendet behandlats af en skild delegation af styrelsens medlemmar, Fattigvårdsstyrelsen utarbetat ett skildt förslag till reglemente, som här närslutes och rörande hvilket Fattigvårdsstyrelsen beder få framhålla följande:

Vidkommande de olika slagen af fattigvård, som af kommunen komme att de hjälpbehöfvande tilldelas, har Fattigvårdsstyrelsen vid jemnförelse emellan utskottets förslag, art. I, § 2 och Fattigvårdsinspektören Helsingius' förslag § 9 väl ansett det förra något sammanträngdt, men dock föredragit detta framför det af Fattigvårdsinspektören föreslagna. Härvid har Fattigvårdsstyrelsen dock önskat hafva framhållet att de personer, som intagas i stadens arbetsinrättning, jemväl inrymmas under § 2. Då arbetsinrättningen utgör en betydande del af stadens fattiggård, såsom varande en underafdelning af densamma, har Fattigvårdsstyrelsen uti § 2 samt på öfriga ställen, der ordet „fattiggård“ förekommer, utbytt detta emot det mera omfattande och riktigare uttrycket „arbets- och fattiggård“.

I § 9, som rör tillfälliga understöd, har införts att dessa böra utgifvas i „penningar eller natura förnödenheter“ för att i möjligaste måtto förebygga missbruk af penningbidragen, som ofta dels aftvingas den fattige af någon dess påpasslige gäldenär omedelbart efter det understödet lyftats, dels ock förbrukas på ett ändamålet icke motsvarande sätt. Härigenom kan dessutom äfven verksammare kontroll uppnås öfver det verkliga behovet hos den hjälpsökande, ty mången har nog samt erfarenhet af att lifsförnödenheter förbises under yrkande af att erhålla penningbidrag för allehanda föregifna behof.

I art. III afviker Fattigvårdsstyrelsens förslag väsentligen från utskottets, i det att Fattigvårdsstyrelsen enhälligt omfattat reservanternas i utskottet åsigt beträffande verkställande direktören. Med åberopande af de utaf reservanterne redan framhållna skäl vill Fattigvårdsstyrelsen, som härutinnan äfven biträdes af föreståndaren för fattiggården, Ekonomiedirektören C. E. Degerholms yttrande, ytterligare endast framhålla det opraktiska och olämpliga att inom en styrelse, som skall handhafva så ömtåliga frågor som de flesta fattigvårdsangelägenheter äro, få tvenne rådande viljor; äro hvardera verksamma och önska se sina åsigt genomförda, skall icke split och missämja uteblifva; försjunker endera åter i likgiltighet är ingen nytta af en sådan funktionär och den andra beredes tillfälle

till godtyckligt förfarande med möjlighet att likväl undandraga sig ansvaret för åtgärden. Skall styrelsen arbeta fullt homogent, är det riktigast att ordföranden äfven bär ansvaret för verkställigheten af styrelsens beslut, hvars rätta innebörd han genom att personligen i alla detaljer förbereda ärendet bäst känner. Utskottets och Fattigvårdsinspektörens förslag nämna väl ingendera att dessa båda befattningar icke kunna handhafvas af samma person, men förslagsställarenes mening har väl icke varit att införa bestämningar, som genast skola kringgås och förbises, utan är väl afsigten med dessa dubbla funktionärer att råda bot mot inom fattigvården påpekade missförhållanden, hvilka dock af det utskott, som uppdragits granska Fattigvårdsstyrelsens tillgöranden, numera torde vara vederlagda. Fattigvårdsstyrelsen har derföre föreslagit endast ordförande, som bör fullgöra alla verkställande direktörens åligganden. Då emellertid ett ofta inträffande ombyte af ordförande särskildt för fattigvårdsärenden vore olämpligt, har det föreslagits att ordföranden skulle väljas på tre år och att hugade kompetente sökande skulle anmodas att inom trettio dagar efter derom införd annons anmäla sig såsom villige att ordförandeskapet emottaga. Då fattigvårdsstyrelsen äfven hyser den mening att fattigvården i dess nuvarande omfång bör förestås af en person, som något så när odeladt egnar tid och arbete åt uppdraget i fråga, har i § 18 intagits att han endast med Stadsfullmäktiges begifvande må innehafva annan befattning.

Från § 19 har Fattigvårdsstyrelsen utelemnat de bestämningar, hvilka gifva ledamöterna i Sörnäs och Tölö en annan ställning än Fattigvårdsstyrelsens öfriga ledamöter. Härtill har Fattigvårdsstyrelsen funnit sig föranlåten af orsak, att Fattigvårdsstyrelsen ansett samtliga dess ledamöter böra hafva lika skyldigheter beträffande fattigvården. Vid behandlingen af frågan om stadens indelning i distrikt, har äfven den uppfattning gjort sig gällande, att fördelningen af distriktsområdena skulle så anordnas att desamma, beträffande arbete, vård och kontroll, blefve såvidt möjligt lika. Då Sörnäs med dess omgifningar inom sig innesluter mera fattigdom än stadens öfriga delar, komme derstädes att uppstå flere än ett distrikt. Dessutom har Fattigvårdsstyrelsen funnit det olämpligt att utdelandet af tillfälliga understöd anförtröddes åt flere än en person, af orsak att enhetligheten vid dessa understöds utgifvande kunde komma att upphöra. Härvid har Fattigvårdsstyrelsen likväl icke förbisett nyttan af att i Sörnäs och Tölö ega lämpliga lokaler, i hvilka emottagning af hjälpbehöfvande m. m., ifall af behof, kunde anordnas. Något stadgande härom i reglementet har dock syntts öfverflödigt och har Fattigvårdsstyrelsen derföre i sammanhang med öfriga anslagsfrågor endast hemställt om medel äfven för anordnande vid behof och efter Fattigvårdsstyrelsens pröfning af provisorisk emottagning i Sörnäs och Tölö samt för upphyrande af derföre nödiga lokaler.

Uti art. IV. § 20 har på förslag af ledamoten i Fattigvårdsstyrelsen Fröken Fanny Palmén införts bland underlydande tjänstemän och betjente äfven en

husmoder för arbets- och fattiggården. Då i arbets- och fattiggården, som utgör ett hem för flere hundra af kommunens medlemmar, äro intagna en mängd ålderstigna och sjuka samt äfven ouppfostrade barn, ligger behovet af en husmoder för detta hem i öppen dag. Att denna brist icke härförinnan uppmärksammas, kommer sig deraf att kommunen varit nog lycklig att vid arbets- och fattiggården hafva anställd en inspektor, hvars hustru af uppoffrande intresse för sin mans arbete och kärlek för saken, verkat som en sådan husmoder. Då detta lyckliga förhållande icke innebär nog skäl för kommunen att förbise behovet af en husmoder vid ifrågavarande inrättning, har förslaget till reglemente i denna del kompletterats.

I § 21 har, angående inspektors kompetensvilkor, tillagts bestämmelse om kännedom i landets hvardera språk, hvaremot vilkoret om insigt i sjukvård och barnauppföstran på husmodern öfverflyttats.

Då det för Fattigvårdsstyrelsen är af gagn att inspektorn är berättigad deltaga i dess förhandlingar, har bestämning härom i § 23 inflyttit.

§ 28 handlar om tillsyningsmän, som äro ställda ordföranden och ledamöterna i Fattigvårdsstyrelsen till biträde. Vid granskningen af förslaget till det nya reglementet har beträffande denna del af fattigvården olika meningar bland styrelsens ledamöter gjort sig gällande. Å ena sidan har framhållits det äfven af Elberfeldersystemet upptagna sättet att för uppsökande af de fattige använda icke underordnad för sitt arbete aflönad betjening, utan intresserade, i ekonomiskt afseende bättre lottade medborgare, hvilka frivilligt åtaga sig detta uppdrag af intresse främst för saken och utan afseende å den större eller mindre ersättning, som erbjudes dem för deras arbete i det allmännas tjenst. Å andra sidan har framhållits att det i praktiken visat sig omöjligt att lita på en sådan offervillighet. Flertalet af Fattigvårdsstyrelsens medlemmar har väl funnit principerna i Elberfelder systemet så beaktansvärda att de önskat se fattigvården i Helsingfors utvecklad, om icke efter detta system, så dock öfverhufvudtaget i en med Elberfeldersystemet öfverensstämmande riktning. I likhet med hvad uti utskottets betänkande beträffande detta system framhållits, hafva dessa ledamöter dock funnit det olämpligt att omedelbart här införa ett alldeles nytt och opröfvadt system, men emellertid velat bidra till att det nu ifrågavarande reglementet åtminstone icke komme att lägga hinder för en utveckling i sådan riktning. Med anledning häraf har äfven Fattigvårdsstyrelsen i sin helhet enats om en sådan lydelse af ifrågavarande § 28 att i densamma icke berördes frågan om olika kvalificerade tillsyningsmän, anseende Fattigvårdsstyrelsen denna fråga bäst lösas genom densammas öfverlemnande till Fattigvårdsstyrelsens framtida erfarenhet och afgörande.

Uti art. VI § 31 har, med anledning af att förslaget om en verkställande direktör samt ledamöternes i Sörnäs och Tölö undantagsställning ur reglementet utgått, nödigblifna förändringar i lydelsen af § beaktats. Af denna §, jemnförd med §§ 18, 19 och 28 framgår huru tillsynen öfver de utom arbets- och fattig-

gården vistande fattiga komme att anordnas. Fattigvårdsstyrelsen har dock ansett det vara på sin plats att här framhålla huru förhållandena tänkts i praktiskt hänseende gestaltat sig. På ledamöterna skulle ankomma att enhvar göra sig fullt förtrogna med förhållandena inom sitt distrikt, i hvilket afseende de egde ställa sig § 19 till efterrättelse. Några obligatoriska emottagningar af fattiga har Fattigvårdsstyrelsen icke velat i reglementet för ledamöterna föreskrifva, af orsak dels att en fordran på hållande af sådana mottagningar, hvilka om de skola vara till någon nytta böra vara dagliga och försiggå på bestämd tid, svårligen kan ställas på Fattigvårdsstyrelsens oaflönade ledamöter, dels det Fattigvårdsstyrelsen icke disponerar öfver lämpliga lokaler, och några anspråk på att dessa emottagningar skulle ega rum i ledamöternas hem icke kan af kommunen uppställas. Den nödställda egde deremot anmäla sig vid ordförandens dagliga mottagningar. Sedan af ordföranden å tryckt blankett införts de uppgifter, som vid en sådan anmälan lemnats, skulle blanketten genom en tillsyningsman öfverstyras till den ledamot, som förestod det distrikt, inom hvilket den hjälpsökande hade sitt hemvist, hvarefter å honom ankom att antingen sjelf eller genom tillsyningsman undersöka fallet. Blanketten ifyllt och med ledamots derå antecknade förslag till åtgärd borde sedan på lämpligt sätt till ordföranden öfverlemnas och den fattige genom honom eller styrelsen erhålla den hjälp eller det besked, hvartill undersökningen föranledt. Detta förfarande skulle äfven vid förnyad anhållan om understöd iakttagas. Der omedelbar hjälp vore af nöden, skulle denna af ordföranden lemnas genast, genom till hands varande tillsyningsman, som förtast möjligt egde undersöka tillståndet och derom hos ordföranden anmäla.

Uti § 34 har berörts, utom dårvården, äfven vården af arbets- och fattiggårdens öfriga sjuka.

Såsom § 38 har införts en bestämmelse, om att ordföranden och inspektorn hvardera vore berättigade till semesterledighet. En sådan ledighet från det för dessa personer nog betungande göromål, har synts Fattigvårdsstyrelsen väl behöflig.

Då Fattigvårdsstyrelsen icke till alla delar omfattat utskottets förslag till reglemente, har Fattigvårdsstyrelsen äfven ansett den för vederbörande funktionärer och utförandet af fattigvårdens angelägenheter föreslagna aflöning böra ändras. Enär ordföranden skall mera uteslutande egna tid och arbete åt fattigvårdens handhavande, är det äfven riktigt att honom härför tillägges skäligt arvode eller det som föreslagits åt verkställande direktören 7,000 mark. Sekretarens arbete vid styrelsen har betydligt vuxit och kommer att ytterligare ökas särskildt genom afgifvande af föreskrifna statistiska förteckningar, hvarefter, och då han äfven har att fullgöra en ganska ansvarsfull granskningsskyldighet, det föreslagna arvodet 2,400 mark jemväl förordas. För bokföringens vid fattiggården ombesörjande har Fattigvårdsstyrelsen velat föreslå 1,200 mark för att om möjligt få någon person, som kunde egna mera tid häråt än nu kunnat ske samt om

möjligt lemna föreståndaren vid inrättningen biträde uti annat än ren bokföring, eller också möjligen fördela anslaget på tvenne. Beträffande Direktör Degerholms framställning om en vaktmästare, torde denna fråga lämpligast upptagas i förslaget till utgiftsstat. I stället för att, såsom utskottet föreslagit, binda sig vid ett visst antal tillsyningsmän, synes det Fattigvårdsstyrelsen riktigare att anställa dessa i mån af behof och att aflöningen icke på förhand bestämdes. För detta behof har Fattigvårdsstyrelsen ansett erfordras minst det föreslagna beloppet af 5,400 mark.

Inspektorns aflöning är nu rätteligen 4,000 mark, deri inberäknadt 1,500 mark eller arvodet för arbetsinrättningen, icke 4,500 mark som utskottet uppgifvit, emedan 500 mark uppbäres af inspektorns fru såsom biträde vid öfvervakandet och utförandet af de qvinliga arbetena, m. m. Likväl ville Fattigvårdsstyrelsen, som anser denna aflöning jemte bostad m. m. vara tillfylles för inspektorn, med afseende ej mindre å nuvarande innehafvarens långa tjenstetid samt det nit och den omsorg han alltid visat, än ock att den nya dårvårdsafdelningen väsentligen ökat hans arbete, för honom föreslå ett arvode af 4,500 mark.

För den af Fattigvårdsstyrelsen föreslagna husmodern har styrelsen tänkt sig en aflöning af 1,000 mark, förutom fri bostad med värme och lyse.

För anordnande af de ofvan omnämnda mottagningarna i Sörnäs och Tölö samt för anskaffande af lokaler i öfrigt för sådant behof, har Fattigvårdsstyrelsen ansett det af utskottet för ledamöterna i Sörnäs och Tölö föreslagna belopp af 1,800 mark tillsvidare vara tillräckligt.

Utgiftsstaten blefve sålunda i sammandrag följande:

Ordförande	7,000: —	mark
Sekreterare	2,400: —	”
För bokföring	1,200: —	”
För arvoden åt nödigt antal tillsyningsmän	5,400: —	”
Inspektoren vid arbets- och fattiggården	4,500: —	”
Husmoder	1,000: —	”
För anordnande af möjligen behöflig mottagning i Sörnäs och Tölö samt för lokaler jemte eld- ning och städning	1,800: —	”
	<u>23,300: —</u>	mark

Uti utarbetandet af detta förslag har undertecknad Kochtomow äfven deltagit samt, uppå uti motiven anförda skäl ansett sig kunna frångå förslaget om en verkställande direktör, men deremot icke velat biträda uppfattningen om obehöfligheten af emottagningarna i Tölö och Sörnäs. Ledamoten Westling har endast medverkat i delegationen, men under sin bortavaro från orten i öfrigt icke deltagit i frågans behandling.

Det af Ekonomiedirektören Degerholm afgifna yttrande samt det inlemnade förslaget om anställande af en husmoder närslutas.

Ludvig Bengelsdorff.

N. Koctomow.

W. v. Hausen.

Alex. Ärt.

Fanny Palmén.

Oskar Aug. Ståhlberg.

Till Stadsfullmäktige i Helsingfors.

Då Stadsfullmäktige genom beslut af den 18 September 1894 infordrat undertecknads yttrande i afseende å utskottsbetänkandet i fråga om nytt reglemente för fattigvården i Helsingfors äfvensom öfver fattigvårdsinspektören Helsingius' „Förslag till fattigvårds reglemente för Helsingfors“, får jag ödmjukast i afseende härå meddela följande:

Fullt ense med utskottet i den åsikt, att i spetsen för en inrättning af det omfång som fattigvården i Helsingfors bör ställas en person, som uteslutande häråt egnar sin tid och sin förmåga, hyser jag dock i afseende å frågans praktiska lösning en något afvikande åsikt. Sålunda ber jag att i fråga om anställandet af en ny funktionär, den s. k. verkställande direktören få förena mig med den utskottsbeslutet åtföljande reservationen. — Skola nämligen frågorna föredragas med den sakkännedom som behöfves, välbetänkta och gagneliga beslut fattas, samt ärendena i allmänhet afgöras med nödig likformighet och så, att praktiska syften uppnås, så fordras ovilkorligen att den föredragande är noga underrättad om den sak, som han framlägger till öfverläggning. Skall ordföranden härvid funktionera utan nödig insikt i det han föredrager samt i hvarje ögonblick suffleras af verkställande direktören, torde hans ställning snart blifva både onyttig och obehaglig, utan att härigenom någon praktisk nytta för ärendenas behandling enligt mitt förmenande ernås. I anslutning till reservanterne får jag därför föreslå, att båda dessa personers göromål förenas och åläggas en ordförande, som mot skäligen ersättning och med förpliktelse att utan bisysselsättningar häråt egna hela sin tid, utses af Stadsfullmäktige för en tid af minst 3—5 år. Hans åligganden blefve sålunda i hufvudsak de i Herr Helsingius' förslag § 32 och 35 uppräknade eller:

att vid styrelsens sammanträden leda förhandlingarna och föredraga ärendena samt underteckna utgående expeditioner och utanordningar;

att för öfrigt tillse, det styrelsens beslut verkställas, att underlydande

tjenstemän och betjente fullgöra sina åligganden äfvensom att ordning och sparsamhet iakttages vid skötandet af fattigvårdens angelägenheter;

att hvarje helgfri dag i fattigvårdsstyrelsens lokal å tid, som af fattigvårdsstyrelsen bestämmes, emottaga hjälpsökande och tillhandagå allmänheten i fattigvårdsangelägenheter;

att, så vidt möjligt, skaffa sig kändedom om de nödlidande inom kommunen och särskildt om barn, som i hemman icke erhålla behörig vård, samt i anledning deraf vidtaga de åtgärder, till hvilka omständigheterna föranleda, och om de samma för styrelsen anmäla;

att hålla tillsyn deröfver, att ordning och sedlighet råda i stadens fattiggård, i hvilket afseende han bör minst en gång hvarje vecka besöka inrättningen;

att egna uppmärksamhet åt de utom fattiggården vårdade, af fattigvården understödda fattiga, deras skötsel, underhåll och lefnadsförhållanden, för hvilket ändamål han bör besöka dem;

att särskildt öfvervaka skolans för vanartiga barn verksamhet;

att lemna de frivilliga fattigbesökarene och tillsyningsmännen nödig undervisning i deras verksamhet;

att *utöfva uppsikt* öfver tiggare och kringstrykande personer hvarom stadgas i § 35 och 36 i Nådiga fattigvårds förordningen af den 17 Mars 1879;

att å fattigvårdens vägnar teckna förbindelse att ansvara för kostnaderna för fattigas vård å sjukhus, dårvårdsinrättning, uppfostrings anstalt för vanartiga barn eller annan dylik allmän anstalt;

att utfärda medellöshets intyg för, utom annat, kostnadsfri skolgång, intagning i kommunens eller statens sjukhus, erhållande af läkemedel och läkarevård samt befrielse från utskylder;

att månatligen genomgå och granska utgifterna för fattigvården; samt

att årligen, inom April månad, uppgöra och till styrelsen inlemna berättelse öfver fattigvårdens förvaltning under det föregående året att till Stadsfullmäktige insändas.

Härvid anser jag att större insikt och planmässighet i frågornas lösning vunnas, då det ålåge samma person att först sätta sig in i de fattigas lif och behöfver, undersöka deras belägenhet samt sedermera föredraga saken och taga del i beslutet om deras understöd. Man torde väl göra sig frågan, huruvida denna person skall hinna besöka alla fattiga. Jag för min del tror det. Bland de några tiotal understödstagare, som dagligen infinna sig på mottagningsrummet för att söka understöd, utgöres nämligen hufvudantalet af medlemmar af en viss „kärntrupp“, hvilka år ut och år in efter en kortare tids förlopp anmäla sig som behöfvande. — För ordföranden gäller det då att främst en gång för alla göra sig underrättad om desse „recidivisters“ omständigheter; sedan han engång känner dem, torde hans tid nog samt medgifva att besöka och anställa undersökningar hos de nya behöfvande som naturligtvis äfven infinna sig.

För öfrigt har jag tänkt mig att hans arbete särdeles i skyndsamma fall, kommer till betydlig del att underlättas genom stadens indelning i distrikter, der vid en person i hvarje distrikt, som tillika är ledamot i fattigvårdsstyrelsen, eger hafva närmaste tillsyn öfver de fattiga inom sitt område. Att till hvarje ledamots disposition anställa en med 600 mark aflönad „tillsyningsman“ anser jag mindre lämpligt. Detta ledamotskap bör nämligen hvar och en åtaga sig frivilligt och söka att utföra de dermed följande förpliktelserna efter samvete och bästa förmåga. — I motsats till utskottet vågar jag äfven hoppas att både hugade och lämpliga personer härtill skola anmäla sig inom vårt samhälle, der vi ega flerfaldiga bevis på en stegring i kommunalandan och intresset för fattiga och nödlidande. — Att härvid endast bära namnet af ledamot i distriktet, men vid undersökningen af den fattigas behof och beslutandet om bästa sättet att hjälpa honom, förlita sig på en med 600 mark aflönad person, förefaller mig ovisst och t. o. m. motbjudande. Snarare kunde, så länge distrikten ännu äro få och stora, en summa anslås till bestridande af ledamöternas utgifter för åkning.

Slutligen hoppas jag på en ärligen skeende sönderdelning af distrikten i smärre områden med sin frivillige tillsyningsman i hvar och ett, till dess vi inom en ej alt för aflägsen framtid hafva Elberfeld systemet genomfördt.

Att härvid ordföranden bör låta sig angeläget vara att genom personliga besök kontrollera distrikts ombudens uppgifter, betingas af fordran på att likformighet vid beviljandet af understöden bör vara rådande. Uppfattningarna om fattigdom och armod äro nämligen i viss mån mycket subjektiva och beroende bland annat på den bedömande personens uppfostran, samhällsställning och ekonomiska läge. Det som den ena betraktar som djupt armod, kan en annan finna långt ifrån så tröstlöst. Dessa olika åsikter åligger det ordföranden att korrigera och sammanjämka.

För öfrigt torde det vara på sin plats att här påpeka, det nöden ej afhjelpes genom en slant, som gifves så sent, att den fattige hunnit blifva totalt utblottad d. v. s. då verktyg, kläder och bohag redan hamnat på pantinrättningen, utan bör detta göras i tid. Nöd och fattigdom böra förekommas liksom sjukdomen, innan de tagit öfverhand. Utom penningehjelp fordras härvid i lika mån moralisk hjälp för de fattige, skapandet af medvetandet om, att någon vårdar sig om honom, bistår med råd och dåd, tänker på honom under sjukdom och arbetsbrist, vårdar sig om hans barns uppfostran och utkomst samt med tålmod hör på honom, då han vill lätta sitt hjerta och beskrifva sina motgångar.

Att till detta kristliga värf skulle saknas hugade personer, anser jag otänkbart, liksom det är klart att det aldrig kan genomföras utan intresse för saken och frivilligt åtagande af förpliktelserna. —

Man har äfven föreslagit anställandet af aflönade ledamöter i Tolö och Sörnäs. Hvad det förstnämnda området beträffar, så anser jag för min del en dylik tjensts inrättande fullkomligt obehöflig, enär de fattiges antal i denna del

af staden uppgår endast till ett ringa fåtal. Hvad Sörnäs angår så är det enligt mitt förmenande tids nog att derstädes afföra en fattigbesökare, sedan det först visat sig att inga frivilliga sådana anmält sig samt i händelse ordföranden påyrkar detta i följd af brist på tid att tillräckligt ofta personligen undersöka förhållandena der.

Åt fattigvårdsstyrelsen skulle lemnas öppet att sjelf besluta om i huru många distrikter staden bör indelas, deras sönderdelning i mån af tillgångar på frivilliga besökare, gränserna för områdena m. m. dylikt.

Då ledamöterna i de stora distrikten skulle äga säte och stämma i fattigvårdsstyrelsen på de möten som äga rum den 1:sta och 3:dje måndagen i hvarje månad i enlighet med § 30 i Helsingius' förslag, anser jag, att vid dessa möten endast frågor rörande den direkta fattigvården ss. beviljande af understöd och dylikt borde upptagas. I och för beslutande i frågor rörande skriftvexlingar med andra kommuner, utanordnande af medel och ekonomien i öfrigt ville jag föreslå, att till undvikande af att mekanismen blefve för tungrodd, synnerligast sedan distrikten blefve flere, — ett förvaltningsråd eller expeditiionsutskott, hvad man vill kalla det, tillsattes, med ett inom och af hela styrelsen valdt färre antal, förslagsvis 4 ledamöter jemte ordföranden, hvilka egde, på kallelse af den sistnämnde, sammanträda och handlägga dem i styrelsens namn. Skall nämligen för hvarje gång hela styrelsen sammankallas, fruktar jag att det vore att för mycket lägga beslag på de frivilliga ledamöternas tid.

Nyttan af anställandet af minst tvänne tillsyningsmän, hvilka egde att under ordförandens inseende utöfva den uppsigt öfver tiggare och kringstrykande personer hvarom i §§ 35 och 36 uti Nådiga förordningen angående allmänna fattigvården omnämnas samt att stäffa ett otillbörligt utbudande af allehanda småsaker och dermed förenadt tiggeri, kan jag i anslutning till senare delen af § 38 i Helsingius' förslag, ej nog betona.

Härmed anser jag mig hafva påvisat de allmänna drag enligt hvilka jag förmenar det fattigvårdsväsendet i Helsingfors borde anordnas för att komma att å ena sidan motsvara sin uppgift och å andra sidan åsamka stadens skattdragande innevånare de minsta möjliga utgifter.

Jag vill nu öfvergå till att i någon mån omredigera nedanupptagna paragrafer i Helsingius' förslag till reglemente, hvilka enligt min åsikt lämpligare borde få följande lydelse:

§ 11. Sinnessjuka böra i regel vårdas å statens eller kommunens därför inrättade anstalter och få till enskilda personer utackorderas endast i det fall, att den vid arbets- och fattiggården tjenstgörande läkaren, hvars utlåtande derförinnan bör inhemtas, sådant tillstyrker.

§ 16. Faller fattighjon i svårare sjukdom som kan medföra fara för lifvet, bör så vidt möjligt, och om anhållan derom hos föreståndaren för inrättningen gjorts, dennes i staden boende anförvandt derom underrättas. Önskar sjukt fattighjon till sig kalla prest, eller läkare skall dennes vårdare sådant ombesörja.

§ 20. Fattighjon, äldre eller minderårigt, må ej till försörjning öfverlåtas åt person, som icke är välkänd eller välfrejdad eller den, som befinnes urstånd-satt att hjonet behörigen underhålla och vårda eller bereda inackorderadt barn kristlig uppfostran och omvårdnad. Anförtros hjon åt i landsorten bosatt person, bör dennes lämplighet och fräjd vara styrkt genom bevis af vederbörande prest, kommunalordförande eller annan känd person; dock må ej fattiga minderåriga barn öfverlemnas till vård och uppfostran eller i tjänst till andra än inom landet bosatte personer, som äro af den trosbekännelse, hvartill barnet blifvit döpt.

§ 22. Torde kunna utgå.

§ 23. Minderårig utackorderas endast *tillsvidare*, men kunna fosterföräldrarnas ådagalägga att god uppfostran och vård kommit barnet till del, må fattigvårdsstyrelsen icke emot fosterföräldrarnas vilja fråntaga dem barnet, så framt deras ersättningsanspråk icke äro obilliga. Flyttar den, hos hvilken värlöst barn är utackorderadt, till annat fattigvårdssamhälle och vill barnet medtaga eller till annan person i afseende å uppfostran öfverlemna, söka styrelsens tillstånd dertill.

§ 24. Bör utgå. Då person vid 15 års ålder är skyldig att sig sjelf försörja, bör han äfven vid senast fyllda 16 år få bestämma om sin person för att antingen gå i lära eller på annat sätt söka sjelfständigt förvärf.

§ 26. Bör utgå. Bestämmelserna i denna paragraf skulle endast åstadkomma förvecklingar och kan ej i praktiken tillämpas. —

§§ 47—57 anser jag att lämpligare kunde upptagas i de ordningsregler styrelsen äger för inrättningen utfärda.

Hvad utskottets förslag beträffar, anser jag det onödigt att punkt för punkt genomgå detsamma, enär det endast blefve ett upprepande af hvad jag ofvan haft äran framlägga, hvarför jag inskränker mig till att anmärka det den deri upptagna aflönningen för inspektorn bör rättas sålunda: lön 2,500 mark och för tillsyn och ledning af arbetsinrättningen 1,500 mark = 4,000 mark samt 500 mark för aflönande af den person, som har ledningen och tillsynen öfver de kvinnliga arbetena.

Bokförarens lön, som nu är 600 mark, är tillräcklig, emedan de arbeten som åligga inspektorn i hans egenskap af fattigvårdens kassör ej kunna ombetros annan person. —

Deremot skulle jag föreslå att en vaktmästare med ett arvode af 60 mark i månaden och fri bostad blefve Inspektorn till biträde vid de yttre göromålen anställd, synnerligast då Inspektorn i egenskap jemväl af fattigvårdens kassör, ej har någon person åt hvilken kunde anförtros uppbörden och utbetalningar af medel inom staden äfvensom deras försändning per post samt afhemtningen af handlingar, som vexas emellan Ordföranden, Sekreteraren och Inspektorn.

Helsingfors stads Arbets- och fattiggård, den 24 Januari 1895.

C. E. Degerholm.

Bilaga till förhandlingarna rörande nytt reglemente för fattigvården i Helsingfors.

Lifligt intresserad af den nu under beredning varande frågan om nytt Reglemente för Helsingfors fattigvård, får undertecknad ödmjukast framställa några önskningsmål, hvilka icke äro upptagna i förslagen till ifrågavarande Reglemente, eller ock blifvit ofullständigt der observerade.

Då uti ett hem tvenne hälfter samverka, den ena såsom målsman, husfader, ekonomins upprätthållare och de värnlöses beskyddare, — den andra såsom hemmets vårdarinna, arbetsledarinna, förtrogen med alla detaljer och små bekymmer som der yppas, — vore det väl skäl att tillämpa denna förebild vid en fattiggård, som ju äfven skall vara *ett hem* för nödstälda medmänniskor. Ännu mera är en husmoder behöflig vid en *stor* fattiggård, der en mängd ålderstigna, sjuka och äfven uppfostrade barn äro samlade. Med erkännande af att Helsingfors fattiggård är i utmärkt skick och ordning, hafva dock röster allt oftare höjt sig beträffande önskningsmålet att en bildad qvinna, af kristligt sinnelag och förtrogen med folkets lifsåskådning och hvardagliga lif, måtte vid stadens fattiggård anställas, för att genom en närmare beröring med hjonen välgörande inverka på dem och göra deras vistelse der mera hemlik. Visserligen har ledning och tillsyn öfver de *qvinliga arbetena* härintills ej saknats, men derutöfver finnas uppgifter, som påkalla en persons hela omtanke och verksamhet under dagen, måhända äfven under nattens timmar. I paragraf 21 af utskottets betänkande föreslås att inspektorn vid fattiggården bör ega någon insigt i sjukvård, barnauppfostran m. m., hvilka bestämmingar motsägas såsom „öfverflödiga“ i utlåtandet från fattigvårdsstyrelsens utskott, — men naturligast vore, att dessa fordringar, bland andra likartade, ställdes på den qvinliga representanten inom fattiggården och ingalunda åhvälfdes inspektorn.

Undertecknad får alltså vördsamt föreslå

att en bildad qvinna med husmoderliga åligganden till fattig-hjonens bästa, måtte anställas vid Helsingfors fattiggård, och sådan tjenst jemte skäligen löneförmåner observeras i Art. IV § 20 och Art. VI § 43 af det föreslagna Reglementet.

I paragraf 28 af utskottsbetänkandet föreslås anställande af en uppsyningsman till biträde åt fattigvårdsstyrelseledamot, som förestår ett område, och derjemte må anlitas personer, som *frivilligt* åtaga sig fattigbesök. För detta fri-

villiga arbete hoppas äfven fattigvårdsstyrelsens utskott att „Helsingfors kommun nog skall ega medlemmar, särskildt qvinliga sådana, hvilka icke skola undandraga sig att ställa en del af sin tid till förfogande för lindrande af andras nöd“.

Att *qvinnan* företrädesvis här har ett stort verksamhetsfält, torde icke kunna motsägas. Men det är icke skäl att grunda ett så mödosamt och tidsödande arbete på — frivillighet. Då kommunens medlemmar betala dryga utskylder för stadens fattigvård, ställa de äfven större fordringar på densamma, än frivilligheten ens kan fylla. Undertecknads erfarenhet är i det afseendet en helt annan. Skall verklig *kontroll* utöfvas öfver fattige och understödstagare, och fattigvårdsledamotens arbete härutinnan underlättas, böra *aflönade fattigbesökare* antagas, och företrädesvis qvinnor, hvilka vore välbevandrade i de fattigas förhållanden samt hade bildning och omdöme nog att rätt uppfatta situationen i fråga och utöfva ett godt inflytande på de fattiga. För att anföra exempel från detta område må nämnas, att lärarinnepersonalen i arbetshusen för barn år 1893 under Oktober månad besökte 366 fattiga hem i alla riktningar af staden och omnejder, icke ens Hermanstad och Fredriksberg undantagna, samt hösten 1894 likaledes verkställde besök i 275 hem, dervid annoterande alla de punkter, som arbetshusbestyrelsen förelagt dem. Detta hade varit omöjligt att begära af frivilliga biträden. Endast af erfarna och skäligen aflönade fattigbesökare kan man *fordra* ett ordnadt och punktligt arbete.

Anser sig Helsingfors fattigvård dessutom hafva behof af frivilliga krafter, skola dessa visserligen låta sig finna i de många frivilligt organiserade *inrättningar* här uppstått, och hvilka i samfäldt, frivilligt arbete säkert gerna skola bistå fattigvårdsstyrelsen i dess sträfvanden.

Undertecknad, som i öfrigt ansluter sig till den af fattigvårdsstyrelsens utskott föreslagna omformuleringen af § 28, får med anledning af det ofvansagda ödmjukast föreslå att ordet „frivilliga“ uteslutes, samt att paragrafens slutmening måtte ändras sålunda: „Till dessa befattningar antagas företrädesvis bildade qvinnor, förtrogna med arbetsfältet.“

Hvad Elberfeld-systemet i allmänhet vidkommer, anslår det vid första påseendet genom sin humanitet, men osäkert och vexlande är dess praktiska utförande. Systemet kan hafva sin tillämpning i ett mindre samhälle, men icke i en hufvudstad, der tillströmning och fattigdom äro större och derigenom mera inverka på sjelfva fattigvårdens organisation. I utskottsbetänkandet (sid. 3) uttalas äfven vissa farhågor att på grundvalen af sagda system organisera stadens fattigvård.

Vidkommande öfriga punkter i betänkandet, såsom förslag angående en verkställande direktör, ordförandens, ledamöters m. fl. åligganden samt andra ändringar, ansluter sig undert. till de åsigtter fattigvårdsstyrelsens utskott framställt i sin skrifvelse.

Hvad slutligen *aflöningarna* angår, utber sig undert. att på grund af hvad redan anförts få framställa följande förslag:

a) att de 500 Fmk, som hittills utgått för ledning och tillsyn öfver de qvinliga arbetena, måtte med tillskott af 400 Fmk upptagas som arvode åt husmoder å fattiggården, jemte förmånen af fri bostad, ved och lyse;

b) att de 1,200 mk och 600 mk som afsetts för fattigvårdsstyrelse-ledamöterne i Sörnäs och Tölö samt de 2,000 Fmk, som skulle tilldelas frivilliga fattigbesökare, måtte tillsammantagna och med tillskott af 200 mk upptagas såsom årliga arvodon åt fyra fattigbesökare, å 1,000 Fmk enhvar;

c) att uppsyningsmännens arvode likaledes höjdes till 1,000 Fmk, förutsatt att deras arbete är lika med fattigbesökarenes.

Genom dessa förändringar enligt framställda motiv, skulle å ena sidan de fattige blifva betjenta med mera insigt och omdömme, en större kontroll utöfvas än hittills varit möjlig, och å andra sidan kommunen ej betungas med större anslag än af Stadsfullmäktiges utskott blifvit föreslaget.

Helsingfors den 9 Mars 1895.

Fanny Palmén.

Fattigvårdsstyrelsens förslag till reglemente för fattigvården i Helsingfors stad.

1 §.

Fattigvårdens i Helsingfors ändamål är att bereda nödortfigt underhåll och understöd åt sådana medellösa, som, på grund af Nådiga förordningen den 17 mars 1879, angående allmänna fattigvården i Storfurstendömet Finland, och detta reglemente, böra komma i åtnjutande deraf.

Art. I.

Om olika slag af fattigvård.

2 §.

Fattigvård meddelas genom helförsörjning eller underhållsbidrag.

Fattig, som tillerkännes helförsörjning, skall intagas i stadens arbets- och fattiggård eller öfverlemnas åt annan att vårdas mot ersättning af fattigvården.

3 §.

I arbets- och fattiggården intagas:

a) fattiga, som af ålderdom, kropps- eller sinnessjukdom, vanförhet eller lyte eller annan orsak äro fullständigt eller väsentligen oförmögna till sjelfförsörjning äfvensom sakna vård af annan; samt

b) fattiga i tillfällig hjälplös belägenhet.

4 §.

Af långvarig eller obotlig sjukdom lidande meddellös, som icke annorledes kan vårdas, intages i arbets- och fattiggårdens sjukhem, der äfven tillfällig vård beredes andra sjuka af inrättningens hjon.

Medellös sinnessjuk intages i därvårdsafdelningen vid arbets- och fattiggården.

5 §.

Minderåriga, som falla fattigvården till last, böra såvidt möjligt icke intagas i arbets- och fattiggården, utan öfverlemnas åt enskilda att skötas och vårdas, företrädesvis åt sådana, som äro i tillfälle att med framgång uppfostra dem till och med det femtonde året.

Saknas utrymme i arbets- och fattiggården, eller finner fattigvårdsstyrelsen eljes skäl dertill förekomma, må äfven andra i 3 § mom. a) omordade fattiga öfverlemnas åt enskilda till försörjning, sinnessjuk likväl först efter det anstaltens läkare dertill samtyckt.

6 §.

Vården om fattig må endast åt välkänd och för ändamålet lämplig person öfverlemnas.

Anförtros fattig till vård åt någon å landsorten bosatt person, bör dennes lämplighet och frejd vara styrkt genom bevis af vederbörande kommunalnämndsordförande, prest eller annan känd person i församlingen.

När vården om fattig sålunda åt enskild ombetros, skall derom upprättas skriftligt kontrakt, hvori vårdarens skyldigheter noggrannt upptagas.

Barn, som i annans vård öfverlemnas, skall så vidt möjligt beredas tillfälle till folkskoleundervisning.

7 §.

Åt vanföra, andesvaga och vanartiga barn, som hemfalla under fattigvården, bör, så vidt möjligt, beredas vård i någon för ändamålet inrättad allmän uppfostringsanstalt.

8 §.

Ständiga underhållsbidrag meddelas mindre arbetsföra medellösa, som ej kunna intagas i arbets- och fattiggården.

Dessa bidrag, å hvilka understödsbref skola utfärdas, utbetalas månatligen och kunna, då anledning förefinnes, ökas, minskas eller indragas.

9 §.

Tillfälliga bidrag i penningar eller natura förnödenheter må beviljas medellös, som af tillfällig orsak är urståndsatt att förskaffa sig nödig bergning.

Dylika bidrag må icke utgifvas under längre tid eller till högre belopp än behovet oundgängligen fordrar.

10 §.

Affidna fattiga begrafvas genom fattigvårdens försorg, hvarom ordföranden eller ledamot i fattigvårdsstyrelsen eger förordna.

Art. II.*Om tillsyningsområden.*

11 §.

För att underlätta tillsynen öfver de fattiga samt deröfver, att beviljade understöd behörigen användas och att de, som af fattigvårdsstyrelsen emottagit barn eller andra till försörjning, fullgöra sina skyldigheter, indelas staden i nio eller flera tillsyningsområden.

Antalet områden och gränserna för desamma bestämmas årligen af fattig-

vårdsstyrelsen på dess första ordinarie möte, hvarefter indelningen jemte uppgift på föreståndaren för hvarje område bör delgifvas allmänheten genom anslag å styrelsens dörr och kungörelse i två af stadens tidningar, den ena å svenska och den andra å finska språket.

Art. III.

Om fattigvårdsstyrelsen.

12 §.

Fattigvårdsstyrelsen består af en ordförande och minst nio ledamöter jemte tre suppleanter. Polismästaren, samt kyrkoherden eller deras ställföreträdare, äro berättigade att deltaga i styrelsens förhandlingar och beslut.

13 §.

Ordförande och ledamöter i fattigvårdsstyrelsen väljas för tre år enhvar, ordföranden likväl efter det fattigvårdsstyrelsen genom annons i två af stadens tidningar, den ena å svenska och den andra å finska språket, uppmanat hugade kompetente personer att inom 30 dagar skriftligen anmäla sig till befattningen, hvarefter handlingarna af fattigvårdsstyrelsen till Stadsfullmäktige före valet insändas.

De två första åren afgå efter lottning tredjedelen af antalet ledamöter hvardera året, det tredje året de återstående ledamöterna och sedermera årligen de, som längsta tid qvarstått i sysslan.

Afgår ledamot under tjänstgöringstiden, väljes ofördröjligen annan för den tid, som för den afgångne skulle återstått.

Suppleanterne i styrelsen utses årligen.

Viceordförande liksom ock tillfällig ordförande utser fattigvårdsstyrelsen inom sig.

14 §.

I afseende å ordförandes, ledamots och suppleants valbarhet, hinder och förfall att befattningen emottaga och rättighet till afsägelse iakttages, hvad om stadsfullmäktige är stadgadt. Om qvinlig ledamot i styrelsen är sagdt i nådiga förordningen af den 6 augusti 1889.

15 §.

Fattigvårdsstyrelsen sammanträder till ordinarie möte, på kallelse af ordföranden, den 1:a och 15:e i hvarje månad från och med september till och med maj samt den 1 i hvarje månad återstoden af året. Infaller ordinarie sammanträde å sön- eller helgdag, hålles detsamma nästföljande söknedag.

Till extra möte sammankallas fattigvårdsstyrelsen af ordföranden så ofta behof deraf göres.

Vid mötena bör föras protokoll.

16 §.

Fattigvårdsstyrelsen är beslutför då utom ordföranden eller viceordföranden minst fem ledamöter äro tillstädes.

Vid omröstning afgör flertalet. Falla rösterna lika, gäller den mening ordföranden biträder.

Alla val skola verkställas med slutna sedlar. Erhålla dervid flera lika röstetal, afgör lottning.

17 §.

Ledamot, som är hindrad att infinna sig vid utsatt möte, anmäla derom så tidigt att suppleant hinner tillkallas.

Är någon förfallolöst borta eller aflägsnar sig utan förfall från möte, plikte hvarje gång till stadskassan, ordföranden sex samt ledamot och suppleant tre mark. Inställes mötet, plikte dubbelt. Plikten uppbäres af styrelsens sekreterare, som redovisar till Drätselkammaren.

18 §.

Ordföranden, som endast med Stadsfullmäktiges begifvande må innehafva annan befattning, åligger:

att vid styrelsens sammanträden leda förhandlingarna och föredraga ärendena samt ansvara för och underteckna utgående expeditioner och utanordningar;

att, såvidt möjligt, skaffa sig kännedom om de nödlidande inom kommunen och särskildt om barn, som i hemmen icke erhålla behörig vård, samt i anledning deraf vidtaga de åtgärder, till hvilka omständigheterna föranleda, och om desamma hos styrelsen anmäla;

att hålla noggrann tillsyn deröfver, att ordning och sedlighet råda i stadens arbets- och fattiggård, i hvilket afseende han bör minst två gånger hvarje vecka besöka inrättningen och vid behof genast afhjelpa anmärkt missförhållande;

att eigna uppmärksamhet åt de utom arbets- och fattiggården vårdade äfvensom af fattigvården understödda fattiga, deras skötsel, underhåll och lefnadsförhållanden samt för ändamålet jemväl besöka dem;

att särskildt öfvervaka skolans för vanartade barn verksamhet och att vederbörande skolföreståndare och vårdare fullgöra sina åligganden;

att lemna de i 28 § omnämnda fattigbesökarene och tillsyningsmännen nödig undervisning i deras åligganden och öfvervaka deras verksamhet;

att hvarje helgfri dag i fattigvårdsstyrelsens lokal å tid, som af fattigvårdsstyrelsen bestämmes, och som bör allmänheten delgifvas genom anslag å styrelsens dörr och kungörelse i två af stadens tidningar, den ena å svenska och den andra å finska språket, emottaga hjälpsökande och tillhandagå allmänheten i fattigvårdsangelägenheter;

att å fattigvårdsstyrelsens vägnar teckna förbindelse att ansvara för kost-

naderna af fattigas vård å allmänt sjukhus, dårvårdsinrättning eller uppfostringsanstalt för vanföra, andesvaga och vanartiga barn;

att utfärda meddellöshetsintyg för, utom annat, kostnadsfri skolgång, intagning i kommunala sjukhuset eller annat allmänt sjukhus, läkemedel och läkarevård samt befrielse från utskylder;

att månatligen genomgå och granska utgifterna för fattigvården;

att årligen, inom april månad, uppgöra och till styrelsen inlemna berättelse öfver fattigvårdens förvaltning under det föregående året, att till Stadsfullmäktige insändas; samt

att för öfrigt tillse, det styrelsens beslut noggrannt verkställas, att underlydande tjänstemän och betjente omsorgsfullt fullgöra sina åligganden äfvensom att ordning och sparsamhet iakttagas vid skötandet af fattigvårdens angelägenheter.

19 §.

Fattigvårdsstyrelsens ledamöter åligga:

att, enhvar inom sitt tillsyningsområde, skaffa sig kännedom om de nödlidande och särskildt om barn, som i hemmen icke erhålla behörig vård, samt i anledning deraf vidtaga de åtgärder, till hvilka omständigheterna föranleda; och bör han förty ofta besöka de fattiga i distriktet;

att i lokal som af fattigvårdsstyrelsen anvisas eller derest han sådant önskar i sitt hem emottaga de i § 28 omnämnda tillsyningsmän och fattigbesökare; samt

att genom besök i arbets- och fattiggården göra sig förtrogna med förhållandena der äfvensom, i fall vid sådant besök skäl till anmärkning yppas, derom anmäla i afseende å rättelse.

Art. IV.

Om fattigvårdsstyrelsen underlydande tjänstemän och betjente.

20 §.

Fattigvårdsstyrelsen underlyda: en sekreterare, samt för arbets- och fattiggården en inspektör, en husmoder, en predikant, nödigt antal bokförare, uppsyningsmän och betjening, äfvensom föreståndaren för den med donerade medel underhållna skolan för vanartiga gossar.

21 §.

Inspektorn vid fattiggården, hvilken bör ega kännedom i svenska och finska språken samt insigt i en dylik inrättnings ekonomi, förvaltning och bokföring, utses af Stadsfullmäktige på förslag af fattigvårdsstyrelsen efter trettio dagars ansökningstid.

Öfriga tjänstemän och betjening antagas och afskedas af fattigvårdsstyrel-

sen, hvarvid, i fråga om betjeningen vid arbets- och fattiggården, inspektorn samt, hvad beträffar sjukvårdspersonalen och betjeningen vid därvårdsafdelningen och sjukhemmet, jemväl den läkare, som handhar sjukvården vid arbets- och fattiggården, bör höras.

22 §.

Sekreteraren, som tillika är kamrerare vid fattigvårdsstyrelsen, åligger:

- att föra protokollet vid styrelsens sammanträden;
- att ombesörja utgående expeditioner och öfriga kansligöromål samt kontrahera fattigvårdsstyrelsens beslut, bref och utanordningar;
- att föra förteckning öfver de personer, som af fattigvården åtnjuta ständiga understöd;
- att vid rättegångar och bevakningar utan vidare förordnande vara ombud för fattigvårdsstyrelsen, denna dock obetaget att härför anlita annan person;
- att årligen inom augusti månad uppgöra utgifts- och inkomstförslag för det följande året;
- att genomgå och granska inkommande redovisningar;
- att sammanställa de statistiska uppgifter, som erfordras för årsberättelsen;
- att uppgöra de statistiska förteckningar, som omordas i nådiga kungörelsen angående statistiska uppgifter om fattigvården i landet gifven den 10 februari 1891; samt
- att i afseende å den bokföring, som vid fattigvårdsstyrelsen kan ifrågakomma, ställa sig styrelsens föreskrifter till efterrättelse.

23 §.

Inspektorn vid arbets- och fattiggården, som utöfvar husbondevälde öfver alla der intagna hjon och vid inrättningen anstälde betjente, åligger:

- att emottaga inträdessökande, som äro försedda med tillståndsbiljett af ordföranden, samt anordna om deras placering och vård i inrättningen;
- att egna sorgfällig uppsigt och vård åt alla i arbets- och fattiggården intagna hjon och öfver dem föra en fullständig förteckning;
- att vaka deröfver att renlighet, ordning och sedlighet råda inom inrättningen, samt att kosthållningen ordentligt handhafves, så att hjonen erhålla sund och i öfrigt lämplig föda;
- att söka bereda lämplig sysselsättning åt hjonen samt anordna och leda deras arbeten;
- att med biträde af bokföraren föra noggranna förteckningar öfver inrättningens inventarier och material och ansvara för att desamma icke genom vanvård förfaras;
- att efter hvarje års utgång inom januari månad afgifva fullständig inventarieförteckning jemte förslag till afskrifning af förbrukade persedlar, m. m., att öfverlemnas åt Drätselkontoret för att tillhandahållas stadens inventeringsmän;

att för hvarje år uppgöra och inom februari månad till fattigvårdsstyrelsen aflemna berättelse om arbets- och fattiggården, upprättad enligt styrelsens anvisningar;

att, i egenskap af fattigvårdsstyrelsens kassör, å Drättselkontoret lyfta af styrelsen requirerade penningeförskott, ombesörja alla utbetalningar och månatligen därför redovisa senast den 8:e i påföljande månad äfvensom till styrelsen aflemna förteckning öfver dem som under föregående månad erhållit tillfälligt understöd;

att tjänstgöra såsom fattigvårdsstyrelsens ombud vid utackorderingar af fattige, hvarvid han bör iakttaga stadgandet i 6 och 33 §§ af detta reglemente; samt

att efter erhållen kallelse närvara vid fattigvårdsstyrelsens sammanträden med rätt att delta i styrelsens öfverläggningar, men ej i dess beslut;

och bör inspektorn i öfrigt ställa sig styrelsens och dess ordförandes föreskrifter till efterrättelse.

24 §.

Är inspektorn försumlig och låter sig icke af varning rätta, eller är han eljes olämplig för sin befattning, eger fattigvårdsstyrelsen afhålla honom från tjänstgöring och derom anmäla hos Stadsfullmäktige, som afgöra, huruvida han må vid sysslan kvarstå eller derifrån skiljas.

25 §.

Husmodern vid fattiggården, som bör ega någon insigt i barnuppfostran, sjukvård och hushållsgöromål, åligger att, under inspektorns öfverinseende, egna noggrann vård och uppsigt öfver i arbets- och fattiggården intagna qvinnor och barn samt öfva dem i ordning, renlighet, flit och lydnad;

förbereda vid inrättningen förekommande handarbeten samt vaka öfver deras sorgfälliga utförande, äfvensom undervisa i sömnad, spånad, väfnad, lappning, m. m.;

hafva tillsynen öfver matlagning, bakning, brygd, tvätt, m. fl. hushållsgöromål; och

att i öfrigt ställa sig styrelsens och inspektorns föreskrifter till noggrann efterrättelse.

26 §.

Predikanten, som bör vara en i staden bosatt luthersk prestman, åligger: att hvarje sön- och helgdag på tid, som fattigvårdsstyrelsen bestämmer hålla gudstjenst i arbets- och fattiggårdens bönekapell;

att ofta besöka arbets- och fattiggården för att lemna de fattiga, särskildt de sjuka i sjukhemmet, religionens tröst; samt

att utan särskild ersättning jordfästa aflidne fattiga.

27 §.

Bokförare eger biträda med nödiga kontorsgöromål enligt fattigvårdsstyrelsens närmare bestämmande.

28 §.

För att biträda fattigvårdsstyrelsens ordförande och ledamöter vid kontrollerandet af de personer, för hvilka fattigvård ansökts, och sådana, som utom fattiggården åtnjuta fattigvård, samt för att jemväl eljest införskaffa upplysning om nödlidande inom kommunen och särskildt om barn, som i hemmen icke erhålla tillbörlig vård, antager fattigvårdsstyrelsen behöfligt antal tillsyningsmän och fattigbesökare.

Till dessa befattningar kunna äfven qvinnor antagas.

Art. V.

Om arbets- och fattiggården.

29 §.

Kosthållningen vid arbets- och fattiggården anordnas af fattigvårdsstyrelsen med iakttagande af behörig sparsamhet, dock att de fattiges behof af tillräcklig och sund föda tillgodoses. I sådant afseende skall fattigvårdsstyrelsen årligen fastställa en bestämd matordning, hvilken dock i fall af behof må af styrelsen förändras.

Finner den vid arbets- och fattiggården tjänstgörande läkaren ombyte af kost vara nödigt för fattig, som intagits i dårvårdsafdelningen eller sjukhemmet, eller pröfvar han eljes, i svårare sjukdomsfall, annan och kraftigare föda behövas, ege han dertill genom inspektorn förordna.

Kosthållningen må icke i någon händelse åt inspektorn öfverlätas.

30 §.

Å fattigvårdsstyrelsen ankommer i öfrigt att med ledning af allmän lag, god sed och detta fattigvårdsreglemente upprätta i detalj gående ordningsregler för arbets- och fattiggården.

Art. VI.

Allmänna stadganden.

31 §.

Nödståld, som önskar fattighjelp, anmäle sig hos ordföranden å utsatt mottagningstid.

När sådan anmälan göres, eller då fattigvårdens bistånd eljes påkallas, bör ordföranden eller den ledamot, inom hvars område den fattige är bosatt, å stället

undersöka behovet af fattighjelp och uppgöra en kort redogörelse enligt fastställt formulär med förslag till åtgärd i saken, hvilken redogörelse bör vid nästa sammanträde fattigvårdsstyrelsen föredragas.

Finnes omedelbart behof af understöd, eger ordföranden, efter pröfning, utanordna nödiga medel eller förordna om den nödställdes intagning i arbets- och fattiggården, hvarefter ärendet vid följande sammanträde bör för fattigvårdsstyrelsen anmälas.

32 §.

Är hjälpsökande missnöjd med ordförandens eller vederbörande ledamots åtgärd, må han derom hos fattigvårdsstyrelsen anmäla.

33 §.

Vården af fattig får icke genom offentligt utrop utbjudas, och bör fattigvårdsstyrelsen äfven i öfrigt tillse, att då skötseln af fattig åt enskild öfverlemnas, sådant icke sker på något för den fattige sårande sätt.

34 §.

Sjukvården vid arbets- och fattiggården handhafves af dertill förordnad läkare med biträde af nödig personal.

Om behandlingen af sinnessjuka stadgas i nådiga kungörelsen, innefattande närmare föreskrifter beträffande vården om sinnessjuka, gifven den 28 maj 1889, samt det för dårvårdsafdelningen vid arbets- och fattiggården utfärdade reglemente.

35 §.

Insjuknar utackorderadt fattighjon, eller varder hjon sinnessjukt, anmäla vårdaren derom ofördröjligen hos fattigvårdsstyrelsen, men anskaffe emellertid på fattigvårdens bekostnad läkarevård och läkemedel.

36 §.

Finner läkare medellös sjuk vara i behof af vård i allmänt sjukhus eller arbets- och fattiggårdens sjukhem, anmäla derom hos ordföranden, som eger för ändamålet vidtaga åtgärd.

37 §.

Distriktsläkarene åligger att i enlighet med hälsovårdsnämndens föreskrifter tillhandagå fattigvårdsstyrelsen med nödiga upplysningar samt utan ersättning till styrelsen afgifva intyg öfver sådana personers helsotillstånd och arbetsförmåga, som ansöka om eller redan åtnjuta understöd eller söka inträde i arbets- och fattiggården, äfvensom att infinna sig till fattigvårdsstyrelsens möten, då sådant af styrelsen finnes nödigt.

Åtnjuter den vid arbets- och fattiggården anstälde läkaren eller någon

distriktsläkare längre eller kortare tids tjänstledighet, bör hälsovårdsnämnden omedelbart meddela fattigvårdsstyrelsen uppgift på vikariens namn, bostad och mottagningstid.

38 §.

Ordföranden är berättigad att årligen åtnjuta sex veckors ledighet under af fattigvårdsstyrelsen godkänd tid och med skyldighet att derunder ersätta vice-ordföranden, som under ledigheten förestår ordförandens göromål.

Likaledes må semesterledighet under en månads tid af fattigvårdsstyrelsen beviljas inspektorn vid arbets- och fattiggården, som jemväl bör aflöna af styrelsen godkänd vikarie.

39 §.

Öfver alla donationer till förmån för fattigvården bör föras fullständig förteckning, upptagande gifvarens namn, tiden för donationen, dess beskaffenhet och ändamål, samt beloppet af densamma.

Fattigvårdsstyrelsen bör af stadens drätselverk årligen erhålla redovisning för de fonder, som af Drätselkontoret för fattigvården förvaltas. Räntan å de kapital, som för vissa bestämda, till fattigvården hörande ändamål donerats, eger fattigvårdsstyrelsen uppbära och i öfverensstämmelse med gifvarens föreskrifter fördela.

Öfver de fonder, dem fattigvårdsstyrelsen sjelf förvaltar, bör styrelsen årligen inom januari månad afgifva redovisning till stadens revisorer för att af dem granskas i sammanhang med stadens räkenskaper.

40 §.

Der understöd under längre tid än en månad åt i staden bosatt fattig beviljats, utan att understödstagaren är intagen i stadens fattiggård, bör behovet af fortsatt understöd noggrant öfvervakas. Särskildt skall dervid tillses, att barn, som af fattigvården underhållas, behörigen skötas och vårdas samt hållas i skola. För sådant ändamål bör fattigvårdsstyrelsen låta genom ordföranden, ledamot eller de i 28 § omnämnda biträden minst engång hvarje månad besöka understödstagaren i hans hem. Dagen för hvarje dylikt besök bör antecknas enligt gifvet formulär.

41 §.

Så ofta behof deraf göres, men minst engång hvar tredje månad, bör fattigvårdsstyrelsen låta genom någon ledamot, uppsyningsman eller annat ombud å stället undersöka, huruvida de utom staden vårdade hjonen erhålla nödig skötsel och underhåll. Förekommer skäl till anmärkning, eger ombudet efter behof genast från försumlig vårdare borttaga och till annan, lämpligare öfverlemna hjonet. Utsändt ombud erhåller ersättning för resekostnaderna af fattigvården, och bör ombudet vid första möte af fattigvårdsstyrelsen för uppdraget redogöra.

42 §.

Å ort, der större antal af fattigvården underhållna fattiga finnas, eger fattigvårdsstyrelsen efter behof anställa ständigt ombud för tillsynen öfver de fattiga.

43 §.

Fattigvårdsstyrelsen låte sig angeläget vara att öfvervaka det från andra kommuner hitkomna medellösa, som sakna vilja eller förmåga att med eget arbete sig försörja, icke må här obehörigen sig uppehålla för att i framtiden falla fattigvården till last.

44 §.

Fattigvårdsstyrelsens ordförande, sekreteraren, inspektorn vid fattiggården, husmodern, predikanten, bokförare och tillsyningsmännen åtnjuta enhvar af Stadsfullmäktige fastställt arvode enligt stat.

Ledamöterna i styrelsen handhafva sina uppdrag utan ersättning.

Betjeningens aflöning fastställs af fattigvårdsstyrelsen, dock att därför af Stadsfullmäktige anvisade anslag ej öferskridas.

Handlingar angående tomtplats för en museibyggnad i Helsingfors.

DRÄTSELKAMMAREN

i

HELSINGFORS.

den 2 Maj 1895.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

N:o 100.

Redan i början af år 1890 hade genom Magistraten till Stadsfullmäktige inkommit en skrivelse från Ecklesiastik-Expeditionen i Kejslerliga Senaten, innehållande förfrågan, huruvida och på hvilka vilkor staden vore villig att till statsverket afträda erforderligt område af Broberget för att användas till tomt för en ifrågasatt museibyggnad; och beslöto Stadsfullmäktige i anledning deraf den 11 Februari samma år, efter att i ärendet hafva inhemtat Drätselkammarens yttrande, förklara staden vara villig att till staten kostnadsfritt afstå erforderlig tomtplats för den tilltänkta museibyggnaden å Broberget, under förbehåll likväl, att staden hvarken nu eller framdeles kunde skyldigkännas att för museitomtens behof verkställa planeringsarbeten å Broberget, vare sig för vägar eller andra ändamål.

Sedan den i antydt afseende föreslagna platsen likväl befunnits för ändamålet mindre lämplig, gjordes ännu samma år genom Guvernören i länet hos stadsmyndigheterna förfrågan angående de vilkor, hvarunder till statsverket kunde såsom plats för den blifvande museibyggnaden afstås tomterna N:ris 5 och 7 vid Skepparegatan samt N:o 19 vid Fabriksgatan, alla i kvarteret N:o 126, under förutsättning att det kostnadsfritt erbjudna området å Broberget ej komme att tagas i anspråk. Vid ärendets deraf förnyade behandling hos Stadsfullmäktige den 13 Januari påföljande år väcktes emellertid inom Fullmäktige förslag att till plats för museibyggnaden upplåta norra sluttningen af Observatoriiberget, ofvanom det der befintliga kronomagasinet; och beslöto Stadsfullmäktige vid den 24 påföljande Februari hållet sammanträde, sedan under tiden mellan förutnämnda och detta sammanträde från Drätselkammaren hunnit inkomma i frågan affordradt yttrande, meddela Ecklesiastik-Expeditionen, det Fullmäktige funnit staden icke kunna utan ersättning till plats för ifrågavarande byggnad afstå de uppgifna tomterna, men deremot velat kostnadsfritt för ändamålet upplåta den å Observatoriiberget ifrågasatta tomten, under vilkor att statsverket ombesörjde nödiga terrasseringsarbeten framför byggnaden och uppfarter till densamma, äfvensom med förbehåll att

kronomagasinets på statsverkets bekostnad bortflyttades till någon vid Östra eller Vestra chausséen lämplig plats, som af staden skulle utan ersättning afstås.

Såsom af Drätselkammarens sist åberopade yttrande i saken (Drätselkammarens skrivelse N:o 49 af den 12 Februari 1891) framgår, skulle dock museihusets förläggande på den föreslagna platsen å Observatoriiberget åstadkomma icke ringa rubbning uti den af Stadsfullmäktige året förut definitivt antagna planen för parkanläggning å sagda berg. Utom att uppgången till parken ifrån Vestra kajen och Bernhardsgatan då helt och hållet afstängdes af huset, blefve det oundgängligen nödvändigt att från Unionsgatan längs norra sidan af tyska kyrkans tomt anlades en väg eller gata till baksidan af huset, hvilken gata åter betingade en partiel ombyggnad af den under utförande varande körvägen från Unionsgatan österut. På grund häraf och i afvaktan på vidare meddelande i anledning af Stadsfullmäktiges gjorda anbud på tomtplats för museibygnaden å Observatoriiberget afstannades ock i hufvudsak arbetena på sistnämnda körväg samt öfverhufvudtaget alla planeringsarbeten å den del af berget, der museibygnaden enligt det ifrågakomna förslaget skulle förläggas, för något mera än ett års tid, hvarefter dessa arbeten åter 1892 upptogos och 1893 i hufvudsak slutfördes. Med, såsom det tyckes, allt skäl hade nämligen hos samtliga stadsmyndigheter den uppfattning gjort sig gällande, att statsverket icke reflekterat till Stadsfullmäktiges meranämnda anbud och befästades åtminstone de verkställande myndigheterna och personerna: Drätselkammaren, Byggnadskontoret, stadsingeniören och stadsträdgårdsmästaren, under årens förlopp häri allt mer och mer, dels deraf, att visserligen ett nytt kronomagasin blifvit uppfördt, men icke på af staden erbjuden mark, utan på ett delvis statsjernvägarne delvis Sörnäs straffängelse till lydande område, samt något tecken till det gamla kronomagasinets nedrivande det oakadt icke försports, dels ock förnämligast deraf, att staden så att säga under regeringens ögon år efter år utan något tillkännagifvande från dess sida, att Stadsfullmäktiges anbud antagits och den erbjudna platsen verkligen utsetts till tomt för en museibygnad, fått fortgå med ett kostsamt arbete, som i sådant fall blefve fullkomligt onyttigt.

Af den genom stadens Magistrat och Guvernör i länet Stadsfullmäktige, jemte några plan- och perspektivritningar, tillställda skrivelse från Ecklesiastik-Expeditionen i Kejsrerliga Senaten af den 19 sistlidne Februari, hvarmedels Guvernören anbefalles att oförtöfvadt infordra och derefter till Kejsrerliga Senaten inkomma med Stadsfullmäktiges och Magistratens yttrande, huruvida staden vore villig att i stället för ofvan omförmälda, tidigare af Stadsfullmäktige erbjudna plats å Observatoriiberget för en museibygnad afträda erforderligt område högre upp på bergsplatån, rätt österom astronomiska observatoriet, på den plats, som tidigare ifrågasatts för uppförande af ett ständerhus, och i anledning af hvilken skrivelse Stadsfullmäktige vid den 19 nästvikne Mars hållet sammanträde ansett sig böra inhemta Drätselkammarens utlåtande, framgår emellertid, att endast frå-

gan om kronomagasinet bortflyttande till annan plats förut varit föremål för Kejserliga Senatens handläggning, men att deremot hufvudfrågan om museibyggnadens uppförande ända härintills varit beroende på utverkande af Hans Kejserliga Majestäts nådiga begifvande och först nu kommit under förnyad pröfning af Kejserliga Senaten, hvarvid den af Stadsfullmäktige erbjudna platsen på Observatoriiberget visserligen icke synes hafva befunnits fullkomligt oanvändbar för ändamålet, men Kejserliga Senaten likväl ansett, att byggnaden komme att vinna i arkitektoniskt hänseende, derest densamma finge förläggas högre upp på berget.

I och för afgifvande af sitt utlåtande angående den sålunda af Ecklesiastik-Expeditionen till stadsmyndigheterna ställda frågan, ansåg Drättselkammaren sig till först böra inhemta stadsträdgårdsmästarens och Byggnadskontorets yttrande.

Uti stadsträdgårdsmästarens till Byggnadskontoret inlemnade skrift af den 26 sistlidne Mars anföres bland annat, att museibyggnaden, förlagd på Observatoriibergets norra sluttning, ofvanför dervarande kronomagasin komme att upptaga en större del af det redan ordnade området, och blefve derigenom hela denna anläggning, på hvilken redan stora kostnader nedlagts, fullkomligt omintetgjord, då såväl der planterade träd som körvägen och promenadgångarna samt gräsplanerna skulle måsta upptagas och förändras samt nya i deras ställe anläggas. Dessutom komme huset att å ena sidan stänga utsigten från bergets krön till Salutorget och Södra hamnen, hvilken vackra vy under alla förhållanden borde hållas så fri och öppen som möjligt, samt att å andra sidan ifrån Salutorget och Vestra kajen undanskymma det nu så anslående perspektivet mot söder öfver Observatoriiberget och den naturliga vackra fond, som detsamma nu bildar åt strandtorget. Placerades museibyggnaden åter på bergsplatån närmast intill Badhusgatan, vunnes väl den fördel, att utsigten till och ifrån omnämnda platser förblefve fri samt att icke några nämnvärda förändringar af det redan ordnade området behöfde ifrågakomma, men komme huset till följd af sin stora längd att sträcka sig vesterut tätt intill bergets högst belägna punkt; att den framtida, redan godkända planeringen af bergsplatån helt och hållet stördes; samt att möjligheten af att anlägga en körväg emellan Unions- och Observatoriigatorna, hvilken väg är af stor betydelse för kommunikationen mellan de söder och norr om berget belägna delarna af staden, omintetgjordes, med mindre medels stora kostnader en parkanläggningens utseende störande skärning utsprängdes genom bergsplatån. På grund häraf uttalar stadsträdgårdsmästaren såsom sin åsigt, att en museibyggnads uppförande på Observatoriiberget enligt hvardera alternativet komme att menligt beröra såväl de tidigare utförda som till framtida utförande af Stadsfullmäktige godkända anordningarna till bergets förskönande.

Byggnadskontoret åter, hvars yttrande är af denna dag och som bilagts en plankarta, utvisande huru planeringen af Observatoriiberget redan blifvit utförd och vore afsedd att framdeles utföras, äfvensom huru museibyggnaden efter de af Öfverstyrelsen för allmänna byggnaderna framställda alternativen beträffande hu-

sets placering komme att ligga på berget, omfattar fullkomligt stadsträdgårds mästartens ofvananförda synpunkter. Derjämte upplyser bemälda kontor, att af orsak, som redan ofvanföre anförts, någon hänsyn icke kunnat tagas till mera nämnda museibyggnad vid utförandet af det för Observatoriibergets förskönande uppgjorda planeringsförslaget, som blifvit utan inskränkning följdt äfven vid planerandet af platsen ofvanom kronomagasinets, å hvilken plats enligt specificerad uppgift af stadsträdgårdsmästaren nedlagts cirka 45,000 mark af hela den till 100,372 mark redan uppgående kostnaden för hittills å Observatoriiberget verkställda planeringsarbeten. Af förstberörda 45,000 mark stora summa skulle omkring 35,000 mark hafva utbetalts för vid planeringen använda dagsverken och återstoden utgifvits för materialier, såsom mylla m. m. I händelse museibyggnaden skulle komma att förläggas till platsen ofvanom kronomagasinets, vore nyssnämnda dagsverkskostnad själfklart en förspild utgift. Skulle byggnaden deremot blifva uppförd å bergets högsta platå, komme kostnaden för de i följd häraf nödvändiggjorda ändringarna i den färdiga planeringen antagligen att understiga 35,000 mark, men blefve deremot i detta fall den symmetriska planen genom körvägens afbrytande eller förskjutning ofördelaktigt förändrad. I stöd häraf föreslår Byggnadskontoret ock att Kammaren icke måtte förorda upplåtande af plats för arkeologiska museet på Observatoriiberget.

Och för sin del kan Kammaren på alla här redan framhållna skäl icke annat än biträda detta Byggnadskontorets förslag. Ty utom att det förefaller Kammaren omöjligt att alldeles fruktlöst uppoffra flere års möda och kostnader i och för sträfvandet att försköna staden, kan Kammaren icke heller underskatta det störande inflytande, som museihusets förläggande på Observatoriiberget, vare sig på norra slutningen deraf eller på bergsplatån, otvifvelaktigt skulle åstadkomma. Detta förhållande kan nu, sedan en väsentlig del af planeringarna på berget blifvit utförd, vida lättare och säkrare bedömas än för fyra år tillbaka, då berget ännu befann sig uti sitt naturliga, ovärdade skick. Redan det förefintliga, blott hälften af entréen till parken stängande kronomagasinets gifver en ganska klar åskådning, huru Observatoriiparken skulle af det tilltänkta, i det närmaste tre gånger längre museihuset bortskymmas från den enda del af staden, hvarifrån denna park öfverhufvudtaget kan bli synlig. Och dock torde husets placering här nere, isynnerhet om det hölls på den ursprungligen därför afsedda platsen, omedelbart bakom kronomagasinets, hvilken plats närmare preciserats derigenom, att en från Unionsgatan längs tyska kyrkans rå ledd gata dertill skulle falla bakom huset, och byggnaden icke, såsom efter Öfverstyrelsens för allmänna byggnaderna alternativ I, förskjutas med i det närmaste hela husets bredd högre upp på slutningen, vara att fördraga framför dess förläggande upp på bergsplatån. Om åsigtarna redan beträffande ständerhusets placering på nyssnämnda platå voro ytterst delade och den mening af motståndarene till platsen upprepadt framhölls, att ett så stort och högt hus som ständerhuset, förlagdt i yttersta ändan af denna

platå, skulle te sig tungt och klumpigt, så kan samma åsigt i ännu högre grad åberopas, när det gäller det nu projekterade huset, hvilket, i verkligheten utgörande ett trevåningars hus, är ännu högre än det af aflidne arkitekten Sjöström föreslagna ständerhuset och ingalunda har samma lätta och genom en storslagen pelarindelning luftiggjorda fasad, utan till följd af sitt praktiska ändamål, som fördrar att hela tredje våningen utföres såsom en blind våning utan fenster med endast takljus, hellre utgör dess raka motsats. Skillnaden är naturligtvis icke oväsentlig, om ett hus konstrueras med afseende å platsen och omgifningarna eller om för ett färdigt konstrueradt hus sökes byggnadstomt. Härtill kommer att museibyggnaden enligt Öfverstyrelsens alternativ II dragits nära sex meter mera mot öster till ändan af berget, än hvad för det tilltänkta ständerhuset var föreslaget. Att en byggnad af de stora dimensioner, som redan för den första anläggningen gifvits museihuset och hvilken till aldra största delen inkräktade den åt nästan alla håll fria utsigten ifrån ifrågavarande bergsplatå, skall till betydlig del förtaga de i sanning storartade och synnerligen vackra vyer, hvilka nu erbjudas der uppe och sådana jemförelsevis få städer i världen kunna uppvisa, är obestridligt. Men att beröfva en park ett dylikt företräde vore väl ett oförlåtligt fel. Platsen ifråga torde på sin höjd lämpa sig för en mindre rekreations- och tillika utsigtspaviljong, men icke för något större monumentalt hus.

Slutligen kan Drätselkammaren ej underlåta att framhålla, det Kammaren endast i det afseendet har en från Byggnadskontorets och stadsträdgårdsmästarens mening afvikande åsigt, att Kammaren ej kan finna, huru kostnaderna för de förändringar i Observatoriibergets planeringsplan, hvilka betingades af museibyggnadens förläggande på sjelfva bergsplatån, kunde blifva mindre, än om huset placerades på bergets norra sluttning, emedan enligt Drätselkammarens förmenande alls intet af de nu utförda anläggningarna emellan Unions- och Badhusgatorna i sådant fall kunde blifva bestående. För att planläggningen nämligen icke skulle blifva småsqvär-artad, hvilket icke komme att stå i någon harmoni med det storslagna i sjelfva terrängen, skulle samteliga anordningar knappast kunna göras väsentligen annorlunda, än som efter noggrant topografiskt studium af bergets konfiguration och med en så säker blick och smak, som arkitekten Sjöströms, redan i detta afseende föreslagits vid tiden, då ständerhuset tänktes förlagdt på Observatoriiberget, och af hvilket förslag en plan ingår bland Stadsfullmäktiges tryckta handlingar N:o 4 a för 1883. Men att detta planeringsförslag är något i grund och botten annat än det nu utförda ligger i öppen dag.

Förutom ofvanstående för Drätselkammarens uppfattning i ärendet bestämmande synpunkter, återstår ännu en sådan, hvilken icke borde lemnas helt och hållet obeaktad. Att döma af utvecklingens vanliga gång, är det knapt att antaga, att den föreslagna museibyggnaden genast skulle erhålla de dimensioner, att ej en utvidgning deraf uti en icke så aflägsen framtid blefve nödvändig. Tomtplatsen för huset borde också därför väljas så, att en sådan utvidgning kunde ske. Men

följer häraf, att antingen nu omedelbart ett större intrång i Observatoriiparken måste göras, än som afsetts och genom de närslutna ritningarna angifvits, eller parken utsätts för eventualiteten att åter efter något decennium underkastas en icke oväsentlig och möjligen hela dess erhållna karaktär ånyo förändrande rubbning. En landets allmänna intressen berörande inrättning, hvarför stadens enskilda fördelar och trefnad naturligtvis måste vika, blir tydligen, om den förlägges uppå ett oetermineradt område, mer eller mindre inskränkande uti stadens derförutan obundna disposition utaf en af dess härligaste platser.

Ehuru Drätselkammaren således för sin del måste intaga en afböjande ståndpunkt i frågan om museihusets uppförande på Observatoriiberget, får dock deraf ingalunda dragas den slutsats, att Drätselkammaren öfverhufvudtaget ansåg, att Helsingfors stad ej borde och kunde till detsamma realiserande i sin mån bidraga. Annan är ej heller Drätselkammarens åsigt än att för ett dylikt publikt hus bör uppsökas en huset och dess skatter fullt värdig, såvidt möjligt centralt belägen och vacker tomtplats. Ett dylikt önskningsmål möter emellertid ej så ringa svårigheter, förusatt att obegränsade penningemedel ej stå till buds, såsom fallet i verkligheten är. Alla de centralare delarna af staden äro redan med dyrbara hus bebyggda och en tomtplats i dessa delar, isynnerhet af de dimensioner, som äro för ändamålet erforderliga, kunde förvärfvas endast emot en oformligt hög lösesumma. Ohjelpigt drifves museihuset derföre utom den centralaste stadsrayongen; och ligga också stadens samtliga ännu disponibla tomter utom densamma.

Af alla de många tomtställen, som inom stadens parker, å dess öppna platser och torg samt inom ännu obebyggda qvarter varit ifrågasatta inom Kammaren och där kommit under debatt, tror sig Kammaren likväl hafva funnit följande fyra platser, af hvilka hvaroch en till större eller mindre grad vore antaglig och mer eller mindre väl lämpade sig för behofvet, nämligen:

1:o) *Norra ändan af Järnvägstorget.* Då detta torg, oberäknadt Vilhelmsgatan, har en längd af några och 180 meter samt en bredd af inemot 140 meter mellan Hagasunds- och Mikaelsgatorna, och det föreslagna museihuset, inclusive trappor och gårdar, intar en areal af endast 56×40 meter, kunde ett hus af denna storlek godt erhålla rum på torget, utan att torget, som såsom sådant är ovanligt stort, derigenom blef för alla dermed afsedda behof i något afseende för knapt. I denna förminskade form vore torget ännu till alla sina dimensioner och sin areal större än Senatstorget. Förlagdt på Järnvägstorget, har Kammaren tänkt sig museihuset placeradt vid samma midtaxel som Ateneum, med hufvudfasaden vändt deremot och så långt inskjutet på torget, att Vilhelmsgatan till full bredd kunde framlöpa emellan Vilhelmsbadstomter och museihusets baksida. Som emellan husets vestra fasad och jernvägens nuvarande godsmagasin, hvilket dock är afsedt att bortflyttas, ännu blefve ett mellanrum af 38 meter, borde huset icke kunna blifva i något afseende hinderligt för jernvägstrafiken, icke ens då vid detta torg antagligen i en snar framtid på platsen för det nuvarande godsmagasinet något

söderut ifrån det på beskrifvet sätt placerade museihusets framfasad kommer att anläggas ett nytt stationshus. Att emellertid genast framskjuta museihuset så långt in på torget, att för dess framtida utvidgning med en ny flygel längs Vilhelmsgatan reserverades utrymme, eller med andra ord förlägga framfasaden 60 meter i stället för 40 från Vilhelmsgatan, vore icke rådligt, emedan huset då måhända kunde blifva störande för en tillväxande jernvägsrörelse och deraf betingade byggnader och anordningar; och ligger just häri den svaga punkten uti ifrågavarande förslag. Att tomtplats för museihuset på Jernvägstorget skulle af staden afstås fullkomligt kostnadsfritt är väl sjelfallet.

2:o) *Qvarteret N:o 127 i 7:de stadsdelen.* Detta kvarter inrymmer fyra bostadstomter N:ris 3, 5, 7 och 9 vid Fabriksgatan af in summa 6,975 m² areal samt en 8,778 m² stor, för plantering eller offentlig byggnad afsedd plats vid Bergmansgatan. Sistsagda plats har visserligen af Stadsfullmäktige vid den 29 Dec. 1891 hållet sammanträde utan ersättning öfverlåtits åt statsverket, för den händelse genom dess försorg, en tidsenlig och fullständig läroanstalt för blinda barn med svenskt och finskt modersmål blefve derstädes inrättad, senast inom tre år efter af Stadsfullmäktige om tomtens förärande fattadt beslut, men har statsverket icke betjenat sig af platsen. Qvarteret, som numera knappast kan anses vara synnerligen aflägsset och förbi hvilket spårväg i en icke aflägsen framtid säkert kommer att ledas, lemnar vid Fabriksgatan en synnerligen god byggnadsgrund, är både för det närvarande behovet och för framtida utvidgningar af museihuset fullt tillräckligt samt medförde för museibyggnaden den stora fördel, att den erhöle sitt särskilda, genom breda gator från närgränsande byggnader isolerade kvarter, hvarförutom tillfälle erbjöds till anläggande af planteringar omkring huset, till så stor del platsen icke upptages af sjelfva byggnaden. Enligt Drätselkammarens förmenande borde platsen vid Bergmansgatan af staden afstås kostnadsfritt, endast med vilkor att statsverket bekostar och ombesörjer planeringen och planeringen af densamma, samt för bostadstomterna betingas ett pris af 6 mark per m², så att staden blefve ersatt för de kostsamma gatuplanerings samt vatten- och kloaklednings arbeten, hvilka härstädes redan blifvit rundt omkring kvarteret utförda.

3:o) *Fyra tomter i kvarteret N:o 134, äfven i 7:de stadsdelen,* efter val antingen i kvarterets vestra eller östra ända. En tomtplats för museihuset uti detta kvarter erhöle en areal af omkring 8,250 m², och borde enligt Drätselkammarens åsigt äfven för dessa tomter, af nyss anfördt skäl, fordras en ersättning af 6 mark per m². Också här består grunden af ett temmeligen plant, af jord obetäckt berg; och blefve platsen således mycket billig att bebygga. Afskiljandet af museibyggnaden från angränsande hus i kvarteret kunde ske antingen genom en gårdsplan med planteringar eller dragande af en 10 å 12 meter bred gata genom det område, som till statsverket afstods.

4:o) *4 tomter i kvarteret N:o 146 på Skatudden,* dock sålunda att af dessa bildades ett särskildt kvarter för sig, genom att en tvärgata af 12 meters bredd

drogs tvärt igenom kvarteret, parallelt med Skatuddsgatan, såsom allt af bilagda teckning närmare framgår. Det sålunda nybildade kvarteret för museibyggnaden erhöle en längd i öster och vester af 60 meter samt i norr och söder af 72 meter eller således en areal af 4,320 m². Det blefve alltså äfven med afseende å framtida utvidgning af museibyggnaden tillräckligt rymligt. Grunden utgöres öfver allt af berg, som endast ställvis betäckes af ett mycket tunt jordlager, men till det mesta träder fram i dagen. Drages huset med sin hufvudfasad, hvilken förutsättes blifva stäld mot norr utefter Maringatan, blott någon meter eller så mycket, som redan betingas af ingångstrappan, in på tomten, kan med utförande af högst obetydliga sprängningsarbeten för huset beredas ett temmeligen horisontalt bottenplan, och komme huset att stå på en naturlig, ur berget, tillföljd af de något i terrängen insänkta gatorna, utsprängd terrass. Utsigten från platsen öfver Norra hamnen, Sörnäs hamn, Gammelstadsviken m. fl. sund och fjärdar är den vackraste man kan önska sig; och denna utsigt kan aldrig genom framför byggda hus utstängas. Emedan staden kan hafva många fördelar af att ett publikt hus af den betydighet som museihuset till först uppföres på den ännu obebyggda delen af Skatudden, för hvilken stadsplan nyss blifvit fastställd, borde för denna tomtplats för museibyggnaden endast såsom bidrag till nödiga gatuplaneringar, vatten- och kloakledningar fordras i ett för allt högst 30,000 mark, utgörande den andel, som för sagda arbeten ungefärligen belöper sig på detta kvarter. Som sjelfva byggnadsgrunden dock egentligen blifver en skänk från stadens sida, synes så mycket mera skäl för denna jemförelsevis lindriga afgift förefinnas, som staden tillföljd af museihusets tillkomst måhända något år tidigare än eljest blefve tvungen att i denna del af Skatudden utföra gatuplaneringar med dertill hörande arbeten. Med afseende å de många obestriddliga fördelar denna plats skulle lemna framför alla andra här ifrågasatta, icke minst framför platserna på Observatoriiberget, och då tomten äfven komme centrum af staden närmare än någon af de andra, tvekar Drätselkammaren icke att för sin del förorda speciellt denna plats till tomt för museibyggnaden. Den öster om den nyföreslagna gatan fallande delen af kvarteret N:o 146, kunde lätt indelas till tre bostadstomter af tillräcklig storlek, men vill Drätselkammaren föreslå att den lemnades, åtminstone tillsvidare, oindelad och reserverades för någon publik byggnad, för hvilka byggnader behof ständigt synas yppa sig.

På grund af allt det anförda och då så många platser nu blifvit ifrågasatta, af hvilka en del snart kunde komma att tagas i anspråk för privata byggnadsbehof, får Drätselkammaren därför vördsamt föreslå:

att Stadsfullmäktige numera ville afböja hvarje uppförande af en museibyggnad på Observatoriiberget;

att Stadsfullmäktige öfverlemnade åt statsverket att på ofvananförda

vilkor välja emellan de fyra här alternativt föreslagna tomplatserna för den tilltänkta museibygnaden; samt

att Stadsfullmäktige förbinda sig att under ett års tid blifva vid detta sitt anbud stående.

På Drätselkammarens vägnar:

G. von Christerson.

Th. Tallqvist.

EKKLESIASTIK-EXPEDITIONEN
i
KEJSERLIGA SENATEN
för
FINLAND.

H:fors, den 19 Febr. 1895.

N:o 215.

Till Guvernören i Nylands län.

Till fullgörande af Kejslerliga Senatens den 14 Maj 1890 meddelade föreskrift att infordra och till Kejslerliga Senatens inkomma med Stadsfullmäktiges och Magistratens i Helsingfors yttrande, huruvida och på hvilka vilkor staden vore villig att till staten afträda de två tomterna N:ris 5 och 7 vid Skepparegatan samt angränsande tomten N:o 19 vid Fabriksgatan, alla tre tomterna belägna i kvarteret N:o 126 af sjunde stadsdelen, för att användas till plats för en ifrågasatt museibygnad, har Herr Guvernören jemte skrifvelse af den 9 April 1891 insänt berörda yttranden, deri Stadsfullmäktige och Magistraten förklarar staden icke kunna utan ersättning för ändamålet afstå omförmälda tomter, men deremot beredvillig att kostnadsfritt upplåta norra slutningen af observatoriiberget ofvanom det der befintliga kronomagaset, med vilkor likväl att statsverket ombesörjer nödiga terrasseringsarbeten framför byggnaden och uppfarter till densamma äfvensom att kronomagaset på statsverkets bekostnad bortflyttas till lämpligt ställe vid östra eller vestra chaussén, hvilket af staden komme att i sådant afseende utan ersättning upplåtas.

Vid skedd föredragning af ärendet har Kejslerliga Senatens funnit den sålunda erbjudna platsen vara för ändamålet fördelaktig, hvarför och emedan kronomagaset förflyttande till annan plats äfven eljest ansetts lämpligt, Kejslerliga

Senaten låtit uppföra nytt sådant på ett invid östra chaussén beläget, dels Sörnäs straffängelse dels statsjärnvägarne till lydande område. Deremot har frågan om museibyggnadens uppförande ända härintills varit beroende på utverkande af Hans Kejslerliga Majestäts nådiga begifvande. Då emellertid denna fråga numera kommit under förnyad pröfning, har Kejslerliga Senaten ansett att byggnaden komme att vinna i arkitektoniskt hänseende, derest densamma finge förläggas högre upp på observatoriibergets platå rätt öster om astronomiska observatoriet på den plats, som tidigare ifrågasatts för uppförande af ett ständerhus. På grund här af och emedan Öfverstyrelsen för allmänna byggnaderna och professorn i astronomi jemväl förordat sistnämnda plats, har Kejslerliga Senaten velat hafva Herr Guvernören anbefaldt att oförtöfvadt infordra och derefter till Kejslerliga Senaten inkomma med Stadsfullmäktiges och Magistratens yttrande, huruvida staden vore villig att i stället för ofvanomförmälda tidigare erbjudna plats för ändamålet afträda erforderligt område på nästberörda del af observatoriiberget under förutsättning att den förut ifrågasatta delen af berget icke vidare komme att därför tagas i anspråk; hvilket Ecklesiastik Expeditionen får, enligt Kejslerliga Senatens beslut, Herr Guvernören till kännedom och efter rättelse härigenom meddela.

Z. Yrjö-Koskinen.

J. A. Nordman.

Resolution:

Afgår till stadens Magistrat med anmodan att införskaffa vederbörande Stadsfullmäktiges uti innenämndt afseende eskade yttrande och dermed sedan jemte eget utlåtande och remissakten hit inkomma. Helsingfors, å Landskansliet, den 26 februari 1895.

Hjalmar Palin.

Carl Lagermarch.

Utskottsbetänkande med anledning af särskilda förslag angående botaniska trädgården.

Sedan ekonomen vid Kejsrerliga Alexanders Universitetet i skrifvelse af den 18 juli 1894 förfrågat sig hos Drätselkammaren, huruvida staden, i egenskap af rågranne, vore villig deltaga i kostnaden för en nödig befunnen ombyggnad af stängslet kring Universitetets botaniska trädgård, föreslog Kammaren, i skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 29 november 1894 (se tr. handl. n:o 32 för 1894), på skäl, som i sagda skrifvelse och densamma bifogade handlingar närmare utvecklas:

att Stadsfullmäktige ville afslå Universitetets berörda anhållan;

att Stadsfullmäktige ville såvidt möjligt motsätta sig hvarje ombyggnad af staketet mellan Kaisaniemi park och botaniska trädgården och påyrka det gamla staketets undanskaffande;

att Stadsfullmäktige, för den händelse sådant icke läte sig göra, åtminstone fordrade att ritning till det nya staketet lemnades till stadsmyndigheternas godkännande och att i staketet skulle utsparas minst två å tre öppningar mot parken; samt

att Stadsfullmäktige öfverlemnade åt sitt berednings- eller annat, särskildt utskott att utfinna lämpligt sätt för återupptagande af frågan om promenadväg från Unionsgatan längs stranden af Tölö vik.

Då Stadsfullmäktige vid sammanträde den 15 sistlidne januari förehade ärendet till behandling, beslöto Fullmäktige:

att i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Drätselkammarens i dess första kläm framställda resolutionsförslag lemna ett afböjande svar å Universitetets förfrågan, huruvida staden ville deltaga med halfva kostnaden uti utförandet af nytt staket mellan Kaisaniemi park och botaniska trädgården;

och öfverlemnade Stadsfullmäktige Drätselkammarens framställning i öfrigt till beredning af ett utskott, till hvars medlemmar undertecknade jemte herr M. Hallberg utsågos.

Enligt Stadsfullmäktiges beslut borde dock tillika med delgifvandet af Fullmäktiges svar å Universitetets berörda förfrågan anstå till dess ärendet blifvit i öfriga delar af Fullmäktige slutligen afgjort.

Af de utaf byggnadskontoret i ärendet införskaffade handlingarna inhemtas, hurusom botaniska trädgården är anlagd å ett område, som, omfattande utom trädgården jemväl Kaisaniemi park, tillhör staden och tidigare delvis varit till enskild person utarrenderadt, men hvilket vid den omreglering, som genomfördes i Helsingfors uti början af innevarande århundrade, anslogs till plats för en „Publique trädgård och Promenad plats“, att anläggas i enlighet med af intendenten Engel utarbetad och öfverhettligen fastställd plan, jemte det de dåvarande arrendatorerne af området utlöstes med en ersättning af 6,078 rubel 25 kop. banco assignationer, som erlades af staden. Vid områdets anvisande framhölls af stadsmyndigheterna uttryckligen, att som anläggningen af omordade trädgård och promenadplats afsåge förskönandet af nejden till stadens gemensamma nytta och nöje, så innebure upplåtandet för detta ändamål af stadens donerade jord icke någon abalienation deraf, men att, i händelse med marken i en framtid annorlunda komme att förfaras, så borde Magistraten taga densamma under sin disposition. Emellertid upplåts sedermera, år 1829, genom förordnande af Hans Kejserliga Majestät en del af området till Universitetet för inrättande derstädes af botaniska trädgården. Och vidtogs denna åtgärd utan att marken blifvit staden i laga ordning frånhänd eller stadens myndigheter veterligen lemnats tillfälle att vidare yttra sig i ärendet eller staden ens återfått någon del af den ersättning, staden i anförd mätto för området utgifvit.

Äfven utskottet anser, i likhet med Drätselkammaren och byggnadskontoret, sagda åtgärd icke kunna förklaras annorledes än att man tänkt sig, att anläggandet af trädgården icke skulle komma att stå i strid med det ändamål, för hvilket marken af staden anslagits, eller att, med andra ord, trädgården skulle, jemte det den användes af Universitetet för odling och studium af växter, tjena såsom allmän promenadplats för stadens innevånare. Utskottet kan sålunda icke annat finna än att staden är fullt berättigad att, i fall Stadsfullmäktige finna anledning dertill förekomma, i öfverensstämmelse med Drätselkammarens förslag fordra fritt tillträde för allmänheten till botaniska trädgården och för sådant ändamål undanskaffandet af det staket, som är uppfördt mellan trädgården och Kaisaniemi park, eller åtminstone öppenhållande af nödigt antal portar i staketet. En annan fråga är, huruvida ett dylikt yrkande skäligen bör af staden göras.

Enligt utskottets åsigt förefinnes icke någon nödvändighet att sålunda, på botaniska trädgårdens bekostnad, utvidga Kaisaniemi park, hvilken redan i sitt nuvarande omfång åtminstone för närvarande fyller behofvet af allmänna anläggningar i denna del af staden. I händelse tillträdet till botaniska trädgården gjordes fritt, skulle deraf otvifvelaktigt följa stora svårigheter, kanske omöjligheten, att skydda planteringarna och öfriga anläggningar i trädgården för ohägn. I någon mån skulle detta kanske låta sig göra, med stora kostnader, genom en talrik vaktbetjening, men fullt tillfredsställande blefve detta skydd säkert icke. Emot de fördelar, som ett fritt tillträde till botaniska träd-

gården skulle skänka allmänheten, måste vägas hänsynen till trädgården, ty man kan med skäl af staden fordra en sådan hänsyn och äfven uppoffringar i betraktande af fördelen för staden att å sitt område ega en inrättning af det vetenskapliga och allmänna intresse, som botaniska trädgården. Universitetsmyndigheterna hafva icke heller å sin sida försummat att tillfredsställa allmänhetens billiga anspråk beträffande trädgården. Sålunda står tillträdet till densamma öppet hela dagen, visserligen endast genom en enda port, men detta är tillfylles för dem, som af intresse för sjelfva trädgården besöka densamma. Så länge Universitetet såsom hittills icke utestänger allmänheten från trädgården, så synes, åtminstone i fall de stadens yrkanden bifallas, till hvilka utskottet skall nedan öfvergå, vidare anspråk beträffande trädgården böra få förfalla. Vidkommande för öfrigt särskildt förslaget, att ritningarna till den nya hägnaden kring trädgården skola underställas stadsmyndigheterna, så är denna hägnad redan delvis uppförd, hvarför äfven detta förslag torde få lemnas dervid beroende.

Drätselkammaren har i sammanhang med föreliggande ärende hemställt att frågan om en promenadväg vid Tölö viken mellan Långa bron och Kaisaniemi park skulle återupptagas. Härom förenar sig utskottet, som finner anläggandet af sagda väg synnerligen önskligt, då derigenom en bekväm förbindelse af Broholmen och området norr om densamma med Kaisaniemi park skulle åvägabringas samt derjemte en vacker promenadväg erhållas. Såsom bekant anhöllo Stadsfullmäktige år 1892, i samband med framställning om stadsplan för Broholmen, att en dylik väg finge intagas å stadsplanen, för hvilken väganläggning, och för att möjliggöra anordnandet af planteringar vid vägen, ett strandområde af 60 fots bredd ansågs erfordras. Consistorium vid Universitetet, hvars yttrande öfver Fullmäktiges berörda ansökan infordrades, motsatte sig likväl ansökningen samt anförde såsom skäl, att anläggningen af vägen skulle för botaniska trädgården medföra icke oväsentliga olägenheter. Derigenom komme nemligen ej mindre en längs Kaisaniemi viken belägen betydlig terräng, lämplig för odlingsförsök i större skala med inhemska växter, att från trädgården afskiljas, än äfven svårighet att uppstå vid odlingsförsök med vattenväxter invid nämnda strand, enär trädgården genom väganläggningen blefve afskuren från stranden. Vidare anmärkte Consistorium att några vägande skäl för anläggningen icke blifvit af Fullmäktige anförda. Sagda invändningar bemöttes af Stadsfullmäktige dermed, att vägen, med undantag af en obetydlig sträcka invid Unionsgatan, komme att förläggas dels på tilländningar, dels på mark, som tillkommit genom utfyllningar, de der verkstälts af botaniska trädgården utan stadens begifvande senare än begränsningen för sagda trädgård bestämdes, och då vattenområdet här, lika litet som annorstädes vid stadens stränder, afståtts åt strandinnehafvaren, vore staden i sin fulla rätt att begagna ifrågavarande område med undantag af förstnämnda plats vid Unionsgatan. Ansågs emellertid sistnämnda plats hafva sådan betydelse för botaniska trädgården, att densamma ej kunde mot vederlag af annan, inom området

befintlig, staden tillhörig mark afstås, kunde anslutningen mellan promenadvägen och Unionsgatan genom en obetydlig förskjutning anordnas sålunda, att densamma komme att ligga uteslutande på stadens mark. Senaten hemställde likväl att, emedan Universitetsmyndigheterna ansett den föreslagna nya promenadvägens anläggning komma att skadligt inverka på botaniska trädgårdens vetenskapliga syften samt eganderätten till den mark, som af vägen komme att upptagas, syntes tvist underkastad, Fullmäktiges ansökan icke måtte bifallas. Och blef ansökningen derå äfven af Hans Kejslerliga Majestät afslagen.

Sedan numera, på sätt af handligarna erfares, fullständig utredning erhållits beträffande stadens rätt att förfoga öfver marken i fråga, torde, efter utskottets tanke, en förnyad ansökning om berörda väg icke kunna möta motstånd hos Universitetet. I nödfall synes staden, genom vädjan till en rättgång, kunna genomdrifva sin önskan. Utskottet håller dock före att, genom någon jemkning af det ursprungliga förslaget, vägen kan anläggas så, att större olägenhet deraf icke tillskyndas botaniska trädgården. Utskottet har införskaffat det yttrande, som tidigare i saken afgifvits af prefekten för trädgården professorn Fr. Elfving, och framgår deraf, *) att området i fråga, som — efter hvad äfven i yttrandet medgifves — uppstått genom tillandningar, och utfyllningar icke för närvarande behöfves för trädgården. Professor Elfving framhåller väl att i händelse det i en framtid gäller att göra försök med odling i större skala af inhemska vexter, så finnes här en jemn terräng, hvilken trädgården för öfrigt icke erbjuder, sedan plats reserverats för museibyggnader och trädgårdens öfriga behof. Förändrade förhållanden gifva dock stöd för antagandet, att dylika odlingsförsök icke komma att utföras å botaniska trädgården, utan af statens högre landtbruks- och forstläroverk å derfor anvisade experimentalfält. Enligt omordade yttrande synes för trädgården af Tölö vikens strand erfordras egentligen blott en strandremsa af 50 meters längd, på ett afstånd af minst 100 meter från kloakmynningen vid Långa bron, på hvilken strand odling skulle ske af vattenväxter. Och denna strandremsa kan vid anläggningen af vägen utan svårighet lemnas till trädgårdens disposition. En minskning af trädgårdens nuvarande areal blefve visserligen följden af väganläggningen. Men denna minskning torde inrättningen måsta underkasta sig redan på den grund, att vägen, såsom sagdt, komme att till största delen anläggas på tillandningsmark, till hvilken Universitetet aldrig i någon som helst form erhållits dispositionsrätt. Dessutom innehar trädgården för närvarande icke så obetydligt mera mark än det område, som densamma enligt hvad Drätselkammarens skrifvelse i aftryck åtföljda karta ursprungligen tillagts i det att trädgårdens vestra gräns, som enligt kartan borde gå i vinkel mot nordost, utdragits i rakt nordlig riktning till Tölö vikens strand hvarutom sjelfva gränsen förskjutits åt vester. Detta

*) Yttrandet aftryckt i slutet af botänkandet.

tillskottsområde, beträffande hvilket Universitetet icke torde kunna åberopa någon rättstitel alls torde Universitetet, ifall godvillig öfverenskommelse träffas, kunna få tillsvidare disponera på samma sätt som trädgårdens mark i öfrigt.

För att ådagalägga huru vägen komme att dragas samt kostnaden för densamma har byggnadskontoret på utskottets anhållan utarbetat ritning och kostnadsförslag, slutande detta sistnämnda på 4,800 mark. Enligt dessa förslag komme vägen att erhålla en bredd af endast 30 fot sålunda hälften af den ursprungligen föreslagna, men torde denna bredd tillsvidare vara nog för det med vägen afsedda ändamålet, hvarutom en väg af större bredd sjelffallet skulle i väsentlig mån fördyra anläggningen. Kostnaden för vägens inhägnande, som icke ingår i kostnadsförslaget, torde böra bäras af Universitetet, då hägnaden afser utslutande Universitetets intresse.

Då lämpligast torde vara att innan ny ansökan om införandet af vägen å stadsplanen göres staden förvissas sig om att anläggningen icke vidare skall möta motstånd af Universitetet, samt det dessutom vore önskligt att erfara, hvilka skäliga anmärkningar och önskningsmål Universitetet tilläfventyrs kan framställa i anledning af förslaget, torde, efter utskottets åsigt, Stadsfullmäktige icke omedelbart böra ingå med anhållan om ändring af stadsplanen uti ifrågavarande del, utan åt Drätselkammaren uppdraga att med Universitetet öppna underhandlingar om väganläggningen.

Utskottet föreslår derför vördsamt:

att Stadsfullmäktige, jemte det Drätselkammarens ifrågavarande förslag i öfrigt finge förfalla, ville åt Drätselkammaren uppdraga att med Universitetet söka öfverkomma om anläggandet af den föreslagna strandvägen mellan Långa bron och Kaisaniemi park.

Slutligen får utskottet anmäla, att utskottsledamoten, herr Hallberg, varit förhindrad att deltaga i ärendets behandling.

Helsingfors den 8 maj 1895.

F. Stjernvall.

Axel Holmberg.

„Anmodad att i egenskap af prefekt för Botaniska trädgården yttra mig med anledning af den tilltänkta omplaneringen af Broholmen och angränsande stadsdelar, får jag, efter att hafva tagit kännedom om hithörande handlingar, äran afgifva följande:

Enligt förslaget skulle från Botaniska trädgården afskäras en jordremsa af ungefär 6 000 m² areal, utgörande vidpass en tionde del af dess nuvarande

yta, för att användas till anläggning af en promenadväg från Unionsgatan till Kaisaniemi.

Två af de byggnader, som för närvarande finnas i trädgården, ligga delvis på ifrågavarande terräng, nämligen bostaden för den lägre trädgårdsbetjeningen invid sjön samt arbetsskjulet vid Långa bron. En flyttning af dessa byggnader tämligen rätt mot söder skulle jemte motsvarande förändring af gångarne låta sig göra utan synnerlig skada för andra intressen i trädgården.

Den afskurna terrängen måste sjelffallet genom ett plank afstängas från trädgården, och det är klart att härigenom trefnaden inom trädgården och äfven dess yttre utseende komme att lida. Genom smakfulla och ändamålsenliga anordningar kunde väl detta i någon mån förebyggas, ty exempel från utlandet visa att många trädgårdar finnas, hvilka, fastän icke belägna vid vatten och fastän gränsande till lifliga trafikleder, dock erbjuda en behaglig anblick.

Någon användning för de vetenskapliga kulturerna inom trädgården har den ifrågavarande jordremsan ännu icke. Den har till en del uppstått genom tillandning och genom under 1880-talet verkställd utfyllning af det grunda och helsovådliga vattenbältet närmast den forna stranden. Den använda fyllnadsjorden har, såsom vanligt, varit af vexlande beskaffenhet. För några år sedan besåddes terrängen med höfrö, och med lämplig behandling bör den kunna blifva fullt odlingsbar. Dess mot norr öppna läge gör att den väl aldrig kan egna sig för odling af ömtåligare plantor, men gäller det att göra försök i stor skala med inhemska växter, så finnes här en jemn terräng, hvilken trädgården för öfrigt icke torde komma att erbjuda, sedan plats reserverats för museibyggnader och sedan de växtsystematiska grupperna blifvit tillbörligen utvidgade. Att den för sådant ändamål i en framtid skall finna användning torde vara utom allt tvifvel. Härtill kommer ännu att sjelfva stranden för odling af en mängd växter erbjuder en naturlig ståndort, som endast med svårighet kan på konstgjordt sätt åstadkommas. I betraktande af allt detta och med hänsyn till att trädgården genom den tilltänkta promenadvägen blefve fullständigt afstängd från sjön, ity att den obetydliga återstående strandremsan vid kloakmyningen norr om vägen genom denna afskåres från den öfriga trädgården, nödgas jag ur synpunkten af trädgårdens intresse på det bestämdaste afstyrka den föreslagna jordafsöndringen, då man ju icke kan afsäga sig möjlighet till framtida arbeten med mindre synnerligen bevekande skäl föreligga.

Rörande de skäl, som varit bestämmande vid planeringen af denna promenadväg, upplysa de mig tillgängliga handlingarna intet. Det är ju möjligt att framdeles skäl af den art skola förebringas att Universitetet icke kan undgå att till staden afstå någon del af Botaniska trädgården. Men hela stranden må under inga vilkor afstås. En yttersta strandremsa af åtminstone 3 m bredd och 50 m längd bör utanför vägen afstängas och ställas i sammanhang med trädgården, och det på ett afstånd af åtminstone 100 m från kloakmyningen. En dylik strandremsa

kunde åstadkommas genom gräfning af en vik, öfver hvilken promenadvägen led-
des å en bro, men en dylik anordning vore icke lämplig, emedan det stagnerande
vattnet i en dylik vik skulle alstra samma obehag, som de man just sökt aflågsna.
Trädgårdens strand bör därför ligga fri utanför vägen.

Helsingfors den 16 Mars 1893.

Fredr. Elfving.“

Helsingfors. Tidnings- & Tryckeri-aktiebolagets tryckeri, 1895.

Handlingar angående instruktion och stat för stadens Trafikkontor.

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors,

den 9 Maj 1895.

N:o 107.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

I Kammarens skrifvelse N:o 57 af den 28 sistlidne Februari (Stadsfullmäktiges tryckta handlingar N:o 9 för 1895) angående förslag till instruktion för Drätselkontoret anför Kammaren, att i sammanhang med utarbetandet af nämnda instruktion äfven fråga väckts om ställande af stadens Trafikkontor på ordinarie stat och uppgörande af instruktion för detsamma; att ett af Kamrer Lindholm i sådant syfte uppsatt förslag af Kammaren öfverlemnats till granskning åt samma utskott, som utarbetade instruktionen för Drätselkontoret; och att Kammaren, efter att hos stadens nuvarande tullförvaltare, assessorn Aug. von Willebrand hafva gjort sig underrättad om möjligheten af trafikuppbördens öfverlemnande åt tullverket och deraf för staden resulterande fördelar och olägenheter, kommit till den fasta öfvertygelse, att något skäl till indragning af Trafikkontoret icke förefinnes, utan att detsamma fastmer med det snaraste borde på ordinarie stat öfverföras och äfven för det af Stadsfullmäktige fastställas en instruktion. Kammaren utbad sig också därför att framdeles, så fort ske kunde, få till Stadsfullmäktige inkomma med förslag i angifvet syfte.

Då Kammaren nu härmed är i tillfälle att insända sagda förslag, tar sig Kammaren friheten bilägga de väsendtligaste i ärendet tillkomna handlingar, af hvilka enligt Kammarens förmenande tydligast framgår, att något skäl till trafikuppbördens öfverlåtande åt stadens tullkammare, såsom tidigare ofta varit ifrågasatt, icke föreligger. Utom att det befintliga, sedan Juni månad 1888 på provisorisk fot inrättade Trafikkontoret fungerat på ett såväl för staden som dess trafikanter i allo tillfredsställande sätt, medförde dess indragande och uppbördens öfverflytande på tullkammaren ej några minskade utgifter för staden. Och då så är fallet, åstadkomme en förändring från den bestående anordningen endast risk och olägenheter. Riskens skulle ligga icke blott uti möjlig personalförändring inom tullkammaren, utan äfven uti en törhända total omorganisation af landets tullväsende, och kunde på grund af hvardera eventualiteten återupprättande af ett stadens

eget uppbördsverk derföre när som helst blifva påkalladt. Att emellertid en viss kontinuitet vid indrifvandet af stadens förnämsta intrader är både önskelig och nödvändig torde vara sjelffallet, emedan i annat fall ej obetydliga förluster för staden kunde uppstå. De förnämsta olägenheterna åter vore en mindre snabb inleverering till stadskassan af de uppburna medlen och större svårigheter vid alla på grund af en år från år tilltagande rörelse oundgängligen nödiga modifikationerna i trafikafgifternas debitering och uppbörd, hvarigenom staden otvifvelaktigt underkastade sig en, af ingen väsendtlig orsak påkallad inskränkning uti sin handelsfrihet.

Drätselkammaren får derför vördsamt föreslå:

att Stadsfullmäktige numera ville på ordinarie stat öfverföra det härintills provisoriskt inrättade Trafikkontoret samt derför godkänna och fastställa nedanstående instruktion och aflöningsstat.

På Drätselkammarens vägnar:

G. von Christerson.

Th. Tallqvist.

Förslag till Instruktion för Helsingfors stads Trafikkontor.

§ 1.

Helsingfors stads Trafikkontor, som står under Drätselkammarens inseende och lydnad, verkställer debiteringen af staden tillkommande tolag för varor, som härstädes tullbehandlas, trafikafgift, transito-magasins hyra, afvensom mätning-afgift för varor, som tillika undergå tullbehandling, samt uppbär ej mindre samtliga nämnda afgifter, än ock staden tillkommande af Hamnkontoret uppbiterade hamn-, bro-, vägnings-, marknads-, fiskevatten- och barlastafgifter, samt afgifter af utlänningar för försäljning af matvaror vid mast.

Packnings-, vräknings-, parmmätning- och mätning-afgifter för varor, som icke tillika tullbehandlas, uppbäras af och tillfalla dem, som förrättningen verkställt.

§ 2.

Trafikkontorets tjenstepersonal utgöres af en kamrerare, en bokhållare, en kassör, en vägmästare samt nödigt antal vaktmästare.

§ 3.

Kamreraren tillsättes af Stadsfullmäktige på Drätselkammarens förslag.

Bokhållare-, kassörs- och vågmästaretjensterna besättas af Stadsfullmäktige på Drätselkammarens förslag och efter det kamreraren vid trafikkontoret yttrande afgifvit.

Vaktmästare samt biträden för tillfälligt behof antagas af Drätselkammaren på framställning af kamreraren.

§ 4.

Kamreraren, som handhar den närmaste tillsynen öfver Trafikkontoret, åligger:

a) att ansvara för att den å kontoret ankommande debiteringen verkställas i enlighet med stadens trafiktaxa och öfriga härom gällande stadganden;

b) att kontrollera och bestyrka riktigheten af de utaf bokhållaren utskrifna debetsedlarne;

c) att föra särskild bok öfver samtliga afgifter, som af kontoret uppdebiteras;

d) att noggrant kontrollera uppbörden och deröfver föra skild kontrolljournal;

e) att hålla hand deröfver, att kassören dagligen till stadens Drätselkontor eller, efter Drätselkammarens anvisning, till någon bankinrättning i staden inlevererar de på grund af såväl Trafikkontorets som Hamnkontorets debitering influtna medlen, med afdrag af nödig vexelkassa;

f) att låta uppgöra, granska och underskrifva restlängder öfver oguldna afgifter samt hos Magistraten begära åtgärd för resternas indrifning i utmätning- eller handräckningsväg, att emottaga och granska redovisning öfver restindrifningen, samt att till afkortning hos Drätselkammaren anmäla, hvad af de restskyldige icke kunnat utbekommas;

g) att i konkurs- och proklamamål bevaka stadens fordringar för afgifter, som af Trafikkontoret uppdebiterats;

h) att innan den 10:e i hvarje månad till Drätselkammaren aflemna summarisk rapport öfver debitering och uppbörd under föregående månad;

i) att årligen inom September månad till Drätselkammaren ingifva alla Trafikkontoret berörande uppgifter för följande års inkomst- och utgifts förslag;

k) att inom Januari månads utgång till Drätselkontoret aflemna Trafikkontorets samtliga räkenskaper för det sistförflutna året för att revisorerna af stadens räkenskaper tillhandahållas, äfvensom summariskt sammandrag af uppbörden för sagda år och specificerad förteckning å de vid årets utgång oguldna afgifter; samt

l) att innan Februari månads utgång till Drätselkammaren afgifva berättelse öfver Trafikkontorets verksamhet under föregående året.

§ 5.

Bokhållaren åligger:

- a) att med ledning af de uppgifter, som dels tillhandahållas honom af vågmästaren beträffande utrikes inkommande varor dels meddelas af Tullkammaren beträffande inrikes inkommande och utrikes utgående varor, uträkna beloppet af de staden tillkommande afgifter, hvilkas debitering ankommer å Trafikkontoret;
- b) att utskrifva debetsedlar och desamma till kamreraren i afseende å kontroll och bestyrkande aflemna; samt
- c) att utan dröjsmål för hvarje månad eller, om så finnes nödigt, för hvarje vecka uppgöra och till kamreraren afgifva restlängd öfver oguldna afgifter, äfvensom att öfver rester, hvilka icke kunnat indrifvas, upprätta afkortningslängd.

§ 6.

Kassören åligger:

- a) att verkställa uppbörden af samtliga till Trafikkontoret inflytande medel;
- b) att föra journal öfver uppbörden;
- c) att dagligen till Drätselkontoret eller bankinrättning i staden inleverera de å Trafikkontoret uppburna medlen, med afdrag af nödig vaxelkassa;
- d) att vid hvarje månads utgång till kamreraren aflemna uppbördsspecialer; samt
- e) att då de egentliga kassörsgöromålen sådant medgifva, biträda vid debetsedlarnes utskrifning samt verkställa andra å kontoret förekommande arbeten enligt kamrerarens anvisning.

§ 7.

Vågmästaren öfvervakar i packhuset å stadens vägnar vägning mätning och uppräknig af inkommande tullpligtiga varor, emottager det för staden afsedda exemplaret af tullinlagorna samt afskrifver derå den af packhusinspektorerne utförda specifikation af varornas vikt och slag.

§ 8.

Vaktmästarene biträda vid packhusbehandlingen samt verkställa distributionen af debetsedlar för varor, som icke tullbehandlas.

§ 9.

Vid antagandet af Trafikkontorets ordinarie tjänstemän förbehålles ömsides sex månaders uppsägningstid.

§ 10.

Trafikkontoret, som inrymmes uti stadens tull- och packhus, hålles för allmänheten öppet under samma tid som tullkammaren, dock att i hvarje händelse kontorets kassa hålles tillgänglig på de tider, då Trafikkontoret eller Hamnkontoret äro öppna.

Stat för Helsingfors Trafikkontor.

1 Kamrerare	<i>Små</i>	5,500: —
1 Bokhållare	”	3,000: —
1 Kassör	”	2,400: —
1 Vågmästare	”	2,000: —
2 Vaktmästare à 1,000 mark	”	2,000: —
	Summa <i>Små</i>	14,900: —

Anm. Kamrerarens, Bokhållarens och Kassörens aflöning ökas efter fem års tjenstetid med 10 % och efter tio års tjenstgöring med ytterligare 10 % af den ursprungliga aflöningen.

Till Drätselkammaren.

Hos Drätselkammaren anhåller jag härmed ödmjukast att få inkomma med förslag till Helsingfors Trafikkontors ställande på ordinarie fot från nästa års början.

Då Trafikkontoret upprättades i Juni 1888, ställdes det tills vidare på provisorisk fot. Man ville sjelfallet först vinna erfarenhet om, huru ett dylikt kontor, som icke hade sin motsvarighet i någon annan stad i landet, komme att fungera. I mer än sex års tid har kontoret nu arbetat, så att erfarenhet icke vidare kan saknas. Och att kontoret visat sig väl fylla sin plats och gjort sig outhärligt, torde ingen kunna bestrida. Stadens trafikanter kunna numera, efter det Trafikkontoret träd i verksamhet, taga stadsafgifterna med i beräkning vid prisbestämningen af sina varor, emedan de genom kontoret erhålla sina debetsedlar på samma gång som tulldebetsedlarne. Före Trafikkontorets inrättande var detta icke möjligt eller ytterst svårt, enär tolagssedlarne då erhöles först någon tid efter varans tullbehandling. Samtliga trafikanter, som tillfrågats i saken, hafva äfven uttryckt sin synnerliga belåtenhet med den anordning, som 1888 i och med Trafikkontorets inrättande vidtogs med tolags och trafikafgifternas uppbärande. Stadens egen ekonomi måste äfven ha rönt stor fördel genom Trafikkontorets etablerande. Medan under den föregående regimen stadsafgifterna från trafiken uppbyros först längre tid efter varornas tullbehandling, inflyta desamma numera till det allra mesta dag för dag, på samma gång varan uttages från Packhuset. Betydande belopp stå sålunda numera till stadskassans förfogande veckotal tidigare än förut var fallet, och det icke blott genom det egentliga Trafikkontorets

utan äfven genom Hamnkontorets uppbörd, hvilken senare jemväl verkställes genom Trafikkontorets kassör. Att härigenom äfven tusental mark ernås i räntevinst, torde knappast behöfva antydast. — Att tänka på en återgång till det gamla systemet, kan väl derföre neppeligen mera falla någon in. Lika litet kan det väl under nuvarande förhållanden sättas i fråga, att staden skulle vilja lemna denna uppbörd, som under de senaste fyra åren stigit till mer än 400,000 mark per år, i främmande händer, exempelvis Tullverkets, hvarom vid tiden för Trafikkontorets planerande torde varit tal. Finska Tullverket kan i en snar framtid underkastast sådana förändringar, att stadens trafikuppbörd på inga vilkor får vara inblandad deri.

Från hvilken sida frågan än skärskådas, kan staden sålunda icke undvara sitt Trafikkontor. Drätselkamreraren har jemväl uti ett i dessa dagar till Drätselkammaren inlemnadt förslag till ny instruktion för Drätselkontoret framhållit, att „det torde finnas föga utsigt för att det visserligen fortfarande på provisorisk fot ställda Trafikkontoret vidare torde kunna umbäras“.

Men befinnes det sålunda, att Trafikkontoret är lika nyttigt som nödvändigt för staden, kan intet hållbart skäl vidare åberopas för kontorets bibehållande på provisorisk fot. Något tillskott i utgifter behöfver kontorets definitiva konstituerande icke heller förorsaka staden, emedan inga nya funktionärer behöfva anställas och inga extra anordningar heller vidtagas som en följd häraf; den enda utgift, som skulle tillkomma, vore den löneförhöjning efter 5 och 10 års tjenst, som redan enligt den ursprungliga provisionela staten förr eller senare komme att tillfalla kontorets främsta funktionärer, kamreraren, bokhållaren och kassören, och hvilken förhöjning väl lika litet skall undanhållas dessa som stadens öfriga tjänstemän. — Uti mina tidigare till Drätselkammaren insända förslag till Trafikkontorets ställande på ordinarie fot hade jag tagit mig friheten hemställa om någon liten lönereglering, men då sådan, så önskelig den än vore, möjligen kunde under nuvarande förhållanden försvåra hufvudfrågans lösning, anser jag mig numera böra hemställa endast om samma lönevilkor, som för närvarande utgå. Som ordinarie funktionärer skulle endast upptagas kamreraren, bokhållaren, kassören och vågmästaren samt tvänne vaktmästare, alla med sina nuvarande lönevilkor. Alla öfriga funktionärer skulle blifva tillfälliga, beroende på särskildt förslag för hvarje år, såsom äfven härtills med dem iakttagits. — Såsom ytterligare skäl för Trafikkontorets ställande på ordinarie fot ber jag slutligen få åberopa den prekära ställning, i hvilken kontorets tjänstemän hållas, så länge kontoret onödigtvis är provisionelt.

I det jag således härmed ödmjukast anhåller om Drätselkammarens medverkan dertill, att Helsingfors Trafikkontor ställes på definitiv fot från nästa års början, ber jag tillika få förelägga förslag till instruktion för kontoret. — Den vid Trafikkontorets etablerande preliminärt affattade instruktionen anser jag härvid kunna nästan oförändrad bibehållas. Endast i följande paragrafer torde förändringar vara behöfliga:

Enligt § 6 har kontorets kassör uteslutande att befatta sig med kassörsgöromålen; men som det i praktiken visat sig, att kassören har tid öfrig att äfven hjälpa till vid andra arbeten å kontoret, skulle jag vilja föreslå ett tillägg i denna § derom, att kassören blefve förpliktad att taga befattning med debetsedlarnes utskrifvande eller annat renskrifningsarbete, när kassörsgöromålen sådant medgifva. Enahanda skyldighet åligger exempelvis Tullkammarskassören, änskönt denne har en så kolossal uppbörd om hand, att Trafikkontorets uppbörd icke tål någon jämförelse dermed. — I afseende på restlängden, § 5, torde lämpligen föreskrifvas, att densamma bör uppgöras utan dröjsmål för hvarje månad eller om så finnes nödigt för hvarje vecka; detta dels derföre, att restutskrifning under den brådsta tiden svårigen kan medhinnas en gång i veckan, dels derföre att sådant numera icke är behöfligt, sedan trafikanterne vant sig att nästan mangrant betala tolagssedlarne samtidigt med tullafgifterna. Befogenheten borde dock kvarstå att utskrifva restlängd per vecka, på det kontoret måtte ha utväg att hindra tredskande trafikanter att dröja med större inbetalningar till kontoret. — Rörande kassaleveranserna, §§ 4 och 6, borde ett tillägg inflikas derom, att dessa på Drätselkammarens anvisning kunna fullgöras, utom till Drätselkontoret, jemväl i någon bank i staden. — § 7 i den nu gällande instruktionen torde, med hänsyn till de för några år tillbaka timade förändringarna i stadens restuppbörd, böra affattas derhän, att Trafikkontorets rester skola indrifvas på samma sätt som Drätselkontorets, så att debetsedlarne öfverlemnas till stadsfogdarne, färdigt kvitterade af kamreraren. — Slutstrofen om kontorets öppenställande, § 10, torde lämpligen affattas därhän, att Trafikkontorets kassa under alla förhållanden bör vara tillgänglig på de tider då Trafikkontoret eller Hamnkontoret, ettdera eller begge, äro öppna för allmänheten. Att föreskrifva, det hela Trafikkontoret under seglationstiden bör vara öppet från kl. 9 på morgonen, är ju öfverflödigt, då i första momentet af denna § redan bestämmes, att kontoret bör hållas öppet under samma tid som Tullkammaren. Skulle af en eller annan orsak Tullkammaren under seglationstiden icke hållas öppen från kl. 9 f. m., är det ju onödigt att Trafikkontoret öppnas tidigare, enär funktionerna vid detsamma h. o. h. rätta sig efter Tullkammarens arbetsordning. Det har ock allaredan inträffat, att Tullkammaren och Packhusen under senhösten öppnats först kl. 10 f. m. Trafikkontorets kassa har emelertid måst öppnas kl. 9, emedan Hamnkontoret begynt sitt arbete kl. 9.

Fullständigt förslag till instruktion bilägges härjemte, upptagande tillika stat för Trafikkontorets ordinarie tjänstemän och betjente.

Helsingfors Trafikkontor, den 16 Augusti 1894.

Karl H. Lindholm.

Då endast hamnafgifter, — i händelse uppbörden af tolags- och trafikafgifter öfverlämnades åt tullkammaren, — komme att af stadens tjänsteman uppbäras, föreslås att Hamnbokhållaren erhöle denna uppbörd sig ombetrodd emot en årlig ersättning af Fmk 1,200:—

då vaktmästaresysslorna torde kunna undvaras, föreslås indragning af anslaget för dem, hvaremot ett årligt arvode för en i gamla packhuset tjänstgörande biträdande vågmästare kunde utbetalas med ” 1,500:—

För Tullförvaltarens, Kontrollörens och Tullkassörens åtagande att med af dem antagna biträden uträkna, journalisera och uppbära staden tillkommande tolags- och trafikafgifter, äfvensom för bekostande af härtill erfoderliga expenser, beräknade till inalles 500 mark om året, föreslås, under antagande att den afgift af 4 p:ni pr debetsedel å nämnda afgifter fortsättningsvis får uppbäras, för Tullförvaltaren, som bekostar expenserna, ett årligt arvode af ” 3,900:—
 för Kontrollören ett enahanda arvode af ” 3,400:—
 samt åt Tullkassören ” 2,000:—
 härtill kommer Vågmästarearvodet ” 2,000:—
 samt Mätarearvodet ” 800:—

Summa Fmk 14,800:—

Skulle däremot förenämnda debetsedels afgift, som eger hundraårig häfd, anses böra bortfalla, borde arvodet för enhvar af förenämde tulltjänstemän ökas med 400 mark per år.

Helsingfors, den 13 Oktober 1894.

Å egna och de bägge öfrige tulltjänstemännens vägnar.

August von Willebrand.

Till Drätselkammaren.

Mitt i Augusti inlemnade förslag till Trafikkontorets ställande på ordinarie fot från nästa års början synes ha väckt till nytt lif den redan skrinlagda frågan om tolags- och trafikuppbördens öfverlemnande åt Tullkammaren i staden. Från nuvarande tullförvaltaren har ju nyligen ingått ett förslag i detta syfte, dateradt den 13 Oktober detta år, hvilket förslag Drätselkammaren haft vänligheten öfverlemnna till mitt skärskådande. Jag ber nu att få inkomma med utlåtande i ärendet.

Tolags- och trafikafgifterna äro att räknas till Helsingfors stads reelaste inkomster; de grunda sig på häfdvunnen, fast princip, de erfordra inga årligen återkommande taxeringar, de inflyta dag för dag och komma stadskassan omedel-

bart tillgodo, om uppbörden är rätt ställd, såsom för närvarande är fallet; de inbringa öfver 400,000 mark om året och växa af sig själfva i den mån staden och trafikförhållanden förkofras. Som bäst håller man på med att genom järnvägsspårs dragande utmed hamnarna ytterligare underlätta trafiken och gifva den nya uppslag; inom kort skola nya varuskjul och magasiner resa sig utmed kajerna och nya kajbyggnader vidtagas, allt i syfte att än mera stegra varurörelsen på orten. Att under sådana förhållanden mönstra ut det kontor, som just har denna trafik under sin uppsigt och bär upp den af denna trafik betingade inkomsten, måste i och för sig förefalla oväntadt. Att lemna denna uppbörd helt och hållet ifrån sig och kasta den i händerna på fremmande, af stadsmyndigheterna oberoende personer, måste te sig rent af betänkligt. Om någonsin måste väl staden under en så viktig epok hålla ett vaket öga på alla trafikens företeelser och detta genom egna funktionärer, som direkt äro underkastade stadsmyndigheternas kontroll och föreskrifter. Trafikens efterhand skeende stegring skall med nödvändighet påkalla förändrade anordningar i det ena eller andra hänseendet, men dessa anordningar skola alltid möta svårigheter, om stadsmyndigheterna icke hafva under sin makt de funktionärer, som hafva sig uppdraget att taga vård om denna för staden så makt-påliggande angelägenhet, om denna stadens kanske reelaste inkomstkälla. — Behöfver det pådekas, att saken ställer sig än mera allvarligt, när det gäller att lämna denna delikata angelägenhet i händerna på ett statens embetsverk med den ställning som Tullverkets? Helsingfors Tullkammars tienstemen må vara huru samvetsgranna och huru framstående som helst, så måste de dock alltid vara beroende af sina öfverordnade och dessas förfoganden. Efter stadens önsknings kunna de omöjligen i främsta rummet rätta sig. Men staden behöfver som antydts ega full bestämningssrätt i afseende på det som rör trafiken och på uppbörden ifrån densamma.

Jag ber derföre att redan ur ren principiell synpunkt få på det allvarligaste afråda ifrån att öfverlemna stadens tolags- och trafikuppbörd åt Tullkammaren, såsom nu synes vara ifrågasatt.

Och af hvilken anledning skulle man skrida till denna betänkliga utväg? Att man skulle misräknat sig i afseende på de fördelar, man väntade sig vid Trafikkontorets upprättande, har jag svårt att förutsätta; någonting dylikt har åtminstone icke, så vidt jag vet, härtills förspotts. Jag tror tvärtom, att såväl stadens drätsel som stadens trafikanter haft skäl att vara tillfredsställda med Trafikkontoret och dess verksamhet under de förgångna åren, på sätt jag i min Augusti inlaga tagit mig friheten framhålla.

Meningen skulle då måhända vara att försöka åvägbringa ännu större snabbhet i tolags- och trafikafgifternas inlevererande till stadens kassa; större till beloppet kunna de ju i ingen händelse bli blott och bart genom deras öfverlåtande åt Tullkammaren. Huru man tänkt sig denna eventuella snabbare leverans, har jag mig icke bekant. Men hvad jag vet är, att tullmedlen från härvarande Tullkammare inlevereras endast en å två gånger i veckan under bästa seglationstiden.

Med all säkerhet skulle tätare leveranser till stads-kassan icke komma i fråga. I Åbo, der Tullkammaren har tolags- och en del af trafikuppbörden om hand, inlevereras stadsafgifterna endast en gång i månaden i jemna hundratals mark. Helsingfors Trafikkontor ställer som bekant hvarje dag sin uppbörd till drätselverkets disposition.

Hvad som är uppenbart, det är, att trafikanterna i Helsingfors skulle förlora på uppbördens öfverlemnande åt Tullkammaren. Ty två kontor arbeta sjelfallet snabbare än ett kontor, när debiteringen är sådan som här i Helsingfors. I Åbo är debiteringen af de afgifter, som uppbäras af Tullkammaren, mycket förenklad genom att icke blott tolags- utan äfven trafik- eller stadsafgifterna utgå efter viss procent af tullsatsen, hvardera med 3% eller med samma belopp som sjöfartsafgiften, hvilken förekommer på nästan hvarje tulldebetsedel. Man behöfver der endast räkna ut sjöfartsafgiften och sedan skriva ut samma siffror två gånger yttermera. Under sådant förhållande går ju debiteringen mycket lätt för sig. Här i Helsingfors gäller det att räkna ut trafikafgifterna efter en alldeles särskild taxa, hvilket nära på fördubblar arbetet. Skall denna uträkning verkställas å Tullkammaren af samma personer, som debitera upp tullafgifterna, så få debiterarne nästan dubbelt så mycket arbete som förut. Följden blir naturligtvis den, att trafikanterne få vänta på sina debetsedlar. Skola åter tullafgifterna och stadsafgifterna uppdebiteras å Tullkammaren af skilda personer, så måste detta försvåra de gemensamma debetsedlarnes utskrivande; den som skall skriva ut debetsedeln kommer i regeln att få vänta på den ena eller andra debiteraren, ty sällan skola dessa kunna gå så hand i hand, att begge uträkningarna bli färdiga på samma gång. Trassel måste alltid uppstå och för hvarje sådant får trafikanten sitta emellan.

Härtill kommer ännu, att Tullkammaren skulle komma att få skriva ut en stor mängd debetsedlar, som för närvarande alls icke förekomma å Tullkammaren, nemligen de debetsedlar, som föranledas af sådan import och export, som är tullfri. Antalet af sådana debetsedlar uppgår efter af mig gjort öfverslag å Trafikkontoret till vid pass sjutusen om året med en uppbörd af c:a 150,000 mark. Skall nu ett och samma verk, Tullkammaren, som för närvarande är synnerligen starkt ansträngdt med sina egna angelägenheter, få yttermera detta tillskott till sitt arbete, så *måste* dröjsmål inträffa, det kan omöjligen undvikas. När, såsom nu är fallet, tvenne olika kontor arbeta vid sidan af hvarandra, går arbetet gifvetvis lättare undan. Tillvägagåendet är nu det, att medan Tullkammaren enligt *sin* taxa räknar ut sina inlagor och skrifer ut sina debetsedlar, fullgör Trafikkontoret samma arbete enligt *sin* taxa, så att Trafikkontorets debetsedel är färdig på samma gång som tullsedeln, vanligen tidigare, emedan trafiktaxan är något enklare än tulltaxan. Men under tiden Tullkammaren arbetar på sina mera invecklade debetsedlar, debiterar Trafikkontoret upp äfven de afgifter, som härflyta från de tullfria varorna. Härigenom kommer ingen stagnation att ega rum vid debiteringen och ingen väntan af den ena debetsedelutskrifvaren på den andra.

Så snart trafikanten betalt sin tullsedel vid tullkassan, infinner han sig vid Trafikkontorets lucka, får vanligen genast ut sin debetsedel, emedan vi å Trafikkontoret i regel räkna ut äfven tullen och tolagen, samt betalar sin debetsedel vid Trafikkontorets kassa, allt utan att hafva behöft vänta. Det säger ju sig sjelft för resten hvad kassaliqviderna beträffar att tvenne kassor arbeta flinkare än en enda stor kassa. — De trafikdebetsedlar, som hänföra sig till de tullfria varorna, klareras jemväl lättare vid Trafikkontorets kassa än vid Tullkammarkassan, emedan äfven trafikkontorsliqviderna äro mindre tid dragande än tullliqviderna. Faktiskt är åtminstone, att nästan aldrig någon väntan förekommer vid Trafikkontorets lucka.

Räknar man på, att trafikafgifterna genom uppbördens öfverlåtande åt Tullkammaren skola utan undantag inflyta innan varans upplossande och uttagande, så misstager man sig grundligen. Enligt tullstadgan äro varuegarena icke förbundna att betala trafikafgifterna, innan de få ut sina varor. I § 16 mom. 5 stadgas nemligen uttryckligen, att „tullfria varor utlemnas genast vid lossningen till egaren, såframt undersökning af dem dervid kan tillförlitligen ske och angifningsinlagor af godsegaren aflemnats“. Vare sig att debiteringen verkställs af Tullkammaren eller af Trafikkontoret, kan varuegaren alltså fordra att få ut sin tullfria vara genast vid lossningen. Betalningen får han i hvardera fallet fullgöra efteråt. Tredskande trafikanter kunna alltid begagna sig häraf. Efteruppbörd och resters indrivande genom exekutionsverket kunna alltså i ingen händelse undvikas. Men restindrivning på grund af ett statsembetsverks debitering är åter en oformlighet, som man, så vidt möjligt, bör försöka undvika, emedan obehag och reklamationer så lätt kunna uppstå. — Det må tilläggas, att äfven nu de allra flesta trafikanter infria sina trafik-debetsedlar samtidigt med varornas uttagande.

Jag vet icke, om det är förut bekant för Drätselkammaren, men jag måste i hvarje fall här särskildt framhålla, att Tullkammaren i Åbo icke har om hand *hela* trafikuppbörden i bemälda stad. Tullkammaren derstädes har endast att uppbära afgifterna för sådana varor, som tillika draga tull. Och för detta ändamål äro afgifterna, såsom förut antydts, ställda i form af vissa procent å tullsatserna. De öfriga trafik- eller stadsafgifterna uppdebiteras af vågmästaren enligt särskild taxa. Dessa afgifter gå till högre belopp än de stadsafgifter, som uppdebiteras å Åbo Tullkammare. Uti Åbo stads utgifts och inkomstförslag för 1894 beräknades de stadsafgifter, som uppdebiteras af Tullkammaren, till 80,000 mark, hvar emot de stadsafgifter, som ankomma på stadens egna funktionärer, kalkylerades till 100,000 mark, — Det föreligger således icke från Åbo någon erfarenhet om, huru arbetet skulle gestalta sig på en större Tullkammare, den der skulle få äfven den stads uppbörd om hand, hvilken härflyter af tullfria varor. Åbo Tullkammare, som ändock måste ha betydligt mindre arbete än hufvudstadens Tullkammare, har tydligen icke velat inlåta sig härpå af farhåga för att få för mycket extra sysslande hopadt på sig. Här i Helsingfors synes man vara färdig att göra ett

experiment. Den som på nära håll sett, huru forceradt arbetet under seglations-tiden är icke blott å härvarande Tullkammare utan äfven å Trafikkontoret, har icke svårt att räkna ut, hvad följden skulle blifva af ett dylikt experiment, af ett slikt hopande af arbete på ett enda embetsverk. Trafikanterne, hvilka närmast finge känna olägenheterna häraf, skulle icke underlåta att hos myndigheter, under hvilka Tullkammaren lyder, anföra klagomål öfver förtullningens invecklande och fördröjande, och dessa myndigheter skulle se sig nödsakade att ingripa för att afhjelpa missförhållandena. Följden skulle bli att arbetet med stadsafgifterna skulle få maka åt sig och inom kort helt och hållet afhysas från Tullkammaren för att ånyo återföras till stadens egna verk och myndigheter. Denna utgång är så sjelffallen, att deremot ingenting vore att säga, hvarken från Tullkammarens eller stadsmyndigheternas sida. Då skulle åter ett nytt Trafikkontor blifva af nöden och absolut ingenting vara vunnet med det gjorda experimentet.

Men äfven på en annan väg skulle staden stå inför eventualiteten att nödgas ånyo taga hand om sin tolags- och trafikuppbörd. Innan det nuvarande Trafikkontoret upprättades år 1888, gjordes som bekant allvarliga försök att få stadens tolags- och trafikuppbörd öfverlemnad åt tullkammaren. Men dåvarande tullförvaltaren — assessor Oldenburg — satte sig bestämdt häremot, tydligen derföre att han icke ansåg sig kunna med för mycket extra sysslande öfverhoppa det embetsverk han förestod och hvilket äfven derförutan tidtals hade mera arbete än hvad man ville mäka med. Vid nästa ombyte af tullförvaltare skulle staden åter med mycken sannolikhet befinna sig i den fataliteten, att den nye mannen skulle, likasom aflidne Oldenburg, absolut vägra att taga någon befattning med stadens uppbörd, — förutsatt att högre myndigheter icke derförinnan hunnit ingripa i samma riktning. Och skulle den nye tullförvaltaren möjligen kunna bevekas härtill och tillåtas göra det, så komme han i hvarje händelse att ställa upp *sina* villkor, de der kunde vara helt andra än de nu erbjudna. Om staden skulle helt beskedligt nödgas foga sig häri, med mindre den ville på ny räkning inrätta sig med eget verk för uppbörd på egen hand, hvilken för resten är och förblir det naturliga i denna sak.

Vi komma nu till den fråga, som tydligen närmast motiverat förslaget om tolags- och trafikuppbördens öfverlemnande åt Tullkammaren, nemligen den ekonomiska frågan. Man hoppas få uppbörden billigare gjord än för närvarande är fallet, och tullförvaltaren, assessor von Willebrands utgiftsförslag utlofvar äfven en viss reducering. Jag skall emellertid bevisa, att icke heller detta motiv är hållbart.

Redan den första punkten i hr v. Willebrands förslag måste korrigeras. Herr v. W. föreslår, att Hamnbokhållaren skulle få Hamnkontorets kassauppbörd om hand mot ett arvode af 1,200 mark om året, hvarigenom det nuvarande kassörsarvodet vid Trafikkontoret komme att reduceras till hälften; den för Hamn- och Trafikkontoren gemensamma kassören uppbära nemligen 2,400 mark om året och

denna befattning skulle helt och hållet indragas. Men genom en sådan anordning som den af hr v. W. föreslagna skulle staden komma att taga ett steg tillbaka till det den en gång sluppit ifrån. Det är emot alla sunda principer för välordnade debiterings och uppbördsverk att öfverlåta kassauppbörden åt samma funktionärer, som debitera upp afgifterna. Innan trafikkontorets inrättande skedde Hamnkontorets uppbörd enligt denna principvidriga metod, och det var just till en del för att slippa detta, som Trafikkontoret etablerades med sin gemensamma kassör. Det må väl icke komma i fråga att taga detta baksteg just i dessa tider, då äfven Hamnuppbörden är stadd i starkt stigande. Hur man än tänker sig dessa viktiga uppbördsförhållanden, så får i intet fall en särskild hamnkassör saknas. Och skall man ha en hamnkassör, så kan denna rimligtvis icke afspisas med 100 mark i månaden. Nog får staden hålla qvar samma kassörsanslag som förut, 2,400 mark om året.

Den andra punkten i herr v. Willebrands förslag är än mindre hållbar. Herr v. W. säger: „då vaktmästaresysslorna torde kunna undvaras, föreslås indragning af anslaget för dem“. Huru detta skall kunna gå för sig, är sannerligen oförklarligt. Enligt § 71 mom. 3 i nugällande Tullstadga af den 30 Dec. 1887 skall vid varors packhusbehandling sådan vara, som förtullas efter vigt, uppvägas af stadens vågmästare. Vid hvarje Packhus och packhuskontor måste alltså finnas en stadens funktionär, som förrättar vägningen. Man har härmed tydligen velat undvika, att det embetsverk, som debiterar upp tullavgifterna, tillika skulle väga upp varan; man har velat ställa en ojävig person emellan Tullverket och varuegaren till undvikande af alt missförstånd, en person som tillika skall hafva hand om vägen och vigterna, hvilka jemväl skola presteras af staden. Uteblir vågmästaren från sin post, får detta icke hindra varans packhusbehandling, men detta är ju ett undantag. Vågmästaren skall i regel väga varan. Hvarje stad i landet, som har tullkammare, har äfven vågmästare, utom möjligen Nådendal. — Nu kan man möjligen invända, att här är fråga om vaktmästare, men ej om vågmästare. Detta är dock endast en fråga om benämning. De funktionärer, som vi kalla packhusvaktmästare, äro i sjelfva verket undervågmästare, de der äro enkom tillsatta för att verkställa den i Tullstadgan föreskrifna vägningen i Packhuset. Våra vågmästare hafva utom kontrollen öfver vägningen, tillika till uppgift att behandla och ifylla de tullinlagor, som tillkomma staden i och för stadsavgifternas uppdebiterande. För att arbetet här är så stort och drygt, behöfva vi både vågmästare och så kallade vaktmästare; de förra skulle icke medhinna den egentliga vägningen. — Det är sålunda till åttlydnad af Tullstadgans uttryckliga föreskrift vi nödgats anställa de s. k. packhusvaktmästarene, hvilka nu enligt hr v. W:s förslag borde utmönstras. Då de två nya packhuskontoren för några år tillbaka inrättades härstädes, fordrade tullförvaltaren Oldenburg, att Trafikkontoret skulle ställa vågmästare eller s. k. vaktmästare äfven vid dessa kontor, en för hvarje. Det är på den vägen vi kommit att få fyra packhusvaktmästare, två ordinarie för de två

gamla packhuskontoren och två extra för de begge nya kontoren. Och från dem kunna vi icke slippa, om Tullstadgan skall efterleivas. Hvarje Packhusinspektör är berättigad att med Tullstadgan i hand fordra att staden vid packhusvägen ställer en funktionär, som förrättar vägningen af de varor, som förtullas efter vikt. Och hvarje trafikant är befogad att fordra detsamma.

Nu kan det ju tänkas, att man ville göra ett försök att blunda för Tullstadgans föreskrift, men icke går det an, att staden vid upprättandet af sin budget räknar på en slik eventualitet, allra minst när staden råkar vara landets hufvudstad. Hvad som är öfverheltigen påbjudet måste hufvudstaden i främsta rummet ställa sig till efterrättelse; risken kunde vara altför stor. — Till herr v. W:s utgiftsförslag måste alltså ovägerligen tilläggas arvodena för de fyra packhusvaktmästarene, för de båda ordinarie vaktmästarene 2,000 mark tillsammans, för de begge extra vaktmästarene 70 mark i månaden för hvardera i 9 månaders tid, hvilket gör 1,260 mark i året. För säkerhets skull har Trafikkontoret i sin utgiftsstat upptagit dessutom ett belopp af 280 mk för en femte vaktmästare, för det fall att det redan förefintliga femte packhuskontoret möjligen blefve under de brådaste månaderna öppnadt. Totalbeloppet af dessa vaktmästarearvoden uppgår sålunda till 3,540 mark om året. — Men om det verkligen skulle äfven från stadsmyndigheternas sida anses möjligt att bortlemna dessa vaktmästarearvoden, såsom hr v. W. föreslår, så borde de väl kunna bortlemnas äfven under närvarande förhållanden. Sådant kan rimligtvis icke få bero på *en* persons möjliga grace. Vare sig att Trafikkontoret eller Tullkammaren har hand om stadens trafikuppbörd, står denna packhusvaktmästarefråga precis på samma fot. Antingen skall utgiftsposten finnas i det ena fallet, om den finnes i det andra, eller kan den utlemnas från begge. Jag för min del kan icke taga på min risk att föreslå dess utmönstrande. — Herr v. Willebrands utgiftsstat måste derföre som sagdt ökas med dessa vaktmästarearvoden tillsammans 3,540 mark om året.

Vore det så, att man skulle utmönstra vaktmästarearvodena, så måste de nuvarande ordinarie vaktmästarene, hvilka tjenat staden i långa tider, naturligtvis pensioneras. Men dessa pensioner komme att utbetalas af stadskassan i hvardera fallet och inverka således icke på jämförelsen.

Vidare har herr v. Willebrand i sitt utgiftsförslag upptagit expenserne till endast 500 mark. Härmed skulle väl bekostas papper, tryckning, inbindning samt andra likartade kontorsutgifter. Men derutöfver hafva vi expenser, som äro alldeles utlemnade från förslaget. Dessa äro: städning af Hamnkotoret, försalen, trappuppgången m. m. 360 mk; vedhuggning och bärning 260 mk; packhuskostnader såsom kröning, justering, diverse remonter m. m. 440 mk; summa 1060 mk, hvilka finnas upptagna i Trafikkotorets utgiftsstat. Och som Tullkammaren näppligen ärnar ansvara för dessa poster, måste de tilläggas till utgiftsbudgeten i en eller annan form. Bortfalla från stadsutgiftsförslagen kunna de ju icke, hvem än må få stadens trafikuppbörd om hand.

Så har herr v. Willebrand upptagit vågmästarearvodet till gamla beloppet, 2,000 mark. Men om Trafikkontoret komme att indragas, måste väl de extra funktioner, som nu åligga trafikkamreraren, öfverlätas på vågmästaren. Hvem skulle annars ha närmaste uppsigten öfver de begge Packhusen med alla deras mångfaldiga inventarier, hvem skulle sörja för krönning, justering och remont, hvem öfvertaga uppsigten öfver de nytillkommande varuskjulen med deras transito-upplagsmagasin etc. etc.? Med ett ord: hvem skulle få sig ombetrodda alla dessa stora och små uppdrag och omsorger, hvilka med nödvändighet åtfölja en så omfattande rörelse, som tull- och packhusbehandlingen af en stor import till en stor stad? Men om allt detta skulle åläggas vågmästaren och han tillika få bibehålla alla sina nuvarande åligganden derjemte, måste han ju få ett ordentligt tillskott i arvode; han eller någon annan, som finge sig allt det antydda öfverantvardadt, måste väl ersättas med förslagsvis 1,000 mk om året.

Hvad slutligen vidkommer debetsedelafgiften, för hvars möjliga bortfallande Tullkammaren räknar på ett vederlag af 1,200 mark, utan att detta direkt upptages i hr v. W:s utgiftsförslag, är det så godt att genast öka det sistnämnda med antydda belopp. Ty enligt nu gällande tullreglemente får ingen Tullkammare vidare uppbära debetsedelafgifter; tullförvaltaren ha i stället åt sig anslagna nödiga expensmedel. Men när det en gång är regel att ej ha debetsedelafgifter å tullkamrarne, skall sådant påtagligen ej heller få förekomma derstädes för den ena eller andra stadens vidkommande, det vill säga å sådana debetsedlar, som resp. städer rätteligen sjelfva ega bekosta eller ombesörja. Anmärkningar häröfver skulle icke uteblifva från trafikanternes sida, och följderna skulle blifva ett förbud för vidare uppdebitering af debetsedelafgifter. Den af ett slikt förbud föranledda nya afgiften skulle ju hvarken drabba Tullverket eller tullförvaltaren, utan endast Helsingfors stad. — För undvikande af eiterräkningar måste denna nya utgiftspost följaktligen upptagas i stadens budget, för händelse Tullkammaren finge tolags- och trafikuppbörden om hand. Den har urminneshäfd för sig, denna debetsedelafgift för så vidt den uppträder å städernas egna debetsedlar, men den är sedan flere år okänd inom tullverlden.

Hvad blir efter allt detta vinsten af Trafikkontorets afskaffande och stadsafgifternas öfverlemnande åt Tullkammaren? Vi skola se huru tullförvaltarens förslag komme att gestalta sig efter de nu gjorda rättelserna och tilläggen:

Tulltjenstemännens arvoden enligt hr v. W:s förslag <i>Tmf.</i>	8,800: —
Tullförvaltarens expenser, enligt d:o d:o	” 500: —
Expenser, som bortlemnats från d:o d:o	” 1,060: —
En vågmästare, enligt d:o d:o	” 2,000: —
Dennes ersättning för nya funktioner	” 1,000: —
Ett vågmästarebiträde enligt nuvarande stat	” 1,125: —
Fyra event. fem packhusvaktmästare enligt d:o	” 3,540: —

Vederlag för debetsedelafgiftens bortfallande . . .	<i>Fmyc</i>	1,200: —
Kassörarsvode vid Hamnkontoret	"	2,400: —
Mätarearvoden	"	800: —
		Summa <i>Fmyc</i> 22,425: —

Trafikkontorets stat går till 21,400 mark. Således ett tusen och några mark lägre!

De i Trafikkontorets budget under allmänna konton upptagna utgifterna: eldnings- och belysningsämnen, telefoner, snöskottning å Packhusgårdarne, diverse inköp och remont af redskap, inventarier till särskilda stadens hus, remont och komplettering (å Packhusen) m. m., komme under alla omständigheter att stanna kvar. Den enda reducering, som kunde göras, är telefonafgiften för Trafikkontorets telefon, 140 mark om året. Men ett sådant belopp skall väl näppeligen komma i betraktande vid afgörandet af en viktig fråga som denna.

Men blir det icke ens ekonomisk vinst att öfverflytta trafikuppbörden från stadens Trafikkontor till Tullkammaren — och vinst skall det aldrig bli i längden — så hvad skulle staden ha för skäl att taga ett så ödesdigert steg? Att det vore i princip orätt att lemna sina trafikinkomster ifrån sig, har jag här ofvan sökt uppvisa, och att såväl stadens drätsel som stadens trafikanter endast skulle ha olägenheter deraf men inga rimliga fördelar, är likaledes i det föregående klargjordt. Vid sådant förhållande kan jag ej annat tänka mig än att Drätselkammaren skall helt och hållet afstå ifrån projektet att inblanda stadens trafikuppbörd med tulluppbörden i denna stad.

I motsats till detta projekt ber jag få förnya min hemställan om Trafikkontorets ställande på ordinarie fot, såsom jag i min augusti-inlaga föreslagit.

Herr von Willebrands betänkande af den 13 oktober återställes härjemte.

Helsingfors Trafikkontor, den 27 december 1894.

Karl H. Lindholm.

*Handlingar angående revision af Helsingfors stads
räkenskaper för år 1894.*

MAGISTRATEN

i

Helsingfors,

den 18 Maj 1895.

N:o 112.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Af de för granskningen af stadens räkenskaper för sistlidet år utsedde revisorerne afgifven revisionsberättelse äfvensom tvänne särskilda berättelser angående Helsingfors stads nybyggnadslån för år 1876 och regleringslån af år 1882 får Magistraten äran härhos öfversända jemte af Folkskoleinspektorn Viktor Öhberg å direktionens för stadens folkskolor vägnar aflemnad förklaring i anledning af revisorerne anmärkning derom att under år 1894 räntorna å skolornas stipendiefonder icke disponerats.

På Magistratens vägnar:

E. Öhman.

G. v. Pfaler.

Revisionsberättelse för år 1894.

Undertecknade, vid allmän rådhusstämma den 17 december 1894 utsedde att granska Helsingfors stads räkenskaper och inventera dess lösegendom för samma år, sammanträdde på Drätselkammarens kallelse den 14 januari innevarande år.

Jämlikt § 2 uti instruktionen för stadens revisorer och inventeringsmän skreds därvid till val af ordförande och fördelades arbetet i enlighet med den gruppering, som i § 5 af sagda instruktion föreskrifves.

Till ordförande utsågs undertecknad K. Moring och till medlemmar för de skilda grupperna som följer:

Grupp I:

för revision af Tolagskontorets, Hamnkontorets och Brandvärkets förvaltning och räkenskaper herrar Fr. G. Lindeqvist och F. Sandberg.

Grupp II:

för revision af Fattigvårdsstyrelsens och Hälsovårdsnämndens förvaltning och räkenskaper herrar G. Henrikson och A. V. Mannelin.

Grupp III:

för revision af förvaltningen af och räkenskaperna för undervisningsväsendet och stiftelser, ställda under Stadsfullmäktiges vård herrar P. Nordmann och V. Hellman.

Grupp IV:

för revision af Byggnads- och Vattenledningskontorens förvaltning och räkenskaper herrar K. Moring och F. V. Salvén.

Grupp V:

för revision af Drätselkontorets räkenskaper samt donerade fonder herrar Alb. Hornborg och J. Grenman.

Inventeringen af löseghenden.

Vid inventeringen hafva revisorerne funnit att den öfverensstämde med längderna och är det för oss ett nöje att framhålla den ordning och omsorg som af de olika förvaltningarna egnats densamma.

Granskningen af räkenskaperna och förvaltningen.

Den 2 sistlidne mars öfverlemnades inför Magistraten åt revisorerne såväl Drätselkontorets som öfriga stadsmyndigheters böcker och redovisningar jämte till dem hörande verifikater. Sedermera hafva åt revisorerne jemväl aflemnats Drätselkammarens och Fattigvårdsstyrelsens protokoller äfvensom Auktionskammarens redovisningar.

Af de skäl, som framhållits i föregående års revisionsberättelse, nämligen att de skilda myndigheternas räkenskaper och verifikater ingå om hvarandra uti Drätselkontorets verifikationsband samt till följd af Doktor P. Nordmanns iråkade sjukdom hafva revisorerne icke strängt kunnat fasthålla vid den ofvannämnda grupperingen. I hufvudsak har dock arbetsfördelningen egt rum i öfverensstämmelse med instruktionens bestämmelse.

Under revisionens fortgång hafva vi öfvertygat oss om:

att stadens drätsel för år 1894 blifvit med omtanke och sakkänedom förvaltad;

att de i Drätselkontorets berättelse ingående tablåer öfver stadens utgifter och inkomster för samma år, bilansen per 31 december, uppgifterna öfver stadens utestående icke förfallna fordringar, dess consoliderade gäld samt donerade fonder i allo öfverensstämma med räkenskaperna.

Till staden donerade af drätselvärdet, folkskoledirektionen och fattigvårdsstyrelsen förvaltade fonders obligationer, skuldsedlar och öfriga säkerhetshandlingar äfvensom i stadskassan inneliggande chaussé-obligationer blefvo af oss uppräknade och befunnos öfverensstämma med bokföringen af desamma.

Drätselkontorets böcker hafva blifvit förda med synnerlig skicklighet och omsorg. Äfven öfriga myndigheters redovisningar vittna om noggrannhet och omtanke vid förvaltningen. Med afseende å de under folkskoledirektionens vård stående fonder hafva revisorerne för 1892 framhållit önskvärdheten af en mera ordnad och öfverskådlig uppställning af bokföringen. De oegentligheter, som då påpekades, kvarstå fortfarande. Af räkenskaperna framgår väl de olika fondernas tillväxt under året, men en fullständig bild, som utvisade, för en hvar fond särskildt, inkomster och utgifter samt såmedels möjliggjorde en direkt kontroll öfver huru fondens medel blifvit förräntade samt dess tillgångar använda, erhålles icke. Enär systemet dessutom vidlåder flere brister, ha vi all anledning att förena oss om revisorerne för 1892 yrkande om införandet af en fullständig, i öfverensstämmelse med principerna för redovisningen af stadens öfriga fonder, anordnad bokföring.

I sammanhang härmed framhålla vi att räntorna å fonder, afsedda till stipendier åt elever i stadens folkskolor, icke under året af folkskoledirektionen disponerats.

Ur Auktionskammarens redovisningar framgår, att intill den 1 juli inleverats till stads-kassan $\frac{1}{16}$:del af auktionsprovisionen samt derefter $\frac{9}{16}$:delar med afdrag af diverse arvoden och omkostnader.

På grund af Stadsfullmäktiges beslut den 9 mars 1893 affördes från stads-kassans bilans vid bokslutet samma år stadens consoliderade gäld, samt utestående icke förfallna fordringar för tomtlösen, för att därefter, hvar för sig, omfatta en särskild redovisning. Denna förändring afsåg, hvad fordringarne för tomtlösen beträffar, särskiljandet från redogörelserna öfver stads-kassans ställning af en tillgång, hvilken, såsom efterhand till betalning förfallen, ej kunde vid behof användas och därför icke vidare borde i de årliga utgifts- och inkomstförslagen upptagas såsom sådan till större del än hvad som beräknades komma att under året med säkerhet inflyta. Om åtgärden sålunda närmast inskränkte sig till endast en förändring af bokföringssystemet, voro värkningarne deraf icke utan betydelse. Uttaxeringsbeloppet, som blifvit fastställt med hänsigt till en beräknad behållning, hvori förenämnda fordringar ingingo, hade i sjelfva verket under flere år varit för lågt och icke tillfylles att täcka behofven. Den omedelbara följden vardt afven en brist i böckerna af ungefär motsvarande belopp, eller Fmk 804,514: 65. Dels genom besparingar å anslag, dels genom öfverskott af beräknade inkomster, har denna brist kunnat under året amorteras med Fmk 385,536: 55. Det är att hoppas, att återstoden skall utgå på enahanda sätt ur innevarande års räkenskaper.

Utan tvifvel hade det varit för de skattdragande angenämare om denna afskrifning, som i sig innebar en motsvarande förhöjning af uttaxeringsbeloppet och dertill inföll vid en tidpunkt, då stadens tillgångar mer än eljes voro tagna i anspråk för storartade byggnadsföretag m. m., kunnat verkställas successivt under en följd år. Den behållning som bokslutet för år 1894 har att uppvisa, likasom den, hvilken enligt alt antagande skall förefinnas jemväl för år 1895, absorberas utslutande för detta ändamål och undandrages derigenom det följande årets behof. Jemte det vi velat omnämna detta, såsom i sin mon egnadt att belysa en af orsakerna till skattörets stegrade belopp, böra vi framhålla, att de gynnsamma konjunkturer å penningemarknaden, som särskildt för fastighetsegaren nu synas inträdt, låta emotse att förenämnda fordringar inom kort skola ingå till stads-kassan, likasom att tomtförsäljningen åter skall blifva för staden en riklig inkomstkälla och sålunda möjlighet beredas för ett nedsättande af det närvarande höga skattöret på samma gång det för framtiden utgör en maning att under goda tider icke öfverskatta tillgångarna.

På grund af hvad vi ofvan haft äran anföra och då skäl till någon anmärkning af vikt icke förekommit, få vi hos Stadsfullmäktige föreslå Drätselkammaren samt stadens öfriga förvaltande myndigheter till erhållande af decharge för redogörelseåret 1894.

Särskilda berättelser om förvaltningen af stadens vattenledningslån af 1876 samt nybyggnads- och regleringslånet af 1882 biläggas.

Helsingfors den 26 april 1895.

K. Moring.

J. Grenman.	Victor Hellman.	Gerh. Henrikson.
Alb. Hornborg.	Fr. G. Lindeqvist.	A. V. Mannelin.
P. Nordmann.	F. V. Salvén.	F. Th. Sandberg.

Till Magistraten i Helsingfors.

Med anledning af Magistratens till folkskoledirektionen aflåtna skrifvelse för den 27 sistlidne april jemte transsumt ur revisorernes af stadens räkenskaper för år 1894 afgifna berättelse har undertecknad, som förvaltar folkskolornas donerade fonder, äran anmäla, att dessa fonder vid innevarande års utgång komma att till Drätselvärkets förvaltning öfverlemnas.

Beträffande revisorernes anmärkning, att under sistlidet år räntorna å skolornas stipendiifonder icke disponerats, får jag nämna, att ifrågavarande räntor blefvo för sitt ändamål anslagna, ehuru de, af orsak, att nödiga uppgifter för belöningarnas insättning i stadens sparbank icke kunde, hufvudsakligen i följd af en lärares under sommaren inträffade död, i tid erhållas, först i början af innevarande år till banken inbetalades.

Viktor Öhberg.

Berättelse

om förvaltningen under år 1894 af Helsingfors stads
vattenledningslån af år 1876.

Jemlikt Kejserliga Senatens resolution af den 17 Maj, rörande det af Helsingfors stad upptagna 5 % lån för inlösen af vattenledningen, få undertecknade, revisorer af Helsingfors stads räkenskaper för år 1894, afgifva följande redogörelse öfver lånets förvaltning under nämnda år:

Den 1 November utlottades obligationer till ett sammanlagdt belopp af Fmk 18,300, nämligen:

Litt A å 1,000 mark: N:ris 5, 143, 214, 336, 361 och 363 = 6 st.

Litt B å 500 mark: N:ris 152, 213, 221, 240, 245, 265, 317, 350, 437, 672, 713, 731, 756, 898, 900, 1,041, 1,075, 1,330, 1,431 = 19 st.

Litt C å 200 mark: N:ris 3, 268, 276, 344, 364, 477, 494, 820, 835, 853, 890, 896, 979 och 1,109 = 14 st.

Stadens ansvarssumma för utelöpande *obligationer* utgjorde ultimo December 1893. Fmk 1,406,305:—

År 1894 inlöstes:

utlottade obligationer till ett belopp af . . .	Fmk 16,600:—	
med afdrag för saknade kuponger.	” 212: 50	
samt kuponger till förfallna obligationer . . .	” 430:—	” 16,817: 50

Ansvarssumma ultimo December 1894. Fmk 1,389,487: 50

Vid årets utgång utestodo förfallna, oinlösta obligationer	Fmk 8,900:—	
med afdrag för inlösta kuponger	” 812: 50	” 8,087: 50

Återstår till amortering Fmk 1,381,400:—

Af förfallna <i>kuponger</i> funnos utelöpande ultimo December 1893 sammanräknadt . . .	Fmk 4,497: 50	
År 1894 till inlösen förfallna kuponger. . .	” 69,507: 50	” 74,005:—
Under året inlöstes kuponger för	Fmk 70,765:—	
” ” preskriberades kuponger för	” 22: 50	” 70,787: 50

Återstår utelöpande förfallna kuponger Fmk 3,217: 50

Samtliga till lånet hörande, under året inlösta obligationer och kuponger blefvo af oss uppräknade, hvarefter desamma insattes i konvolut, hvilka förseglade och försedda med påteckning om innehållet, nedsattes i Drätselkontorets kassahvalf till förvar. Helsingfors den 26 April 1894.

K. Moring.

J. Grenman.	Victor Hellman.	Gerh. Henrikson.
Alb. Hornborg.	Fr. G. Lindeqvist.	A. V. Mannelin.
F. V. Salvén.	F. Th. Sandberg.	

Berättelse

om förvaltningen under år 1894 af Helsingfors stads nybyggnads- och regleringslån af år 1882.

Jemlikt Kejsrerliga Senatens resolution af den 4 Augusti 1882, rörande det af Helsingfors stad upptagna $4\frac{1}{2}$ % lån för nybyggnads- och regleringsarbeten, få undertecknade, revisorer af Helsingfors stads räkenskaper för år 1894, afgifva följande redogörelse öfver lånets förvaltning under nämnda år:

Den 1 November utlottades obligationer till ett sammanlagdt belopp af Fmk 38,000 nämligen:

Litt A å 3,000 mark: N:ris 15, 52, 90 och 144 = 4 st.

Litt B å 1,000 mark: N:ris 14, 17, 38, 41, 52, 60, 74, 136, 163, 235, 243, 330, 375, 393, 533, 545 och 589 = 17 st.

Litt C å 500 mark: N:ris 21, 27, 50, 172, 191, 296, 378, 432, 438, 485, 520, 528, 547, 619, 648, 706, 707 och 776 = 18 st.

Stadens ansvarssumma för utelöpande *obligationer* utgjorde ultimo December 1893 Fmk 1,314,730: —

År 1894 inlöstes:

utlottade obligationer till ett belopp af . . .	Fmk 35,000: —	
med afdrag för saknade kuponger	" 405: —	
samt kuponger till förfallna obligationer . . .	" 168: 75	" 34,763: 75

Ansvarssumma ultimo December 1894 Fmk 1,279,966: 25

Vid årets utgång utestodo förfallna, oinlösta obligationer	Fmk 4,500: —	
med afdrag för inlösta kuponger	" 33: 75	Fmk 4,466: 25

Återstår till amortering Fmk 1,275,500: —

Af förfallna <i>kuponger</i> funnos utelöpande ultimo December 1893 sammanräknadt	Fmk 3,588: 75	
---	---------------	--

År 1894 till inlösen förfallna kuponger . . .	" 58,207: 50	" 61,796: 25
---	--------------	--------------

Under året inlöstes kuponger för	"	" 59,231: 25

Återstår utelöpande förfallna kuponger Fmk 2,565: —

Samtliga till lånet hörande, under året inlösta obligationer och kuponger blefvo af oss uppräknade, hvarefter desamma insattes i konvolut, hvilka förseglade och försedda med påteckning om innehållet, nedsattes i Drätselkontorets kassahalf till förvar. Helsingfors den 26 April 1895.

K. Moring.

J. Grenman.

Alb. Hornborg.

F. V. Salvén.

Victor Hellman.

Fr. G. Lindeqvist.

F. Th. Sandberg.

Gerh. Henrikson.

A. V. Mannelin.

Helsingfors. Tidnings- & Tryckeri-aktiebolagets tryckeri. 1895.

Utskottsbetänkande angående fördelningen af utskänkings- och utminuteringsaktiebolagens vinstmedel.

Sedan Stadsfullmäktige vid sammanträde den 9 sistlidne april åt under-tecknade uppdragit att till Fullmäktige inkomma med förslag till användning af stadens andel i utskänkings- och utminuteringsaktiebolagens vinstmedel för år 1894, har utskottet, genom skrifvelse af den 2 dennes, meddelats att sagda andel till stadskassan inlevererats med 45,065 mark 53 penni af utskänkingsaktiebolaget och med 35,874 mark 87 penni af utminuteringsaktiebolaget eller således sammanlagdt med 80,940 mark 40 penni. Derjemte har utskottet fått emottaga följande ansökningar om anslag ur medlen, nemligen af:

- 1:o) Bestyrelsen för svenska teatergarantiföreningen om 5,000 mark för folkrepresentationer till nedsatta pris.
- 2:o) Finska teaterns direktion om minst 4,000 mark för samma ändamål.
- 3:o) Direktionen för Orkesterföreningen i Helsingfors om ett understöd till belopp af 7,000 mark.
- 4:o) Helsingfors Arbetareförening om 5,000 mark för föreningens arbetareundervisning.
- 5:o) Föreningen Arbetets vänner om 3,648 mark till föreningens undervisningskurser.
- 6:o) Arbetets vänners filial i Sörnäs om 200 mark till folkliga föredrag och praktiska matlagningskurser för arbetare i Sörnäs.
- 7:o) Mariaföreningen om 2,300 mark till dess herberge för arbetssökande qvinnor.
- 8:o) Fruntimmersföreningen om 3,000 mark till dess arbetshem för ålderstigna qvinnor.
- 9:o) Föreningen för lyttas bistånd om understöd utan uppgifvet belopp.
- 10:o) Bestyrelsen för anordnande af sommarkolonier för arbetande qvinnor om 2,000 mark.
- 11:o) Folkskoledirektionen om 3,000 mark till feriekolonier för folkskoleelever.
- 12:o) Fröken Alli Trygg om 860 mark till inredning af en samlingsal med läsrum för arbetare i Hermanstad.
- 13:o) Föreningen Ved åt de fattiga om något understöd åt föreningen.

14:o) Föreningen för befrämjande af barnavård om 2,000 mark för underhåll af dess barnherberge.

15:o) Döfstumföreningen om ett anslag af 500 mark.

16:o) Föreningen Djurvännerna om ett understöd af 500 mark.

17:o) Helsingfors allmänna sjuk- och begravningshjelpkassa om anslag till kassan.

Slutligen har utskottet delgifvits, att Fullmäktige den 28 december 1894 anslagit åt utskänkingsbolaget 20,000 mark ur dess vinstmedel, att under innevarande år användas till underhåll af bolagets planteringar och öfriga inrättningar å Högholmen och Fölisön, samt att Fullmäktige den 9 nyssvikne april, på ansökning af styrelsen för folkbarsträdgårdarna, tillförsäkrat dem anslag för instundande läseår med tillsammans 13,800 mark, jemte det Fullmäktige beslutit att i sinom tid pröfva, huruvida anslaget kan bestridas ur vinstmedlen, i hvilket afseende styrelsens ansökan till utskottet öfverlemnats.

Garantiföreningen för svenska teatern.

Garantiföreningen för svenska teatern har under föregående år erhållit 5,000 mark årligen af vinstmedlen mot skyldighet att under spelåret gifva minst 5 folkrepresentationer, företrädesvis å sön- och helgdagar samt under lämplig årstid, hvarjemte bestämts, att priset för biljetterna icke finge öfverstiga 75 penni platsen i andra radens fond- och 50 penni i dess sidologer samt 25 penni å tredje raden äfvensom att för biljetter till öfriga delar af salongen en nedsättning i priset af minst 50 proc. skulle ega rum. Till *finska teatern* har för samma ändamål och antal representationer anslagits 4,000 mark, jemte det biljettpriset blifvit utsatt till högst 25 penni för plats å galleriet samt 75 resp. 50 penni för plats å andra raden, hvarhos priset för öfriga platser skulle nedsättas med minst 50 procent. Olikheten i teatrarnas storlek har betingat anslagens olika belopp. Likaledes har

Finska teatern.

Orkesterföreningen.

Orkesterföreningen tidigare ihågkommit med anslag, de senare åren med 5,000 mark hvarje, att utbetalas i månatliga rater under tiden från den 1 oktober till den 1 maj mot skyldighet för föreningen att under sagda tid underhålla en god orkester af minst 34 man samt åtminstone en gång i månaden uti en för ändamålet lämplig lokal anordna folkkonserter mot inträdesafgift af högst 25 penni, till hvilka konserter biljetterna borde säljas främst genom Helsingfors arbetareförening och föreningen Arbetets vänner samt de oförsålda vid ingången. — Af dessa anslag torde anslagen till svenska teatern och orkesterföreningen fortfarande böra få utgå till samma belopp och på samma vilkor som hittills. Då emellertid bestyrelsen för finska teatern anhållit om förhöjning af anslaget till teatern och i sådant afseende förklarar sig villig att, i händelse dess anhållan bifalles, i förhållande till anslagets storlek öka antalet folkrepresentationer, skulle utskottet

föreslå, att anslaget till finska teatern fastställes till 5,000 mark, att utgå för minst 6 representationer och i öfrigt på samma villkor som förut.

Helsingfors Arbetareförening har anhållit om 5,000 mark för att möjliggöra en fortsatt arbetareundervisning i samma riktning, hvori den hittills under en följd af år genom föreningens bemedling bedrifvits, nemligen genom elementarkurser, folkhögskoleundervisning och föredrag, genom föreningens bibliotek m. m. Enligt de närmare uppgifter, som på anhållan lemnats utskottet, hafva föreningens elementarkurser, svenska och finska, under senaste läseår hvardera terminen besökts af 77 personer samt omfattat skrifning — delvis ämneskrifning — räkning och bokföring. Föredrag för arbetare, inalles 14, hafva hållits å svenska och finska i Finlands historia och samhällsfrågor samt åhörts af inalles ungefär 3,400 personer. Ökningen af anslaget, som senaste år utgick med 3,000 mark, begäres särskildt för elementarkursernas skull och för att förse föreningens bibliotek med ett större förråd af yrkeslitteratur. — Vidare har föreningen *Arbetets vänner* hemställt om ett understöd af 3,648 mark, afsedt att användas enligt nedanstående specifikation, nemligen till:

Helsingfors
Arbetareförening.

Arbetets
vänner.

a) folkhögskolekurser:		
250 timmar å 3 mark	750: —	
vaktmästare	250: —	
belysning	200: —	1,200: —
b) föreningens skola för industriarbetare i Sörnäs	968: —	
c) välläsningkurser	480: —	
d) föredrag och annan undervisning	1,000: —	
	<u>Summa</u>	<u>3,648: —</u>

Tillika har föreningen upplyst att föreningens folkhögskolekurser under senaste läseår omfattat geografi, Finlands- och allmän historia, räkning, literaturhistoria, helsolära och sång samt haft under höstterminen 80 och vårterminen 105 åhörare; att i skolan för industriarbetare i Sörnäs undervisats i skrifning och bokföring, räkning, lineal- och maskinritning samt geometrins elementer äfvensom teckning, jemte det skolan besökts af ända till 36 elever; att i välläsningkursen för föreningens medlemmar deltagit 35 personer; samt att populära föredrag hållits till antalet 16 i geografi, naturkunnighet, svenska språket och literaturen samt kemi äfvensom bevistats af inalles 2,013 åhörare. — Slutligen har *Arbetets vännerns filial i Sörnäs* ansökt om ett särskildt anslag af 200 mark till populära föredrag för arbetare i Sörnäs samt praktiska matlagningskurser för arbetare.

Arbetets vän-
ners filial i
Sörnäs.

I anledning af Arbetareföreningens tidigare enahanda ansökan framhöll 1893 års utskott för disposition af vinstmedlen, om hvilket yttrande 1894 års utskott sedermera förenade sig, att då staden upprätthölle lägre handverksskolor,

till hvilka hvarje arbetare äfven utan andra förkunskaper än innanläsning ägde tillträde och för hvilka dessutom bidrag erhöles af statsverket, skäl icke vore att understöda föreningens elementarkurser, i hvilka undervisning meddelades å samma tider och delvis i samma ämnen som i de lägre handverksskolorna. Samtidigt uttalades att något anslag för föreningens bibliotek icke borde ifrågakomma, då staden redan bekostade två folkbibliotek, det ena vid Högbergsgatan och det andra i Folkets hem i Sörnäs. — Då jemväl utskottet omfattar anförda åsikter, får utskottet föreslå, att anslaget till föreningen bestämes till endast 3,000 mark, eller samma belopp som senaste år, att utgå med den närmare bestämning, att det vore afsedt blott till föreningens folkhögskolekurser och populära föredrag. — Från detta utskottets beslut är undertecknad, Gustafsson, skiljaktig så till vida, som omförmälda 3,000 mark, enligt reservantens åsigt, borde tillfalla föreningen utan nämnda föreskrift beträffande användningen.

Hvad beträffar Arbetets vänners ansökning, så har inom utskottet upplysts, att direktionen för lägre handverksskolorna beslutit att hemställa om att med nästa läsåår åter en svensk parallelklass måtte öppnas i lägre handverksskolan å Berghäll, och torde något understöd åt föreningens industriskola, hvarenahanda undervisning meddelas, förty icke böra gifvas. Föreningens välläsningkurser torde, såsom afsedda endast för föreningens medlemmar, äfven böra af föreningen ensam bekostas. Utskottet får därför förorda, att åt föreningen gifves anslag blott för dess folkhögskolekurser och föredrag med inalles 2,200 mark, häri inbegripit de 200 mark, om hvilka föreningens filial i Sörnäs anhållit. — Äfven detta anslag skulle dock, enligt undertecknad Gustafssons afvikande åsigt, böra utgifvas utan närmare föreskrift vidkommande dess disposition.

Mariaförening.

Mariaföreningen har under en följd af år erhållit understöd ur vinstmedlen till upprätthållande af föreningens herberge för arbetssökande unga kvinnor, och torde föreningen äfven för detta år kunna beviljas anslag med samma belopp som förut eller 2,300 mark.

Fruentimmersföreningen.

Likaledes torde *Fruentimmersföreningen*, som i gården N:o 49 vid Vladimirs-gatan underhåller ett arbetshem för ålderstigna kvinnor och tidigare några år för ändamålet uppburit 3,000 mark årligen af utskänkningsbolaget, hvilket anslag dock, i anseende till de knappa tillgångarna, senaste år af Stadsfullmäktige bestämdes till endast 1,500 mark, denna gång kunna erhålla 3,000 mark såsom förut. — *Ehuru Föreningen för lyttas bistånd* åtnjuter ett statsanslag af 7,000 mark årligen, att utbetalas ännu under två års tid, samt föreningens verksamhet för öfrigt omfattar hela landet, torde föreningen, som tidigare ihågkommit med anslag ur vinstmedlen, äfven detta år kunna tilldelas ett understöd, dock ej högre än 1,000 mark.

Sommarkolonier för arbetande kvinnor.

Bestyrelsen för anordnande af *Sommarkolonierna för arbetande kvinnor* har ansökt om 2,000 mark, hvilket anslag skulle erfordras för att bestyrelsen kunde fortsätta sin verksamhet att bereda arbetande kvinnor hvila på landet

under någon tid af sommaren. I sin ansökan upplyser bestyrelsen, att genom dess försorg från år 1889 till och med år 1894, 195 qvinnor, förnämligast sömmerskor och med dem likställda, kommit i åtnjutande af en sex veckors sommarhvila. — Derjemte har Folkskoledirektionen, på anhållan af Helsingfors folkskolors lärare- och lärarinneförening, hemställt om 3,000 mark att användas för inrättande af *feriekolonier för fattiga och sjukliga elever vid stadens folkskolor*. Af ansökningen bilagda handlingar framgår att med hänsyn till det stora antalet elever vid stadens folkskolor, der de särskilda klassafdelningarna redan uppgå till omkring 140, åtminstone 4,200 mark, efter beräkning af 30 mark för hvarje elev, erfordras, för att sätta helst en elev från hvarje klassafdelning i tillfälle till sommarvistelse på landet under cirka 2 månaders tid, men att föreningen ansett sig kunna hopbringa återstoden af de behöfliga medlen på enskild väg. — Af sigten vore att främst inrätta feriekolonier under tillsynen af lämpliga lärare och lärarinnor samt andra, för ändamålet väl tjenliga personer, medan deremot inackordering af elever hos privata personer, der nödig tillsyn och vård kanske icke alltid komme dem till del, i möjligaste mån skulle undvikas. — Begge dessa ansökningar får utskottet varmt understöda. Särskildt vill utskottet, beträffande sistnämnda anhållan, framhålla, att ett understöd af den beskaffenheten, som genom sommarkolonierna för arbetande qvinnor lemnas, kan blifva en ren besparing, i det att derigenom kan undan fattigvården räddas mången, som eljes, såsom sjuklig och oförmögen till vidare arbete, skulle falla densamma till last.

Feriekolonier för fattiga och sjukliga elever vid stadens folkskolor.

Fröken Alli Tryggs anhållan om 860 mark till *inredning af en samlings-sal för arbetare i Hermanstad* torde kunna bifallas, dock med minskning af anslaget till 500 mark. — Beträffande föreningen „*Ved åt de fattiga*“, som ansökt om bidrag på det att föreningen blefve i stånd att under följande vinter fortsätta sin verksamhet i samma utsträckning som förut, torde deremot böra framhållas, att föreningen tidigare erhållit ur vinstmedlen sammanlagdt 13,000 mark samt att vid bortgifvandet af åtminstone en del anslag åt föreningen erinrats att föreningen borde använda medlen icke för att bortskänka dem utan såsom rörelsekapital för att åt behöfvande försälja ved i minut till samma eller engros priser, som föreningen sjelf köpt veden, medan föreningen vore obetaget att med anlitan af sina öfriga inkomster gratis utdela ved eller försälja ved under inköpspris. Då hvad föreningen tidigare bekommit, borde vara tillräckligt för att föreningen skulle kunna fortsätta sin verksamhet på antydt sätt samt utskottet icke erhållit någon redogörelse öfver föreningens ställning, som åtminstone under tidigare år utvisat en jemförelsevis betydande behållning, äfvensom man för öfrigt kan hoppas att föreningen icke under instundande år skall behöfva gratis utdela ved i samma utsträckning som förut, torde föreningens anhållan enligt utskottets åsigt böra afböjas.

Inredning af en samlings-sal för arbetare i Hermanstad. Ved åt fattiga.

Föreningen för barnavård begär 2,000 mark till föreningens herberge för barn. Detta herberge afser, enligt uppgift af föreningen, att lemna skydd och

Föreningen för barnavård.

vård under kortare tid, högst ett år, dels åt sådana sjukliga och klena barn, hvilka i sina fattiga hem ej kunna lämpligen vårdas och icke heller äro så sjuka, att de kunna intagas på sjukhus, dels åt friska barn, som af en eller annan anledning äro utan hem eller vård, eller i sina hem så vanvårdade, att de icke kunna stanna der. Herberget är beräknadt att i sin nuvarande omfattning kosta 3,000 mark och emottaga högst tio skyddslingar. — Då emellertid anslaget vid sådant förhållande komme att gagna ett väl ringa antal, samt herbergets bestånd, efter hvad föreningen upplyser, för detta år är säkerställt, äfvensom föreningen derjemte är ny och önskligt vore att större erfarenhet om föreningens verksamhet kunde erhållas, innan densamma ihåggkomes med ett understöd, som antagligen, en gång beviljad, år efter år måste förnyas, så skulle utskottet förorda afslag å föreningens ansökan.

Döfstumföreningen.

Döfstumföreningens ändamål är, efter hvad ur handlingarne inhemtas, att bland här bosatta döfstumma, hvilka för öfrigt äro flertalet bland medlemmarne, väcka håg för flit, ordning och sparsamhet, att anskaffa arbetsförtjenst och understöd åt behöfvande döfstumma samt ett bibliotek och undervisning åt föreningens medlemmar. Det ansökta anslaget, 500 mark, synes afsedt förnämligast att bekosta de undervisningskurser, dem föreningen är sinnad att vid höstens ingång öppna. I betraktande deraf, att medlen sålunda begäras för undervisningsändamål, och att föreningens sträfvanden äfven i öfrigt förefalla synnerligen behjertansvärda, tillstyrkes ansökningsen af utskottet.

Djurvännerna.

Föreningen „*Djurvännernas*“ anhållan om ett understöd af 500 mark torde, då föreningen är ny och planen för dess verksamhet aldeles okänd, lemnas utan afseende. — Då närmare utredning om *Helsingfors allmänna sjuk- och begravningshjelpkassa* saknas, särskildt derom, hvilka förpligtelser kassan åtagit sig och huruvida den är i stånd att fylla dem, torde föreningens anhållan om understöd denna gång, liksom förut, böra afböjas.

Folkbarträdgårdarne.

Då, i händelse utskottets förestående förslag godkännas, ett större belopp af vinstmedlen komme att odisponeradt återstå, föreslår utskottet slutligen att 13,800 mark deraf anslås till underhållet af *folkbarträdgårdarna*, åt hvilka Stadsfullmäktige, på sätt inledningsvis redan nämnts, garanterat nämnda belopp för instundande läseår, att 7,000 mark användas att bestrida en del af kostnaden för Stigells grupp „*De skeppsbrutne*“, hvars inköp af Stadsfullmäktige tidigare beslutits, samt att återstoden, 7,640 mark 40 penni, disponeras till att fortsätta

„De skeppsbrutne.“

Observatoriibergen.

de redan alltför länge afbrutna arbetena å *Observatoriibergen*.

Utskottet får alltså värdsamt förorda:

att Fullmäktige ville afböja de ansökningar om anslag ur vinstmedlen, som inlemnats af föreningen Ved åt de fattiga, föreningen

för befrämjande af barnavård, Djurvännerna samt Helsingfors allmänna sjuk- och begravningshjelpkassa;

att Fullmäktige ville af vinstmedlen anslå:

a) till svenska teaterns bestyrelse, för anordnande under innevarande spelår af 5 folkrepresentationer, 5,000 mark, att utgå med 1,000 mark för hvarje föreställning, med vilkor likväl att representationerna gifvas företrädesvis å sön- och helgdagar samt att biljettprisen icke öfverstiga 75 penni för plats i andra radens fond- och 50 penni i dess sidolager, 25 penni på tredje raden och 50 procent af vanliga biljettpriset för öfriga platser i salongen;	5,000: —
b) åt bestyrelsen för finska teatern för samma ändamål och 6 representationer 5,000 mark, på enahanda vilkor beträffande representationernas anordning samt biljettprisen i öfrigt, utom att biljettpriset för plats i galleriet bestämmes till 25 penni;	5,000: —
c) åt aktiebolaget Orkesterföreningen i Helsingfors 5,000 mark, att under tiden från den 1 oktober 1895 till den 1 maj 1896 utbetalas i månatliga rater mot skyldighet för bolaget att under sagda tid underhålla en god orkester af minst 34 man samt åtminstone en gång i månaden uti en för ändamålet lämplig lokal anordna folkkonserter emot en inträdesavgift af högst 25 penni, till hvilka konserter biljettterna böra försäljas främst genom Helsingfors arbetareförening och föreningen Arbetets vänner samt de oförsälda vid ingången;	5,000: —
d) åt Helsingfors arbetareförening 3,000 mark till föranstaltande af folkhögskolekurser och populära föredrag;	3,000: —
e) åt föreningen Arbetets vänner 2,200 mark till bekostande af dess lärokurser och föredrag;	2,200: —
f) åt Mariaföreningen 2,300 mark till underhåll af dess herberge för arbetssökande unga qvinnor;	2,300: —
g) åt Fruntimmersföreningen 3,000 mark till dess arbetshem för ålderstigna qvinnor;	3,000: —
h) åt bestyrelsen för anordnande af Sommarkolonier för arbetande qvinnor 2,000 mark;	2,000: —
i) åt föreningen För lyttas bistånd 1,000 mark;	1,000: —
k) åt Folkskoledirektionen 3,000 mark till feriekolonier för folkskoleelever;	3,000: —
l) åt fröken Alli Trygg 500 mark till inredning af en samlingsal jemte läsrum för arbetare i Hermanstad;	500: —
m) åt Döfstumföreningen i Helsingfors 500 mark;	500: —
	<u>32,500: —</u>

32,500: —
13,800: —

n) åt direktionen för folkbarträdgårdarna 13,800 mark till underhåll af dessa trädgårdar under instundande läseår;

7,000: —
7,640: 40

o) till inköp af skulptören Stigells grupp „De skeppsbrutne“ 7,000 mark; samt

Förut dispon.:
20,000: —

p) återstoden af vinstmedlen, 7,640 mark 40 penni, till fortsättande af arbetena å Observatoriöbergen.

80,940: 40

Helsingfors, den 30 maj 1895.

T. J. Boisman.

S. Gripenberg.

F. Gustafsson.

R. Heimberger.

Ernst Nordström.

Aug. Osberg.

K. G. Sivenius.

Utskottsbetänkande angående ändringar i broafgiften.

Vid sammanträde den 26 sistlidne februari hafva Stadsfullmäktige åt undertecknade uppdragit att till Fullmäktige inkomma med yttrande och förslag i anledning af nedanstående skrivelse från Drätselkammaren:

DRÄTSELKAMMAREN

i

HELSINGFORS.

den 21 Februari 1895.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

N:o 49.

Sedan hos Drätselkammaren under år 1893 af några stadens trafikanter gjorts framställning om möjlig lindring uti den enligt nu gällande trafiktaxa utgående broafgift för sågstock, som härstädes försågas för export till utrikes ort, och Drätselkammaren i anledning deraf tillsatt ett utskott, bestående af Kammarens vice ordförande, herr Nummelin, hamnkaptenen O. W. Andsten och handlanden A. G. Danielsson, för att i saken afgifva yttrande och förslag, fick Drätselkammaren under December månad samma år emottaga utskottets utlåtande i ärendet.

På i detta utlåtande anförda skäl föreslår utskottet att framställningen om lindring uti broafgiften i det ofvan angifna syftet icke måtte till någon åtgärd af Kammarerna föranleda, men i sammanhang härmed framhåller utskottet, hurusom props och slipved icke finnas upptagna i taxan, hvarefter broafgifter uppbaras, och att i särskilda fall vid debitering af sagda afgift för sådant virke af större dimensioner detsamma likstälts med mindre timmerstock eller spiror, för hvilka afgiften utgör en penni stycket. Vid sådant förhållande och som dylik beskattning icke synes stå i skäligt förhållande till varans värde och broafgiften för dylikt virke, oberoende af dess dimensioner, enligt utskottets förmenande borde beräknas efter kubik innehåll och utgå med enahanda belopp, som enligt taxan erlägges för brännved, eller tolf penni för fyra kubik meter, föreslår utskottet att *broafgiften för props och slipved skulle beräknas efter tre penni per kubik meter.*

Vidare föreslår utskottet, då det synes vara stridande emot stadens välförstådda intresse att med kostnader belasta trävaror, som med farkoster utan tullkammarpass inkomma från landsorten för att omlastas direkt i fartyg för export

till utrikesort, att åtgärd skulle af Drätselkammaren vidtagas derom, att *dylika trävaror vid inkommande blefve från broafgift befriade*. Såsom stöd för detta sitt förslag anför utskottet, att uti Åbo, Wiborg och Nyslott städer afgifter för dylika trävaror icke heller erläggas.

Drätselkammaren som nu till ompröfning upptagit dessa utskottets förslag och som funnit dem billiga och välbetänkta, så mycket mera som det först anförda förslaget skulle komma att utfylla en uppenbar brist i taxan för broafgifters uppbärande och det andra i sin mån vore egnadt att till staden draga en trafik, som i annat fall förbigår den, i det att i sjelfva verket inträffat, att fartyg, för hvilka den beskrifna omlastningen af trävaror förestått, för utförande deraf afseglat till annan ort, får därför värdsamt förorda förslagen till Stadsfullmäktiges godkännande och utverkande af Kejslerliga Senatens fastställelse af dem.

På Drätselkammarens vägnar:

G. v. Christerson.

Th. Tallqvist.

Utskottet, som tagit del af de i Drätselkammaren uti saken tillkomna handlingarna, finner, i likhet med Kammaren, ifrågavarande förslag vara välbetänkta och egnade att afhjelpa brister i nu gällande bestämmingar om broafgiften. Beträffande förslaget att afgiften för props och slipved skulle beräknas efter 3 penni per kubikmeter har inom utskottet visserligen varit ifrågasatt, huruvida icke dylik vara borde från broafgift befrias, då all props och slipved, som i stadens hamnar lossas, torde vara afsedd för export; men då en sådan befrielse kunde erbjuda svårigheter vid tillämpningen samt gifva anledning till att brännved o. d., afsedd till förbrukning inom staden, skulle undgå beskattning, äfvensom afgiften icke heller kan sägas vara betungande, har utskottet enats om att förorda Drätselkammarens förslag.

Till belysande af frågan anser sig utskottet böra här nedan lemna följande sifferuppgifter:

Broafgift i Helsingfors.

År 1885 . . .	Fmk 5,778: 59	År 1890 . . .	Fmk 9,520: 81
” 1886 . . .	” 7,111: 86	” 1891 . . .	” 9,823: 21
” 1887 . . .	” 7,348: 56	” 1892 . . .	” 7,810: 18
” 1888 . . .	” 8,421: 76	” 1893 . . .	” 15,294: 08
” 1889 . . .	” 8,386: 28	” 1894 . . .	” 9,311: 50

Exporterad props.

År 1891	m ³	7,462	värda fob.	Fmk	38,056: —
" 1892	"	9,574	" "	"	51,181: —
" 1893	"	2,247	" "	"	14,921: —
" 1894	"	55,046	" "	"	309,882: —

Sistnämnda uppgifter omfatta emellertid all den props, som under omordade år exporterats från staden, och således äfven den annorledes än pr fartyg inkomna. Någon upplysning om det belopp props, för hvilket broafgift erlägges, kan utskottet icke lemna, liksom icke heller uppgift om det belopp trävaror, som i följd af Drätselkammarens senare förslag blefve från broafgift befriadt.

Utskottet får alltså värdsamt föreslå att Stadsfullmäktige ville besluta:

att hos Kejsrerliga Senaten utverka sådan ändring af den för, utom annat, uppbörden af broafgift den 1 april 1892 fastställda taxa,

att sagde afgift för props och slippved skulle beräknas efter tre penni per kubikmeter samt

att trävaror, som med farkoster utan tullkammarpass inkomma från landsorten för att omlastas direkt i fartyg för export till utrikes ort, blefve från broafgift befriade.

Helsingfors den 5 juni 1895.

R. Heimberger.

K. H. Renlund.

Hj. Schildt.

Helsingfors. Tidnings- & Tryckeri-aktiebolagets tryckeri, 1895.

Utskottsbetänkande med förslag till underdånigt yttrande i anledning af Finlands Ständers motion angående gatuunderhållet.

Sedan Guvernören öfver länet genom skrifvelse af den 5 sistlidne april, på befallning af Kejsrerliga Senaten, affordrat Stadsfullmäktige underdånigt utlåtande i anledning af Ständernas motion angående öfverenskommelser mellan stadskommun och tomtogare om gatuunderhållets öfvertagande af kommunen, så hafva Stadsfullmäktige vid sammanträde den 30 i sagde månad åt undertecknade Renlund och Nummelin samt herr F. Jansson uppdragit att till Fullmäktige inkomma med yttrande i ärendet, derå och efter det herr Jansson på anhållan befriats från uppdraget, undertecknad Norrmén den 14 nyssvikne maj blifvit utsedd i hans ställe till ledamot i utskottet.

Då den underdåniga motionen i allt väsentligt öfverensstämmer med Stadsfullmäktiges härförinnan i ärendet fattade beslut och tillkommit på grund af den anhållan, Stadsfullmäktige i frågan gjort hos stadens repräsentanter vid 1894 års landtdag, anser utskottet sjelfallet vara att motionen bör af Stadsfullmäktige förordas och får förty värdsamt föreslå:

att Fullmäktige ville afgifva det Fullmäktige affordrade underdåniga utlåtandet i öfverensstämmelse med bifogade förslag.

Helsingfors, den 27 september 1895.

Alfred Norrmén.

Carl Nummelin.

K. H. Renlund.

Till Stadsfullmäktige affordradt underdånigt yttrande i anledning af Finlands Ständers motion angående öfverenskommelser mellan stadskommun och tomtogare om gatuunderhållets öfvertagande af kommunen få Fullmäktige underdånigst anföra följande:

För sin del tillstyrka Stadsfullmäktige så mycket hellre den underdåniga motionen, som densamma öppnar en utväg att lösa det svåra och i stadskommunernas förvaltning djupt ingripande spörsmålet om gatuunderhållets ordnande på ett både för kommunen och gårdsegarene fördelaktigt sätt. Visserligen har, sär-

skildt från gårdsegares sida, den åsigt gjorts gällande, att gatuunderhållet redan i och med Nådiga förordningen angående kommunalförvaltning i stad, gifven den 8 december 1873, öfvergått till en kommunens gemensamma angelägenhet samt förty utan vidare ersättning borde af kommunen öfvertagas. I likhet med Ständerna anse dock Fullmäktige denna åsigt sakna rättsligt stöd, och få Fullmäktige för öfrigt framhålla, att i händelse gatuunderhållet skulle förklaras åligga kommunens medlemmar gemensamt, detsamma, på enahanda skäl, måste anses vara fallet med gatuhållningen, snöskottningen deri inbegripen. Men icke blott, att derigenom kommunen skulle åhvälfvas en skyldighet, som för den blefve ojämförligt mera betungande än för de enskilde gårdsegarene, hvilka redan för renhållningen af sina gårdar äro tvungna att hålla nödigt manskap till sin disposition, så skulle allmänheten otvifvelaktigt genom en dylik anordning vida sämre betjenas än för närvarande sker. Sålunda, för att anföra ett exempel, ligger för öppen dag, att stadsförvaltningen omöjligen kan vid ett större snöfall med samma skyndsamhet uppbåda tillräckligt manskap för snöns undanskaffande som under nuvarande förhållanden är möjligt.

Jemte det Fullmäktige således i allo omfatta det allmänna syftmålet med motionen, få Fullmäktige underdånigst anmäla, att de icke heller i afseende å detaljbestämningarna uti ifrågavarande lagförslag funnit något att påminna.

Framhärda etc.

*Utskottsbetänkande angående den af generallöjtnanten
O. Furuhjelm till staden donerade tafvelsamling.*

Uti skrifvelse af den 30 sistlidne maj (se bilaga n:o 1) har Drätselkammaren föreslagit, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Kammaren att till lokal för den utaf framlidne generallöjtnanten O. Furuhjelm åt Helsingfors stad donerade, numera till staden öfverlämnade tafvelsamling tillsvidare upphyra Frivilliga brandkårens gymnastiklokal för en kostnad af 1,200 mark per år och att, för salens inredning och i hyra för innevarande år, af Fullmäktiges dispositionsmedel för år 1895 använda ända till 1,500 mark. I anledning häraf hafva Fullmäktige, vid sammanträde den 11 nyssvikne juni, åt undertecknade uppdragit att till Fullmäktige inkomma med yttrande derom, huruvida icke lämplig lokal kunde med mindre kostnad än på sätt Drätselkammaren föreslagit beredas för ifrågavarande samling.

Af donators förordnande (se bilaga n:o 2) inhemtas, att tafvelsamlingen blifvit skänkt till Helsingfors för att utgöra början till ett framtida stadens allmänna museum, hvarjemte donator uttalat den önskan att helst en af sagda musei salar skulle benämnas general Furuhjelms sal. De taflor åter bland samlingen, dem staden af en eller annan anledning icke ville öfvertaga, finge till generallöjtnantens anhöriga återlemnas för att förvaras å Hongola gods.

Efter att i utställningssalen uti Ateneum hafva anordnat en exposition af taflorna, har utskottet funnit samlingen, som enligt tryckt katalog består af 58 målningar, vara af det värde, att Helsingfors stad bör med tacksamhet emottaga alla de donerade taflorna samt uppställa dem i enlighet med testators önskan. Då emellertid staden för närvarande icke förfogar öfver någon lokal, som skulle lämpa sig för en konstsamling, sådan som denna, samt Drätselkammarens förslag att för ändamålet upphyra lokal i Frivilliga Brandkårens hus blefve alltför kostsam, har utskottet ansett att samlingen tillsvidare borde förvaras i Ateneum och i sådant afseende förberedelsevis rådfört sig med Konstföreningen, som förklarar sig villig att omhändertaga samlingen samt uppställa densamma, likvisst under förbehåll att samlingen icke nödvändigtvis behöfde inrymmas i en särskild sal, utan finge delas.

Framdeles kommer Helsingfors stad att mot en lösesumma af högst 40,000 mark blifva egare till stenhuset å villan Hagasund. Denna byggnad, belägen i en vacker och såsom man kan antaga i framtiden mycket besökt park, skulle väl lämpa sig till en museibyggnad för Helsingfors stad, och skulle någon sal i densamma kunna inrymma den Furuhjelmska tafvelsamlingen och i enlighet med gifvarens önskan bära dennes namn.

Utskottet får därför vördsamt föreslå att Stadsfullmäktige ville besluta:

att öfverlämna ifrågavarande tafvelsamling tillsvidare åt Konstföreningen att af densamma i förening med dess samlingar exponeras och förvaras; samt

att utanordna högst etthundra mark till ersättande af de med samlingens af utskottet anordnade exposition samt med tryckningen af katalogen öfver samlingen förenade kostnader.

Helsingfors, den 9 oktober 1895.

E. Nordström.

G. Nyström.

S. Gripenberg.

(Frånvarande vid justeringen).

DRÄTSELKAMMAREN

i

Bilaga I.

HELSINGFORS.

den 30 Maj 1895.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

N:o 116.

Sedan i slutet af sistlidne Februari månad i Drätselkammaren anmälts, att framlidne Generallöjtnanten O. Furuhjelm's enka numera aflidit i St Petersburg och att den del af den utaf Generallöjtnanten Furuhjelm i lifstiden till Helsingfors stad testamenterade tafvelsamling, som förblifvit i Generalskan Furuhjelm's besittning, nu kunde af staden omhändertagas; samt sedan utredningsmannen uti de aflidne makarnes bo, Amiralen J. H. Furuhjelm kort derpå godhetsfullt erbjudit att åtaga sig bestyret med ifrågavarande tafvels behöriga inpackning och försändning till Helsingfors, fick Drätselkammaren i medlet af påföljande mars månad emottaga 18 kolly, innehållande 40 st. oljetaflor, äfvensom något senare under samma månad en fullständig, på franska språket affattad katalog öfver samtliga till staden af Generallöjtnanten Furuhjelm testamenterade tafvels, uppgående inalles till 55 stycken. Då Drätselkammaren emellertid icke disponerade öfver någon lokal, der de nu tillkomna, många och delvis ganska stora tafvelorna kunde uppställas, hafva desamma tillsvidare icke heller upppackats från sina lådor, hvilka blifvit inrymda dels på Rådhusets vind dels uti detta hus tillhöriga uthusbyggnader. Men som tafvelorna sålunda förvarade, sedan varm årstid inträdt, kunde taga skada, isynnerhet de tafvelor, hvilka bevaras å Rådhusets vind omedelbart under plåttaket, och det i hvarje händelse är önskligt, att de sist tillkomna 40 stycken tafvelorna

och tidigare erhållna 15 stycken, af hvilka 3 å 4 finnas i Ateneum uti Konstföreningens vård samt de öfriga uti ett mindre rum i Folkbibliotekets hus, skulle uppställas i en och samma lokal samt göras tillgängliga för publiken, har i Drätselkammaren åtskilliga förslag uppkastats för realiserandet af sagda önskningsmål. Och efter det Drätselkammaren i sådant syfte kommit att tänka äfven på Frivilliga Brandkårens hus vid Hagasundsgatan och härför trädt i underhandling med direktionen för detta hus, har Kammaren trott sig finna i alla afseenden både lämpligast och billigast, att den i norra ändan af nämnda hus befintliga gymnastiksalen, hvilken kan af Frivilliga Brandkåren afstås och som har tillräckliga dimensioner för hela tafvelsamlingens uppställning, ifall tafloerna, såsom äfven i öfrigt och isynnerhet för deras belysning faller sig förmånligast, uppställas på ett antal från hvardera af salens långväggar vinkelrätt utgående skärmar, skulle af staden mot en öfverenskommen ersättning af 1,200 mark per år förhyras. Emedan ifrågavarande gymnastiksal emellertid utgör äfven förrum till festsalens i huset östra och vestra läktare, hvilka dock också annorlunda kommunicera med hvarandra och äfven från husets södra ända kunna uppnås, ehuru endast medels en vid större folksamlingar i festsalen alldeles för trång, undanskymd och otillräcklig trappuppgång, och då den huset vid festtillfällen besökande publiken ingalunda kunde tillstädjas att passera genom det rum, hvori tafloerna vore uppställda, hvilka i sådant fall kunde löpa risken af ohägn, måste i vestra ändan af den sal, som af staden upphyrdes, utföras en afplankning af något öfver manshöjd, sålunda att härigenom uppstod icke blott ett förrum af 3 å 4 meters bredd till tafvelsalen, utan äfven obehindrad ingång till den vestra festsalsläktaren. För såväl nyssbeskrifna afplanknings utförande som för anskaffande af skärmar för tafloerna äfvensom för diverse öfriga kostnader för deras behöriga uppställande i den förhyrda lokalen har Drätselkammaren beräknat en utgift af omkring 800 mark. Då af innevarande år återstår endast 7 månader och hyran för denna tid efter 1,200 mark per år blefve 700 mark, skulle för den Furuhjelmiska tafvelsamlingens bevarande under detta år erfordras in summa 1,500 mark och framdeles per år 1,200 mark, ifall Stadsfullmäktige kunde godkänna Drätselkammarens här ofvan gjorda framställning i ärendet. Och anser sig Drätselkammaren på anförda skäl härmed vördsamt böra anhålla om bemyndigande:

att för ifrågavarande ändamål tillsvidare få upphyra Frivilliga Brandkårens gymnastiksal samt af Fullmäktiges dispositionsmedel för innevarande år använda ända till 1,500 mark.

På Drätselkammarens vägnar:

G. v. Christerson.

Th. Tallqvist.

Testamente.

St. Petersburg den 17 Mars 1883. Jag undertecknad Generallöjtnant Otto Wilhelmsson Furuhjelm har vid sundt och fullt förstånd funnit för godt att för händelse af min död, beträffande min förvärfda egendom, allt hvad däraf kan vid min död finnas, förordna följande: 1) — — — — — 10). Af den mig tillhöriga och efter min död qvarblifvande lösegendomen testamenterar jag mitt tafvelgalleri, möbel, bronzer, speglar, vägg- och konsol-ur, särskilda objets d'art äfvensom våra porträtter åt min hustru Olga Alexandrowna Furuhjelm att af henne under hennes lifstid begagnas. Efter hennes död skänker jag:

a) mitt tafvelgalleri (se förteckningen) åt Helsingfors stad för att däraf bilda en början till stadens framtida allmänna museum. Hvarvid, i händelse stadens representanter icke anse det såsom en oblygsamhet å min sida, jag skulle önska att helst en af sagde musei salar skulle benämnas General Furuhjelms sal;

b) möblerna, bronzererna (undantagande 4 st. väggkandelabrar, hvilka min broder, Viceamiralen Furuhjelm, ville såsom gåfva af mig öfverlemna till Urdiala sockens kyrka i Finland) speglarna, vägg- och konsol uren, lamporna samt särskilda objets-d'art, våra porträtter och mitt bibliothek skola städse tillhöra Hongola godset i Finland som för närvarande eges af min broder viceamiralen Johan Wilhelmsson Furuhjelm, börande ofvanuppräknade saker städse förvaras å nämnda gods och jemte detsamma öfvergå från en egare till annan, sålänge Hongola gods kommer att innehafvas af släkten Furuhjelm. På enahanda sätt förfares äfven med de taflor, hörande till mitt galleri, hvilka Helsingfors stads representanter af någon anledning icke vilja emottaga. 11) För verkställande af mina förordnanden uti förestående punkterne, ega testaments exekutorerne efter förloppet af sex veckor efter min död anmoda Helsingfors stads representanter att hitsända ett ombud för att förteckna de åt staden testamenterade taflor samt att enligt min hustrus uppgifter (enär hon ensam har sig bekant hvilka af möblerna tillhöra mig och hvilka henne) uppgöra förteckning öfver de saker, som efter hennes död böra tillfalla Hongola gods. 12) Derå varder eho det vara må förbjudet att besvara min hustru Olga Alexandrowna under hennes lifstid med revisioner af de saker, om hvilka uti förestående tvänne punkter blifvit förordnad. — — — Till testaments exekutorer tillåter jag mig utse Generallöjtnanten Peter Michailovitsch Homentovski, Generalmajoren vid Hans Majestäts svit Oskar Kasimirsson Gripenberg samt viceamiralen Johan Vilhelmsson Furuhjelm. — — —

Generallöjtnant Otto Wilhelmsson Furuhjelm.

Att Generallöjtnanten Otto Wilhelmsson Furuhjelm vid sundt och fullt förstånd skrifvit och underskrifvit förevarande testamente bevittna:

Protojerei vid Nikolajevska katedralen Alexander Jefimjev Sokoleff.

Vid arméinfanteri anställde och till Staben för Gardes och S:t Peterburgska militärdistriktets trupper tillkommenderade öfverste Ivan Ivanovitsch Maximoff.

Adjoint hos äldste adjutanten vid Inspektörs styrelsen för truppernas skarpskytte detalj, gardeskaptan Xaveri Antonovitsch Dobrschinski.

Afskriftens riktighet bestyrka:

Testamentsexekutörer: Generallöjtnant Homentovski.

Generalmajor vid Hans Majestäts svit Gripenberg.

Viceamiral Furuhjelm.

Öfversatt af

Rob. Hernberg.

Afskriftens riktighet bestyrker: Helsingfors rådhus den 13 Augusti 1883.

K. G. Kollin.

Utskottsbetänkande angående ordningsregler vid begagnandet af det nya varuskjulet å Magasinskajen.

Sedan Hamnbyggnadsdelegationen den 5 sistlidne september underrättat Drätselkammaren, att det nya varuskjulet å Magasinskajen blifvit fullbordadt och af delegationen emottagits så att skjulet, som redan under byggnadstiden delvis anlåtats, kunde upplåtas för sitt ändamål, så har Drätselkammaren, med anslutning till delegationens i samråd med trafikanter samt tull- och hamnmyndigheter uppgjorda förslag beträffande skjulets användande och sedan Hamn- och Vattenledningskontoren yttrat sig i saken, i skrifvelse af den 26 september hemställt:

a) att Stadsfullmäktige ville för efterrättelse tillsvidare antaga följande bestämningar beträffande varuskjulets begagnande:

att skjulet blefve staldt under Hamnkontorets inseende;

att för sådant ändamål kontorets nuvarande betjening skulle tillsvidare och på försök förstärkas med en uppsyningsman, hvars speciela uppdrag blefve att hafva uppsigt öfver skjulet och till detsamma hörande inventarier, förvara nycklarna till skjulet, då desamma icke komme att omhänderhafvas af tullmyndigheterna, angifva ordningen för lasternas placering i skjulet, hålla reda på sådana varor, hvilka komme att påföras platshyra för öfverliggedagar, och öfver dessa, så ofta nödigt vore, inlemna uppgifter till Hamnkontoret samt emellertid tillse att varorna icke finge bortföras förr än platshyran blifvit erlagd, hvarjemte uppsyningsmännen skulle ombetros uppsigten öfver belysningen i skjulet och å kajen samt utminuterungen af vatten från vattenposterna på södra hamnens kajer;

att denne uppsyningsman skulle antagas af Drätselkammaren efter det hamnkaptenen i samråd med tullförvaltaren föreslagit kandidat till platsen;

att uppsyningsmannen, som borde vara en ordentlig, fullt pålitlig samt skrif- och räknekunnig person äfvensom ega någon kannedom om handelsvaror, borde tillerkännas en lön af 1,800 mark per år;

att då tullpliktigt gods funnes upplagdt i skjulet, Tullkammaren skulle ega omhändertaga nycklarna till de afdelningar af skjulet, der sådana varor funnes upplagda, med skyldighet för tulltjänstemännen att öppna dessa afdelningar, för insättande i dem af mera gods eller uttagande af i dem upplagda varor, alla de tider, då lossning och lastning i allmänhet finge försiggå, jemte det varuegarene skulle befrias från alla extra kostnader för bevakningen af varorna nattetid;

att varor, som sjöledes hit inkomma och lossades i skjulet, finge der förvaras afgiftsfritt under *tre* dygn, då varorna vore destinerade till mottagare i Helsingfors, under *fem* dygn, då varorna komme att härifrån med järnväg afsändas till annan ort, samt under *åtta* dygn, då varorna vore afsedda att sjöledes försändas till annan ort eller utgjorde exportgods, dock att fritiden för varor, som sjöledes skulle befordras vidare till orter vid Bottniska viken norr om Björneborg, bestämdes till *fjorton* dagar;

att ej blott Hamnkontoret finge, då behovet så fordrade, ålägga varu-
emottagare att bortföra sina varor, utan derjemte en maximitermin bestämdes för godsets äfven mot betalning tillåtna upplagring i skjulet, nemligen *fjorton* dagar för gods, destineradt till varuemottagare i Helsingfors, och *en månad* för alt öfrigt gods;

att den slutliga dispositionen af varorna gåfve utslaget, till hvilken kategori sådana varor, som skulle påföras platshyra, borde hänföras;

att sådana varor, hvilka genom sin beskaffenhet kunde skada andra, särskildt salt sill, syror, torrskiff, terpentin och stenkolstjära, icke borde få i skjulet insättas; samt

att ordningsregler för varuskjulets begagnande äfvensom taxa för öfverliggetidsafgiften skulle, på landets båda språk affattade, tryckas i stort format och i hvarje afdelning af skjulet uppslås;

b) att Fullmäktige ville, äfven tillsvidare och på försök, såsom platshyra för öfverliggetid bestämma:

för hit destineradt gods 40 penni per qvadratmeter och dag med två pennis förhöjning för hvarje dag; samt

för gods, som bortföres med järnväg eller sjöledes, hälften af denna hyra;

c) att Fullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att för uppsigt öfver varuskjulet och härmed sammanhängande uppdrag provisoriskt anställa den föreslagna uppsyningsmannen mot en aflöning af 150 mark i månaden, hvilken lön under innevarande år skulle utgå från Stadsfullmäktiges dispositionsmedel; äfvensom

d) att Drätselkammaren dessutom bemyndigas att vidtaga alla af ofvanstående beslut föranledda åtgärder.

Slutligen har Drätselkammaren med afseende å ärendets brådskande beskaffenhet, i det att skjulet, ehuru i afsaknad af ordningsregler och tillräcklig uppsigt, vore i fullt bruk, öfverlemnadt till Fullmäktiges bepröfvande, huruvida icke de af Fullmäktige i saken fattade beslut äfven genast kunde förklaras justerade.

Efter det Stadsfullmäktige vid sammanträde den 1 innevarande oktober åt undertecknade jemte herr G. Paulig uppdragit att till Fullmäktige inkomma med betänkande i ärendet, har utskottet, i öfverensstämmelse med utskottet tillika meddeladt uppdrag, i skrifvelse af den 4 i denna månad hos Tullkammaren anhållit

om Tullkammarens yttrande, jemte det utskottet tillika begärt upplysning derom, huruvida icke, till undvikande af dubbla transporter, äfven andra än de 86 § af tullstadgan nämnda varor kunde få i skjulet för förtullning uppvägas.

I skrifvelse af den 8 dennes har Tullkammaren meddelat utskottet, att såvida lokalerna i den nya byggnaden vore afsedda att begagnas endast såsom varuskjul, några andra tullpliktiga importvaror, än de i nämnda § särskildt uppräknade, icke finge der uppvägas för förtullning, utan borde jemlikt föreskrift i samma § derifrån, för undergående af tullbehandling, omedelbart till packhus afföras. Syntes det dock önskligt, att skjulet eller någon del deraf skulle apteras till packhus, skulle något hinder från tullverkets sida troligen icke möta, förutsatt att staden vore villig att på lämpligt sätt dertill inreda skjulet och der anställa vågmästare samt nödig betjening. Då fråga om byggnadens användande till packhus emellertid ej syntes föreligga, utan densamma endast betraktades såsom ett varuskjul eller en täckt kaj för temporär uppläggning af gods, till dess det antingen otullbehandladt transporterades till annan ort eller affördes till packhus för undergående af förtullning eller ock, såvida godset vore tullfritt eller af den beskaffenhet, berörde 16 § omförmälde, omedelbart efter försiggången tullbehandling till emottagare utlemnades, så ville Tullkammaren inskränka sitt yttrande till en granskning af de i Drätselkammarens skrifvelse ingående förslagen. Dervid betvivlade Tullkammaren främst, huruvida staden egde rätt eller kunde åt sig utverka tillstånd till att uppbära platshyra för i varuskjulet intaget gods, åtminstone icke efter de korta respittiders förlopp, som föreslagits. Enligt gällande tullförfattningar egde nemligen varuemottagare ovedersäglig rättighet att, fritt från hvarje hyra, å stadens kajer upplösa och uti af staden anskaffadt packhus under trettio dagar upplägga från annat land importeradt gods. Enligt 56 § mom. 1 i tullstadgan utgjorde packhus eller annat, till tullförvaltningens förfogande stäldt säkert förvaringsrum å landningsstället ett oeftergifligt vilkor att alla tider af dygnet lossa passagerareångfartyg. Endast trafikafgift samt, när varuegare tredskades att från kajen afföra sitt, kajen belamrande gods, transportkostnad vore staden berättigad att uppbära. Men hyran, som genom godvillig öfverenskommelse kunde erhållas af exportörer, blefve åter antagligen så obetydlig, att den icke ens skulle förslå till den projekterade uppsyningsmannens aflönande.

För belysande af uppsyningsmannens ställning till tullmyndigheterna har Tullkammaren åter framhållit:

1:o att alt, vare sig från Ryssland eller utrikesort till staden inhemtadt gods enligt gällande tullförfattningar skall, intill dess detsamma af egare disponeras, stå under Tullkammarens tillsyn och bevakning, likgiltigt om detsamma förvaras å öppen plats under tullbevakning eller under tullås i packhus eller varuskjul;

2:o att då Tullkammaren ensam eger rätt att bestämma om otullbehandlade varors bevakning, Tullkammaren härvid icke kunde emottaga order från el-

ler tillåta några utom tullverket stående personer att „angifva ordningen för lasternas placering i skjulet“; samt

3:o att af tullverkets tjänstemän med fog kan fordras så stor varukänedom att sådana varor, som genom sin beskaffenhet kunna skada andra, icke placeras så att andra deraf lida.

Jemte hänvisning till förhållandena i Åbo, der stadens täckta varuskjul vore afgiftsfritt upplåtna till trafiken samt öfvervakades af tullbetjeningen, samt till att ekonomin beträffande varuskjulet lämpligast kunde ombetros kamreraren i Trafikkontoret, den der handhade ekonomin i stadens öfriga, till tullverkets begagnande upplåtna byggnader, har Tullkammaren förty hemställt:

1:o att utskottet ville till Stadsfullmäktige ingå med framställning derom, att nycklarna i de skilda afdelningarna i det nya varuskjulet, i den mån dessa afdelningar blefve för intagning af importgods erforderliga, måtte, i likhet med hvad beträffande nycklarna till det äldre, å samma kaj stående skjulet vore fallet, öfverlemnas till Tullkammaren, som genom dertill utsedde tullbetjente i föreskrifven ordning och under närmaste tillsyn af öfveruppsyningsmannen vid Tullkammaren ansvarade för att skjulet med dertill hörande inventarier väl vårdades och till afsedt ändamål användes;

2:o att frågan om platshyra för i skjulet intaget gods finge tillsvidare förfalla, utom för den händelse att afdelning deri, som icke upptoges af eller måste reserveras för importgods, uthyrdes till upplagsplats för till export afsedda varor, i hvilket fall platshyra till det af Drätselkammaren föreslagna högre belopp af 40 penni per qvadratmeter och dag, med 2 pennis förhöjning likaledes per qvadratmeter och dag, af Hamnkontoret uppbures; samt

3:o att med anställandet af en stadsuppsyningsman vid skjulet finge anstå till dess behöfligheten af denna tjänst konstaterats och de tjensteåligganden, denne kunde åhvälfvas, blifvit närmare preciserade.

Såsom Tullkammaren i dess ofvannämnda skrivelse framhållit, har det hittills icke varit påtänkt att använda det nya varuskjulet eller någon del deraf såsom tullpackhus, och torde sådant så mycket mindre böra ske som, på sätt Tullkammaren likaledes erinrat, en dylik anordning skulle medföra rätt för resp. varuemottagare att låta sina varor kvarligga i skjulet ända till trettio dagar och detta afgiftsfritt. Frågan härom torde således utan vidare få förfalla.

De skäl, som af Tullkammaren anförts mot förslaget att ombetro vården om varuskjulet åt en Hamnkontoret underlydande uppsyningsman, finner utskottet öfvertygande. Emellertid kan utskottet icke heller obetingadt ansluta sig till Tullkammarens förslag. Af Tullkammaren anmärkes, att varuskjulen i Åbo äro omhändertagna af tullmyndigheterna utan att någon uppsyningsman öfver skjulen

af staden anstälts. Efter hvad utskottet inhemtat, klagar man dock i Åbo deröfver att gods opåtaladt får alltför länge qvarligga i skjulen, hvarigenom utrymmet i dem onödigtvis upptages och de blifva otillräckliga för behofvet. Utskottet kan icke undertrycka den farhågan, att om skjulet i öfverensstämmelse med Tullkammarens förslag öfvertages af tullen, icke alltid nödigt beaktande skall egnas åt stadens intresse att skjulet icke användes för magasinering af gods under längre tid eller såsom ett annex till packhuset, medan ändamålet med skjulet är att dermed betjena trafiken endast temporärt under högst så lång tid, som för speditörer och varugeare erfordras för att få godset vidare befordradt.

För lösning af svårigheten, att härvid tillgodose både tullverkets och stadens berättigade intressen, är, efter utskottets tanke, den bästa utvägen den, att för skjulet anställas en uppsyningsman med i hufvudsak de åligganden, uppsyningsmannen för skjulet enligt Drätselkammarens skrifvelse skulle erhålla, eller med skyldighet att handhafva uppsigten öfver skjulet och vården om dertill hörande inventarier samt om elektriska belysningen i skjulet och på kajen, att angifva ordningen för lasternas placering i skjulet, att öfvervaka att icke varor, som kunna skada andra, få i skjulet eller de sistnämndas närhet uppläggas, att tillse, att icke gods längre än tillåtet är qvarliggert i skjulet och, der det icke i tid bortforslas, vidtaga åtgärd härom, samt att lemna Trafikkontoret nödiga uppgifter för uppdebitering af afgiften för öfverliggedagar. Endast omsorgen med vattenposterna och utminutereringen af vatten från dem skulle honom icke uppdragas. I aflöning för sitt sysslande skulle uppsyningsmannen för skjulet erhålla förslagsvis 1,200 mark årligen. Men borde, efter utskottets tanke, åt Tullkammaren ombetros att besätta tjensten genom att dertill utse någon bland densamma underlydande tjenstemän eller betjente, hvarvid utskottet särskildt tänkt sig möjligheten att öfveruppsyningsmannen vid Tullkammaren, åt hvilken äfven Tullkammaren velat anförtro närmaste uppsigten öfver skjulet, kunde till sysslan förordnas. Då uppsyningsmannen blefve en stadens aflönade funktionär, kunde af honom äfven nödig hänsyn förväntas till stadens fordringar beträffande skjulets skötsel och behandlingen af deri insatt gods. Enär han åter samtidigt vore tulltjensteman och af Tullkammaren förordnad till sysslan, hade derigenom äfven Tullkammarens erinran, att endast tulltjenstemän få taga befattning med i skjulet förvaradt, tullbehandling underkastadt gods, erhållit nödigt beaktande. Skjulets ekonomi skulle, på sätt fallet är beträffande stadens öfriga, till tullverkets begagnande upplåtna byggnader och såsom Tullkammaren äfven föreslagit, ombetros kamreraren i Trafikkontoret. — Efter hvad utskottet inhemtat, har Tullkammaren under förutsättning, att ej heller Tullstyrelsen skall neka sitt bifall till denna i trafikens intresse synnerligen önskvärda anordning, icke något att här emot invända.

Hvad de terminer angår, under hvilka gods skulle få afgiftsfritt ligga i skjulet, så skulle utskottet hålla för önskligt att vid behandlingen af godset så stor likformighet som möjligt kunde få råda. Utskottet skulle därför föreslå att

godset med afseende å fritiden indelas i endast två grupper — icke i fyra, såsom Drätselkammaren förordat. Dessa grupper blefve *a)* gods, som är destineradt till varuemottagare i Helsingfors eller afsedt att härifrån befordras med jernväg, för hvilket gods en fritid af *fyra* dygn skulle bestämmas, samt *b)* gods, som inkommer för vidare transport sjöledes, exportgoods inbegripet, hvarvid fritiden vore *fjorton* dygn. Till undvikande af otydlighet torde derjemte böra noggrant föreskrivas, huru dessa liggedagar skola beräknas, i hvilket afseende hemställes, att fritiden räknas från, men ej med den dag, lossningen slutats, till samt med den dag, varorna bortföras ur skjulet. Att icke lossningsdagarna böra inberäknas i fritiden följer deraf, att varuemottagare oftast först sedan alt gods lossats och olika märken sorterats kan omhändertaga och begynna med att bortföra sina varor.

Efter Drätselkammarens förslag skulle efter fridagarnas utgång en afgift erläggas för plats i skjulet. Utskottet kan väl icke såsom Tullkammaren tro att svårighet skulle möta uppbärandet af en dylik afgift, helst afgiften icke är någon trafikavgift utan endast en magasinshyra, hvilken påföres dem, som föredraga att betjena sig af varuskjulet i stället för att upplägga sina varor på öppen kaj eller låta forsla dem till packhuset. Är utskottets åsigt riktig, så behöfde staden icke heller utverka sig tillstånd till afgiftens upptagande. Men af en annan orsak håller utskottet före, att sådan afgift icke borde åsättas annat gods än exportgoods. Någon nämnvärd inkomst komme påtagligen icke att beredas staden genom den föreslagna afgiften, ty för sådant ändamål borde fritiden vara mycket kortare och kanske äfven afgiften högre. Och meningen kan väl icke heller vara att, samtidigt med det staden genom underlättade anordningar för trafiken söker draga densamma till sig, neutralisera verkningarna af dessa anordningar genom att öka de eljes redan öfverhöfvan dryga trafikumgälderna i Helsingfors. Vill man åter använda afgiften såsom ett tvångsmedel för att påskynda varornas bortföring ur skjulet, och detta är väl det egentliga syftemålet med afgiften, så ernås detta långt enklare och med bättre verkan genom föreskriften, att varorna böra efter den utsatta fritiden bortforslas ur skjulet vid äfventyr att desamma eljes på den försunliges bekostnad undanskaffas. Omsorgen derom har utskottet, såsom redan nämndt, tänkt sig böra åligga uppsyningsmannen för skjulet, den der egde anmäla om den kostnad, som han icke eljes erhöle ersatt, hos Trafikkontoret i och för medlens förskottsvis utanordnande och uppbörd hos den betalningsskyldige.

Ensam för exportgoods, som qvarligger i skjulet öfver liggetiden af fjorton dagar, skulle utskottet önska bibehålla en afgift samt i sammanhang dermed medgifva tillstånd till att sådant gods finge i skjulet qvarhållas fjorton dagar ytterligare. Anledningen till denna undantagsbestämning är den, att dylikt gods icke alltid torde kunna erhålla lägenhet för utskeppning inom den utsatta liggetiden af fjorton dagar, men att å andra sidan liggetiden för exportgoods icke bör bestämmas längre för att icke förleda egare af gods, som tidigare kan expedieras, att hålla detsamma magasinerat i skjulet. Afgiften för öfverliggetiden skulle ut-

skottet föreslå till 25 penni för kvadratmeter och dygn. Efter liggetidens utgång skulle exportgoods måsta, i likhet med andra varor, ur skjulet undanskaffas.

Utminuteringsen af vatten från vattenposterna vid Södra kajen torde, i öfverensstämmelse med Vattenlednings- och Hamnkontorens af Drätselkammaren understödda förslag, böra ske genom hamnbetjeningens försorg till ett pris af tretti penni för kubikmeter, att betalas kontant vid vattnets levererande.

På anförda skäl får utskottet vördsamt föreslå att Stadsfullmäktige ville besluta:

att anmoda Drätselkammaren att med Tullkammaren söka träffa uppgörelse angående skjulets ställande under tillsyn af en uppsyningsman med de åligganden, ofvan förordats, hvilken uppsyningsman af Tullkammaren bland vederbörande tulltjenstemän eller betjente till sysstlan förordnas;

att för aflömandet af sagde uppsyningsman anslå ett månatligt arvode af 100 mark;

att fastställa följande afgiftsfria liggetid för gods, som upplägges i skjulet, nemligen: fyra dagar, då godset är destineradt till mottagare i Helsingfors eller afsedt att afgå härifrån med jernväg, samt fjorton dagar, när godset skall härifrån afsändas sjöledes, exportgoods inbegripet, hvilken fritid beräknas från, men ej med den dag, lossningen slutat, till samt med den dag, godset bortföres;

att bestämma att annat gods, utom exportgoods, skall efter ofvan nämnda liggetids utgång omedelbart ur skjulet bortförslas;

att deremot för exportgoods medgifva en ytterligare liggetid af fjorton dagar mot en afgift af 25 penni för kvadratmeter golfyta och dag, efter hvilken tids förlopp jemväl sådant gods bör ur skjulet bortföras;

att låta frågan om vidare afgifter för skjulets begagnande förfalla; samt

att åt Drätselkammaren uppdraga att vidtaga alla af ofvanstående beslut i öfrigt förunledda åtgärder.

Slutligen bör utskottet anmäla, att utskottsledamoten herr Paulig i följd af bortresa varit hindrad att deltaga i utskottets arbeten.

Helsingfors, den 18 oktober 1895.

V. Ek.

M. Fazer.

V. Hougberg.

Hj. Schildt.

(Frånvarande vid justeringen).

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors,

den 26 September 1895.

N:o 186.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Uti skrifvelse för den 5 innevarande månad till Drätselkammaren under-
rättar Hamnbyggnadsdelegationen, att det nya varuskjulet å Magasinskajen af
den för arbetet antagna entreprenören blifvit fullbordadt och af delegationen för
stadens räkning emottaget, så att skjulet, som redan under byggnadstiden delvis
anlitats, numera kunde upplåtas för sitt ändamål. Tillika meddelar delegationen,
att den haft anledning att taga under ompröfning frågan, om hvilka regler borde
fastställas att lända till efterrättelse vid skjulets begagnande, hvarföre delegatio-
nen äfven i sådant afseende inhemtat såväl trafikanters som tull- och hamn-
myndigheters önskningsmål och nu föreslår:

att skjulet skulle ställas under Hamnkontorets inseende;

att för handhavande af ordning och skick derstädes samt för vården af
de till skjulet hörande inventarier skulle anställas en särskild uppsyningsman,
hvilken jemväl hade sig ombetrodt att förvara nycklarna till skjulet, då desamma
icke komma att omhänderhafvas af tullmyndigheterna;

att, då tullpliktigt gods finnes upplagdt i skjulet, Tullkammaren härstädes
skulle ega omhändertaga nycklarna till de afdelningar af skjulet, der sådana va-
ror finnas inlagda, samt varuegarene befrias från alla extra kostnader för bevak-
ningen af varorna nattetid; samt

att varor, som sjöledes hit inkomma och lossas i skjulet, finge der förva-
ras afgiftsfritt under förslagsvis *tre dygn*, då varorna äro destinerade till emot-
tagare i Helsingfors; under *fem dygn*, då varorna komma att härifrån med jern-
väg afsändas till annan ort; samt under *åtta dygn*, då varorna äro afsedda att
sjöledes försändas till annan ort eller utgöra exportgods, som inkommit till skjulet;
men att för öfverliggedagar skulle erläggas en viss afgift, förslagsvis beräknad
efter kvadratmeter golfyta, som varorna upptaga i skjulet.

Delegationen delger derjemte Kammaren, att delegationen förvissat sig
derom, att Tullkammaren härstädes är villig att med tullås förse de afdelningar
af varuskjulet, der tullpliktiga varor för tillfället finnas upplagda, men att Tull-
kammaren härvid, för ernående af ett godt samarbete, betonat önskvärdheten af
att Tullkammaren finge utöfva något inflytande vid tillsättandet af den uppsy-
ningsman, som komme att handhafva uppsigten öfver varuskjulet.

Efter emottagandet af anförda skrifvelse beslöt Drättselkammaren vid sammanträde den 5 dennes att remittera den till Hamnkontoret, som hade att i samråd med Trafikkontoret pröfva de föreslagna villkoren för ifrågavarande varuskjuls begagnande samt yttra sig rörande aflöningen för den blifvande uppsyningsmannen och beloppet af den afgift, som borde erläggas för gods, hvilket i skjulet qvarläge utöfver den för afgiftsfritt begagnande fastställda tiden. Beträffande åter begagnandet af de å kajen inrättade vattenposterna, anmodades Vattenledningskontoret att efter samråd med Hamnkaptenen föreslå nödiga bestämmingar härom. Och har Drättselkammaren numera, sedan Kammaren erhållit dessa såväl Hamn- som Vattenledningskontoret affordrade yttranden, kunnat taga ärendet under slutlig behandling.

I sitt yttrande af den 24 dennes godkänner Hamnkontoret i alla väsendtliga delar Hamnbyggnadsdelegationens ofvan relaterade förslag. Enligt detta kontors förmenande åligger det, då varuskjulen i hamnarna icke kunna annorlunda betraktas än såsom täckta kajer, ovilkorligen Hamnkontoret att i dem hålla uppsigt och öfvervaka ordningen. För detta åliggande vore kontorets nuvarande betjening emellertid otillräcklig och borde densamma derföre, på sätt § 17 i Hamnordningen för staden föreskrifver för antagande af vaktmästare och hamnkonstaplar, tillsvidare och på försök förstärkas med en uppsyningsman, hvars speciela uppdrag blefve att hafva uppsigt öfver skjulet och till detsamma hörande inventarier, angifva ordningen för lasternas plaserande i skjulet, hålla reda på sådana varor, hvilka komma att påföras platshyra för öfverliggedagar och öfver dessa, så ofta nödigt är, inlemna uppgifter till Hamnkontoret, samt emellertid tillse, att varorna icke få bortföras, förrän platshyran blifvit erlagd, hvarjemte uppsyningsmannen lämpligen kunde ombetros uppsigten öfver belysningen i skjulet och å kajen samt utminuteringsen af vatten från vattenposterna på Södra hamnens kajer. Att Tullkammaren dock skulle hålla de skilda afdelningarna i skjulet låsta, då tullpligtiga varor i dem finnas upplagda, förefaller Hamnkontoret sjelfallet, men böra dessa afdelningar, för insättande i dem af mera gods eller uttagande af i dem upplagda varor, af tulltjenstemännen öppnas på alla de tider, då lastning och lossning i allmänhet får försiggå. Det af Tullkammaren uttalade önskningsmålet, att få utöfva något inflytande vid antagande af uppsyningsmannen, kunde enligt Hamnkontorets förmenande tillmötesgå sålunda, att Hamnkaptenen skulle samråda med Tullförvaltaren, innan han hos Drättselkammaren föreslår kandidat till platsen. Hvad ifrågavarande uppsyningsmans löneförmåner slutligen vidkommer, anser Hamnkontoret, då denna uppsyningsman bör vara en ordentlig, fullt pålitlig samt skrif- och räknekunnig person, att honom borde tillerkännas en stående lön af åtminstone 1,800 mark per år eller således 150 mark per månad.

Angående antalet fridagar för de med afseende å vidare befordran skilda slagen af i varuskjulet lagrade varor omfattar Hamnkontoret i öfrigt Hamnbyggnadsdelegationens förslag, utom

att fritiden för sådant gods, som sjöledes skall befordras vidare till orter vid Bottniska viken norrom Björneborg, med hänsyn till de glesa ångbåtsturerna på dessa hamnar, enligt kontorets åsigt borde utsträckas till *fjorton dygn*;

att, på det ingen må kunna komma i tillfälle att begagna skjulet såsom upplagsmagasin — förutom stadgandet att Hamnkotoret, då behofvet så fordrar, kan ålägga varuemottagare att bortföra sina varor — uttryckligen bestämdes vissa maximi-terminer för godsets äfven emot betalning tillåtna upplagring i varuskjulet, nämligen *fjorton dagar* för gods, destineradt till varuemottagare i Helsingfors, och *en månad* för allt öfrigt gods; samt

att den slutliga dispositionen af varorna bör gifva utslaget, till hvilken kategori sådana varor, de där skola påföras platshyra, böra hänföras, emedan det annars kunde hända, att en varuegare, under påstående att hans gods är bestämdt t. ex. till Uleåborg, låter detsamma ligga afgiftsfritt i skjulet under fjortonde dagars tid och på fjortonde dagen anmäler, att han erhållit kontra ordres och nödgas sälja godset härstädes samt således påräknar frihet från platshyra; äfvensom

att sådana varor, hvilka genom sin beskaffenhet kunde skada andra, särskildt salt sill, syrur, torrisk, terpentin och stenkolstjära, icke borde få i skjulet insättas.

Beträffande slutligen frågan om den platshyra, som borde af varuegare uppbäras, utgår Hamnkotoret från den princip, att hyran å ena sidan borde ställas så hög, att någon trafikant icke kunde finna fördel uti att låta sina varor ligga på öfvertid, men å andra sidan icke uppdrivas så, att den vid verkligt trängande behof blefve för trafiken oskäligt betungande; dessutom borde liggedagsafgiften ställas högre för hit destineradt gods än för genomgående sådant, emedan det vore att antaga, att uppenbar försumlighet med det sistnämnda slaget af varor mera sällan komme att inträffa. Såsom lämplig platshyra för öfverliggedagar föreslår Hamnkotoret derföre:

för hit destineradt gods 40 penni per kvadratmeter och dag med två penni förhöjning för hvarje dag; samt

för gods som bortföres med jernväg eller sjöledes hälften af denna hyra.

Och skulle således efter denna beräkningsgrund för varor, fallande inom den första kategorin, om desamma lagrats i skjulet exempelvis 1, 2, 3 etc. dagar utöfver den medgifna fritiden, erläggas respektive 40, 42 och 44 etc. penni per dag och kvadratmeter golfyta, samt respektive 20, 21 och 22 etc. penni äfven per öfverliggedag och samma golfyta, om godset faller inom den senare katagorin. Skulle varor, hörande till den förstnämnda klassen, hållas t. ex. in summa fjorton dygn i skjulet, blefve afgiften alltså, då tre fridagar afräknas, $60 \times 11 = 6$ mark 60 penni per kvadratmeter golfyta, men för varor med fem och åtta dagars fritid stiga under samma fjortonde dagars lagring i skjulet till respektive endast $28 \times 9 = 2:52$ och $25 \times 6 = 1:50$ mark per kvadratmeter skjulgolf.

Ytterligare föreslår Hamnkotoret, att ordningsregler för varuskjulets be-

gagnande äfvensom taxa för öfverliggetids afgifter skulle, på landets båda språk affattade, tryckas i stort format och i hvarje afdelning af skjulet uppslås.

Rörande användningen af vattenposterna på Magasinskajen eller utdelningen af vatten från desamma ansluter sig Vattenledningskontoret, som härom yttrat sig uti skrifvelse till Kammaren af denna dag, till Hamnkontorets förslag, i det Vattenledningskontoret förordar att utminutereringen af vatten från dessa poster måtte ske genom hamnbetjeningens försorg till pris af 30 penni per kubikmeter, att betalas kontant vid vattnets levererande. För vattenposterna å Kejsargrunds kajen föreslår Vattenledningskontoret deremot en annan disposition eller att, då denna kaj anlägges endast af staden reguliert trafikerande mindre kustbåtar, dessa finge begagna hvar sin post, bekosta underhållet deraf och dertill hörande biledning samt betala vattenkonsumtionen efter vid posten befintlig vattentätares utslag..

Vid granskning af alla anförda förslag har Drätselkammaren, då någon erfarenhet uti hithörande frågor ännu icke föreligger, ej kunnat för sin del annat än godkänna desamma, likväl under den uttryckliga förutsättning att alla i ärendet nu fattade beslut och antagna dispositioner, såsom också Hamnkontoret betonar, blifva gällande endast på försök och intill dess någon olägenhet deraf visade sig eller en verklig erfarenhet kunde vinnas. Den föreslagna uppsyningsmanstjensten kunde också derföre enligt Drätselkammarens åsigt nu besättas endast per månad. Med afseende å de fordringar, som på denna tjänsteman ovilkorligen måste ställas och bland hvilka äfven borde ingå någon kännedom om handelsvaror, samt då honom strängeligen bör förnekas hvarje sysslande med varuspedition, hvilket eljest låge nära till hands och kunde inbringa honom en icke oväsentlig biinkomst, kan Drätselkammaren icke finna den föreslagna lönen af 150 mark i månaden för hög. Sant är väl att äldre vaktmästaren vid Hamnkontoret har en årslön af endast 1,200 mark, men å andra sidan uppbär exempelvis en poliskommissarie 1,500 mark i lön om året utom 600 mark hyresmedel och 300 mark tjänstgöringsarvode, och om den senare funktionärens kompetens måhända också är för ifrågavarande behof onödigt stor, så är den förres säkert dertill otillräcklig.

På grund af allt det anförda får Drätselkammaren därför hos Stadsfullmäktige vördsamt hemställa:

att Fullmäktige ville antaga för efterrättelse tillsvidare de af Hamnbyggnadsdelegationen beträffande varuskjulets å Magasinskajen begagnande föreslagna bestämningar och regler med de af Hamnkontoret härtill gjorda tillägg;

att Fullmäktige ville, äfven tillsvidare och på försök, godkänna den af Hamnkontoret föreslagna beräkningsgrunden för platshyra i samma varuskjul;

att Fullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att för uppsigt af varuskjulet och härmed sammanhängande uppdrag provisoriskt anställa den föreslagna uppsyningsmannen mot en aflöning af 150 mark i månaden, hvilken lön under innevarande år skulle utgå ifrån Stadsfullmäktiges dispositionsmedel; samt

att Drätselkammaren dessutom bemyndigades att vidtaga alla af ofvanstående beslut föranledda åtgärder.

Slutligen får Drätselkammaren, jemte anmälan att Kammaren i skrifvelse af denna dag hos Magistraten anhållit om utverkande af vederbörligt vitesförbud mot tobaksrökning i varuskjulet, men för närvarande intet annat trott sig kunna i saken tillgöra, med afseende å ärendets brådskande beskaffenhet, i det skjulet, ehuru i afsaknad af ordningsregler och tillräckligt uppsigt, är i fullt bruk, öfverlemna till Fullmäktiges bepröfvande, huruvida icke de af Fullmäktige i saken fattade beslut äfven genast kunde förklaras justerade.

På Drätselkammarens vägnar:

G. v. Christiernson.

Th. Tallqvist.

Bilaga II.

TULLKAMMAREN

i

Helsingfors.

H:fors den 8 Okt. 1895.

N:o 500.

Till Stadsfullmäktiges i Helsingfors utskott för utarbetande af ordningsregler vid begagnandet af det nya varuskjulet vid Helsingfors hamn.

Uti skrifvelse, som till Tullkammaren inkommit den 4 innevarande oktober, har utskottet — i sammanhang med det utskottet, enligt Stadsfullmäktiges föreskrift, utbedt sig Tullkammarens yttrande öfver ett, skrifvelsen bilagdt, af Drätselkammaren i Helsingfors afgifvet förslag till ordningsregler m. m. vid begagnandet af nya varuskjulet i denna stads södra hamn — anhållit om upplysning, huruvida icke, till undvikande af dubbla transporter, „äfven andra än de i 16 § af tullstadgan nämnda varor kunde få i skjulet för förtullning uppvägas“.

I anledning af denna fråga anser Tullkammaren sig böra först fästa utskottets uppmärksamhet därpå att, såvida lokalerna i den nyuppförda byggnaden endast äro afsedda att begagnas såsom *varuskjul*, hvilka, enligt Hamnkontorets förmenande „icke kunna annorlunda betraktas än såsom *'täckta kajer'*“, några andra tullpligtiga importvaror, än de i nämnda § särskildt uppräknade, icke få därstädes uppvägas för förtullning, utan skola jämlikt föreskrift i samma § därifrån, i och för undergående af tullbehandling, omedelbart till packhus afföras.

Med afseende likväl å det solida sätt, hvarpå ifrågavarande byggnad är uppförd, skulle, enligt Tullkammarens förmenande, något hinder från tullverkets sida troligtvis icke möta för apterande af skjulet eller del däraf till packhus förutsatt att staden vore villig att på lämpligt sätt därtill inreda detsamma och där anställa vågmästare och nödig betjäning.

Tillstånd till byggnadens användning såsom tullpackhus kan likväl icke meddelas af Tullkammaren, utan bör ansökas hos Tullstyrelsen, som antagligen skulle hafva intet emot att, för undvikandet af varors dubbla transport från ett magasin till ett annat, förlägga en af de vid Tullkammaren för närvarande anställda extra packhusinspektorerne tjänstevärksamhet till det, för trafiken bekvämligaste, uppå sjelfva lossningskajen inrättade packhuset. Måhända kunde i sådant fall det s. k. gamla, aflägset belägna packhuset helt och hållet indragas, eller förvandlas till för staden inbringande kreditnederlags- och transitupplagsmagasiner.

Då likväl af Drätselkammarens till Stadsfullmäktige riktade skrifvelse synes framgå att någon fråga om den nya byggnadens användning i detta syfte icke föreligger, utan att densamma endast betraktas såsom ett varuskjul eller

täckt kaj, för temporär uppläggning af gods, till dess det antingen otullbehandladt transporteras till annan ort, eller afföres till packhus för undergående af förtullning, eller ock, såvida godset är tullfritt eller af den beskaffenhet berörda § 16 omförmåler, omedelbart efter försiggången tullbehandling till emottagare utlämnas, så tillåter sig tullkammaren att inskränka sitt yttrande till en granskning af de i nämnda skrifvelse intagna förslag. Dessa utmynna i hemställen därom att Stadsfullmäktige ville godkänna en föreslagen beräkningsgrund för platshyra i varuskjulet samt bemyndiga Drätselkammaren att provisoriskt anställa en uppsyningsman vid samma skjul.

Tullkammaren tillkommer det själfallet icke att invända något emot att staden, där den så för godt finner, i sin tjänst anställer en funktionär för vården af och tillsynen öfver dess egendom. Tvärtom skall tullkammaren, i händelse en stadstjänsteman vid skjulet anställs, på allt sätt söka genom tillmötesgående underlätta hans arbete; förutsatt dock att till platsen antages en person, för hvilken tullkammaren hyser det förtroende att honom kan medgifvas rätt att med otullbehandlade varukollys mätning och sortering i skjulet taga befattning. — Men de af Drätselkammaren till Stadsfullmäktige vidare befordrade förslagen synas åtminstone Tullkammaren behandla hela frågan så litet uttömmande, att Tullkammaren, af sådan anledning och därtill uppmanad, icke tvekar att för utskottet framhålla, hurusom åtskilliga, med den föreslagna tjänsten sammanhängande frågor ännu, enligt Tullkammarens förmenande, befinnas så sväfvande, att Tullkammaren skulle anse det vara med stadens fördel förenligare att ännu icke, på grundval af dessa, löst framkastade projekt skrida till afgörande af detta ärende.

En sådan fråga, hvarom Tullkammaren härintills icke blifvit åtspord, är, *hurvida staden äger rätt, eller kunde åt sig utvärka tillstånd att uppbära platshyra för i varuskjulet intaget gods.* — Tullkammaren för sin del håller före att staden f. n. icke äger denna rätt; åtminstone icke efter de korta respittiders förlopp, som af Hamnbyggnadsdelegationen och Hamnkontoret föreslagits. — Enligt gällande tullförfattningar äger nämligen varuemottagare ovädersäglig rättighet, att, fritt från hvarje hyra, å stadens kajer upplossa och uti af staden anskaffadt packhus *under trettio dagar* upplägga från annat land importeradt gods. Enligt § 56 mom. 1 i tullstadgan utgör packhus eller *annat, till tullförvaltningens förfogande* staldt, säkert förvaringsrum *å landningsstället* ett oeftergifligt vilkor *för tillåtelsen att alla tider af dygnet lossa passagerareångfartyg.* För varornas förvarande i dessa, äfvensom för begagnandet af stadens kajer och andra inrättningar erlägger varuemottagaren en högvederbörligen faststald afgift i ett för allt, nämligen den s. k. trafikafgiften, hvilken torde mera än motsvara de kostnader, staden har för broars, kajanläggningars och magasins underhåll. Endast för den händelse att varuägare skulle tredskas att från kaj afföra sitt, kajen belamrande gods, är Hamnkontoret berättigadt att låta borttransportera godset och af den försumlige utkräva utlagd *transportkostnad*, men intet mera. Några andra extra afgifter vare sig under namn

af kajhyra eller platshyra i varuskjul kunna icke inkommande varor åsättas, och den nu föreslagna hyran skulle i själfva värdet nära nog uteslutande komma att drabba till andra orter adresserat genomgående gods; ty såsom nämnt skall det gods, som här tullbehandlas, omedelbart från skjulet afföras till packhuset. Men sålänge nu gällande tullförfattningar förblifva i kraft, äger hvarken Tullkammaren eller någon stadsmyndighet rätt att vägra utlämnande af gods till rätter varuägare sedan umgälderna till kronan samt behörigen fastställda trafik- och tolagsavgifter blifvit guldna. Lämnar varuägare sin vara utöfver trettio dagar i packhus eller i varuskjul på kaj, äger han ännu under en månads tid rätt att emot erläggande af stadgade förhöjningar i afgifterna låta densamma i tullvärdets vård kvarligga. Först sedan jämväl denna frist tilländalupit, förefares med godset så som i § 81 af tullstadgan föreskrifves, d. v. s. detsamma försäljes å offentlig auktion och såväl kronan som staden utbekomma i föreskrifven ordning ur godsets värde sina fordringar, bland hvilka hyra för öfverliggedagar i stadens magasin härintills, tullkammaren vederligt, likväl aldrig af någon stadsmyndighet i landet fordrats.

Tullkammarens åsigt är således den att någon extra kajhyra utöfver stadgad trafikavgift icke kan af varu-*importörer* lagligen utkrävas. Och detta nya varuskjul betraktas ju uttryckligen såsom täckt kaj. — Den hyra, som genom godvillig öfverenskommelse kunde erhållas af *exportörer*, hvilka funne med sin fördel förenligt att, i förväntan på lägenhet, upplägga exportgods i de afdelningar af skjulet, som för tillfället icke äro af otullbehandladt importgods belamrade — ty sammanblandning af inkommet otullbehandladt gods med annat kan Tullkammaren icke tillåta — blefve antagligen så obetydlig, att den icke ens skulle förslå till den projekterade uppsyningsmannens aflöning.

Ytterligare sväfvande frågor, som endast i förbigående i förslagen beröras, äro de omnämnde uppsyningsmans funktioner, rättigheter och ställning till stadsmyndigheterna beträffande uppbörden och redovisningen af platshyran, samt hans förhållande till tullmyndigheterna på orten. — Årendets af utskottet antydda synnerligen brådskande beskaffenhet hindrar Tullkammaren att noggrannare taga alla dessa omständigheter under öfvervägande. Tullkammaren vill dock påpeka att uti Hamnkontorets förslag endast i allmänna ordalag antydes uppsyningsmannens skyldighet att utöfva ett slags uppsigt öfver skjulet och dess inventarier, „hålla reda på sådana varor, hvilka komma att påföras platshyra för öfverliggedagar“, samt emellertid „tillse, att varorna icke få bortföras, förrän platshyran blifvit erlagd“. — Angående uppbörd, redovisning och kontroll däröfver att all platshyra blir uppdebiterad, nämnes intet; likaså ingenting om uppsyningsmannens förhållande till tullmyndigheterna. — För belysande af sistnämnda sida af saken, utber sig Tullkammaren vördsamt få framhålla:

1:o att alt, vare sig från Ryssland eller utrikesort till staden inhämtadt gods enligt gällande tullförfattningar skall, intill dess detsamma af ägare dispo-

neras, stå under Tullkammarens uteslutande tillsyn och bevakning, likgiltigt om detsamma förvaras å öppen plats under tullbevakning, eller under tullås i packhus eller varuskjul; samt att

2:o) då Tullkammaren ensam äger rätt att bestämma om otullbehandlade varors bevakning, Tullkammaren härvid icke kan mottaga order från eller tillåta några utom tullvärdet stående personer att „angifva ordningen för lasternas placering i skjulet“; äfvensom

3:o) att af tullvärdets betjante med fog kan fordras så stor varukänedom, att sådana varor, som genom sin beskaffenhet kunde skada andra, såsom salt sill, torrskinka m. m., hvilka af Hamnkontoret särskildt uppräknas såsom förbjudna att i skjulet intagas, men hvilka Tullkammaren anser att plats i skjulet stundom icke torde kunna förvägras, äfven utan uppsyningsmannens order plaseras så att andra varor däraf icke skadas — något som i det nya varuskjulet med dess förträffligt inrättade sluttande golf lätt kan iakttagas.

Uti Åbo stad, där jämväl täckta varuskjul äro inrättade såväl vid ångbåtshamnen som ock å den s. k. „Åttkanten“ i stadens yttre hamn, finnes icke någon särskild stadstjänsteman anställd för öfvervakande af ordningen i skjulen; ej håller uppbäres där någon platshyra för skjulens begagnande. Fråga om uppgörande af taxa för slik hyra, likväl endast för genomgående, eller sådant s. k. transitogods, som icke varit i stadens transitupplagsmagasin intaget, och för hvilket staden således icke åtnjöt någon direkt inkomst genom trafikavgift, torde äfven därstädes under medlet af åttatiotalet hafva uppstått, men fått förfalla, af orsak att det befarades att man genom införande af denna extra pålaga kunde från orten afskräcka den, indirekt inbringande transitotrafiken. — Nycklarne till varuskjulen i Åbo äro öfverlemnade till stadens tullkammare, som genom till ständig tjänstgöring vid skjulen beordrade betjante handhar tillsynen öfver att ordning och skick vid varors intagning och utlämnande iakttages. Då till skjulen hörande inventarier erfordra remont, anmäles därom hos den stadens tjänsteman, som af stadsmyndigheterna är ombetrodd att sköta de till tullvärdet hörande byggnadernas ekonomi.

Hamnkontorets i Helsingfors förslag att skjulet härstädes skulle ställas under dess inseende kan Tullkammaren således icke godkänna. Då Tullkammaren på framhållna skäl anser sig böra hafva bestämmanderätt öfver ordningen i detsamma, såsnart otullbehandladt gods där finnes förvaradt — och detta kommer antagligen att vara förhållandet under största delen af året — synes det Tullkammaren mera naturligt att den person, som å stadens vägnar närmast handhar ekonomin i stadens öfriga, till tullvärdets begagnande upplåtta byggnader, d. v. s. kamreraren i trafikkontoret, ombetroddes detta uppdrag jämväl beträffande nya varuskjulet. En särskild, under Hamnkontoret sorterande uppsyningsmans anställande blefve vid sådant förhållande och då någon nämnvärdt ökad uppbörd icke skulle Hamnkontoret åhvälfvas, äfvenledes icke af behovet påkalladt.

Sammanfattande det ofvanförda tillåter sig Tullkammaren att såsom sitt yttrande i denna sak värdsamt hemställa:

1:o) att utskottet ville till Helsingfors Stadsfullmäktige ingå med framställning därom att nycklarna till de skilda afdelningarna i nya varuskjulet, i den mån dessa afdelningar blifva för intagning af importgods erforderliga, måtte, i likhet med hvad beträffande nycklarna till det äldre, å samma kaj stående skjulet är fallet, öfverlämnas till Tullkammaren, som genom därtill utsedde tullbetjände i föreskrifven ordning och under närmaste tillsyn af Öfveruppsyningsmannen vid Tullkammaren ansvarar för att skjulet med därtill hörande inventarier väl vårdas och till afsedt ändamål användes; äfvensom

2:o) att frågan om platshyra för i skjulet intaget gods finge t. v. förfalla, utom för den händelse att afdelning däri, som icke upptages af eller måste reserveras för importgods, uthyres till upplagsplats för till export afsedda varor; i hvilket fall platshyra till det af Drätselkammaren föreslagna högre belopp af 40 penni för kvadratmeter och dag, med 2 pennis förhöjning likaledes per kvadratmeter och dag, af Hamnkontoret uppbäres; samt slutligen

3:o) att med anställandet af en stadsuppsyningsman vid skjulet finge anstå till dess behöfligheten af denna tjänst konstaterats och de tjänsteåligganden denne kunde åhvälfvas blifvit närmare precicerade.

Den utskottets skrifvelse bilagda handling återställes härjämte.

August von Willebrand.

K. E. Wikman.

Utlåtande angående förslag till taxa för byggnadssynerförrättningar.

DRÄTSELKAMMAREN

i

HELSINGFORS.

den 17 Oktober 1895.

N:o 201.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Vid af Stadsfullmäktige den 3 sistlidne September hållet sammanträde beslöto Fullmäktige, i sammanhang med behandlingen af ärendet angående byggnadssyneman för staden under återstoden af innevarande år, anmoda Drätselkammaren att till Fullmäktige inkomma med utlåtande i anledning af ett utaf Magistraten insändt förslag till taxa för byggnadsförrättningar. Bland annat härom underrättad medels utdrag ur Magistratens protokoll för den 11 i sagda månad § 13, får Drätselkammaren till fullgörande af uppdraget härmed vördsamt anföra följande.

Hvad till först angår arvodet af 5 mark till enhvar af byggnadssynemännen för såväl första i § 53 uti den nya byggnadsordningen föreskrifven syn beträffande nybyggnad eller tillbyggnad som för senare verkställd afsyning af dylik ny- eller tillbyggnad enligt bestämmelsen i § 60 af samma byggnadsordning, kan detta arvode icke anses för högt. Härintills har i arvode för dylika syner äfvensom för första syn och slutlig afsyning af konstruktions- och eldstadsförändringar, af hvilka den förra synen framdeles kommer att förrättas af arkitekten ensam mot ett föreslaget arvode af 4 mark och för den senare af Magistraten nu föreslagits ett arvode af endast 4 mark till enhvar af synemännen, uppburits af den i syneförrättningen deltagande arkitekten 8 mark i ett för allt samt af Magistratsledamoten för granskning af ritningarna till byggnaden i två exemplar 8 mark och i arvode för förrättningen 3 mark 40 penni eller in summa af begge synemännen 19 mark 40 penni. För inalles tre synemän, nämligen: en ledamot i Magistraten, den af Stadsfullmäktige utsedde arkitekten och en fullmäktig för Helsingfors stadsfullmäktige, skulle motsvarande utgift efter Magistratens förslag till taxa deremot komma att belöpa sig, i de fall då denna afgift blir högst, till endast 15 mark, men i andra till blott 4 och 12 mark. Och i hvarje händelse, äfvensom oafsedt denna jämförelse, kan enligt Drätselkammarens förmenande några lägre arvoden än de nu föreslagna icke anses såsom skälig godtgörelse för motsvarande arbete och tidspillan.

Hvad sedan vidkommer posterna: för instrument i anledning af byggnads-syn; för anteckning derom å båda exemplaren af ritningarna; för bevis öfver af-syning m. m. samt för anteckning å båda exemplaren af byggnadsritningarna an-gående af arkitekt verkställd besigtning, för hvilka alla föreslagits en ersättning af 4 mark, så dels grundar den sig direkt på bestämmingar i nådiga förordningen af den 15 Januari 1883 om expeditionslösen och förrättningsarvode, dels står den i närmaste öfverensstämmelse dermed. Det senare torde ock kunna sägas om po-sterna: för skriftligt yttrande af den utaf Stadsfullmäktige utsedda arkitekten i anledning af syner för konstruktions- eller eldstadsförändringar och för annat af honom utfärdadt intyg, hvarför taxan upptager 2 mark. Drätselkammaren finner derföre icke någon anledning till yrkande på ändring uti förslaget beträffande dessa ersättningsposter.

Deremot anser Drätselkammaren att den i Magistratens föreliggande förslag till taxa upptagna ersättningen åt stadsgeodeten för nybyggnads eller tillbygg-nads utmärkning å marken och för s. k. sockelsyn, i hvardera fallen föreslagen endast till 3 mark, vara med afseende såväl å dessa ganska arbetsdryga som en synnerligen noggranhet fordrande förrättningar alldeles för låg, utom att denna bestämning står i uppenbar strid med den för förrättningar af stadens Byggnads-kontor genom Civil Expeditionens i Kejslerliga Senaten resolution af den 21 No-vember 1892 behörigen fastställda taxa, uti hvilken för utstakning af tomtrå, lä-genhetsrå, byggnads-, upplags- eller annan plats bestämts en godtgörelse af det dubbla eller 6 mark. Ersättningen af 2 mark för anteckning å båda exemplaren af situationsplanen angående verkställd sockelsyn är deremot i full öfverensstäm-melse med nyss åberopade taxa.

Jemte det Drätselkammaren således i öfrigt får förorda Stadsfullmäktiges godkännande af taxan, har Kammaren med så mycket mera skäl, som stadsgeode-tens aflöning blifvit fixerad ganska låg just med hänsyn till den ersättning, han enligt fastställd taxa finge uppbära för sina förrättningar för privata personer, och han redan tidigare i Kammaren anhållit om ett skäligt vederlag, enär dessa för-rättningar icke inbringat honom den inkomst, hvartill de vid tjenstens besättande beräknats, ehuru Kammaren härvid icke kunnat fästa något vidare afseende, här-med äran föreslå, att Stadsfullmäktige, före insändande af ifrågavarande taxa till vederbörlig fastställelse, ville antingen helt och hållet utesluta derur de trenne poster, som beröra Byggnadskontoret, för hvars förrättningar, såsom ofvan fram-hållits, redan finnes en lagligen gällande taxa, eller ock ändra dessa i öfverens-stämmelse med samma taxa.

På Drätselkammarens vägnar:

G. v. Christerson.

Th. Tallqvist.

Magistratens Förslag till Taxa

för förrättningar, som uti byggnadsärenden verkställas i Helsingfors stad, samt för utlåtanden och bevis, hvilka i anledning af dylika förrättningar utfärdas:

För första syn beträffande nybyggnad eller tillbyggnad, till enhvar af byggnadssynemännen	<i>Imp.</i> 5: —
För instrument i anledning af sådan syn	" 4: —
För anteckning derom å båda exemplaren af ritningarna	" 4: —
För afsyning af nybyggnad eller tillbyggnad, till enhvar af synemännen	" 5: —
För bevis öfver afsyning samt anteckning å byggnadsritningarna . .	" 4: —
För syn beträffande konstruktions- eller eldstadsförändring	" 4: —
För skriftligt yttrande i anledning af nästnämnda syn	" 2: —
För afsyning af konstruktions- och eldstadsförändring, till enhvar af synemännen	" 4: —
För nybyggnads- eller tillbyggnadsutmärkning å marken	" 3: —
För sockelsyn	" 3: —
För anteckning å båda exemplaren af situationsplanen angående verkställd sockelsyn	" 2: —
För anteckning å båda exemplaren af byggnadsritningarna angående af arkitekt verkställd besigtning, hvardera gången	" 4: —
För annat intyg, utfärdadt af den utaf Stadsfullmäktige utsedde arkitekten	" 2: —

Helsingfors, den 28 Augusti 1895.

Ex. officio:
Bernh. Anthoni.

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-aktiebolagets tryckeri, 1895.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Helsingfors stad år 1896.

Upprättadt af Drätselkammaren.

Ann. Tillfälliga utgifter och inträder äro i förslaget utmärkta med *.

			Utgifter.					
			<i>I. Stadens skulder.</i>		<i>Fmk.</i>	<i>pi.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>pi.</i>
		<small>Utgiftens beskatt. femtiel enl. § 58 i K. Förordningen d. 8 December 1873.</small>						
Beviljad 1812. Revers d. ²⁵ / ₁ 1845. " d. ²¹ / ₄ 1846. " d. ²⁷ / ₁ 1847.	a		1:o. Å lånet för stadens reglering, utgörande den ³¹ / ₁₂ 1895 Fmk 4,840:— erlægges till Finlands statskontor den ¹⁵ / ₁ 1896 återstoden å det ursprungliga skuldbeloppet Fmk 264,400:— med	—	—	—	4,840	—
Revers ¹ / ₅ 1863.	a		2:o. Å lånet för chausséerna utgörande den ³¹ / ₁₂ 1895 i återstående kapital Fmk 5,947:74 erlægges till Finlands statskontor den ¹ / ₅ 1896 ränta å 4 % å det oguldna beloppet med samt i amortering	237 91 5,947 74			6,185 65	
K. S:ns bref d. ⁵ / ₆ 1880.	a		3:o. Å lånet för folkskolehuset vid Annegatan, utgörande den ³¹ / ₁₂ 1895 i återstående kapital Fmk 1,204:11, erlægges den ⁹ / ₄ 1896 till Finlands statskontor som annuitet återstående skuldbeloppet samt ränta å 5 % med	1,204 11 60 21			1,264 32	
Chausséreglementet den ²⁶ / ₄ 1865 § 6.	a		4:o. a) Å chausséobligationerna, uppgående sedan den ¹ / ₂ 1895 till Fmk 60,000:— erlægges år-					
			Transport	—	—		12,289 97	

		Transport	—	—	12,289 97
		ligen i amortering och 3,6 % ränta	7,650	—	
		b) till chausséeobligationernas amorteringsfond amorteringstill- skott år 1896	510	—	8,160 —
K. S:ns resol. d. $\frac{17}{5}$ 1876.	a	5:o. Å vattenledningslånet af år 1876, utgörande den $\frac{31}{12}$ 1895 Fmk 1,363,100: — erlägges den $\frac{1}{5}$ 1896 i amortering samt den $\frac{1}{5}$ och $\frac{1}{11}$ samma år ränta å 5 % med tillsammans .	19,300	—	
			67,672	50	86,972 50
K. S:ns resol. d. $\frac{4}{8}$ 1882.	a	6:o. Å nybyggnads- och regle- ringslånet af år 1882 utgörande den $\frac{31}{12}$ 1895 Fmk 1,237,500: — erlägges den $\frac{1}{5}$ 1896 i amorte- ring samt den $\frac{1}{5}$ och $\frac{1}{11}$ ränta å $4\frac{1}{2}$ % med	39,500	—	
			54,798	75	94,298 75
K. S:ns resol. d. $\frac{26}{3}$ 1892.	a	7:o. Å obligationslånet af år 1892, utgörande den $\frac{31}{12}$ 1895 Fmk 4,451,000: — erlägges den $\frac{1}{5}$ 1896 i amortering samt den $\frac{1}{5}$ och $\frac{1}{11}$ ränta å $4\frac{1}{2}$ % med	17,500	—	
			199,901	25	
Enl. lånekontraktet.	a	Provisioner och kursdifferenser å annuiteten af 1892 års lån, för- slagsvis	900	—	218,301 25
S. F. besl. $\frac{14}{2}$ 1893.	a	8:o. Å för inköp af Guntäckt upptagna lån, Fmk 500,000: — erlägges den $\frac{1}{5}$ och $\frac{1}{11}$ ränta å $4\frac{3}{4}$ % med	—	—	23,750 —
S. F. besl. $\frac{14}{6}$ 1892. D:o $\frac{9}{5}$ 1894. K. S:ns resol. $\frac{15}{3}$ 1894	a	9:o. Å lån för reglering af åter- stående köpeskilling för rådhus- annexet (Alexandersgatan N:o 22) samt för uppförande af de nya kommunalasjukhusbyggnaderna, utgörande den $\frac{31}{12}$ 1895 Fmk 600,000: — erlägges den $\frac{1}{12}$ 1896 i amortering samt den $\frac{1}{6}$ och $\frac{1}{12}$ ränta å 5% med	50,000	—	
			30,000	—	80,000 —
	c *	10:o. Å kassakreditiv till belopp af högst Fmk 700,000: — provi- sion och ränta förslagsvis . . . — Fmk 531,772: 47 —	—	—	8,000
		Transport	—	—	531,772 47

			Transport	—	—	531,772	47	
		II. Stadens embetsverk.						
		Magistraten.						
1886 års stat.	b	1	Politieborgmästare, lön	7,000: —				
			arvode	5,000: —	12,000	—		
		1	Justitierådman, lön	5,000: —				
			arvode	2,000: —				
				förhöjning för 5 års				
				tjenst	500: —			
			för inseende öfver exe-					
			kutionsverket	1,000: —	8,500	—		
		2	Politierådman, lön å	4,000: —				
			arvode å	2,000: —	12,000	—		
		2	Notarier, lön å	1,600: —	3,200	—		
						35,700	—	
		Rådstufvurätten.						
1886 års stat.	b	1	Justitieborgmästare,					
			lön	7,000: —				
			arvode	5,000: —	12,000	—		
Enl. öfverenskommelse och S. F. besl. ^{17/11} 1885.	b	2	Äldre Justitierådman					
			lön å	5,000: —				
		arvode å	2,000: —					
		förhöjning för 10 års						
			tjenst å	1,000: —				
			personelt vederlag å .	500: —	17,000	—		
1886 års stat.	b	1	Äldre Justitierådman,					
			lön	5,000: —				
			arvode	2,000: —				
			förhöjning för 10 års					
			tjenst	1,000: —	8,000	—		
1886 års stat.	b	1	Äldre Justitierådman,					
			lön	5,000: —				
			arvode	2,000: —				
			förhöjning för 5 års					
			tjenst	500: —				
			förhöjning för 10 års					
			tjenst från ^{1/12} 1896 .	41: 67	7,541	67		
1886 års stat.	b	1	Äldre Justitierådman,					
			lön	5,000: —				
			arvode	2,000: —				
			förhöjning för 5 års					
			tjenst	500: —	7,500	—		
			Transport	52,041	67	567,472	47	

			Transport	52,041 67	567,472 47
1886 års stat.	b	3 Yngre Justitierådsmän lön å	4,000: —	12,000 —	
		Arvode åt 2 afdelnings- ordförande å	1,000: —	2,000 —	
1886 års stat. K. S:ns bref 1/10 1887.	b	1 Notarie för civilprotokollet . . .		1,600 —	
		5 Notarier för kriminal- protokollet å 3,000: —	15,000: —		
		Afgår: 1 vakant . . .	3,000: —	12,000 —	
S. F. besl. 10/11 1891. D:o 29/3 1892.	b	Tillskottsanslag för en provisorisk 4:de afdel- ning vid Rådstufvu- rätten: Ordförande, arvode .	1,000: —		
		Arvode åt ordföran- dens vikarie	3,000: —		
S. F. besl. 28/12 1894.	b	2 T. f. rådmän å 3,600: —	7,200: —		
		1 T. f. notarie	3,000: —		
S. F. besl. 28/12 1894. D:o 11/6 1895.	b	1 Extra stadsbetjent lön 1,100: — förhöjning för 5 års tjänst 100: —	1,200: —		
		1 Extra stadsbetjent, lön	1,100: —	16,500 —	96,141 67
Magistratens och Rådstufvurättens gemensamma biträden och betjening.					
1886 års stat.	b	1 Magistratssekreterare och Nota- rius publicus, lön		2,500 —	
		1 Aktuarie		2,500 —	
1886 års stat. S. F. besl. 29/12 1892.	b	1 Kanslist		1,200 —	
		1 Translator för ryska och tyska språken		1,500 —	
1886 års stat.	b	2 Stadsfiskaler, lön å	3,000: —		
		arvode å	600: —		
S. F. besl. 29/12 1893. D:o 19/3 1895.	b	provisorisk tillskott å	2,400: —	12,000 —	
S. F. besl. 6/11 1894. 1886 års stat.	b	1 Biträdande stadsfiskal, arvode .		3,600 —	
S. F. besl. 20/12 1888. 1886 års stat.	b	4 Stadsfogdar å	2,000: —	8,000 —	
S. F. besl. 20/12 1887. D:o 21/12 1889. D:o 29/12 1891.	b	4 Exekutionsbetjenter å	1,000: —	4,000 —	
1886 års stat. S. F. besl. 29/12 1891. D:o 11/6 1895.	b	1 Stadsbetjent vid Ma- gistraten, lön	1,000: —		
		förhöjning för 10 års tjänst	200: —	1,200 —	
Transport				36,500 —	663,614 14

			Transport	36,500	—	663,614	14	
1886 års stat. S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1891. D:o ¹¹ / ₆ 1895.	} b	{	1 Stadsbetjent vid Magistraten, lön	1,000: —				
			förhöjning för 5 års tjenst	100: —	1,100			
			1 D:o vid Magistratens kansli, lön	1,100: —				
			förhöjning för 10 års tjenst	200: —	1,300			
			1 D:o vid d:o, lön		1,100			
			3 D:o vid Rådstufvurätten, lön à	1,100: —				
			förhöjning för 10 års tjenst à	200: —	3,900			
			1 D:o vid d:o, lön	1,100: —				
			förhöjning för 5 års tjenst	100: —				
			förhöjning för 10 års tjenst från ¹ / ₆ 1896	58: 33	1,258 33			
1886 års stat. S. F. besl. ² / ₅ 1888. D:o ¹¹ / ₆ 1895.	} b	{	1 Stadsbetjent vid Rådstufvurätten, lön	1,100: —				
			förhöjning för 5 års tjenst	100: —				
			förhöjning för 10 års tjenst från ¹ / ₁₀ 1896	25: —	1,225			
			1 Stadsbetjent vid Rådstufvurätten, lön	1,100: —				
			förhöjning för 5 års tjenst	100: —	1,200			
1886 års stat. S. F. besl. ²⁰ / ₁₂ 1888.	} b	{	1 Rådhusvaktmästare, jemte fri bostad och ved		1,000			
1886 års stat. S. F. besl. ²¹ / ₁₂ 1889.	} b	{	1 Rådhusdreng, jemte fri bostad och ved		600			
	c	{	3 Extra stadsfogdar à	1,600: —	4,800			
						53,983	33	
			Diverse.					
S. F. besl. ¹⁶ / ₁₁ 1886. D:o ⁹ / ₆ 1882.	} b	{	För renskrifning af protokoll i hemställda mål samt åt aktorerne förslagsvis		1,700			
	c	{	Expenser, förslagsvis		10,500			
			— Fmk 198,025: — —			12,200		
			Transport	—	—	729,797	47	

			Transport	—	—	729,797	47
		III. Kommunalförvaltningen.					
		Stadsfullmäktiges kansli.					
1886 års stat.	b	{	1 Sekreterare	2,800	—		
			1 Notarie	2,800	—		
1886 års stat.	b	{	1 Vaktmästare	600:—			
S. F. besl. ²⁸ / ₁₂ 1891.	b	{	personelt tillskott	200:—	800		
	c	{	Expenser, förslagsvis		5,000	11,400	—
		Drättselkammaren.					
		{	1 Ordförande	2,500	—		
		{	5 Ledamöter å 20 mark för hvarje ledamot och sammanträde, förslagsvisvis	5,200	—		
1886 års stat.	b	{	1 Sekreterare	10,000	—		
S. F. besl. ⁴ / ₂ 1890.		{	1 Notarie	3,000	—		
		{	1 Kanslibiträde	1,800	—		
		{	1 Vaktmästare	800	—		
	c	{	Expenser, förslagsvis	7,000	—	30,300	—
		Drättselkontoret.					
		{	1 Stadskamrerare, lön	5,000:—			
1886 års stat.	b	{	arvode	2,500:—			
		{	förhöjning för 10 års tjänst	1,000:—			
	c	{	provisorisk ersättning för frångången andel i absentieböter	800:—	9,300		
		{	1 Stadskassör, lön	4,000:—			
1886 års stat.	b	{	arvode	1,800:—			
		{	förhöjning för 5 års tjänst från ¹ / ₂ 1896	366:67			
	c	{	provisorisk ersättning för frångången andel i absentieböter	800:—	6,966	67	
		{	1 Äldre Stadsbokhållare	4,000:—			
		{	förhöjning för 5 års tjänst från ¹ / ₅ 1896	266:67	4,266	67	
1886 års stat.	b	{	1 Yngre Stadsbokhållare	3,000	—		
		{	1 Kontorsskrifvare	1,600:—			
		{	förhöjning för 5 års tjänst	160:—	1,760	—	
			Transport	25,293	34	771,497	47

1886 års stat. S. F. besl. ²⁸ / ₁₂ 1894.	} b	Transport	25,293	34	771,497	47
} c*		1 Vaktmästare	1,000	—		
		Extra biträden, förslagsvis	5,500	—		
		Arvode för debetsedlars kringbärande, förslagsvis	1,000	—		
} c*	För tryckning af talonger till 1876 års obligationslån, förslagsvis	500	—			
	Expenser, förslagsvis	2,900	—			
				36,193	34	
Trafikkontoret.						
S. F. besl. ²¹ / ₅ 1895.	} b	1 Kamrerare	5,500	—		
		1 Bokhållare	3,000	—		
S. F. besl. ³¹ / ₃ 1875.	} b	1 Kassör	2,400	—		
		1 Vägmästare	2,000	—		
	} c	2 Vaktmästare à 1,000:—	2,000	—		
		Extra biträden, förslagsvis	4,000	—		
} c*	} b	Arvode för erhållande af dagliga uppgifter från tullkammaren	500	—		
		Mätarearvoden, förslagsvis	1,500	—		
	} c	Hyra för konfiskationsmagasin, förslagsvis	720	—		
		Expenser, förslagsvis	1,200	—		
					22,820	—
Hamnkontoret.						
1886 års stat.	} b	1 Hamnkapten 3,000:—				
		4 ⁰ / ₁₀₀ af uppbörden, förslagsvis 6,880:—	9,880	—		
S. F. besl. ¹ / ₁₀ 1895.	} b	1 Hamnmästare i Sörnäs	2,400	—		
		1 Hamnkontorsbokhållare 3,500:—				
} b & c	} b & c	1/2 ⁰ / ₁₀₀ af uppbörden förslagsvis 860:—	4,360	—		
		1 Äldre vaktmästare	1,400	—		
1886 års stat.	} b & c	1 Yngre d:o	1,200	—		
		3 Hamnkonstaplar à 1,000:—	3,000	—		
1886 års stat.	} b & c	3 d:o à 900:—	2,700	—		
S. F. besl. ²⁰ / ₁₂ 1888. D:o ²⁹ / ₁₂ 1890. D:o ¹¹ / ₄ 1893.		} b & c	1 Hamnkonstapel i Sörnäs, jemte fri bostad	900		
1886 års stat.	} b		2 Packare och vräkare à 600:—	1,200	—	
S. F. besl. ²⁸ / ₁₂ 1894.		} b	1 Parmmätarålderman	200	—	
1886 års stat.	} b		Hamnfiskalsarvode	400	—	
S. F. besl. ¹¹ / ₄ 1893.		} c	Ångslupslega för inspektionsresor, förslagsvis	200	—	
			Expenser, förslagsvis	400	—	28,240
Transport			—	—	858,750	81

			Transport	—	858,750	81	
			Byggnadskontoret.				
S. F. besl. ²⁶ / ₄ 1892. 1886 års stat.	} b	1 Stadsingeniör	8,000: —				
		resemedel	600: —	8,600	—		
S. F. besl. ¹⁶ / ₂ 1892.	} b	1 Arbetschef		6,000	—		
		1 Geodet	3,000: —				
	} b	resemedel	100: —	3,100	—		
		1 Bokhållare	3,000: —				
	} b	förhöjning för 10 års tjänst	600: —	3,600	—		
1886 års stat.		1 Trädgårdsmästare	3,000: —				
	} b	förhöjning för 5 års tjänst	300: —				
		hyresmedel	1,000: —	4,300	—		
S. F. besl. ²⁰ / ₁₂ 1888. D:o ¹⁶ / ₂ 1892.	} b	1 Byggmästare		2,900	—		
		1 Förrådsförvaltare		1,800	—		
	} b	1 Äldreskogsvaktjemte fri bostad och ved	900: —				
1886 års stat.		förhöjning för 10 års tjänst	150: —	1,050	—		
	} b	1 Yngre skogsvakt jemte fri bostad och ved		720	—		
		Extra ingenjör- och ritarebiträden, förslagsvis		4,000	—		
	} c	Skogsvaktbiträden och skogskul- tur, förslagsvis		2,000	—		
		Material- och handtlangaredagsver- ken vid mätningar, förslagsvis		5,000	—		
		Expenser, förslagsvis		1,500	—		
		— Fmk 173,523: 34 —				44,570	
		IV. Gatubelysningen.					
		a) Gasbelysning.					
Kontrakt ³⁰ / ₃ 1860. D:o ¹⁰ / ₈ 1891.	} b	503 st. helnattslykter å 3,258 bränntimmar	1,638,774,00				
		567 st. halfnattslykter å 1,505,40 bränntim- mar	853,713,00				
		S:ma bränntimmar	2,492,487,00				
			Transport	—	903,320	81	

		Transport	—	—	903,320 81
		å 5 kft per timme = 12,462,435 kft gas, hvaraf 7,500,000 å Fmk 8 pr 1,000 = 60,000:— och 4,962,435 å Fmk 7 pr 1,000 = . . . 34,737:04	94,737 04	—	
1886 års stat.	b	1 Gaskontrollör lön	1,200	—	
		1 Besigtningsman, lön	200	—	
	c	Gaskontrollörens expenser, förslagsvis	300	—	96,437 04
		b) Petroleumbelysning.			
		85 st. helnattslyktor å 168 mk per lysår och lykta	14,280	—	
		61 st. halfnattslyktor å 73 mk pr lysår och lykta	4,453	—	
		206 st. chaussée- och väglyktor å 82 mk per lysår och lykta	16,892	—	
		91 st. seglationslyktor, 150 dagar å 60 penni för dag och lykta	8,190	—	
		15 st. lyktor vid afstjelningsplatserna 138 dagar å 60 penni per dag och lykta	1,242	—	
Kontrakt 27/7 1893.	b	3 st. lyktor på isvägen till Sveaborg, 105 dagar å 60 penni per dag och lykta	189	—	
		7 st. lyktor vid kolerabarackerna, 100 dagar å 60 penni per dag och lykta	420	—	
		8 st. lyktor i 15 och 4 st. i 46 dagar i stora allén i Brunnsparken å 30 penni per dag och lykta	91 20		
		9 st. halfnattslyktor i Sörnäs (vintertid) 200 dagar å 22 penni per dag och lykta	396	—	
	c*	Ersättning åt entreprenören betingad af prisförhöjning å petroleum, förslagsvis	800	—	
		20 st. lyktor att uppställas å platser, som af Drätselkammaren komma att anvisas, förslagsvis	1,000	—	47,953 20
		Transport	—	—	1,047,711 05

		Transport	—	1,047,711 05
		c) Elektrisk belysning.		
		<i>Sandviksmolon.</i>		
S. F. besl. 1/10 1895.	b	3 st. bågglampor brinnande 75 dagar, 5 timmar dagligen à 35 p. per timme	393: 75	
		6 st. glödlampor brinnande 150 dagar, 8 timmar dagligen, à 5½ penni per timme	396: —	789 75
		<i>Magasinskajen.</i>		
		<i>Sjösidan.</i>		
		6 st. bågglampor under 150 dagar, 10 timmar dagligen à 35 penni per timme		3,150 —
		<i>Landsidan.</i>		
Kontrakt 17/9 1895.	b	16 st. glödlampor under 150 dagar i medeltal 3 timmar dagligen, à 5½ penni per timme	396: —	
		4 st. glödlampor under 270 dagar, 10 timmar dagligen à 5½ penni per timme	594: —	990 —
		<i>Varuskjulet.</i>		
		15 st. bågglampor under 150 dagar, brinnande i medeltal 4 timmar dagligen à 20 penni per timme	1,800: —	
		14 st. glödlampor under 150 dagar, brinnande 4 timmar dagligen à 5½ penni per timme	462: —	2,262 —
S. F. besl. 20/6 1892.	b	Belysning af Nikolaikyrkanstornur — <i>Fmk 151,881: 99</i> —		300 —
		Transport	—	1,055,202 80

		Transport	—	—	1,055,202 80
		V. Brandverket.			
		a) Aflöningar och andra förmåner.			
1886 års stat. S. F. besl. ²⁴ / ₂ 1891. D:o ²⁹ / ₁₂ 1893.	b	1 Brandmästare, jemte fri bostad och ved	4,500	—	
		1 Underbrandmästare, jemte fri bostad och ved	2,000	—	
		1 Sekreterare i Brandkommissionen	600	—	
		2 Sprutmästare jemte fri bostad och ved å 1,200:—	2,400	—	
		1 Maskinist, jemte fri bostad och ved	1,200	—	
S. F. besl. ²⁴ / ₂ 1891.	b	6 Sergeanter, jemte fri bostad och ved å 850:—	5,100	—	
		13 Korpraler, kaserne- rade å 420:—	5,460	—	
		50 Konstaplar d:o å 300:—	15,000	—	
		Kosthållning för 63 man å 250:—	15,750	—	
		Beklädnad för d:o å 150:—	9,450	—	
					61,460
		b) Brandstallet, 15 hästar.			
	c	26,000 kilogr. hö, entreprenad å 9 penni	2,340	—	
		23,000 kilogr. hafre, d:o å 12 penni	2,760	—	
		Halm, förslagsvis	650	—	
		Skoning och medicin, förslagsvis	800	—	
		Underhåll af seldon m. m., förslagsvis	200	—	
					6,750
		c) Eldning och belysning.			
	c	50 meterfamnar björkved, entreprenad å 14 mk	700	—	
		200 meterfamnar barrved å 12 mk 25 p:ni	2,450	—	
		Belysning, förslagsvis	3,000	—	
					6,150
		d) Redskap och inventarier.			
	c	Underhåll af redskapen, förslagsvis	3,000	—	
		D:o af brandtelegrafan, förslagsvis	1,200	—	
	c*	1 häst, förslagsvis	600	—	
		Transport	4,800	—	1,129,562 80

			Transport	4,800	—	1,129,562	80
	c *	300 meter gummerad tryckslang, förslagsvis		2,000	—		
	c *	40 st. fårskinnspelesar, förslagsvis		1,200	—	8,000	—
		e) Diverse.					
	c	Arvoden för brandsyner, förslagsvis		800	—		
	c	{ Expenser, gratifikation m. m. förslagsvis		2,500	—		
	c	{ För inköp af böcker och tidningar		50	—	3,350	—
		— Fmk 85,710: — —					
		VI. Polisnrättningen.					
		Poliskammaren.					
K. Förordn. ²⁹ / ₆ 1876.	b	{ 1 Polismästare, lön	6,000: —				
	b	{ hyresmedel	1,500: —				
K. S:ns bref ¹² / ₉ 1894.	b	{ personelt lönetillskott	2,000: —				
	b	{ underhåll af hästar och åkdon	1,500: —	11,000	—		
K. Förordn. ²⁹ / ₆ 1876.	b	{ 1 Underpolismästare, lön	4,000: —				
	b	{ hyresmedel	1,200: —				
K. S:ns bref ³⁰ / ₃ 1886.	b	{ personelt lönetillskott	1,000: —				
	b	{ underhåll af häst och åkdon	800: —	7,000	—		
	b	{ 2 Ledamöter i Poliskammaren å	600: —	1,200	—		
K. Förordn. ²⁹ / ₆ 1876.	b	{ 1 Sekreterare, lön	1,400: —				
	b	{ hyresmedel	600: —	2,000	—		
	b	{ 2 Notarier, arvode å	1,200: —	2,400	—		
	b	{ 2 Kanslistor, d:o å	1,000: —	2,000	—	25,600	—
		Ordningspolisen:					
	b	{ 2 Kommissarier, lön å	1,500: —				
	b	{ hyresmedel å	600: —				
	b	{ tjänstgöringsarvode	300: —	4,800	—		
K. Förordn. ²⁹ / ₆ 1876.	b	{ 8 Öfverkonstaplar, lön å	750: —				
	b	{ tjänstgöringsarvode å	750: —	12,000	—		
	b	{ 30 Äldre konstaplar, lön å	500: —				
	b	{ tjänstgöringsarvode å	400: —				
	b	{ beklädnadshjelp å	200: —	33,000	—		
		Transport		49,800	—	1,166,512	80

			Transport	49,800	—	1,166,512	80
K. Förordn. ²⁹ / ₆ 1876.	b	}	32 Yngre konstaplar, lön à	400:—			
			tjenstgöringsarvode à	400:—			
			beklädnadshjelp à .	200:—	32,000	—	
			<i>Tillägg.</i>				
		}	2 Öfverkonstaplar, lön à	750:—			
			tjenstgöringsarvode à	750:—	3,000	—	
S. F. besl. ²¹ / ₁₁ 1882. D:o ³ / ₉ 1885.	b	}	12 Äldre konstaplar, lön à	500:—			
			tjenstgöringsarvode à	400:—			
			beklädnadshjelp à .	200:—	13,200	—	
		}	12 Yngre konstaplar, lön à	400:—			
			tjenstgöringsarvode à	400:—			
			beklädnadshjelp à .	200:—	12,000	—	
S. F. besl. ¹¹ / ₁₀ 1892.	b	}	22 Extra konstaplar, lön à	500:—			
			hyresmedel à	200:—			
			tjenstgöringsarvode à	300:—			
			beklädnadshjelp à .	160:—	25,520	—	135,520
			Detektiva polisen.				
		}	1 Kommissarie, lön . .	1,500:—			
			hyresmedel	800:—			
			tjenstgöringsarvode .	500:—	2,800	—	
K. Förordn. ²⁹ / ₆ 1876.	b	}	1 Öfverkonstapel, lön .	1,000:—			
			tjenstgöringsarvode .	800:—	1,800	—	
			6 Konstaplar, lön à .	500:—			
			tjenstgöringsarvode .	500:—			
			beklädnadshjelp à .	200:—	7,200	—	
			<i>Tillägg.</i>				
S. F. besl. ¹¹ / ₁₀ 1892.	b	}	4 Extra konstaplar, lön à	600:—			
			hyresmedel à	200:—			
			tjenstgöringsarvode à	400:—			
			beklädnadshjelp à .	100:—	5,200	—	17,000
			Polisstallet, 6 hästar.				
S. F. besl. ²¹ / ₁₁ 1882. D:o ³ / ₉ 1885.	b & c	}	22,000 kilogr. hö à 8 p:ni, entre- prenad		1,760	—	
			8,700 kilogr. hafre à 10 ¹ / ₂ p:ni, entreprenad		913	50	
			Transport	2,673	50	1,319,032	80

		Transport	2,673	50	1,319,032	80
S. F. besl. ²¹ / ₁₁ 1882. D:o ³ / ₉ 1885.	b & c	4,400 kilogr. halm å 4 pmi, entreprenad	176	—		
		Skoning och läkemedel, förslagsvis	240	—		
		Remont, förslagsvis	240	—	3,329	50
Diverse.						
1886 års stat. S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1893.	b	2 Politiekarlar å 540:—	1,080	—		
		Läkarearvode	600	—		
K. Förordn. ²⁹ / ₆ 1876.	b	Till ersättning för oförskyld skada å kläder ådragen i tjensten samt till gratifikation	1,000	—		
Enl. kontrakt.	b	Hyra för andra polisvaktkontorets lokal	2,500	—		
S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1884.	b & c	Hysesbidrag för vaktkontoren vid chausséerna	1,140	—		
S. F. besl. ¹⁵ / ₁₂ 1891.	b	Provisoriskt tillskottsanslag för den ordinarie polispersonalens beklädnad	16,210	—		
	c	Expenser, förslagsvis	3,000	—	25,530	—
— Fmk 206,979: 50 —						
VII. Sundhets- och sjukvården.						
Läkarepersonal.						
S. F. besl. ²² / ₁₀ 1893.	b	Förste stadsläkaren, lön 6,000:— arvode 4,000:—	10,000	—		
K. Sns res. ⁵ / ₂ 1894. 1886 års stat.	b	Andre stadsläkaren	3,000	—		
	b	2 Distriktsläkare inom staden å 3,000:—	6,000	—		
S. F. besl. ⁹ / ₄ 1889. D:o ²⁹ / ₁₀ 1891.	b	1 D:o i Tölö distrikt 3,000:— resemedel 600:—	3,600	—		
D:o ³⁰ / ₉ 1890.	b	1 D:o i Sörnäs distrikt tillskottsarvode 1,000:—	4,000	—		
D:o ²⁹ / ₁₂ 1891.	b	1 D:o i Berghälls distrikt tillskottsarvode 1,000:—	4,000	—		
D:o ⁹ / ₄ 1889.	b	1 Kvinlig läkare	3,000	—		
D:o ³⁰ / ₄ 1895.	b	1 Besigtningssläkare	6,000	—		
D:o ²⁷ / ₁₁ 1894.	b	1 Läkare vid fattiggårdens dår- vårdsanstalt samt å Stengård	2,400	—		
1886 års stat.	b	1 Barnmorska	300	—		
	c	2 Kommunala sjuksköterskor å 900:—	1,800	—	44,100	—
Transport			—	—	1,391,992	30

			Transport	—	1,391,992	30
			Helsovårdsnämnden.			
S. F. besl. 3/12 1889.	} b	c	1 Sekreterare	1,600	—	
D:o 29/12 1892.			1 Vaktmästare	900	—	
			Expenser, förslagsvis	3,000	—	5,500
			Maria sjukhuset.			
			<i>a) Afdelningen för icke epidemiska sjukdomar.</i>			
S. F. besl. 29/12 1893.	} b	c	1 Öfverläkare, lön	3,000	—	
D:o d:o			1 Amanuens, jemte rum, värme, belysning, städning och kost, lön	1,200	—	
	} b & c	c	3 Sköterskor (bildade) jemte bostad, ljus värme och kost, lön å 50 mk i månaden	1,800	—	
D:o d:o			1 D:o, förslagsvis under 6 månader	300	—	
	} b	c	2 Sköterskor, i öfrigt såsom föregående, men lön å 30 mk i månaden	720	—	
D:o d:o			1 D:o, förslagsvis under 6 månader	180	—	
	} c	b	1 Nattsköterska å 30 mk i månaden	360	—	
			2 Städerskor, jemte bostad, värme, lyse och kost, lön å 15 mk i månaden	360	—	
	} c	b	1 Eldare, jemte rum, värme och belysning, lön	900	—	
			Värme och belysning, förslagsvis	6,000	—	
	} c	b	Medicin	4,000	—	
			Underhåll af inventarier	2,000	—	20,820
S. F. besl. 29/12 1893.	} b	c	<i>b) Afdelningen för epidemiska sjukdomar.</i>			
			1 Läkare, jemte fri bostad samt värme, lön	3,000	—	
	} b & c	c	2 Sköterskor (bildade) jemte bostad, ljus, värme och kost, lön å 50 mk i månaden	1,200	—	
			3 Sköterskor i öfrigt som föregående å 30 mk i månaden	1,080	—	
S. F. besl. 29/12 1893.	} b & c	c	2 Städerskor, jemte bostad, ljus, värme och kost, lön å 15 mk i månaden	360	—	
			Transport	5,640	—	1,418,312

			Transport	5,640	1,418,312	30	
S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1893.	b	}	1 Dräng } jemte bostad, ljus,				
			1 Stalldräng } värme och kost, lön				
				å 350 mk i året . . .	700		
			Värme	1,200			
			Belysning	700			
c *			Medicin	1,000			
			Inredning af bakteriologiskt laboratorium	1,500			
			Underhåll af inventarier	1,000	11,740		
			<i>c) Ekonomieafdelningen.</i>				
S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1893.	b	}	1 Sysloman, jemte bostad och värme, lön	1,500			
			1 Hushållerska, jemte bostad, värme, ljus och kost, lön	600			
			2 Köksor, jemte bostad, värme, ljus och kost, lön å 240 mk	480			
			2 Pigor, jemte bostad, värme, ljus, och kost, lön å 180 mk	360			
			1 Bakerska, jemte bostad, värme, ljus och kost, lön	180			
			1 Öfvertvätterska, jemte bostad, värme, ljus och kost, lön	480			
			4 Tvätterskor, jemte bostad, värme, ljus och kost, lön å 200 mk	800			
			1 Vaktmästare, jemte bostad, värme, ljus och kost, lön	550			
			2 Drängar, jemte bostad, värme, ljus och kost, lön å 350 mk i året	700			
			c		}	1 Portvakt jemte d:o, lön	350
1 Klosettömmerska å 30 mk per månad	360						
S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1893.	b	}	Kost för 110 patienter å 70 penni per dag	28,182			
			Kost för 33 af personalen å 1 mk per dag	12,078			
			Värme och belysning	2,500			
			Underhåll af häst och inventarier	1,800			
D:o	d:o	b & d	c * För inköp af häst och körredskap	1,232			
			För oförutsedda utgifter	3,000	55,152		
			Kolerabaracker.				
		c	Bevakning och brandförsäkring af kolerabarackerna	—	600	—	
			Transport	—	1,485,804	30	

		Transport	—	—	1,485,804	30
		Underhåll af en poliklinik.				
	c*	Anslag	—	—	6,000	—
		Helsopolisen.				
S. F. besl. ²⁴ / ₁₀ 1893. 1886 års stat.	b	1 Tillsyningsman vid helsopolisen	3,000	—		
S. F. besl. ²¹ / ₁₂ 1889. D:o ³⁰ / ₅ 1891. D:o ²⁰ / ₁₂ 1892. Enl. kontrakt.	b	{ 1 D:o vid d:o	2,200	—		
	b	{ 2 D:o vid d:o å 2,000:—	4,000	—		
	b	Hyra för besigtningssal jemt städning	1,160	—		
	c	För desinfektion i hemmen, för- slagsvis	200	—		
S. F. besl. ³⁰ / ₅ 1891.	b	Veterinärarvode och ersättningar för kasseradt kött	300	—	10,860	—
		Undersökningsstation för lifsmedel.				
1886 års stat.	b	1 Föreståndare	3,000	—		
	b	1 Dräng	720	—		
S. F. besl. ¹⁰ / ₁₁ 1886.	b & c	Till inköp af apparater, kemikalier och böcker, förslagsvis	800	—	4,520	—
		Desinfektionsinrättningen.				
	c	Kostnader för inrättningens be- drifvande, förslagsvis — Fmk 160,992:— —	—	—	1,700	—
		VIII. Fattigvården.				
		Fattigvårdsstyrelsen.				
S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1891.	b	1 Ordförande	3,500	—		
S. F. besl. ²⁰ / ₁₂ 1890.	b	1 Sekreterare	2,000	—		
	b	Vaktmästarearvode	300	—		
	c	Arvode för tillsyningsmän, förslags- vis	2,100	—		
	c	Ersättning för inspektionsresor åt tillsyningsmännen, förslagsvis	800	—		
	c	Städning af styrelsens lokal	60	—	8,760	—
		Fattiggården och dårvårdsanstalten å Stengård.				
1886 års stat.	b	1 Inspektor, jemt fri bostad och ved	3,000	—		
S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1891.	b	1 Kontorsbiträde	600	—		
		Transport	3,600	—	1,517,644	30

			Transport	3,600 —	1,517,644 30
1886 års stat. S. F. besl. ²¹ / ₁₂ 1889.	} b & c	{	1 Predikant	1,000 —	
D:o ¹⁷ / ₁₁ 1894.			5 Sjuksköterskor för fattiggården å 480: —	2,640 —	
S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1893.	b		1 Läkare vid dävårdsafdelningen se VII. Sundhets- och sjukvården.		
S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1891. D:o ²⁹ / ₁₂ 1893.	} b	{	1 Öfversköterska vid dävårdsafdelningen	960 —	
S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1891.			5 Kvinliga vårdare vid dävårdsafdelningen å 600: —	3,000 —	
1886 års stat. S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1891.	} b	{	3 Manliga vårdare vid dävårdsafdelningen å 720: —	2,160 —	
			Beklädnad för de fattiga i fattiggården, förslagsvis	9,000 —	
			Kost för de fattiga i fattiggården samt inrättningens sjukhem, förslagsvis	25,000 —	
	c	{	Läkemedel, förslagsvis	2,500 —	
			Inventarier, förslagsvis	2,000 —	
			Materialier, förslagsvis	700 —	
			Ved och belysning, förslagsvis	8,000 —	
			Hafre och hö för tvenne hästar, förslagsvis	900 —	
			Remontarbeten å fattiggården, förslagsvis	5,800 —	67,260 —
			Arbetsinrättningen.		
	b	{	Fattiggårdsinspektorn, lönetillskott	1,500 —	
S. F. besl. ²¹ / ₁₂ 1889.			Predikanten, lönetillskott	400 —	
	}	{	1 Tillsyningsman, jemte fri bostad, ved och lyse	1,200 —	
			2 Vaktmästare, jemte fri bostad, ved och lyse å 720: —	1,440 —	
			Ved och belysning, förslagsvis	1,000 —	
			Kost, förslagsvis	10,000 —	
	c	{	Beklädnadskostnader, förslagsvis	2,000 —	
			Materialier, förslagsvis	4,000 —	
			Inventarier och arbetsverktyg, förslagsvis	500 —	
			Flitpenningar, förslagsvis	1,000 —	
			Remontarbeten, förslagsvis	200 —	23,240 —
			Understöd och kostnader för fattiga utom inrättningen.		
	c	{	Ständiga understöd:		
			Månatliga bidrag å understödsbref	46,000 —	
			För i staden utackorderade	11,000 —	
			Transport	57,000 —	1,608,144 30

		Transport	57,000	—	1,608,144	30
		För å landsbygden utackorderade	46,000	—		
		I särskilda inrättningar intagne	6,200	—		
		Tillfälliga understöd, förslagsvis .	18,000	—		
		Understöd åt värnepligtiges hustrur och barn, förslagsvis	1,500	—		
	c	Sjukvård, förslagsvis	10,000	—		
		Kostnad för sinnesrubbade perso- ner, intagna å annan dårvårds- anstalt än fatiggårdens dårvårds- afdelning, förslagsvis	12,000	—		
		Läkemedel, förslagsvis	8,000	—	158,700	—
		Diverse.				
	d	För oförutsedda behof, förslagsvis — <i>Fmk 264,960.</i> — —	—	—	7,000	—
		IX. Undervisningsväsendet.				
		a) Navigationsskolan.				
S. F. besl. $10/2$ 1876. Enl. kontrakt.	b	Hyra	2,400	—		
	c	Ved, förslagsvis	400	—	2,800	—
		b) Realskolan.				
S. F. besl. $19/6$ 1876. Enl. kontrakt.	b	Hyra för skollokalen	2,100	—		
	c	Ved och belysning, förslagsvis .	400	—		
		Inventarier och diverse, förslagsvis	100	—		
	b	Hyresmedel åt rektor till $1/9$ 1896	900	—		
S. F. besl. $10/6$ 1876. 1886 års stat.	b	D:o åt 3 lärare å 900: — d:o	2,025	—		
	b	Aflöning åt en vaktmästare . . .	600	—	6,125	—
		c) Handverksskolorna.				
K. kung. $25/11$ 1885.	c	Anslag för högre handverkssko- lorna	16,554	—		
S. F. besl. $14/6$ 1892.	c	Anslag för lägre d:o	5,643	—	22,197	—
		d) Handelsinstitutet.				
	c *	Anslag	—	—	4,000	—
		e) Skolan för andesvaga barn.				
	c *	Anslag att utgå med 300 mk för hvarje i anstalten intagen fri- elev från Helsingfors, dock till sammanlagdt belopp af högst .	—	—	4,500	—
		Transport	—	—	1,813,466	30

		Transport	140,634 28	1,813,466 30
		14 Lärarinnor lön å	1,700: —	
		förhöjning för 10 års		
		tjenst å	340: —	28,560
		13 Lärarinnor lön å	1,700: —	
		förhöjning för 5 års		
		tjenst å	170: —	24,310
		1 Sånglärarinna lön för		
		22 veckotimmar å		
		58: 33 $\frac{1}{3}$ penni per		
		timme	1,283: 33	
		förhöjning för 20 års		
		tjenst	513: 33	1,796 66
		1 Sånglärarinna lön för		
		30 veckotimmar å		
		58: 33 $\frac{1}{3}$ p:ni	1,750: —	
		förhöjning för 5 års		
		tjenst	175: —	1,925
		1 Lärarinna lön å	1,286: —	
		förhöjning för 10 års		
		tjenst	257: 20	1,543 20
		1 Lärarinna lön å	1,286: —	
		förhöjning för 5 års		
		tjenst å	128: 60	1,414 60
		4 Lärarinnor lön å	1,400: —	
		förhöjning för 25 års		
		tjenst å	700: —	8,400
		2 Lärarinnor lön å	1,400: —	
		förhöjning för 20 års		
		tjenst å	560: —	3,920
		4 Lärarinnor lön å	1,400: —	
		förhöjning för 15 års		
		tjenst å	420: —	7,280
		8 Lärarinnor lön å	1,400: —	
		förhöjning för 10 års		
		tjenst å	280: —	13,440
		18 Lärarinnor lön å	1,400: —	
		förhöjning för 5 års		
		tjenst å	140: —	27,720
		5 Lärarinnor arvode å	1,700: —	8,500
		16 Lärarinnor arvode å	1,400: —	22,400
		1 Sånglärarinna, arvode för 24		
		veckotimmar å 58 mk 33 $\frac{1}{3}$ p:ni	1,400	—
		Transport	293,243 74	1,813,466 30

1886 års stat.
S. F. besl. $\frac{21}{100}$ 1891.

}b

		Transport	293,243 74	1,813,466 30
1886 års stat. S. F. besl. ²² / ₁₂ 1891.	} b	3 Lärarinnor, arvode å 1,700: —	5,100 —	
		3 Lärarinnor, arvode å 1,400: —	4,200 —	
	} c	1 Sånglärarinna, arvode för 16 timmar å 58 mk $33\frac{1}{3}$ penni. .	933 33	
		2 Timlärarinnor, arvode å 1,250: —	2,500 —	
		Vikarier och sannolikt ökade lärarepersonal under höstterminen, förslagsvis	14,000 —	
1886 års stat. S. F. besl. ²⁰ / ₁₂ 1888.	} b	Inspektor	8,000 —	
D:o ²¹ / ₁₂ 1889.		b	Ekonom	2,000 —
1886 års stat. S. F. besl. ²² / ₁₂ 1886.	} b	Sekreterare i direktionen	1,200 —	
D:o ²⁰ / ₁₂ 1890.		} b & c	5 Vaktmästare (4 å 800 mark, 1 å 400 mark)	3,600 —
D:o ²⁰ / ₁₂ 1892.	b		1 Gårdsdräng	660 —
D:o ²² / ₁₂ 1886.	} b	1 D:o	600 —	
D:o d:o. D:o ²² / ₁₂ 1891.		} c	Arvoden för 2 föreståndare och 2 föreståndarinnor å 200: —	800 —
	Arvoden för matrikelföreningen vid de högre skolorna		600 —	
	Bidrag till fortsättnings-skolor för gossar 2,000: —			
	D:o för flickor 10,500: —		12,500 —	
<i>Öfriga kostnader.</i>				
	} c	Hyror för skollokalen, förslagsvis	26,000 —	
		Undervisningsmaterial, förslagsvis	7,500 —	
		Material för handarbeten, förslagsvis	4,700 —	
		Ny skolmöbel och reparation af gammal, förslagsvis	5,500 —	
		Ved och vedhuggning, förslagsvis	15,500 —	
		Belysning, förslagsvis	15,000 —	
	} c & d	Till beklädnadshjelp åt fattiga elever, förslagsvis	9,700 —	
		Renhållning, förslagsvis	8,700 —	
	} c	Annonser, blanketter, annat tryck och oförutsedda utgifter, förslagsvis	2,000 —	
		Underhålls- och reparationskostnader för skolornas gårdar och lokaler, förslagsvis	10,500 —	
Transport			455,037 07	1,813,466 30

		Transport	455,037 07	1,813,466 30
K. Förordn. ² / ₈ 1886.	b	Bidrag till pensionering af landets folkskolelärarepersonal: för 49 lärare å 40 mk 1,960: — „ 107 lärarinnor å 30 mk 3,210: —	5,170 —	460,207 07
		g) Folkbiblioteket och läsesalen.		
1886 års stat. S. F. besl. ³ / ₄ 1889.	b	1 Bibliotekarie	3,000 —	
D:o ²¹ / ₁₂ 1889.	b & c	2 Förste amanuenser å 1,200: —	2,400 —	
D:o d:o.	b	2 Andra d:o å 900: —	1,800 —	
D:d ²⁹ / ₁₂ 1891.	c	2 Extra d:o å 500: —	1,000 —	
1886 års stat. S. F. besl. ²⁰ / ₁₂ 1888.	b	1 Vaktmästare, jemte fri bostad och ved	900 —	
D:o d:o.	b	1 Vaktmästarebiträde	600 —	
D:o ²⁹ / ₁₂ 1891.	b & c	1 Gårdskar, jemte fri bostad och ved	300 —	
1886 års stat. S. F. besl. ²⁰ / ₁₂ 1887.	b & c	1 Städerska jemte fri bostad och ved	360 —	
	c	Böcker, tidskrifter och tidningar jemte inbindning, förslagsvis	7,000 —	
	c	Ved och belysning, förslagsvis	3,600 —	
	c	Brandstodsafgifter, förslagsvis	200 —	
	c & d	Diverse samt oförutsedda utgifter, förslagsvis	2,200 —	23,360 —
		h) Folkbibliotek och läsesal i Sörnäs.		
	c*	Anslag — Fmk 530,979: 07 —	— —	7,790 —
		X. Staden åliggande all- männa onera.		
		a) Skjutshållning.		
Guv. res. ⁷ / ₄ 1887. Enl. kontrakt.	b	Entreprenad, 8 hästar å 370 mk förslagsvis	— —	2,960 —
		b) Kronoutlagor.		
Resol. på städ. besv. ¹⁹ / ₁₂ 1757 § 58.	b	Boskapspenningar och utsädesaf- gift	— —	53 04
		Transport	— —	2,307,836 41

		Transport	—		2,307,836 41
		c) Inkvarteringen.			
Inkv. regl. ¹⁰ / ₁ 1876. S. F. besl. ¹¹ / ₂ 1879.	b	Inkvarteringskostnader, förslagsvis	—		225,731 60
		d) Inkvarteringsnämnden.			
1886 års stat.	b	1 Ordförande	2,000	—	
		1 Sekreterare	1,600	—	
		1 Kvartermästare	2,000	—	
		1 Translater	800	—	
		1 Vaktmästare	800	—	7,200
		— Fmk 235,944: 64 —			
		XI. Vattenledningen.			
		Förvaltning och drift.			
1886 års stat. S. F. besl. ²⁰ / ₁₂ 1888. D:o ¹⁶ / ₂ 1892. D:o ²⁰ / ₃ 1892.	b	1 Vattenledningsingeniör, lön 5,800:— förhöjning för 10 års tjänst 1,160:—		6,960	—
D:o ²⁰ / ₁₂ 1890.	b	1 Bokhållare		2,400	—
1886 års stat. S. F. besl. ²⁰ / ₁₂ 1888. D:o ²⁰ / ₁₂ 1890.	b	1 Rörmästare		3,000	—
	b	1 Verkmästare, lön . . . 1,600:— hyresmedel till 1 Juni 1896 166: 67		1,766	67
1886 års stat.	b	1 Förste maskinist jemte fri bostad och ved . 2,100:— personelt tillskott . . . 300:—		2,400	—
S. F. besl. ²⁰ / ₁₂ 1890. 1886 års stat. S. F. besl. ²⁰ / ₁₂ 1890.	b	1 Andre maskinist jemte fri bostad och ved		1,200	—
D:o ²¹ / ₁₂ 1889. 1886 års stat.	b	1 Putsare jemte fri bostad och ved		900	—
S. F. besl. ²¹ / ₁₂ 1889. D:o d:o D:o ²² / ₁₂ 1891.	b	1 Filterförman jemte fri bostad och ved		1,200	—
	b	1 Reservoirvakt, jemte fri bostad och ved		420	—
	c	Driftkostnad för pumpverket, förslagsvis		6,000	—
		D:o för filtrerna, förslagsvis		10,000	—
		Afläsning och kontroll af vattenmätare, förslagsvis		6,000	—
		Mätningar och undersökningar för utvidgningar, förslagsvis		1,500	—
		Transport	43,746	67	2,540,768 01

		Transport	43,746 67	2,540,768 01
Enl. kontrakt. S. F. besl. $\frac{5}{12}$ 1887.	c	Brandförsäkringspremier och utskylder till Helsinge kommun, förslagsvis	1,700 —	
	b*	Arrende för skyddsområde invid Vanda å	600 —	
	b	Resemedel, förslagsvis	400 —	
	c	Expenser, förslagsvis	2,000 —	
		Kostnader för distribuering och in- drifning af debetsedlar och räk- ningar, förslagsvis	500 —	48,946 67
Enl. kontrakt.	c*	Kostnader för privata anslutningar och uppsättningar af vattenmätare, förslagsvis	23,678 —	
	b	Hyra för verkstadslokal till 1 Juni 1896	1,322 —	25,000 —
	Underhåll och remont.			
	c	Remont och underhåll af vattenledningens byggnader, hägnader, dammar, maskiner och rörnät, förslagsvis	18,000 —	
		Reparation och justering af vattenmätare, förslagsvis	1,500 —	19,500 —
		Uppförande af en vattenledningsverkstad jemte magasin	—	36,000 —
		Utsträckning af rörnätet samt inköp af vattenmätare.		
		Vattenledning under fjärde linien å Berghäll mellan Ö. chausseén och Porthansgatan, halfva kostnaden	7,300 —	
		D:o under Castrengsgatan mellan I och II linien å Berghäll	2,600 —	
		D:o till Observatoriiberget	2,100 —	
		Inköp af vattenmätare	5,000 —	17,000 —
		Diverse mindre arbeten.		
		Nya damluckor i vattenrännan för pumpverket i Gammelstaden	2,200 —	
		Skyddsåtgärder emot öfversvämning af vattenledningens byggnader i Gammelstaden	1,500 —	3,700 —
		— Fmk 150,146:67 —		
		Transport	—	2,690,914 68

		Transport	—	—	2,690,914 68
		XII. Saluhallen.			
S. F. besl. ²⁹ / ₁₀ 1889.	b	1 Uppsyningsman, lön 1,200:— beklädnadshjelp . . . 150:—	1,350	—	
Enl. kontrakt.	b	Belysning, förslagsvis	4,500	—	
	c	Renhållning, m. m., förslagsvis . — Fmk 7,050: — —	1,200	—	7,050 —
		XIII. Stadens jordlägenheter.			
	c	Gumtäckt, förvaltningskostnader, m. m.	6,000	—	
		Mejlans, utskylder, förslagsvis . . . — Fmk 6,700: — —	700	—	6,700 —
		XIV. Allmänna arbeten.			
		1:o. Byggnader och lägenheter.			
		a) <i>Remont och underhåll.</i>			
	c	Diverse reparationer	—	—	17,000 —
		b) <i>Nybyggnader.</i>			
	c*	Inköp af Barnhemmet samt för- ändring af husets inredning . . .	101,495	90	
		Observationspaviljong vid Maria sjukhuset	25,400	—	
		Byggnadsförändring äfvensom ny- byggnad å norra brandverks- huset	43,500	—	
		Nytt afträde och pissoir i Brunns- parken	3,860	—	
		Ny stormvarningssignal å Obser- vatoriiberger	450	—	
		Nytt afträde invid formansbirsens norrom Abo kasern	600	—	
		Nytt redskaps- och vagnskjul å Maria sjukhusets tomt	800	—	176,105 90
		Transport	—	—	2,897,770 58

		Transport	—	—	2,897,770	58
		2:o. Gator och allmänna platser.				
		a) <i>Remont och underhåll.</i>				
c*		Stensättning med nubbssten i asfalt utaf delar af Salutorget	20,000	—		
c		Diverse reparationer	9,000	—	29,000	—
		b) <i>Nyläggning.</i>				
c*		Stensättning af stadens andel af Sandviks Norra kajen midtemot tomterna N:ris 11 och 13	—	—	2,560	—
		c) <i>Regleringsarbeten.</i>				
	c*	Planering af Kanalgatan från Ankargatan söderut	5,000	—		
		Planering af Hamngatan	2,375	—		
		Planering af Skepparbrinken till sin halfva bredd	1,500	—		
		Planering af Aspnäsgatan mellan Östra Chausséen och Dalgatan	4,000	—	12,875	—
		3:o. Kanaler och afloppsdiken.				
		a) <i>Remont och underhåll.</i>				
c*		Kompletteringsarbeten	2,000	—		
c		Diverse underhåll	9,000	—	11,000	—
		b) <i>Nyanläggningar.</i>				
	c*	Kanal från 1:sta linien å Berghäll genom Djurgårdsvillan N:o 4 till Tölöviken	7,300	—		
		Kanal längs Castréngsgatan mellan 1:sta och 2:dra linierna	880	—		
		Kanal under fjärde linien Berghäll mellan Ö. Chausséen och Porthansgatan, halfva kostnaden	2,550	—	10,730	—
		4:o. Vägar.				
		a) <i>Remont och underhåll.</i>				
c		Diverse reparationer och renhållning	—	—	10,000	—
		Transport	—	—	2,973,935	58

		Transport	—	—	2,973,935 58
		b) <i>Regleringsarbeten.</i>			
	c *	Planering till 6 meters bredd af Castréngsgatan mellan 1:sta och 2:dra linierna	5,400	—	
		Planering af 4:de linien mellan Chausséen och Porthansgatan, halfva kostnaden	15,175	—	
		Planering af 3:dje linien mellan Porthansgatan och Ö. Chausséen Fullbordandet af planeringen utaf 2:dra linien mellan Castréns- och Vallingsgatorna	3,000	—	
		Planering af Lönnrotsgatan mellan 3:dje och 4:de linierna	2,750	—	
			7,700	—	34,025
		5:o. Chausséer.			
		a) <i>Remont och underhåll.</i>			
	c	Chausséerna i Brunnsparken . . .	500	—	
		Diverse underhåll och renhållning	15,000	—	15,500
		6:o. Hamnar.			
		a) <i>Remont och underhåll.</i>			
	c *	Remont af 3 st. mudderpråmar . .	8,000	—	
		Nedfartsbroar till isarne jemte stäng- sel vid kajerna	2,000	—	
	c *	Muddring i Sörnäs hamn	15,000	—	
		Ombyggnad af Packhuskajen i Norra hamnen	10,000	—	
	c	Remont af ballastkajen i Sörnäs	3,470	—	
		Diverse reparationer	7,000	—	45,470
		b) <i>Nyanläggning.</i>			
	c *	Öfverbyggd klappbrygga invid Broholmen	—	—	2,400
		7:o. Planteringar.			
		a) <i>Remont och underhåll.</i>			
	c	Underhåll af planteringar och träd- skolor	41,000	—	
		Underhåll af hägnader	1,000	—	
	c *	Ombyggnad af Kajsaniemi parks staket mot Trädgårdsgatan . . .	3,400	—	45,400
		Transport	—	—	3,116,730 58

		Transport	—	3,116,730	58
		b) Nyanläggningar.			
	c *	Observatoriübergens planering . . .	10,000		
		Planterings- och planeringsarbeten i Brunnsparken	5,000		
		D:o i Kajsaniemi	5,000		
		Jordfyllning till Henriksesplana- den	1,000		
		Inköp af soffor	1,000		
		Inköp af träd och buskar	400		22,400
		8:o. Renhållningsväsendet.			
		<i>Remont och underhåll.</i>			
	c	Underhåll af afstjelpningsplatser och bryggor	2,800		
		Vakters aflöning	4,500		
		Latriner och pissoirer, renhållning	10,000		
		Renhållning af stadens allmänna platser och gatuandelar	32,000		
		Rengöring af hamnar och kajer .	1,500		
		Bevattning af stadens centrala ga- tor, Parkgatan och chausséerna i Brunnsparken jemte östra och vestra chausséerna	6,500		57,300
		9:o. Arbetsredskap.			
	c	Diverse inköp och remont	—	5,000	—
		10:o. Diverse.			
	c & d	Underhåll af klappbryggor, ved- mått, lyktstolpar m. m. samt oförutsedda utgifter	—	6,000	—
		— Fmk 502,765: 90 —			
		XV. Pensioner.			
Mag. bosl. $\frac{13}{5}$ 1857.	} b	Rådmansenkan I. S. T. Decker . .	400		
D:o $\frac{1}{9}$ 1870.		Magistratssekreteraredottern M. K.			
D:o $\frac{18}{2}$ 1863.	b	Wirzenius	266	67	
D:o $\frac{30}{10}$ 1867.	b	Stadsfiskalenkan I. C. Winter . .	300		
S. F. besl. $\frac{9}{2}$ 1875.	b	Rådmannen H. L. Crohns tre barn	600		
D:o $\frac{29}{12}$ 1883.	b	Förra lärarinnan E. Heintzie . .	800		
		Transport	4,506	67	3,207,430
					58

			Transport	4,500	67	3,207,430	58
S. F. besl.	²⁰ / ₁₂ 1888.	b	Förre fångknekten Jakob Stark	240	—		
	D:o		D:o d:o Abraham Frisk	180	—		
	³ / ₁₂ 1889.	b	D:o d:o Gustaf Sandroos	120	—		
			Förre sprutmästaren M. Henelius	800	—		
			D:o d:o I. Sillman	800	—		
S. F. besl.	²¹ / ₁₂ 1889.	b	Förre hamnvaktmästaren C. M. Hagman	600	—		
	D:o		Förre stadsträdgårdsmästaren L. A. Jernström	500	—		
	D:o		Förre ordningsmannen vid brandverket I. Rönneberg	400	—		
	D:o		Förre stadsläkaren C. Qvist	3,500	—		
	¹⁵ / ₁₁ 1892.	b	Förre auktionskassören I. W. Nygren	2,400	—		
	D:o		Förre extra stadsfogden Moses Lindberg	400	—		
	D:o		Auktionskassörsenkan Fredrika Wilhelmina Lindman	240	—		
	D:o		Brandkonstapelsenkan Gustava Hokkanen	120	—		
	D:o		Drätselkammarsekreteraren O. Ehrströms enka och 3 minderåriga barn	1,200	—		
	D:o		Stadsfiskalenskan Albertina Meller	200	—		
	D:o		Byggmästaren M. L. Lindblad	300	—		
	D:o		Vaktmästaredottren Erika Alexandra Rosenström, intill den 1 Februari 1899	200	—		
		c	Realskolvaktmästaren F. M. Lindqvist fr. ¹ / ₉ 1896	100	—	14,666	67
			— Fmk 14,666: 67 —				
XVI. Diverse.							
			Taxerings- och Pröfningsnämndens sekreterare	2,000	—		
			Expenser, förslagsvis	1,400	—		
S. F. besl.	⁹ / ₁₀ 1875.	b	För revision af stadens räkenskaper, förslagsvis	4,100	—		
			Eldnings- och lysningsämnen, förslagsvis	14,000	—		
		b	Anslag för signalering af middags-timmen	300	—		
			Transport	33,950	—	3,222,097	25

		Transport	33,950 —	3,222,097 25
	c	För stormvarningstelegram, förslagsvis	250 —	
		Brandstodsafgifter, förslagsvis	7,500 —	
S. F. besl. ²⁹ / ₁ 1889.	b	Anslag åt mantalsskrifvaren	2,000 —	
D:o ²⁹ / ₁₂ 1890.	} b	D:o för byggnadsinspektör, förslagsvis	2,400 —	
D:o ²⁹ / ₁₂ 1893.		Anslag för byggnadssyneman	1,200 —	
S. F. besl. ³ / ₉ 1895.	b	Arvode åt en elektrotekniker	800 —	
D:o ¹⁰ / ₈ 1890.	b	Arvode åt 2:ne fiskeritillsyningsmän, förslagsvis	600 —	
Fiskeristadgan för H:fors. ¹ / ₂ 1890.	} b	Bidrag till länefängelsets ombyggnad för åren 1889—98	10,000 —	
Kontr. ²³ / ₁ 1887.		Utskrifning af vallängden jemte register dertill	1,000 —	
	c	Anslag till juridiskt biträde åt obemedlade	2,500 —	
		Anslag till fängelseföreningens skyddsherberge	600 —	
		Inventarier till särskilda stadens hus, remont och komplettering, förslagsvis	4,000 —	
Enl. kontrakt.	b & c	Telefonafgifter, förslagsvis	4,500 —	
	c	Afkortning och restitution å uttaxerade medel och andra inkomster, förslagsvis	60,000 —	
	c & d	För oförutsedda behof enligt Stadsfullmäktiges bestämmande	40,000 —	159,150 —
		— Fmk 159,150: — —		
		Summa Fmk	—	3,381,247 25

		Bokstafven angifver inkomstens beskaf- fenhet enligt 58 § i kommunallagen.		
Inkomster.				
Disponibel behållning från föregående år påräknas icke				
I. Räntor.				
Chausséeoblig. reglem. ²⁶ / ₁ 1865 § 4.	c	Å chaussée-obligationer, förslagsvis	1,900	
	b	Å tomtlösen, förslagsvis	39,000	
Enl. donat. urkunder.	b	Å donationsfonder, hvilkas ränta tillfaller staden, förslagsvis . . .	14,300	
	c	Diverse räntor, förslagsvis	500	55,700
II. Tomtlösen.				
S. F. besl. ⁹ / ₃ 1893.	b	Amortering å köpeskillingen för försålda tomter, förslagsvis . . .	—	250,000
III. Stadens fasta egendom.				
a) Räntor från donerade hemman.				
K. S:ns resol. ¹² / ₁ 1879.	b	Förslagsvis	—	1,800
b) Stadens afhysta område.				
Kongl. försäkr. ²³ / ₂ 1789 §§ 1 och 4.	b	Arrenden för byggnader och tomter samt utarrenderade mindre platser inom stadens plan, förslagsvis	16,000	
K. Förordn. ⁸ / ₁₂ 1873 § 6.	b	Arrenden för jordlägenheter, villaområden och smärre platser utom stadens plan, förslagsvis	115,000	
Enl. inlösningsvilkoren.	b	Arrenden från Brunnsparksområdet, förslagsvis	6,000	
K. S:ns utsl. ¹¹ / ₁₁ 1884. S. F. besl. ²⁹ / ₁₀ 1888.	b	Hyra för försäljningsplatser å Salu- och Kaserntorgen, förslagsvis . . .	18,000	
Transport			155,000	307,500

Enl. kontrakter.	b	Transport	155,000	—	307,500	—
	b	Hyra för lokaler i Folkbiblioteket	2,300	—		
	b	Hyra för bodar och diskar, förslagsvis	4,000	—		
D:o	d:o	b	Hyra för stånd i Saluhallen, förslagsvis	40,000	—	
	c	Simhusavgifter, förslagsvis	600	—		
	c	Fiskevattens avgifter, förslagsvis	1,500	—		
	c	Hötägt, förslagsvis	200	—		
	c	Mulbetesavgifter, förslagsvis	100	—		
	c	Tillfälliga arrenden och planhyror, förslagsvis	8,000	—	211,700	—
c) Stadens jordlägenheter.						
	c	Forsby, arrende, förslagsvis	4,100	—		
	c	Grejus, d:o d:o	2,300	—		
	c	Gumtäck, d:o d:o	30,000	—		
	c	Mejlans, d:o d:o	6,000	—		
Enl. kontrakt.	b	D:o, amortering å köpeskillingen för byggnader	828	10		
	c	Reimars arrende, förslagsvis	100	—	43,328	10
IV. Tomtören.						
	c	Förslagsvis	—	—	2,200	—
V. Inkomstgivande rättigheter.						
K. Förordn. ^{31/12} 1877. K. kung. af s. d.	c	Tolag för till Helsingfors destinerade varor, förslagsvis	112,000	—		
K. kung. af ^{1/6} 1881. K. S:ns skriv. ^{17/4} 1883.	c	Tolag för till Helsingfors sjöledes inkommande varor, destinerade till uppstad, förslagsvis	5,000	—		
Trafiktaxan ^{10/4} 1888.	c	Trafikavgifter, förslagsvis	315,000	—		
D:o d:o	c	Mätningavgifter, förslagsvis	2,500	—		
S. F. besl. ^{1/6} 1876.	c	Transitomagasinshyra, förslagsvis	500	—		
	c	Hamnavgifter, förslagsvis	160,000	—		
	c	Broavgifter, förslagsvis	6,500	—		
Trafiktaxan ^{10/4} 1888.	c	Ballastavgifter, förslagsvis	500	—		
	c	Vägningsavgifter, förslagsvis	2,000	—		
		Transport	604,000	—	564,728	10

			Transport	604,000	—	564,728	10
K. Förordn. ³⁰ / ₃ 1879.	c	Afgifter af utländingar för försäljning af matvaror vid mast, förslagsvis		1,500	—		
K. instr. ¹ / ₃ 1759.	c	Auktionsprovision, förslagsvis		4,000	—		
Särsk. K. S:ns resol.	c	Biljardafgifter, förslagsvis		450	—		
K. Förordn. ²⁴ / ₇ 1883.	c	Bouppteckningsprocenter, stadens andel, förslagsvis		32,000	—		
K. stadg. ²¹ / ₁₀ 1698.	c	Bouppteckningsprocenter, stadens fattiges andel, förslagsvis		8,000	—		
K. Förordn. ¹⁷ / ₃ 1879.	c	Kollektmedel, förslagsvis		300	—		
	c	Diverse böter, förslagsvis		200	—		
Enl. kontrakt.	b	Arrende för Gammelstads kvamen		3,500	—		
	c	Börsprovision, förslagsvis		400	—	654,350	
VI. Diverse.							
K. Förordn. ¹⁷ / ₃ 1879.	c	Personel fattigafgift, förslagsvis		28,000	—		
Regl. för komm. sjukvård i H:fors ¹² / ₁₁ 1879.	c	För sjukvård i Maria sjukhuset, förslagsvis		5,000	—		
	c	Inkomst från desinfektionsinrättningen, förslagsvis		300	—		
	c	Fattighjens arbeten, förslagsvis		800	—		
	c	Inkomst från arbetsinrättningen, förslagsvis		10,000	—		
K. Förordn. ¹⁷ / ₃ 1879.	c	Jordafkastning från fattiggården, förslagsvis		600	—		
	c	Ersättning för underhåll af fattige, förslagsvis		3,000	—		
	c	Elevers i folkskolan afgifter, förslagsvis		100	—		
Regl. för folkskolorna i H:fors ²⁵ / ₆ 1878.	c	Elevers i folkskolan handarbeten, förslagsvis		600	—		
	c	Boklån, förslagsvis		3,500	—		
K. Förordn. ¹⁴ / ₁₂ 1894.	c	Hundskatt, förslagsvis		9,000	—		
	c	Afgifter från klosetterna, förslagsvis		3,500	—		
K. S:ns bref ³ / ₃ 1888.	b	Bidrag till brandverket af ryska Alexanders gymnasium		184	46		
Enl. kontrakt.	b	Bidrag till underhåll af Riddarhusskvären		300	—		
D:o d:o.	b	Bidrag till underhåll af planteringarne kring Ständerhuset		600	—		
			Transport	65,484	46	1,219,078	10

			Transport	65,484 46	1,219,078 10
Bankfullm. br. $\frac{6}{7}$ 1892.	b	Bidrag till gatubelysningen: af Finlands Bank 275:— af Ständerhuset 525:—		800 —	
K. Förordn. $\frac{18}{1}$ 1882.	b	Inkvarteringen ersättes enligt K. förordningen af den 18 Januari 1882 af ryska Riksskattkammaren		225,731 60	292,016 06
VII. Statsbidrag.					
K. Sns resol. $\frac{14}{2}$ 1893. D:o $\frac{19}{3}$ 1895.	b	Till Folkskolorna		111,000 —	
K. Förordn. $\frac{29}{6}$ 1886. K. Sns bref $\frac{30}{3}$ 1886. D:o $\frac{19}{9}$ 1894.	b	Till Polisnrättningen		104,480 —	
D:o $\frac{23}{2}$ 1892. D:o $\frac{3}{3}$ 1886.	b	Till Gatubelysningen		15,170 —	
	b	Till Brandverket		8,210 —	
K. Förordn. $\frac{9}{6}$ 1873. K. kung. $\frac{23}{1}$ 1879.	b	Stadens andel af Bränvinsskatten, förslagsvis		10,000 —	248,860 —
VIII. Vattenledningen.					
		För vattenförsäljning, förslagsvis		235,000 —	
		Hyror för vattenmätare, förslagsvis		18,000 —	
Taxa för H:fors stads vattenledning d. $\frac{11}{3}$ 1890.	c	Vattenafgifter från hästhoarne		150 —	
		Förhöjning vid sentida inbetalning af vattenkonsumtionsafgifter, förslagsvis		300 —	
	c*	Ersättning för verkställda anslutningar m. m., förslagsvis		25,000 —	278,450 —
IX. Lån.					
	b	a) Å 1892 års $4\frac{1}{2}$ % obligationslån anvisas följande anslag: För uppförande af verkstad & magasin för vattenledningen		36,000 —	
		För vattenledningens utsträckning		12,000 —	48,000 —
		b) Lån på kortare återbetalningstid än 2 år		— —	— —
	c	För inköp af Barnhemmet och inredning af detsamma		— —	100,000 —
		Transport		— —	2,186,404 16

		Transport	—	—	2,186,404	16
		X. Uttaxering.				
<i>d</i>		Det belopp, som ytterligare erfordras och skall hos kommunens skattskyldiga medlemmar uttaxeras, utgör	—	—	1,194,843	09
		Summa Fmk	—	—	3,381,247	25

Sammandrag

af förslaget till Utgifts- och Inkomststat för Helsingfors stad
år 1896.

Hufvud- titel.	Utgifter.	Ordinarie ut- gifter.	Tillfälliga ut- gifter.
I	Räntor & amortering å skuld	523,772 47	8,000 —
II	Magistraten och Rådstufvurätten	198,025 —	
III	Kommunalförvaltningen	172,303 34	1,220 —
IV	Gatubelysningen	150,081 99	1,800 —
V	Brandverket	81,910 —	3,800 —
VI	Polisen	206,979 50	
VII	Sundhets- och sjukvården	152,260 —	8,732 —
VIII	Fattigvården	264,960 —	
IX	Undervisningsväsendet	522,479 07	8,500 —
X	Allmänna onera	235,944 64	
XI	Vattenledningen	69,168 67	80,978 —
XII	Saluhallen	7,050 —	
XIII	Stadens jordlägenheter	6,700 —	
XIV	Allmänna arbeten	179,800 —	322,965 90
XV	Pensioner	14,666 67	
XVI	Diverse utgifter	159,150 —	
	<i>Samf.</i>	2,945,251 35	435,995 90
			2,945,251 35
	Summa utgifter <i>Samf.</i>	—	3,381,247 25
	Inkomster.	Ordinarie in- trader.	Tillfälliga in- trader.
I	Räntor	55,700 —	
II	Tomtlösen	250,000 —	
III	Inkomst från stadens fasta egendom	256,828 10	
IV	Tomtören	2,200 —	
V	Inkomstgifvande rättigheter	654,350 —	
VI	Diverse inkomster	292,016 06	
VII	Statsbidrag	248,860 —	
VIII	Inkomst från vattenledningen	253,450 —	25,000 —
IX	Lån	—	148,000 —
X	Uttaxering	1,194,843 09	
	<i>Samf.</i>	3,208,247 25	173,000 —
			3,208,247 25
	Summa inkomster <i>Samf.</i>	—	3,381,247 25

Handlingar angående Helsingfors stads utgifts- och inkomstförslag för 1896.

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors,

den 25 Oktober 1895.

N:o 209.

Till Magistraten i Helsingfors.

Jemte det Drätselkammaren härmed har till Magistraten äran insända ett af Kammaren uppgjort förslag till utgifts- och inkomststat under nästkommande år 1896 med alla dertill hörande från stadens särskilda nämnder, styrelser och embetskontor afgifna specialförslag, ritningar och andra handlingar, får Kammaren här nedan, såvidt sådant ansetts nödigt, motivera de poster, hvilka afvikas dels från den för innevarande år gällande staten, dels från förberörda specialförslag.

Utgifter.

I. Stadens skulder.

Med instundande år komma de i stadens utgiftsförslag härintills under nr:ris 1 och 3 upptagna lånen för stadens reglering och folkskolehusets vid Annegatan uppförande att till fullo amorteras samt att således för framtiden utgå ur årsbudgeterna. Å lånet n:o 2 för stadens chausséer skulle efter 1896 års utgång ännu rätteligen återstå att amortera 685 mark 65 penni, men då Kammaren ansett ett vidare balanserande af denna obetydliga skuld vara endast besvärande och sedan Kammaren å Finlands statskontor hört sig för, att för inbetalningen deraf redan nästkommande år något hinder icke kommer att möta, har Kammaren i stället för en kapitalafbetalning af endast 5,262 mark 9 penni upptagit såsom sådan hela det ännu återstående skuldbeloppet 5,947 mark 74 penni, hvarigenom också detta lån för framtiden kommer att försvinna ur stadens budget. Genom detta förfarande inbesparas staden naturligtvis också en obetydlig räntebetalning.

Å det för inköp af Gumtäckt allodialsäteri upptagna lånet å 500,000 mark är räntan uti Kammarens utgiftsförslag visserligen observerad efter $4\frac{3}{4}\%$ med 23,750 mark, men som denna räntefot för närvarande måste anses något hög och då i aftalet med Skandinaviska Kredit Aktiebolaget i Stockholm, som emot tvenne reverser å 187,000 mark och en revers å 125,000 mark försträckt staden detta lån,

bland andra vilkor ingår den bestämning, att dessa reverser, af hvilka den första är daterad den 1 November och den andra 1 December 1894 samt den tredje den 1 Februari 1895, äro betalbara tre månader efter å någondera sidan skedd uppsägning, som dock ej finge ega rum tidigare än ett år efter förbindelsens utfärdande, såvida icke Helsingfors stad dessförinnan upplagt ett obligationslån, i hvilket fall lånebeloppet kunde gäldas med obligationer efter en vid obligationslånets uppläggande aftalad kurs, så har Kammaren nu, under förhoppning att få dessa lån i hemlandet placerade för något billigare ränta, beslutit att i föreskrifven ordning uppsäga dem.

Ehuru Drätselkammaren icke heller under nästkommande år tror sig kunna undvara ett kassakreditiv, i det stadskassan vanligen i början af året, då någon behållning från föregående år icke är att påräkna, befinner sig fullkomligt utblottad, har Kammaren dock, med bibehållande af kreditivets storlek, på grund af den under året vunna erfarenheten nedsatt provisionen och räntan derå från 12,000 till 8,000 mark.

II. Stadens embetsverk.

Då justitierådsmannens vid Magistraten förhöjning i lön för 5 års tjänst under nästkommande år skall utgå för helt år i stället för endast halft år under det innevarande, betingas häraf en tillökning i staten för Magistraten med 250 mark.

Under instundande års sista månad kommer en äldre justitierådman vid Rådstufvurätten i åtnjutande af löneförhöjning för 10 års tjänst med 41 mark 67 penni samt en extra stadsbetjent att för helt år uppbära enahanda förhöjning för 5 års tjänst med 100 mark.

Förhöjningen af 3,883 mark 33 penni uti anslagen för Magistratens och Rådstufvurättens gemensamma biträden och betjening härleder sig uteslutande ifrån Stadsfullmäktiges beslut af den 19 Mars och den 11 Juni detta år, hvarigenom åt stadsfiskalerne Mesterton och Albrecht tillerkändes, utöfver det tidigare provisoriska lönetillskottet af 1,200 mark årligen i vederlag för dem genom strafflagen frångångna bötesandelar, ett lönetillägg tillsvidare af 100 mark i månaden, samt åt de stadsbetjenter, hvilka en längre tid varit i stadens tjänst anstälde, jemväl åt sådana på extra stat antagna, tilldelades en löneförhöjning af 100 mark för 5 års och af ytterligare 100 mark för 10 års tjänstgöring.

III. Kommunalförvaltningen.

Enligt en af Drätselkontoret till Kammaren inlemnad uppgift öfver influtna böter för försummad betalning af kronoutskylder hafva dessa böter under de senast förflutna tolf åren 1882—1893 uppgått till inalles 36,749 mark 82 penni, och har af denna summa hälften tillfallit stadens fattiga samt andra hälften fördelats till lika belopp mellan stadskamreraren och stadskassören, så att under förenämnda

tolf år i medeltal tillfallit stadens fattiga 1,531 mark 24 penni och enhvar af ofvansagda stadens tjenstemän 765 mark 62 penni. Då dessa böter numera efter den nya strafflagens införande gå till höga kronan, hafva stadskamreraren och stadskassören hos Drätselkammaren anhållit att tillsvidare och intill dess ärendet kan varda på annat sätt ordnad, af stadens medel erhålla ersättning för härigenom uppkommen minskning i deras löneförmåner. På grund häraf och då Stadsfullmäktige tidigare beviljat stadsfiskalerne Mesterton och Albrecht vederlag för dem af samma orsak frångångna bötesandelar, har Drätselkammaren trott sig böra uti nästkommande års budget upptaga såväl under stadskamrerarens som stadskassörens löneförmåner en tillfällig utgiftspost å 800 mark, rubricerad „provisorisk ersättning för frångången andel i absentieböter“. Som Stadskassören Ehrstedt dessutom enligt faststæld lönestat är berättigad till löneförhöjning för 5 års tjenst från den 1 instundande Februari, har härför i utgiftsförslaget upptagits 366 mark 67 penni. Äfven äldre Stadsbokhållaren är berättigad till enhanda löneförhöjning från den 1 Maj nästkommande år och har härför observerats 266 mark 67 penni. Slutligen har under Drätselkontorets stat arvodet för debetsedlars kring bärande, i det klagomål öfver oregelbundenheter härvid ofta försports, höjts från 800 till 1,000 mark, under förhoppning att denna detalj genom ett något rikligare anslag kunde ordnas på ett mera tillfredsställande sätt; samt för tryckning af talonger till 1876 års obligationslån upptagits förslagsvis 500 mark.

Trafikkontorets stat är upptagen i enlighet med kontorets förslag och stiger från 21,400 mark under innevarande år till 22,820 mark för det nästkommande, af skäl att mätarearvodet på grund af tillväxande trafik höjts från 800 till 1,500 mark samt en ny post å 720 mark i hyra för ett konfiskationsmagasin tillkommit.

I utgiftsstaten för Hamnkontoret är hamnkontorsbokhållarens lönevilkor intagna i enlighet med Stadsfullmäktiges beslut af den 1 i denna månad, hvarigenom honom utöfver en fast årslön af 3,500 mark tillkommer $\frac{1}{2}\%$ af den vid Hamnkontoret uppdebiterade uppbörden. I öfverensstämmelse med Hamnkontorets detaljförslag hafva vaktmästarenes löner blifvit höjda med 200 mark för enhvar och samtliga hamnkonstaplars med 150 mark; och har detta skett icke allenast på grund af de utaf Hamnkontoret framhållna och såsom det synes Drätselkammaren nog vägande motiv, utan äfven med beaktande af den omständigheten, att seglationstiden för Helsingfors blifvit ganska väsentligt förlängd sedan den tid, då de för hamnbetjeningen härintills gällande lönerna fixerades, hvarigenom också möjligheten för dem till betydligare förvärf under den mera lediga tiden af året i minst samma mån reducerats.

IV. Gatubelysningen.

Beträffande belysningen af stadens gator, allmänna platser, vägar och kajer m. m. har Drätselkammaren i allt annat följt de af Gaslysnings Aktiebolaget angående belysningen med gas och af Byggnadskontoret för belysningen med petro-

leumlampor och elektriskt ljus lemnade uppgifter och detaljförslag, utom att bränntiden för 3 bågglampor å Sandviksmolon beräknats endast till 75 dagar å 5 timmar och således utgiften för belysningen till blott hälften af den utaf Byggnadskontoret upptagna kostnaden eller 393 mark 75 penni mot 787 mark 50 penni, emedan dessa lampor på grund af Drätselkammarens utaf Stadsfullmäktige godkända förslag endast vid lastningar och lossningar å molon skola hållas tända. Att den totala utgiften för gatubelysningen för instundande år nedgår till 151,881 mark 99 penni mot 153,597 mark 15 penni enligt detta års budget beror förnämligast derpå, att några nya lyktskåp, af hvilka i år bekostats 125 stycken till ett värde af 6,250 mark, för det kommande året icke erfordras.

V. Brandverket.

Äfven utgiften för stadens brandverk är uti Drätselkammarens förslag upptagen till något lägre belopp än för innevarande år. Vid uppgörande af brandverkets stat har Drätselkammaren i öfrigt följt det af Brandkommissionen härför aflemnade förslaget, utom att Kammaren uteslutit utgiftsposten å 23,000 mark för anskaffande af en ny ångspruta jemte nödigt slangförråd. Ehuru Kammaren också för sin del anser en ny ångspruta för staden behöflig och gerna hade sett att anslag härför kunnat uti instundande års budget anvisas, har Kammaren likväl icke kunnat förorda detta, såväl med afseende å svårigheten öfverhufvudtaget att kunna hålla nästa års budget inom tillbörliga gränser, så att taxeringsbeloppet ej blefve för högt uppdrifvet, som speciellt med hänsyn dertill att i samma budget längre fram under allmänna arbeten enligt Kammarens förmenande måste upptagas en utgiftspost å 43,500 mark för byggnadsförändring äfvensom nybyggnad å norra brandverkshuset. I beaktande deraf att i staden redan finnas några ångsprutor, om måhända också af icke fullt lämplig konstruktion, har Kammaren trots att med anskaffandet af en ny ångspruta hellre kunde anstå ännu ett år framåt än med tillbyggnaderna å nämnda brandverkshus, hvilket i många hänseenden och speciellt beträffande redskapens bevarande är ytterst obeqvämt och bristfälligt, hvari måhända ligger en större fara för staden än uti afsaknaden af en ny ångspruta.

Något anslag för Frivilliga Brandkåren ingår icke uti Drätselkammarens förslag till budget för år 1896. Drätselkammaren har ej fått emottaga någon anhållan om ett dylikt bidrag till kårens upprätthållande eller några andra handlingar i ärendet.

VI. Polisinrättningen.

Med undantag af att uti löneförmånerna för Polismästaren upptagits honom under året tilldeladt personelt lönetillskott å 2,000 mark, hvilket emellertid ersättes staden af kronan och således äfven observerats å budgetförslagets inkomstsida, samt att utgifterna för polisstallet utfalla i öfverensstämmelse med de

pris för hö, hafre och halm, hvartill dessa förnödenheter genom af Drätselkammaren infordrade skriftliga anbud kunnat erhållas, så har detta års stat för polis-inrättningen i öfrigt bibehållits fullkomligt oförändrad. Ehuru Poliskammaren visserligen anmält å Drätselkammarens kansli att Drätselkammaren hade att emotse för nästkommande år tvenne alternativt uppgjorda utgiftsförslag för stadens polis-inrättning, emedan med all sannolikhet vore att antaga, att den redan under några år på dagordningen stående omorganisationen af polis-inrättningen under år 1896 komme att träda i gällande kraft, synes Poliskammaren emellertid ännu icke hafva hunnit utarbета och afgifva dessa förslag, och har Drätselkammaren därför icke heller kunnat annat göra, än hålla sig till bestående stat för polis-inrättningen. Frånser man från de byggnadsföretag eller ändringar i hyresbelopp, hvartill polis-inrättningens omgestaltung möjligen kan gifva anledning, bör också stadskassans utgifter i öfrigt vid tillämpning af den för polis-inrättningen föreslagna nya utgiftsstaten blifva tillochmed i någon mån mindre än nu är fallet. Uti innevarande års utgiftsstat uppgår den totala kostnaden för stadens polis-inrättning till 205,174 mark och afdrages derifrån 3,640 mark hyresmedel för vaktkontoren, återstår en summa af 201,534 mark, till hvars betäckande statsverket bidrager med 102,480 mark och staden med resten eller 99,054 mark. Den nya staten för polis-inrättningen skulle deremot, med undantag af hyresersättning för nödiga lokaler, hvilken förblir ett stadens uteslutande åliggande, uppgå till 264,490 mark, men häraf skulle falla på statsverkets andel (se 1893 års kommunalberättelse pg. 95) 176,326 mark 67 penni och på staden endast 88,163 mark 33 penni. Poliskammarens tillernade byggnadsföretag torde åter vara af det omfång och den betydelse, att deras behandling betingar ett af Stadsfullmäktige tillsatt utskotts beredning och i bästa fall kunna komma till afgörande först vid tiden för Fullmäktiges handläggning af nästkommande års budget.

VII. Sundhets- och sjukvården.

Hvad till först beträffar den vid stadens sundhets- och sjukvård anställda läkarepersonalen, är antalet läkare och deras löneförmåner upptagna i enlighet med Helsovårdsnämndens förslag, som åter grundar sig på Stadsfullmäktiges i hit-hörande afseende vid särskilda tillfällen fattade beslut. Endast angående anställande och aflönande af läkaren vid fattiggårdens och den å Stengård befintliga dävårdsanstalt hafva Fullmäktige ännu icke fattat slutligt afgörande. Sagde läkare är därför upptagen med den för närvarande till honom utgående lön af 2,400 mark per år. Som Drätselkammaren för sin del ansett det lämpligare att äfven den i enlighet med Stadsfullmäktiges beslut af den 30 sistlidne April numera af staden aflönade besigtningläkaren skulle intagas bland den till sundhets- och sjukvården hörande läkarepersonalen, än att han hänfördes till polis-inrättningen såsom Helsovårdsnämnden måtte hafva förutsatt, har denna läkare med den fast-

ställda lönen af 6,000 mark här observerats, och torde derigenom bland annat större öfverskådlighet uti likartade utgifter för staden vinnas.

Hvad angår såväl de under rubriken läkarepersonal upptagna 2:ne kommunala sjuksköterskor för ordnande af vården i hemmen hos fattiga sjuka i staden, som de för Maria sjukhusets afdelningar för icke epidemiska och epidemiska sjukdomar samt ekonomien upptagna sköterskor af olika slag, Städerskor, bakerska, tvätterskor, portvakt och klosettömmerska utber sig Drättselkammaren, som beträffande denna betjening icke trott sig böra föreslå någon ändring uti föreliggande förslag, att endast få hänvisa till Helsovårdsnämndens och styrelsens för Maria sjukhuset motivering uti hithörande delar. Härigenom uppstående afviselser ifrån den för innevarande år för Maria sjukhuset gällande provisoriska stat äro enligt sjukhusstyrelsens uppgift delvis genomförda redan under förra hälften af året och måtte således hafva visat sig vara oundvikliga.

Den för Helsovårdsnämndens vaktmästare föreslagna löneförhöjningen af 100 mark, så att denna lön utginge med 1,000 mark om året i stället för 900, har Drättselkammaren deremot icke funnit befogad. Jemförelsen med Trafik- och Drättselkontorens vaktmästare, som först efter längre tjenstgöring kommit i åtnjutande af 100 marks förhöjning i lönen, synes Drättselkammaren, att döma af den beskrifning på vaktmästarens vid Helsovårdsnämnden åliggande och arbete, hvilken lemnas uti nämndens skrifvelse, icke betinga den åstundade löneförhöjningen, hvarmed för denna gång ännu torde kunna anstå. Också har Drättselkammaren icke kunnat förena sig om Helsovårdsnämndens förslag rörande eldaren vid Maria sjukhusets stenpaviljong, hvilken funktionär nämnden i motsats till styrelsen för sjukhuset ansett böra antagas endast för en tid af 8 månader af året med en aflöning af 100 mark i månaden och således för hela tjenstetiden med 800 marks ersättning, emot att denne eldare härintills för helt år erhållit 900 mark. I stället skulle för desinfektionsinrättningen, som hittills omhänderhafts af helsopolisen, men nu är föreslagen att ställas under styrelsen för Maria sjukhuset, antagas en skild personal, bestående af en maskinist och ett biträde, och skulle åt denna maskinist under den tid af året, någon eldare ej vore anställd vid stenpaviljongen, anförtros dennes göromål. För ifrågavarande maskinist eller desinfektionsförman har under en skild rubrik: *Desinfektionsinrättningen*, hvilken nya underafdelning i budgeten äfven Drättselkammaren intagit, af Helsovårdsnämnden föreslagits jemte rum, värme och belysning en årslön å 900 mark samt för biträdet alternativt 100 eller 600 mark, beroende på uteblifvandet eller inträffandet af någon svårare epidemi under året. På grund af de upplysningar om eldarens vid Maria sjukhuset behöflighet under hela året, hvilka Drättselkammaren inhemtat af Doktor Sievers, och med afseende derå att Helsovårdsnämndens förslag endast skulle medföra den ringa besparingen af 100 mark, hvilken ej torde motsvara deraf föranledda olägenheter och möjliga vådor, har Drättselkammaren emellertid ansett sig böra uti sitt budgetsförslag upptaga Maria sjukhusets eldare likasom härintills för helt år

med 900 mark. Men då å andra sidan en vid skötsel af pannor och maskiner kunnig person vid sagda sjukhus åtminstone tillsvidare torde vara nog, så länge der försiggående desinfektioner inskränka sig till högst några hundra om året, har Drätselkammaren vågat antaga, att eldaren vid sjukhuset också kunde tjenstgöra såsom desinfektionsförman och med tillhjälp af de sjukhusets drängar och extra biträden, som Helsovårdsnämnden i sin skrifvelse framhåller, på fullt tillfredsställande sätt ombesörja äfven förekommande desinfektioner, hvarföre Drätselkammaren utelemnat hvarje skildt anslag för en desinfektionsförman och endast för bedrivande af inrättningen upptagit en rund summa å 1,700 mark i stället för af Helsovårdsnämnden beräknade 2,200. För höjandet af Helsovårdsnämndens expenser från 2,500 till 3,000 mark tyckes nämnden hafva anfört fullt vägande skäl och har Drätselkammaren därför stannat vid det senare beloppet. Drätselkammaren, som erhållit del af Helsovårdsnämndens skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 25 sistlidne September angående behovet af ett bakteriologiskt laboratorium vid Maria sjukhus, har i sitt utgiftsförslag upptagit den härför beräknade kostnaden å 1,500 mark, under förutsättning att nämndens och sjukhusstyrelsens häri gjorda framställning skall af Stadsfullmäktige godkännas. På direkt anhållan af styrelsen för Maria sjukhuset i skrifvelse till Kammaren af den 31 sistlidne Augusti och sedan Kammaren ej mindre till förklaring, hvarföre ärendet icke behandlats af Helsovårdsnämnden, inhemtat att sjukhusstyrelsen endast af det skäl vändt sig till Drätselkammaren, att den vid insändande af sitt årsförslag till sagda nämnd förglömt saken, än ock fått emottaga sysslomannes vid sjukhuset motivering för behöfligheten vid sjukhuset af en häst jemte sommar- och vinterkörredskap, alltsammans beräknadt till en kostnad af 1,232 mark, har Drätselkammaren slutligen under Maria sjukhusets ekonomieafdelning beaktat nämnda behof och upptagit sagda summa därför.

Med afseende å den ökade betjeningen å ofta nämnda sjukhus eller 33 personer i stället för 27 har utgiften för personalens kost stigit från 9,855 mark till 12,078. Utgifterna för värme och belysning hafva deremot för sjukhusets hvardera afdelningar kunnat nedsättas med resp. 1,000 och 300 mark.

Emedan den yttre belysningen för kolerabarackerna är observerad under gatubelysningen, har endast för bevakning och brandförsäkring af dessa baracker upptagits 600 mark.

Enär enligt Helsovårdsnämndens uppgift en besparing af 884 mark 54 penni under år 1894 uppstått uti anslaget för lasarettsfdelningen vid allmänna polikliniken och af samma nämnd i nästkommande års anslag för denna poliklinik föreslagits en nedsättning af 500 mark, utom att tvenne ledamöter i Helsovårdsnämnden ansett att för underhållet af denna privata sjukhusanstalt af stadens medel borde beviljas ett bidrag af endast 3,000 mark, har Drätselkammaren för anstalten i sitt budgetsförslag upptagit i ett för allt 6,000 mark eller 1,000 mark mindre än för innevarande år varit beviljadt. Uti Drätselkammaren har tilloch-

med ifrågasatts, huruvida icke denna allmänna poliklinik i så måtto vore till förfång för barnkliniken å Berghäll, som den undandrog denna senare inrättning nödigt undervisningsmaterial.

Oaktadt Helsovårdsnämndens afvikande åsigt har Drätselkammaren upptagit hyresanslaget för besigtningsslokalen likasom hittills under rubriken: *Helsopolisen*, och icke i sammanhang med utgifterna för polis-inrättningen. Som staden utom hyra för nämnda lokal äfven måste bekosta lokalens städning, uppgående till en utgift af 30 mark i månaden, har för lokal och städning upptagits in summa 1,160 mark. Kostnaden för bedrifvande af desinfektionsinrättningen, för innevarande år uppskattad till 1,000 mark, har på skäl, som här redan tidigare framhållits, och till något ökad belopp öfverförts på en ny undertitel, men har deremot under rubriken *helsopolis* införts en nu tillkommen förslagspost å 200 mark för desinfektion i hemmen.

VIII. Fattigvården.

Samtliga anslag för fattigvården äro endast med den afvikelse, att läkaren vid dävårdsafdelningen upptagits bland öfrig läkarepersonal under hufvudtitel VII, införda uti Drätselkammarens budgetförslag i enlighet med Fattigvårdsstyrelsens detaljförslag. Totala beloppet för stadens fattigvård under år 1896 komme sålunda att uppgå till 264,960 mark mot 267,210 uti innevarande års utgiftsförslag. Detta relativt förmånliga resultat synes Fattigvårdsstyrelsen tillskrifva omständigheten, att den period af ogynnsamma år, landet senast genomgått, åtminstone delvis upphört. Att någon nämnvärd minskning i kostnaderna för fattigvården det oaktadt ej är att emotse, skulle enligt Fattigvårdsstyrelsens förmenande hafva sin orsak deri, att stadens folkmängd befinner sig i ständig tillväxt, att en del stora kommunala arbeten, som under senaste år pågått, numera blifvit slutförda samt att någon betydligare byggnadsverksamhet eller annan ny företagsamhet på orten ännu icke uppstått.

Följande anslagsposter har Fattigvårdsstyrelsen emellertid ansett sig kunna nedbringa, nämligen: beklädnaden för de fattiga i fattiggården från 10,000 till 9,000 mark; inventarier för fattiggården från 2,500 till 2,000 mark; materialier för samma fattiggård från 800 till 700 mark; kosthållningen vid arbetsinrättningen från 12,000 till 10,000 mark; beklädnadskostnaderna för denna inrättning från 3,000 till 2,000 mark; arbetsinrättningens remontarbeten från 600 till 200 mark; ständiga understöd för i staden utackorderade från 11,500 till 11,000 mark; tillfälliga understöd från 20,000 till 18,000 mark; samt slutligen kostnaden för sinnesrubbad personer, intagna i annan än fattiggårdens dävårdsanstalt, från 14,000 till 12,000 mark eller alltså inalles en minskning af 9,500 mark. Deremot har Fattigvårdsstyrelsen till högre belopp ansett sig böra upptaga följande poster: lön till 5 sjuksköterskor vid fattiggården å 480 mark 2,640 mark i stället för till

3 sjuksköterskor med samma årslön 1,440 mark; ved och belysning för fattiggården 8,000 mark i stället för 6,000; remontarbeten vid samma fattiggård 5,800 mark i stället för 3,900; materialier till arbetsgården 4,000 mark i stället för 3,500; ständiga understöd för å landsbygden utackorderade fattiga 46,000 mark i stället för 45,000; enahanda understöd för i särskilda inrättningar intagne fattiga 6,200 mark i stället för 6,150; samt för sjukvård 10,000 mark i stället för 7,000, och således in summa en förhöjning af 9,550 mark. Beträffande motiven till ofvan uppräknade förhöjningar i anslagen utber sig Kammaren att hufvudsakligen få hänvisa till Fattigvårdsstyrelsens skrivelse af den 26 sistlidne September, som åtföljde styrelsens budgetsförslag för år 1896. I största korthet må här endast anföras, att 5 sjuksköterskor redan härförinnan eller allt sedan den nya dävårdsafdelningens öppnande varit vid fattiggården behöfliga och derstädes anställda, att uppvärmningen af det nya dävårdshuset visat sig kräfva mera bränsle än tidigare beräknats, att anslaget för arbetsinrättningens materialier varit otillräckligt, att ersättningsanspråken för å landet inackorderade personer, förnämligast minderåriga och orkeslösa, betydligt stigit, samt att kostnaderna för sjukvården synas påfordra jemförelsevis stora tillskott.

Emedan den af inspektoren för fattiggården väckta frågan om utvidgning af tvättstugubyggnaden å fattiggården blifvit så sentida framställd, att det större eller mindre behovet deraf icke kunnat af Kammaren pröfvas, än mindre nödiga ritningar och kostnadsförslag dertill uppgöras, har Kammaren i detta sammanhang alls icke kunnat till behandling upptaga ärendet.

IX. Undervisningsväsendet.

Anslaget för Navigationsskolan är upptaget till oförändradt belopp. Reduktionen i de skilda utgiftsposterna för Realskolan föranledes af skolans indragning, som kommer att inträffa med nu pågående läseårs slut. Då läseåren emellertid rätteligen räknas från och till den 1 September, hafva hyresmedlen för skolans rektor och trenne lärare beräknats för tiden ända till den 1 September 1896. Emedan vaktmästaren redan från den 1 Juni nämnda år, till hvilken tid skollokalen är upphörd, går förlustig sitt fria kvarter uti skolgården, har å honom i ersättning härför upptagits hela årslönen med 600 mark, hvilken lön annars skulle för $\frac{8}{12}$ års belöpa sig till endast 400 mark.

Anslaget för högre handverksskolan är observeradt till samma belopp som uti innevarande års utgiftsstat, då någon detaljuppgift öfver behovet icke erhållits. Enligt meddelande af föreståndaren för lägre handverksskolan, Arkitekten E. A. Törnvall, borde stadens andel i underhållet för denna läroinrättning utgöra 5,643 mark, och har denna summa af Drätselkammaren för ändamålet upptagits.

Äfven för nästkommande år har föreståndaren för Handelsinstitutet mot enahanda vilkor som härintills, eller skyldighet att i institutet årligen emottaga

ända till 10 frielever från denna stad, anhållit om det redan häfdvunna bidraget från stadskassan af 4,000 mark, och får detta belopp af Kammaren till erhållande förordas.

Uti en till Folkskoledirektionen härstädes stäld och genom denna direktion till Drätselkammaren inkommen skrifvelse af den 4 i denna månad anhåller föreståndaren för Berttula uppfostringsanstalt för andesvaga barn, Herr E. L. Hedman, om bibehållande för ett år framåt af det anslag å 4,500 mark, som uppfostringsanstalten hittills af Helsingfors stad åtnjutit, mot vilkor att i anstalten emottaga ända till 15 medellösa andesvaga barn från Helsingfors kommun. Jemte en kort relation om anstaltens verksamhet under innevarande år, såvidt den rör de i Helsingfors stad hemmavarande eleverna, anför Herr Hedman, till undvikande af missförstånd, att Berttula egendom visserligen i enlighet med en uti tidningarna införd notis inköpts för Finska statsverkets räkning i och för möjliggörande af anstaltens utvidgning, men att någon väsentlig förändring i anstaltens organisation derigenom icke kommer att inträda. Sjelfva anstalten skulle härigenom icke hafva öfvergått i statsverkets ego, utan komma att bibehålla sin privata natur och erhålla förhöjdt statsbidrag endast till den grad, detta betingas af ökad elevantal, samt blefve anstaltens ekonomi till och med mera än förut beroende af inflytande elevavgifter. Folkskoledirektionen har varmt förordat det begärda bidraget å 4,500 mark och har Drätselkammaren upptagit det uti sitt budgetförslag för 1896.

Utgifterna under det kommande året för stadens folkskolor hafva beräknats till 460,207 mark 7 penni mot 437,838 mark 3 penni för innevarande år. Här föreligger således en stegring af 22,369 mark 4 penni i dessa utgifter. Den förorsakas endast till en mindre del eller till ett belopp af 3,780 mark uti större kostnader för skolmöbel, ved och belysning, underhåll och reparationer för skolornas gårdar och lokaler samt andra diverse utgifter. Stegringens väsentliga orsak ligger, såsom äfven Folkskoledirektionen framhåller, uti de ökade beloppen för aflöningsarna till lärarepersonalen till följd af såväl skolornas tillväxt i antal som af förhöjningar i lärarens och lärarinnors löner. Isynnerhet hafva kostnaderna för fortsättningsskolan för flickor beräknats till betydligt högre belopp för det instundande än för det innevarande året, eller till 10,500 mark emot 3,800, emedan en dubbel uppsättning af dessa skolor pröfvas blifva oundgänglig. Af denna orsak, och då äfven i öfriga skolor stor ökning af elevantalet under nästa år är att emotse, har Folkskoledirektionen ansett sig böra i det närmaste bibehålla det gamla hyresbeloppet, oaktadt i Barnhemshuset vid Lappviksgatan, genom beslutet inköp och förändrad inredning af detta hus, också några nya lokaler för nästa höst erhållas. Sjelfallet är att Drätselkammaren icke kunnat föreslå några inskränkningar uti folkskolornas utgiftsstat, hvilken i hufvudsak upptagits i öfverensstämmelse med Folkskoledirektionens detaljförslag. Härifrån har dock tvenne poster uteslutits, en å 500 mark för plantering på och invid skoltomten n:o 2 vid

Folkskolgatan, och en annan å 1,500 mark till stenläggning af en del utaf samma tomt. Enligt Drätselkammarens förmenande höra dessa utgifter i ingen händelse till folkskolornas budget, utan böra observeras under stadens allmänna arbeten, såvida de verkligen pröfvas behöfliga. Och är i sådant afseende intet att anmärka emot den ifrågasatta planteringen, hvilken bör utföras af stadsträdgårdsmästaren med för stadens planteringar i allmänhet anslagna medel, men kan Drätselkammaren lika litet nu som tillförene finna behovet af gårds- och lekplanens å skoltomten n:o 2 vid Folkskolgatan stenläggning, i det denna plan nu, såsom sig bör, är belagd med groft grus. Såsom stenlagd vore den tillochmed vådlig för skoleleverne.

Likasom Folkskoledirektionen torde ock Drätselkammaren särskildt böra fästa uppmärksamheten på föreståndarinnan, Fröken A. Fribergs, och bitädande lärarinnan, Fröken A. Sandströms, vid fortsättningsskolan för flickor anhållan att komma i åtnjutande af samma löneförmåner, som äro tilldelade öfriga lärarinnor vid de högre folkskolorna. Folkskoledirektionen har funnit denna anhållan fullt befogad och därför uti sitt förslag för lärarinnornas aflöningar observerat dessa lärarinnor med en årslön af 1,400 mark; och har Drätselkammaren för sin del ej något att häremot anmärka.

Också den af styrelsen för Folkbiblioteket och Läsesalen i Helsingfors uppgjorda utgiftsstaten för sagda inrättning under instundande år, hvilken stat af Drätselkammaren oförändradt intagits uti Kammarens budgetförslag, stiger till något högre belopp än motsvarande anslag för innevarande år, eller till 23,360 mark mot 22,950. Stegringen förorsakas genom några löneförhöjningar åt den vid biblioteket tjänstgörande personalen, nämligen åt en amanuens och gårdskarlen, hvarjemte åt en städerska, som härförinnan icke varit upptagen i staten, föreslås en aflöning af 360 mark jemte fri bostad och ved.

Den amanuens, som nu af styrelsen för biblioteket föreslås till erhållande af löneförhöjning från 900 till 1,200 mark, är den i bibliotekets lärum tjänstgörande amanuensen, Fröken H. Jakobson, som redan i fjorton års tid tjenat inrättningen. Utom af denna jmförelsevis långa tjänstetid betingas löneförhöjningen, hvarom anhållan gjorts, enligt styrelsens förmenade af ökad arbete till följd af den under de sist förflutna åren starkt tilltagande freqvensen af lärummet, hvarjemte tjänstgöringen för den i lärummet anstälde amanuensen är en timme längre än för amanuenserna vid biblioteket, de der dessutom sommartid tjänstgöra endast tvenne dagar i veckan. En städerska skall ock härintills hafva varit vid biblioteket anställd och åtnjutit de nu föreslagna löneförmånerna, ehuru hennes årslön ej varit uti staten särskildt observerad utan utgått ifrån anslaget: diverse samt oförutsedda utgifter, hvilken post nu minskats från 2,500 till 2,200 mark. Förhöjningen af gårdskarlens kontanta aflöning från 250 till 300 mark finner styrelsen billig med hänsyn dertill, att inrättningens städerska för ett vida mindre ansträngande arbete åtnjuter en årlig lön af 360 mark.

Äfven för nästkommande år är för folkbiblioteket och läsesalen i Sörnäs upptaget ett anslag. Detta har skett på grund af en derom af bestyrelsen för biblioteket hos Drätselkammaren gjord skriftlig anhållan och har anslaget, som under innevarande år utgjort 7,060 mark, med afseende å inrättningens betydliga utvidgning och deraf betingad högre hyra samt ökad aflöning åt vaktmästaren med flera andra utgifter förhöjts till 7,790 mark.

X. Staden åliggande allmänna onera.

Af samtliga under denna hufvudtitel intagna utgifter afvika ifrån årets utgiftsförslag endast kostnaderna för inqvarteringen, hvilka emellertid blott förslagsvis upptagits och i intet afseende invärka på budgetförslagets slutresultat, emedan de i detta förslag, då de ersättas staden af ryska Riksskattkammaren, under staden tillfallande inkomster blifvit observerade med alldeles samma belopp som här.

XI. Vattenledningen.

Beträffande utgifterna under nästa år för förvaltning, drift och underhåll samt utvidgning af stadens vattenledning torde Drätselkammaren kunna affatta sig jemförelsevis kort, då Vattenledningskontorets motivering af dessa utgifter uti bref till Kammaren af den 14 sistlidne September kommer att såsom skild bilaga närslutas denna skrifvelse. Kostnaderna för sjelfva förvaltningen och driften komma också att endast oväsentligen afvika från motsvarande kostnader i detta års budget. Med tillkomsten af de nya vattenfiltra i Gammelstaden måste klarligen driftkostnaden för sjelfva filtra i någon mån höjas, men är denna förhöjning förslagsvis förutsatt till blott 2,000 mark. Det nödiga anslaget för vattenledningens underhåll och remont är uppskattad till den oförändrade summan af 19,500 mark.

De poster, hvilka uti Vattenledningskontorets årsförslag ådraga sig något större intresse, äro: uppförandet af en vattenledningsverkstad jemte magasin å stadens materialgård; nya damluckor i vattenrännan för pumpverket i Gammelstaden; samt skyddsåtgärder emot öfversvämning af vattenledningens byggnader dersammastädes. Verkstadsbyggnaden jemte magasin är beräknad till 36,000 mark; de tvenne öfriga nyssnämnda posterna tillsammans till 3,700 mark. Af dessa kunna endast verkstadsbyggnaden med magasinet betraktas såsom en nybyggnad, för hvilken lånemedel kunde användas. Blott beträffande behöfligheten och fördelen för staden af denna nybyggnad kan olika mening uppstå, men tyckes det åtminstone Drätselkammaren, som om Vattenledningskontorets i detta afseende framhållna utläggning vore öfvertygande. Angående nödvändigheten af en verkstad för Vattenledningskontoret, för att det må kunna värkställa remont af stadens

egna vattenledningar och vattenverk samt utföra anslutningar af privata ledningar till det allmänna vattenledningsnätet ligger utom allt tvifvel, och vore äfven kontorets kalkyl öfver den besparing för staden, som en egen verkstadsbyggnad medförde, till någon del haltande, förblir den dock i hufvudsak ovedersägligen riktig. Mot den tillernade verkstadsbyggnadens förläggande på den plats, Vattenledningskontoret föreslagit, har stadsingeniörens mening inhemtats och har han för sin del deremot intet att anmärka. Olägenheten af att verkstaden ej komme att befinna sig mera centralt i staden är temmeligen betydelselös och den af Vattenledningskontoret påpekade andra olägenheten, att affallsvattnet från verkstaden genom öppet dike komme att utrinna i hafvet först vid Lappviken och således möjligen bidrog till förorenande af marken vid detta dike, beror enligt stadsingeniörens uppgift på ett fullkomligt misstag, i det vattnet från stadens materialgård numera utrinna i en bergsskärning å hamnbanan och derifrån på kortaste väg till Gräsviken. Den kvantitet jemförelsevis rent vatten, som verkstaden komme att tillföra sistnämnda dike, anses äfven af stadsingeniören hellre som en fördel än dess motsats.

Drätselkammaren, som icke ännu år 1892, då frågan för första gången väcktes, med afseende derå att vattenledningsverkstadens uppgift då var otillräckligt pröfvad, ville förorda förslaget, som för resten nu föreligger uti en något reducerad form, vill nu tillstyrka verkstadens utförande och har därför i sitt förslag till budget för kommande år upptagit anslag härför. Dervid vill Drätselkammaren dock uttryckligen betona, att med detta nya byggnadsföretag ingalunda afses att i någon mån utsträcka vattenledningsverkstadens verksamhet in på de privata verkstädernas i staden arbetsgebit inom vattenledningsbranchen, hvar öfver klagomål par gånger anförts af stadens revisorer. De privata arbetena vid stadens verkstad hafva år från år varit i aftagande, i samma mån som stadens vattenledning utsträckts och verkstaden såväl derigenom som vid de obligatoriska anslutningsarbetena af privata ledningar erhållit allt större sysselsättning för sitt fåtaliga manskap, och något förändradt förhållande häri är ej att emotse.

De till upptagande i nästkommande års budget föreslagna arbetena för vattenledningsnätets utsträckning äro helt och hållet beroende af föreslagna gatuplaneringar å jordområdet Berghäll samt af påtänkt makadamisering af stora körvägen öfver Observatoriiberget. Dessa arbetens större eller mindre berättigande afhandlas derföre lämpligast i sammanhang med frågan om sagda planeringar; här må endast omnämnas att ifrågasvarande vattenledningsarbeten äfven ansetts kunna utföras med lånemedel, samt att Vattenledningskontoret för dem uppgjort behöriga kostnadsförslag och afgifvit yttrande, ehuru de, såsom senare ifrågasatta, icke beröras i Vattenledningskontorets ofvanåberopade skrifvelse.

XII. Saluhallen.

Härvid är endast att beakta, att utgiften för saluhallen nedsatts med 1,000 mark från den i årets budget därför upptagna kostnaden samt att denna reduktion gäller belysningen af hallen, hvilken på grund af erfarenhet från år 1894 icke bör stiga till mera än 4,500 mark.

XIII. Stadens jordlägenheter.

Utgiftsposterna under denna hufvudtitel hafva upptagits till oförändradt belopp. Uti de till 6,000 mark beräknade förvaltningskostnaderna för Gumtäckt anses kunna inrymmas äfven det bidrag å 400 å 500 mark till anordnande af en folkskola i Hermanstad, hvarpå anspråk gjorts, för den händelse denna skola under instundande år komme till stånd och skäl vore för staden att dertill medverka.

XIV. Allmänna arbeten.

Med afseende å sakens synnerliga vikt närslutes här såsom särskild bilaga n:o 2 äfven Byggnadskontorets budgetsförslag för år 1896.

Af de i detta förslag för remont och underhåll af stadens byggnader och lägenheter åstundade 33,668 mark har Drätselkammaren likväl upptagit endast 17,000. Reduktionen gäller förnämligast remonter i Brunns huset och i Brunns parkens badhus, af Byggnadskontoret beräknade till resp. 6,741, och 10,960 mark 15 penni. För det förstnämnda husets nödortfiga reparation, så att golvet icke må falla in och olyckshändelser inträffa, har Drätselkammaren i samråd med stadsingenjören kalkylerat en summa af 600 mark tillräcklig; hvaremot alla andra påtänkta och fordrade remonter af byggnaderna i Brunns parken borde få förfalla.

Den förvaltning af inrättningarna i Brunns parken, som härintills blifvit följd, bestående deri att endast för några år i gången utarrendera desamma, kan enligt Drätselkammarens åsigt omöjligen vidare fortgå, emedan detta tillvägagående med de låga arrendeafgälder, som i sådant fall erläggas, åsamkar staden alldeles för stora förluster och uppoffringar, för att de skulle kunna försvaras. Kunde icke hugade arrendatorer, genom att arrendetiden fixerades till några tiotal år, helt och hållet nedrifva och ombygga de nuvarande i grund förfallna husen i Brunns parken, såsom t. ex. entreprenören för Esplanadkapellet förfarit, borde husen — åtminstone värdshuset — genom stadens försorg undanskaffas. De kunna ingalunda anses vara af den nytta och betydenhet för allmänheten, att därför årligen skulle uttaxeras flere tusental mark. Då Drätselkammaren emellertid icke i detta sammanhang kan upptaga frågan om den förmånligaste dispositionen af värdshuset och badhuset i Brunns parken, men arrendena för dessa hus redan under nästa år utlöpa, är Drätselkammaren betänkt på att så fort sig göra låter till Stadsfullmäktige ingå med framställning i ärendet.

Under afdelningen: *Nybyggnader*, har i främsta rummet upptagits kostnaden för inköp och förändrad inredning af Barnhemshuset vid Lappviksgatan med 101,495 mark 90 penni. På sätt Drätselkammaren redan i sin skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 11 sistlidne April föreslagit, skulle för betäckande af denna utgift upptagas ett lån på kortare återbetalningstid än två år. Vidare har utgiften å 25,400 mark för en observationspaviljong vid Maria sjukhuset upptagits här; och hit hafva äfven utgiftsposterna på 43,500 mark för byggnadsförändring äfvensom nybyggnad å norra brandverkshuset samt 3,860 mark för nytt afträde och pissoir i Brunnsparcken blifvit förda.

Som frågan om observationspaviljongen vid Maria sjukhuset tidigare underståtts Stadsfullmäktiges bepröfvande, torde derom nu icke vidare behöfva relateras.

Frågan om byggnadsförändring och tillbyggnad å norra brandverkshuset väcktes under sistlidet år af Brandmästar Wasenius hos Brandkommissionen, i det brandmästaren anmäler att de vid norra brandstationen befintliga uthus- och ekonomiebyggnaderna äro i ett högst bristfälligt skick, sålunda att stallet är kalt, trångt och olämpligt beläget, att från latringropen under afträdet uppstiga å den ofvanom stallet befintliga fodervinden dunster, som förskämma höet, hvilket derföre ogerna af hästarna förtäres, samt att tvättstugan och manskapets matsal inrymmas i en inne på gården belägen, högeligen förfallen träbyggnad, som dessutom inkräktar å den äfven eljes trånga tomten, och förty föreslår att nämnda gamla trähus måtte undanskaffas, att i stället för det gamla sprutlidret, hvars golfyta utgör endast 48 m², måtte inrättas ett nytt rymligare dylikt, stående i omedelbar förbindelse med stallet, hvarigenom utryckningen vid eldsvådor kunde verkställas vida snabbare än nu, samt att logementet för det till stationen hörande manskapet skulle göras rymligare. Och sedan Brandmästar Wasenius på anmodan af Brandkommissionen ombesörjt och till kommissionen inkommit med eskissritning för tillbyggnad å tomten och ett dertill hörande å 36,000 mark sig slutande kostnadsförslag, insände kommissionen eskissen jemte kostnadsförslaget till Stadsfullmäktige samt anhöll att Fullmäktige ville i förslaget till utgiftsstat för innevarande år 1895 för ifrågavarande ändamål upptaga det i kostnadsförslaget nämnda beloppet. Enär Stadsfullmäktige emellertid vid den 28 sistlidne December skedd behandling af ärendet tagit i öfvervägande möjligheten att genom förändrade anordningar beträffande brandmanskapets tjänstgöring få en del af manskapet placeradt å hufvudstationen och sålunda undvika det föreslagna kostsamma byggnadsföretaget, beslöto Fullmäktige remittera ärendet till Drätselkammarens utlåtande, och skulle Drätselkammaren i saken närmare meddela sig med Brandkommissionen. Då Drätselkammaren i sådant syfte vände sig till Brandkommissionen, fick Kammarerna af kommissionen emottaga en den 28 nästvikne Mars daterad, med Brandmästar Wasenius' yttrande närsluten skrifvelse, af hvilka handlingar, — de der äfven såsom bilagor n:ris 3 och 4 vidfogas, — framgick att

den af Stadsfullmäktige förutsatta möjligheten af en del af brandmanskapets öfverflyttande till södra brandstationen icke förefanns, hvarför Brandkommissionen ock i allo vidblef sin tidigare gjorda framställning om norra brandverkshusets förändring och tillbyggnad. Under sådant förhållande återstod för Drätselkammaren ej annat, än att till Byggnadskontorets närmare granskning öfversända den på ofvan beskrifvet sätt tillkomna ritningen med kostnadsförslag. Och föreslår Byggnadskontoret nu till utförande under nästkommande år det ifrågasatta byggnadsarbetet, och detta till och med uti en något större utsträckning, än som till en början varit påtänkt, hvarigenom bland andra fördelar skulle vinnas den, att också till norra brandstationen kunde förläggas en ångbrandspruta jemte därför nödigt anspann. Ehuru kostnaden härigenom visserligen steg till 43,500 mark i stället för 36,000, har Drätselkammaren likväl icke tvekat att för sin del omfatta detta dyrare alternativ, såsom också Brandmästar Wasenius gjort.

Nödvändigheten af ett nytt och på lämpligare plats förlagdt afträde med pissoir uti Brunnsparcken har Drätselkammaren redan uti sina motiv till utgiftsstat för innevarande år framhållit, hvarför ett uppreparande af dem torde vara öfverflödigt. En dylik anstalt är för parken högst behöflig, äfven om vårdshuset derstädes raserades och har med denna byggnads tillvara eller ej ganska ringa sammanhang, emedan parken alltid skall blifva ett af allmänheten gouteradt och mycket besökt ställe. Den i hvarje händelse lämpligaste platsen för inrättningen kan blifva föremål för skild behandling, hufvudsaken för närvarande är att därför anvisas anslag uti den nya budgeten.

Slutligen ingår ännu under rubriken nybyggnader: ny stormvarningssignal på Observatoriibergen, upptagen till 450 mark, nytt afträde invid formansbirsen norrom Åbo kasernen, beräknad till 600 marks kostnad, samt ett nytt mindre redskaps- och varuskjul å 800 mark å Maria sjukhusets tomt. Den å Observatoriibergen nu befintliga, galgliknande ställning för upphalning af stormvarningskullorna är för utseendet störande och står ej mera efter snart fullbordade planeringar å norra sidan af bergen i öfverensstämmelse med platsen. En af Byggnadskontoret föreslagen försäljningskiosk att uppföras å den utfyllda fiskarhamnen, beräknad till en kostnad af 1,900 mark, har Drätselkammaren deremot icke upptagit i sitt utgiftsförslag. Behovvet af en dylik mindre hall, som kunde upplåtas till försäljning af färska landtmannavaror — förnämligast filmjök och andra ladugårdsprodukter — hvilka inkomma med skärgårdsbåtarna, framhålles visserligen nu liksom i fjor af Hamnkontoret och har för detta behof i år bakom stadens saluhall varit uppfördt ett mindre provisoriskt skjul, hvilket naturligtvis icke i längden kan bibehållas, men som den af Byggnadskontoret föreslagna platsen för ifrågavarande försäljningskiosk, hvilken rätteligen borde förläggas på den nya Kejsargrundskajen, af Kammaren icke befunnits fullt lämplig och Kammaren ej heller velat belamra sistsagda kaj eller stadens kajer öfverhufvudtaget med alltför många små träbyggnader, har Kammaren ansett att med utförande af denna kiosk åtminstone

tillsvidare borde anstå. För resten kunde det starkt ifrågasättas, huruvida staden vore särskildt förbunden att tillgodose försäljningen af en speciel lifsförnödenhet, för hvars tillhandahållande för allmänheten under dagens hela lopp plats lätteligen kunnat erhållas uti stadens saluhall.

I öfverensstämmelse med Byggnadskontoret har Drätselkammaren för stensättning med nubbssten i asfalt utaf den del af Salutorget, som ligger emellan Katrinegatans förlängning och en dermed öfver Kejsarinnans monument parallellt dragen linie, upptagit en summa af 20,000 mark. I hvarje händelse skulle stensättningen härstädes kräfva en snar remont och som den vid torghandeln för hästar anvisade delen af torget redan utsträckts långt inpå ifrågavarande område, borde det i snygghetens och hygienins intresse förses med vattentät stenbeläggning i likhet med anslutande vestligare delar af torget. Det å dessa delar till användning komna stensättningsättet har visat sig synnerligen lämpligt för ändamålet.

Beträffande samtliga af Byggnadskontoret föreslagna s. k. regleringsarbeten utber sig Drätselkammaren att få hänvisa till kontorets motivering i detta afseende. De uteslutningar, som härvid gjorts af Drätselkammaren, hafva sin orsak endast uti Kammarens sträfvande att uppnå ett måttligt uttaxeringsbelopp. Som för närvarande, utom samtliga magasin stomter, äfven finnas 5 bostadstomter vid planerad gata till försäljning å Skatudden, äro regleringsarbetena härstädes icke heller för tillfället presserande. Inom 10:de stadsdelen böra dessa regleringsarbeten enligt Stadsfullmäktiges derom tidigare fattade beslut icke utföras till större utsträckning, än hvad som kan bekostas med inflytande tomtlösen. Af detta skäl har för planering af Aspnäsgatan upptagits endast 4,000 mark. För regleringsarbeten i förstaden Berghäll har Byggnadskontoret begärt inalles ett anslag af 73,900 mark, men af redan anförd orsak har Drätselkammaren nödgats minska det till 34,025 mark, genom att helt och hållet bortlemna planeringen af Castréngsgatan mellan 2:dra och 3:dje linien samt af 3:dje linien mellan tomtnummeris 20 och 32 äfvensom att för planeringen af 4:de linien mellan chaussén och Porthansgatan för nästkommande år upptaga endast halfva kostnaden. Naturligtvis hafva anslagen för de i sammanhang med gatuplaneringarna nödiga kanal- och vattenledningsarbetena afpassats efter anförda reduktioner i regleringsarbetena. Vid samma reduktioner har dessutom iakttagits, att genom de arbeten, som nu föreslås till utförande å Berghäll, beredes möjlighet till utarrendering af största möjliga antal nya tomter samt att de mest skriande missförhållandena beträffande gatorna derstädes till först afhjelpas. Enligt Kammarens förmenande kan den redan länge försummade eller tillbakasatta förstaden Berghäll så mycket mindre fortfarande lemnas i fullkomligt lägervall, som en icke obetydlig efterfrågan på tomtplatser derstädes under senaste tid förekommit. Slutligen torde här böra nämnas att den till 7,300 mark beräknade kanalansättningen från 1:sta linien å Bärghäll genom Djurgårdsvillan N:o 4 till Tölövik är ett för torrläggning af en del af Berghäll ytterst viktigt arbete.

Under benämningen: remont och underhåll af stadens hamnar ingå några mera betydande poster, hvilka här torde böra beröras, nämligen för muddring i Sörnäs hamn upptagna 15,000 mark och för ombyggnad af Packhuskajen i Norra hamnen 10,000 mark. Emedan hamnen i Sörnäs ständigt tillgrundar, så att den för närvarande har ett djup af endast 5,3 meter, mot erforderliga 6 meter, för att en del denna hamn anlöpande fartyg må kunna angöra kajerna derstädes, är det föreslagna muddringsarbetet oundvikligt. Med det uppfordrade muddret skulle fyllningsarbetena å Skatudden fortsättas och vore afsigten att den vid regleringsarbetena å Berghäll öfverblefna stenen skulle släpas till Skatudden, för att dermed bildas för muddermassan erforderliga skyddsbankar. Muddringsarbetet i Sörnäs och gatuplaneringarna å Bärghäll sammanhänga således delvis med hvarandra. Efter den utredning Byggnadskontoret numera vunnit beträffande det för Packhuskajen använda grundningssättet, tror sig kontoret kunna nedbringa de för denna kajs remontering tidigare till 40,000 mark beräknade kostnader med 10,000 mark. Och då för detta arbete uti innevarande års budget ingår ett anslag af 10,000 mark, skulle för arbetets slutförande ytterligare erfordras endast 20,000 mark, hvarför ock Byggnadskontoret nu, med afvikande från dess förslag i fjor att arbetet skulle fördelas på en följd af 4 år, önskade för nästkommande år i st. f. 10,000 mark erhålla hela det ännu erforderliga beloppet af 20,000 mark. Emellertid har Drätselkammaren med afseende å knappheten af medel för allmänna arbeten under nästkommande år ansett sig icke kunna villfara denna Byggnadskontorets önskan, utan uti sitt förslag till utgiftsstat för Packhuskajen upptagit endast hälften eller 10,000 mark.

Då Byggnadskontoret till Drätselkammaren insändt det af stadsträdgårdsmästaren för år 1896 uppgjorda budgetsförslaget för stadens planteringar, anmäler kontoret, att det icke har något annat att erinra vid nämnda förslag, än att i detsamma borde upptagas en post å 3,400 mark för ombyggnad af det Kajsaniemi park mot Trädgårdsgatan begränsande staketet, hvilket af Magistraten blifvit utdömdt. Vid efterfrågan huru Byggnadskontoret tänkt sig detta staket, har lemnats den uppgift, att det skulle utföras efter samma ritning som staketet omkring Hesperia park och således för större varaktighets skull erhålla stolpar af förbrukade jernräl.

Också i stadsträdgårdsmästarens utgiftsförslag har Drätselkammaren emellertid sett sig tvungen att göra några inskränknings. Detta gäller dock icke underhållet af redan förefintliga planeringar och trädskolor, hvarför inclusive iordningställandet af planteringarna vid Maria sjukhuset upptagits 41,000 mark. Men har af de för fortsättningen af planeringen och planeringen af Observatorii-bergen äfvensom för makadamisering af körvägen från Unionsgatan till bergets krön åstundade in summa 22,736 mark föreslagits till intagande i nästa års budget endast 10,000 mark. Likaså har anslaget för Brunnsparken förminskats från 10,000 mark till 5,000. Härvid är likväl att beakta att Drätselkammaren förutsatt, att äfven för nästkommande år skall af Utskänknings- och Utminuterings-Aktiebola-

gens vinstmedel för innevarande år af Stadsfullmäktige anslås till Observatorii-bergens förskönande minst 10,000 mark.

För renhållningsväsendet åstundas af Byggnadskontoret för nästkommande år 1,700 mark mindre än årets stat upptager eller 57,300 mark mot 59,000. Den minskade utgiften skulle förorsakas af afskaffandet under året af de s. k. afstjälpningspråmarne. Sant är väl att anslaget å 6,500 mark för bevakning af stadens centrala gator m. m. för detta år blifvit betydligt öfverskridet, men som sistlidne sommar varit exceptionellt torr, befarar Byggnadskontoret ej, att icke samma anslag för ett kommande år med vanlig nederbörd skall blifva för behovet tillräckligt.

XV. Pensioner.

Med undantag af att pensionen till Rådmandöttrarna C. F. och H. S. Bergholm, hvilka hvardera afidit under året, kommer att från budgeten utgå samt att Drätselkammaren för vaktmästaren F. M. Lindqvist vid Realskolan, som med detta läseår upphör, upptagit från och med den 1 instundande September ett lifstidsunderstöd, efter 400 mark per år, af 100 mark, förblifva samtliga poster under denna hufvudtitel oförändrade. Hos Drätselkammaren har nämligen realskolans rektor, Herr M. Brenner anhållit, det Drätselkammaren ville hos Stadsfullmäktige föreslå och utverka åt nämnde Lindqvist, som är född den 6 Augusti 1829 och allt sedan Realskolans stiftande i Augusti 1873 på ett exemplariskt och öfver allt beröm stående sätt skött sina åligganden, då skolan nu kommer att upphöra med sin verksamhet och Lindqvist i följd af hög ålder samt aftagande syn- och kroppskrafter har svårt att förskaffa sig annan inkomst, blefve tilldelad ett årligt lifstidsunderstöd af förslagsvis 500 mark. Och får Drätselkammaren, som funnit skäl för den gjorda anhållan, härmed förorda bifall till ansökningen med den af Kammaren föreslagna modifikation i pensionsbeloppet.

XVI. Diverse.

I förteckningen öfver s. k. diverse utgifter torde endast vara att erinra, att taxeringsnämndens expenser nu upptagits under en enda post i stället för härintills i tvenne; att anslaget för eldnings- och lysningsämnen på grund af dess otillräcklighet under senare år höjts från 12,000 till 14,000 mark; att också brandstodsafgifterna efter tillkomsten af flere nya, staden tillhöriga hus stigit, hvarför anslaget härför ökats med 1,000 mark; att i öfverensstämmelse med Stadsfullmäktiges beslut af den 3 sistlidne September såsom anslag för byggnadssyneman tillkommit en ny post å 1,200; att arvodet för stadens elektrotekniker, hvilket arvode härefter på grund af Stadsfullmäktiges beslut af den 30 sistlidne April skall utgå från stadskassan, nedsatts till 800 mark; att omkostnaden för hundskatten sedan dess uppbörd öfverlemnats åt Drätselkontoret, bortfallit; samt slutligen att afgifterna för stadens telefoner i anledning af att allt flere sådana tillkommit, höjts med 500 mark.

Inkomster.

Lika litet som för innevarande år var fallet, är för det nästkommande att vid årsskiftet påräkna någon disponibel behållning i stadskassan.

I. Räntor.

Å räntor för chausséobligationer, tomtlösen och diverse fordringar är att emotse en större inkomst under nästkommande än detta år af resp. 500, 2,000 och 400 mark.

II. Tomtlösen.

Emedan numera till följd af lägre räntesatser å lån, än dem staden fordrar å löseskillingen för försålda tomter, i händelse den icke erlägges kontant, för nyköpta tomter genast vid köpets afslutande inbetalas hela köpesumman, dels då å äldre tomtköp ännu oamorterad skuld begynt rikligen inflyta, torde den för tomtlösen upptagna inkomsten af 250,000 mark hellre kunna anses för låg än för hög.

III. Stadens fasta egendom.

Räntorna från donerade hemman kunna ej uppskattas till mera än 1,800 mark. I samma mån tomter inom staden försäljas, minskas naturligtvis arrendena från stadens marker och hafva dessa arrenden därför nedsatts från 17,100 till 16,000 mark. Numera ifrån Brunnsparksområdet utgående arrenden kunna ej beräknas högre än till 6,000 mark. På grund af i år inför Drätselkammaren anställd auktion af stånden i saluhallen har hyran för dessa stånd stigit till något öfver 40,000 mark, som här i rundt tal upptagits. De något lägre arrendena från stadens hemman för nästkommande än för innevarande år bero på den lägre markegångstaxan för 1896.

V. Inkomstgifvande rättigheter.

Inkomst i tolag, trafik- och mätningssafgifter samt transitomagasinshyra är upptagen enligt Trafikkontorets förslag. Hamn-, bro-, ballast- och vägningsafgifter äfvensom afgifter af utländingar för försäljning af matvaror vid mast ingå med de af Hamnkontoret föreslagna belopp i dess inkomst- och utgiftsförslag för år 1896 samt den muntliga rättelse dertill beträffande hamnafgiften, som hamnkaptenen senare gjort. Ingen hvarken höjning eller sänkning af dessa inkomster har Drätselkammaren trott sig kunna göra. Någon inkomst i böter för försummad betalning af kronoutskylder kommer icke mera i fråga, sedan dessa böter

efter den nya strafflagens införande gå till kronan. Öfriga under denna hufvudtitel observerade intrader hafva intagits till de af Drätselkontoret för dem uppgifna belopp.

VI. Diverse.

Inkomsten för sjukvård i Maria sjukhuset och från desinfektionsinrättningen till resp. 5,000 och 300 mark har upptagits i enlighet med Helsovårdsnämndens förslag. Till följd af den under året höjda hundskatten har inkomsten häraf kunnat kalkyleras ända till 9,000 mark. Afgifter för spillnings afstjälning, som för detta år är i budgeten upptagen med 300 mark, har försvunnit med de s. k. afstjälningsspråmarnes försäljning.

VII. Statsbidrag.

Sedan Polismästaren i staden tillerkänts ett personelt lönetillskott af 2,000 mark per år att utgå ur statsmedel, har också statsbidraget till polisnrättningen stigit med samma summa.

VIII. Vattenledningen.

De för vattenledningen beräknade inkomsterna af inalles 278,350 mark grunda sig helt och hållet på uppgifter från Vattenledningskontoret.

IX. Lån.

Allt hvad rörande de skilda posterna under denna hufvudtitel är att beakta, har redan tidigare framhållits vid frågan om de arbeten, som skulle med lånemedel utföras.

X. Uttaxering.

Det belopp, som enligt Drätselkammarens budgetsförslag ytterligare skulle erfordras, för att hos kommunens skattskyldige medlemmar uttaxeras, komme att uppgå till 1,194,843 mark 9 penni eller i det aldra närmaste till samma belopp som för innevarande år.

Utom ofvanåberopade handlingar med tillhörande kartor och ritningar närslutes af Drätselkontoret uppgjorda trenne tablåer och en behållningskalkyl per 31 December 1895.

På Drätselkammarens vägnar:

G. v. Christerson.

Th. Tallqvist.

HELSINGFORS STADS
VATTENLEDNINGSKONTOR,

Bilaga I.

Helsingfors.

den 14 September 1895.

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

N:o 137.

Biläggande förslag till 1896 års utgiftsstat för vattenledningen får Vattenledningskontoret som motivering af en del poster, som icke återfinnas i detta års budget eller jemförda med denna förete nämnvärda förändringar, anföra följande:

Verkmästarens hyresmedel föreslås till utbetalning endast till 1 Juni 1896 af orsak, som längre fram nämnes.

Driftkostnaden för filterna, som under en följd af år utgjort 7,000 och under innevarande år, med hänsyn till vattenverkets utvidgning genom nya filter, 8,000 mark, föreslås af samma orsak för nästkommande år till 10,000 mark. Anslaget måste betraktas som mer än vanligt approximativt, då erfarenhet angående de verkliga driftkostnaderna för de nya filter ännu saknas.

Ehuru den numera tillräckliga filterarean skulle möjliggöra verkställandet af några behöfliga förändringar å de gamla filter, särskildt afhjälpan det af ett konstruktionsfel, som med all sannolikhet är hufvudorsaken till den tidtals höga bakterihalten i det filtrerade vattnet, har kontoret dock ansett sig böra afvakta det resultat, som de nya filter komma att lemna, innan förslag i saken uppgöras.

Kostnader för privata anslutningar. Hyran för verkstadslokalen upptages endast till 1 Juni 1896, af samma anledning som verkmästarens hyresmedel, nämligen emedan

Uppförandet af en vattenlednings verkstad jemte magasin ingår som ny post i 1896 års budgetförslag. Detta arbete, för hvilket, enligt Stadsfullmäktiges beslut af den 21 December 1889, medel skulle reserveras, föreslogs af Vattenledningskontoret till utförande redan under år 1892 för en kotsnad af 39,000 mark, utan att dock vinna alla vederbörande stadsmyndigheters bifall. Emedan den lokal, som sedermera upphyrdes i gården N:o 3 vid Bergmansgatan varit af så nöjaktig beskaffenhet, som man af en icke inkom för ändamålet afsedd kan begära, har kontoret sedermera icke ansett sig böra framkomma med vidare förslag i saken, helst vattenledningen under de sednaste åren kräft anslag för mera maktpåliggande företag. Då dessa emellertid nu äro under fullbordande och då egaren af bemälda gård påbörjat en större nybyggnad, som har till följd att hela verkstadsbyggnaden nästa år måste raseras, har kontoret ansett tidpunkten lämplig att ånyo taga frågan om en egen verkstadslokal till tals och uppgjort närlagda nya förslag till en sådan jemte magasinsbyggnad, ehuru äfven en annan utväg, nämligen upphyrandet af en ny lokal, återstår.

I afseende å en jämförelse mellan dessa alternativ anföras här nedan de årliga kostnaderna för den nuvarande lokalen, hvilka blefve ungefär desamma, om en sådan upphyrdes å annat ställe, men som skulle försvinna, om staden uppförde ett eget hus å den föreslagna platsen, stadens materialgård.

Hyra för verkstadslokal.	2,500
d:o för ett magasin	144
Verkmästarens hyresmedel.	400
Nattvakt	950
Natt-dejour under den kalla årstiden.	400
Materialtransporter ifrån hufvudförrådet till verkstaden.	306
Summa <i>Smc</i>	4,700

Då enligt bilagda kostnadsförslag för verkstadsbyggnad och magasin, hvilket kontoret för större tillförlitlighets skull låtit upprätta af arkitekt, utgör endast 36,000 mark, så stannar, hvilken bruklig procent för amortisation, räntor och underhåll man än må beräkna, en vinst af minst 2,000 mark årligen på den projekterade verkstadsbyggnadens sida, utan att fästa afseende vid de inredningskostnader, såsem vattenledning m. m. hvilka i den nuvarande lokalen uppgått till mer än 3,000 mark och vid afflyttningen till största delen måste uppföras på förlustkontot, hvilket skulle upprepas om en ny lokal upphyrdes.

Angående sjelfva projektet *) bör kontoret nämna, att det såtillvida skiljer sig ifrån det år 1892 uppgjorda, att filverkstaden och smedjan erhållit en något mindre utsträckning, så att nordöstra flygeln kunnat helt och hållet bortlemnas. Genom uppförande af rymliga magasin och materialrum, som upptaga det skrymmande materialet, blifver nämligen tillräckligt arbetsutrymme disponibelt, och skulle efter något decennium en utvidgning vara erforderlig, så är en sådan lätt verkställd genom en tillbyggnad. I öfrigt innehåller förslaget samma lägenheter som 1892 års projekt, neml.: 1 rum och kök för verkmästaren, samt 1 rum för en arbetare. Att verkmästaren bor invid verkstaden är ur flere synpunkter önskligt, särskildt därför att denne funktionär, som tillika är materialförvaltare för verkstadens förråd, icke som härintills behöfde lemna än åt den ena än åt den andra tillfälligtvis närvarande arbetaren nycklarna till förrådsrummen under middagstimmen och om qvällarna, under hvilka tider ofta nog arbeten förekomma, som icke kunna uppskjutas. Den å platsen bosatta arbetaren åter, hvilken skulle väljas bland de bäst kvalificerade, egde att vid verkmästarens tillfälliga frånvaro utlemna material från förrådet och vid nattetid inträffande olyckshändelser å privata och stadens ledningar, såsom öfversvämning genom läckor eller rörens sönderfrysning etc. lemna hjälp,

*) Façadritningen, som sjelfallet bör uppgöras af en arkitekt, har kontoret ansett onödigt bifoga, innan projektet blifvit godkändt, och förutsatt att byggnadsstilen blifver ungefär densamma, som för det angrensande torkhuset.

hvarigenom bekostandet af en särskild dejourerande arbetare, som i regeln är sysslolös, skulle undvikas.

Då å materialgården i alla händelser nattvakt erfordras, blefve en särskild sådan för verkstadens behof, hvilken varit af nöden i den närvarande lokalen i anseende till engång inträffad påhelsning af inbrottstjuftar, undvaras, hvarjemte materialtransporterna ifrån det invid den nya verkstaden belägna hufvudförrådet alldeles komme att bortfalla, tillsammans representerande en besparing af c:a 1,300 mark årligen.

Angående magasinsbyggnadens placering, som för Vattenledningkontoret är mer eller mindre likgiltig men kan vara af intresse för Byggnadskontoret i och för från dess sida påtänkta företag å materialgården, borde sistnämnda kontors yttrande inhemtas.

Tvåne olägenheter, som vidlåda projektet få icke lemnas oberörda, nämligen först och främst verkstadens läge, som utan tvifvel är något afsides från stadens centralare delar. Men en blick på kartan visar att vid jemförelse med den nuvarande lokalen skilnaden hufvudsakligen består däri, att den nuvarande verkstaden ligger i stadens sydöstra och den blifvande i dess nordvestra utkant, och att afståndet till stadens medelpunkt blifver nära nog detsamma i båda fall. En annan mindre önskvärd omständighet är den att affallsvattnet från verkstaden komme att, i likhet med det från stadens materialgård, villan Alkär och kolera-barackerna, utmynna i ett system af öppna diken, som har sitt hufvudaflopp till Lappviken genom nya kyrkogården. Enär några förslag eller andra åtgärder i detta afseende icke ankomma å Vattenledningkontoret, måste detta inskränka sig till ett omnämmande af förhållandet, hvilket dock genom verkstadens tillkomst snarare skulle förbättras än försämrats, enär denna inrättning i följd af de ständigt förekommande mätarejusteringarna regelbundet förbrukar stora kvantiteter rent vatten, som skulle bidra till dikenas sköljning.

Nya damluckor i vattenrännan för pumpverket i Gammelstaden. Emedan de snart 20 år gamla träramarna till damluckorna äro så illa åtgångna, att i följd af bristande täthet de årligen återkommande reparationerna i vattenrännan möta allt större svårigheter, föreslås deras ersättande med nya, på sådant sätt att ramarna göras af jern och härigenom erhålla större hållbarhet, hvaremot luckorna, som lätt kunna utbytas, försättningsvis konstrueras af trä. Arbetet borde utföras år 1896, emedan man då ännu kan draga nytta af de gamla luckorna för dess utförande. Blifva dessa så obrukbara, att de icke mera kunna tätas, så måste fastsättningen af de nya ramarna ske under vatten, hvilket blifver vanskligt att utföra och ganska kostsamt.

Skyddsåtgärder emot öfversvämning af vattenledningens byggnader i Gammelstaden. Enär vid sednaste islossning vattenståndet i Vanda i det närmaste uppnådde dampelarens krön och om det hade ytterligare stigit något tiotal centimeter, en öfversvämning af maskinhusplanen och oberäknelig skada å maskinhusens

grundmurar etc. deraf blivt en följd, samt då man med säkerhet kan antaga att vattenståndet efter skedd rensning af Vandaströmmen hädanefter i allmänhet kommer att blifva högre vid inlossningarna än förut, borde några åtgärder till förekommande af skada härigenom vidtagas. Den närmast liggande utvägen vore visserligen att bereda vattnet ett mera obehindradt afflöde genom den östra grenen af Vanda, ty oaktadt de i denna verkställda sprängningar, qvarstår i sitt gamla skick den öfver sagda gren ledande landvägsbron med sina långt i strömdraget utskjutande landfästen, hvilka förorsaka en uppdämning af vattnet. Men då de betydande kostnaderna antingen för en förstoring af brospannet eller beredandet af ett nödutlopp förbi bron icke utan vidare kunna åhvälfvas staden, torde nämnda åtgärder få bero på staten, hvartill dock stadsmyndigheterna borde vidtaga initiativ, så att t. ex. vid nästkommande islossning till en början en undersökning af förhållandet blefve genom Öfverstyrelsens för Väg- och Vattenkommunikationerna försorg verkställd. Dessförinnan kunde från stadens sida, oberoende af förut nämnda verksammare medel, som icke omedelbart kan komma till användning, några enkla skyddsåtgärder vidtagas för att i möjligaste måtto inskränka inträffande skada genom högt vattenstånd i ån, neml. höjning af vestra grenens östra strandmur och dampelare med en mur af en meters höjd, uppförande af en lägre stenbarriére utanför gamla pumphuset på förut befintlig strandmur, äfvensom tätning af brolocket öfver bassinen utanför vattenrännan, allt enligt medföljande eskisser, genom hvilka åtgärder de vattenkvantiteter, som vid ett vattenstånd, högre än dampelarens krön, kunna söka sig väg till pumphusplanen, skulle reduceras till en jmförelsevis oskadlig mängd. Äfven en höjning af gångbron öfver Vanda med en meter eller till samma höjd som den under utförande varande nya rörtrumman, vore af försigtighetsskäl påkallad, enär vattnet vid sednaste inlossning stod endast 0,5 meter lägre än bron. Kostnaderna utgöra enligt vidfogade förslag 1,500 mark.

Enär vattenledningens budget under de sednaste åren varit betungad af synnerligt kostsamma och delvis för framtiden beräknade arbeten utan motsvarande pekuniär afkastning, har kontoret för nästkommande år icke ansett sig böra föreslå några utsträckningar af rörnätet, ehuru vissa stadsdelar utom tullarna ännu sakna tillfälle till direkt anslutning. Vidkommande åter möjligen föreslagen planering af nya gator under år 1896 förbehåller kontoret sig att i afseende å deras förseende med vatten tillhandahålla kostnadsförslag på anfordran.

Beträffande inkomsterna från vattenledningen, hvilka under detta år visat en stigande tendens, får kontoret med stöd af årets uppbördslängder föreslå införandet af följande minimalbelopp i 1896 års budget.

Inkomster för vattenförsäljning	235,000	<i>Frsk</i>
Mätarehyra	18,000	"
Afgifter från hästhoarna	150	"
Förhöjning vid sentida betalning af afgifter . . .	300	"
Ersättning för verkställda anslutningar	25,000	"

I enlighet med föregående förslag utgöra utgifterna för vattenledningen under år 1896 137,146 mark 67 penni och inkomsterna 278,450 mark emot resp. 275,230 och 268,950 mark för detta år. Som ofvan.

C. Hausen.

Bilaga II.

Förslag till budget för Helsingfors stads Byggnadskontor och Allmänna arbeten under år 1896.

Byggnadskontoret. De under rubrik „Byggnadskontoret“ upptagna posterna hafva bibehållits oförändrade.

Summa för Byggnadskontoret Fmk 44,570: —.

Byggnader och lägenheter. Då under tio års perioden 1885—94 de under rubrik Byggnader och lägenheter upptagna anslagen öfverskridits årligen med nedan antecknade belopp:

År.	Anslag.	Kostnad.	Behållning.	Brist.
1885	15,000 —	16,629 55	— —	1,629 55
1886	13,000 —	15,085 41	— —	2,085 41
1887	13,000 —	12,728 98	271 02	— —
1888	13,000 —	21,743 96	— —	8,743 96
1889	15,000 —	23,100 05	— —	8,100 05
1890	15,000 —	22,079 47	— —	7,079 47
1891	17,000 —	30,027 47	— —	13,027 47
1892	17,000 —	19,889 94	— —	2,889 94
1893	15,000 —	20,018 78	— —	5,018 78
1894	15,000 —	16,170 70	— —	1,170 70

eller i medeltal årligen med c:a Fmk 5,000, en summa med hvilken oaktadt iakttagen sparsamhet berörde anslag äfven i år antagligen kommer att öfverskridas, har Kontoret för påvisandet af det sedvanliga anslaget otillräcklighet uppgjort kostnadsförslag till remonter under år 1896 i hvar och en af stadens lägenheter särskildt.

Rörande remontförslaget för Brunnsuset får Kontoret framhålla att, då enligt det mellan staden och innehafvaren af nämnde restaurationslokal upprättade kontraktet, arrendatorn eger efter arrendetidens utgång till staden återlemna de till lägenheten hörande byggnaderna i samma skick, i hvilket han öfvertagit desamma, men staden det oaktadt under åren 1892—95 utfört remonter å Brunnsuset för in summa Fmk 9,482: 82, det syntes Kontoret ovisst, i hvilken utsträckning staden bör anses skyldig underhålla ifrågavarande byggnader. För att stadens

myndigheter måtte uttala sig i antydt afseende, har Kontoret i budgeten för instundande år upptagit kostnaden för hela den i Brunnshuset nödiga remonten.

För reparationer i Brunnsparkens badhuset har upptagits Fmk 10,960:15. Vid verkställd undersökning sednaste år visade sig vaslaget i badhusets första våning äfvensom byggnadens 3 nedersta stockhvarf svårt angripna af röta, hvaraf följden blifvit en sättning af hela golvet. I ofvan nämnda summa är kostnaden för insättning af nya vaslag m. m. i första våningen — beräknad till Fmk 8,100: — inbegripen.

Kostnadsförslaget för remont och underhåll af byggnader och lägenheter sluter sig å Fmk 33,668: —.

Under rubriken „Nybyggnader“ har Kontoret främst upptagit en post å Fmk 43,500: — för uppförandet af nytt stall, redskapslider och afträde å Norra brandstationen. Behöfligheten af dessa nybyggnader har i längre utlåtanden, bifogade förslaget till budget för det löpande året, framhållits såväl af Brandkommissionen som af Brandmästaren. Kontoret får i allo understöda de af desse gjorda yrkandena på afhjelpandet af de påtagliga olägenheterna af den närvarande anordningen å ifrågavarande station af stallet i förhållande till redskapslidret. Då dessutom förr omnämnda uthus befinner sig i ett synnerligen förfallett skick, torde det föreslagna nybyggnadsföretaget neppeligen kunna uppskjutas. Det i samråd med Brandkommissionen och Brandmästaren uppgjorda förslaget till anordning af nybyggnaden, för hvilken kostnaden är beräknad att uppgå till Fmk 35,000: —, synes Kontoret vara tillkommet utan nödig hänsyn till möjligheten af framtida utvidgning, hvilken blefve erforderlig vid förläggandet till ifrågavarande station af en ångspruta jemte anspann. Sedan Kontoret härom meddelat sig med Brandmästaren, har ett äfven af denne omfattadt alternativ förslag blifvit uppgjort, i hvilket större utrymme beredes såväl för redskap som anspann. Kostnadsförslaget för detta senare alternativ uppgår till Fmk 43,500: — och har sistnämnde summa af Kontoret införts i budgetförslaget.

Under rubriken „Nybyggnader“ har äfven upptagits det länge ifrågasatta nya afträdet för världshuset i Brunnsparken, samt ett nytt afträde invid formans „birsens“ norr om Åbo kasern.

En ny stormvarnings signalmast af genombruten jernkonstruktion att uppställas å Observatoriiberget ingår under ofvannämde rubrik med Fmk 450: —.

För uppförandet å Maria sjukhustomten af ett nytt redskaps och åkdonslider, hvilket sjukhus styrelsen ansett behöfligt, har af Kontoret upptagits en post å Fmk 800: —.

Slutligen har under ofvannämde rubrik äfven upptagits en post å Fmk 1,900: —, utgörande den beräknade kostnaden af en för försäljning af landtmanna-produkter såsom fil m. m. afsedd kiosk, att uppföras å den utfyllda fiskare hamnen å den plats, som för närvarande upptages af ett provisionellt försäljningsstånd.

Slutsumman för „Nybyggnader“ utgör Fmk 51,110: —.

Gator och all-
männa platser.

Under vidstående rubrik har af Kontoret upptagits förutom Fmk 9,000: — för diverse reparationer, Fmk 20,000: — för stensättning med nubbssten i asfalt utaf den mellan Katrinegatans förlängning och Kejsarinnans monument belägna delen af Salutorget. Stenbeläggningen å östra delen af sistnämnde torg kräver i hvarje händelse en snar remont och tror sig Kontoret derföre böra föreslå att antydda omläggning dervid verkställes med ett bättre material än fältsten.

Under rubriken „Nyläggning“ föreslår Kontoret endast stensättning af stadens andel af Sandviks Norra kajen midt emot tomterna N:ris 11 och 13. Kostnaden för detta arbete är införd med Fmk 2,560: —.

Under „regleringsarbeten“ har Kontoret upptagit följande i och genom tilltänkta magasinsbyggnads företag å Skatudden nödvändiggjorda arbeten; planering af Kanalgatan från Ankargatan söderut, äfvensom planering af Östra Hamngatan.

Sednaste år beviljades ett anslag för planering af Skepparebrinkens Östra hälft och då under året det vester om nämnde brink belägna kvarteret 107:a blifvit försåldt och äfven bebyggt med ett större stenhus, har Kontoret ansett sig böra i budgeten upptaga en post å Fmk 1,500: —, utgörande den beräknade kostnaden för planering af vestra delen af meranämnda brink.

Under förrberörda rubrik har Kontoret äfven upptagit Fmk 4,000: — för delvis planering af Aspnäsgatan mellan östra Chausséen och Dalgatan. Enligt Stadsfullmäktiges beslut (Stadsfullmäktiges handl. 1893 N:o 3) böra planeringsarbetena i 10:de stadsdelen utföras i den mon köpeskillingarne för de i nämnde stadsdel försålda tomterna inflyta i stadskassan. Då c:a Fmk 20,000: — influtit för försålda tomter i nämnde stadsdel och i innevarande års budget observerats en post å Fmk 16,000: — för delvis planering af Dalgatan och Aspnäsgatan mellan förstnämnda gata och stranden, har Kontoret i budgetförslaget för 1896 upptagit Fmk 4,000: — för planering af Aspnäsgatan mellan Östra Chausséen och Dalgatan.

Under „Regleringsarbeten“ har inalles upptagits Fmk 12,875: —.

Kanaler och
afloppsdiken.

Diverse underhåll upptages till samma belopp som förut, deremot nedsättes kostnaden för Kompletteringsarbeten till Fmk 2,000: —, ur hvilket anslag bland annat kostnaden för en genom fortsatt utfyllning af Gräsviken nödvändiggjord förlängning af kanalen under Kyrkogårdsgatan bör bestridas.

Under rubrik „Nyanläggningar“ har i budgetförslaget införts Fmk 7,300: — för en kanal från 1:sta linien å Berghäll genom Djurgårdsvillan N:o 4 till Tölö vik. Utförandet af nämde arbete föreslogs redan af Kontoret 1892, men fick frågan derom då förfalla.

Genom ett villan N:o 4 i Djurgården korsande öppet dike afrinner stinkande affallsvatten från särskilda å Berghäll belägna tomter, hvilka icke kunnat erhålla förbindelse med kloakerna. I och med utförandet af ofvannämde täkta kanal skulle berörda öfverklagade olägenhet aflägsnas.

Förutom ofvannämde kanalarbete har Kontoret endast föreslagit till utförande en täkt kanal under Castréngsgatan mellan 1:sta och 2:dra linierna. Sistnämnda

kanal skulle utgöra en förlängning af den förromnämnda, Djurgårdsvillan N:o 4 korsande kanalen.

Kostnadsförslaget för „Nyanläggningar“ sluter sig å Fmk 8,180: —.

För remont och renhållning af vägar har i budgeten för instundande år upptagits samma belopp som i årets budget Fmk 10,000: —.

Vägar.

Under rubriken „Regleringsarbeten“ har Kontoret infördt de beräknade kostnaderna för särskilda nödvändiga planeringsarbeten å Berghäll och får Kontoret motivera upptagandet i förslaget af antydda poster med den mer och mer framträdande nödvändigheten att försätta kommunikations lederna inom nämnde förstad i ett klanderfritt skick.

Särskildt får Kontoret framhålla önskvärldheten af utförandet under instundande år af planeringsarbetet å den mellan Porthansgatan och Östra Chausséen belägna delen af 4:de linien, om hvilket arbetes snara påbörjande ett större antal i förstaden boende personer anhållit i en till Fullmäktige sistlidne år inlemnad petition. Den från nämnde planeringssprängning vunna stenen har Kontoret tänkt sig delvis transporterad isvägen till Skatudden i och för bildandet af en behöflig mudder-upplagsplats sydost om Lökhällen.

För utförandet af vägregleringsarbeten upptages in summa Fmk 73,900: —.

För remont och renhållning af Chausséerna har upptagits Fmk 15,500: — eller samma belopp som i det löpande årets budget.

Chausséer.

Förutom de årligen återkommande posterna „nedfartsbroar till isarne“ och „diverse reparationer“ har Kontoret i budgetförslaget under vidstående rubrik upptagit för uppmuddring af Sörnäs hamn Fmk 15,000; för remont af 3 st. mudderpråmar Fmk 8,000; för ombyggnad af Packhuskajen Fmk 20,000, samt slutligen för slutförandet af remonten å ballastkajen i Sörnäs Fmk 3,470.

Hamnar.

Den förstnämnda posten betingas af nödvändigheten att fördjupa till 6 meter hamnen i Sörnäs, hvilken under loppet af några år uppgrundats till ett djup af blott c:a 5,3 meter, hvilket förhindrar en del af de Sörnäshamn anlöpande fartyg att angöra kajerna derstädes. Det upphemtade muddret föreslår Kontoret att använda för bildandet af tilländningar sydost om Lökhället å Skatudden.

Då 3 af de mudderpråmar, hvilka skulle komma till användning vid nyssnämnde muddringsarbete äro gamla och angripna af röta, och icke vidare utan en genomgående ombyggnad för sitt ändamål användbara, har för antydda remont upptagits Fmk 8,000.

För ombyggnad af Packhuskajen, ett remontarbete som af Kontoret beräknades komma att erfordra en summa af Fmk 40,000 och för hvilket arbetes påbörjande i löpande årets budget anslagits Fmk 10,000, har i årets budgetförslag upptagits Fmk 20,000, för hvilken summa Kontoret hoppas kunna slutföra ifrågasvarande arbete. Vid verkställd rifning af den gamla kajen har nämligen framgått att dess konstruktions sätt varit något afvikande från å Kontoret förvarade

ritningar till densamma. Sålunda förefinnes mellan jordfyllningen bakom den muren bärande pålkonstruktionen och den sistnämde ett större afstånd än af Kontoret förutsetts, iföljd hvaraf den beräknade jordschaktningen under vattenytan väsentligen minskats.

För fullbordandet af remonten å ballastkajen i Sörnäs har upptagits Fmk 3,470.

Slutsumman för remont och underhåll af hamnarne utgör Fmk 55,470.

Under rubrik „Nyanläggning“ i hamnarne har observerats endast en post å Fmk 2,400 för en öfverbyggd klappbrygga i yttre Tölövik invid Broholmen.

Renhållnings-
väsendet. Slutsumman för renhållningsväsendet utgör Fmk 57,300 eller Fmk 1,700 lägre än innevarande år. Denna inbesparing har uppkommit genom afskaffandet af de s. k. afstjelningspråmarne.

Arbetsredskap
och Diverse. Dessa poster ingå i budgetförslaget till samma belopp som i innevarande års budget.

Herman Norrmén.

Budgetförslag för Byggnadskontoret och stadens allmänna arbeten år 1896.

Byggnadskontoret.

1 Stadsingeniör	<i>Fmk</i> 8,000: —	
resemedel	600: —	8,600: —
1 Arbetschef	— —	6,000: —
Geodet	3,000: —	
resemedel	100: —	3,100: —
1 Bokhållare	3,000: —	
förhöjning för 10 års tjenst	600: —	3,600: —
1 Trädgårdsmästare	3,000: —	
förhöjning för 5 års tjenst	300: —	
hyresmedel	1,000: —	4,300: —
1 Byggmästare	— —	2,900: —
1 Förrådsförvaltare	— —	1,800: —
1 Äldre skogsvakt	900: —	
förhöjning för 5 års tjenst	150: —	1,050: —
1 Yngre skogsvakt	— —	720: —
Extra Ingeniörs- och ritarebiträden, förslagsvis	— —	4,000: —
Skogsvaktbiträden och skogskultur, förslagsvis	— —	2,000: —
Material- och handtlangaredagsverken vid mätningar, förslagsvis	— —	5,000: —
Expenser	— —	1,500: —
		<u>44,570: —</u>

Allmänna arbeten.**1:o. Byggnader och lägenheter.***a) Remont och Underhåll.*

Rådhuset, diverse reparationer	<i>Imf</i>	575: —	
Tull- och packhuset, d:o d:o	”	1,175: —	
Auktionskammaren, d:o d:o	”	990: —	
Södra brandstation, d:o d:o	”	655: —	
Brandstationer, d:o d:o	”	100: —	
Branddepoten å Kampen, d:o d:o	”	352: —	
Brunnshuset	”	6,741: —	
Kaisaniemi vårdshus	”	350: —	
Polishäkterna	”	500: —	
Badhuset i Brunnsparken	”	10,960: 15	
Simhusen vid d:o	”	800: —	
D:o ” Brobergskajen	”	150: —	
D:o ” Munkholmen	”	200: —	
D:o ” Aspås	”	100: —	
Mångleribodarna	”	150: —	
Afträdet i teateresplanaden	”	150: —	
D:o å Rådhusomtén	”	100: —	
Skogvaktarebostaden	”	470: —	
Parkvaktarebostäderna	”	450: —	
Politiekarlens bostad	”	550: —	
Varuskjulen å södra kajarmen	”	120: —	
Hamnkontoret i Sörnäs	”	50: —	
Gamla packhuset	”	190: —	
Maria sjukhuset	”	1,209: 60	
Folkbiblioteket	”	730: —	
Saluhallen	”	1,500: —	
Byggnaderna å Mejlsan	”	150: —	
Afträdet i Kaisaniemi	”	50: —	
D:o vid Norra Magasinsgatan	”	300: —	
Kvarnen i Gammelstaden	”	100: —	
Kejsarpaviljongen i Djurgården	”	150: —	
Väntpaviljongen å Slottskajen	”	100: —	
Snöskottning från hustaken	”	1,000: —	
Snösläpning från gårdarne	”	2,500: 25	33,668: —

b). Nybyggnader.

Byggnadsförändring äfvensom nybyggnad å norra brandverkshuset	<i>Imf</i>	43,500: —	
Nytt afträde och pissoir (för Vårdshuset) i Brunnsparken	”	3,860: —	
Ny stormvarnings signal till Observatoriiberget	”	450: —	
Nytt afträde invid formans „birsén“ norrom Åbo kasern	”	600: —	
Försäljningskiosk att uppföras å den utfyllda fiskarhamnen	”	1,900: —	
Nytt redskaps- och vagnsskjul å Maria sjukhusets tomt	”	800: —	51,110: —

2:o. Gator och allmänna platser.*a). Remont och underhåll.*

Diverse reparationer	<i>Fmf.</i>	9,000: —	
Stensättning med nubben i asfalt utaf delar af Salutorget	„	20,000: —	

b). Nyläggning.

Stensättning af stadens andel af Sandviks Norra kajen midtemot tomterna N:ris 11 och 13	<i>Fmf.</i>	2,560: —	31,560: —
---	-------------	----------	-----------

c). Regleringsarbeten.

Planering af Kanalgatan från Ankargatan söderut	<i>Fmf.</i>	5,000: —	
Planering af Hamngatan	„	2,375: —	
D:o af Skepparebrinken till sin halfva bredd	„	1,500: —	
D:o af Aspnäsgatan mellan östra Chausséen och Dalgatan	„	4,000: —	12,875: —

3:o. Kanaler och afloppsdiken.*a). Remont och underhåll.*

Diverse underhåll	<i>Fmf.</i>	9,000: —	
Kompletteringsarbeten	„	2,000: —	11,000: —

b). Nyanläggningar.

Kanal från 1:sta linien å Berghäll genom Djurgårdsvillan N:o 4 till Tölövik	<i>Fmf.</i>	7,300: —	
Kanal längs Castréngsgatan mellan 1:sta och 2:dra linierna	„	880: —	8,180: —

4:o. Vägar.*a). Remont och underhåll.*

Diverse reparationer och renhållning	<i>Fmf.</i>	—	—	10,000: —
--	-------------	---	---	-----------

b). Regleringsarbeten.

Planering till 6 meters bredd af Castréngsgatan mellan 1:sta och 2:dra linierna	<i>Fmf.</i>	5,400: —	
Planering af 4:de linien mellan Chausséen och Porthansgatan	„	30,350: —	
D:o af 3:dje linien mellan Porthansgatan och Ö. chausséen	„	3,000: —	
Fullbordandet af planeringen utaf 2:dra linien mellan Castréns- och Wallingsatorna	„	2,750: —	
Planering af Castréngsgatan mellan 2:dra och 3:dje linien	„	11,100: —	
Planering af Lönnrotsgatan mellan 3:dje och 4:de linierna	„	7,700: —	
Delvis planering af 3:dje linien mellan N:ris 20 och 32	„	13,600: —	73,900: —

5:o. Chausséer.*Remont och underhåll.*

Chausséerna i Brunnsparken	<i>Fmy.</i>	500: —	
Diverse underhåll och renhållning	”	15,000: —	15,500: —

6:o. Hamnar.*a). Remont och underhåll.*

Remont af 3 st. mudderpråmar	<i>Fmy.</i>	8,000: —	
Nedfartsbroar till isarne jemte stängsel vid kajerna	”	2,000: —	
Diverse reparationer	”	7,000: —	
Muddring i Sörnäs hamn	”	15,000: —	
Ombyggnad af Packhuskajen i Norra hamnen	”	20,000: —	
Remont af ballastkajen i Sörnäs	”	3,470: —	55,470: —

b). Nyanläggning.

Öfverbyggd klappbrygga invid Broholmen	<i>Fmy.</i>	2,400: —	2,400: —
--	-------------	----------	----------

7:o. Planteringar.**8:o. Renhållningsväsendet.***Remont och underhåll.*

Underhåll af afstjelpningsplatser och bryggor	<i>Fmy.</i>	2,800: —	
Vakters afföning	”	4,500: —	
Latriner och pissoirer, renhållning	”	10,000: —	
Renhållning af stadens allmänna platser och gatuandelar	”	32,000: —	
Rengöring af hamnar och kajer	”	1,500: —	
Bevattning af stadens centrala gator, Parkgatan och chausséerna i Brunnsparken jemte östra och vestra chausséerna	”	6,500: —	57,300: —

9:o. Arbetsredskap	<i>Fmy.</i>	5,000: —	5,000: —
-------------------------------------	-------------	----------	----------

10:o. Diverse	<i>Fmy.</i>	6,000: —	6,000: —
--------------------------------	-------------	----------	----------

Summa *Fmy.* — — 418,533: —

Herman Norrmén.

BRANDKOMMISSIONEN

i

Helsingfors.

Helsingfors, d. 28 Mars 1895.

N:o 21.

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

Sedan Brandkommissionen hos Stadsfullmäktige hemställt om delvis till- och ombyggnad af Norra brandstationen, men Fullmäktige vid den 28 sistlidne december skedd behandling af ärendet tagit i öfvervägande möjligheten att genom förändrade anordningar beträffande manskapets tjänstgöring få en del af manskapet placeradt å hufvudstationen och sålunda undvika det föreslagna kostsamma byggnadsföretaget, har Drätselkammaren, på anmodan af Fullmäktige, utbedt sig Brandkommissionens utlåtande i ärendet.

I anledning häraf får Brandkommissionen, som inhemtat Brandmästaren G. Wasenius yttrande i saken, med biläggande af sagda yttrande, äran meddela, att Kommissionen i allo omfattar de af Brandmästaren Wasenius i ärendet framhållna synpunkter samt att Kommissionen fördenskull och då isynnerhet de å Norra brandstationen befintliga uthus äro i så dåligt skick, att sådana icke skulle tillåtas kvarstå å någon privatperson tillhörig gård, anser sig Kommissionen böra vidblifva sin hos Fullmäktige gjorda ifrågavarande framställning.

De Kommissionen tillhandahållna handlingarna återställas härjemte.

På Brandkommissionens vägnar:

M. Wænerberg.

F. Pethman.

t. f.

*Bilaga IV.**Till Brandkommissionen i Helsingfors.*

Anmodad inkomma med skriftligt yttrande i anledning af en af Herrar Stadsfullmäktige föreslagen fördelning af brandmanskapets numerär uti Norra brandstationen får undertecknad ödmjukast anföra följande.

Om någonstädes så gäller det i en stad med trähus att vid brandväsendets anordnande tillämpa satsen „snar hjälp är dubbel hjälp“. En minut, två minuter betyda ofantligt mycket, då det brinner i ett trähus. Norra brandstationen har som uppgift sig förelagdt icke blott att lemna den första hjälpen vid eldsvådor i 1:sta stadsdelen samt att biträda den södra eller hufvudstationen vid dämpande af utbrutna vådeldar uti andra delar af staden, norra stationen är äfven den afdelning, som rycker ut och hjälper vakten å Bärghäll vid eldsvådor i Sörnäs, å Broholmarna och i förstaden Bärghäll, som hvad eldfarligt byggnadssätt beträffar icke torde lemna någonting öfrigt att önska. Fördelas nu manskapet på annat sätt eller sålunda att större delen af styrkan å norra stationen öfverföres till södra stationen, kommer icke blott skyddsvakten i 1:sta stadsdelen att försvagas utan hjälpsändningen till Bärghäll och Sörnäs att blifva försenad, ty hvad nyttar det att från norra stationen sända enbart redskap till dessa trakter, om man icke disponerar öfver manskap att sköta detsamma.

Att norra brandstationen spelar en stor roll vid eldsvådor i de nyss nämnda trakterna har man flere gånger varit i tillfälle att iakttaga och hänvisas i sådant afseende till brandstatistiken från föregående år. För närvarande äro å norra stationen förlagda 18 man, af hvilka sprutmästaren, sergeanten, en kusk samt tvenne telegrafdejourer äro stadigvarande å platsen, medan de öfriga 13 ombytas en gång i månaden. Af telegrafdejourerna är den ena alltid ledig och af det öfriga manskapet åtnjuta tvenne i tur ledighet. Den städse till hands varande styrkan minskas sålunda till 15, af hvilka dock ej alla kunna rycka ut till eldsvåda, ty telegrafdejouren, en man som gårds- och depotvakt samt den i kyrkotornet för alarmering af frivilliga brandkåren placerade brandmannen afgå ytterligare. Man kan därför med säkerhet icke påräkna en större styrka från norra stationen än 12 man, hvilka rycka ut med hydrantvagn (vattenledningskärra), handkraftsspruta och vattenvagn d. v. s. jämt den styrka som erfordras för att sköta en hydrant uppsats (3 man), en mindre handkraftsspruta (7 man) samt de 4 hästarna (2 man).

Minskas styrkan å norra stationen, så kommer erforderlig servis för handkraftssprutan att saknas och möjligheten för denna station att operera kommer, i

likhet med hvad fallet är med vakten å Bärghäll, att uteslutande bero af vattenledningen. Ett tillfälligt obestånd i vattenledningsnätet (frusna brandposter, rörledningen afstängd i något kvarter) kan då vålla att den första hjälpen vid eldsvådor i 1:sta stadsdelen, å Broholmarna, Bärghäll och i Sörnäs är att vänta från brandstationen vid Högbergsgatan. Härtill kommer ännu den omständigheten att brandposterna i förstäderna äro mera tunnsådda, hvadan handkraftsspruta i dessa trakter ofta är nödvändig samt att det utrymme, som finnes i södra stationen ingalunda är obegränsadt, utan nog kommer att tagas i anspråk, om ordinarie brandkårens numerär framdeles kommer att ökas.

Undertecknad kan därför icke annat än afstyrka och motsätta sig den föreslagna fördelningen af brandmanskapet uti norra brandstationen. Helsingfors den 27 Mars 1895.

Gösta Wasenius.

Bilaga V.

Budgetförslag för Helsingfors stads planteringar år 1896.

De ringa anslag, som under de senaste åren beviljats till förskönandet af stadens förnämsta promenadplatser, Observatoriibärgen, Brunsparken och Kajsaniemi borde icke vidare komma i fråga, emedan det då toge alt för lång tid i anspråk, innan dessa för stadens anseende och innevånarnas trefnad så betydande platser blifva ordnade, synnerligast som de redan under sex års tid varit under fortfarande anläggning, hvarför jag härmed vördsamt får anhålla att i och för i främsta rummet förenämnda platser, men äfven öfriga under stadens vård stående planteringar måtte beviljas här nedan föreslagna anslag, på det att de under nyanläggningar varande områdena med större snabbhet än hittills kunde närmas sin fulländning äfvensom att de redan ordnade planteringarna måtte på ett tidens kraf tillfredsställande sätt underhållas. Den plats åt hvilken största uppmärksamheten bör egnas är *Observatoriibärgen* med dess i alla afseenden synnerligen framstående läge. Bland de arbeten som här under året böra värkställas är i första rummet planering af de delar som gränsa intill de tvänne å förslaget till bärgens ordnande upptagna sandplanerna, så att dessa områden med det snaraste kunde få samma utseende som de nedanför höjderna belägna planteringarna. Vidare bör en gång anläggas mellan västra gångbanan och stora sandplanen, så att publiken

bekvämt kan promenera där emellan samt slutligen, om möjligt, äfven en del af området väster om Unionsgatan planeras, och uppgå kostnaderna för nämnda planeringsarbeten till *Fmf.* 20,000

Makadamisering af körvägen från Unionsgatan till bärgets krön är äfven ett arbete, som under året bör utföras, af det skäl att planeringsarbetena å ömse sidor nu äro i det närmaste fullbordade. Kostnaderna härför stiga till *Fmf.* 2,736

Vattenledningens utsträckning till bärgets högst belägna punkt måste jämväl utföras, innan gräsplanerna å norra sluttningarna färdigplaneras för att undvika uppgrävandet af desamma efteråt. Kostnaderna härför blefve *Fmf.* 2,100

Å den detta förslag bifogade planritningen öfver Observatoriibärgen äro de delar, som föreslagits till planering, markerade med röd färg.

Inom *Brunnsparken* vore en lekplan af stort behof för traktens ungdom. Å den plats, som enligt Drätselkammarens begifvande afsetts för detta ändamål ha fyllningsarbetena påbörjats redan för fyra år tillbaka men af brist på medel under senare åren alldeles afstannat, hvarför detta arbete åter igen borde upptagas, så att de talrika barn och „ungdomar“, som besöka parken, kunde hänvisas till en enkom för deras lekar lämplig plats, så att de icke, såsom nu är fallet, komma att genomströfva parken och utöfva ohägn t. ex. genom att sönderbryta växter och nedtrampa hvad som redan är iordningställdt. I öfrigt erfordras, att de planeringsarbeten, som påbörjades under föregående år i parkens nordvästra del, fortsättas samt att den till ofvannämnda lekplan ledande hufvudgången planeras, så att de promenerande bekvämt kunna vandra mellan parkens norra och södra del. För ifrågavarande arbeten erfordras ett anslag af *Fmf.* 10,000

Å här bifogade planritning äro de delar som föreslagits till planering med blå färg markerade.

Kajsaniemi, som bland stadens parker svårast härjades af orkanen i Augusti 1890, borde äntligen komma i åtnjutande af större anslag i och för dess ordnande. Sådant kan numera ske med vida mindre kostnad än hvad tidigare hade blifvit fallet, emedan uti stadens trädskolor för närvarande och äfven framdeles finnas tusentals träd af olika sorter, färdiga till utplantering. Lämpligt vore därför att en viss areal af parken för kvarje år påfyldes och planerades, så att plantering därstädes kunde värkställas följande år. Om för detta ändamål beviljades t. ex. ett anslag af 5,000 mark om året i tio års tid, kunde man påräkna att *Kajsaniemi* området inom denna period vore i sin helhet ordnad till en tidsenlig och angenäm folkpark. Och anser jag, att i sådan händelse området mellan den s. k. svandammen och stora lekplanen först borde iordningställas i

Transport 34,836

	Transport	34,836
öfverensstämmelse med ett af mig förut till Drätselkammaren ingifvet förslag till parkens ordnande, hvilket arbete kräfver en summa af . . . <i>Fmy.</i>		5,000
Planritningen som här medföljer utvisar den ifrågavarande delen, som är med gul färg belagd.		
Mullfyllningen omkring träden i <i>Henriksallén</i> bör äfven under nästa år fortsättas, för att fortfarande söka rädda de träd, som ännu äro friska, från undergång. Kostnaden härför <i>Fmy.</i>		1,000
För inköp af träd och buskar erfordras ett mindre anslag årligen i och för de sorter, som i trädskolorna ännu ej hunnit behörig storlek till utplantering. Härför erfordras <i>Fmy.</i>		400
Oaktadt ett ganska stort antal <i>soffor</i> under de sista fem åren inköpts för att tillgodose behovet af sittplatser i stadens planteringar, så synes detta antal ej ännu vara tillräckligt, utan ytterligare inköp vara af nöden för att få detta för promenadplatserna så nödvändiga och äfven af allmänheten i tidningarna framställda behof till en viss del fylldt, och erfordras härför ett anslag af <i>Fmy.</i>		1,000
För <i>underhåll</i> af stadens samtliga parker och planteringar torde någon nämnvärd förhöjning af förut beviljade anslag icke behöfva ifrågakomma, emedan de ordnade planteringarna befinna sig efter omständigheterna i så godt skick att någon förbättring af desamma icke under de närmaste åren är nödvändig. Hvad däremot beträffar planteringarna vid Maria sjukhuset, så blefvo dessa, till följd af att anslaget för planeringen var något knapt tilltaget föregående år, icke fullkomligt färdiga, utan återstår ännu att anskaffa mylla för såväl planering som plantering af träd och buskar därstädes. För att få nämnda sjukhusplantering iordningställd samt för underhållet af stadens öfriga planteringar, erfordras därför ett anslag af <i>Fmy.</i>		41,000
Slutligen behöfves för underhåll af hägnaderna jämte anskaffandet af järnkäppar och stängseltråd till skydd för gräsplanerna ett anslag af <i>Fmy.</i>		1,000
	Summa <i>Fmy.</i>	84,236

Helsingfors den 14 September 1895.

G. Olsson.

Bilaga VI.

Tablå öfver tomtlösen.

Under år 1887 såldes tomter för	<i>Små</i>	51,529: 40	
" " 1888 " " " 	"	852,191: 54	
" " 1889 " " " 	"	526,974: 48	
" " 1890 " " " 	"	484,740: 99	
" " 1891 " " " 	"	139,070: 14	
" " 1892 " " " 	"	424,505: 12	
" " 1893 " icke några tomter	"	— —	
" " 1894 " tomter för	"	90,388: 03	
" " 1895 " pr $\frac{1}{9}$ " " 	"	297,892: 21	2,867,291: 91
<hr/>			
Under år 1887 inbetaltes häraf	<i>Små</i>	11,357: 11	
" " 1888 " " 	"	491,186: 87	
" " 1889 " " 	"	281,931: 98	
" " 1890 " " 	"	290,510: 27	
" " 1891 " " 	"	166,613: 67	
" " 1892 " " 	"	309,536: 72	
" " 1893 " " 	"	224,357: 18	
" " 1894 " " 	"	178,426: 86	
" " 1895 " pr $\frac{1}{10}$ " 	"	230,012: 60	2,183,933: 26
	Återstår <i>Små</i>	— —	683,358: 65
<hr/>			
Till förestående inbetalta belopp	<i>Små</i>	— —	2,183,933: 26
kommer förfallna, ännu ej guldna annuiteter	"	— —	64,090: 87
samt 1896 förfallande annuitet	"	— —	42,517: 24
	Summa <i>Små</i>	— —	2,290,541: 37

Bilaga VII.

Tablå öfver verkställda regleringsarbeten

Löseskilling för Statsrådet W. Lagus gård . . .	<i>Fmk</i>	— —	132,000: —
År 1888 utförda planeringsarbeten	"	52,372: 55	
" " " afloppskanaler	"	120,339: 95	172,712: 50
" 1889 " planeringsarbeten	"	127,287: 19	
" " " afloppskanaler	"	83,274: 02	210,561: 21
" 1890 " planeringsarbeten	"	302,925: 47	
" " " afloppskanaler	"	58,333: 89	
" " " kajbyggnader	"	216,458: 99	577,718: 35
" 1891 " planeringsarbeten	"	229,114: 10	
" " " afloppskanaler	"	93,378: 03	
" " " kajbyggnader	"	98,336: 22	
" " inköp af mudderverk	"	66,746: 69	487,575: 04
" 1892 utförda planeringsarbeten	"	42,506: 97	
" " " afloppskanaler	"	30,947: 74	73,454: 71
" 1893 " planeringsarbeten	"	— —	34,800: 52
" 1894 " planeringsarbeten	"	10,174: 38	
" " " afloppskanaler	"	2,557: 03	12,731: 41
" 1895 " planeringsarbeten	"	— —	3,780: —
" 1896 föreslagna planeringsarbeten	"	46,900: —	
" " " afloppskanaler	"	10,730: —	57,630: —
Summa <i>Fmk</i>	— —		1,762,963: 74

Bitaga VIII.

1892 års 4 $\frac{1}{2}$ % Obligationslån.

Af 1892 års obligationslån hafva nedanstående anslag beviljats:

A. Slutförda arbeten.

	För vattenled- nings arbeten	För andra ändamål
För inlösen af Brunnsparken <i>Fmy.</i>	— —	287,000: —
„ underhåll & remont af stadens hus i Brunnsparken „	— —	13,000: —
„ uppförande af saluhallar „	— —	210,000: —
„ vattenledningens utsträckning år 1887 „	19,225: 78	
„ vattenledning till Ö. Brunnsparken „	46,809: 66	
„ „ till Munkholmen „	21,663: 36	
„ „ till Lappviks sjukhus „	11,510: 57	
„ „ till Sörnäs „	10,315: 98	
„ „ till länefängelset „	15,880: 23	
„ „ till villan Ås „	6,034: 72	
„ kanal under Ö. Brunnsparken „	— —	9,469: 76
„ inredning af gamla proviant magasinet till tull- och packhus „	— —	47,000: —
„ tillbyggnader å Fattiggården samt uppförande af en arbetsinrättning „	— —	135,493: 10
„ vattenledningens utsträckning år 1888 „	104,356: 05	
„ „ „ „ 1889 „	181,165: 59	
„ „ „ „ 1890 „	425,127: 55	
„ „ „ „ 1891 „	74,638: 80	
„ uppställande af en ångpump vid vattenuppford- ringsverket i Gammelstaden „	178,107: 50	
„ uppförande af ett hus för brandverket „	— —	294,000: —
„ tillbyggnad till Magasinskajen „	— —	288,355: 52
„ fördjupning af hamnen invid Magasinskajen „	— —	14,326: 19
„ omkostnader för lånet „	— —	319,481: 92
„ tillbyggnad till kommunala sjukhuset och dår- vårdsbyggnad å Fattiggården „	— —	7,066: 90
Transport <i>Fmy.</i>	1,094,835: 79	1,625,193: 39

Transport *Smk* 1,094,835: 79 1,625,193: 39

B. Pågående arbeten.

För nya filtra vid vattenledningen	<i>Smk</i> 246,000: —	
„ kajarbeten i hamnarne 1894	— —	761,960: —
„ ” ” 1895	— —	417,590: 03
„ vattenledn. utsträckning ”	29,400: —	
	<u>Summa <i>Smk</i> 1,370,235: 79</u>	<u>2,804,743: 42</u>

År 1896 anvisas på lånet

För vattenledningens utsträckning	„ 12,000: —	
„ uppförande af verkstad för vattenledningen	„ 36,000: —	
	<u>Summa <i>Smk</i> 1,418,235: 79</u>	<u>1,418,235: 79</u>

Återstår oanvänt:

För vattenledningsarbeten	„ 81,764: 21	
„ kajbyggnader	„ 195,256: 58	277,020: 79
	<u>Summa <i>Smk</i> — —</u>	<u>4,500,000: —</u>

Bilaga IX.

Behållningskalkyl per 1 Oktober 1895.

Kassa	<i>Smk</i> 7,900: —	
Obligationer	54,300: —	62,200: —
Byggnadsmaterialier	41,500: —	
Vattenledningsmaterialier	161,100: —	202,600: —
Stadsfullmäktiges förskotter	1,500: —	
Fattigvårdens ”	3,300: —	
Drätselkammarens ”	500: —	
Folkskolornas ”	1,000: —	
Undersökningsstationens för lifsmedel förskotter	„ 300: —	
Inkvarteringsnämndens ”	„ 300: —	
Hamnkontorets ”	„ 300: —	
Underhåll af arbetsredskap	„ 13,000: —	
„ af vattenledningens arbetsredskap	„ 2,300: —	22,500: —
	<u>Transport <i>Smk</i> — —</u>	<u>287,300: —</u>

Transport *Fmf.* — — 287,300: —

Inkomster Oktober—December 1895.

Räntor	<i>Fmf.</i>	45,200: —	
Tomtlösen	”	58,000: —	
Stadens fasta egendom	”	50,000: —	
Stadens jordlägenheter	”	28,300: —	
Tolags & trafikafgifter	”	108,900: —	
Hamnafgifter	”	55,500: —	
Bouppteckningsprocenter etc.	”	41,100: —	
Diverse	”	156,800: —	
Statsbidrag	”	302,400: —	
Vattenledningsafgifter	”	122,300: —	
Kommunala utskylder	”	128,900: —	
Rester	”	64,700: —	
Från föregående år balanserande konti m. m.	”	18,900: —	1,181,000: —
Besparing å arbetskonti	”	— —	20,000: —
	<i>Summa Fmf.</i>	— —	1,488,300: —

Utgifter Oktober—December 1895.

Räntor & amortering	<i>Fmf.</i>	280,200: —	
Stadens embetsverk	”	55,400: —	
Kommunalförvaltningen	”	59,800: —	
Gatubelysningen	”	87,700: —	
Brandverket	”	32,400: —	
Polisinrättningen	”	66,900: —	
Sundhets- & sjukvården	”	42,500: —	
Fattigvården	”	71,800: —	
Undervisningsväsendet	”	200,200: —	
Allmänna onera	”	93,400: —	
Vattenledningen	”	52,100: —	
Saluhallen	”	4,800: —	
Stadens jordlägenheter	”	3,200: —	
Allmänna arbeten	”	170,500: —	
Pensioner	”	7,800: —	
Diverse	”	91,500: —	
Från föregående år balanserande konti m. m.	”	66,200: —	
Föreningsbankens kontokuranter	”	35,500: —	1,421,900: —
	<i>Transport Fmf.</i>	— —	1,421,900: —

	Transport <i>Smf.</i>	— —	1,421,900:—
<i>Reserverade anslag:</i>			
För inlösen af Ulrikasborgs brunnsparksbolags aktier & obligationer	”		11,300:—
Odisponerade lånemedel	”	325,000:—	336,300:—
	Summa <i>Smf.</i>	— —	1,758,200:—
Beräknade utgifter & reserverade anslag	”	— —	1,758,200:—
Behållning och beräknade inkomster	”	— —	1,488,300:—
	Differens <i>Smf.</i>	— —	269,900:—
Denna brist motsvaras af stadskassans utestående belopp: ej förfallen tomtlösen m. m. som efter afdrag af 1895 års annuitet utgör			
	”	— —	652,489: 55
Tomtlösen från Brunnsparken	”	— —	160,579: 35
Löseskilling för byggnader & Mejlans	”	— —	5,796: 70
	Summa <i>Smf.</i>	— —	818,865: 60

Någon disponibel behållning till år 1896 förefinnes sålunda ej.

Drätselkontoret i Helsingfors den 25 Oktober 1895.

Teodor Holmberg.

Handlingar angående trafikkontorets ställande på ordinarie stat.

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors,

den 17 Oktober 1895.

N:o 202.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Uti utdrag ur Magistratens protokoll för den 5 sistlidne Juni § 9 under-
rättas Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige vid den 21 nästföregående Maj hål-
let sammantråde beslutit, att det härintills provisoriskt inrättade Trafikkontoret
skall öfverföras på ordinarie stat, samt godkänt och fastställt det af Drätselkam-
maren uppgjorda förslag till instruktion för samma kontor, äfvensom att Stadsfull-
mäktige beträffande förslaget till stat för Trafikkontoret, med godkännande af
detsamma i öfrigt och med det förtydligande tillägg dertill, att aflöningarna i sta-
ten afse årslönen, beslutit att jemväl vägmästaren skall erhålla förhöjning i aflö-
ningen enligt samma grunder, som för kamreraren, bokhållaren och kassören be-
stämts. Tillika meddelas att Stadsfullmäktige velat anmoda Drätselkammaren ej
mindre att, i anledning deraf att afgiften för af Trafikkontoret utfärdade debet-
sedlar härintills tillfallit t. f. kamreraren med skyldighet för honom att bekosta
debetsedlarnes tryckning, inkomma med utredning härutinnan och föreslå de åtgär-
der, hvartill sakens beskaffenhet föranleder, än ock att, enär fråga väckts, huru-
vida tjänsterna vid Trafikkontoret borde anslås lediga eller ej, aflemna förslag till
de af Trafikkontorets ställande på ordinarie stat påkallade åtgärder.

För fullgörande af uppdraget beslöt Drätselkammaren vid sammantråde
den 13 nästvikne Juni att handlingarna i ärendet skulle remitteras till Trafik-
kontoret i och för inhemtande af dess yttrande icke allenast beträffande den af
Fullmäktige omnämnda dispositionen af afgifter för af Trafikkontoret utfärdade
debetsedlar, än ock i frågan om ordningen för personalens vid kontoret anstäl-
lande. Till följd häraf fick Drätselkammaren emottaga från Trafikkontoret det
yttrande, som här närslutes och uti hvilket, hvad först angår tjänsternas vid kon-
toret besättande, i främsta rummet föreslås att kamrerare-, kassörs- och väg-
mästarebefattningarna skulle besättas med de nuvarande innehafvarene, utan att
tjänsterna anslogs lediga, hvaremot beträffande bokhållarebefattningen samma an-
ordning icke anses passlig. Såsom motiv för detta förslag anföres, att magister
Karl H. Lindholm i mera än 7 års tid skött kamrerarebefattningen vid kontoret,

att fröken Anna Wellingk i mera än 1 års tid bestridt kassörstjensten, efter att derförinnan särskilda gånger hafva vikarierat för föregående kassör, och dessutom i närmare 6 års tid innehaft kontorsskrifvaresysslan; samt att herr Ivar Liljeros i närmare 7 års tid handhaft vågmästarebefattningen i Packhuset, först såsom biträdande samt efter Oskar Lindblads den 25 Juni 1891 timade död såsom tillförordnad vågmästare; och hade alla tre uppräknade personer oförvitligen fullgjort sina respektive åligganden och såsom kontoret förutsätter till stadsmyndigheternas och trafikanternas belåtenhet. Emedan nuvarande innehafvaren af bokhållarebefattningen deremot icke anmärkningsfritt skött sitt åtagande under de 7 år, han handhaft befattningen, göres för honom undantag. Ett dylikt tillvägagående vid ifrågavarande tjänsters besättande anses af Trafikkontoret helt naturligt och ingalunda saknande stöd i praktiken. Skulle förslaget emellertid icke kunna godkännas, föreslår Trafikkontoret att tjänsterna af Drättselkammaren skulle anslås lediga till ansökan, för att besättas i den ordning § 3 i den nu fastställda instruktionen för kontoret gifver vid handen, d. v. s. kamrerarebefattningen först ordinariter besättas och derefter de öfriga tjänsterna anslås lediga att ansökas, hvarigenom kamreraren blefve i tillfälle att lemna sitt yttrande beträffande sökandene till de andra befattningarna vid Trafikkontoret.

Enär Drättselkammaren obetingadt omfattar det första af Trafikkontoret framställda alternativet, såvidt det rör kamrerare-, kassörs- och vågmästare-tjänsterna, dels af skäl att dessa sysslor af sina nuvarande, bepröfvade innehafvare skötts icke allenast oförvitligen samt till Drättselkammarens och, såvidt Kammaren har sig bekant, också till trafikanternas fulla belåtenhet, utan äfven med varmt intresse och nit, dels emedan ett annat förfarande eller ifrågavarande tjänsters ledigansläende synes Drättselkammaren stå i uppenbar motsägelse till den princip, hvarför af stadsmyndigheterna sedan en tid bortåt gifvits uttryck i den uti samteliga nya lönestater ingående bestämning att nästan alla stadens tjänstemän tillförsäkrats en viss löneförhöjning efter 5 och 10 års tjänst, hvarigenom man såvidt möjligt velat vid samma tjänst bibehålla en redan vid befattningen van, deri erfaren och pröfvad person, så får Drättselkammaren, närslutande en skriftlig förbindelse af kamrer Lindholm, fröken Anna Wellingk och vågmästaren Ivar Liljeros, hvare de förklara sig villiga att ordinariter emottaga de befattningar vid Trafikkontoret, hvilka de härintills provisoriskt bestridt, vördsamt föreslå:

att Stadsfullmäktige utan tjänsternas ledigansläende genom Drättselkammaren ville till kamrerare vid Trafikkontoret utse Magistern Karl H. Lindholm, till kassör vid samma kontor utnämna fröken Anna Wellingk och till vågmästare vid Packhuset antaga herr Ivar Liljeros, hvaremot Drättselkammaren bemyndigades att i föreskrifven ordning anslå bokhållarebefattningen vid Trafikkontoret ledig att ansökas.

Hvad åter vidkommer debetsedelafgiften, går Trafikkontorets yttrande ut derpå, att tillsvidare ingen förändring uti bestående förhållande skulle vidtagas, och anföres i detta afseende, att som debetsedelafgiften grundar sig på gammal häfd och praxis, den icke borde kunna vara stötande för någon, lika litet som den kan kännas betungande, då den endast utgör 4 penni. I arbetet å kontoret och vid liquiderna gör den icke heller något förfång, emedan debetsedlarna också derförutan i de flesta fall sluta å pennital. Något vägande skäl funnes därför icke enligt Trafikkontorets förmenande att borttaga denna oförargeliga sportel från trafikkamreraren, så länge debetsedelafgift förekom å Drättselkontoret, äfven vid kronoutskylders erläggande.

För införskaffande af närmare upplysning icke blott om de belopp debetsedelafgifter, som årligen uppbäras å Trafikkontoret, utan äfven öfver dylika vid Drättselkontoret förekommande afgifter, infordrades af Drättselkontoret såväl uppgifter härom som senare äfven utlåtande beträffande frågan i dess helhet.

Ur en sålunda tillkommen tablå, ingående uti Drättselkammarens protokoll för den 8 nästvikne Augusti, hvaraf ett utdrag här bilägges, framgår att denna afgift för de sju sistförflutna åren för den kommunala uppbörden vid Drättselkontoret i medeltal per år uppgått till 396 mark 29 penni, att lägsta beloppet varit 313 mark 2 penni år 1890 och högsta 474 mark 80 penni år 1894; att debetsedelafgiften vid Trafikkontoret under samma tid i medeltal per år stigit till 887 mark 50 penni, år 1888 varit lägst eller 695 mark 92 penni och 1894 högst, 1,047 mark 12 penni; samt att slutligen samma afgifter vid kronouppbörden å Drättselkontoret under åren 1888—1894 i medeltal per år belupit sig till 546 mark 71 penni, haft sitt lägsta värde 433 mark 38 penni 1888 och högsta 660 mark 80 penni år 1893. Medeltalet för ifrågavarande sju år af den sammanslagna debetsedelafgiften vid uppbörden af både kommunala och kronoutskylderna å Drättselkontoret utgör 943 mark 2 penni, det lägsta beloppet 871 mark 41 penni och det högsta 1,033 mark 32 penni, det förra år 1892, det senare år 1894.

Uti sitt utlåtande i skrifvelse till Drättselkammaren af den 21 sistlidne September anför Drättselkontoret att, i händelse ett afskaffande af den häfdvunna debetsedelafgiften skulle beslutas, reformen i så fall borde utsträckas till alla Drättselkammaren underlydande verk och sålunda omfatta äfven de af Drättselkontoret utfärdade debetsedlar å såväl staden som kronan tillfallande utskylder. Debiteringen af afgift för debetsedlar å kronoutskylder, å hvilka sedlar af Drättselkontoret äfven personel fattigafgift till kommunen upptagits, grundar sig på Kejsrerliga Brevet af den 12 Oktober 1833, enligt hvilket uppbördsman tillhör att besörja om tryckning af nödiga blanketter till debetsedlarna och njuta därför ersättning af de skattskyldiga med en kopek för hvarje debetsedel, hvilken afgift bör å sedeln upptagas och tillika med utskylderna uppbäras. Debiteringen af afgift för debetsedlar å kommunala utskylder torde hafva tillkommit i öfverensstämmelse med detta stadgande och grundar sig på häfd. Någon olägenhet

vid uppbörden eller i räkenskaperna skulle debetsedelafgiften enligt Drättselkontorets åsigt icke hafva förorsakat. Skulle ifrågavarande afgift bortfalla, komme stadskassan att betungas med kostnaden för blanketternas tryckning samt för det vederlag, som för sålunda frångångna sportler tillerkändes vederbörande uppbördsmän.

Som afskaffandet af debetsedelafgifterna äfven från den synpunkt, att en skattebetalande ej borde betungas med skild afgift för det qvittens, han öfver verkställd likvid bör erhålla, och då full konformité i all kommunens debitering endast genom sagda afgifts aflyftande kan erhållas, i det att dylik afgift icke debiteras å de af stadens Hamn- och Vattenledningskontor utfärdade debetsedlar, anser Drättselkontoret att hvarje afgift för af stadens skilda uppbördsverk utfärdade debetsedlar å utskylder till staden eller kronan borde med nästa års ingång få förfalla, samt att, jemte det stadskassan framdeles skulle bekosta tryckningen af alla erforderliga blanketter för uppbörderna, åt stadskamrer Holmberg borde tillerkännas ett personelt vederlag af 1,000 mark per år, för i sådant fall honom frångående sportler. Skulle dessa förslag emellertid icke vinna bifall, föreslår Drättselkontoret, att åtminstone den af Trafikkontoret debiterade afgiften för debetsedlar, nu då detta kontor ställes på ordinarie stat, finge för framtiden bortfalla.

Efter en sorgfällig pröfning af ärendet har Drättselkammaren för sin del kommit att omfatta det till sist af Drättselkontoret framställda förslaget. Kammarren finner visserligen i likhet med detta kontor, att afskaffandet af hvarje debetsedelafgift vore en fullt tidsenlig åtgärd samt att reformen i sådant afseende äfven borde utsträckas till all uppbörd å Drättselkontoret, men då häraf för närvarande skulle åsamkas staden icke blott en kostnad för tryckningen af alla debetsedlar, utan äfven en godtgörelse åt den nuvarande innehafvaren af stadskamreraretjensten, har Kammarren trott sig böra förorda, att frågan om debetsedelafgiftens afskaffande för denna gång finge förfalla, såvidt det rör Drättselkontoret. Häfden af samma afgift är också här äldst och har till mera än hälften fullt stöd i gällande lagstadgande. Den är därför mindre stötande, liksom den också, med undantag af hvad den berör mindre kronoutlagor och fattigafgift, står i lämpligare proportion till den hufvudsakliga utgift, som genom debetsedeln kräves och qvitteras. Detsamma torde öfverhufvudtaget deremot icke kunna anföras till stöd för debetsedelafgiften å Trafikkontorets debetnotor, dedär ofta upptaga ytterst obetydliga, endast på pennital sig slutande belopp. Och då det enligt Drättselkammarens mening icke ens kan sättas ifråga, att kamrer Holmberg icke skulle tilldelas något vederlag för den händelse debetsedelafgiften vid Drättselkontoret nu afskaffades, hvaremot något sådant ej behöfver förutsättas för trafikamreraren, då Trafikkontoret nu ställes på ordinarie stat, samt frågan om debetsedelafgiftens vid Drättselkontoret aflyftande lättast regleras vid först inträffande ombyte af kamrerare derstädes, får Drättselkammaren härmed endast hemställa:

att debetsedelafgiften vid stadens Trafikkontor med kamrerare-tjenstens ordinarie besättande afskaffas samt häraf betingad kostnad för blankett-tryck framdeles bestrides med kontorets expensemedel.

Slutligen får Drätselkammaren vördsamt anhålla att i ärendet tillkomna handlingar måtte blifva till Kammaren återsända, sedan Stadsfullmäktiges behof af desamma upphört.

På Drätselkammarens vägnar:

G. v. Christerson.

Th. Tallqvist.

Till Drätselkammaren.

För den händelse kamrerare-, kassörs- och vågmästarebefattningarna vid Helsingfors Trafikkontor komma, vid kontorets ställande på ordinarie fot, att besättas utan tjensternas ledigansläende, och Drätselkammaren, såsom vi hoppas, vore sinnad förorda undertecknade till erhållande af bemälda befattningar, undertecknad Lindholm till kamrerare, undertecknad Wellingk till kassör samt undertecknad Liljeros till vågmästare, förbinda vi oss härmed att emottaga och sköta dessa tjänster enligt gällande instruktion och mot de löneförmåner, som finnas upptagna i den för Trafikkontoret fastställda staten.

Helsingfors Trafikkontor, den 19 Oktober 1895.

Karl H. Lindholm.

Anna Wellingk.

Ivar Liljeros.

HELSINGFORS

TRAFIKKONTOR.

Den 31 Juli 1895.

Till Drättselkammaren.

Med anledning af Drättselkammarens skrifvelse af den 13 nyssvikne Juni, deri Kammaren infordrar Trafikkontorets yttrande och förslag rörande de åtgärder, som äro att vidtaga med hänsyn till Stadsfullmäktiges beslut att öfverföra Trafikkontoret på ordinarie stat, ber jag nu få inkomma med utlåtande.

Hvad först beträffar tjänsternas besättande, så ber jag få taga fasta på den hos Stadsfullmäktige diskussionsvis framkomna tanken, att tjänsterna kunna besättas utan att behöfva anslås lediga. I mer än 7 års tid har undertecknad Lindholm skött kamrerarebefattningen vid kontoret; i mer än 1 års tid har fröken Anna Wellingk skött kassörstjensten, efter att derförinnan ha särskilda gånger vikarierat för föregående kassören samt efter att i närmare 6 års tid ha skött kontorsskrifvaresysslan å kontoret; i närmare 7 års tid har herr Ivar Liljeros handhaft vågmästarebefattning å Packhuset, först såsom biträdande samt efter Oskar Lindblads död den 25 Juni 1891 såsom tillförordnad vågmästare, — alla tre såsom jag hoppas till stadsmyndigheternas och trafikanternas belåtenhet och alla tre oförvitligen. Att under sådant förhållande dessa tre befattningar skola kunna besättas med de nuvarande innehafvarena utan att tjänsterna anslås lediga, synes mig helt naturligt. Så plägar man ju ofta förfara, när helt nya tjänster första gången skola besättas. — Hvad beträffar bokhållarebefattningen, anser jag mig icke skickligen kunna föreslå samma arrangement för dess besättande, enär den nuvarande innehafvaren icke oförvitligen skött sitt åtagande under de 7 år han handhaft befattningen. Jag öfverlemnar dock helt och hållet åt Drättselkammaren att pröfva och afgöra denna sak. Skulle bokhållaretjensten anses böra anslås ledig, så borde det öfverlemnas åt Drättselkammaren att i sinom tid draga försorg härom; intill dess kunde den nuvarande innehafvaren fortsätta med sitt vikariat.

För händelse det af mig nu föreslagna tillvägagående med de nämnda fyra tjänsternas besättande skulle anses olämpligt, ber jag få alternativt föreslå, att alla fyra befattningarna anslås lediga att ansökas inom 14 dagars tid, på sätt förut med dessa tjänster praktiserats, eller, om denna tid skulle anses för kort, inom 1 månads tid. — Då den af Stadsfullmäktige fastställda instruktionen för Trafikkontoret i § 3 mom. 2 föreskrifver, att bokhållare-, kassörs- och vågmästare-tjänsterna besättas af Stadsfullmäktige på förslag af Drättselkammaren och efter det trafikamreraren afgifvit yttrande om de sökande, skulle den praktiska gången bli den, att kamrerareplatsen först besättes i den af mom. 1 i sagda § föreskrifna ordning, hvarefter den nyutnämnde kamreraren skulle afgifva utlåtande om sökandene till de öfriga befattningarna.

Mitt förslag vore således: alternativt

- A) att Drätselkammaren ville hos Stadsfullmäktige hemställa, att undert. Lindholm blefve konstituerad till kamrerare, fröken Anna Wellingk till kassör och herr Ivar Liljeros till vågmästare vid stadens Trafikkontor, alla tre utan vidare tjänsteansökan, samt att det skulle öfverlemnas åt Drätselkammaren att i sinom tid anslå bokhållaretjensten ledig till ansökning; eller
- B) att Drätselkammaren ville hos Stadsfullmäktige föreslå, att tjänsterna vid Trafikkontoret af Drätselkammaren anslås lediga till ansökan och besättas i den ordning § 3 uti instruktionen gifver vid handen; ansökningstidens längd torde härvid tillika angifvas.

Kan det första alternativet antagas, vore möjlighet lemnad öppen att låta nuvarande bokhållaren sköta sin befattning en tid framåt såsom vikarie, hvarvid ett starkare band vore honom pålagdt än om han blefve ordinarie bokhållare.

Hvad sedan vidkommer debetsedelafgiften, grundar sig denna på gammal häfd och praxis, hvarför den icke borde kunna vara stötande för någon menniska, lika litet som den kan kännas betungande, då den endast utgör 4 penni. I arbetet å kontoret och vid liquiderna gör den heller intet förfång, emedan debetsedlarna ändock i de flesta fall sluta på pennital. Jag kan därför icke finna, att något vägande skäl vore för handen att borttaga denna oförargliga sportel från trafikamreraren, så länge debetsedelafgift förekommer å Drätselkontorets debetsedlar, äfven när dessa gälla kronoutskylder. — Jag skulle derföre ödmjukast be att få hemställa, att tillsvidare ingen förändring vidtages med debetsedelafgiften å Trafikkontorets räkningar eller debetsedlar.

Remisshandlingarna återställas härjemte.

Helsingfors Trafikkontor, datum som ofvan.

Karl H. Lindholm.

*Utdrag ur Drätselkammarens i Helsingfors stad protokoll
för den 8 Augusti 1895.*

§ 11.

Föredrogs till vidare åtgärd det vid senaste sammanträde under § 11 bordlagda ärendet angående Trafikkontorets öfverförande på ordinarie stat, och föredrogs härvid följande skrifvelse från Drätselkontoret:

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

På grund af Kammarens memorandum af den 1 dennes med anhållan om uppgift å beloppet af debetsedelafgifterna under de sju senaste åren vid såväl Drätsel- som Trafikkontoren, får kontoret härmed meddela att sådana afgifter uppburits:

af Drätselkamreraren:

för stadens uppbörd:

år 1888	mk	465: 76
” 1889	”	353: —
” 1890	”	313: 02
” 1891	”	464: 04
” 1892	”	352: 92
” 1893	”	350: 52
” 1894	”	474: 80

och för kronouppbörden:

år 1888	mk	433: 38
” 1889	”	528: 12
” 1890	”	569: 52
” 1891	”	558: 26
” 1892	”	518: 49
” 1893	”	660: 80
” 1894	”	558: 52

samt af Trafikkamreraren för tolags- och trafikuppbördn:

år 1888	mk	695: 92
” 1889	”	845: 60
” 1890	”	932: 40
” 1891	”	963: 96
” 1892	”	883: 40
” 1893	”	844: 12
” 1894	”	1,047: 12

Drätselkontoret i Helsingfors.

S. Ehrstedt.

f. d.

Drätselkammaren beslöt remittera ärendet till Drätselkontorets utlåtande beträffande frågan om debetsedelsafgifterna; och skulle förty handlingarna i ärendet till kontoret öfversändas.

Som ofvan.

In fidem:

John Ugglä.

t. f.

DRÄTSELKONTORET

i

Helsingfors,

den 26 Sept. 1895.

N:o 142.

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

Med anledning af Drätselkammarens i protokollsutdrag för der 8 Augusti kontoret affordrade utlåtande beträffande det af t. f. Trafikkamreraren föreslagna bibehållandet för framtiden af den lösen för debetsedlarna, som å af Trafikkontoret utfärdade dylika uppdebiterats, får kontoret meddela:

att där ett utlämnande af denna häfdvunna debitering skall ske, reformen enligt kontorets åsigt, i så fall borde utsträckas till alla af Drätselkammaren underlydande verk utfärdande debetsedlar, sålunda äfven omfatta de af Drätselkontoret utfärdade debetsedlar å dels stadens dels kronomedel. — Å af stadens Hamm- och Vattenledningskontor utfärdade debetsedlar debiteras icke slik afgift.

Debiteringen af afgift för debetsedlar å kronoutskylder, å hvilka sedlar härstädes äfven personel fattigavgift till kommunen ingår, grundar sig å Kejs. Br. af den 12 Oktober 1833, enligt hvilket uppborädsman tillhör att besörja om tryckning af nödiga blanketter till debetsedlarne och njuta derfor ersättning af de skattskyldige med en kopek för hvarje debetsedel, hvilken afgift bör i debetsedeln upptagas och tillika med utskylderna uppbaras. Debiteringen af afgift för debetsedlar å kommunala medel torde i öfverensstämmelse med detta stadgande hafva tillkommit och grundar sig på häfd.

Någon olägenhet vid uppboräden eller i räkenskaperna har denna atgift icke förorsakat, ehuru väl tvifvelsutan uppboräden af kronoutskylderna och fattigavgiften, hvilka utgå i runda tal, genom debetsedelavgiftens bortfallande något förenklades. Öfriga utlagor till staden, där debetsedelavgift förekommer (kommunala utskylder och arrenden) utgå i regeln å ojämma belopp. Avgiften är därtill i förhållande till utlagorna så ringa att den ej gärna kan anses betungande för de skattdragande, utom möjligen å debetsedlar å kronoutlagor, som i regeln gälla små belopp om 1—3 mark och å Trafikkontorets sedlar, där själfva avgifterna till staden ofta utgöra endast några penni. I händelse debetsedelavgifterna bortfalla komme stadskassan att betungas med kostnaden för blanketternas tryckning samt det belopp, som för sålunda frångångna sportler vederbörande tillerkännes.

Likvisst synes det kontoret, såväl för ernående af konformitet i all Kammarrens debitering som ur den synpunkt att en skattbetalande ej borde betungas med skild afgift för den kvittens han öfver verkställd likvid bör erhålla, att

debetsedelafgifternas bortfallande vore en tidsenlig reform, hvarför kontoret anser sig böra föreslå

det debiteringen af afgift för debetsedlar å samtliga af Drättselkammaren underlydande verk utfärdade debetsedlar å afgifter till staden eller kronan från och med nästkommande års ingång bortfalla,

samt, jemte det stadskassan framdeles bekostar tryckning af alla erforderliga blanketter, att

undertecknad, Holmberg, i så fall tillerkännes en personel godtgörelse af ettusen mark per år för de mig i sådant afseende frångående sportler.

I händelse emellertid detta förslag ej vunne Kammarens bifall, anser kontoret dock att, särskildt med hänsyn till att stadens Trafikkontor nu ställes å ordinarie fot,

den af Trafikkontoret debiterade afgiften för debetsedlar borde för framtiden bortfalla.

Remisshandlingarna återgå härjemte.

Drättselkontoret i Helsingfors.

Teodor Holmberg.

Helsingfors. Tidnings- & Tryckeri-Aktiebolags tryckeri, Unionsg. 20, 1895.

Utskottsbetänkande n:o 2 i fråga om nytt reglemente för fattigvården i Helsingfors.

Sedan fattigvårdsinspektören i skrifvelse af den 24 september 1892 hos Guvernören i länet framställt särskilda anmärkningar mot stadens, den 12 oktober 1880 stadfästade fattigvårdsreglemente, uppdrogo Stadsfullmäktige, till hvilkas behandling ärendet öfverlemnats, åt ett utaf Fullmäktige för ändamålet tillsatt utskott att utarbete förslag till nytt reglemente för stadens fattigvård. Genom särskildt beslut af Fullmäktige uppmanades utskottet derhos, att i förslaget införa sådana bestämmingar, som kunde verka en strängare begränsning af kommunens fattigvård och derigenom nedbringa kostnaderna för densamma. Öfver utskottets betänkande (tr. handl. n:o 13 för 1894) samt ett af fattigvårdsinspektören afgifvet särskildt förslag till reglemente (tryckt såsom bilaga till n:o 13 för 1894) inforrades af Stadsfullmäktige inspektorns för fattiggården och fattigvårdsstyrelsens utlåtanden, hvarefter och sedan dessa yttranden inkommit (tr. handl. n:o 16 för 1895), Stadsfullmäktige, vid sammanträde den 21 sistlidne maj, beslöto:

att åt ett särskildt redaktionsutskott, till medlemmar hvare undertecknade invaldes, uppdraga att med ledning af Fullmäktiges beslut afgifva nytt förslag i ämnet;

att godkänna utskottets och fattigvårdsinspektörens förslag att anställa en verkställande direktör vid fattigvårdsstyrelsen;

att, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med fattigvårdsinspektörens förslag, i reglementet skulle införas noggrannare bestämmingar om olika slag af fattigvård;

att, der det för tydlighetens eller sammanhangets skull blefve nödvändigt att i reglementet återgifva ett i allmän författning befintligt stadgande, detta borde ske med anförande af ordalagen i författningen jemte angifvande af lagrummet inom parentes;

att åt redaktionsutskottet uppdraga att taga i öfvervägande, huruvida eller i hvilken grad sekreterarens i fattigvårdsstyrelsen göromål kunde på verkställande direktören öfverflyttas;

att anmoda utskottet att i reglementet införa bestämning derom, att verkställande direktören och fattiggårdsinspektorn skulle anställas på sex månaders uppsägningstid;

att anmoda utskottet att taga i öfvervägande, huruvida icke i reglementet borde införas de viktigaste af de i fattigvårdsinspektörens förslag ingående bestämmingarna rörande stadens arbets- och fattiggård;

samt att, med anslutning i hufvudsak till affattningen af 2 mom. 28 § af utskottsbetänkandet, upptaga i förslaget ett stadgande, som kunde bereda möjlighet för tillämpningen af det s. k. Elberfeldsystemet, vare sig att utseendet af de s. k. fattigbesökarene förbehölles Stadsfullmäktige eller icke; och skulle följande af fullmäktigen herr Gustafsson skriftligen affattade förmedlingsförslag åtfölja remissen till utskottet: „För att biträda fattigvårdsstyrelsens ordförande och ledamöter vid kontrollerandet af de personer, för hvilka fattigvård ansökts, och sådana, som utom fattiggården åtnjuta fattigvård, samt för att jemväl eljes införskaffa upplysning om nödlidande inom kommunen och särskildt om barn, som i hemmen icke erhålla tillbörlig vård, antaga Stadsfullmäktige genom dertill utsedde elektorerna på fattigvårdsstyrelsens förslag behöfligt antal fattigbesökare, män och qvinnor. Stadsfullmäktige ega att på förslag af fattigvårdsstyrelsen närmare bestämma de med dessa befattningar förenade göromål äfvensom arvoden, der aflöning anses nödig“.

Vidare hafva Fullmäktige den 21 sistlidne maj, vid föredragning af handlingarna angående reglemente för dårdvårdsinrättningen å fattiggården (nr:is 12 och 15 för 1895), jemte det sagda ärende lemnats beroende till dess förslaget till reglemente för fattigvården blifvit af Fullmäktige slutbehandladt, åt redaktionsutskottet öfverlemnadt att i reglementet för dårdvårdsinrättningen föreslå de ändringar, som tilläfvventyrs påkallades af Fullmäktiges beslut rörande förslaget till fattigvårdsreglemente.

Enligt hvad utskottet ofvan framhållit, hafva Stadsfullmäktige tidigare uttalat det önskningsmål, att uti ifrågavarande förslag skulle införas sådana bestämningar, som kunde verka en strängare begränsning af kommunens fattigvård och derigenom nedbringa kostnaderna för densamma. Detta önskningsmål kan sjelffallet icke vinnas med åsidosättande af de förpligtelser med afseende å fattiges vård och underhåll, hvilka äro för kommunen obligatoriska. 2 § af förordningen angående allmänna fattigvården i landet, gifven den 17 mars 1879, innehåller att „till vård och nödtorftigt underhåll åligger kommunen förhjelpa minderåriga, vansinniga, vanföra samt af långvarigare sjukdom eller ålderdomssvagheter lidande, hvilka sakna omvårdnad af annan“. All öfrigt fattigvård faller, såsom äfven af 3 § i samma förordning synes („Andra nödställda må tilläggas understöd, efter fattigvårdsstyrelsens pröfning och i enlighet med hvad i sådant afseende kan vara af kommunen särskildt bestämdt.“), under kategorin af frivilligt åtagen välgörenhet. För att innebörden af anförda bestämningar må framstå ännu tydligare, vill utskottet här nedan ur motiveringen till nådiga propositionen angående allmänna fattigvården till Ständerna vid 1877—78 års landtdag aftrycka följande, jemväl af Ständerna omfattade uttalande:

„Vid dess (författningsförslagets) uppgörande har det i främsta rummet ansetts nödigt att i möjligaste mån inskränka samhällets skyldighet att åt nöd-

ställda lemna hjälp, för att äfven härigenom söka mana den enskilda till arbetssamhet och omtanke för framtiden. Då det uppväxande släktets sedliga uppfostran är af största vikt för samhället, har i förslaget (§ 2) uppoffringar från fattigvårdssamhällets sida påkallats företrädesvis för sådana barn under femton år, hvilka sakna omvårdnad af annan. Dernäst äro vansinniga, vanföra och af långvarigare sjukdom eller ålderdomssvaghet lidande upptagna bland dem, hvilka samhället är skyldigt att förhjelpa till vård och nödortfigt underhåll. Alla andra nödställda ega enligt förslaget (§ 3) ej obetingadt rätt till hjälp af samhället, utan är åt detta öfverlemnadt att genom dess fattigvårdsstyrelse, efter pröfning och i enlighet med de grunder, hvarje fattigvårdssamhälle åligger att i sådant afseende antaga (§ 9), tilldela understöd åt slika nödställda, hvilka dock ej få, om hjälp varder dem af nämnde styrelse förvägrad, deröfver anföra klagomål å annan ort än inför sjelfva samhället. I sistberörda fall utgör fattigvårdens mellankomst sålunda endast en frivillig gård af barmhertighet, hvilken uppfattning bör så mycket mera inskräpas, som det är angeläget att hos samhällets medlemmar ej må fostras den tanke, att erhållandet af fattigunderstöd utgör en dem tillkommande rättighet. Endast om lagligheten af beslutets tillkomst ifrågasättes, är rätt till klagan hos vederbörande embetsmyndighet medgifven. Bland dem, som i allmänhet icke finge falla fattigvårdssamhället till last, har (§ 5) upptagits tjenstehjon och andra vid jordbruk eller industriela inrättningar och handverk anställda arbetare jemte deras hustrur och hemmavarande minderåriga barn, emedan det syntes billigt att husbonde eller arbetsgifvare må, i fall af behof, om dylika nödställda draga försorg.“

Visserligen torde stadens fattigvård icke kunna obetingadt inskränkas till de fall, i hvilka densamma, på sätt af åberopade 2 § framgår, är obligatorisk. Sådant oaktadt bör, efter utskottets tanke, i reglementet uttryckligen framhållas, att nödställda i andra fall endast undantagsvis och i särskildt ömmande belägenhet må komma i åtnjutande af understöd utaf fattigvården. All annan välgörenhet torde lämpligast böra utöfvas af härför bildade föreningar. Att för öfrigt ett samarbete mellan kommunens fattigvård och de föreningar, som härstädes uppstått sig för välgörande ändamål, bör ega rum, finner utskottet vara uppenbart och har erinrat derom i 20 § af förslaget.

Jemte det utskottet sålunda till efterkommande af Stadsfullmäktiges beslut om att större sparsamhet bör iakttagas vid fattigvården velat i reglementet, tydligare än i föregående förslag skett, utsätta de principer, hvilka vid beviljandet af fattigvård böra tjena till efterrättelse, har utskottet, för samma ändamål, trott sig böra föreslå ändring jemväl i det sätt, på hvilket fattigvård meddelas. Till utredning om beloppet af en del utgifter för fattigvården får utskottet hänvisa till omstående tablå:

Uppgifter rörande en del utgifter för Helsingfors stads fattigvård under åren 1890—1894.

	1890.		1891.		1892.		1893.		1894.	
	Anslag enligt stat.	Den verkliga utgiften under året.	Anslag enligt stat.	Den verkliga utgiften under året.	Anslag enligt stat.	Den verkliga utgiften under året.	Anslag enligt stat.	Den verkliga utgiften under året.	Anslag enligt stat.	Den verkliga utgiften under året.
Månatliga bidrag å understöds- bref		24,451 50		29,217 —		35,794 17		40,689 63		43,696 30
För i staden utackorderade	58,000 —	8,873 25	65,000 —	9,774 17	72,000 —	11,733 98	75,000 —	11,188 23	85,000 —	11,122 80
För å landsbygden utackor- derade		26,948 60		29,673 12		31,561 31		39,974 79		44,730 23
		60,273 35		68,664 29		79,089 46		91,852 65		99,549 33
Tillfälliga understöd	7,000 —	8,404 76	8,000 —	10,314 75	9,500 —	20,270 52	27,000 —	25,879 50	25,000 —	19,239 85
Sjukvård	4,200 —	4,973 30	6,000 —	10,174 68	6,000 —	8,910 91	8,000 —	17,525 26	5,000 —	14,422 47
Dårvård	14,500 —	13,500 92	15,500 —	18,227 90	16,500 —	19,083 60	18,000 —	20,969 82	14,000 —	20,186 74
Läkemedel för fattiga i staden		2,929 52		6,087 57	3,000 —	7,061 31	5,000 —	10,069 36	7,000 —	7,394 17
Dito för fattiggården	3,500 —	1,851 87	5,500 —	3,606 05						
		4,781 39		9,693 62						

Obs! Från 1892 upptager staten läkemedel skildt för fattiggården och skildt för fattiga i staden.

Af förestående tablå torde framgå, att utgifterna för fattigvården under senaste femårsperiod stigit i mycket större proportion än folkmängden. Att sådant varit fallet med de tillfälliga understöden är mindre förvånansvärdt, då landet under en del af ifrågakomna period hemsökts af missväxt och affärskriser. Dessa understöd hafva äfven under det sista, gynnsammare året betydligt minskats. Men betänkligare är att utgifterna för ständiga understöd, inberäknadt kostnaden för af fattigvården utackorderade personer, ökats i samma förhållande som de tillfälliga understöden, och dessa utgifter hafva ingalunda visat benägenhet att nedgå. Utskottet har tagit kännedom om de belopp, som utbetalats i månatliga bidrag å s. k. understödsbref, samt dervid inhemtat, att dessa bidrag till öfvervägande antal utgå med små belopp, t. o. m. endast 4 mark i månaden. Häraf skulle utskottet för sin del vilja draga den slutsatsen, att större delen af dessa understöd icke äro oundgängligen behöfliga, ty ett verkligt, trängande behof af fattigvård, som icke är endast tillfälligt, torde ej genom understöd till så ringa belopp kunna afhjelpas. De, som uppbära sagda understöd, äro sålunda till stor del personer, som hufvudsakligast lifnära sig med eget arbete eller sina anförvandters hjälp eller kanske äfven lefva på den enskilda välgörenhetens bekostnad. I fall understöden från fattigvården indroges, skulle antagligen dessa, deras öfriga hjälpkällor visa sig vara gifvande nog för att ersätta den brist i inkomst, som sålunda måste fyllas.

På det att inga andra må falla fattigvården till last än de, hvilka äro verkligt hjälpbehöfvande och i följd deraf måste anses villiga att underkasta sig den närmare tillsyn, som är anordnad för de i fattiggården intagna hjonen, har utskottet uti förslaget (7 och 8 §§) infört den bestämning att, utom för minderåriga, fattigvården företrädesvis och såvidt utrymmet medger meddelas genom intagning i kommunens arbets- och fattiggård. Utskottet förbiser ej, att derigenom möjligen en utvidgning af fattiggården blir nödvändig. Men tror utskottet att den kostnad, som en sådan utvidgning komme att vålla, blefve mindre och i hvarje händelse mer produktift använd än de utgifter, dem det nuvarande systemet medför. — Derigenom skulle tillika de för närvarande begagnade understödsbrefven afskaffas, hvilka blott alltför lätt antaga karaktären af pensionsbref så att innehafvaren anser sig berättigad att utan vidare pröfning utbekomma deri upptagna belopp.

Enligt Stadsfullmäktiges beslut borde i reglementet äfven ingå bestämmingar i syfte att möjliggöra tillämpningen af det s. k. Elberfeld systemet. Detta beslut har utskottet efterkommit genom att i 27 § af förslaget införa stadganden, hvarigenom Stadsfullmäktige beredes möjlighet att utan ändring af reglementet införa systemet i större eller mindre utsträckning. Att likväl omedelbart anordna fattigvården enligt sagda system vore, efter utskottets tanke, mindre välbetänkt, helst systemet egentligen icke är lämpadt för den art af fattigvård, som här är obligatorisk, utan mera för fattigvård åt tillfälligt hjälpbehöfvande. Då vid fattigvårdsstyrelsen komme att anställas en verkställande direktör med uppdrag sär-

skildt att öfvervaka utgifvandet af fattigunderstöden, så torde främst resultaten af dennes verksamhet böra afvakts innan vidare i frågan tillgöres.

Fattiggårdsinspektorn Degerholm, med hvilken utskottet meddelat sig, har ansett utackorderingen af fattighjon och kassörsgöromålen vid fattiggårdsstyrelsen böra förmedlas och handhafvas af föreståndaren för fattiggården, men har utskottet funnit riktigare vara att åhvälfva dessa åligganden verkställande direktören.

För öfrigt har utskottet, med anledning af Stadsfullmäktiges beslut, vid uppgörandet af sitt förslag i hufvudsak anslutit sig till herr Helsingius betänkande. Dock har utskottet ansett sig oförhindradt att delvis ändra uppställningen af stadsgandena i förslaget samt förkorta och sammandraga dem.

Slutligen får utskottet föreslå följande lönevilkor för nedannämnda tjänstemän, sedan den genom reglementet afsedda omorganisationen af fattiggården blifvit genomförd, nemligen:

ordföranden vid fattiggårdsstyrelsen . . .	Fmk	1,200: —
verkställande direktören	„	7,000: —
sekreteraren	„	3,000: —
husmodern vid arbets- och fattiggården . .	„	1,000: —

Hvad vidkommer förslaget till reglemente för dårvårdsinrättningen å fattiggården, så har utskottet för sin del icke funnit någon ändring i nästnämnda förslag vara påkallad af det nu uppgjorda förslaget till fattiggårdsreglemente.

Utskottet får alltså värdsamt föreslå:

att Stadsfullmäktige ville för sin del antaga och till Guvernörens fastställelse insända närslutna förslag till nytt reglemente för stadens fattiggård; samt

att Stadsfullmäktige ville godkänna de förändringar i staten för fattiggården, dem utskottet ofvan förordat, att tillämpas sedan den genom reglementet afsedda omorganisationen af fattiggården blifvit genomförd.

Helsingfors, den 8 november 1895.

F. Stjernvall.

T. J. Boisman.

C. E. Holmberg.
(Frånvarande vid justeringen.)

Förslag till reglemente för fattigvården i Helsingfors stad.

I Kap.

Allmänna grunder för fattigvårdens handhafvande.

1 §.

Hvarje arbetsför man eller qvinna vare skyldig att försörja sig sjelf och sina minderåriga barn, så ock mannen sin hustru.

De, hvilka sinsemellan äro i rätt upp- eller nedstigande skyldskap, böra i mån af behof, å ena, och förmåga, å andra sidan, hvarandra försörja.

Husbonde och arbetsgifvare är pliktig att om tjenstehjon eller andra i 5 och 6 §§ af nådiga förordningen angående allmänna fattigvården, gifven den 17 mars 1879, nämnda arbetare äfvensom om deras hustrur och minderåriga barn taga sådan vård som i sagda §§ omförmåles.

(Nåd. förordn. angående allmänna fattigvården, gifven den 17 mars 1879, §§ 1, 4, 5 och 6.)

2 §.

Till vård och nödortfigt underhåll åligger kommunen ovilkorligen förhjelpa alla till Helsingfors fattigvårdssamhälle hörande och öfriga här bosatta minderåriga, vansinniga, vanföra samt af långvarigare sjukdom eller ålderdomssvaghet lidande, hvilka sakna omvårdnad af annan.

Tillhör underhållet af sådan understödsbehöfvande annat fattigvårdssamhälle eller enskild person, skall åtgärd omedelbart vidtagas om vederbörandes förpligtande att sin skyldighet härutinnan fullgöra.

(Förordn. den 17 mars 1879, §§ 2 och 14.)

3 §.

Nödstälda, Helsingfors fattigvårdssamhälle tillhörande personer, hvilka icke enligt 2 § ega ovilkorlig rätt till fattigvård, må, der de sakna omvårdnad af annan, undantagsvis och i ömmande fall efter pröfning komma i åtnjutande af tillfällig fattigvård; och skall särskildt anslag för ändamålet årligen i stadens budget upptagas.

(Förordn. den 17 mars 1879, § 3.)

4 §.

Den för handhafvandet af fattigvården i Helsingfors fattigvårdssamhälle tillsatta styrelse tillkommer målsmans- och husbonderätt öfver den, som af fattigvårdssamhället åtnjuter full och ständig försörjning, samt husbonderätt ej mindre

öfver enhvar, som för sig uppbär understöd af fattigvården, än ock öfver den, hvars hustru eller minderåriga barn åtnjuter full och ständig försörjning; gällande den målsmans- och husbonderätt så länge fattigvården fortfar.

Om någon genom dryckenskap, lättja eller liknöjdhet ådrager sin hustru eller sitt minderåriga barn sådan nöd, att fattigvård måste dem lemnas, skall han, äfven der denna är blott tillfällig, stå under fattigvårdsstyrelsens husbondevälde, till dess den kostnad samhället tillskyndats blifvit godtgjord. Till enahanda påföljd är den förfallen, hvars minderåriga barn för tiggeri anhålles och på fattigvårdssamhällets bekostnad hemsändes.

De, hvilka sålunda äro underkastade fattigvårdsstyrelsens husbondevälde, skola vara pligtige att om så fordras inträda såsom hjon i kommunens fattig- och arbetsgård eller dermed förenade arbetsinrättning eller ock att utföra arbeten till stadens drätselkammare eller annan, åt hvilken fattigvårdsstyrelsen önskar öfverlåta sin husbonderätt.

(Förordn. den 17 mars 1879, § 31.)

5 §.

Varder någon emottagen till full och ständig försörjning, skall allt hvad han då eger tillfalla fattigvårdssamhället. Fattighjon må dock i sin ego behålla sin bibel, psalmbok och andra uppbyggelseskrifter äfvensom mindre kostbara minnen.

(Förordn. den 17 mars 1879, § 32.)

II Kap.

Om olika slag af fattigvård.

6 §.

Fattigvård meddelas:

- a) genom intagande till helförsörjning i kommunens arbets- och fattiggård eller dermed förenade sjukhus eller därvårdsinrättning;
- b) genom underhåll i annat sjukhus, anstalt för sinnessjuka, andesvaga, vanartiga, blinda, döfstumma eller lytta, asyl eller annan dylik allmän inrättning;
- c) genom utackordering;
- d) genom bekostande af sjukvård;
- e) genom tillfälliga understöd i förnödenheter eller penningar; samt
- f) genom intagande i kommunens arbetsinrättning.

7 §.

Minderåriga, som falla fattigvården till last, böra öfverlemnas åt enskilde att vårdas, företrädesvis åt sådana, som äro i tillfälle att med framgång uppfostra dem till och med det femtonde året. Endast tillsvidare och intill dess annan lämpligare anordning kan vidtagas må minderårig i arbets- och fattiggården intagas.

Minderåriga, som äro blinda, döfstumma, lytta, vanföra, andesvaga eller vanartiga eller behäftade med annat dylikt fel eller lyte, böra så vidt möjligt erhålla undervisning och handledning i därför afsedda anstalter.

8 §.

Öfriga personer, hvilka enligt ofvan stadgade grunder tillerkännas fattigvård, skola såvidt utrymmet medgifver intagas i arbets- och fattiggården.

Saknas utrymme i arbets- och fattiggården, må fattiga öfverlemnas till vård åt lämpliga inrättningar eller personer i staden eller på landet eller i undantagsfall tilldelas understöd i förnödenheter eller penningar. Sinnessjuk må dock till enskild person utackorderas endast i det fall att den vid arbets- och fattiggårdens dårdvårdsinrättning tjänstgörande läkaren sådant tillstyrker.

9 §.

Fattighjon, äldre eller minderårigt, må ej till försörjning öfverlåtas åt person, som icke är välkänd eller välfrejdad eller i stånd att hjonet behörigen underhålla och vårda eller, der fråga är om inackorderad minderårig, lemna det nödig uppfostran. Anförtros hjon åt i landsorten bosatt person, bör dennas lämplighet och frejd vara styrkt genom bevis af vederbörande prest, kommunalnämndsordförande eller annan, känd person; dock må såvidt möjligt minderårig ej öfverlemnas till vård och uppfostran eller i tjänst till annan än person, som är af samma trosbekännelse som barnet.

10 §.

Minderårig utackorderas för högst ett år i sender; men kan vårdare ådaga-lägga att god uppfostran och vård hos honom kommit barnet till del, må fattigvårdsstyrelsen icke emot vårdares vilja frångå denne barnet för kommande år, såframt ersättningsanspråken icke äro obilliga.

11 §.

Minderårig, som underhålles af fattigvården, skall beredas tillfälle till sådan undervisning, som högre folkskola meddelar.

12 §.

Insjuknar utackorderadt fattighjon i svårare sjukdom, vare dess vårdare skyldig anskaffa läkarevård och läkemedel, och tillkommer vårdaren härför särskild ersättning, efter fattigvårdsstyrelsens bepröfvande.

III Kap.

Fattigvårdens styrelse, förvaltning och kontroll.

13 §.

Fattigvårdsstyrelsen, som utses af Stadsfullmäktige, består af en ordförande och minst nio ledamöter, jemte tre suppleanter. Polismästaren, likasom kyrkoherden eller den hans ställe företräder, är berättigad att deltaga i styrelsens förhandlingar och beslut.

14 §.

Ordförande i fattigvårdsstyrelsen väljes årligen; ledamöterna för tre år enhvar. Suppleanterne utses årligen.

Af ledamöterna afgår årligen minst en tredjedel i den ordning, de blifvit utsedda.

Afgår ledamot under den tid, för hvilken han blifvit utsedd, väljes ofördröjligen annan för den återstående tiden.

Viceordförande likasom ock tillfällig ordförande utser fattigvårdsstyrelsen inom sig.

15 §.

I afseende å valbarhet till ordförande, ledamot och suppleant i fattigvårdsstyrelsen gäller hvad i 27 och 28 §§ af förordningen om kommunalförvaltning i stad beträffande Stadsfullmäktige föreskrifves. Valbar till ledamot i fattigvårdsstyrelsen är äfven röstberättigad qvinlig medlem af kommunen.

(Nådiga förordn. angående qvinnas inväljande till ledamot i fattigvårdsstyrelse, gifven den 6 augusti 1889.)

16 §.

Den, som blifvit till fattigvårdsstyrelsen invald, kan afsäga sig uppdraget om han icke är inom stadens område boende, om han de två nästföregående åren varit medlem af styrelsen eller drätselkammaren eller i sistnämnda verk innehar befattning eller om han uppnått 60 års ålder eller ock anför andra giltiga orsaker, som af Stadsfullmäktige godkännas. Missnöje öfver vägrad befrielse må anföras hos Guvernören.

17 §.

Fattigvårdsstyrelsen sammanträder till ordinarie möte, på kallelse af ordföranden, den första och tredje måndagen i hvarje månad från och med september till och med maj samt den första måndagen i hvarje månad återstoden af året. Infaller helg å sådan dag, hålles sammanträdet nästföljande söcknedag.

Till extra möte sammankallas fattigvårdsstyrelsen af ordföranden så ofta behof deraf göres.

Om tiden för sammankomst bör ordföranden underrätta kyrkoherden eller den hans ställe företräder och stadens polismästare.

18 §.

Fattigvårdsstyrelsen är beslutför då minst halfva antalet af dess medlemmar är närvarande. Vid omröstning afgör flertalet. Falla rösterna lika, gäller den mening, ordföranden biträder.

19 §.

Medlem, som är hindrad att iufinna sig vid utlyst möte, anmäle derom så tidigt att suppleant hinner tillkallas.

Är någon förfallolöst borta eller aflägsnar sig utan förfall från möte, plikte hvarje gång till stads-kassan, ordförande sex samt ledamot och suppleant tre mark. Inställes mötet, plikte dubbelt. För uppburna plikter skall årligen redogöras till drätselkammaren.

20 §.

Fattigvårdsstyrelsen åligger:

a) att i öfverensstämmelse med stadgandena i förordningen angående allmänna fattigvården och detta reglemente handhafva stadens fattigvård och i sådant afseende jemväl verkställa de af stadsfullmäktige i ämnet fattade beslut;

b) att då fattigvård ansökts, inhemta utredning, huruvida underhåll af den fattiga tillhör annat fattigvårdssamhälle eller enskild person, som eger förmåga att denna skyldighet fullgöra;

c) att pröfva och bestämma, huruvida och på hvad sätt fattigvård må lemnas den, för hvilken ansökning derom är gjord;

d) att, der understöd beviljats i penningar, tillse att detsamma såvidt möjligt ej må åta den fattige direkt utgifvas;

e) att, der underhållet af den fattige åligger annat samhälle eller enskild person, omedelbart vidtaga åtgärd om vederbörandes förpligtande att sin skyldighet härutinnan fullgöra;

f) att vid utackordering af fattighjon med vårdaren afsluta skriftligt kontrakt, innehållande icke blott de förbindelser om uppfostran och vård, hvarom omordade nådiga förordning stadgar, utan äfven sådana noggranna bestämningar angående hjonets omvårdnad, som i afseende å dess helsotillstånd, ålder, kunskaper eller annat pröfvas erforderliga;

g) att vid utackordering af fattighjon sorgfälligt vaka deröfver, att intet må tillåtas som är sårande för fattighjonen eller kränkande för deras menniskovärde, såsom anställande af offentliga auktioner för utackordering;

h) att der fattighjon visar tecken till sinnessjukdom ofördröjligen låta den sjuke af läkare undersökas samt skyndsamt vidtaga de åtgärder, som erfordras för att bereda ändamålsenlig vård åt den sjuke samt göra honom oskadlig för sig sjelf och andra;

i) att tillse det sinnessjuk, som af fattigvården underhålles, varder omsorgsfullt och med mildhet behandlad och vårdad samt att tvångsmedel dervid icke användas utom efter läkares föreskrift, äfvensom att för öfrigt iakttaga hvad i förordningen angående vården om sinnessjuka, gifven den 28 maj 1889, är stadgadt;

k) att der utblottad och nödstäld person, hvilken af kommunen icke åtnjuter fattigvård, träffas af sådan sjukdom, som erfordrar skyndsam läkarehjelp eller den sjukes vårdande å lasarett, draga försorg derom;

l) att vårda sig om att den husbonderätt, som tillkommer fattigvårdssamhället, varder till kommunens nytta begagnad sålunda att arbetsföra understödstagare intagas i stadens arbetsinrättning eller ock sålunda att husbonderätten öfverlåtes antingen till stadens drätselkammare i afseende å utförande af stadens allmänna arbeten eller ock till enskilda arbetsgifvare;

m) att öfvervaka det från andra kommuner inflyttade medellösa, hvilka sakna vilja eller förmåga att med eget arbete sig försörja, icke må inom staden eller dess afhysta område obehörigen sig uppehålla och sålunda komma att i framtiden falla fattigvården till last;

n) att för hvarje år upprätta inkomst- och utgiftsförslag för det nästföljande året samt rörande fattigvården afgifva berättelse och för densamma lemna redovisning;

o) att, för viunande af närmare kännedom om de understöd, fattiga och hjälpbehöfvande från andra fonder eller sammanskott åtnjuta, årligen affordra de myndigheter och föreningar, hvilka sådana utgifva, bestämda uppgifter härutinnan samt äfven å sin sida, där så fordras, meddela nämnda myndigheter och föreningar nödiga upplysningar, på det enhet och ordning i fattigförsörjningen såvidt möjligt må kunna iakttagas; samt

p) att i öfrigt tillse att kommunens fattigvård behörigen handhafves i enlighet med gällande stadganden och af stadsfullmäktige särskildt meddelade föreskrifter.

21 §.

För att underlätta tillsynen öfver de fattiga samt deröfver, att beviljade understöd behörigen användas och att de, som af fattigvårdsstyrelsen emottagit minderåriga eller andra till försörjning, fullgöra sina skyldigheter, indelas staden i tillsyningsområden, hvilka hvart för sig stå under närmaste uppsigt af en utaf styrelsens ledamöter.

Gränserna för tillsyningsområdena bestämmas årligen af fattigvårdsstyrelsen på dess första ordinarie möte, hvarefter indelningen jemte uppgift på före-

ståndaren för hvarje område bör delgifvas allmänheten genom anslag å styrelsens dörr och kungörelse i två af stadens tidningar, den ena på svenska och den andra på finska språket.

22 §.

Å ort utom staden, der af fattigvården underhållna fattiga finnas, skall fattigvårdsstyrelsen anställa ständigt ombud för tillsynen öfver de fattiga.

Dessa ombud ega att minst en gång hvar tredje månad, men oftare, om omständigheterna sådant påkalla, besöka samtliga inom deras distrikt utackorderade fattighjon för att taga kännedom om deras vård samt öfven dessa inspektioner föra korta anteckningar i enlighet med formulär, som af fattigvårdsstyrelsen utfärdas, och anteckningarna derefter till fattigvårdsstyrelsen insända.

Ombud må, der sådant är nödigt, från försumlig vårdare genast borttaga vanvårdadt fattighjon och detsamma till annan person tillsvidare öfverlåta. Om dylik åtgärd, så ock om hjons frånfälle, svårare sjukdom eller olyckshändelse, som drabbat hjon, och dylikt bör ombud utan uppskof underrätta fattigvårdsstyrelsen.

Fattigvårdsstyrelsen må jemväl tid efter annan utsända verkställande direktören eller annan lämplig person till de orter, hvarest fattighjon äro utackorderade, dels för att öfvervaka dessas behöriga vård, dels för att meddela ombuden nödiga råd och anvisningar. Den utsända bör å fattigvårdsstyrelsens första sammanträde efter återkomsten redogöra för sitt uppdrag.

För dylika resor utbetalas resekostnaden af fattigvården.

23 §.

Fattigvårdsstyrelsens ordförande åligger:

a) att vid styrelsens sammanträden leda förhandlingarna och föredraga ärendena samt underteckna utgående expeditioner och utanordningar;

b) att der så trängande behof af understöd förekommer att styrelsens sammanträde ej kan afvaktas, låta om den nödlidande taga erforderlig vård och härom vid följande sammanträde anmäla i afseende å styrelsens bestämmande;

c) att månatligen genomgå och granska utgifterna för fattigvården; samt

d) att för öfrigt tillse, det styrelsens beslut verkställas, att i fattigvårdens tjänst anställda personer fullgöra sina åligganden äfvensom att ordning och sparsamhet iaktages vid fattigvården.

24 §.

Fattigvårdsstyrelsens ledamöter åligger att, enhvar inom sitt tillsyningsområde, skaffa sig kännedom om de nödlidande och särskildt om minderåriga, som i hemmen icke erhålla behörig vård, och i anledning deraf hos styrelsen anmäla i afseende å de åtgärder, till hvilka omständigheterna föranleda.

25 §.

Fattigvårdsstyrelsen till biträde utses af stadsfullmäktige på förslag af fattigvårdsstyrelsen efter 30 dagars ansökningstid en verkställande direktör.

Denne funktionär åligger:

a) att hvarje helgfri dag i fattigvårdsstyrelsens lokal å tid, som af fattigvårdsstyrelsen bestämmes, emottaga hjälpsökande och tillhandagå allmänheten i fattigvårdsangelägenheter;

b) att, såvidt möjligt, skaffa sig kännedom om de nödlidande inom kommunen och särskildt om minderåriga, som i hemmen icke erhålla behörig vård, samt i anledning deraf hos styrelsen anmäla i afseende å de åtgärder, till hvilka omständigheterna föranleda;

c) att, der för någon begäres fattigvård, sjelf eller genom några af de i 27 § omnämnda tillsyningsmän och fattigbesökare, utan uppskof besöka den nödställda i hans hemvist och angående dennes förhållande och behof föra protokoll i enlighet med formulär, som fattigvårdsstyrelsen eger fastställa;

d) att hålla tillsyn deröfver, att ordning och sedlighet råda i stadens fattiggård, i hvilket afseende han bör minst en gång hvarje vecka besöka inrättningen;

e) att egna särskild uppmärksamhet åt de utom fattiggården vårdade, af fattigvården understödda fattiga, deras skötsel, underhåll och lefnadsförhållanden, för hvilket ändamål han bör tidt och ofta besöka de i staden och dess närhet utackorderade fattiga;

f) att vaka deröfver, att beviljade understöd behörigen användas;

g) att öfvervaka skolans för vanartiga barn verksamhet;

h) att der tillsyningsmän och fattigbesökare blifva utsedda, lemna dem nödig undervisning i deras åligganden och öfvervaka deras verksamhet;

i) att enligt fattigvårdsstyrelsens närmare bestämmande å dess vägnar teckna förbindelse att ansvara för kostnaderna för fattigas vård å sjukhus, dårvårdsinrättning, uppfostringsanstalt för vanartiga barn eller annan dylika allmän anstalt samt utfärda medellöshetsintyg för, utom annat, kostnadsfri skolgång, intagning i kommunens eller annat allmänt sjukhus, erhållande af läkemedel och läkarevård samt befrielse från utskylder;

k) att tillhandagå fattigvårdsstyrelsen med nödigt biträde vid utackorderingen af fattiga;

l) att till föredragning vid styrelsens sammanträden bereda ärendena rörande meddelande af fattigvård;

m) att närvara vid fattigvårdsstyrelsens sammanträden med rätt att delta i öfverläggningarna, men icke i besluten;

n) att verkställa fattigvårdsstyrelsens beslut;

o) att å drätselkontoret lyfta af fattigvårdsstyrelsen reqvirerade penningeförskott, ombestyrta utbetalningar och månatligen derfor hos fattigvårdsstyrelsen redovisa senast den 8 i påföljande månad;

- p) att genomgå och granska i öfrigt inkommande redovisningar; samt
q) att årligen, inom april månad, uppgöra och till styrelsen inlämna berättelse öfver fattigvårdens förvaltning under det föregående året.

26 §.

Verkställande direktören, som åtnjuter af stadsfullmäktige faststæld aflöning, må icke utan stadsfullmäktiges tillstånd innehafva annan befattning eller utöfva sysselsättning, som kunde förhindra honom att egna fattigvården tillbörlig omvårdnad och uppmärksamhet.

Verkställande direktören är berättigad till en månads semesterledighet under året i tid, som af fattigvårdsstyrelsen bestämmes, dock åligger det honom att aflöna af fattigvårdsstyrelsen utsedd vikarie under ledigheten.

27 §.

För att biträda fattigvårdsstyrelsen och verkställande direktören vid kontrollerandet af de personer, för hvilka fattigvård ansökts, och sådana, som utom fattiggården åtnjuta fattigvård, samt för att jemväl eljes införskaffa upplysning om nödlidande inom kommunen och särskildt om minderåriga, som i hemmen icke erhålla tillbörlig vård, ega stadsfullmäktige, der behovet sådant påkallar, på fattigvårdsstyrelsens förslag för ett år i sänder utse nödigt antal tillsyningsmän och fattigbesökare, män eller qvinnor, samt för tillsyningsmännen fastställa den godtgörelse, som kan ifrågakomma; börande stadsfullmäktige tillika meddela närmare föreskrifter rörande tillsyningsmännens och fattigbesökarenes verksamhet.

28 §.

Fattigvårdsstyrelsen eger antaga sekreterare, som tillika är styrelsens kamrerare.

Denne åligger:

- a) att upprätta föredragningslista för och föra protokollet vid styrelsens sammanträden;
b) att ombesörja utgående expeditioner och öfriga kansligöromål samt kontrasignera expeditionerna;
c) att föra förteckning öfver alla, som af fattigvården åtnjuta vård eller understöd;
d) att vid rättegångar och bevakningar utan vidare förordnande vara ombud för fattigvårdsstyrelsen, denna dock obetaget att härför anlita annan person;
e) att sammanställa de statistiska uppgifter, som erfordras för årsberättelsen;
f) att afgifva föregifna statistiska förteckningar; samt
g) att i afseende å den bokföring, som vid fattigvårdsstyrelsen kan ifrågakomma, ställa sig fattigvårdsstyrelsens föreskrifter till efterrättelse.

IV Kap.

Om arbets- och fattiggården.

29 §.

Stadsfullmäktige antaga, på förslag af fattigvårdsstyrelsen, en föreståndare för fattiggården. Vid vakans anslås tjensten ledig att ansökas inom 30 dagar.

30 §.

Föreståndaren för fattiggården, som utöfvar husbondevälde öfver alla der intagna hjon och vid inrättningen anstälde betjente, åligger under verkställande direktörens närmaste inseende:

a) att enligt fattigvårdsstyrelsens bestämmande emottaga inträdessökande hjon samt anordna om deras placering och vård i inrättningen;

b) att egna sorgfälligt uppsigt och vård åt alla i fattiggården intagna hjon och öfver dem föra fullständig förteckning;

c) att vaka deröfver att renlighet, ordning och sedlighet råda inom inrättningen samt att kosthållningen ordentligen handhafves så att hjonen erhålla sund och i öfrigt lämplig föda;

d) att söka bereda lämplig sysselsättning åt hjonen samt anordna och leda deras arbeten;

e) att föra noggranna förteckningar öfver inrättningens inventarier och material samt ansvara för att desamma icke genom vanvård förfaras;

f) att efter hvarje års utgång inom januari månad afgifva fullständig inventarieförteckning jemte förslag till afskrifning af förbrukade persedlar m. m. att öfverlemnas åt drätselkontoret för att tillhandahållas stadens inventeringsmän;

g) att för hvarje år uppgöra och inom februari månad till fattigvårdsstyrelsen aflemna berättelse öfver fattiggården, upprättad enligt styrelsens anvisningar; samt

h) att efter erhållen kallelse närvara vid fattigvårdsstyrelsens sammanträden, der han i frågor rörande fattiggården eger i öfverläggningarna men ej i beslutet delta;

och bör föreståndaren i öfrigt ställa sig styrelsens föreskrifter till efterrättelse.

31 §.

Vid fattiggården anställas en husmoder, som bör ega någon insigt i barnuppfostran, sjukvård och hushållsgöromål. Denna åligger att, under föreståndarens för fattiggården öfverinseende:

a) egna noggrann vård och uppsigt öfver i fattiggården intagna qvinnor och minderåriga samt öfva dem i ordning, renlighet, flit och lydnad;

b) förbereda vid inrättningen förekommande handarbeten samt vaka öfver deras sorgfälliga utförande äfvensom undervisa i sömnad, spånad, väfnad, lappning m. m.;

o) hafva tillsynen öfver matlagning, bakning, brygd, tvätt m. fl. hushållsgöromål; samt

i öfrigt ställa sig styrelsens och föreståndarens föreskrifter till noggrann efterlefnad.

32 §.

Husmodern och den lägre betjeningen vid fattiggården antages och afskedas af fattigvårdsstyrelsen.

33 §.

För de i fattiggården intagna, till lutherska trosbekännelsen hörande hjonens religiösa vård ege fattigvårdsstyrelsen antaga någon inom staden boende prest, hvilken det åligger att hvarje sön- och helgdag hålla gudstjenst uti anstalten och dessutom vid förefallande behof besöka der intagna fattiga samt jordfästa aflidna fattighjon.

Finnas i fattiggården fattighjon, de der icke tillhöra evangelisk-lutherska tron, bör fattigvårdsstyrelsen äfven om dessas själavård på lämpligt sätt draga försorg.

34 §.

Om läkarevården vid fattiggården är särskildt stadadt.

35 §.

Önskar hjon utträda ur fattiggården, anmäla det för fattigvårdsstyrelsen, som icke får neka sitt samtycke, så framt utredning föreligger derom att hjonet icke vidare under en längre tid skall falla fattigvården till last äfvensom kommunen blifvit genom hjonets arbete eller annorledes till fullo ersatt för lemnad fattigvård.

36 §.

All inkomst från fattiggården äfvensom från hjonens arbete tillfaller fattigvården. Dock må fattigvårdsstyrelsen till uppmuntran tilldela flitiga, ordentliga och lydiga arbetshjon flitpenningar.

37 §.

Kosthållningen anordnas af fattigvårdsstyrelsen, som i sådant afseende i samråd med vederbörande läkare fastställer en bestämd matordning, hvarvid iakttagas skall, att kosten är sund och tillräcklig. För sjuka bör kosten anordnas enligt läkares föreskrift.

38 §.

Der hjon anser sig vara orättvist behandlad, må det anföra klagomål hos fattigvårdsstyrelsens ordförande eller verkställande direktören, som eger vidtaga de åtgärder, till hvilka omständigheterna föranleda.

39 §.

Å fattigvårdsstyrelsen ankommer att upprätta i detaljgående ordningsregler för fattiggården, hvilka böra på lämpliga ställen i anstalten anslås.

V Kap.**Allmänna stadganden.**

40 §.

Öfver alla donationer till förmån för fattigvården bör föras fullständig förteckning, upptagande gifvarens namn, tiden för donationen, dess beskaffenhet och ändamål samt beloppet af densamma.

Fattigvårdsstyrelsen bör af stadens drätselverk årligen erhålla redovisning för de fonder, som af drätselkontoret för fattigvården förvaltas. Räntan å de kapital, som för vissa bestämda, till fattigvården hörande ändamål donerats, eger fattigvårdsstyrelsen i öfverenstämmelse med gifvarens föreskrifter fördela.

Öfver de fonder, dem fattigvårdsstyrelsen sjelf förvaltar, bör styrelsen årligen inom januari månad afgifva redovisning till stadens revisorer för att af dem granskas i sammanhang med stadens räkenskaper.

41 §.

Uttaxering till fattigvården sker såsom i förordningen af den 6 augusti 1889, angående ändring af § 29 i förordningen angående allmänna fattigvården af den 17 mars 1879, stadgas. Beloppet af deri omnämnda personela afgift är tillsvidare och intill dess stadsfullmäktige derom annorlunda förordna 2 mark 50 penni för män och 2 mark för kvinnor.

42 §.

Verkställande direktören och föreståndaren för fattiggården må af stadsfullmäktige entledigas efter sex månaders uppsägningstid.

Är verkställande direktören eller föreståndaren för fattiggården försumlig och låter sig icke af varning rätta, eller är han eljes olämplig för sin befattning, eger fattigvårdsstyrelsen afhålla honom från tjänstgöring och derom anmäla hos stadsfullmäktige, som afgöra, huruvida han må vid sysslan kvarstå eller derifrån skiljas.

43 §.

Om besvär i fattigvårdsärenden stadgas i VII Art. af nådiga förordningen angående allmänna fattigvården.

Handlingar angående Senatstorgets förseende med planteringar.

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors,

den 7 November 1895.

N:o 219.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Af Civil expeditionens i Kejslerliga Senaten för den 10 april 1893 till Guvernören i länet aflättna skrifvelse, hvaraf innehållet genom Magistraten delgifvits Stadsfullmäktige, framgick att Kejslerliga Senaten då icke velat bifalla till en af Stadsfullmäktige gjord hemställan om sådan ändring i gällande stadsplan, som betingades af planteringar på Senatstorget, så att detta torg i öfverensstämmelse med en Stadsfullmäktiges hemställan närsluten ritning måtte erhålla ett med afseende å beslutet om uppställande derstädes af en ärestod till Kejsar Alexander den andres minne värdigare utseende, men att Kejslerliga Senaten likväl lemnat Stadsfullmäktige obetaget att framdeles, sedan monumentet blifvit på torget upprest och de lämpligaste anordningarna derigenom bättre och säkrare kunde bedömas, med ny framställning i ärendet inkomma. Och enär Drätselkammaren i anledning häraf af Fullmäktige anmodats att i sinom tid ånyo upptaga frågan och förslag deri till Fullmäktige afgifva, öfverlemnade Drätselkammaren under förlidet år åt ett inom Kammaren tillsatt utskott, hvori till medlemmar utsågos Kammarens viceordförande Herr Nummelin och ledamot Herr von Pfaler jemte Stadsingenjören och till hvilket utskott dessutom inkallades öfverdirektören, Friherre S. Gripenberg och arkitekten, Professorn G. Nyström, att vidare förbereda ärendet och med yttrande deri till Kammaren inkomma.

Detta utskott, i hvars arbeten Friherre Gripenberg dock icke deltagit, har numera slutfört sitt uppdrag och till Kammaren inlemnadt, förutom utlåtande i ärendet, icke blott en af Stadsträdgårdsmästaren Olsson uppgjord ritning för Senatstorgets förvandling till en planterad sqvär, utan ock, då ett förslag i enlighet med sagda ritning icke af utskottet omfattats, ett af Professor Nyström utarbetadt, genom en plan- och en perspektivritning närmare framställt projekt. Och framgår af utskottets betänkande, att utskottet för sin del i allo anslutit sig till detta senare förslag.

Enligt den kostnadsberäkning, som bilagts Professor Nyströms förslag för anordningarna på Senatstorget, skulle den på staden ankommande kostnaden här för belöpa sig till 101,540 mark, hvartill komme, då uti denna summa icke ingår någon kostnad för omläggning med nubbsten af de torget omgäfvande gatu-

delarna, omkring 3,600 mark för anförda gatulägningsarbeten till den andel, som belöper sig på staden tillhöriga gårdarna n:o 2 vid Katrinegatan och n:o 7 vid Alexandersgatan. Af samma orsak förestod — allt enligt uppgift från Byggnadskontoret — för statsverket, universitetet, kyrkoförsamlingen och privata gårdsegare att för bekostande af omläggning utaf de till deras egande fastigheter vid Senatstorget hörande gatuandelar utgifva resp. cirka 6,000, 7,400, 6,900, och 6,500 mark. För att Senatstorget med detsamma omgifvande gator skall erhålla det utseende, Professor Nyströms ritningar angifva, uppginge alltså totalkostnaden härför till i rundt tal 132,000 mark. På frågans slutliga afgörande torde nämnda gatuomläggnings kostnader emellertid icke kunna anses vara af väsentligare inflytande, emedan ifrågavarande torg med angränsande gator i ingen händelse för någon längre tid framåt kan lemnas uti sitt nuvarande, platsen vanprydande skick, samt beläggningen af de torget omslutande gatuandelarna under sådant förhållande, huru än torgets centrala delar må anordnas, knappast vidare kunna beläggas med vanlig fältsten.

Då också Drätselkammaren i allo förenat sig om de af utskottet i dess utlåtande framhållna synpunkter, har Drätselkammaren att dertill endast tillägga, att redan af det skäl, att de ifrågakommande arbetena icke lämpligen kunna utföras under ett år, också kostnaderna därför kunna fördelas på en par, tre år, samt sålunda blifva för staden mindre betungande. I likhet med utskottet antager Kammaren dessutom för alldeles säkert, att Stadsfullmäktige skola kunna af landets regering utverka ett icke så obetydligt bidrag till Senatstorgets försättande i det skick, det derstädes uppresta, icke blott för Helsingfors stad utan för hela landet synnerligen betydande monumentala konstverket kräfver. Jemte det Drätselkammaren derföre utan vidlyftigare motivering har till Stadsfullmäktige äran öfversända åberopade utskottsbetänkande tillika med dertill hörande ritningar och kostnadsförslag, på det Stadsfullmäktige, för den händelse Fullmäktige kunde godkänna projektet, blefve i tillfälle att dertill utverka Kejsarliga Senatens fastställelse och här antydd subvention till dess realiserande, har Drätselkammaren trott sig böra hemställa, huruvida ej Fullmäktige vid slutlig behandling af nästkommande års budget möjligen kunde finna utväg att redan för sagda år eventuellt anvisa något belopp för ändamålet.

På Drätselkammarens vägnar:

G. v. Christerson.

Th. Tallqvist.

Till Drätselkammaren i Helsingfors.

Sedan Stadsfullmäktige, på förfrågan af Ständernas vid 1895 års landtdag allmänna besvärsutskott, ej mindre bifallit dertill att ärestoden till åminnelse af Kejsaren och Storfursten Alexander II finge uppresas å Senatstorget, än ock tillika förbehållit sig att framdeles få uttala sig, bl. a. om de anordningar, som å sagde torg i öfrigt borde vidtagas, så hafva Stadsfullmäktige i början af år 1893 till Kejsarliga Senaten i och för stadsfästelse insändt ett förslag till inrättande å sagde torg af en skvär samt tillika anhållit om sådan ändring af stadens plan, som häraf betingades. Uti skrifvelse från Civil expeditionen till Guvernören i länet af den 10 April samma år har Kejsarliga Senaten derefter meddelat, det Kejsarliga Senaten icke velat till sagde hemställan bifalla, men likväl lemnat Stadsfullmäktige obetaget att, sedan statyn blifvit på torget upprest och de lämpligaste anordningarna derigenom bättre och säkrare kunde bedömas, med ny framställning i ämnet inkomna.

Drätselkammaren har derefter gifvit undertecknade i uppdrag att till Kam-maren inkomma med yttrande i frågan och få vi till fullgörande häraf ej mindre insända en af undertecknad Nyström uppgjord förslagsritning än ock afgifva följande utlåtande.

Utan att nu vilja till diskussion återupptaga de många skäl för och emot förslaget att å ifrågavarande torg inrätta en skvär, som vid frågans föregående behandling anförts, tillåter sig undertecknade endast att såsom sin bestämda åsigt uttala, det en skväranläggning å torget i hög grad skulle höja dettas allmänna utseende och i sin mån därför äfven bidra till att såväl kejsaremonumentet som de omgifvande monumentala byggnaderna komme att presentera sig bättre än de nu göra det. Utskottet kan för sin del ej tro annat än att en efter förhållandena afpassad anläggning af planteringar, med väl vårdade gräsmattor, prydnadsväxter, låga buskar och träd skulle bilda en vackrare förgrund till byggnaderna än den enförmiga och fula stenläggning, hvarmed torget nu är belagd och der-jemte, i händelse den rätt anordnas, komma att än ytterligare förhöja betydelsen och utseendet af monumentet, som nu står temmeligen ensamt på det stora fältet. Skulle nämligen planteringarna anordnas i hufvudsaklig öfverensstämmelse med bilagda förslag, komme i midten af det stora torget att bildas en mindre, fri plats, till hvilken monumentet i detta fall närmast skulle hänföra sig och hvilken det-samma komme att dominera på ett vida effektivare sätt än det nu gör, då det ovilkorligen måste jämföras med hela det ofantliga torget.

En omständighet, som på lösningen af denna fråga äger den största betydelse, är den stora fritrappa, som ifrån Nikolaikyrkan leder ned till torget. Klart är att en så väldig anläggning icke vid förslaget uppgörande kan eller får förbises och utskottet har äfven anledning att tro, att den ringa hänsyn, som vid det tidigare förslaget uppgörande tagits till trappan, väckt motstånd emot hela förslaget. Ehuruval sagde trappa såsom kommunikationsmedel äger jmförelsevis ringa betydelse, bildar densamma likväl den i arkitektoniskt hänseende viktigaste uppgången till templet och får på sådan grund icke vare sig döljas eller förebyggas, utan måste tillträdet till densamma äfven framdeles förblifva fullkomligt fritt. Ifrån denna viktiga och som det synes oss hufvudsakliga omständighet utgår hela det förslag som nu framlägges. Uppgången till trappan stänges icke utan fastmer pointeras yttermera så skarpt sådant öfverhufvudtaget är möjligt och de af gräsmattorna betecknade linier, hvilka löpa i fortsättning af trappans sidoafslutningar, komme utan tvifvel att bidraga till framhållande af torgets hufvudaxel samt förhöja den perspektiviska verkan af platsen åt det håll, der dess viktigaste point de vue, kyrkan befinner sig.

I öfrigt torde förslaget ej erfordra någon förklaring. Redan den omständigheten, att Alexandersgatan löper förbi torget i rak linie och till full bredd, medan Regeringsgatan afskäres af den framspringande kyrkoterrassen, gör att å den nedre delen af torget, som är starkast trafikerad, en större och för ändamålet mer än tillräckligt bred körbana uppstår. Körbanan framför kyrkoterrassen har deremot projekterats endast till den bredd stadens vanliga 50 fots gator äga, enär någon körtrafik af betydelse å denna väg aldrig är att emotse. Dessa två omständigheter leda så att säga med nödvändighet till fullkomlig symmetri i anläggningen vis å vis torgets andra axel, som förenar midteldörrarne af Senats- och Universitetsbyggnaderna och på hvilken linie äfven monumentet befinner sig. För åstadkommande af lättare förbindelse emellan sistnämnda byggnader och centralplatsen är längs denna axel förd en gång, hvilken i midten af gräsmattorna utvidgar sig så att plats beredes för två stycken fontäner, hvilka äfven i sin mån komme att bidraga till nödig omvexling och trefnad på torget. Framför Senats och Universitetsbyggnaderna hafva lemnats fria platser till en bredd, som fullständigt motsvarar det praktiska behovet.

Såsom redan af det sagda framgår, komme planteringarna i hufvudsak att utgöras af värdade gräsmattor. Undertecknade vilja framhålla den fördel dessa äga framför en stenbeläggning, bl. a. äfven deruti att de stora skefheter i synnerhet å torgets norra och nordöstra delar, hvilka äro af den art att de, icke utan mycket stora kostnader kunna utjemnas, genom gräsmattorna och de här och der på dessa arrangerade busk- och trädgrupperna helt och hållet komma att göras omärkbara. För åstadkommande af nödig relief och omvexling i den stora ytan äro vidare, såsom redan framhållits, dels buskväxter, dels låga träd projekterade, dock sålunda att de hvarken verka skymmande än mindre förmå täcka de monu-

mentala byggnaderna. I gräsmattornas yttre hörn, närmast de af trafiken mest berörda punkterna äro mindre blomstergrupper föreslagna. De kvartoirkelformigt svängda inramningarna närmast omkring monumentet äro afsedda att dekoreras med cactéer och agaver, af hvilka staden eger en utmärkt samling, som på denna plats helt säkert komme att göra sig väl gällande, på samma gång den komme att utgöra en synnerligen passande infattning till monumentets strängt arkitektoniska form, utan att derföre förhindra den fullkomligt fria och öppna öfverblicken af torgets centrala del.

Beträffande öfriga projektets detaljer bedja vi att få framhålla, hurusom kandelabrarna för gas- eller i framtiden möjligen elektrisk belysning, som på torget äro erforderliga, lämpligen borde erhålla en mera konstnärligt utarbetad och äfven mäktigare och sålunda mera verksam gestalt, än hvad desamma härintills egt. Fontänbassinerna äro deremot tänkta af cement helt enkla och föga höjande sig från torgets plan, så att endast det rika vattenknippe, som ur dem skulle framspringa, komme att betona de härigenom bildade afdelningspunkterna på torget.

Ytterligare anse vi oss böra vidröra en omständighet som genom den föreslagna anläggningen komme att — visserligen endast delvis — undergå förändring, nemligen den trafik som ifrån Kronohagssidan eger rum öfver torget nedåt stadens centrum och vise versa. Enär förslaget afser att med tuktad sten belägga samtliga de vägar, som omgifva planteringarna och den centrala delen, så komme gångtrafiken ifrån hörn till hörn att i det allra närmaste blifva oförändrad och på sin höjd några meter längre än för närvarande, hvilket likväl skulle till fullo uppvägas deraf att de diagonala gångbanorna öfver den centrala delen vore afsedda att beläggas med asfalt. Körtrafiken deremot komme visserligen att här efter taga väg längs torgets sidolinier, men torde den olägenhet, som härigenom uppstår, blifva föga kännbar och i alla fall icke större än hvad som förekommer exempelvis på Salutorget emellan det s. k. Edlundska hörnet och vägen till Saluhallen den tid af dagen, då torghandeln pågår och hvarunder körande jemväl nödgas taga väg längs de här vida trängre sidogatorna. Då härtill kommer att Senatstorgets sidovägar, som sagdt, komme att beläggas med tuktad sten, motväges den tilläfvventyrs häraf uppkommande olägenheten i så väsentlig grad att något allvarsamt hinder för planens genomförande af denna omständighet icke kan vållas.

Det torde ännu böra nämnas att, med undantag af i det föregående omnämnda asfaltgångbanor, hvilka vi tänkt oss till en bredd af c:a 5 m, öfriga gångvägar i den centrala delen af torget komme att bildas af sand på samma sätt som i stadens parker och speciellt esplanaderna samt endast infattas af nubbsten eller möjligen granitkantsten. Enahanda förhållande har af oss iakttagits på en mängd platser i utlandet och är icke alldeles utan inflytande på platsens fria och fredade utseende.

Hvad kostnaden för nu ifrågavarande anläggning beträffar har den af oss

beräknats till c:a 100,000 mark, på sätt bilagda kostnadsberäkning närmare utvisar. Häraf faller dock omkring hälften eller c:a 50,000 mark på de körbanor af tuktad sten, som komme att omgifva platsen och hvilkas anläggande i hvarje fall torde få betraktas endast som en tidsfråga. För jemförelses skull må härvid nämnas att en beläggning af hela torget med tuktad sten komme att betinga en kostnad af ej mindre än c:a 132,000 mark, hvaruti likväl ej beräknats de jemförelsevis stora planeringsarbeten, ett sådant beläggningssätt i följd af torgets skefhet med nödvändighet förutsätter och som redan i det föregående blifvit antydda.

Undertecknade hafva slutligen icke kunnat undgå att fästa Drätselkammarens uppmärksamhet vid den omständighet att ett försköningsarbete af nu ifrågavarande slag, som komme att beröra den utan tvifvel viktigaste offentliga platsen i hela landet och som dessutom äger närmaste sammanhang med en åtgärd, hvarigenom hela vårt folk velat ära en af sina vordne monarker, tvifvelsutan är af den art att, staten, på sätt ett centralt verk i ett frågans tidigare skede berörande utlåtande jemväl betonat, tvifvelsutan skall finna anledning att dertill åtminstone i någon del bidraga. Öfverlemnade denna del af frågan till Drätselkammarens vidare öfverläggande, öfverstyra vi härigenom till Drätselkammaren de uppgjorda förslagsritningarne jemte dertill hörande kostnadsförslag och vilja endast betona att ritningarne äro att betrakta såsom endast eskisser, hvilka angifva den allmänna gestaltningen af platsen, hvaremot enskilda detaljer vid det slutliga utförandet kunna och böra närmare studeras.

Helsingfors den 2 november 1895.

Leon. v. Pfaler.
Herman Normén.

Carl Nummelin.
Gustaf Nyström.

Kostnadsberäkning öfver Senatstorgets plantering och körbanornas beläggning med tuktad sten.

Planteringar: 4,400 m ² à <i>Fm</i> : 5	<i>Fm</i> : 22,000: —
Asfaltgångbanor: 1,000 m ² à <i>Fm</i> : 5:50	„ 5,500: —
Infattningar af nubbsten c:a 1,100 l. m. à <i>Fm</i> : 1:35	„ 1,500: —
Sandplaner och gångar 2,800 m ² à <i>Fm</i> : 2	„ 5,600: —
Rifning af gamla stenläggningen	„ 2,340: —
Två fontäner med vatten- och afloppsledningar	„ 10,000: —
Körbanor af tuktad sten 5,200 m ² à <i>Fm</i> : 10:50	„ 54,600: —
	Summa <i>Fm</i> : 101,540: —

Utskottsbetänkande i anledning af motion om ändring i Stadsfullmäktiges arbetsordning.

I en till Stadsfullmäktige inlemnad, den 15 sistlidne januari dagtecknad motion *) har fullmäktigen, assessorn T. J. Boisman anmärkt att 58 § i gällande kommunalförfattning syntes förutsätta att ärenden, som påkallade nya anslag ur stadskassan, i regeln skulle af Stadsfullmäktige handläggas innan frågan om följande års budget upptoges. Emellertid hade det icke sällan inträffat, att frågor, för hvilkas beredning specialinsigter kunnat vara af nöden, remitterats direkte till budgetutskottet och af Fullmäktige behandlats endast i sammanhang med årsbudgeten. Sakenligast vore dock att i ärenden af någon betydelse endast den finansiella sidan skulle vid budgetbehandlingen komma under ompröfning. På sådan grund och på det att en noggrannare granskning kunde egnas hvarje särskild fråga samt alla nya anslagsfrågor vid budgetbehandlingen vägas mot hvarandra, har motionären föreslagit

det ville Stadsfullmäktige ålägga Drätselkammaren och stadens öfriga nämnder att efterhand inkomma med särskilda framställningar rörande alla frågor, som påkallade nya stående eller mera betydande tillfälliga anslag ur stadskassan.

Sedan Stadsfullmäktige vid sammanträde den 29 förlidne januari beslutit i anledning af motionen infordra vederbörande nämnders utlåtanden, har *Helsö-vårdsnämnden* i skrifvelse af den 15 förvikne mars anmält att Nämnden i princip vore ense med motionären om ändamålsenligheten af det utaf honom föreslagna förfarandet i alla sådana fall, der det utan olägenhet kunde tillämpas. Dock har Nämnden ansett sig böra påpeka att till dess verksamhetsområde hörde vidtagandet af en mängd sådana på anslag beroende åtgärder, hvilka icke tålte något uppskof, utan måste omedelbart sättas i verket. Härvid ville Nämnden nämna blott de mått och steg, som vidtagits för kolerafarans eller andra svåra epidemiers afvärjande från staden. Vid fall af denna beskaffenhet kunde sålunda de af motionären framställda principer icke efterföljas. *Fattigvårdsstyrelsen* har i skrifvelse af den 18 sistlidne mars framhållit att då vid fattigvården förekommit ärenden af

*) Tr. handl. n:o 7 för 1895 sid. 11 & 12.

större vikt och betydenhet samt i all synnerhet då frågan gällt betydligare anslags anvisande, vid fattigvården i allmänhet iakttagits det af motionären föreslagna förfarandet, hvarför Fattigvårdsstyrelsen för sin del icke hade något särskildt att tillägga. Jemväl *Brandkommissionen* har i skrifvelse af den 28 i nyssagde månad meddelat att kommissionen, som ansåge det af assessorn Boisman väckta förslaget välbetänkt, för sin del städse iakttagit det utaf motionären föreslagna förfarandet att genast, då behof af något anslag gjort sig gällande, derom göra framställning utan afseende å om tiden för uppgörande af brandverkets utgifts- och inkomststat varit nära förestående eller ej.

Deremot har *Drätselkammaren*, i skrifvelse af den 7 februari innevarande år (tr. handl. n:o 7 för 1895), icke omfattat det af motionären framställda förslaget. Jemte det Kammaren ansett, att ordalydelsen i motionen låte antaga en vidsträcktare innebörd deri, än motionären måhända afsett, hvarför anförandet af ett eller annat passeradt faktum vid behandlingen af de ärenden, hvilka enligt förslagsställarens mening fölle inom omfånget af motionen, enligt Kammarens tanke varit önskvärdt, har Kammaren anmärkt att förslaget att befria budgetutskottet för framtiden från alla andra än rent finansiella frågor icke vore utförbart, ty utskottet hade derjemte den ekonomiska uppgiften att pröfva samtliga, icke redan förut fixt bestämda budgetposters befogenhet. Hvad de stora mellanbelopp mellan rent stående och rent tillfälliga utgifter beträffade — exempelvis kassakreditivräntor, aflöningar åt extra tjenstemän och betjente, expensemedel, remont och underhåll m. m. — så skulle specialframställningar och remisser till fackmannautskott vidkommande anslagen till sagda utgifter icke leda till annat än att den slutliga och egentliga behandlingen ändå komme att ske i sammanhang med budgeten. Nya stående anslag hade åter i samband med budgeten till högst ringa belopp voterats, enligt uppställd tablå under senaste tolf år till sammanlagdt belopp af endast 45,610 mark. Mera betydande tillfälliga anslag, närmast sådana till stadens nybyggnader, hade slutligen i allmänhet skett endast efter föregången beredning af ärendet i utskott med specialinsigter. Drätselkammaren har därför för sin del förordat

att Stadsfullmäktige, med uttalande af den förhoppning, att stadens Drätselkammare och öfriga nämnder i hvarje särskildt fall skulle vinlägga sig om den mest sakenliga behandling af frågor, som gälde anslag ur stadskassan, ville i anledning af motionen intet vidare tillgöra.

Då Stadsfullmäktige vid sammanträde den 9 sistlidne april förehaft ärendet till behandling, hafva Drätselkammarens förenämnda invändningar bemötts af förslagsställaren (se bilagan). När fråga vore om stående anslag, gälde saken icke anslagens storlek, utan principen. Hvarje stående anslag borde enligt regeln påkalla skild framställning till Stadsfullmäktige. Sådan ordning funnes för och

iakttoges med största noggrannhet vid statsbudgeten. Hvad åter beträffade de tillfälliga anslagen, så hade förslagsställarens motion föranledts närmast af innevarande års budget. Dervid hade förslagsställarens uppmärksamhet främst fästs vid ett anslag för partiel renovering af packhuskajen i Norra hamnen, för hvilket arbete, som varit afsedt att utföras under fyra år och beräknadt att kosta 40,000 mark, begärts för året 10,000 mark. Det hade helt visst varit riktigast och för mången stadsfullmäktig tryggare, om förslaget, som afsett att afhjelpa ett tidigare begånget fel, granskats af ett särskildt utskott, i stället för att utan sådan granskning antagas af Fullmäktige. Andra ärenden af enahanda slag hade varit hamnbyggnadsdelegationens förslag rörande särskilda anordningar för underlättande af trafiken i södra hamnen och hamnbanans ledande till Skatudden, samt den af Helsingfors utskänkingsaktiebolag väckta frågan att staden måtte öfvertaga Högholmen och Fölisön samt bolagets tre gårdar, hvilka ärenden af Stadsfullmäktige remitterats direkte till budgetutskottet. Förslaget vore för öfrigt icke afsedt att gälla frågor af mindre betydelse. En begränsning vore sjelffallet svår att uppdraga, men den vore ej heller nödvändig. Ty om önskningsmål en gång af Stadsfullmäktige uttalades rörande de viktigaste tillfälliga anslagsposterna, särskildt de som kunde antagas framkalla betänkligheter, kunde Stadsfullmäktige obetingadt lita på Drätselkammarens och nämndernas goda urskiljning då det gälde bedömandet, hvilka nya anslagsposter af en eller annan anledning lämpligast upptoges blott i sammanhang med årsbudgeten. En föreskrift, något liknande den af förslagsställaren förordade, meddelades år 1889 i allmänna ordalag af Senaten åt Jernvägsstyrelsen rörande de årliga utgiftsförslagen för statsjernvägarna, och något missförstånd eller någon svårighet vid tillämpningen hade deraf icke följt.

Då utskottet nu åligger att uttala sig med anledning af ifrågavarande motion, vill utskottet främst framhålla att, efter dess åsigt, åberopade 58 § i kommunalförfattningen för stad icke lemnar stöd för motionen. Sagda § fastställer, för så vidt den af motionären beröres, endast de normer, som böra tjena till efterrättelse vid uppställandet af budgetförslagen, och bestämmingen, att i dessa skall särskiljas emellan utgifter, som enligt redan fattade beslut böra bestridas, samt utgifter, som derutöfver kunna för kommunens gemensamma behof påkallas, synes utskottet tillkommen för att förebygga att vid budgetbehandlingen tidigare fattade beslut åsidosättas. Någon anvisning derom, i hvilken ordning de med budgeten i samband stående ärendena böra inkomma till Stadsfullmäktige och af dem behandlas, torde icke kunna inläggas i nämnda §.

Frågan torde, på sätt äfven Drätselkammaren framhållit, lämpligast skiljas i två delar eller för så vidt den beträffar nya stående eller mera betydande tillfälliga anslag ur stads-kassan. Utskottet är med motionären ense derom att, all-

mänt taget, ärende, som angår anslag af förstnämnda beskaffenhet, icke bör upptagas till pröfning i samband med budgeten. Men skulle utskottet ifrågasätta, huruvida denna regel bör fastslås att gälla utan all afvikelse, och om icke den, liksom så mången annan, kan vid tillämpningen utan olägenhet något modifieras. Af Drätselkammarens skrifvelse och särskildt ur den å sidorna 5 och 6 befintliga tablån inhemtas, att från och med år 1883 till och med år 1894 nya stående anslag till belopp af endast 45,610 mark voterats i sammanhang med budgeten, motsvarande detta i medeltal obetydligt öfver 0,5 procent af det totala löneanslaget för året. De avvikelser från ofvan omordade regel, som ifrågakommit, hafva alltså varit så få och till beloppet så obetydliga, att de knapt förtjena att i sådan egenkap nämnas. I betraktande här af och då ett uttryckligt beslut i den af motionären äskade riktningen emellertid skulle förhindra Stadsfullmäktige att, der det utan all olägenhet kan ske, till pröfning i sammanhang med budgeten upptaga äfven de minsta frågor om stående anslag, särskildt smärre avvikelser från aflöningsstaterna, kan utskottet för sin del icke härvid biträda motionären.

Vidkommande sedan de frågor, som erfordra mera betydande tillfälliga anslag ur stadskassan, så är det väl förnämligast dessa som motionärens anmärkning gäller att ärenden, för hvilkas beredning specialinsigter kunnat vara af nöden, remitterats direkte till budgetutskottet och af Stadsfullmäktige behandlats endast i sammanhang med budgeten. Jemte det utskottet i afseende å ett allmänt bemötande af denna invändning får hänvisa till Drätselkammarens yttrande, vill utskottet ännu framhålla, att de tre fall, hvilka motionären till stöd för sitt uttalande anför ur innevarande års budget, icke synas utskottet kunna härvid åberopas. Hvad först angår frågan om partiel renovering af packhuskajen i Norra hamnen, hvilken renovering orsakats af att kajen ursprungligen bristfälligt utförts, så icke blott var detta arbete, som ju icke var någon nybyggnad utan endast remont, aldeles nödvändigt, såsom visade sig deraf att kajen, när fråga väcktes om dess ombyggnad, redan någon tid måstat hållas afstängd såsom farlig för trafiken, utan hade förslaget till ombyggnaden, som utarbetats å byggnadskontoret, granskats af Drätselkammaren, hos hvilken nödig teknisk insigt för frågans bedömning icke saknats, jemte det slutligen budgetutskottet, genom att i saken höra stadsingenjören personligen, förvissat sig om anslaget behöflighet. Motionären berör vidare Hamnbyggnadsdelegationens förslag angående särskilda anordningar för underlättande af varutrafiken i Södra hamnen samt hamnbanans ledande till Skatudden. Detta förslag inkom såsom särskild framställning till Stadsfullmäktige och remitterades först af desse till budgetutskottet, hvarför, om något förbiseende härvid egt rum, sådant stannar Fullmäktige till last. Delegationens förslag innefattade dock i hufvudsak endast en modifiering af tidigare redan af Stadsfullmäktige behandlade och i princip godkända förslag, upprättade af stadsingenjören O. Ehrström, och kan delegationen icke heller annorlunda anses än såsom ett af Stadsfullmäktige tillsatt fackmannautskott med för öfrigt synnerligen vidsträckt

kompetens, såsom af dess bemyndigande (gifvet den 10 oktober 1893) synes; hvarjemte remissen till budgetutskottet väl egentligen afsåg endast att tillgodose frågans finansiella sida, om äfven en önskan att icke ännu definitift binda sig i sak, helst ärendet så sent inkommit till Fullmäktige och var af synnerligen brådskande natur, hindrade en uttrycklig formulering af beslutet i sådan riktning. Den af motionären slutligen i förbigående nämnda frågan om Helsingfors utskänkingsaktiebolags förslag att staden skulle öfvertaga bolagets fastigheter afgjordes redan den 18 september 1894 af Fullmäktige sålunda att Fullmäktige, på tillstyrkan af Drätselkammaren (tr. handl. n:o 22 för 1894), afböjde nämnda förslag, och blef endast ett af bolaget till åttlydnad af Fullmäktiges beslut i samma ärende insändt förslag till budget för bolagets inrättningar under år 1895 hänskjutet till Stadsfullmäktiges budgetutskott för att utskottet skulle pröfva, huru stort belopp borde bolaget för sagda år af dess vinstmedel anvisas till underhåll af dessa inrättningar.

Utskottet vill nu visserligen icke betvifla att icke fall kunna hafva förekommit, då genom ett tillvägagående, motsatt mot det af motionären förordade, icke tillräckligt förberedda förslag godkänts af Fullmäktige. Men emot dylika fall finnes ett enkelt och verksamt korrektiv, som för öfrigt icke så sällan kommit till användning hos Stadsfullmäktige. Utskottet afser härvid möjligheten för Stadsfullmäktige att, derest de finna för någon i budgeten upptagen post vidare utredning erforderlig, låta det äskade anslaget ingå i budgeten blott eventuellt och beroende på närmare föreskrift framdeles. Sålunda förekomma i budgeten för 1891 icke mindre än sex sådana eventuellt upptagna anslagsposter, nemligen: för en fjerde afdelning vid Rådstufvurätten 15,000 mark, för eventuel ökning af lysningstiden och förökadt antal lyktor i de centrala delarne af staden 8,000 och 1,500 mark, för brandverkets omorganisation 20,000 mark, för polisrinrättningens d:o 15,000 mark samt till förbättring af folkskollärarenes och lärarinnornas löneförhöjningar 20,000 mark, af hvilka anslag större delen sedermera under årets lopp disponerades.

Förslagsställaren framhåller riktigt nog, hurusom förslaget förutsätter, att Stadsfullmäktiges beslut i regeln icke skulle innefatta bestämning om tiden, då anslag för godkänt ändamål skall i budgeten upptagas, utan Drätselkammaren anmodas att i sammanhang med förslaget till årsbudget uttala sig derom, huruvida tillgångar då redan kunna beredas för realiserandet af samtliga under året fattade beslut, eller om en del anslagsfrågor måste lemnas beroende till ett kommande år. Detta, att Stadsfullmäktige sålunda komme att i regeln fatta beslut om åtgärden skildt och skildt om anslaget, förefaller emellertid utskottet oformligt och att leda till, efter utskottets tanke mindre riktiga följder. Tyngdpunkten vid ärendenas behandling komme i hvarje händelse att hvila på anslagsbeslutet, och befaras måste att, om äfven hufvudfrågan tidigare afgjorts, så blefve, när sedan anslagsfrågan förekomme, beslutet i den förra ofta upprifvet, antingen för att det kunde bestäm-

mas, huruvida icke ändamålet med beslutet kunde vinnas fördelaktigare på annat sätt än det tidigare redan godkända, eller för att man kunde pröfva, om icke en partiel realisation af beslutet vore möjlig.

På anförda skäl får utskottet därför värdsamt föreslå

att ifrågavarande motion måtte af Stadsfullmäktige afböjas.

Helsingfors, den 14 november 1895.

Mauritz Hallberg.

Sigfr. Kullhem.

Paul Sinebrychoff.

Bilaga till N:o 32 för 1895.

Herr T. J. Boismans yttrande till Stadsfullmäktiges protokoll den 9 april 1895.

Då Drätselkammarens i detta ärende afgifna utlåtande innehåller ett angrepp mot min motion och i detta utlåtande bland annat påpekas, att anförandet af ett eller annat passeradt faktum vid behandlingen af de ärenden, hvilka enligt förslagsställarens egen mening falla inom området af motionen hade varit synnerligt upplysande i och för undvikande af hvarje missförstånd, ber jag att till dagens protokoll få afgifva ett yttrande i ämnet. Jag kan härvid icke underlåta att främst uttala förvåning öfver Drätselkammarens betänkande. Detta har förefallit mig så olikt allt hvad man tidigare varit van vid från Drätselkammaren, som härintills alltid visat sig ega både förmåga och vilja att fatta kärnan i förekommande frågor och, der skiljaktighet i uppfattning funnits, framställt sina åsigtter i en värdig ton.

Klämmen på sidan 11 tyder på att Drätselkammaren, eller rättare sagdt betänkandets författare, utgått från antagandet att Drätselkammaren och stadens öfriga nämnder skulle blifvit af mig i motionen angripna, ty annat kunde väl icke motivera den i något storslagen form uti klämmen gjorda anhållan om ett förtroendevotum för Drätselkammaren och nämnderna. Jag kan dock icke känna mig öfvertygad om att ett sådant antagande gjorts på fullt allvar, då för det samma i motionen icke kan påvisas något stöd. I otvetydiga ordalag söker betänkandets författare göra troligt att jag skulle uttalat misstroendevotum mot Stadsfullmäktiges budgetutskott. Jag tror mig icke behöfva ingå på närmare bemötande af en sådan insinuation. Ingen af Herrar Stadsfullmäktige, som närvaro då jag i sammanhang med behandlingen af 1895 års budget framställde mitt förslag, hvilket jag härvid uppmanades att inlemna i form af motion, och allra minst någon af de ärade ledamöterna i budgetutskotten hafva — derom är jag öfvertygad — i motionen velat se ett angrepp mot dessa utskott. Ett uttalande af mig att sådant ej afsetts hade därför ingalunda varit på sin plats. Men sjelffallet är, såsom jag vid senaste budgetbehandling framhöll, att någon vidlyftigare utläggning af förekommande frågor icke kan ligga inom ramen af ett budgetbetänkande och att, då budgeten behandlats på en enda afton, önskligt vore att vidlyftigare och särskildt viktiga anslagsfrågor i regeln härvid icke af Stadsfullmäktige till första behandling upptoges. Ty de af Stadsfullmäktiges medlemmar, hvilka icke tillhört Drätselkammaren eller årets budgetutskott, kunna svåriligen

ega tid att i detalj sätta sig in i alla förekommande frågor, särskildt om i viktigare ärenden någon funne nödigt att ur källhandlingarna söka närmare utredning än budgetbetänkandet rimligtvis kan och bör innehålla. I sakens natur ligger ock att enskilde Stadsfullmäktige måste draga sig för att upptaga en strängt begränsad tid med anmärkningar och förfrågningar, dem han för sin del anser erforderliga, men hvilkas nödvändighet måhända ifrågasattes af andra.

Jag har svårt att finna huru ett förslag, som åsyftar att möjliggöra en grundligare förberedning för enskilde Stadsfullmäktige och en noggrannare behandling af viktigare frågor vid Stadsfullmäktiges sammanträden, kunnat föranleda betänkandets författare att — äfven om han är af olika åsigt — emot motionären inslä en så alltigenom missaktande ton. Efter denna anmärkning öfvergår jag till sak.

Betänkandets författare indelar riktigt frågan i två skilda delar, den första om stående anslagen och senare delen om de tillfälliga anslagen. Öfver nya stående anslag, beviljade i sammanhang med budgetbehandlingen, har betänkandets författare uppgjort en tablå, omfattande tolfårsperioden 1883—1894, hvilken tablå finnes intagen på sidd. 4 och 5 i betänkandet. Författaren yttrar att ur denna tablå på det evidentaste framgår huru obetydliga Drätselkammarens och öfriga nämnders framställningar i sammanhang med årliga utgiftsförslagen varit beträffande de stående anslagen, och han söker ytterligare belysa detta genom statistiska sammanställningar på sid. 6. Mitt svar blir: Då fråga är om stående anslag, gäller det icke anslagens storlek, utan principen. Hvarje stående anslag påkallar enligt min åsigt i regeln skild framställning till Stadsfullmäktige. Sådant ordning finnes föreskrifven för och iakttages med största noggrannhet i fråga om statsbudgeten. Att i städernas hushållning följa en annan princip, dertill finnes så mycket mindre skäl som proceduren här är betydligt enklare än i stats-hushållningen, der framställningar om nya anslag i regeln göras af undermyndigheterna hos Senaten och derefter genom Generalguvernören insändas till Statssekretariatet för att Regenten föredragas. Ty intet nytt anslag i statsbudgeten kan af vår inhemska Styrelse voteras eller ens direkte intagas i de årliga budgetförslagen, huru obetydligt detsamma än må vara. Men betänkandets författare säger om framställningarna rörande de i hans omförmälda tablå upptagna stående anslagen, att de „uteslutande utgjort antingen en anhållan om tillsättande af någon ny, *jemförelsevis underordnad* tjänsteman eller betjente eller än oftare förord för någon *ytterst måttlig* löneförhöjning åt en dylik funktionär“. Fästes afseende dervid att bland anslagen i tablåen ingår lön å stat för en ny distriktsläkaretjänst i Berghäll med 4,000 mark om året, är det ej oberättigadt att stämpla sistnämnda uttalande af betänkandets författare såsom mindre välbetänkt. För långt ringare anslag i statsbudgeten måste den antydda tidsödande omgången anlitas. Om man också icke delar min åsikt rörande önskligheten att i fråga om stadens budget iakttaga samma förfarande som vid Statens, tror jag dock skäl icke finnas att

såsom betänkandets författare gör det, stämpla motionen i denna del såsom „fullkomligt obillig“ (sid. 6) och „obefogad“ (sid. 3).

Tablån i fråga visar i öfrigt huru lätt det varit att i denna del följa den af mig förordade principen. De flesta om ej alla af anslagen i tablån hade utan tvifvel under åren kunnat underställas Stadsfullmäktige. Att så ej skett, kan dock icke tagas Drätselkammaren eller nämnderna till last, då ju uttrycklig föreskrift härom ej funnits.

Jag öfvergår nu till senare delen af frågan, som rör de *tillfälliga anslagen*. Motionen var, såsom ofvan antydts, föranledd närmast af innevarande års budget, och vid behandlingen af denna fästes min uppmärksamhet främst vid ett anslag för partiel renovering af packhuskajen i norra hamnen. Arbetet, som af Drätselkammaren betecknas såsom icke synnerligen produktivt, skulle för en sträcka af endast 62 meter medtaga en kostnad af ända till 40,000 mark, hvilken summa föreslogs att utgå under en följd af 4 år med 10,000 mark årligen. Drätselkammarens framställning i frågan upptager inalles tretton rader och längre är ej heller budgetutskottets betänkande i denna del. Här säges att någon billigare remont ej var tänkbar, då kajen från början illa uppförts. Jag har tidigare framhållit hurusom framställningar och utlåtanden i den mängd frågor, som förekomma i sammanhang med budgeten, måste hållas inom vissa trängre gränser. Men just därför är det önskligt att anslag för arbeten af den omfattning, som det nämnda, icke behandlas uteslutande i samband med budgeten. Jag vill tillägga det jag för min del är öfvertygad om att förslaget till ombyggnad af packhuskajen är sådant att man ej har skäl att befara ett nytt nedrasande. Men jag stöder denna min förmodan på auktoritetstro till en enda person. Ty med all aktning för den mångsidiga erfarenhet i finansiella, ekonomiska och tekniska frågor, som representeras af ordförande och ledamöter i Drätselkammaren och senaste budgetutskott, har man dock ej rätt att hos dem, på något enda undantag när, förutsätta förmåga att uttala sig rörande bästa konstruktionen för ifrågasvarande kajbyggnad, och denna sida af saken hade ej heller med ett enda ord berörts i Drätselkammarens och budgetutskottets betänkanden. En icke fackman måste väl i tekniska frågor lita på andras omdöme. Men då det nu gälde att, samtidigt med andra stora utgifter för *produktiva* hamnanläggningar, offra 40,000 mark för att reparera ett tidigare begånget misstag, hade det helt visst för en hvar Stadsfullmäktig känts betydligt tryggare om ett fackmannautskott, med särskildt Drätselkammarens nuvarande sekreterare såsom ledamot, blifvit nedsatt och med sina namn borgat för att konstruktionerna denna gång voro fullt pålitliga och att icke större kostnad än oundgängligen var nödvändigt nedlades på ett arbete, hvilket betecknats såsom „icke synnerligen produktivt“. Jag tror att den framstående person, man lyckats fästa vid stadsingenjörplatsen, icke ogera skall se att i frågor, som gälla de största anslag och der tekniska svårigheter äro möjliga, ansvarigheten icke uteslutande vältras på honom.

Ett annat ärende af liknande slag var Hamnbyggnadsdelegationens förslag rörande särskilda anordningar för underlättandet af varustrafiken i södra hamnen samt angående hamnbanans ledande till Skatudden, hvilket ärende af Stadsfullmäktige remitterats direkte till budgetutskottet. Det har väl framhållits att Hamnbyggnadsdelegationen varit att anse såsom ett af Stadsfullmäktige tillsatt fackmannautskott. Men om vidare utredning rörande omförmälda framställning i annat än finansielt afseende ej var af nöden, hade det varit egentligare att omedelbart till pröfning upptaga detta ärende, deri icke oväsentliga nya förslag, särskildt i fråga om varuskjulen, förekommo. Den af Helsingfors Utskänkingsaktiebolag väckta frågan att staden måtte öfvertaga Högholmen och Fölisön samt bolagets tre gårdar, hvilken fråga likaledes remitterats till budgetutskottet, påpekades äfven af mig såsom varande af den omfattning att densamma bort af Stadsfullmäktige skildt behandlas. Jag bör icke underlåta att nämna det jag sjelf medverkat till beslutet om ifrågavarande ärendens remiss till budgetutskottet. Men då jag sedermera fann att detta icke varit fullt lämpligt, enär vid budgetbehandlingen hos Stadsfullmäktige en mera ingående pröfning af större enskilda frågor ej är möjlig, har jag icke trott mig berättigad att återhålla ett uttalande härom af den anledning att, ifall öfverhufvudtaget ett klander af åtgärden kunde ifrågakomma, detta klander drabbade mig sjelf i fullt lika mån som alla andra.

I den skriftliga motionen anförde jag ej några exempel emedan jag icke tänkte mig ärendets remiss till någon utanför Stadsfullmäktiges krets stående. Men då en ledamot af Drätselkammaren närvar då jag första gången hos Stadsfullmäktige framstälde mitt förslag och sålunda kände till omförmälda af mig härvid framhållna exempel, kan jag icke undertrycka förvåning öfver att ett missförstånd af motionens uttryck „mera betydande tillfälliga anslag“ varit möjligt. Tydligt är, att förslaget, såvidt det rör de tillfälliga anslagen, hänför sig till frågor och utgifter af den betydenhet, omförmälda exempel utvisa, men icke, för att citera betänkandets författare, till „en pulsometer till badhuset, ett nytt afträde i Brunnshuset, nya ingångsdörren till saluhallen, ett kassahvalf för Drätselkammaren, ny panna till brandverkets ångspruta eller 30 fårskinnsplisar för brandkåristerna“, ja icke ens till frågor af vida större betydelse. En begränsning är sjelffallet svår att uppdraga, men den är ej heller nödvändig. Ty om önskningsmål engång af Stadsfullmäktige uttalas rörande skilda framställningar för de viktigaste tillfälliga anslagsposterna, särskildt de som kunna antagas framkalla betänkligheter, kunna Stadsfullmäktige obetingadt lita på Drätselkammarens och nämndernas goda urskiljning då det gäller bedömandet, hvilka nya anslagsposter af en eller annan anledning lämpligast upptagas blott i sammanhang med årsbudgeten. En föreskrift något liknande den af mig för Drätselkammaren och nämnderna föreslagna meddelades år 1889 i allmänna ordalag af Senaten åt Jernvägsstyrelsen rörande de årliga utgiftsförslagen för Statsjernvägarna, och något missförstånd eller någon svårighet vid tillämpningen har häraf icke följt.

Mitt förslag att de under året beslutna anslagsfrågorna borde vid budgetbehandlingen ånyo till pröfning upptagas för att vägas mot hvarandra, i händelse tillgångar icke omedelbart kunde beredas för tillgodoseende af samtliga behof, föranleder betänkandets författare (på sidan 10) till uttalandet att häri låge en fordran på en ännu större mängd projekt än härintills presterats per år, hvilket med andra ord förutsatte ett utarbetande af dylika, så att säga „på lager“. Äfven detta uttalande synes hafva tillkommit för att afleda uppmärksamheten från den föreliggande frågan. Mttt förslag afser just att de viktigare frågorna icke skola hållas „på lager“ för att vid årets slut i sammanhang med budgeten insändas.

Betänkandets författare har på sidan 2 sökt syftet med min motion i önskan att minska budgetutskottets befogenhet. Af hvad jag anfört torde framgå, att enda motivet varit önskan att Stadsfullmäktige bereddes tid och tillfälle att grundligare behandla viktigare frågor. Särskildt under en tid, då man på olika håll rent af synes söka sak med Stadsfullmäktige, är det af vigt att ordningen för ärendenas behandling må vara sådan, att hvarje enskild stadsfullmäktig skall kunna bilda sig bästa möjliga uppfattning af förekommande frågor och sålunda känna sig ansvarig för beslutet i lika mån som våra ledande personer, såframt han icke uttryckligen uttalat en afvikande åsigt.

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-Aktiebolagets tryckeri, Unionsg. 20. 1895.

*Handlingar angående framtida disposition af villan
Hagasund.*

DRÄTSELKAMMAREN

i

Helsingfors,

den 14 November 1895.

N:o 224.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Emedan uti 7:de punkten af det den 19 Oktober 1842 upprättade, uti Magistratens protokoll för sagda dag under § 7 ingående arrendekontraktet om staden underlydande villan Hagasund, hvilken genom nämnda kontrakt upplåtits på arrende till den 1 Januari 1898, stadgas att fem år före arrendetidens utgång borde å villan anställas syn till utrönande af dess dåvarande tillstånd och huruvida arrendator sina åligganden behörigen fullgjort, förordnade Drätselkammaren vid den 21 December 1893 hållet sammanträde viceordföranden i Kammaren Herr C. Nummelin och ledamoten Grefve C. Mannerheim jemte Stadsingeniören H. Norrmén att verkställa omordade syneförrättning och i sammanhang dermed inkomma med förslag angående villaområdets disposition efter arrendetidens utgång.

I anledning häraf inlemnade synemännen till Drätselkammaren en den 16 sistvikne Juni daterad skrift, hvori förmåles att syneförrättningen visserligen redan den 1 Maj nästföregående år försiggått och dervid ingenting befunnits att anmärka beträffande fullgörandet af arrendators åligganden, men att uppgörandet af förslag till villans framtida disposition, såsom beroende på öfverenskommelse med arrendatorn, enkefru Öfverstinnan Aurore Karamsin, till följd af hennes vistelse å utrikesort blifvit fördröjdt.

Af den inlemnade skriften framgår för öfrigt, att de arrendevilkor, på hvilka villan Hagasund af Magistraten ursprungligen upplåtits till dåvarande Prokuratorn i Kejsrerliga Senaten för Finland, Geheimerådet Carl Walleen på arrende för en tid af femtiofem år, räknadt från den 1 Januari 1843, äro gällande jemväl för den nuvarande arrendatorns besittningsrätt till lägenheten, och att arrendetiden alltså kommer att utgå med år 1897, men att under punkt 6 i arrendekontraktet emellertid ingår ett stadgande rörande eventuel rätt för arrendator till förlängning af arrendetiden på ytterligare 25 år. Åberopade, visserligen något otydligt affattade stadgande tyckes nämligen innebära att, ehuru den nuvarande arrendatorns besittningsrätt vid ofvansagda tid upphör, lägenheten likväl,

för beredande åt arrendatorn af såvidt möjligt full ersättning för denne tillhöriga, å området uppförda byggnader, hvilka icke få bortflyttas, bör å arrendeauktion under loppet af det sista arrendeåret ånyo utbjudas på minst 25 års arrendetid, samt att den förre innehafvaren af villan härvid har förmånsrätt framför andra spekulanter, i det han behöfde erbjuda endast det fastställda minimiarrendet af en tunna råg efter markegångspris årligen för hvarje geometriskt tunneland uppodlad samt till kryddgård, plantage och engelsk trädgård använd mark, för att erhålla förlängning, under förbehåll likvisst att för byggnaderna vid auktionstillfället icke skulle bjudas det *bepröfvade* värdet, d. v. s. det värde, hvartill dessamma af godemän uppskattats.

Synemännen förmåla vidare, att de under den förutsättning att det låge i stadens intresse, att villan Hagasund redan med 1897 års utgång komme i stadens besittning samt att staden för ernående af detta mål icke nödgades vid den ovilkorligen sagda år försiggående auktion för villans utbudande på 25 år framåt höja priset på derå uppförda byggnader till det vid godemannauppskattning dem åsatta värde, tänkt sig en öfverenskommelse med Öfverstinnan Karamsin såsom den för staden förmånligaste lösningen af frågan. Och antaga synemännen i sådant hänseende, att Öfverstinnan Karamsin skulle afstå ifrån sin eventuella rätt till förlängdt arrende, ifall staden omedelbart erlade en skälig lösesumma för byggnaderna å villan Hagasund samt medgåfve henne rätt att fortfarande, så länge hon *för egen räkning* sådant åstundar, likväl besitta lägenheten. Sitt antagande stödjå synemännen på preliminärt aftal med Öfverstinnan Karamsin i angifvet syfte.

För att likväl erhålla någon bestämd grund för närmare öfverenskommelse med Öfverstinnan Karamsin vore enligt synemännens åsigt kontraktsenlig värdering af byggnaderna oundgänglig, men då i arrendekontraktet icke ingick någon bestämning angående ordningen och sättet för värkställande af denna värdering, föreslå synemännen att hvardera af de kontraherande parterna skulle för ändamålet utse en god man och de sålunda tillsatte sedermera gemensamt välja en tredje, och uppge synemännen att jemväl Öfverstinnan Karamsin hade förklarar sig härom ense. Synemännen förbehålla sig slutligen att, såsnart erforderlig utredning om värdet af byggnaderna å villan Hagasund på förordadt sätt vunnits, få inkomma med vidare förslag i ärendet.

Sedan denna framställning vid sammanträde den 20 Juni i Kammaren föredragits och bordlagts, på det att Kammarens ledamöter måtte sättas i tillfälle att taga närmare kännedom om innebörden deraf, beslöt Kammaren vid sammanträde den 25 påföljande Juli förordna till den af synemännen föreslagna värderingen af byggnaderna å villan Hagasund och, jemte det Arkitekten W. Aspelin utsågs till värderingsman å stadens vägnar vid ifrågavarande förrättning, uppmanades Öfverstinnan Karamsins generela ombud, Doktor Adolf Törngren att å arrendators vägnar utse värderingsman. Af det på grund häraf tillkomna värde-

ringsinstrumentet, undertecknad af redan nämnde arkitekt och af Arkitekten Th. Höijer äfvensom af Landtränkmästaren Viktor Falck samt inlämnadt till Drätselkammarens sammanträde den 29 sistlidne Augusti framgår, att samtliga å villan Hagasund uppförda byggnader uppskattats till ett totalvärde af 88,100 mark. Och beslöt Drätselkammaren att ifrågasättande värderingsinstrument skulle tillhandahållas af Kammaren tidigare utsedde synemännen, för att af dem beaktas vid afgifvandet af det å dem ankommande förslaget i fråga om framtida disposition af villan Hagasunds område. Emellertid skulle ock Geodeten vid Byggnadskontoret anmodas att verkställa affattning af den till villan hörande mark, i och för bestämmande af den förändring, som grundröntan kunde anses hafva under arrendetiden nndergått.

I skrifvelse till Drätselkammaren för den 4 i denna månad framställa synemännen nu sitt slutliga förslag beträffande framtida disposition af villan Hagasund och utmynnar det deri:

att Drätselkammaren ville hos Stadsfullmäktige hemställa att öfverenskommelse blefve träffad med Öfverstinnan Karamsin derom, att hon afstår från den henne i arrendevilkoren rörande villan Hagasund eventuellt medgifna rätt till förlängning af arrendetiden på tjugufem år, samt vid den nuvarande arrendetidens utgång till staden afträder det af sågegaren Pehrman disponerade området, hvaremot villan för öfrigt jemte derå befintliga byggnader emot erläggande af för närvarande bestämda arrendeafgäld fortfarande, jemväl efter arrendetidens utgång står till Öfverstinnan Karamsins förfogande, så länge hon för egen räkning sådant åstundar, och staden omedelbart af henne inlöser samtliga å villan uppförda byggnader för en summa af sextiotusen mark.

Då synemännen fasthålla dervid, att det utan tvifvel vore för staden önskvärdt, att en ytterligare utarrendering af villan Hagasund för en så lång tid som 25 år skulle förekommas, men det kunde ifrågasättas, huruvida stadens intresse af områdets återbekommande motväger en så anseelig penningeuppostring, som inlösandet af byggnaderna till deras fulla, af värderingsmännen åsatta värde, helst något egentligt behof för staden af dessa byggnader icke förefinnes, anse synemännen att uti deras ofvan anförda förslag ligger den fördel, att staden derigenom bereddes möjlighet att med en mindre betydande uppostring vinna det åsyftade ändamålet. Fördelen för arrendator af en uppgörelse i enlighet med synemännens förslag vore åter den, att löseskillingen för byggnaderna utfölle genast, i stället för att den eljes möjligen icke skulle utfalla förrän efter tjugufem år och i sådant fall endast med 40,000 mark, hvarför ock Öfverstinnan Karamsin förklarar sig villig att på förslaget ingå. Afträdadet till staden redan vid 1897 års

utgång af det af sågegaren Pehrman nu disponerade området betingas slutligen af förbindelser, dem staden iklädt sig gent emot Jernvägsstyrelsen, som för utvidgning af godsbangården i staden är i behof af detta område.

För sin del har Drätselkammaren numera i allo anslutit sig till synemännens förslag. Ehuru också Kammaren i likhet med synemännen finner ofvan åberopade punkt 6 i kontraktet om villan Hagasunds utarrendering ganska otydligt affattad, synes deraf dock böra härledas följande bestämmelser:

att villalägenheten skall under det sista arrendeåret på offentlig auktion utbjudas på minst 25 år;

att den förra innehafvaren af villan, under förutsättning af det fall att för arrendators å villan uppförda byggnader vid denna auktion icke erbjudes det pris, dem vid värderingen åsatts, berättigas till ett visst företräde framför andra spekulanter i eventuel förlängning af arrendet; samt

att stadens förbindelse att för sin del i ersättning för byggnaderna å villan erlægga ett högsta belopp af 10,000 rubel eller 40,000 mark, då dessa byggnader i ingen händelse få bortflyttas eller platsen genom planteringarnas förstörande få upphöra att vara villa, måste anses vara gällande äfven vid den förlängda arrendetidens utgång.

Att kontraktets andemening varit sådan, blir än tydligare, om man besinnar att här uppenbarligen föreligger ett af dessa äldre arrendekontrakt angående stadens jordlägenheter, genom hvilka man i främsta rummet afsett att befrämja stadens utveckling i industrielt hänseende, dess markers uppodling och närmaste omgifningars försköning, men hvilka kontrakt i icke ringa mån på senaste tid blifvit för staden besvärande och tvungit stadsmyndigheterna till speciella öfverenskommelser med arrendatorerne.

Kan nu synemännens och Drätselkammarens uppfattning af den rättsliga sidan i ärendet anses vara riktig, gäller det naturligtvis att främst öfverväga, huruvida det verkliga läge någon fördel för staden i att redan med år 1898 komma i besittning af det område, som nu går under benämning af Hagasunds villa, eller om staden ännu för en tjugufem år framåt utan olägenhet kunde undvara platsen. Såsom känt, hafva redan tidigare arrenden för en del af de villalägenheter, som invid Vestra chaussén ligga närmast staden, utgått och komma inom de närmaste åren arrendena för samteliga härstädes belägna lägenheter att utlöpa. Ett förslag till traktens indelning till stadsplan har därför ock redan under en följd af några år varit å Byggnadskontoret under utarbetande. Såsom en mycket väsentlig och ingalunda obehöflig del uti denna tillernade stadsplan skulle i egenskap af allmän plantering ingå Hesperia park och dermed förenade redan planterade delar af villan Hagasund. Den del af sagda villa, å hvilken de väsentligare byggnaderna ligga, kunde emellertid utan någon olägenhet — ja t. o. m. med fördel för det hela — utbrytas till en själfbestående, försäljbar bostadstomt. Att stadens vidare utvidgning, hvilken under en tidsperiod af 25 år kan — att döma af

stadens utveckling härintills — blifva ganska betydande, sjelfallet skall gå åt ifrågavarande håll kan väl ej vara något tvifvel underkastadt, så mycket mindre som någon synnerlig utvidgning af staden längs den Östra chaussén knappast mera är möjlig. Och är det vid beaktande af dessa synpunkter, det förefallit Drätselkammaren såsom en ej obetydlig skada för staden och ett hinder för dess vidare utsträckning, ifall en omedelbart invid stadens nuvarande gränser liggande mark af det omfång och värde, som villan Hagasund, ännu under en tid af mera än 25 år undandrogs stadens fria förfogande.

Den uppoffring staden för återbekommande af villan Hagasund uti närmaste framtid på basen af den föreslagna öfverenskommelsen med Öfverstinnan Karamsin hade att underkasta sig måste ock af Kammaren betraktas såsom ganska obetydande, om någon sådan alls i verkligheten kommer i fråga. Då, såsom af det ofvanstående framgår, den illusionen att staden för den obetydliga summan af 40,000 mark skulle redan från 1898 års början erhålla eganderätt till de mera än dubbelt så mycket värda byggnaderna å Hagasund torde måsta öfvergifvas, kan ett pris af 60,000 mark för dessa byggnader ingalunda betraktas som så högt, att ej staden när som helst vid en försäljning af dem kunde erhålla denna summa och än mera. Och en sådan försäljning jemte den mark, hvarå byggnaderna äro uppförda, kan försiggå under förutsättning att i en blifvande stadsplan för trakten närmast staden vid Vestra chaussén, såsom redan framhållits, intages en lämplig stadstomt för dessa byggnader. Endast under den, ganska litet plausibla förutsättning, att villan Hagasund med åtföljande byggnader ännu en längre tid, efter att den öfverenskomna köpeskillingen af 60,000 mark utbetalats, skulle stanna i Öfverstinnan Karamsins besittning, kunde staden möjligen komma att få vidkännas någon mindre ränteförlust. Men äfven denna tvifvelaktiga uppoffring från stadens sida reduceras i väsentlig mån till följd af det förbehåll uti synemännens af Hagasund förslag, hvarigenom arrendator ålagts att vid 1897 års utgång till staden afträda det af sågegaren Pehrman disponerade området, hvilket skulle tillfalla Statsjernvägarne och hvarför Jernvägsstyrelsen, då det utgör större delen af det i § 4 af kontraktet mellan Drätselkammaren och Jernvägsstyrelsen om försäljning af mark för härvarande bangårds utvidgning af den 21 Januari 1892 angifna området af villan Hagasund, äfven hade att till staden vid markens afträdande erlægga större delen af den till 41,760 mark beräknade köpeskillingen för nyss anförda område. Uti denna godtgörelse af Jernvägsstyrelsen erhöi stadskassan tillika en betydande del af den löseskillning för byggnaderna å Hagasund, hvilken staden hade att till vidare förskottera.

Då för resten anskaffandet af medlen till ifrågavarande löseskillning, hvilken väl kan bestridas af omhänderhafvande medel, icke torde vara af något väsentligare inflytande på afgörandet af hufvudfrågan, och då Drätselkammaren icke heller kan betrakta ärendet annorlunda än som en enkel arrende fråga, för hvilken förstärkta Stadsfullmäktiges afgörande icke erfordrades, får Drätselkammaren här-

med på grund af det anförda och med närslutande af alla ärendet rörande handlingar värdsamt hemställa om sådant bemyndigande för Kammaren till definitiv öfverenskommelse med öfverstinnan Karamsin, som inneligger uti synemännens här ofvan anförda kläm, samt att till Öfverstinnan Karamsin utbetala de omnämnda sextiotusen mark.

På Drätselkammarens vägnar:

G. v. Christerson.

Th. Tallqvist.

Till Drätselkammaren.

Genom den 21 December 1893 fattadt beslut har Drätselkammaren förordnat undertecknade att å staden underlydande villan Hagasund verkställa den i 7:de punkten af arrendevilkoren rörande sagda villa föreskrifna syn till utrönande af lägenhetens tillstånd och huruvida arrendatorn sina åligganden behörigen fullgjort äfvensom att i sammanhang därmed inkomma med förslag angående villaområdets disposition efter arrendetidens utgång.

Ifrågavarande syneförrättning, som en längre tid fördröjdes med anledning af arrendatorns, enkefru Öfverstinnan Aurore Karamsins, vistelse i utlandet, försiggick i Maj månad sistlidne år i närvaro af arrendatorns ombud, och befans härvid såväl villaområdet som de å detsamma uppförda byggnader vara i det bästa skick, hvarför ingenting är att anmärka beträffande fullgörandet af arrendators åligganden.

Till efterkommande af Drätselkammarens för öfrigt oss lämnade uppdrag få vi äran anförä följande.

Enligt de i Magistratens protokoll för den 19 Oktober 1842 § 7 intagna ofvan återopade arrendevilkoren har villan Hagasund af Magistraten upplåtits till dåvarande Prokuratorn i Kejsrerliga Senaten för Finland, Geheimerådet Carl Walleen på arrende under en tid af femtiofem år, räknadt från den 1 Januari 1843. Dessa vilkor äro jämväl gällande för den nuvarande arrendatorns besittningsrätt till lägenheten, och utgår altså arrendetiden den 1 Januari 1898. Emellertid innehålla arrendevilkoren ett annat stadgande, rörande eventuel rätt för arrendator till förlängning af arrendetiden. Punkten N:o 6 lyder nämligen:

„Vid arrendetidens utgång aflemnar arrendator till staden, utan ersättning, jemte sjelfva marken, allt hvad i och för densammas odling och förskönande blifvit tillgjordt, såsom stängsel, planterade frukt- och vilda trån, buskar, häckar samt broar eller trummor öfver tilläfventyrs inrättade kanaler med mera dylikt, i godt stånd och väl underhållet, hvaremot alla hus och byggnader anses såsom arrendatorns eller dess rättsinnehafvares tillhörighet, men hvilka icke få från stället afföras, som derigenom skulle derangeras och upphöra att vara villa utan kommer han att derföre undfå ersättning efter mätismanna ordom men hvilken icke får öfverstiga tiotusen rubel silfver, om också denna summa icke skulle motsvara husens rätta värde, och hvarvid vidare det förbehåll göres att, i händelse vid arrendeauktion, som bör anställas under loppet af det sista arrendeåret, då lägenheten utbjudes på minst tjugufem år, åbyggnadens bepröfvade värde, jemte minimum af det blifvande arrendet, som härmedelst bestämmes till en tunna råg efter markegångspris årligen för hvarje geometriskt tunneland uppodlad, samt till kryddgård, plantage och engelsk trädgård använd mark, icke kunna erhållas, arrendatorn åtnöjes med den ersättning för husen vid auktionen högst bjudes, derest han icke finner sig befogad att sjelf inropa lägenheten emot derföre erläggande arrende till förberörda minimibelopp för hvilket borgen ställes. På enahanda sätt förfares om arrendatorn dessförinnan brustit i sina skyldigheters fullgörande så att han nödgats lägenheten afträda“.

Detta något otydligt affattade stadgande tyckes innebära att, ehuru den nuvarande arrendatorns besittningsrätt med år 1897 utgår, lägenheten likväl för beredande åt arrendatorn af, såvidt möjligt, full ersättning för denne tillhöriga, å området uppförda byggnader, hvilka icke få bortflyttas, bör å arrendeauktion under loppet af sagda år ånyo utbjudas på minst 25 års arrendetid, samt att den förre innehafvaren af villan härvid har den företrädesrätt framför andra spekulanter, att han behöfde erbjuda endast det fastställda „minimiarrendet af en tunna råg efter markegångspris årligen för hvarje geometriskt tunneland uppodlad samt till kryddgård, plantage och engelsk trädgård använd mark“, för att erhålla arrendeförlängning, under förbehåll likvisst att för byggnaderna vid auktionstillfället icke skulle bjudas det „bepröfvade“ värdet, d. v. s. det värde, hvartill desamma af godemän uppskattats.

Då stora olägenheter utan tvifvel skulle beredas staden genom att ett invid dess nuvarande gränser beläget område af det omfång och värde som villan Hagasund fortfarande under en tid af minst 25 år undandrogen stadens fria för-

fogande, skulle staden sannolikt vid en enligt bestämmningen i kontraktet föranstaltad auktion finna sig föranlåten att genom erläggande till nuvarande arrendatorn af byggnadernas vid godemannauppskattning åsatta värde förekomma arrendetidens förlängning och återförvärfva dispositionen öfver villaområdet.

Under denna förutsättning hafva vi såsom den för staden fördelaktigaste lösningen af frågan tänkt oss en öfverenskommelse med arrendatorn, Öfverstinnan Karamsin, hvarigenom denna afstode från sin eventuella rätt till förlängdt arrende, emot att staden omedelbart betalade en skäligen lösesumma för byggnaderna samt medgäfvade henne rätt att fortfarande så länge hon för egen räkning sådant åstundar, besitta lägenheten. Till en sådan lösning synes oss finnas så mycket mera skäl, som staden härigenom funne tillfälle att visa ett fullt naturligt tillmötesgående mot en person, som genom sin allmänt kända, långvariga och oegennyttiga verksamhet i välgörenhetens intresse i sällsynt grad gjort sig förtjent af vårt samhälles tacksamhet. Öfvertygade om att de af oss ofvan framhållna synpunkterna vinna Drätselkammarens gillande, hafva vi äfven hos Öfverstinnan Karamsin preliminärt förskaffat oss visshet om att ett förslag i den riktning som antydde skulle af henne antagas.

För att emellertid erhålla en grund för uppgörande af ett förslag, som tillgodosåge stadens rätt och bästa på samma gång som den andra partens intresse, är det i främsta rummet nödvändigt att den i kontraktet föreskrifna värderingen af Öfverstinnan Karamsin tillhöriga byggnader å Hagasund anställas. I saknad af närmare bestämning uti kontraktet rörande ordningen för denna förrättning borde, efter vårt förmenande, hvardera parten för ändamålet utse en godeman och de sålunda tillsatte sedermera gemensamt välja en tredje. Härom har Öfverstinnan Karamsin jämväl förklarat sig vara ense.

Så snart den erforderliga utredningen om värdet af arrendatorns byggnader sålunda vunnits, skola vi tillåta oss att, till slutförande af vårt uppdrag, inkomma med vidare förslag i ofvan angifvet syfte.

Vi få altså nu äran hemställa,

att Drätselkammaren, med godkännande i hufvudsak af de utaf oss framhållna synpunkter, ville besluta att värdering af de å villaområdet Hagasund befintliga, nuvarande arrendatorn tillhöriga byggnader skall genom en på ofvan angifvet sätt tillsatt värderingsnämnd anställas, äfvensom för ändamålet ej allenast för egen del utse en god man utan äfven hos Öfverstinnan Karamsin anhålla om att god man å hennes sida blefve omedelbart utsedd; samt

att Drätselkammaren för öfrigt ville lämna förevarande ärende beroende till dess berörda värdering försiggått.

Helsingfors, den 16 juni 1895.

Carl Nummelin.

Herman Norrmén.

Carl Mannerheim.

Transsumt ur Magistratens i Helsingfors stad protokoll för den 27 April 1870.

§ 3.

Efter beviljad förete förmalte Senatskanslisten Frans Lindberg, i egenkap af behörigen befullmäktigadt ombud för enkefru Öfverstinnan Aurora Karamsin att bemälda fru öfverstinna, vid utlyst offentlig auktion den 12 September 1867 tillhandlat sig arrenderätten för den då än återstående arrendetiden, till staden underlydande villan Hagasund, som medelst kontrakt af den 19 Oktober 1842 blifvit upplåten å arrende på femtiofem års tid, räknadt från den 1 Januari 1843 till den 1 Januari 1898 till numera aflidne Prokuratorn Friherre Karl Valleen i lifstiden, samt anhöll att sagde arrenderätt kunde varda å Öfverstinnan Karamsin öfverflyttad, i hvilket afseende ombudet inlemnade ej mindre auktionskammarens protokoll för förstnämnda dag, än utdrag ur Magistratens protokoll för den 31 Oktober 1859 § 11 och den 7 derpåföljde November § 7, hvaraf nödiga delar här fingo inflyta, sålydande:

År 1867 den 12 September försåldes å villan Hagasund, efter förutgången intimation i tidningarne, anslag, kungörelser och utringningar, på requisition af Protokollssekreteraren Fredrik Pipping, i egenkap af utredningsman uti framlidne Geheimerådet Friherre Carl Valleens sterbhus, genom offentlig frivillig auktion, bemälde sterbhus tillhörige åbyggnader å ofvannämnde villa Hagasund, belägen på stadens mark, utanför den egentliga staden, öster om den derifrån till Tölö ledande väg jemte besittnings- och arrenderätten till det villan nu tillhörande område.

Af de tillhandsvarande handlingar inhemtades att framlidne Friherre Valleen sedan den 1 Januari 1843 på arrende varit i besittning af förenämnda lägenhet, Hagasund, på grund af här intagne, sålydande kontrakt af den 19 Oktober 1842.

Transsumt ur Magistratens i Helsingfors stad protokoll för den 19 Oktober 1842.

§ 7.

Magistraten i Helsingfors gör veterligt: att sedan Magistraten, i samråd med stadens Äldste, beslutat, att, till förskönande af stadens närmaste omgifningar, den öster om vägen, som leder från staden till Tölö, belägna mark, gästgivarvarehagen benämnd, skulle upptagas till en så kallad villa och i sådant afseende, utarrenderas till en skild person, samt Prokuratorn i Kejserliga Senaten för Finland, Jurisutriusque Doctorn, Geheimerådet och Riddaren af Kejserliga Kongliga hvita Örns orden, Kejserliga S:t Vladimirs ordens andra klass med stora korset och S:t Annae ordens första klass med Kejserliga kronan, Vålborne, herr Carl Valleen, vid hållen arrendeauktion, stannat för högsta anbudet, så har Magistraten, angående anläggningen af denna villa, som kommer att benämnas Hagasund, skolat till framtida efterrättelse, afsluta skriftligt kontrakt, under sådana vilkor, som här nedanföre finnas upptagna, nemligen:

1:o.

Öfverlåtes till herr Geheimerådet och Riddaren Valleens bruk och nyttjande, på femtiofem års tid, räknadt ifrån den 1:sta Januari nästkommande år 1843, till den 1:sta Januari 1898, då afträdet, utan vidare uppsägning sker, förnämnde mark eller hage, som nu genast får tillträdas och, enligt deröfver, af tjänstförrättande stadsingeniören, herr Öfverinspektorn och Riddaren C. W. Gyl-den upprättad karta med dertill hörande beskrifning, innehåller tjugotre tunne fyra ett fjerdedels kappeland, berg och andra impedimenter derunder inbegripne, emot ett årligt arrende af tjugufem rubel silfver, som vid hvarje års utgång, till stadskassan inbetalas, och hvarföre vederhäftig proprie och af Magistraten godkänd borgen ställas bör, hvilken borgen skall, inom hvar tionde år för kommande enahanda tidlängd förnyas.

2:o.

Den upplåtna marken åligger arrendatorn ofördröjligen och senast inom fem år, låta inhägnas med antingen ordentligen uppförd stenmur, eller plank eller också staket hvilka senare jemväl böra anstrykas med tjenlig målning, samt invid denna hägnad emot landsvägen, i den sträckning förberörda karta utvisar, och hvars anläggning, då staden kommer i tillfälle att derom gå i författning icke får af arrendatorn hindras, plantera vilda trån i form af häck eller allee och allt detta sedan behörigen underhålla.

3:o.

Allt hvad arrendelägenheten erbjuder odlingsbart, bör upptagas, bebrukas och användas till anläggning af dels kryddgård och plantage, och dels såkallad engelsk trädgård med gräsplaner, trån, buskväxter m. m. efter markens olika beskaffenhet, för hvilket ändamåls vinnande det blir nödvändigt att densamma, genom arrendatorns tillgörande, efter möjligheten, befrias från det vatten, hvaraf

den sidlända delen deraf nu besväras, utan att dervid likväl den betydliga vattenmassa, som samlar sig på vestra sidan om landsvägen, hindras i sitt naturliga aflopp. Och bör den sålunda antydda plan för lägenhetens behandling, med drift och skyndsamhet utföras, så att efter tio års förlopp, den då verkställda planteringen och ställets i öfrigt ordnade skick, icke gifva anledning att betvifla arrendatorns allvar och goda uppsåt att detsamma vidare i oafbruten fortsättning förbättra och försköna, börande allt hvad i detta afseende tid efter annan tillkommer, sorgfälligt vidmakthållas.

4:o.

Anläggning af en villa förutsätter husbyggnad. Det tillkommer således innehafvaren af arrandejorden att derstädes utse och bebygga någon dertill tjenlig plats, på ett sätt, som icke allenast motsvarar dess behof utan ock länder till ställets prydnad, med afseende hvarå hus icke få annorlunda än efter af Magistraten fastställd ritning uppföras. Denna åbyggnad, som endast kommer att bestå af bonings- och nödiga uthus, arrendatorn derjemte öppet lemnadt att inrätta orangerie och drifhus, bör sist inom tio år vara såvida bragt, att den kan tjena till trefflig bosättning för en större famille.

5:o.

I händelse något af hvad sålunda är föreskrifvet, underlåtes, anses arrenderättigheten förverkad och arrendatorn skyldig att afträda lägenheten till stadens disposition, derest icke, uppå skedd erinran om försummelsen, det felande fullgöres, inom den tid Magistraten finner skäligen förordna.

6:o.

Vid arrendetidens utgång aflemnar arrendatorn till staden, utan ersättning, jemte sjelfva marken, allt hvad i och för densammas odling och förskönande blifvit tillgjordt, såsom stängsel, planterade frukt- och vilda trån, buskar, häckar, samt broar eller trummor öfver tilläfventyrs inrättade kanaler med mera dylikt, i godt stånd och väl underhållet, hvaremot alla hus och byggnader anses såsom arrendatorns eller dess rättsinnehafvares tillhörighet, men hvilka icke få från stället afföras, som derigenom skulle derangeras och upphöra att vara villa, utan kommer han att derföre undfå ersättning efter mätismanna ordom men hvilka icke få öfverstiga tiotusen rubel silfver, om också denna summa icke skulle motsvara husens rätta värde, och hvarvid vidare det förbehåll göres att, i händelse vid arrendeauktion, som bör anställas under loppet af det sista arrendeåret, då lägenheten utdjudes på minst tjugufem år, åbyggnadens bepröfvade värde, jemte minimum af det blifvande arrendet, som härmedelst bestämmes till en tunna råg efter markegångspris årligen för hvarje geometriskt tunneland uppodlad, samt till kryddgård, plantage och engelsk trädgård använd mark, icke kunna erhållas, ar-

rendatorn åtnöjes med den ersättning för husen vid auktionen högst bjudes, derest han icke finner sig befogad att sjelf inropa lägenheten emot derföre erläggande arrende till förberörda minimibelopp, för hvilket borgen ställes. På enahanda sätt förfares om arrendatorn dessförinnan brustit i sina skyldigheters fullgörande så att han nödgats lägenheten afträda.

7:o.

Fem år före arrendetiden tilländagår, då ifrågavarande villa bör finnas i fulländadt skick, kommer syn derå att verkställas, till uttrönande af, huruvida arrendatorn sine åligganden behörigen fullgjort, och för att kunna kontrollera honom för de återstående besittningsåren, hvarunder arrendatorn tillkomer att allt hvad till lägenheten hör vidmakthålla vid ersättningskyldighet, om något genom hans efterlåtenhet försämras och förfaller.

8:o.

Arrendatorn är obetaget att den arrenderade lägenheten med enahanda rätt han densamma besitter, å annan person öfverlåta, efter derom förut hos Magistraten skedd anmälan.

Helsingfors Rådhus den 19 Oktober 1842.

J. A. Logren.
O. C. Plantin.
Eric Röö.

F. L. Menecke.
Herm. Jos Crohns.
Fred. Wilh. Rosenqvist.
N. H. Sanmark.

Med förestående arrendekontrakt förklarar jag mig nöjd och förbinder mig detsamma till alla delar fullgöra. Helsingfors som ofvan

Carl Walleen.

Och erfors vidare att Rådstufvurätten, enligt gravationsbevis af 15 Juni innevarande år, uti åbyggnaderna å ifrågavarande villa fastställt följande tvenne, ännu gällande inteckningar, nemligen:

1:o) Den 5 Februari 1859. Öfverstinnan M. S. af Lefren till säkerhet för ett af henne till framlidne Friherre Carl Walleen emot skuldsedel af den 16 September 1848 utgifvet lån af fyratusentvåhundra (4,200) rubel silfver jemte 6 procents ränta derå, hvilken inteckning den 16 November 1857 på ansökning af dåvarande innehafvaren af skuldsedeln, firman J. C. Frenckell & Son, blifvit förnyad; och

2:o) Den 18 Mars 1850. Filosofie Doktorn Grefve Carl Magnus Creutz till säkerhet för ett till framlidne Friherre Walleen emot skuldsedel af samma

dag utgifvet lån å fyratusen (4,000) rubel silfver, jemte 6 procents ränta, hvilken inteckning under den 23 Januari 1860 för härvarande Universitet, som då innehaft skuldsedeln, förnyats.

Sedan förberörde handlingar blifvit uppläste, utbjöds på stadens mark belägna villan Hagasund jemte derå uppförde framlidne Geheimerådet Friherre Carl Valleens sterbhus tillhörige byggnader på de vilkor och med samma rätt desamma af framlidne Friherre Valleen innehafts och inropades af enkefru Öfverstinnan Aurora Karamsin genom dess ombud Protokollssekreteraren Fredrik Pipping, för högsta anbudet af fyrationiotusen femhundra (49,500) finska mark. Sedermera gjordes dock behörig anmälan hos Auktionskammaren, att bemälda inrop skulle gälla förr Herr Guvernören, Generalmajoren vid Hans Kejsrerliga Majestäts svit och Riddaren Friherre Alfons Valleens räkning, som antecknades.

 Helsingfors stads Auktionskammare som ofvan

Carl Hidström.

J. W. Nygren.

Ofvanstående efter auktionen gjorda anmälan derom att förberörda inrop af Hagasunds villa för undertecknad varder härmedelst återkallad och är fru Öfverstinnan Aurora Karamsin således i enlighet med hennes vid auktionen gjorda inrop rätter innehafvare af sagda villa med derå uppförda åbyggnader, erkännes.

A. Valleen.

(sköldemärke).

 efter uppläsande hvaraf, ombudet tillsades afträda, medan i Magistraten företogs öfverläggning till följande, å inkallandet afkunnade

Utslag:

I stöd af 8 punkten uti ofvan intagne arrendekontrakt, pröfvar Magistraten rättvist tillerkänna Öfverstinnan Karamsin arrenderätten för den återstående arrendetiden, räknadt intill den 1 Januari 1898 till den del af staden underlydande, nu ifrågavarande villan Hagasund, som ej härförinnan blifvit till Järnvägsstyrelsen i landet afträdd.

År 1895 den 13 augusti, kl. 5 em. sammanträdde å villan Hagasund invid Helsingfors Arkitekterne Waldemar Aspelin och Th. Höijer samt Landtränstmästaren Viktor Falck för att värdera samtliga å sagda villalägenhet uppförda byggnader.

Undertecknad Falck förde härvid på anmodan protokollet.

Arkitekten Aspelin tillhandahöll värderingsnämnden en af Drätselkammaren i Helsingfors den 25 Juli 1895 till honom utfärdad skrifvelse hvilken här nedan intogs, sålydande:

„Till Herr Arkitekten W. Aspelin.

Enär uti det emellan staden och arrendatorn af staden underlydande villan Hagasund ingångna kontrakt af den 19 Oktober 1842, angående sagda villas utarrendering, bland annat ingår en bestämning i det syfte, att samtliga å villalägenheten uppförda byggnader i och för ersättning vid lägenhetens afträdande till staden vid arrendetidens utgång eller dess utbudande på nytt arrende skola af godemän värderas, samt då det nu gällande arrendet kommer att utgå med år 1897 och afträdessyn tre år dertförinnan bör föranstaltas, har Drätselkammaren beträffande specielt värderingen af byggnaderna å ifrågavarande villa genom särskilde Kammarrens delegerade med den nu varande innehafvaren af sagda villalägenhet, Öfverstinnan A. Karamzine öfverenskommit, att denna värdering skulle verkställas af en nämnd, sålunda sammansatt att Drätselkammaren utsåge en värderingsman och Fru Karamzine en annan, hvarjemte desse tvenne godemän gemensamt valde en tredje; och som Drätselkammaren vid dagens sammanträde såsom värderingsman å Kammarrens vägnar beslutit att anlita Herr Arkitekten, får Drätselkammaren härmed förbindligt anhålla att Herr Arkitekten ville åtaga sig detta uppdrag och härom muntligen eller per telefon gifva svar till Kammarrens kansli, som lemnar hvarje närmare upplysning i ärendet, deribland äfven i sinom tid uppgift å hvem som af Fru Karamzine utsetts till den andre värderingsmannen.

På Drätselkammarens vägnar:

G. v. Christiernson.

Th. Tallqvist.“

samt förklarade att Drätselkammaren meddelat honom att Fru Öfverstinnan Karamzine utsett till värderingsman Arkitekten Höijer.

Sedan Arkitekten Höijer bekräftat ofvannämnda meddelande och här antecknats att Arkitekterne Aspelin och Höijer gemensamt valt till tredje godman i denna nämnd undertecknad Falck, skreds till noggran besigtning och hade nämnden härvid tillhands planer och ritningar öfver villaområdets byggnader.

Vid besigtningen iakttofs:

1:o *Hufvudbyggnaden:*

Uppförd af sten i 2:ne våningar under jernplåttak å stenfot af sprängd och putsad gråsten, i hvilken finnes inrättade 2:ne hvälfda källare.

Bottenvåningen inrymmer Vestibul, 5 bostadsrum, badrum, ett större kök, skafferi, 2:ne trapprum, korridor och garderober samt en öppen veranda. I öfre våningen: Ett förrum, sju boningsrum, trappan till vinden, korridor, garderober, en öppen altan samt en balkong å jernkonsoler.

De yttre väggarna inneha en tjocklek af $2\frac{1}{2}$ sten i bottenvåningen och 2 sten i öfre våningen, inre väggar äro dels af 2, dels $1\frac{1}{2}$ stens tjocklek.

Huset är väl underhållet, de större och bättre rummen ha oljemålade väggar och dekorerade tak i limfärg samt golf af ekparkett i mönster, öfriga rum äro tapetserade och försedda med oljemålade golf af plankor.

Den öppna verandan med gjutjernskolonner har golf af kalkstensplattor; altanen i öfre våningen är försedd med balustrad af gjutjern och asfaltgolf. Öfre våningens fönster samt fönster emot öster i bottenvåningen ha hela rutor af slipadt glas.

Yttre trapporna äro af huggen granit. 2:ne af desamma ha kringbyggnader af trä med plåttak.

Den ena inre trappan eller kökstrappan, som leder från källaren upp till vinden, är uppförd af sten med hvälfd kupa och kalkstenssteg, den andra, som från vestibulen för upp till öfre våningens förrum, är utförd af ekträ. Eldstäderna äro uppförda af vanliga vitglaserade kakel, dock är en af kakelugnarne inrättad såsom cheminé, hvilken är försedd med omfattning af hvit marmor.

I huset är införd vattenledning till kök, serverings- och badrum samt ett rum i öfre våningen. Å vinden finnes icke brandbotten.

2:o. *Tvänne ekonomiebyggnader* af sten i en våning under jernplåttak, inrymmande i den ena tvättstuga, 3 bostadsrum och förstuga, den andra innehållande 4 bostadsrum samt förstuga med trappa af trä till vinden.

Dessa byggnader äro med hvarandra lika i storlek och yttre arkitektur samt ordinärt underhållna.

3:o. *Ekonomiebyggnad*, delvis af stock, delvis af resvirke och bräder allt under asfaltfilttak, inrymmer 2:ne bostadslokaler å 1 rum och kök i hvardera samt ett större vagnslider, ordinärt underhållet.

4:o. *Stallsbyggnad* af trä under asfaltfilttak, inrymmer 2:ne stallsrum med tillsammans 11 spiltor, en mindre selkammare, ett mindre vagnslider samt hövind, ordinärt underhållen.

5:o. En mindre *orangeribyggnad* af stock i 2:ne afdelningar.

6:o. Ett mindre *redskapslider* med latrin, allt af resvirke och bräder under brådtak, mindre väl underhållet.

7:o. En mindre *grindvaktarestuga* af stock under asfaltfilttak, inrymmande

ett boningsrum med en större spis samt i sammanhang med denna byggnad ett mindre vedlider af bräder, — mindre väl underhållet

8:o. Ett mindre *vedlider* af bräder under asfaltfilttak.

9:o En *iskällare* af dubbla bräder.

Härefter åtskildes nämnden kl. 8 e. m.

Den 16 Augusti 1895, kl. 5 e. m. sammanträdde nämnden åter och skred med ledning af vid föregående sammanträde gjorda anteckningar och mätningar till följande värdering af byggnaderna:

1:o.	<i>Hufvudbyggnaden värderades till</i>	<i>Smf.</i>	65,000:—	
2:o.	<i>Tränne ekonomiebyggnader af sten till sextusen</i>			
	hvardera	”	12,000:—	
3:o.	<i>Ekonomiebyggnaden af trä till</i>	”	5,500:—	
4:o.	<i>Stallsbyggnaden</i>	”	4,000:—	
5:o.	<i>Orangeribyggnaden</i>	”	400:—	
6:o.	<i>Redskapslidret</i>	”	200:—	
7:o.	<i>Grindvaktarstugan jemte dess lider</i>	”	600:—	
8:o.	<i>Vedlidret</i>	”	150:—	
9:o.	<i>Iskällaren</i>	”	250:—	88,100:—

Härefter åtskildes nämnden och sammanträdde i och för justering den 21 Augusti 1895 kl. 7 e. m. och fastställdes dervid värdet af samtliga å villaområdet Hagasund befintliga byggnader till vid föregående sammanträde uppnådda tal eller alltså till åttatioåttatusen etthundra (88,100) finska mark.

Detta antecknad och sedan nämnden till protokollet uppgifvit sina ersättningsanspråk för denna värdering utgöra sjuttiofem mark åt hvarje af nämndens tre medlemmar samt derutöfver fem mark åt undertecknad Falck för utskrifna två exemplar af protokollen eller alltså till inalles tvåhundra trettio mark, afslöts för rättningen.

Ort och tid förutskrifna:

Waldemar Aspelin.

Victor Falck.

Th. Höljer.

Till Drättselkammaren.

Sedan den af Drättselkammaren och arrendatorn af villaområdet Hagasund, Öfverstinnan A. Karamsin, för uppskattande af de å området befintliga, arrendatorn tillhöriga byggnader tillsatta värderingsnämnd fullgjort sitt uppdrag och Drättselkammaren erhållit del af det vid värderingen tillkomna instrument, har Kam-maren den 29 sistlidne augusti till oss öfverlämnat instrumentet för att beaktas vid afgifvandet af slutligt förslag beträffande framtida disposition af ifrågavarande villaområde. Vi äro altså numera i tillfälle att slutföra det oss af Drättselkam-maren tidigare lämnade uppdraget.

Värderingsnämnden har beräknat värdet af samtliga byggnader å villan Hagasund till inalles 88,100 mark, och är det följaktligen detta belopp Helsingfors stad kunde blifva nödsakad att till arrendatorn erlägga, i fall denna vid den nuvarande arrendetidens utgång ville göra sin i 6 § af arrendevilkoren stadgade eventuella rätt till tjugufem års förlängning af arrendet gällande och staden där- emot ansåge sig böra under egen disposition återförvärfva villaområdet.

Enligt hvad vi i vårt förra utlåtande allaredan framhållit, vore det utan tvifvel för staden önskvärdt, att ytterligare utarrendering af Hagasund för en så lång tid som tjugufem år kunde förekommas. Emellertid kan man måhända ifråga-sätta, huruvida det intresse staden har af områdets återbekommande motväger en så anseelig penningupppoffring som inlösendet af byggnaderna till deras fulla värde skulle medföra, helst något behof af dessa byggnader, såvidt man för närvarande kan se, icke förefinnes och desammas lämplighet till användning för något allmänt ändamål tyckes vara tvifvelaktig. Den invändning kunde kanske göras, att det med stadens fördel vore mera förenligt, om arrendatorn finge begagna sig af sin rätt till förlängning af arrendet och staden afvaktade den nya arrendetidens utgång för att därefter, i stöd af åberopade 6 § i kontraktet, med 10,000 rubel silfver eller 40,000 mark inlösa byggnaderna.

Vi hafva med afseende å dessa omständigheter sökt bereda staden möjlig-het att med en mindre betydande upppoffring vinna det åsyftade ändamålet. Också för arrendatorn finnes, från synpunkten af hennes eget intresse, anledning att häruti gå staden till mötes, då henne erbjödes fördelen att omedelbart utbekomma löseskillingen i stället för att denna eljes möjligen icke skulle utfalla förrän efter tjugufem år och i sådant fall endast med 40,000 mark.

Vi hafva också haft tillfredsställelsen erfara, det Öfverstinnan Karamsin är om denna vår uppfattning ense. Öfverstinnan har nämligen, på vårt förslag, förklarar sig benägen att afstå från sin rätt till arrendeförlängning emot att staden omedelbart inlöser de henne tillhöriga byggnaderna med en summa af sextiotusen mark samt med vilkor att villan jämte byggnader fortfarande, äfven efter den nuvarande arrendetidens slut, står till hennes förfogande så länge hon för egen

del sådant åstundar. Beträffande sistnämnda vilkor hafva vi dock förberedt Öfverstinnan Karamsin på att från stadens sida ett förbehåll är nödvändigt om undantagande från villaområdet af den del däraf, som för närvarande och intill utgången af år 1897 disponeras af sågegaren C. E. Pehrman och hvilken, så snart arrendetiden utlöper, bör afträdas till stadens besittning för att därefter för statsjärnvägarnes behof till kronan öfverlätas.

Med stöd af det anförda hafva vi äran föreslå,

det Drätselkammaren ville hos Stadsfullmäktige hemställa att öfverenskommelse blefve träffad med Öfverstinnan Karamsin därom att denna afstår från den henne i arrendevilkoren rörande villan Hagasund eventuelt medgifna rätt till förlängning af arrendetiden på tjugufem år, samt vid den nuvarande arrendetidens utgång till staden afträder det af sågegaren Pehrman disponerade området, hvaremot villan för öfrigt jämte därå befintliga byggnader emot erläggande af för närvarande bestämda arrendeafgåld fortfarande, jämväl efter arrendetidens utgång står till Öfverstinnan Karamsins förfogande så länge hon för egen räkning sådant åstundar och staden omedelbart af henne inlöser samtliga å villan uppförda byggnader för en summa af sextiotusen mark.

Helsingfors, den 4 november 1895.

Carl Nummelin.

Herman Norrmén.

Carl Mannerheim.

Utskottsbetänkande angående ordnandet af handeln med viner och andra svagare rusdrycker.

Enär kejsrerliga förordningen af den 2 maj 1895, angående vissa inskränkingar i handeln med viner och andra svagare rusdrycker, träder i gällande kraft den 1 juni 1896, har Magistraten, i skrifvelse af den 21 nyssvikne oktober, jämlikt stadgandet i 2 § af sagda förordning, hos Stadsfullmäktige anhållit om Fullmäktiges yttrande, till hvilket antal rättigheter till minuthandel med viner och andra svagare rusdrycker af den i § 1 af berörda förordning omförmälda alkoholhalt borde för försäljningsperioden den 1 juni 1896 till den 1 juni 1898 upplåtas, äfvensom i hvilka trakter af staden minutförsäljningsställen för dylika drycker icke finge finnas.

Vid sammanträde den 29 sistlidne oktober hafva Stadsfullmäktige åt undertecknade uppdragit att till Fullmäktige inkomma med utlåtande i ärendet.

Medan handeln i stad med viner och andra spritdrycker under tjugutvå volymprocents alkoholhalt vid + 15 grader enligt Celsii termometer hittills varit fri att utan annan inskränking bedrifvas, än som gäller för handel i allmänhet, komma numera genom återopade förordning särskilda restriktioner deri att införas, hvarigenom handeln med dessa varor i viss mån likställes med handeln med spritvaror af högre alkoholhalt. Sålunda skola af Magistrat i samråd med Stadsfullmäktige eller, om dessa ej kunna enas, af Guvernören hvartannat år bestämmas, till hvilket antal rättigheter till minuthandel med viner och andra svagare rusdrycker böra för följande två försäljningsår, räknade från och med den 1 juni, upplåtas, äfvensom i hvilka trakter af staden minutförsäljningsställen för dylika drycker icke få finnas. Rättighet att utminutera bränvin och dermed likställda drycker medför utan vidare omgång berättigande att bedrifva äfven minuthandel med nu ifrågavarande spritdrycker, men i öfrigt gäller beträffande dem, som vilja öppna handel med svagare rusdrycker, att de böra derom ansöka hos Magistraten, som eger ansökningen, efter Stadsfullmäktiges och Poliskammarens hörande, bevilja eller afslå. Sådan rättighet må medgifvas endast personer, de der äro behöriga att anmäla sig till idkande af handel och gjort sig kända för redbart förhållande samt pröfvas i öfrigt lämpliga till rörelsens utöfvande. Förnyelse må ej vägras, derest sökanden icke missbrukat rättigheten, brutit mot förordningarna angående

försäljning af sprit- eller maldrycker eller eljes låtit oskick vid försäljningen komma sig till last. Handeln må icke idkas i bod, som är upplåten till försäljning af andra varor än bränvin eller maldrycker, och ej heller i lokal, som med sådan bod står i omedelbar förening, och får minuthandel utöfvas endast i öppen bod med utgång åt gata, torg eller annan allmän plats samt under helgfri dag från klockan nio på morgonen till klockan sex på aftonen.

Enligt upplysningar, dem utskottet på begäran erhållit från Poliskammaren, finnas för närvarande i staden 376 personer eller bolag, de der utminutera viner och andra svagare spritdrycker. Antalet försäljningsställen är 393, deraf 79 i trakten norr om Långa bron och 21 i Tölö. Dessa höga siffror hafva sin orsak deri att då hittills handeln med ifrågavarande varor icke behöft bedrifvas särskildt för sig, utan kunnat ega rum i sammanhang med annan handel, nästan hvarje kolonial- eller större matvaruhandlare i sin butik håller till salu äfven vin och punsch. Vidare bör antecknas, att Stadsfullmäktige medels beslut af den 30 januari 1894 (tr. handl. n:o 4 för 1894), hvarom Magistraten förenat sig, beträffande handeln med bränvin och dermed likställda spritvaror under tiden från den 1 juni 1894 till den 1 juni 1896 bestämt, att antalet rättigheter till utminutering skulle vara trettio samt att utminuterings- och utskänkningsställen icke finge förefinnas inom sjetta, sjunde och åttonde stadsdelarna och ej heller i första stadsdelen norr om Fredsgatan eller i de delar af fjerde och femte stadsdelarna, som äro belägna vester om Fredriksgatan, eller utanför stadens tullar. Dessutom är föreskrifvet att utminuterings- och utskänkningsställe ej får finnas i närheten af kyrka, skola, kasern, sjukhus eller sådant ställe, der större tillopp af folk eger rum, liksom ej heller vid Salutorget, Norra och Vestra kajerna och de till tullarna närmast belägna delarna af Östra- och Vestra Henriksgatorna.

Då, enligt författningen, rättigheten att utminutera viner och andra svagare rusdrycker utan vidare åtföljer rättigheten att i minut försälja bränvin och starkare spritvaror, torde det område af staden, inom hvilket det bör tillåtas att öppna handel med förstnämnda varor, skäligen icke kunna utmätas snäfvare än för handeln med starkare spritvaror är bestämdt. Å andra sidan framgår af det förestående, att antalet försäljningsställen för viner och dermed likställda drycker för närvarande är synnerligen stort, särskildt i de aflägsnare delarna af staden. Om äfven, efter utskottets tanke, den öfvervägande största delen af dessa försäljningsställen kommer att försvinna i följd af den nya förordningens bestämmingar och särskildt på grund af föreskriften, att sådan handel bör bedrifvas i uteslutande för detta ändamål eller försäljning af bränvin och maldrycker använd butiklokal, hvarigenom handeln med dessa varor i sammanhang med kolonial- och matvaruhandel omöjliggöres, så komma antagligen dock tillräckligt många försäljningsrättigheter att ansökas för att omordade, för handeln med starkare spritvaror gällande gräns skall visa sig vara för knapt tillmätt. Jemte det hela första stadsdelen, inom hvilken arbetarebefolkningen är ringa, af utskottet anses kunna

öppnas för handeln med ifrågavarande svagare rusdrycker, har utskottet därför trott sig dessutom böra föreslå en utvidgning af berörda gräns äfven åt vester intill Albertsgatan samt åt söder ända till Bergmangatan. Att icke äfven kvarteren i sjunde stadsdelen vester om Kaserngatan kunnat inbegripas inom det frifigna området, beror på den i dessa kvarter ganska talrikt bosatta arbetarebefolkningen, af hvilken orsak äfven polismästaren, med hvilken utskottet meddelat sig, bestämdt afstyrkt en utvidgning af gränsen åt detta håll. Den beträffande bränvin gällande bestämningen, att utminuterung ej får ega rum i närheten af kyrka, skola m. m., anser sig utskottet ej hafva skäl att vidkommande nu ifrågavarande spritvaror förorda.

Antalet rättigheter till utminuterung af svagare rusdrycker skulle utskottet föreslå att bestämmas till sjuttio, i följd hvaraf, då rättigheterna till minuthandel med starkare spritdrycker äro trettio, hela antalet rättigheter till vinhandel, som kunna bortgifvas, blefve etthundra. Detta antal kan väl synas högt, men komme, om utskottets förslag godkännes, i hvarje fall en reduktion med 75 procent af hela antalet nu existerande dylika försäljningsställen att blifva genomförd. Utskottet anser sig för öfrigt böra framhålla, att, på sätt äfven de utaf utskottet ofvan meddelade siffror utvisa, de ekonomiska rubbningar, som ifrågavarande författning kommer att medföra, icke blifva ringa, hvarför man torde böra söka att, vid bestämmandet af försäljningsområdet samt antalet försäljningsrättigheter, göra öfvergången så lindrig som möjligt är, utan att ändamålet med författningen motverkas.

Utskottet får alltså vördsamt förorda att Stadsfullmäktige för sin del ville föreslå

att antalet minutförsäljningsställen för viner och andra svagare rusdrycker blefve för ifrågavarande försäljningsperiod eller tiden från och med den 1 juni 1896 till den 1 juni 1898 bestämdt till sjuttio, rättigheterna till utminuterung af bränvin och andra starkare spritvaror dervid oberäknade;

samt att minutförsäljningsställen för dylika drycker icke finge finnas inom sjetta och åttonde stadsdelarna, ej heller inom det område af fjerde och femte stadsdelarna, som ligger vester och norr om Alberts- till Eriksgatan, sistnämnda gata till Fredriks-gatan samt Fredriks-gatan till Kampgatan, eller inom sjunde stadsdelen vester om Kasern- och söder om Bergmangatan, inom Brunnsparken, å Broholmen eller utanför stadens tullar.

Helsingfors, den 29 november 1895.

H. Åkerman.

Axel Holmberg.
K. R. Wahlfors.

K. H. Renlund.
O. Th. Widerholm.

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-aktiebolagets tryckeri, 1895.

Förslag

till

Utgifts- och inkomststat för Helsingfors stad år 1896.

Upprättadt af Magistraten.

Anm.: Tillfälliga utgifter och intrader äro i förslaget utmärkta med *.

	Fmf.		74.	
	Fmf.	74.	Fmf.	74.
Utgifter.				
I. Stadens skulder.				
Enligt Drätselkammarens förslag .	—	—	531,772	47
II. Stadens embetsverk.				
Enligt Drätselkammarens förslag .	—	—	198,025	—
III. Kommunalförvaltningen.				
Stadsfullmäktiges kansli. Enligt Drätselkammarens förslag	—	—	11,400	—
Drätselkammaren. D:o	—	—	30,300	—
Drätselkontoret. D:o	—	—	36,193	34
Trafikkontoret. I öfrigt enligt Drätselkammarens förslag utom				
<i>c</i> <i>Expenser</i> , förslagsvis	1,350	—	22,970	—
Hamnkontoret. Enligt Drätselkammarens förslag	—	—	28,240	—
Byggnadskontoret. D:o	—	—	44,570	—
— Fmk 173,673: 34 —				
IV. Gatubelysningen.				
Enligt Drätselkammarens förslag .	—	—	151,881	99
V. Brandverket.				
Aflöningar och andra förmåner. D:o	—	—	61,460	—
Brandstallet. D:o	—	—	6,750	—
Transport	—	—	1,123,562	80

Utgiftens beskaffenhet enl. S. 36 I. K. Förordningen dt. 8 December 1873.

		Transport	—	—	1,123,562 80
		Eldning och belysning. Enligt Drätselkammarens förslag	—	—	6,150 —
		d) Redskap och inventarier. I öfrigt enligt Drätselkammarens förslag med tillägg af			
c *		<i>1 st. ny ångspruta jemte nödigt slangförråd, förslagsvis</i>	23,000	—	31,000 —
		Diverse. Enligt Drätselkammarens förslag	—	—	3,350 —
		Tillfällig utgift.			
c *		<i>Anslag till Frivilliga brandkåren</i> <i>— Fmk 113,710: — —</i>	5,000	—	5,000 —
		VI. Polisnärheten.			
		Poliskammaren. Enligt Drätselkammarens förslag	—	—	25,600 —
		Ordningspolisen. D:o	—	—	135,520 —
		Detektiva polisen. D:o	—	—	17,000 —
		Polisstallet. D:o	—	—	3,329 50
		Diverse. I öfrigt enligt Drätselkammarens förslag med tillägg af			
c *		<i>Diverse utredningspersedlar, förslagsvis</i>	920	—	27,350 —
c		<i>Ersättning åt tre qvinliga biträden vid polisvaktkontoren</i> <i>— Fmk 208,799: 50 —</i>	900	—	—
		VII. Sundhets- och sjukvården.			
		Enligt Drätselkammarens förslag	—	—	160,992 —
		VIII. Fattigvården.			
		Enligt Drätselkammarens förslag	—	—	264,960 —
		IX. Undervisningsväsendet.			
		a) Navigationsskolan. Enligt Drätselkammarens förslag	—	—	2,800 —
		b) Realskolan. D:o	—	—	6,125 —
		c) Handverksskolorna. I öfrigt enligt Drätselkammarens förslag utom			
c		<i>Anslag för lägre handverksskolorna</i>	5,593	—	22,147 —
		Transport	—	—	1,834,886 30

		Transport	—	—	1,834,886	30
		d) Handelsinstitutet. Enligt Drätselkammarens förslag	—	—	4,000	—
		e) Skolan för andesvaga barn. D:o	—	—	4,500	—
		f) Folkskolorna. D:o	—	—	460,207	07
		g) Folkbiblioteket och läsesalen. D:o	—	—	23,360	—
		h) Folkbibliotek och läsesal i Sörnäs. Enligt Drätselkammarens förslag	—	—	7,790	—
		— Fmk 530,929: 07 —				
		X. Staden åliggande allmänna onera,				
		Enligt Drätselkammarens förslag	—	—	235,944	64
		XI. Vattenledningen.				
		Enligt Drätselkammarens förslag	—	—	150,146	67
		XII. Saluhallen.				
		Enligt Drätselkammarens förslag	—	—	7,050	—
		XIII. Stadens jordlägenheter.				
		Enligt Drätselkammarens förslag	—	—	6,700	—
		XIV. Allmänna arbeten.				
		Enligt Drätselkammarens förslag	—	—	502,765	90
		XV. Pensioner.				
S. F. besl. 19 Nov. 1895.	b	I öfrigt enligt Drätselkammarens förslag med tillägg af Skogsvaktarenkan Maria Eriksson	120	—	14,786	67
		XVI. Diverse.				
		I öfrigt enligt Drätselkammarens förslag med utlämnande af posten Anslag för byggnadssyneman	1,200	—	157,950	—
		Summa	—	—	3,410,087	25

Inkomster.				
Disponibel behållning. Enligt Drätselkammarens förslag		—	—	—
I. Räntor.				
Enligt Drätselkammarens förslag		—	—	55,700
II. Tomtlösen.				
Enligt Drätselkammarens förslag		—	—	250,000
III. Stadens fasta egendom.				
Enligt Drätselkammarens förslag		—	—	256,828 10
IV. Tomtören.				
Enligt Drätselkammarens förslag		—	—	2,200
V. Inkomstgivande rättigheter.				
I öfrigt enligt Drätselkammarens förslag utom				
c	Tolag för till Helsingfors destinerade varor. förslagsvis	120,000	—	—
c	Trafikafgifter, förslagsvis	332,000	—	679,350
VI. Diverse.				
Enligt Drätselkammarens förslag		—	—	292,016 06
VII. Statsbidrag.				
Enligt Drätselkammarens förslag		—	—	248,860
VIII. Vattenledningen.				
Enligt Drätselkammarens förslag		—	—	278,450
IX. Lån				
Enligt Drätselkammarens förslag		—	—	148,000
X. Uttaxering.				
d	Det belopp som ytterligare erfordras och skall hos kommunens skattskyldiga medlemmar uttaxeras utgör	1,198,683 09	—	1,198,683 09
Summa		—	—	3,410,087 25

Bokstaven angifven
 Inkomstens beskaf-
 felhet enligt 35 § 1
 kommunallagen.

Sammandrag

af förslaget till Utgifts- och Inkomststat för Helsingfors stad
år 1896.

Hufvud- titel.	Utgifter.	Ordinarie ut- gifter.	Tillfälliga ut- gifter.
I	Räntor & amortering å skuld	523,772 47	8,000 —
II	Magistraten och Rådstufvurätten	198,025 —	
III	Kommunalförvaltningen	172,453 34	1,220 —
IV	Gatubelysningen	150,081 99	1,800 —
V	Brandverket	81,910 —	31,800 —
VI	Polisen	207,879 50	920 —
VII	Sundhets- och sjukvården	152,260 —	8,732 —
VIII	Fattigvården	264,960 —	
IX	Undervisningsväsendet	522,429 07	8,500 —
X	Allmänna onera	235,944 64	
XI	Vattenledningen	69,168 67	80,978 —
XII	Saluhallen	7,050 —	
XIII	Stadens jordlägenheter	6,700 —	
XIV	Allmänna arbeten	179,800 —	322,965 90
XV	Pensioner	14,786 67	
XVI	Diverse utgifter	157,950 —	
	<i>Samt.</i>	2,945,171 35	464,915 90
			2,945,171 35
	Summa utgifter <i>Samt.</i>	—	3,410,087 25
	Inkomster.	Ordinarie in- trader.	Tomtlösen och tillfälliga in- trader.
I	Räntor	55,700 —	
II	Tomtlösen	—	250,000 —
III	Inkomst från stadens fasta egendom	256,828 10	
IV	Tomtören	2,200 —	
V	Inkomstgifvande rättigheter	679,350 —	
VI	Diverse inkomster	292,016 06	
VII	Statsbidrag	248,860 —	
VIII	Inkomst från vattenledningen	253,450 —	25,000 —
IX	Lån	—	148,000 —
X	Uttaxering	1,198,683 09	
	<i>Samt.</i>	2,987,087 25	423,000 —
			2,987,087 25
	Summa inkomster <i>Samt.</i>	—	3,410,087 25

MAGISTRATEN

i

Helsingfors,

den 27 Nov. 1895.

N:o 227.

Till Helsingfors Stadsfullmäktige.

Sedan Magistraten jämte Drätselkammarens skrifvelse för den 25 sistlidne Oktober (se Stadsfullmäktiges tryckta handlingar N:o 28) fått emottaga af Kamraren uppgjordt förslag till utgifts- och inkomststat för Helsingfors stad år 1896, äfvensom särskilda därtill hörande af stadens nämnder och öfriga förvaltande verk till Drätselkammaren aflemnade specialförslag, har Magistraten upprättat närslutna utgifts- och inkomstförslag för sagda år, och får härmed äran öfverlemna det samma till Stadsfullmäktiges pröfning och afgörande.

Vid granskning af Drätselkammarens budgetförslag har Magistraten erfarit att behöfligheten af de däri upptagna utgiftsposter, hvilka icke hänföra sig till stadens ordinarie utgifter, blifvit af Kamraren och vederbörande nämnder till fullo motiverad, hvarför Magistraten funnit sig föranlåten att i allmänhet omfatta och understöda derutinnan framställda förslag och som Magistraten äfven i öfrigt haft anledning blott till få och jämförelsevis mindre betydande anmärknin- gar och tillägg, anser sig Magistraten endast beträffande de synpunkter, hvilka härvid hos Magistraten gjort sig gällande, böra i korthet anföra följande:

Den 19 innevarande November hafva Stadsfullmäktige beslutit att debetsedels-afgiften vid Trafikkontoret från nästkommande år skall afskaffas samt kostnaden för debetsedlarnes tryckning bestridas ur kontorets expensemedel äfvensom Kamreraren vid sagda kontor tilldelas vederlag för honom sålunda frångången sportel. Med anledning häraf har Magistraten, efter Kamrerarens vid Trafikkontoret hörande, förökat berörda expenser med 150 mark; men enär Fullmäktige tillika anmodat Drätselkammaren att afgifva förslag angående beloppet af det vederlag, som härför borde bemälda kamrerare tillerkännas, har Magistraten icke kunnat upptaga något anslag för detta ändamål.

Brandkommissionen har uti dess till Drätselkammaren afgifna förslag till utgiftsstat för stadens brandverk under instundande år upptagit anslag för en ny ångspruta jämte nödigt slangförråd med 23,000 mark samt därhos uti bilagd skrifvelse åberopat att nödvändigheten af att för brandverkets räkning inköpa en stor ångspruta utförligt motiverats i det utskottsbetänkande, som den 11 Oktober 1893 afgifvits till Stadsfullmäktige i anledning af väckt förslag om reorganisation af stadens brandväsende (tryckta handl. N:o 31 för 1893); men har Drätselkammaren, som väl funnit en sådan ångspruta för staden behöflig, dock med hänsyn till svårigheten att kunna hålla nästa års budget inom tillbörliga gränser, så att taxe-

ringsbeloppet ej blefve för högt uppdrifvet, uteslutit sagda anslag. Då emellertid förenämnda utskott, hvars flesta medlemmar varit erfarne brandkårsmän, utan meningsskiljaktighet förordat att en större ångspruta redan 1894 skulle för stadens räkning inköpas, har Magistraten, helst stadens budget icke under de senaste åren betungats med anslag för anskaffande af ny redskap till brandverket samt ett ytterligare uppskof härutinnan kunde blifva för staden äfventyrligt, ansett sig böra uti budgetsförslaget införa det af Brandkommissionen begärda anslaget. Enär icke heller den af förenämnda utskott föreslagna reorganisationen af stadens brandverk, eller annan åtgärd för uppställandet af en öfvad reservkår för eldsläckningsbehof, härintills blifvit vidtagen samt staden under sådana förhållanden tillsvidare icke torde kunna undvara Frivilliga brandkårens biträde, har, i öfverensstämmelse med bestyrelsens för sagda kår uti härhos bilagd skrifvelse framställda anhållan, såsom understöd för Frivilliga brandkåren upptagits ett anslag af 5,000 mark.

Jämte skrifvelse för den 31 sistlidne Oktober har Drättselkammaren till Magistraten öfversändt tvänne härhos närslutne af stadens Poliskammare, med afseende å snarligen motsedd omorganisation af polisinnrättningen i staden, uppgjorda alternativa förslag till utgiftsstat för sagda inrättning under nästkommande år äfvensom desamma åtföljande skrifvelse, ritning och kostnadsförslag, hvilka Drättselkammaren mottagit efter det Kammaren slutbehandlat sitt förslag till stadens budget för år 1896; och som Magistraten, enär den väntade författningen i ämnet icke ännu utkommit, saknar tillräcklig grund att upptaga hithörande utgifter enligt annan beräkning än i öfverensstämmelse med för närvarande gällande stat för polisinnrättningen med dertill af Stadsfullmäktige genom flera särskilda beslut medgifna tillägg, är det af Drättselkammaren i förevarande afseende uppgjorda förslaget bibehållet. Jämlikt Poliskammarens special-förslag har likväl under rubriken Diverse upptagits för uppköp af utredningspersedlar och remont af äldre sådana ett anslag af 920 mark. Öfriga skiljaktigheter mellan Drättselkammarens och Poliskammarens förslag bero deraf att den senare utelemnat det personela lönetillskottet för polismästaren samt orätt upptagit kostnaden för 8,700 kilogram hafre till polistallet äfvensom uppfört ett anslag af 475 mark för remont å inventarierna i polisvaktkontoren, hvilken sistnämnda kostnad bör kunna bestridas med det under hufvudtiteln XVI. Diverse upptagna anslaget för remont och komplettering af inventarier till särskilda stadens hus. Ehuru Magistraten, såsom ofvan anfördes, funnit sig föranlåten att i sitt förslag vidblifva nu gällande stat för polisinnrättningen, har Magistraten likväl icke kunnat undgå att fästa afseende vid Poliskammarens i motiveringen till dess alternativt uppgjorda utgiftsförslag framhållna behof af anslag för qvinliga biträden å polisvaktkontoren, hvilka, jämte städning af kontorens lokal, skulle åligga att verkställa visitation å qvinnor, som för brott eller af andra orsaker å sagda kontor qvarhållas; och har Magistraten, efter samråd med polismästaren, i sådant afseende i utgiftsstaten för instundande år upptagit ett anslag af 900 mark.

Vidkommande Poliskammarens förslag till byggnadsförändring och tillbyggnad af rådhusannexet samt inredandet derstädes af boningslokaler för en del af polispersonalen, anser Magistraten frågan härom icke i detta sammanhang och utan närmare beredning kunna komma under afgörande. Dock tror Magistraten sig böra uttala tvifvelsmål huruvida skäl förekommer att vidtaga en så dyr re-mont, som den föreslagna, beträffande en byggnad af den beskaffenhet som rådhusannexet, likasom Magistraten jämväl måste ifrågasätta lämpligheten af polispersonalens inquarterande i byggnaden mot Senatstorget, hvilken noggsamt behöfves för stadens embetsverk. Lämpligare och i alla afseenden ändamålsenligare vore, enligt Magistratens tanke, derest förslaget om kasertering af en del utaf polispersonalen vinner Stadsfullmäktiges bifall, att för ändamålet en anspråkslös byggnad blefve uppförd inne på den till rådhusannexet hörande rymliga gårdsplanen. I sammanhang härmed torde Magistraten äfvan böra framhålla att då den nya utsökningslagen inom kort kommer att tillämpas, en skild lokal för stadsfogde-institutionen varder erforderlig och borde således äfven frågan härom inom den närmaste framtiden förberedas; skäl förefunnes därför att hänskjuta hithörande ärenden till beredning af ett särskildt för ändamålet af Stadsfullmäktige tillsatt utskott.

Någon uppgift öfver kostnaderna för de högre handtverksskolorna har Magistraten icke fått emottaga, hvarför Drättselkammarens förslagspost beträffande dem bibehållits. Deremot har Direktionen för lägre handtverksskolorna jämte skrifvelse för den 31 sistlidne Oktober till Magistraten öfversändt budgetförslag för dessa skolor under år 1896, utvisande att stadens andel uti kostnaderna för desamma beräknats till 5,593 mark, hvilken summa Magistraten därför infört i stället för 5,643 mark, hvartill berörda kostnad, enligt Drättselkammaren meddelad uppgift, varit upptagen.

Den mest rörliga delen af stadens utgiftsstat utgör sjelffallet hufvudafdelningen XVI, innefattande anslag för stadens allmänna arbeten. Under åren 1889—91, då inkomstsidan i budgeten, till följd af uppåtgående konjunkturer samt disponibel behållning i stadskassan, kunnat beräknas jämförelsevis hög, har, med bibehållande af ovanligt låg taxering, för nybyggnader samt regleringsarbeten och öfriga nyanläggningar stora summor kunnat disponeras, då deremot under de senaste åren, medan affärsverksamheten på orten varit nedtryckt och penningetillgången ringa, skattörets belopp i oroväckande grad förökats oaktadt budgeten beträffande stadens allmänna arbeten blifvit så vidt möjligt reducerad. Då en öfversigt i antydt afseende öfver förhållandet under det senaste årtiondet möjligen icke saknar intresse har Magistraten sammanställt följande tablå, uti hvilken de med lånemedel utförda hamn- och nybyggnadsarbetena lemnats utom beräkningen, enär kostnaden för desamma icke utöfva omedelbart inflytande på budgeten för året.

År	Utgift för allmänna arbeten, efter afdrag af kostnaden för de med lånemedel utförda (enligt budget).	Uttaxering per skattöre, för fyllande af årets behof.
1886	294,260 mark	10 mark 26 p:ä
1887	257,230 "	11 " — "
1888	307,460 "	11 " — "
1889	711,845 "	9 " 45 "
1890	984,145 "	9 " 10 "
1891	928,860 "	9 " 76 "
1892	567,550 "	10 " — "
1893	278,280 "	11 " 20 "
1894	298,676 "	13 " 61 "
1895	257,180 "	14 " 50 "

Häraf framgår det märkliga faktum att år 1890, då med stadens ordinarie inkomster utfördes allmänna arbeten för en kostnad af i det närmaste en million mark, uttaxeringen per skattöre utgjorde endast 9 mark 10 penni, hvaremot densamma för innevarande år stigit till 14 mark 50 penni per skattöre ehuru kostnaden för de allmänna arbeten, hvilka utförts utan anlåtande af stadens kredit, uppgått endast till en fjerdedels million.

En omständighet, som i viss mån förklarar förhållandet att beloppet af kostnaden för stadens allmänna arbeten icke synes hafva utöfvat direkt inflytande på beskattningen, föreligger deri att staden åren 1888—1890 förnyttade odisponerade- och arrendetomter för mycket ansevärliga summor, på sätt framgår af den tablå öfver tomtlösen, som finnes intagen i de tryckta handlingarna angående stadens utgifts- och inkomstförslag för år 1896. Enär enligt sakens natur, köpeskillingen för dessa tomter icke borde förbrukas till bestridande af stadens årligen återkommande utgifter och således inverka på uttaxeringen för året, beslöto Stadsfullmäktige redan våren 1887, på förslag af Drätselkammaren, att de inflytande köpeskillingarna skulle användas i främsta rummet till betäckande af kostnaden för erforderliga planerings- och kanalarbeten i staden samt för öfrigt *uteslutande* å företag, som för staden medföra varaktigt gagn utan att dock direkt lemna en utgifterna motsvarande afkastning. Detta beslut har sedermera vid uppgörandet af de följande årens utgifts- och inkomstförslag ländt till rättesnöre, och har därför till arbeten, som afsett reglering af stadsplanen samt andra sådana, hvilka medfört varaktigt gagn för staden, användts belopp, som fullt motsvarat inkomsten för den sedan dess influtna tomtlösen. Under de senaste åren har inkomsten af tomtlösen utöfvat en jämförelsevis obetydlig inverkan vid upprättandet af stadens budget, men sedan penningetillgången på orten numera ökat har innevarande år rätt ansevärliga belopp sådana medel influtit och för år 1896 beräknas denna inkomstpost af Drätselkammaren till 250,000 mark. Såsom en följd

här af och tillika med hänsyn dertill att särskilda maktpåliggande nybyggnader samt regleringsarbeten och andra nyanläggningar under de närmast föregående åren, för att undvika en ytterligare stegring af uttaxeringen, blifvit uppskjutna, har Drätselkammaren uti förslaget till instundande års budget upptagit allmänna arbeten för en kostnad af 502,765 mark 90 penni, hvaraf dock 100,000 mark borde anskaffas genom lån på kortare återbetalningstid än två år. Med godkännande af de synpunkter, som härvid hos Drätselkammaren gjort sig gällande, har Magistraten funnit sig föranlåten att i allo förorda Drätselkammarens härutinnan framställda förslag. Väl har inom Magistraten fråga väckts om indragning af anslaget för „byggnadsförändring samt nybyggnad å norra brandverkshuset“, i utbyte mot det af Magistraten upptagna anslaget för en ångspruta, men har Magistraten dock med afseende å byggnadens förfallna skick trott sig böra bibehålla äfven denna post.

Under rubrik „nyanläggningar“ inom stadens planteringar har Drätselkammaren, efter nedsättning af det utaf stadsträdgårdsmästaren i sådant afseende äskade anslaget, upptagit för fortsättandet af planeringen å Observatoriiberget en post å 10,000 mark. Enär det synes Magistraten önskvärdt att planerings- och planterings arbetena på denna till sitt läge så framstående plats, inom de närmaste åren blefve slutförda, har Magistraten jämväl bibehållit detta anslag, ehuru Magistraten ej bör lemna oanmärkt att de under året på tomten adressnummer 3 vid Bergmangatan uppförda nybyggnaderna, äfvensom de, hvilka snarligen torde vara afsedda att uppföras å n:o 1 vid samma gata, synas betinga en delvis förändrad plan beträffande dessa anläggningar i syfte att, om också utsikten åt hafvet numera icke helt och hållet kan räddas, åtminstone minska den vanprydande anblick dessa nybyggnader erbjuda från det inre af staden.

Under hufvudtiteln *XV pensioner* har Magistraten infört det af Stadsfullmäktige den 19 innevarande November skogsvaktenkan Maria Eriksson tillerkända årliga understöd med 120 mark.

Deremot har Magistraten uteslutit det under hufvudtiteln *XVI diverse* upptagna anslaget för „byggnadssyneman“, emedan Kejsrerliga Senaten allaredan torde, med anledning af Magistratens derom gjorda framställning, hafva fastställt taxa för förrättningar, som uti byggnadsärenden verkställas i Helsingfors stad, samt för utlåtanden och bevis, hvilka i anledning af dylika förrättningar utfärdas, hvarför nämnda anslag icke vidare erfordras.

Vidkommande Drätselkammarens beräkning af inkomst sidan i budgeten har Magistraten icke heller haft anledning till någon annan anmärkning än angående det deri upptagne beloppet af tolags- och trafik afgifter. Enligt uppgift i Drätselkammarens till Magistraten jämte budgetsförslaget aflättna skrifvelse har Kammarerna upptagit berörda inkomstposter enligt Trafikkontorets förslag. Emellertid hafva sedan den 28 September, då Trafikkontoret afgaf sin kalkyl i ärendet, jämlikt af Magistraten från sagda kontor erhållen uppgift, tolagsafgiften här-

intills influtit med 10,000 mark utöfver hvad i sådant afseende då beräknats och trafikafgiten med icke mindre än 25,300 mark öfverstigit det då beräknade beloppet. Af sådan anledning, och ehuru Magistraten väl medgifver befogenheten af en försiktig beräkning af dessa afgifter, har Magistraten dock, enligt tillstyrkan af Kamreraren vid Trafikkontoret, förökad nämnda förslagsposter med resp. 8,000 och 17,000 mark.

Uti det sammandrag af utgifts- och inkomst förslaget, hvilket Magistraten bifogat sitt budget-förslag är inkomsten för tomtlösen, jämlikt den uppfattning Magistraten beträffande densammas användning här ofvan framhållit, öfverförd i kolumnen för tillfälliga intrader, hvars rubrik Magistraten dock, enär tomtlösen ej obetingadt kan hänföras till „tillfälliga“ inkomster, något förändrat.

För den händelse att Magistratens i förestående måtto framställda förslag blefve af Stadsfullmäktige godkända skulle det belopp, som för året borde hos stadens skattskyldiga medlemmar uttaxeras, uppgå till *en million etthundranittio-åttatusen sexhundra åttatiotre mark nio penni*; då skäl förefinnes för antagandet att skattörens antal för nästa år bör i någon mån förökas, komme uttaxeringen per skattöre sannolikt att något understiga det belopp som för innevarande år blifvit erlagdt.

De specialförslag, ritningar och öfriga bilagor, hvilka åtföljt Drätselkam-marens i ärendet till Magistraten aflåtna skrifvelse, har Magistraten äran jämväl härhos bilägga.

På Magistratens vägnar:

E. Öhman.

G. v. Pfaler.

Helsingfors, Tidnings- & Tryckeri-aktiebolagets tryckeri, 1895.

Utskottsbetänkande angående brottmålsnotariernas vid Råd-
stufvurätten anhållan om löneförhöjning.

I en till Stadsfullmäktige stäld, till Samfälta Rådstufvurätten ingifven skrift af den 30 sistlidne oktober hafva brottmålsnotarierna vid stadens Rådstufvurätt framhållit, att ehuru notariernas antal, hvilket i Rådstufvurättens aflöningsstat af år 1886 fastställdes till fyra, numera ökats till fem, hvarjemte vid ett brottmåls sammanträde i veckan vid fjerde afdelningen af Rådstufvurätten en af Rättens ledamöter förde protokollet, så hade notariernas arbete likväl, i stället för att minskas, år från år stigit. Orsakerna härtill vore stegringen af brottmåls antalet vid Rådstufvurätten, hvilket antal år 1893 utgjorde 992, år 1894 uppgick till 1,174 och år 1895 till den 1 oktober var 1,686, äfvensom den nya strafflagen med dess latitudinära straffbestämningar, de der förutsatte grundligare ransakning än förut. Samtidigt hade stadgandet i förordningen om strafflagens införande, att allmän åklagare vore pliktig att, om målsegande derom anhåller, åtala äfven brott, som åklagaren ej får åtala utan målsegandens angivelse, föranledt, att den brottmålsnotarierna tillfallande expeditionslösen, som vid statens fastställande i medeltal uppgått till 50 mark i månaden, nedgått till en obetydlighet, i medeltal 10 eller högst 15 mark i månaden. På anförda skäl och med hänvisning till det betänkande, som år 1882 afgifvits af ett utaf Stadsfullmäktige för väckt fråga om höjande af brottmålsnotariernas aflöning tillsatt utskott och i hvilket betänkande denna aflöning redan då ansetts böra utgå med 4,000 mark om året, hafva sökandene anhållit

att brottmålsnotariernas vid Rådstufvurätten i Helsingfors aflöning måtte skäligen eller med ett belopp af åtminstone 50 mark i månaden förhöjas.

Då ifrågavarande ansökning vid sammanträde den 12 nyssvikne november föredragits för Samfälta Rådstufvurätten, om hvars yttrande i ärendet sökandene anhållit, hafva flertalet af Samfälta Rådstufvurättens medlemmar funnit ansökningen vara med billighet öfverensstämmande samt förordat bifall till densamma. Afvikande från pluraliteten har justitierådmannen Sourander ansett sig icke kunna tillstyrka sökandenes begäran om löneförhöjning, enär den provisoriska fjerde afdelningen vid Rådstufvurätten just tillkommit i följd af målsens ökning och en brottmålsnotarie vid Rådstufvurätten ytterligare anstälts med anledning af nu

gällande strafflags införande samt någon betydligare minskning i protokollslösen ej torde hafva inträdt. Justitieborgmästaren Palmgren åter har framhållit, att då Rådstufvurätten, efter Kämnärsrättens indragning, år 1869 fördelades på afdelningar, brottmålsnotarierna, ehuru de äfven såsom ledamöter deltog i behandlingen och afgörandet af brottmålen samt förty äfven buro ansvarighet för åtgärdernas beskaffenhet, åtnjöto en lön af endast 1,600 mark, med skyldighet att sjelfva bekosta utskrifningen af protokollen åt häktade personer samt i hemställda mål. Denna anordning med fyra brottmålsnotarier hade efterhand förändrats derhän, att brottmålsnotarielönen förbättrats först till 2,000 och sedermera till 3,000 mark, jemte det notarierna befriats från ledamotskap vid målens handläggning och berättigats till full ersättning ur stadskassan för utskrifning af protokoll i mål af hemställd beskaffenhet och åt häktade personer, äfvensom antalet brottmålsnotarier ökats först till fem och sedan, i följd af nya strafflagens införande samt de så kallade polismålens deraf föranledda öfverföring till Rådstufvurätten, till sex. Och som notariernas antal således vuxit i samma mån, arbetet tilltagit, samt brottmålsnotariesysslorna fortfarande vore bibefattningar, såsom de från början afsetts att vara, har borgmästaren Palmgren ansett skäl för närvarande ej förekomma till någon löneförbättring, helst antagas kunde, att under den korta tid, strafflagen varit gällande, den öfverklagade minskningen i lösen af protokoll vore en följd endast af öfvergångsförhållanden.

Vid sammanträde den 3 innevarande december hafva härå Stadsfullmäktige åt undertecknade uppdragit att till Fullmäktige inkomma med betänkande i ärendet.

Den nuvarande aflöningen för brottmålsnotarierna, som utgår med 3,000 mark om året för dem enhvar, fastställdes år 1882, vid hvilken tidpunkt notariernas antal var fyra. Då, liksom för närvarande, ålåg dem att föra protokollet vid Rådstufvurättens sammanträden i brottmål, enhvar vid ett sammanträde i veckan, samt att ombestyra från sammanträdet utgående expeditioner, för hvilka de i stället uppbära lösen, der sådan eger rum. Redan förut hade genom Kejsrerliga brefvet af den 7 februari 1881, genom hvilket bref rådmännens antal vid hvarje afdelning af Rådstufvurätten utom den första ökats till tre, upphäfts notariernas tidigare åliggande att vid de sammanträden, vid hvilka de omhänderbade protokollet, tillika såsom ledamöter i Rätten deltaga i målens behandling och afgörande. Samtidigt som notariernas lön höjdes till omordade belopp af 3,000 mark, befriades de äfven från skyldigheten att bekosta utskrifningen af expeditionerna i hemställda mål och åt häktade, för hvilket ändamål ett särskildt anslag årligen upptages i budgeten.

Sagda tid behandlades brottmål endast vid andra och tredje afdelningarna af Rådstufvurätten, utaf hvardera afdelningen vid två sammanträden i veckan,

medan ett tredje veckosammanträde vid hvardera af dessa afdelningar var anslaget till behandlingen af civila mål. Första afdelningen åter, med två sammanträden i veckan, behandlade uteslutande mål af sistnämnda beskaffenhet. I slutet af år 1887 ökade emellertid första afdelningen, för att lätta arbetsbördan för de öfriga, antalet af sina sammanträden i veckan till tre, jemte det, i stöd af Kejsrliga Senatens bref af den 1 oktober 1887, vid ett af dessa sammanträden brottmål företogos till behandling. För detta ändamål anställdes jemväl vid första afdelningen en brottmålsnotarie, den femte i ordningen. Denna anordning varade likväl icke längre än till år 1892, då, i anseende till ärendenas ökning vid första afdelningen, denna blef nödsakad att egna äfven sitt tredje veckosammanträde åt civila mål. Dervid öfverflyttades brottmålen från första afdelningen till en provisorisk fjärde afdelning, som, bestående af en äldre justitierådman såsom ordförande och två t. f. yngre justitierådman såsom ledamöter, från och med 1892 års ingång begynte sammanträda till två sessioner i veckan, den ena sessionen för brottmål, vid hvilka sessioner protokollet fördes omvexlande af ledamöterna. Samtidigt flyttades brottmålsnotarien vid första afdelningen till fjärde afdelningen såsom ledamot. Slutligen ökades, efter det strafflagen trädte i kraft, med juli månads ingång år 1894 antalet brottmåls-sammanträden vid fjärde afdelningen med ett, hvarigenom denna afdelning kommit att, i likhet med öfriga afdelningar vid Rådstufvurätten, arbeta med tre sessioner i veckan, hvarhos en sjetta brottmålsnotarie anställdes för att föra protokollet vid sistsagda sammanträde.

Sålunda har, sedan brottmålsnotariernas aflöning senast höjdes, brottmåls-sammanträdenas antal stigit från fyra till sex samt arbetsstyrkan proportionsvis ökats. Till utredning derom, i hvad mån arbetet vid Rådstufvurätten tilltagit, får utskottet hänvisa till de två, betänkandet vidfogade tabellerna. Af den ena af dessa tabeller framgår antalet mål vid Rådstufvurätten under åren 1882—1893, af den andra tabellen målens beskaffenhet. För tiden efter 1893 hafva enahanda data icke kunnat erhållas af orsak, att de statistiska uppgifterna icke mera sammanställas vid Rådstufvurätten utan först i Senaten samt der ännu icke hunnit bearbetas för längre tid än t. o. m. 1893. För tiden derefter nödgas utskottet därför hänvisa till siffrorna i ansökningen, hvilka siffror, tagna ur Rådstufvurättens diarier och, såsom vid jämförelse med enahanda siffror för 1893 synes, icke aldeles tillförlitliga, angifva brottmålsens antal för år 1894 till 1,174 och för år 1895 till den 1 oktober till 1,686.

Af omordade tabeller och siffror framgår att visserligen en ökning af brottmålsens antal vid Rådstufvurätten under ifrågakomna tidsperiod inträdt, men tillika, att denna ökning ingalunda är synnerligen stor. För åren 1889—1893 är t. o. m. ett nedåtgående märkbart. Antalet 1,686 mål för tiden från den 1 januari —1 oktober 1895 kan härvid icke tillmätas beviskraft. Sedan början af mars månad innevarande år hafva nemligen förändrade anordningar vidtagits beträffande behandlingen af mindre brottmål, i följd hvaraf ett större antal sådana

mål än förut remitteras till Rådstufvurätten, men der underkastas en snabbare och mindre omständlig behandling. Kallelserna i dessa mål verkställas genom polisen; erkänner den angifne riktigheten af angifvelsen, är han, blott han afgifver skriftligt bevis härom, fritagen från skyldigheten att uppvakta vid Rätten; och är det heller icke ovanligt att ett tiotal dylika mål af Rådstufvurätten slutbehandlas på en half timme. Protokollen i de smärre målen affattas oftast på blankett, hvarigenom notariernas arbete med ifrågavarande mål är nedbragt till en obetydlighet.

Mera stöd för ansökningsen, än som kan hemtas ur statistiken öfver brottmålen antal, kan fås ur de siffror, som beträffa målen beskaffenhet. Anmärkningsvärdt är, att de gröfre brottmålen ökats i högre grad och mera jemnt än brottmålen i allmänhet. Ju gröfre brottmål, desto större är äfven arbetet med undersökningen och protokollet. Anförda sakförhållande talar äfven i någon mån för riktigheten af sökandenes påstående, att deras inkomster från protokollslösen nedgått, i ty att uti större mål protokoll i regeln icke utfärdas åt andra än åklagaren och den häktade, medan det egentligen är i mindre mål, i hvilka målsoganden sjelf utför sin talan.

Men icke heller statistiken beträffande brottmålen art synes utskottet vidhandgifva, att arbetet vid Rådstufvurätten ökats i större grad än arbetsstyrkan. Den aflöning, notarierna för närvarande åtnjuta, eller 3,000 mark om året, kan med afseende derå, att deras tjenstgöring såsom nämndt inskränker sig till ett sammanträde i veckan, aflönadt sålunda med 60 mark, äfvensom denna syssla dessutom utgör en bibefattning, som kan förenas med annan tjenst, icke anses vara för knapt tillmätt. Om deras inkomster från lösen nedgått på sätt af dem uppgifvits, beträffande riktigheten af hvilket påstående utskottet icke kunnat inhemta utredning, så måste den lösen, som inflyter, i alla fall vara tillräcklig för att förslå till bekostande af renskrifningen af protokollen, der denna icke får bestridas ur anslaget för utskrifning af expeditioner i hemställda mål och åt häktade. I händelse stadens fattigvård utan fullständig anledning utfärdar bevis till erhållande af protokoll gratis, hvarom i förbigående anmärkes uti ansökningsen, så ger ett sådant förfarande, hvori väl rättelse kan vinnas, icke heller det stöd åt ansökningsen.

I det betänkande, som år 1882 afgafs af ett utaf Stadsfullmäktige tillsatt utskott, hvilket skulle yttra sig i frågan om förhöjning af brottmålsnotariernas aflöning (tr. handl. n:o 17 för 1882), uttalas visserligen, att sagda löner syntes utskottet böra höjas till 4,000 mark för att sålunda fullt kompetenta personer skulle kunna fästas vid dessa befattningar. Men af det sammanhang, hvori detta yttrande förekommer, framgår, att man tänkt sig en sådan löneförhöjning böra ställas i samband med tjensternas förändrande från bibefattningar till tjenester, hvilka skulle taga sina innehafvare hufvudsakligen i anspråk. Derom är emellertid nu icke fråga.

Utskottet får därför värdsamt föreslå

att ifrågavarande ansökning måtte af Stadsfullmäktige afböjas.

En reservation medföljer.

Helsingfors, den 16 december 1895.

F. Jansson.

Hj. Schildt.

J. A. Nordman.

Bengt Stenius.

Reservation.

Då sökandena framhållit, att deras inkomster på senare tid från protokollslösen nedgått med ungefär det belopp, hvarom de i löneförhöjning anhållit, samt jag, ehuru jag ej varit i tillfälle att kontrollera riktigheten af denna uppgift, likväl icke har någon anledning att betvifla dess sanning, helst äfven de af utskottet anförda siffror, utvisande målens beskaffenhet vid Rådstufvurätten under åren 1882—1893, synas bestyrka den, får jag för min del förorda ansökningen. I händelse sökandenes anhållan blefve bifallen, blefve deras löner höjda till 3,600 mark eller till samma belopp, som exempelvis en kanslist i Senaten i aflöning erhåller. En jemförelse mellan dessa begge tjänster åter vidhandengifver, att brottmålsnotarietjänsterna otvifvelaktigt äro mera arbetsdryga än de andra; och om äfven brottmålsnotarierna kunna sköta sina sysslor såsom bibefattningar, så motväges detta mer än väl genom sakförhållandet, att någon utsigt till befordran från deras till stor del ganska intresselösa verksamhet icke står dem till buds.

Afvikande från utskottets flertal får jag därför värdsamt föreslå:

att aflöningen för brottmålsnotarierna vid Rådstufvurätten måtte, räknadt från 1896 års ingång, höjas till 3,600 mark årligen.

Helsingfors, den 16 december 1895.

Bengt Stenius.

Antalet behandlade brottmål och anklagade personer vid Rådstufvurätten och Poliskammaren
i Helsingfors åren 1882—1893.

	1882		1883		1884		1885		1886		1887		1888		1889		1890		1891		1892		1893		
	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	Rådstufvurätten	Poliskammaren	
Antal mål:																									
äldre	75	—	53	—	57	—	78	—	101	—	84	—	34	—	49	—	92	—	70	—	66	—	56	—	
nya	753	950	799	1,361	946	1,723	1,324	1,770	1,118	1,759	1,312	1,585	1,369	1,273	1,503	1,613	1,363	1,737	1,231	2,318	1,107	2,273	1,070	1,763	
Summa	828	950	852	1,361	1,003	1,723	1,402	1,770	1,219	1,759	1,396	1,585	1,403	1,273	1,552	1,613	1,455	1,737	1,301	2,318	1,173	2,273	1,126	1,763	
Af dessa afgjorda	775	950	795	1,361	925	1,723	1,301	1,770	1,135	1,759	1,362	1,585	1,354	1,273	1,460	1,613	1,385	1,737	1,235	2,318	1,117	2,273	1,072	1,763	
uppskjutna . . .	53	—	57	—	78	—	101	—	84	—	34	—	49	—	92	—	70	—	66	—	56	—	54	—	
Antalet angifna personer:																									
män	631	1,027	680	1,586	896	1,927	1,309	1,953	1,068	1,828	1,181	1,903	1,264	1,400	1,419	1,919	1,398	2,250	1,245	2,602	1,075	2,264	974	2,176	
qvinnor	282	85	234	136	316	172	422	208	384	114	387	60	328	66	354	82	318	99	260	117	276	116	256	122	
Summa	913	1,112	914	1,722	1,212	2,099	1,731	2,161	1,452	1,942	1,568	1,963	1,592	1,466	1,773	2,001	1,716	2,349	1,505	2,719	1,351	2,380	1,230	2,298	
Af dessa sakförlö	531	1,046	530	1,507	789	1,998	942	2,052	814	1,883	1,049	1,834	1,091	1,376	1,181	1,902	1,010	2,233	926	2,533	826	2,323	777	2,202	
frikände ¹⁾ . . .	328	66	325	215	324	101	631	109	533	59	476	129	445	90	477	99	609	116	} 379		91	165	57	157	96
om hvilka slutligt utlåtande ej fallit	54	—	59	—	99	—	158	—	105	—	43	—	56	—	115	—	97	—			5 ²⁾	360	—	296	—

¹⁾ Innefattande dem, som ej kunnat åt saken fällas. — ²⁾ Förrviste till annan domstol.

Beskaffenheten af de brott, för hvilka de anklagade blifvit sakfälda af Rådstufvurätten och Polis-kammaren i Helsingfors under åren 1882—1893.

	1882	1883	1884	1885	1886	1887	1888	1889	1890	1891	1892	1893
Gröfre brott:												
Majestätsbrott	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Mord eller dråp	1	—	—	—	1	2	—	4	3	4	—	1
Barnamord eller fosters lönläggning	1	1	1	1	—	2	3	2	2	2	4	2
Rån	—	—	1	—	—	1	1	3	3	2	4	1
Mordbrand	—	—	1	—	1	1	—	1	1	—	—	—
Stöld och inbrott	155	151	193	169	155	174	176	196	133	188	154	222
Kyrkotjufnad eller annan kvalificerad stöld ¹⁾	1	—	—	34	19	18	28	32	39	55	35	55
Förskingring af anförtrodda medel eller gods	—	—	—	6	2	4	8	5	15	—	5	7
Våld å militärvakt, patrull eller brandvakt	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tillverkning eller utprämgling af falskt mynt	2	1	2	2	—	—	1	4	2	—	—	1
Förfalskningsbrott	5	9	3	6	9	6	7	9	18	13	10	16
Mened eller falskt vittnesmål	—	—	—	—	—	1	3	1	—	—	—	—
Falsk angivelse, ärekränkning, smädelse och förolämpning	5	6	9	2	2	—	1	3	4	5	5	6
Tidelag eller försök dertill	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Blodskam	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
Hor	—	—	—	—	4	13	10	2	11	3	12	6
Våldtäkt	—	—	—	—	2	—	1	1	2	1	—	1
Koppleri eller skörlefnad	—	1	4	5	5	7	1	1	1	—	6	3
Fridsbrott	—	—	—	—	—	1	1	—	2	3	—	1
Ocker	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
Vårdslöshet eller lättsinnighet mot borgenärer	—	—	—	—	—	1	3	3	11	7	10	10
Dödsvållande	1	—	4	—	2	—	2	—	3	2	2	—
Misshandel å person	—	—	35	—	8	13	—	—	20	11	23	27
Summa sakfälda för gröfre brott	172	169	253	225	210	244	249	267	274	296	270	359
Mindre brott:												
Fylleri	24	43	62	76	125	203	261	279	355	320	229	129
Lurendrejleri, tullförsnillnings eller seglationsbrott	4	3	11	3	2	2	1	—	6	13	6	9
Andra förbrytelser	1,377	1,822	2,461	2,690	2,361	2,433	1,956	2,537	2,557	2,830	3,226	2,820
Summa sakfälda för mindre brott	1,405	1,868	2,534	2,769	2,488	2,638	2,218	2,816	2,918	3,163	3,461	2,958
Summa	1,577	2,037	2,787	2,994	2,698	2,882	2,467	3,083	3,192	3,459	3,731	3,317

¹⁾ Under de tidigare åren äro kvalificerade stöldsbrott ej afskiljda från öfriga stölder och äfven i öfrigt är indelningen af brotten något olika under olika år.

Till Stadsfullmäktige i Helsingfors.

Uti den för Rådstufvurätten i Helsingfors fastställda aflöningsstat af den 26 maj 1886 bestämdes brottmålsnotariernas antal till fyra. Det ständigt tilltagande arbetet vid Rådstufvurätten föranledde emellertid år 1887 en ökning af antalet brottmålssammanträden med ett sammanträde i veckan samt efter införandet af nu gällande strafflag med ytterligare ett sammanträde, i följd hvaraf brottmål af Rådstufvurätten numera handläggas vid sex sammanträden i veckan, vid hvilka protokollet handhafves af fem notarier och en ledamot af Rådstufvurättens fjärde afdelning.

Ehuru ifrågavarande sammanträden sålunda ökats därhän att brottmålsprotokollen handhafvas af sex personer, har notariernas arbete likväl, i stället för att minskas, år för år stegrats. Orsakerna härtill hafva varit att arbetskrafterna vid Rådstufvurätten icke ökats i samma mån som brottmålen till följd af befolkningens i hufvudstaden ständiga tillväxt, isynnerhet inom det lager, som mest tager brottmålsdomarens tid i anspråk, tilltagit; att vidare efter strafflagens införande en betydlig mängd mål, om ock af enklare beskaffenhet, som förut handlagts af Poliskammarrätten, öfverfördes till Rådstufvurätten, så att, medan antalet vid Rådstufvurätten behandlade brottmål år 1893 utgjorde 992, desamma år 1894 uppgingo till 1,174 och år 1895 till den 1 oktober 1,686; samt slutligen att de uti nämnda strafflag ingående latitudinära straffbestämningarna förutsätta vida grundligare ransakning och således äfven vidlyftigare protokoll än under den förut bestående lagstiftningen med dess bestämda straffbud.

Brottmålsnotariernas ökade arbete har dock icke medfört dem ökade inkomster. Jämte det lönen fortfarande är densamma, hvartill den uti förberörda aflöningsstat bestämdes, eller 3,000 mark om året, har expeditionslösen, som vid statens fastställande i medeltal uppgick till 50 mark i månaden eller 600 mark per år, nedgått till en obetydlighet, i medeltal 10 eller högst 15 mark i månaden. Stadgandet i förordningen om strafflagens införande att allmän åklagare är pliktig att, om målseganden därom anhåller, åtala äfven brott, som åklagaren ej finge åtala utan målsegandens angivelse, har nämligen haft till påföljd att enskilde parter högst sällan själfve utföra sina mål, utan anlita därtill allmänna åklagaren; och då sådant i undantagsfall eger rum, är parten oftast försedd med fattigdomsbevis, hvars erhållande hos stadens fattigvårdsstyrelse icke bereder honom några svårigheter, eller förskaffar han sig sådant bevis, då det på notariens bekostnad utskrifna protokollet bör af honom lösas.

Hvad här ofvan i korthet anförts torde ådagalägga att en förhöjning i brottmålsnotariernas aflöning är af rättvisa och billighet påkallad. Och då en skäligen ökning af våra löneförmåner icke i nämnvärd grad komme att tynga på stadens budget, men däremot för oss vara af icke ringa betydelse, våga vi, med hänvisande till det betänkande, som år 1882 afgifvits af ett utaf Stadsfullmäktige för väckt fråga om höjande af brottmålsnotariernas aflöning tillsatt utskott och uti hvilket betänkande denna aflöning redan då ansetts böra utgå med 4,000 mark om året, härhos vördsamt anhålla

att brottmålsnotariernas vid Rådstufvurätten i Helsingfors aflöning måtte skäligen eller med ett belopp af åtminstone 50 mark i månaden förhöjas.

Helsingfors, den 30 oktober 1895.

Edvin Willgren.
Axel Palmgren.

A. V. Lindberg.

I. Savonius.
Alexis Wendell.
f. d.

Utskottsbetänkande angående stadens utgifts- och inkomstförlag för år 1896.

Sedan Stadsfullmäktige åt undertecknade uppdragit granskningen af stadens utgifts- och inkomstförlag för nästinstundande år, har utskottet fått emot taga följande handlingar:

1:o. Magistratens jemte skrifvelse af den 27 sistlidne november Stadsfullmäktige tillsända utgifts- och inkomstförlag för år 1896, åtföljdt af Drätselkammarens förlag i samma ärende och särskilda andra bilagor;

2:o. Stadsfullmäktiges beslut af den 3 innevarande december angående beviljadt understöd åt Stadsbetjentsenkan Edla Johanna Tång;

3:o. Bestyrelsens för Konstflitsföreningen ansökan om fortsatt anslag åt Centralskolan för konstflit i Helsingfors, samt

4:o. Bestyrelsens för arbetshusen för barn anhållan om understöd.

Vid granskningen af budgetförlaget har utskottet funnit anledning till följande uttalanden och förlag:

Utgifter.

I. Stadens skulder.

Vid denna hufvudtitel har utskottet icke haft något att anmärka.

II. Stadens embetsverk.

Genom Stadsfullmäktiges beslut af den 19 mars innevarande år har Stadsfiskalerne Mesterton och Albrecht, utöfver tidigare beviljade provisoriska lönetilllägg af 1,200 mark årligen i vederlag för dem frångångna bötesandelar, tilldelats ytterligare enahanda godtgörelse med 100 mark i månaden, hvarför det provisoriska lönetillskottet för hvardera af nämde stadsfiskaler numera utgår med 2,400 mark om året.

I likhet med Drätselkammaren och Magistraten har jemväl utskottet ansett nästangifna belopp böra såsom utgift i budgeten upptagas, men då vederbörande tjänstemän för den minskning i inkomster de fått vidkännas genom strafflagens förändrade bestämningar om böters fördelning skola erhålla godtgörelse af kronan

och nu ifrågavarande af staden gifna vederlag således rätteligen äro att betrakta såsom förskott, får utskottet föreslå

att Drätselkammaren måtte anmodas tillse det staden i sinom tid för nämnda lönetillskott varder behörigen ersatt af det statsanslag, som i ofvan berördt afseende kan komma att beviljas, så vidt anslaget hänförs sig till de år, för hvilka lönetillskotten utbetalts, och så långt detta anslag dertill föreslår.

III. Kommunalförvaltningen.

Samma förhållande, som ofvan anförts vidkommande det provisoriska lönetillskottet åt stadsfiskalerna, gör sig gällande jemväl beträffande den föreslagna och af utskottet skälig befunna ersättningen åt stadskamreraren och stadskassören för frångångna andelar i absentieböter, och får utskottet därför föreslå

enahanda föreskrift till Drätselkammaren angående nu ifrågavarande ersättning.

Efter det trafikkontoret stälts på ordinarie stat och debetsedelsafgiften derstädes afskaffats hafva Stadsfullmäktige den 3 innevarande december förordnat, att kamreraren vid sagda kontor Lindholm, såsom vederlag för den minskning i inkomster han lidit genom sistnämnda åtgärd, skulle med afseende å den kamreraren tillförsäkrade löneförhöjningen af 10 % af lönen efter 5 och 10 års tjänstgöring få tillgodoräkna sig de 7 år han redan varit af staden anställd, så att kamreraren Lindholms lön komme att nu utgå med 6,050 i st. f. 5,500 mark om året och, sedan Lindholm ytterligare 3 år innehåft ifrågavarande befattning, höjas till 6,600 mark. På grund häraf torde

kamrerarens vid trafikkontoret löneförmåner upptagas till nedanstående belopp:

<i>1 kamrerare</i>	<i>5,500: —</i>
<i>förhöjning för 5 års tjänst</i>	<i>550: —</i>
	<i>6,050: —</i>

I enlighet med hamnkontorets förslag har såväl Drätselkammaren som Magistraten höjt vaktmästarenes vid sagda kontor löner med 200 mark för enhvar och ökat samtliga hamnkonstaplars löner med 150 mark. Äfven utskottet har funnit denna åtgärd befogad, men kan utskottet ej underlåta att framhålla det enligt utskottets åsigt, ifrågavarande löneförändringar äro af sådan beskaffenhet att de icke bort behandlas i sammanhang med budgeten utan göras till föremål för särskild framställning till Stadsfullmäktige.

IV. Gatubelysningen.

Enligt gaslysningskontraktet af den 30 maj 1860 och deri genom kontrakt af den 10 augusti 1891 vidtagna ändringar är priset för gas, som af gaslysningsaktiebolaget levereras till gatubelysningen, bestämdt sålunda: att för hvarje brännare med hel låga eller en ljusstyrka motsvarande minst $13\frac{1}{2}$ Hefner-ljus betalas 4 penni i timmen, men öfverstiger konsumtionen under året 7,500,000 kub. fot nedsättes priset för den derutöfver förbrukade gasen till $3\frac{1}{2}$ penni för hvarje brännare och timme. Vid bestämmandet af detta pris har man, såsom af 26 § i kontraktet synes, utgått från den förutsättningen att hvarje brännare skall förbruka 5 kub. fot gas i timmen.

Angående bolagets skyldighet att tillgodogöra sig nya uppfinningar på gasbelysningens område och stadens rätt till deraf möjligen betingad nedsättning i priset för gasen stadgar § 30 af kontraktet följande:

„Alla väsentliga förbättringar, som under privilegietiden i afseende å gasens tillredande och begagnande uppfinnas, och hvilka, såsom fullt pröfvade, vinna ett allmännare användande, böra jemväl af bolaget införas. I dylika fall, likasom om bolaget komme att använda något lysningsämne, som blefve ansenligt billigare än de nu allmännast brukliga, bör en nedsättning af gaspriset, som står i förhållande till de fördelar bolaget genom förändringen erhåller, äga rum“.

Såsom en väsentlig förbättring i afseende å gasens begagnande måste väl införandet af den s. k. Auerbrännaren anses, och torde denna brännare äfven uppfylla öfriga ofvan nämnda förutsättningar för bolagets skyldighet att allmäneligen införa och använda densamma vid gatubelysningen. Härtill kommer att Auerbrännaren på samma gång den betydligt ökar gasens ljusstyrka medför en högst väsentlig besparing i gasförbrukningen, hvilken besparing, enligt hvad med säkerhet konstaterats, kan anslås till 30 å 40 % af hvad en vanlig brännare konsumerar.

Det synes därför som om fullt skäl nu skulle förefinnas för staden att hos gaslysningsaktiebolaget yrka ej mindre allmänt användande af Auerbrännare i och för gasbelysningen å stadens gator än äfven en nedsättning af priset för belysningen i förhållande till den genom sagda brännares införande minskade gaskonsumtionen.

Enligt 5 § i gaslysningskontraktet innehar gaslysningsaktiebolaget intill den 1 oktober 1900 uteslutande rättighet att nedlägga gasrör under de gator och allmänna platser, utmed hvilka gaslysning genom bolagets försorg åvägbringas; och bör jemlikt § 9 Magistraten två år innan privilegietidens utgång föranstalta „att stadens i gatulysningsbesväret deltagande innevånare eller vederbörande, som äga å deras vägnar besluta, varda hörde, huruvida de önska att bolaget under ytterligare bestämd tid af tio år må fortfarande ombesörja den allmänna gatulysnningen till det pris, som kan öfverenskommas“. För den händelse att staden skulle

finna med sin fördel förenligt att efter privilegiiidens slut ombesörja eller låta ombesörja ifrågavarande belysning på annat sätt än för närvarande, kunde likväl svårighet uppstå att få härför nödiga arbeten utförda på en tid af två år, hvarför frågan om anordnandet af gatubelysningen efter den 1 oktober 1900 tyckes utskottet böra redan snart till behandling upptagas.

Med anslutning till hvad här anförts får utskottet, som i öfrigt icke har något att anmärka beträffande denna hufvudtitel, föreslå

att Drätselkammaren måtte anmodas till Stadsfullmäktige inkomma med utlåtande och förslag såväl angående ett omedelbart yrkande på allmänt införande af Auerbrännare för stadens gatubelysning och en deraf betingad nedsättning i priset för belysningen som äfven beträffande anordnandet af gatubelysningen efter den 1 Oktober 1900.

V. Brandverket.

VI. Polisinrättningen.

Posterna under dessa hufvudtitlar hafva icke föranledt till någon erinran från utskottets sida.

VII. Sundhets- och sjukvården.

Stadsfullmäktiges den 19 i denna månad fattade beslut, angående dels distriktsläkarens i Tölö distrikt löneförmåner dels aflöning åt läkaren vid arbets- och fattiggårdens sjukinrättningar, kan under loppet af år 1896 komma att medföra mindre afvikelser från motsvarande poster i budgetförslaget; men då tidpunkten för de nya aflöningarnas tillämpning ännu är oviss, har utskottet icke funnit nödigt ändra ifrågavarande poster. Hufvudtiteln torde

af Stadsfullmäktige antagas oförändrad.

VIII. Fattigvården.

Härvid har utskottet ej funnit skäl till anmärkning.

IX. Undervisningsväsendet.

Uti en till Stadsfullmäktige stäld skrift har bestyrelsen för Konstflitsföreningen i Finland med insändande af budget för Centralskolan för konstflit i Helsingfors anhållit, att ett belopp af 16,554 mark måtte såsom anslag för Helsingfors högre handverksskola i stadens utgiftsstat för instundande år upptagas. Då en lika stor summa likväl redan af Drätselkammaren i dess förslag till utgifts-

stat för ändamålet observerats, föranleder ansökan ej till vidare åtgärd. Utskottet hemställer

att IX hufvudtiteln i dess helhet måtte af Stadsfullmäktige godkännas.

X. Staden åliggande allmänna onera.

Vid denna titel har utskottet ej haft något att anmärka.

XI. Vattenledningen.

Uti den skrifvelse till Drätselkammaren, som åtföljt Vattenledningskontorets förslag till 1896 års utgiftsstat för vattenledningen, framhålles nödvändigheten af åtgärder till skyddande af vattenledningens byggnader i Gammelstaden emot öfversvämning.

För detta ändamål föreslår kontoret en påbyggnad å östra strandmuren m. m. för en kostnad af 1,500 mark. Men Kontoret uttalar derjemte att säkerhet i förevarande afseende lämpligast kunde vinnas genom att bereda vattnet ett mera obehindradt afflöde genom den östra grenen af Vanda å, der den i sitt gamla skick kvarstående landsvägsbron med sina långt i strömdraget utskjutande landfästen förorsakade uppdämning af vattnet. Då likväl de betydande kostnaderna antingen för en förstoring af brospannet eller för beredandet af ett nödutlopp förbi bron af Vattenledningskontoret icke ansetts utan vidare kunna åhvälfvas staden, skulle nämnda åtgärder få bero på staten, men borde stadsmyndigheterna dock taga initiativ till desamma; och kunde till en början vid nästkommande islossning undersökning af hithörande förhållanden verkställas genom Öfverstyrelsens för väg- och vattenbyggnaderna försorg. Med godkännande af Vattenledningskontorets åsigt i denna fråga får utskottet föreslå

att Stadsfullmäktige ville anmoda Drätselkammaren att ingå till Öfverstyrelsen för väg- och vattenbyggnaderna med anhållan om undersökning i antydt syfte.

Utskottet får derjemte tillstyrka

godkännande af denna titel och likaså af

XII. Saluhallen,

XIII. Stadens jordlägenheter,

hvilka af utskottet granskats utan anmärkning.

XIV. Allmänna arbeten.

Byggnadskontoret har, med tillkännagifvande att det syntes kontoret ovisst i hvilken utsträckning staden kan anse påkalladt att underhålla de till världshuset i Brunnsparken hörande byggnaderna, för nödig remont å nämnda byggnader under nästkommande år önskat en summa af 6,741 mark, hvarjemte byggnadskontoret ansett Brunnsparakens badhus vara i behof af reparationer för ett belopp af 10,960 mark 15 penni. Drätselkammaren har emellertid, enär sagda i grund förfallna inrättningar icke vore af den nytta och betydelse för allmänheten att därför årligen skulle uttaxeras flere tusentals mark, ansett desamma böra på hugade arrendatorers bekostnad ombyggas eller ock genom stadens försorg undanskaffas, i enlighet hvarmed Drätselkammaren, som efter samråd med stadsingenjören kommit till det resultat att de nödvändigaste reparationerna å världshuset kunde verkställas för 600 mark, från staten uteslutit ofvan anförda betydande utgiftsposter. Hvad badhuset vidkommer har utskottet för sin del visserligen funnit det tvifvelaktigt huruvida reparationer derå må kunna alldeles undvikas. Då likväl de oundgängligaste arbetena torde kunna bekostas ur anslaget för oförutsedda ändamål, har jemväl utskottet godkänt Drätselkammarens omförmälda förfarande. Men emedan frågan om världshusets och badhusets i Brunnsparken reorganisation eller undanskaffande icke länge kan framskjutas,

torde Stadsfullmäktige anmoda Drätselkammaren att oförtöfvadt taga detta ärende till behandling och derhos så snart sig göra låter till Stadsfullmäktige inkomma med utredning om ej mindre hvad badhusinrättningen, sedan staden öfvertog Brunnsparken, årligen inbragt och kostat, än äfven den lägsta möjliga utgift, hvarför badhuset kunde sättas i sådant skick att detsamma ännu en tid framåt vore användbart.

Vid posten „Inköp af Barnhemmet samt förändring af husets inredning 101,495 mark 90 penni“ bör

i första kolumnen åberopas S. F. besl. $\frac{3}{9}$ 95

och vid posten „Observationspaviljong vid Maria sjukhuset 25,400 mark“

torde i samma kolumn hänvisning ske till S. F. besl. $\frac{29}{10}$ 95.

För byggnadsförändring äfvensom nybyggnad å norra brandverkshuset har af Drätselkammaren och Magistraten upptagits ett belopp af 43,500 mark. Ehuru önskvärdt hade varit att särskild hemställan gjorts i detta viktiga byggnadsärende, har utskottet likväl, enär frågan redan varit föremål för preliminär behandling hos Budgetutskottet förlidet år samt numera vunnit ytterligare belysning,

tagit densamma under ompröfning, och jemte det utskottet ansett nämnda utgifts-post böra i budgeten ingå

torde åt Drätselkammaren uppdragas att låta uppgöra definitiva detaljritningar och kostnadsförslag för sagda byggnadsförändring och nybyggnad samt, i händelse dervid någon afvikelse från den nu föreslagna planen skulle befinnas nödig, inkomma med ny framställning i ämnet till Stadsfullmäktige.

I den skrifvelse, som åtföljt Drätselkammarens budgetförslag, framhålles nödvändigheten af ett nytt, på lämpligare ställe förlagdt afträde med pissoir i Brunnsparcken; och enär en dylik anstalt, enligt Drätselkammarens förmenande, för parken vore högst behöfzig, äfven om värdshuset derstädes raserades, och med denna byggnads tillvaro ägde ganska ringa sammanhang, har af Drätselkammaren för ändamålet upptagits ett anslag af 3,860 mark. Såsom redan antydts måste frågan om värdshusets undanskaffande eller ombyggnad och möjliga flyttning med det snaraste afgöras, och då utskottet icke delar Drätselkammarens åsigt derom att platsen för nämnda afträde vore af värdshusets belägenhet oberoende, utan tvärtom anser afträdet lämpligast kunna samtidigt som värdshuset i dettas närhet uppföras, föreslås

att anslaget för nytt afträde och pissoir i Brunnsparcken uteslutes.

Hällre än uttrycket „formansbirsens“ vid Åbo kasern

torde i budgeten kunna användas ordet „formansstationen“.

Till uppförande af en kiosk för försäljning af landtmannaprodukter å den plats af den utfyllda fiskarehamnen, som för närvarande upptages af ett provisionellt försäljningsstånd, har byggnadskontoret anhållit om ett belopp af 1,900 mark. Drätselkammaren har på särskilda skäl ansett utförandet af detta arbete åtminstone tills vidare böra anstå samt därför från sitt utgiftsförslag utelemnat nämnda anslag. Jemte det utskottet låtit vid Drätselkammarens förslag bero, hemställer utskottet

att Drätselkammaren måtte få i uppdrag att under loppet af nästinstundande år inkomma med förslag till möjliga åtgärder för tillgodoseende af det intresse, hvarom här är fråga.

För stensättning af stadens andel af Sandviks norra kajen midt emot tomterna nr:is 11 och 13 har beräknats en kostnad af 2,560 mark. Men då invid platsen boende fastighetsägare uttalat önskan om att ifrågavarande sträcka af nämnda kaj måtte makadamiseras och detta arbete, jemlikt å byggnadskontoret

erhållna uppgifter, torde medföra en utgift af endast 1,350 mark, får utskottet föreslå

att i stället för posten „Stensättning af stadens andel af Sandviks norra kajen midt emot tomterna n:r:is 11 och 13 — 2,560 mark“ införes ett anslag af 1,350 mark för makadamisering af samma kajsträcka.

I det till Drätselkammaren insända förslaget till budget för Byggnadskontoret har kontoret påpekat den mer och mer framträdande nödvändigheten att försätta kommunikationslederna inom förstaden Berghäll i ett klanderfritt skick; och har kontoret med afseende härå i budgeten bland annat upptagit ett anslag af 30,350 mark för planering af 4:de linien mellan Chausséen och Porthansgatan, om hvilket arbetes snara utförande ett större antal i förstaden boende personer anhållit i en till Stadsfullmäktige sistlidna år inlemnad petition. Ledd af sträfvan det att uppnå ett måttligt uttaxeringsbelopp har Drätselkammaren emellertid för ifrågavarande planering för nästkommande år upptagit endast halfva kostnaden, hvarjemte Kammaren likväl anmärkt att nämnda redan länge försummade eller tillbakasatta förstad så mycket mindre torde fortfarande kunna lämnas i fullkomlig lägervall som en icke obetydlig efterfrågan på tomtplatser derstädes under senaste tid förekommit. Då utskottet genom inhemtade ytterligare upplysningar af stadsingenjören erfarit, att en fördelning af omordade planeringsarbete på två år i anseende till terrängens beskaffenhet komme att medföra särskilda olägenheter, får utskottet under åberopande i öfrigt af härför ofvan anförda skäl föreslå

att Stadsfullmäktige för planering af 4:de linien mellan Chausséen och Porthansgatan ville i budgeten upptaga hela det erforderliga beloppet 30,350 mark.

Stadsträdgårdsmästaren har för fortsättning af planeringen och planteringen af Observatoriibergen äfvensom för makadamisering af körvägen från Unionsgatan till bergets krön önskat in summa 22,736 mark, men under förutsättning att för nästkommande år af Utskänknings- och Utminuteringsaktiebolagens vinstmedel skall till Observatoriibergets förskönande anslås minst 10,000 mark har Drätselkammaren i sitt budgetsförslag härför upptagit endast sistsagda belopp. Enär det likväl är ovisst i hvilken mån nämnda vinstmedel för innevarande år kunna blifva disponibla för ändamålet och ett snart slutförande af ifrågavarande arbeten är för staden af största vigt

torde för Observatoriibergens planering anslås 15,000 mark.

XV. Pensioner.

På derom gjord anhållan har Drätselkammaren för Vaktmästaren vid Real-skolan F. N. Lindqvist, enär sagda skola med detta läseår upphör, föreslagit en pension af 400 mark om året att utgå från den 1 september 1896, i hvilket afseende Drätselkammaren i budgeten observerat en utgift om 100 mark, och har utskottet velat förorda bifall till detta Drätselkammarens förslag.

I anledning af Stadsfullmäktiges beslut den 3 innevarande december bör under denna hufvudtitel tilläggas

understöd åt Stadsbetjentsenkan Edla Johanna Tång 120 mark.

XVI. Diverse.

Vid sammanträde den 29 oktober innevarande år hafva Stadsfullmäktige vid behandling af ärendet, angående ordningsregler vid begagnandet af det nya varuskjulet å Magasinskajen, för aflönande af en uppsyningsman vid nämnda skjul anslagit 100 mark i månaden intill utgången af år 1896. På grund häraf

bör efter posten „arvode åt 2:ne fiskeritillsyningsmän“ införas med „b“ i andra kolumnen: arvode åt en uppsyningsman vid varuskjulet å Magasinskajen 1,200 mark.*

Jemte det bestyrelsen för arbetshuset för barn till Stadsfullmäktige insändt sin årsberättelse och redovisning för år 1894 har bestyrelsen anhållit, att arbetshuset för nästinstundande år måtte komma i åtnjutande af räntorna från den Thilénska donationsfonden samt derutöfver få behålla det anslag af 5,000 mark, som tillföre varit observeradt i stadens budget. Då emellertid något anslag för detta ändamål icke vidare för år 1895 upptagits i stadens budget och nämnda räntor uppgå till ungefär samma belopp, hvarmed arbetshuset för år 1894 af staden understöds och hvilket, enligt den ansökningen bilagda redovisningen för 1894, torde blifva tillräckligt, hemställer utskottet

att endast ränteinkomsten för ett år af den för arbetshuset anslagna delen af Thilénska donationsfonden blefve för ändamålet anvisad.

Inkomster.

I likhet med Magistraten och Drätselkammaren har utskottet icke ansett sig kunna i 1896 års budget upptaga någon disponibel behållning från innevarande år.

Vid inkomstiteln

I. Räntor

har utskottet ej haft något att anmärka.

II. Tomtlösen.

Enär till denna hufvudtitel hänföres jemväl köpeskillingen för de tomter, som under instundande år kunna försäljas, föreslås

att rubriken „amortering å köpeskillingen för försälda tomter“ utbytes mot „Försäljning af tomter och amortering af köpeskillingen för tidigare försälda tomter“.

På de af Drätselkammaren anförda skäl samt med hänseende till nu rådande ekonomiska förhållanden i allmänhet anser utskottet det under nämnda rubrik upptagna beloppet af 250,000 mark vara alt för lågt, och torde detsamma därför utan tvekan

kunna höjas till 275,000 mark.

III. Stadens fasta egendom.

IV. Tomtören.

Posterna under dessa hufvudtitlar hafva ej föranledt till uttalande af utskottet.

V. Inkomstgifvande rättigheter.

Medan Drätselkammaren i sitt budgetförslag, enligt Trafikkontorets den 28 september härom afgifna kalkyl, upptagit tolagsafgifterna för till Helsingfors destinerade varor till 112,000 mark och trafikafgifterna till 315,000 mark har Magistraten, på grund af i ämnet erhållna senare upplysningar, höjt beloppet af först-

nämnda afgifter till 120,000 mark och trafikafgifterna till 332,000 mark. Utskottet har i denna fråga meddelat sig med kamreraren vid Trafikkontoret, som numera för innevarande år beräknat tolagen till 127,500 mark och trafikafgifterna till 348,000 mark. I stöd häraf och då någon minskning i nämnda afgifter icke synes vara att emotse, utan snarare skäl förefinnas för det antagande att stadens inkomster under nyssnämnda rubriker skola ytterligare stiga, tror sig utskottet kunna kalkylera nämnda inkomster ännu något högre än Magistraten upptagit samt får altså föreslå

att tolag för till Helsingfors destinerade varor måtte upptagas till förslagsvis 125,000 mark och trafikafgifter till förslagsvis 345,000 mark.

På grund af upplysningar från Hamnkontoret och i konsekvens med förestående förslag

torde hamnafgifterna upptagas till förslagsvis 165,000 mark.

Börsprovisionen, som af Drättselkammaren och Magistraten beräknats till 400 mark, har utskottet jemväl, med fästadt afseende å den större liflighet i affärer, som sedan någon tid varit rådande, ansett kunna

höjas till 600 mark.

VI. Diverse.

Härvid har utskottet ej haft något att erinra.

VII. Statsbidrag.

Statsbidraget till brandverket har i likhet med föregående år upptagits att utgå med 8,210 mark. Detta anslag beviljades år 1886, vid en tid, då de ordinarie utgifterna för brandverket utgjorde inemot 55,000 mark, och har sedan dess bibehållits oförändradt, ehuru nämnda utgifter numera betydligt stigit och för instundande år upptagits till 85,710 mark, oberäknadt kostnaden för en ny nödig befunnen ångspruta. Med anledning häraf, och då antalet af kronans byggnader i staden sedan 1886 ökats, får utskottet föreslå

att Drättselkammaren måtte anmodas att till Stadsfullmäktige införskaffa utredning huruvida beloppet af ifrågavarande anslag numera kan anses motsvara den ursprungligen afsedda proportionen emellan stadens och statens andel i kostnaderna för brandverket.

VIII. Vattenledningen.**IX. Lån.**

Dessa inkomsttitlar hafva af utskottet granskats utan anmärkning.

X. Uttaxering.

Derest Stadsfullmäktige godkänna de i det föregående framställda särskilda förslag, som beröra utgifts- och inkomstposter, utgör det belopp, hvilket under år 1896 måste genom uttaxering hopbringas Fmk 1,167,458:09.

Utskottet får derfor värdsamt föreslå

att Stadsfullmäktige ville fastställa det föreliggande utgifts- och inkomstförslaget med de af utskottet deri förordade ändringar och derhos bestämma att ett belopp af 1,167,458 mark 9 penni under år 1896 skall för år 1895 af kommunens på grund af skattören skattskyldiga medlemmar uttaxeras.

Derjemte får utskottet hemställa

att det af Stadsfullmäktige fastställda budgetförslaget blefve till tryck befordradt.

Helsingfors den 20 december 1895.

L. Mechelin.

Alfred Norrmén.
K. H. Renlund.
K. G. Sivenius

Arvid Nyberg.
Paul Sinebryhoff.
Sigfr. Kullhem.

Sammandrag af budgetutskottets förslag till ändringar i Magistratens utgifts- och inkomstförslag för år 1896.

		Post enligt ut- skottets förslag.	Utgifter, som bortlemnats, och <i>inkom-</i> <i>ster</i> , som införts.	Utgifter, som införts, och <i>inkomster</i> , som bortlem- nats.
III	Utgifter. Kommunalförvaltningen. <i>Trafikkontoret.</i> Kamrerarens löneförmåner upptagas till följande belopp: 1 Kamrerare 5,500: — förhöjning för 5 års tjänst 550: — 6,050: — — Fmk 174,223: 34 —	6,050	—	550
XIV	Allmänna arbeten. <i>1:o. Byggnader och lägenheter.</i> b) Nybyggnader Vid posten „Inköp af barnhemmet samt förändring af husets inredning“ åbero- pas i första kolumnen S. F. besl. ^{3/9} / ₁₈₉₅ , och Vid posten „Observationspaviljong vid Maria sjukhuset“ hänvisas i samma kolumn till S. F. besl. ^{29/10} / ₁₈₉₅ , hvarjemte vid båda dessa poster i andra kolumnen införes b* i stället för c*. Anslaget för nytt afträde och pissoir i Brunsparken utgår — — 3,860 — Ordet „formansbirsen“ utbytes mot „for- mansstationen“.	—	3,860	—
	Transport	—	3,860	550

	Transport	—	3,860	550
	2:o. Gator och allmänna platser.			
	b) Nyläggning.			
	I stället för posten „Stensättning af stadens andel af Sandviks Norra kajen midtemot tomterna N:ris 11 och 13 2,560 mark“ införes för makadamisering af samma kajsträcka	1,350	1,210	
	4:o. Vägar.			
	b) Regleringsarbeten.			
	I stället för posten „Planering af 4:de linien mellan Chausséen och Porthansgatan, halfva kostnaden, 15,175:—“, upptages hela kostnaden för samma arbete med	30,350	—	15,175
	7:o. Planteringar.			
	b) Nyanläggningar.			
	Anslaget för Observatoriibergens planering ökas till	15,000	—	5,000
	— Fmk 517,870: 90 —			
XV	Pensioner.			
	Sist införes, såsom b-post och med „S. F. besl. ³ / ₁₂ 1895“ i första kolumnen: Stadsbetjentsenkan E. J. Tång	120	—	120
	— Fmk 14,906: 67 —			
XVI	Diverse.			
	Efter anslaget för 2:ne fiskeritillsyningsmän införes med „S. F. besl. ²⁹ / ₁₀ 1895“ i första och „b*“ i andra kolumnen: Arvode åt en uppsyningsman vid varuskjulet	1,200	—	1,200
	— Fmk 159,150: — —			
	Transport	—	5,070	22,045

	Transport	—	5,070	22,045
	Inkomster.			
II	Tomtlösen.			
	Jemte det rubriken „Amortering å köpeskillingen för försålda tomter“ utbytes mot „Försäljning af tomter och amortering å köpeskillingen för tidigare försålda tomter“ ökas det härunder införda beloppet från 250,000 mark till	275,000	25,000	
V	Inkomstgivande rättigheter.			
	Tolag för till Helsingfors destinerade varor upptages med förslagsvis . . .	125,000	5,000	
	Trafikafgifter upptagas med förslagsvis	345,000	13,000	
	Hamnafgifter upptagas med förslagsvis	165,000	5,000	
	Börsprovision ökas till förslagsvis . . .	600	200	
	— Fmk 702,550: — —			
X	Uttaxering.			
	Det belopp, som ytterligare erfordras och skall hos kommunens skattskyldiga medlemmar uttaxeras, utsättes till	1,167,458 09	—	31,225
	Summa Fmk		53,270	53,270

Sålunda blir summan på utgifts- och inkomstsidorna Fmk 3,427,062: 25.

H:fors, Tidnings- & Tryckeri-Aktiebolagets Tryckeri, 1895.

Utskottsbetänkande angående anslag åt Helsingfors Utskänkningsaktiebolag till underhåll af Högholmen och Fölisön.

Till budgetsutskottet hafva öfverlämnats följande till Stadsfullmäktige inkomna handlingar:

Till Stadsfullmäktige i Helsingfors.

I enlighet med Stadsfullmäktiges till Direktionen för Helsingfors Utskänkningsaktiebolag därom ställda anmodan har Direktionen härmed äran aflämnat följande förslag till utgiftsstat för de af Utskänkningsbolaget förvaltade Högholmen och Fölisön för nästinstundande år 1896:

Till utgångspunkt för detta förslag har Direktionen tagit tvenne sammandrag ur bolagets räkenskaper öfver utgifterna för sagda holmar under åren 1893 och 1894 samt för Januari—September månader innevarande år, hvilka sammandrag härhos bifogas, och har Direktionen med ledning af desamma beräknat utgifterna för sagda holmar under år 1896 till nedannämnda belopp:

för Högholmen:

Aflöningar	<i>Fmf.</i>	3,000: —
Remont- & planeringsarbeten å trädgårdsanläggningarne	"	3,000: —
Arbetslöner	"	8,000: —
Djurens utfödning	"	5,000: —
Remont af burar (däribland en förutsedd större sådan af isbjörnsbassängen)	"	3,000: —
Telefon	"	125: —
Till oförutsedda utgifter	"	2,275: —
	Summa <i>Fmf.</i>	24,400: —

för Fölisön:

Aflöningar	<i>Fmf.</i>	2,000: —
Planeringsarbeten	"	1,800: —
Arbetslöner	"	7,000: —
Telefon	"	100: —
Till oförutsedda utgifter	"	700: —
	Summa <i>Fmf.</i>	11,600: —

eller sammanlagdt för båda holmarne *Fmf.* 36,000: —

I hyror från sina gårdar uppbar bolaget årligen *Fmf.* 24,000: —
 samt då härifrån afdrages ränta å bolagets skuld . *Fmf.* 2,400: —
 och kostnader för gårdarnes underhåll ” 5,600: —
 eller sammanlagdt ” 8,000: —
 i nettoöfverskott från dessa gårdar *Fmf.* 16,000: —

På grund af det anförda får Direktionen hos Stadsfullmäktige vördsamt hemställa, det ville Fullmäktige till underhåll af Högholmen och Fölisön för nästinstundande år 1896 af bolagets vinstmedel benäget anslå samma belopp af 20,000 mark, som af Fullmäktige för sistlidne och innevarande år beviljats.

Helsingfors den 31 Oktober 1895.

Å Direktionens för Helsingfors Utskänknings aktiebolag vägnar:

Viktor Öhberg.

Aug. Fabritius.

Sammandrag af utgifterna för Högholmen och Fölisön
 under åren 1893 & 1894.

	Aflönin- gar		Planerin- gar & remont		Arbets- löner		Djur- gården		Telefon		Diverse		Summa	
	<i>Fmf.</i>	<i>nl.</i>	<i>Fmf.</i>	<i>nl.</i>	<i>Fmf.</i>	<i>nl.</i>	<i>Fmf.</i>	<i>nl.</i>	<i>Fmf.</i>	<i>nl.</i>	<i>Fmf.</i>	<i>nl.</i>	<i>Fmf.</i>	<i>nl.</i>
<i>Högholmen:</i>														
År 1893	3,175	—	5,599	25	11,040	95	4,943	52	300	—	307	75	25,366	47
” 1894	2,700	—	2,293	41	7,564	82	4,177	15	125	—	363	93	17,224	31
Summa	5,875	—	7,892	66	18,605	77	9,120	67	425	—	671	68	42,590	78
<i>Fölisön:</i>														
År 1893	1,925	—	2,447	39	7,923	16	—	—	200	—	914	25	13,409	80
” 1894	2,120	—	1,804	08	7,091	62	—	—	100	—	406	50	11,522	20
Summa	4,045	—	4,251	47	15,014	78	—	—	300	—	1,320	75	24,932	—

Helsingfors, den 30 Oktober 1895.

J. H. Sjöholm.

**Sammandrag af utgifterna för Högholmen och Fölisön
under Jan.—Sept. mån. 1895.**

	Afföning- gar		Planerin- gar & remont		Arbets- löner		Djur- gården		Telefon		Diverse		Summa	
	Fmg.	kl.	Fmg.	kl.	Fmg.	kl.	Fmg.	kl.	Fmg.	kl.	Fmg.	kl.	Fmg.	kl.
<i>Högholmen:</i>														
Jan.—Sept. månader . . .	1,849	97	5,060	56	6,715	73	6,804	68	75	—	128	54	20,634	48
<i>Fölisön:</i>														
Jan.—Sept. månader . . .	1,440	—	2,691	11	5,828	53	—	—	50	—	285	50	10,295	14

Helsingfors, den 31 Oktober 1895.

J. H. Sjöholm.

Efter granskning af Utskänkningsaktiebolagets förestående ansökan får utskottet med anslutning till densamma vördsamt föreslå

att Stadsfullmäktige ville af Helsingfors Utskänkningsaktiebolags disponibla vinstmedel för år 1895 anslå åt bolaget 20,000 mark att under år 1896 användas till underhåll af bolagets planteringar och öfriga inrättningar å Högholmen och Fölisön.

Helsingfors, den 20 december 1895.

L. Mechelin.

**Alfred Norrmén.
K. H. Renlund.
K. G. Sivenius.**

**Arvid Nyberg.
Paul Sinebrychoff.
Sigfr. Kullhem.**

Helsingfors Tidnings- & Tryckeri-Aktiebolagets tryckeri, Unionsg. 20, 1895.

Utskottsbetänkande med anledning af särskilda framställningar i fråga om handeln med svagare rusdrycker.

Med anledning af ett utaf centralbestyrelsen för Nylands läns nykterhetsdistrikt utsändt cirkulär, deri landskommunerna uppmanas att i skrivelser till de städer, med hvilka de stå i förbindelse, såsom önskningsmål uttala 1:o att enskild rättighet till handel med svagare rusdrycker icke måtte beviljas samt 2:o att försäljningsställen icke finge förläggas till stadens utkanter och ej heller i närheten af kyrkor och skolor, har vid extra kommunalstämma i Vichtis den 6 sistlidne juli, jemte det omordade förslag enhälligt omfattats af stämman, åt ett af stämman tillsatt utskott uppdragits att hos Helsingfors Stadsfullmäktige framställa kommunens åsikter och önskingar i saken. Till fullgörande häraf har nämnda utskott, i skrifvelse af den 30 nyssvikne november, hos Stadsfullmäktige framhållit, hurusom Vichtis kommun, efter det den erfarit de förderfliga följder, handeln med rusdrycker medförde, redan för mer än tio år sedan funnit godt förbjuda försäljningen af alla slags, äfven svagare rusdrycker i kommunen; att kommunen förmärkt, huruledes sedan dess de fattiges och förbrytarenes antal i kommunen minskats, men deremot välstånd, bildning samt håg för vetande och kunskaper stigit; samt att, om sådant kunnat ske oaktadt kommunens medlemmar hade tillfälle att, i följd af den nära beröringen med Helsingfors, derifrån sjelfva eller genom andra anskaffa besagda, förderfbringande rusdrycker, verkningarna af kommunens rusdrycksförbud helt naturligt blefve allmännare och ändå märkbarare om handeln med spritdrycker komme att helt och hållet förbjudas eller, i händelse tidpunkten ännu icke vore mogen för införande af en så stor förändring, nämnda handel åtminstone inskränktes till det minsta möjliga. Utskottet har förty, å Vichtis kommuns vägnar, såsom önskningsmål uttalat:

1:o att enskilda rättigheter till handel med spritdrycker icke måtte beviljas eller åtminstone beviljandet af sådana rättigheter inskränkas så mycket som möjligt, eller att, derest ifrågavarande rättigheter ändå beviljades,

2:o försäljningsställen i så fall icke blefve förlagda till stadens utkanter, ej heller utmed chausséerna och gatorna i de stadsdelar, der landsboerna vid sina besök i staden hade kvarter, liksom icke i närheten af kyrkor och skolor.

Vidare hafva uti två till Stadsfullmäktige inlemnade, på svenska och finska affattade, i öfrigt lika lydande skrifter särskilda medlemmar af denna kommun, å nykterhets- och andra föreningars samt mötens vägnar, anført, att lagstiftarens mening tydligen varit, att många rättigheter till handel med viner och andra

svagare rusdrycker icke borde beviljas. Då härjemte alla de, åt hvilka medgifvits rättighet till försäljning af bränvin och dermed likställda drycker, utan särskild ansökning vore berättigade att försälja jemväl svagare rusdrycker, så följde deraf att, äfven om i denna stad icke några särskilda rättigheter till försäljning af svagare rusdrycker skulle utgifvas, så kunde denna handel likväl obehindradt fortgå öfveralt, hvarest spritdrycker i minut försålde. För att handel med finare utländska viner vore möjlig, erfordrades icke heller många försäljningslokaler, hvaremot i handeln med punsch och konstgjorda viner insmugit sig missbruk, som borde förekommas, bland annat derigenom att icke många rättigheter till dylik handel blefve beviljade. Härtill komme att det, enligt författningen, blefve omöjligt att indraga en gång utgifna rättigheter, der icke tydlig, genom domstolsutslag bekräftad försumlighet eller oredlighet stannade innehafvaren till last. På alla dessa skäl hafva sökandene anhållit:

1:o att *inga särskilda rättigheter till handel med svagare rusdrycker tillsvidare blefve utgifna, men att, då rättighet till minutförsäljning af spritdrycker beviljades, sökandens lämplighet att vid sidan af denna handel jemväl idka försäljning af svagare rusdrycker finge på afgörandet inverka; samt*

2:o att *under inga förhållanden försäljningen af svagare rusdrycker måtte tillåtas inom de områden, der spritdrycksförsäljning icke vore tillåten.*

Vid sammanträde den 19 innevarande december hafva Stadsfullmäktige uppdragit åt undertecknade jemte herr K. R. Wahlfors, hvilka tidigare inkommit med betänkande angående ordnandet af handeln med viner och andra svagare rusdrycker (se tryckta handl. nr 34 för 1895), att yttra sig jemväl med anledning af ifrågakomna yrkanden.

De synpunkter, åt hvilka uttryck gifvits uti ofvan omordade framställningar, hafva icke varit främmande för utskottet, som redan, när utskottet uppgjort sitt ofvan omordade förslag till ordnandet af handeln med viner och andra svagare rusdrycker under tiden från den 1 juni 1896 till den 1 juni 1898, sökt, efter pröfning, skänka dem allt det beaktande, de, enligt utskottets uppfattning, förtjena. Att utskottet likväl icke ansett sig böra föreslå, att icke några särskilda rättigheter till försäljning af svagare rusdrycker skulle under ifrågakomna period bortgifvas, beror på de motiv, som tala mot hvarje fullständigt genomförd förbudslagstiftning på spritvaruhandelns område och hvilka motiv äro alltför väl bekanta för att här behöfva upprepas. Ej heller skulle en sådan ytterlig åtgärd vara öfverensstämmande med de åsigtter, som omfattades af landets Ständer vid antagandet af förordningen i ämnet. Det antal rättigheter, som efter utskottets tidigare hemställan komme att kunna disponeras, eller, de trettio rättigheterna till utminuterung af bränvin och andra starkare spritdrycker inberäknade, etthundra, kan väl, på sätt utskottet redan tidigare erinrat, förefalla högt; men innefattar

icke förty utskottets förslag en reduktion af hela antalet nu befintliga sådana försäljningsrättigheter med sjuttiofem procent; och längre har utskottet ansett sig icke kunna gå om alltför stora ekonomiska rubbningar skola undvikas. Utskottet vill ännu framhålla att, efter utskottets åsigt, mycket liten vikt ligger derpå, om något flere eller färre rättigheter utgifvas, men att förnämligast bör beaktas att handeln med dessa varor kommer i händerna endast på fullt kvalificerade personer, de der erbjuda garanti för att missbruk icke skola förekomma, samt att försäljningen anordnas så att en effektiv kontroll öfver handelns bedrivande är möjlig. Det förra, eller att ifrågakomna rörelse icke ombetros mindre lämpliga personer, bör kontrolleras vid bortgifvandet af hvarje särskild rättighet; en effektiv kontroll åter öfver handeln torde möjliggöras, förutom genom föreskrifterna i förordningen, genom de af utskottet föreslagna bestämmingarna derom, i hvilka delar af staden minutförsäljningsställen för svagare rusdrycker icke få finnas.

Med återhemtande af utskottets tidigare förslag får utskottet därför värd-samt hemställa

*att ifrågavarande framställningar icke måtte till vidare åtgärd
föranleda.*

Slutligen får utskottet meddela, att utskottsledamoten herr Wahlfors varit hindrad att deltaga i behandlingen af ärendet.

Helsingfors, den 21 december 1895.

H. Åkerman.
Axel Holmberg.

O. Th. Widerholm.
K. H. Renlund.

Hel싱fors Tidnings- & Tryckeri-Aktiebolagets tryckeri. Unionsg. 20, 1393.

Utskottsbetänkande i fråga om inlösen af villalotterna i vestrå området af Ulrikasborgs brunnsparc.

I en till Magistraten inlemnad, till Stadsfullmäktige stäld skrift af den 24 november 1884 (se tr. handl. n:o 26 för 1894 pagg. 6 o. 7) hafva en del villaegare i Ulrikasborgs brunnsparcs östra och vestrå områden anhållit att Stadsfullmäktige ville, i sammanhang med den då under handläggning varande frågan om brunnsparcsområdets öfvertagande af staden, jemväl i hufvudsak bestämma de grunder, enligt hvilka sökandene berättigades inlösa sina tomter, samt öfverlemna till vederbörande stadsmyndigheter att i öfverensstämmelse med dessa grunder bringa den definitiva uppgörelsen till stånd. Sedan denna ansökning af Stadsfullmäktige remitterats till Drätselkammaren, som anmodats att med yttrande i saken till Fullmäktige inkomma, blef ärendet, som emellertid under flere sammanträden af Kammaren behandlades, af denna lemnadt beroende bland annat på den grund, att då den under byggnad varande hamnbanan delvis inkräktade på några uti vestrå brunnsparcsområdet belägna villors mark och med säkerhet icke kunde afgöras, huru stor del af ifrågavarande mark för nämnda banbyggnad blefve erforderlig, någon bestämd areal för de af banan berörda villorna icke kunde angifvas och således icke heller hela lösesumman för dessa villor efter pris per ytenhet uträknas. Efter det sagda hinder för ärendets slutliga afgörande emellertid bortfallit, har Drätselkammaren ånyo till behandling upptagit frågan och i skrifvelse af den 11 oktober 1894 (tr. handl. n:o 26 för 1894), på de i skrifvelsen närmare utvecklade skäl, föreslagit att Stadsfullmäktige ville besluta

att ifrågakomna, ännu osålda villalotter i Ulrikasborgs brunnsparcs östra område skulle, på sätt och i den ordning, Kammaren närmare förordat, till innehafvarene förytttras; men

att villorna i vestrå brunnsparcsområdet icke skulle försäljas, utan tillsvidare behandlas i enlighet med gällande kontrakt på enahanda sätt som stadens öfriga arrendelägenheter.

Efter det Drätselkammarens berörda framställning blifvit i en till Stadsfullmäktige ingifven skrift bemött af de nuvarande innehafvarene utåf villalotter i vestrå Brunnsparcen (se bilaga till tr. handl. n:o 26 för 1894), hafva Stadsfullmäktige vid sammanträde den 27 november 1894, jemte det de godkänt Drätselkammarens förslag beträffande villalotterna i östra området, ått ett af undertecknade bestående utskott uppdragit att till Fullmäktige inkomma med betänkande i ärendet för så vidt det angår villainnehafvarenes i vestrå Brunnsparcen anhållan att få till ego inlösa sina tomter.

Vid pröfningen af förevarande ärende har utskottet i hufvudsak omfattat de skäl, som af Drätselkammaren anförts för afslag å villainnehafvarenes anhållan. Desse hafva framhållit, att då staden tillåtit innehafvarene af villor i östra området af Brunnsparcken att inlösa dessa till full ego, så vore det obilligt att neka arrendatorerne af villorna i vestra Brunnsparcken enahanda förmån. Såsom Drätselkammaren redan invändt, hafva emellertid villainnehafvarene i östra och vestra Brunnsparcken från början i allmänhet icke varit likställda. Medan åt de flesta villainnehafvare i östra Brunnsparcken i arrendekontrakten tillförsäkrats rättighet att besitta sina villalotter så länge det område, Helsingfors stad åt badhusbolaget upplåtit, af detsamma innehades, hafva alla villor i vestra Brunnsparcken arrenderats blott på en tid af 25 år med rätt för arrendatorerne att endast en gång, på ytterligare 25 år, erhålla förlängning af arrendet. Att en sådan väsentlig olikhet i arrendeaftalens beskaffenhet egt rum, berodde icke heller blott af arrendatorernes fria skön, i ty att bebyggandet af det vestra brunnsparksområdet vidtog långt senare än utarrenderingen af villalotter i det östra och att badhusbolaget den tid, när villalotterna i det vestra området utgäfvos på arrende, icke vidare ville afsluta för villainnehafvarene lika förmånliga kontrakt som förut. Att de tidigare arrendekontrakten sålunda erhållit en utsträckning på obestämd tid och att staden, i följd af öfverenskommelsen med badhusbolaget, varit tvungen att respektera sagda bestämning, utgjorde ett väsentligt skäl för staden att tillåta inlösen af villalotterna i östra Brunnsparcken, och ett annat icke mindre viktigt motiv härför var den omständigheten, att denna del af Brunnsparcken, när staden omhändertog den, var nästan fullständigt bebyggd och derigenom redan hade förlorat karaktären af allmän parkanläggning. Begge dessa skäl saknas för så vidt beträffar vestra villaområdet. Tvärtom gaf just förhållandet, att badhusbolaget begynte upplåta platser äfven här till bebyggande, jemte farhågan, att Brunnsparcken härigenom skulle komma att helt och hållet inkräktas, anledning till att staden i tiden öppnade underhandlingar med badhusbolaget om Brunnsparckens öfvertagande af staden.

Att villainnehafvarene i vestra Brunnsparcken, i händelse deras anhållan icke skulle bifallas, förblifva i en mera prekär ställning med afseende å besittningen af sina villor än fallet vore om de finge inlösa dem, är väl obestridligt, men detsamma gäller i lika mån beträffande alla dem, som på arrende innehafva mark af staden och hvilka förty med samma rätt kunde framställa enahanda anspråk.

Arrendatorerne hafva velat göra gällande, att staden svårligen kan på annat lämpligt sätt än till villatomter disponera ifrågavarande område. Efter utskottets tanke är det dock för tidigt att redan nu yttra sig härom. Såsom af handlingarna i ärendet och bifogade tablå framgår, återstår en tid af omkring 30 år, under hvilken arrendekontrakten fortfarande ega bestånd och arrendatorerne förty äro tryggade i besittningen af sina villor. Och hafva villainnehafvarene icke visat skäl, hvarför staden skulle förr än sagda tid närmar sig sitt slut upptaga frågan om användningen af området till afgörande. Under den tid, som ännu för

arrendekontrakten återstår, komma påtagligen förhållandena att förändra sig till den grad, att hvarje beslut i sådant syfte vore förhastadt. Endast ett vill utskottet med afseende härå ännu framhålla eller det, att redan en flyktig blick på kartan visar svårigheten, för att icke säga omöjligheten af att, utan ytterligare betydligt intrång på sjelfva parken, här skapa ett behörigen arronderadt villaområde.

Utskottet föreslår alltså vördsamt

att Stadsfullmäktige ville låta frågan om försäljning af villalotterna i vestra området af Brunnsparcken för närvarande förfalla.

Helsingfors, den 21 december 1895.

A. Granfelt.
R. Heimberger.
Gustaf Nyström.

F. W. Grönqvist.
Alfred Norrmén.

Förteckning öfver villalotter i vestra Brunnsparcken.

N:o	Innehafvaren ¹⁾	Areal	Arrendeafgift	Arrendetiden utgår	Förlängd arrendetid utgår	
1	Juriskandidaten L. Kivekäs och Arkitekten J. Stenbäck . . .	14,700 kv. fot = 1,295,8 m ²	312	44	19 ³⁰ / ₆ 01	19 ³⁰ / ₆ 26
1a	Sjökapten Hinnenbergs arfv. . .	13,300 kv. fot = 1,172,3 m ²	166	38	19 ³⁰ / ₆ 01	19 ³⁰ / ₆ 26
2	Juriskandidaten K. T. Wege- lius	31,562 kv. fot = 4,740 m ²	276	37	19 ³ / ₁ 01	19 ³ / ₁ 26
3	Handlanden O. Seidenschnur . .	4,350 m ²	267	66	19 ¹⁰ / ₉ 00	19 ¹⁰ / ₉ 25
4	Lithografen F. Liewendal . . .	27,690 kv. fot = 4,110 m ²	213	13	18 ³⁰ / ₆ 99	19 ³⁰ / ₆ 24
5	Rådman August Åkerberg . . .	28,512 kv. fot = 2,513,3 m ²	227	48	18 ²⁰ / ₆ 99	19 ²⁰ / ₆ 24
6	Forstmästaren P. W. Hanni- kainen	38,784 kv. fot = 3,418,8 m ²	202	21	19 ⁶ / ₃ 01	19 ⁶ / ₃ 26

¹⁾ Enligt Driftselkammarens förteckningar.

Helsingfors Tidnings- & Tryckeri-Aktiebolagets tryckeri, Unionsg. 20, 1895.

Utgifts- och Inkomststat för Helsingfors stad år 1896.

Faststeld af Stadsfullmäktige den 27 December 1895.

Anm. Tillfälliga utgifter och intrader äro i förslaget utmärkta med *.

		Utgifter.				
		I. Stadens skulder.				
		<i>Fmk.</i>	<i>pt.</i>	<i>Fmk.</i>	<i>pt.</i>	
Utgiftens beskaf. Fenhet enl. § 58 i K Förordningen d. 8 December 1873.	Beviljadt 1812. Revers d. $\frac{25}{1}$ 1845. " d. $\frac{21}{4}$ 1846. " d. $\frac{27}{1}$ 1847.	a	1:o. Å lånet för stadens reglering, utgörande den $\frac{31}{12}$ 1895 Fmk 4,840:— erlægges till Finlands statskontor den $\frac{15}{1}$ 1896 återstoden å det ursprungliga skuldbeloppet Fmk 264,400:— med		4,840 —	
	Revers $\frac{1}{5}$ 1863.	a	2:o. Å lånet för chausséerna utgörande den $\frac{31}{12}$ 1895 i återstående kapital Fmk 5,947:74 erlægges till Finlands statskontor den $\frac{1}{5}$ 1896 ränta å 4 % å det oguldna beloppet med samt i amortering		237 91 5,947 74	6,185 65
	K. Sns bref d. $\frac{5}{6}$ 1880.	a	3:o. Å lånet för folkskolehuset vid Annegatan, utgörande den $\frac{31}{12}$ 1895 i återstående kapital Fmk 1,204:11, erlægges den $\frac{9}{4}$ 1896 till Finlands statskontor som annuitet återstående skuldbeloppet samt ränta å 5 % med . . .		1,204 11 60 21	1,264 32
	Chausséereglementet den $\frac{20}{1}$ 1865 § 6.	a	4:o. a) Å chausséeobligationerna, uppgående sedan den $\frac{1}{2}$ 1895 till Fmk 60,000:— erlægges år-			
			Transport		— —	12,289 97

		Transport	—	—	12,289 97
		ligen i amortering och 3,6 % ränta	7,650	—	
		b) till chausséeobligationernas amorteringsfond amorteringstill- skott år 1896	510	—	8,160 —
K. S:ns resol. d. $\frac{17}{6}$ 1876.	a	5:o. Å vattenledningslånet af år 1876, utgörande den $\frac{31}{12}$ 1895 Fmk 1,363,100: — erlägges den $\frac{1}{5}$ 1896 i amortering samt den $\frac{1}{5}$ och $\frac{1}{11}$ samma år ränta å 5 % med tillsammans .	19,300	—	
			67,672	50	86,972 50
K. S:ns resol. d. $\frac{4}{3}$ 1882.	a	6:o. Å nybyggnads- och regle- ringslånet af år 1882 utgörande den $\frac{31}{12}$ 1895 Fmk 1,237,500: — erlägges den $\frac{1}{5}$ 1896 i amorte- ring samt den $\frac{1}{5}$ och $\frac{1}{11}$ ränta å $4\frac{1}{2}$ % med	39,500	—	
			54,798	75	94,298 75
K. S:ns resol. d. $\frac{26}{3}$ 1892.	a	7:o. Å obligationslånet af år 1892, utgörande den $\frac{31}{12}$ 1895 Fmk 4,451,000: — erlägges den $\frac{1}{5}$ 1896 i amortering samt den $\frac{1}{5}$ och $\frac{1}{11}$ ränta å $4\frac{1}{2}$ % med	17,500	—	
			199,901	25	
Enl. lånekontraktet.	a	Provisioner och kursdifferenser å annuiteten af 1892 års lån, för- slagsvis	900	—	218,301 25
S. F. besl. $\frac{14}{2}$ 1893.	a	8:o. Å för inköp af Gumtäckt upptagna lån, Fmk 500,000: — erlägges den $\frac{1}{5}$ och $\frac{1}{11}$ ränta å $4\frac{3}{4}$ % med	—	—	23,750 —
S. F. besl. $\frac{14}{3}$ 1892. D:o $\frac{9}{5}$ 1894. K. S:ns resol. $\frac{19}{3}$ 1894.	a	9:o. Å lån för reglering af åter- stående köpeskilling för rådhus- annexet (Alexandersgatan N:o 22) samt för uppförande af de nya kommunalasjukhusbyggnaderna, utgörande den $\frac{31}{12}$ 1895 Fmk 600,000: — erlägges den $\frac{1}{12}$ 1896 i amortering samt den $\frac{1}{6}$ och $\frac{1}{12}$ ränta å 5% med	50,000	—	
			30,000	—	80,000 —
	c *	10:o. Å kassakreditiv till belopp af högst Fmk 700,000: — provi- sion och ränta förslagsvis . . . — Fmk 531,772: 47 —	—	—	8,000
		Transport	—	—	531,772 47

			Transport	—	531,772	47
		II. Stadens embetsverk.				
		Magistraten.				
1886 års stat.	b	1 Politieborgmästare, lön 7,000: — arvode 5,000: —	12,000	—		
		1 Justitierådman, lön 5,000: — arvode 2,000: — förhöjning för 5 års tjänst 500: — för inseende öfver exe- kutionsverket 1,000: —	8,500	—		
		2 Politierådmän, lön å 4,000: — arvode å 2,000: —	12,000	—		
		2 Notarier, lön å 1,600: —	3,200	—	35,700	—
		Rådstufvurätten.				
1886 års stat.	b	1 Justitieborgmästare, lön 7,000: — arvode 5,000: —	12,000	—		
		2 Äldre Justitierådmän lön å 5,000: — arvode å 2,000: — förhöjning för 10 års tjänst å 1,000: — personelt vederlag å 500: —	17,000	—		
Enl. öfverenskommelse och S. F. besl. ^{17/11} 1885.	b	1 Äldre Justitierådman, lön 5,000: — arvode 2,000: — förhöjning för 10 års tjänst 1,000: —	8,000	—		
1886 års stat.	b	1 Äldre Justitierådman, lön 5,000: — arvode 2,000: — förhöjning för 5 års tjänst 500: — förhöjning för 10 års tjänst från ¹ / ₁₂ 1896 41: 67	7,541	67		
		1 Äldre Justitierådman, lön 5,000: — arvode 2,000: — förhöjning för 5 års tjänst 500: —	7,500	—		
		Transport	52,041	67	567,472	47

			Transport	52,041 67	567,472 47
1886 års stat.	b	3 Yngre Justitierådmän lön å	4,000:—	12,000 —	
		Arvode åt 2 afdelnings- ordförande å	1,000:—	2,000 —	
1886 års stat. K. S:ns bref 1/10 1887.	b	1 Notarie för civilprotokollet . . .		1,600 —	
		5 Notarier för kriminal- protokollet å 3,000:—	15,000:—		
		Afgår: 1 vakant	3,000:—	12,000 —	
S. F. besl. 10/11 1891. D:o 29/3 1892.	b	Tillskottsanslag för en provisorisk 4:de afdel- ning vid Rådstufvu- rätten:			
		Ordförande, arvode	1,000:—		
		Arvode åt ordföran- dens vikarie	3,000:—		
S. F. besl. 28/12 1894.	b	2 T.f.rådmän å 3,600:—	7,200:—		
		1 T. f. notarie	3,000:—		
S. F. besl. 28/12 1894. D:o 11/6 1895.	b	1 Extra stadsbetjent lön	1,100:—		
		förhöjning för 5 års tjenst	100:—	1,200:—	
		1 Extra stadsbetjent, lön	1,100:—	16,500 —	96,141 67
Magistratens och Rådstufvurättens gemensamma biträden och betjening.					
1886 års stat.	b	1 Magistratssekreterare och Nota- rius publicus, lön		2,500 —	
		1 Aktuarie		2,500 —	
1886 års stat. S. F. besl. 29/12 1892.	b	1 Kanslist		1,200 —	
		1 Translator för ryska och tyska språken		1,500 —	
1886 års stat. S. F. besl. 29/12 1893. D:o 19/3 1895.	b	2 Stadsfiskaler, lön å	3,000:—		
		arvode å	600:—		
		provisoriskt tillskott å	2,400:—	12,000 —	
S. F. besl. 9/11 1894. 1886 års stat.	b	1 Biträdande stadsfiskal, arvode . .		3,600 —	
S. F. besl. 20/12 1888. 1886 års stat.	b	4 Stadsfogdar å	2,000:—	8,000 —	
S. F. besl. 20/12 1887. D:o 21/12 1889. D:o 29/12 1891.	b	4 Exekutionsbetjenter å	1,000:—	4,000 —	
1886 års stat. S. F. besl. 29/12 1891. D:o 11/6 1895.	b	1 Stadsbetjent vid Ma- gistraten, lön	1,000:—		
		förhöjning för 10 års tjenst	200:—	1,200 —	
			Transport	36,500 —	663,614 14

			Transport	36,500	—	663,614	14	
1886 års stat. S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1891. D:o ¹¹ / ₆ 1895.	} b	{	1 Stadsbetjent vid Magistraten, lön	1,000: —				
			förhöjning för 5 års tjenst	100: —	1,100	—		
			1 D:o vid Magistratens kansli, lön	1,100: —				
			förhöjning för 10 års tjenst	200: —	1,300	—		
			1 D:o vid d:o, lön		1,100	—		
1886 års stat. S. F. besl. ² / ₅ 1888. D:o ¹¹ / ₆ 1895.	} b	{	3 D:o vid Rådstufvurätten, lön å	1,100: —				
			förhöjning för 10 års tjenst å	200: —	3,900	—		
			1 D:o vid d:o, lön	1,100: —				
			förhöjning för 5 års tjenst	100: —				
			förhöjning för 10 års tjenst från ¹ / ₆ 1896	58: 33	1,258	33		
1886 års stat. S. F. besl. ²⁰ / ₁₂ 1888. S. F. besl. ²¹ / ₁₂ 1889.	} b	{	1 Stadsbetjent vid Rådstufvurätten, lön	1,100: —				
			förhöjning för 5 års tjenst	100: —				
			förhöjning för 10 års tjenst från ¹ / ₁₀ 1896	25: —	1,225	—		
			1 Stadsbetjent vid Rådstufvurätten, lön	1,100: —				
			förhöjning för 5 års tjenst	100: —	1,200	—		
1886 års stat. S. F. besl. ²¹ / ₁₂ 1889.	} b	{	1 Rådhusvaktmästare, jemte fri bostad och ved		1,000	—		
			1 Rådhusdreng, jemte fri bostad och ved		600	—		
			3 Extra stadsfogdar å	1,600: —	4,800	—		
						53,983	33	
Diverse.								
S. F. besl. ¹⁶ / ₁₁ 1886. D:o ⁵ / ₆ 1882.	} b	{	För renskrifning af protokoll i hemställda mål samt åt aktorerna förslagsvis		1,700	—		
			Expenser, förslagsvis		10,500	—		
			— Fmk 198,025: — —			12,200	—	
				Transport	—	—	729,797	47

			Transport	—	—	729,797	47
		III. Kommunalförvaltningen.					
		Stadsfullmäktiges kansli.					
1886 års stat.	b	{	1 Sekreterare	2,800	—		
			1 Notarie	2,800	—		
1886 års stat.	b		1 Vaktmästare 600: —				
S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1891.	b		personelt tillskott 200: —		800		
	c		Expenser, förslagsvis	5,000	—	11,400	—
		Drättselkammaren.					
			1 Ordförande	2,500	—		
			5 Ledamöter å 20 mark för hvarje ledamot och sammanträde, förslagsvisvis	5,200	—		
1886 års stat.	b	{	1 Sekreterare	10,000	—		
S. F. besl. ⁴ / ₂ 1890.			1 Notarie	3,000	—		
			1 Kanslibiträde	1,800	—		
			1 Vaktmästare	800	—		
	c		Expenser, förslagsvis	7,000	—	30,300	—
		Drättselkontoret.					
			1 Stadskamrerare, lön 5,000: —				
	b	{	arvode 2,500: —				
			förhöjning för 10 års tjänst 1,000: —				
1886 års stat.	c		provisorisk ersättning för frångången andel i absentieböter 800: —		9,300		
			1 Stadskassör, lön 4,000: —				
	b	{	arvode 1,800: —				
1886 års stat.			förhöjning för 5 års tjänst från ¹ / ₂ 1896 366: 67				
	c		provisorisk ersättning för frångången andel i absentieböter 800: —		6,966	67	
			1 Äldre Stadsbokhållare 4,000: —				
			förhöjning för 5 års tjänst från ¹ / ₅ 1896 266: 67		4,266	67	
1886 års stat.	b	{	1 Yngre Stadsbokhållare	3,000	—		
			1 Kontorsskrifvare 1,600: —				
			förhöjning för 5 års tjänst 160: —		1,760		
			Transport	25,293	34	771,497	47

1886 års stat. S. F. besl. ²⁸ / ₁₂ 1894.	} b	Transport	25,293	34	771,497	47
		1 Vaktmästare	1,000	—		
		Extra biträden, förslagsvis	5,500	—		
		Arvode för debetsedlars kringbärande, förslagsvis	1,000	—		
		För tryckning af talonger till 1876 års obligationslån, förslagsvis	500	—		
	c *	Expenser, förslagsvis	2,900	—	36,193	34
Trafikkontoret.						
S. F. besl. ²¹ / ₆ 1895.	} b	1 Kamrerare 5,500:— förhöjning för 5 års tjänst 550:—	6,050	—		
		1 Bokhållare	3,000	—		
		1 Kassör	2,400	—		
		1 Vågmästare	2,000	—		
S. F. besl. ³¹ / ₃ 1875.	} b	2 Vaktmästare å 1,000:—	2,000	—		
		Extra biträden, förslagsvis	4,000	—		
	c	Arvode för erhållande af dagliga uppgifter från tullkammaren	500	—		
	} c *	Mätarearvoden, förslagsvis	1,500	—		
		Hyra för konfiskationsmagasin, förslagsvis	720	—		
		Expenser, förslagsvis	1,350	—	23,520	—
Hamnkontoret.						
1886 års stat.	} b	1 Hamnkaptan 3,000:— 4% af uppbörden, förslagsvis 6,880:—	9,880	—		
		1 Hammästare i Sörnäs	2,400	—		
S. F. besl. ¹ / ₁₀ 1895.	} b	1 Hamnkontorsbokhållare 3,500:— ¹ / ₂ % af uppbörden förslagsvis 860:—	4,360	—		
		1 Äldre vaktmästare	1,400	—		
1886 års stat.	} b & c	1 Yngre d:o	1,200	—		
1886 års stat.		3 Hamnkonstaplar å 1,000:—	3,000	—		
S. F. besl. ²⁰ / ₁₂ 1888. D:o ²⁹ / ₁₂ 1890. D:o ¹¹ / ₄ 1893.	} b & c	3 d:o å 900:—	2,700	—		
1886 års stat.		1 Hamnkonstapel i Sörnäs, jemte fri bostad	900	—		
S. F. besl. ²⁸ / ₁₂ 1894.	} b	2 Packare och vräkare å 600:—	1,200	—		
1886 års stat.		1 Parmmätaråldermand	200	—		
S. F. besl. ¹¹ / ₄ 1893.	} c	Hamnfiskalsarvode	400	—		
		Ångslupslega för inspektionsresor, förslagsvis	200	—		
		Expenser, förslagsvis	400	—	28,240	—
Transport			—	—	859,450	81

		Transport	—	859,450	81
Byggnadskontoret.					
S. F. besl. ²⁶ / ₄ 1892. 1886 års stat.	} b	1 Stadsingeniör	8,000:—		
		resemedel	600:—	8,600	
S. F. besl. ¹⁶ / ₂ 1892.	} b	1 Arbetschef		6,000	
		1 Geodet	3,000:—		
	} b	resemedel	100:—	3,100	
		1 Bokhållare	3,000:—		
	} b	förhöjning för 10 års tjänst	600:—	3,600	
1886 års stat.		1 Trädgårdsmästare	3,000:—		
	} b	förhöjning för 5 års tjänst	300:—		
		hyresmedel	1,000:—	4,300	
S. F. besl. ²⁰ / ₁₂ 1888. D:o ¹⁶ / ₂ 1892.	} b	1 Byggmästare		2,900	
		1 Förrådsförvaltare		1,800	
	} b	1 Äldreskogsvaktjemte fri bostad och ved	900:—		
1886 års stat.		förhöjning för 10 års tjänst	150:—	1,050	
	} b	1 Yngre skogsvakt jemte fri bostad och ved		720	
		Extra ingenjör- och ritarebiträden, förslagsvis		4,000	
	} c	Skogsvaktbiträden och skogskul- tur, förslagsvis		2,000	
		Material- och handtlangaredagsver- ken vid mätningar, förslagsvis		5,000	
	} c	Expenser, förslagsvis		1,500	
					44,570
— <i>Fmk 174,223: 34</i> —					
IV. Gatubelysningen.					
a) Gasbelysning.					
Kontrakt ³⁰ / ₃ 1860. D:o ¹⁰ / ₈ 1891.	} b	503 st. helnattslyktor å 3,258 bränntimmar	1,638,774,00		
		567 st. halfnattslyktor å 1,505,40 bränntim- mar	853,713,00		
		S:ma bränntimmar	2,492,487,00		
				Transport	—
					904,020
					81

		Transport	—	—	904,020 81
		å 5 kft per timme = 12,462,435 kft gas, hvaraf 7,500,000 å Fmk 8 pr 1,000 = 60,000: — och 4,962,435 å Fmk 7 pr 1,000 = . . . 34,737: 04	94,737	04	
1886 års stat.	b	1 Gaskontrollör lön	1,200	—	
	c	1 Besigtningssman, lön	200	—	
		Gaskontrollörens expenser, förslagsvis	300	—	96,437 04
		b) Petroleumbelysning.			
		85 st. helnattslykter å 168 mk per lysår och lykta	14,280	—	
		61 st. halfnattslykter å 73 mk pr lysår och lykta	4,453	—	
		206 st. chaussée- och väglykter å 82 mk per lysår och lykta	16,892	—	
		91 st. seglationslykter, 150 dagar å 60 penni för dag och lykta	8,190	—	
		15 st. lykter vid afstjelningsplatserna 138 dagar å 60 penni per dag och lykta	1,242	—	
Kontrakt 27/7 1893.	b	3 st. lykter på isvägen till Sveaborg, 105 dagar å 60 penni per dag och lykta	189	—	
		7 st. lykter vid kolerabarackerna, 100 dagar å 60 penni per dag och lykta	420	—	
		8 st. lykter i 15 och 4 st. i 46 dagar i stora allén i Brunnsparcken å 30 penni per dag och lykta	91	20	
		9 st. halfnattslykter i Sörnäs (vintertid) 200 dagar å 22 penni per dag och lykta	396	—	
	c*	Ersättning åt entreprenören betingad af prisförhöjning å petroleum, förslagsvis	800	—	
		20 st. lykter att uppställas å platser, som af Drätselkammaren komma att anvisas, förslagsvis	1,000	—	47,953 20
		Transport	—	—	1,048,411 05

		Transport	—	—	1,048,411 05
		c) Elektrisk belysning.			
		<i>Sandviksmolon.</i>			
S. F. besl. $\frac{1}{10}$ 1895.	b	3 st. bågglampor brinnande 75 dagar, 5 timmar dagligen à 35 p. per timme	393: 75		
		6 st. glödlampor brinnande 150 dagar, 8 timmar dagligen, à $5\frac{1}{2}$ penni per timme	396: —	789 75	
		<i>Magasinskajen.</i>			
		<i>Sjösidan.</i>			
		6 st. bågglampor under 150 dagar, 10 timmar dagligen à 35 penni per timme		3,150 —	
		<i>Landsidan.</i>			
Kontrakt $\frac{17}{6}$ 1895.	b	16 st. glödlampor under 150 dagar i medeltal 3 timmar dagligen, à $5\frac{1}{2}$ penni per timme	396: —		
		4 st. glödlampor under 270 dagar, 10 timmar dagligen à $5\frac{1}{2}$ penni per timme	594: —	990 —	
		<i>Varuskjulet.</i>			
S. F. besl. $\frac{29}{6}$ 1892.	b	15 st. bågglampor under 150 dagar, brinnande i medeltal 4 timmar dagligen à 20 penni per timme	1,800: —		
		14 st. glödlampor under 150 dagar, brinnande 4 timmar dagligen à $5\frac{1}{2}$ penni per timme	462: —	2,262 —	
		Belysning af Nikolaikyrkans tornur		300 —	7,491 75
		— Fmk 151,881: 99 —			
		Transport	—	—	1,055,902 80

		Transport	—	1,055,902 80
		V. Brandverket.		
		a) Aflöningar och andra förmåner.		
1886 års stat. S. F. besl. ²¹ / ₂ 1891. D:o ¹⁹ / ₁₂ 1893.	b	1 Brandmästare, jemte fri bostad och ved	4,500	
		1 Underbrandmästare, jemte fri bostad och ved	2,000	
		1 Sekreterare i Brandkommissionen	600	
		2 Sprutmästare jemte fri bostad och ved å 1,200:—	2,400	
		1 Maskinist, jemte fri bostad och ved	1,200	
S. F. besl. ²¹ / ₂ 1891.	b	6 Sergeanter, jemte fri bostad och ved å 850:—	5,100	
		13 Korpraler, kaserne- rade å 420:—	5,460	
		50 Konstaplar d:o å 300:—	15,000	
		Kosthållning för 63 man å 250:—	15,750	
		Beklädnad för d:o å 150:—	9,450	61,460
		b) Brandstallet, 15 hästar.		
	c	26,000 kilogr. hö, entreprenad å 9 penni	2,340	
		23,000 kilogr. hafre, d:o å 12 penni	2,760	
		Halm, förslagsvis	650	
		Skoning och medicin, förslagsvis	800	
		Underhåll af seldon m. m., förslagsvis	200	6,750
		c) Eldning och belysning.		
	c	50 meterfamnar björkved, entreprenad å 14 mk	700	
		200 meterfamnar barrved å 12 mk 25 p:ni	2,450	
		Belysning, förslagsvis	3,000	6,150
		d) Redskap och inventarier.		
	c	Underhåll af redskapen, förslagsvis	3,000	
		D:o af brandtelegrafan, förslagsvis	1,200	
	c*	1 häst, förslagsvis	600	
	c*	300 meter gummerad tryckslang, förslagsvis	2,000	
		Transport	6,800	1,130,262 80

		Transport	6,800 —	1,130,262 80
c *	40 st. färskinnspelsar, förslagsvis		1,200 —	
c *	1 st. ny ångspruta jemte nödigt slangförråd, förslagsvis		23,000 —	31,000 —
	e) Diverse.			
c	Arvoden för brandsyner, förslagsvis		800 —	
c	{ Expenser, gratifikation m. m. förslagsvis		2,500 —	
	{ För inköp af böcker och tidningar		50 —	3,350 —
	Tillfällig utgift.			
	Anslag till frivilliga brandkåren		—	5,000 —
	— Fmk 113,710: — —			
	VI. Polisnrättningen.			
	Poliskammaren.			
K. Förordn. ²⁹ / ₆ 1876.	b	{ 1 Polismästare, lön	6,000: —	
K. S:ns bref ¹² / ₉ 1894.	b	{ hyresmedel	1,500: —	
		{ personelt lönetillskott	2,000: —	
		{ underhåll af hästar och åkdon	1,500: —	11,000 —
K. Förordn. ²⁹ / ₆ 1876.	b	{ 1 Underpolismästare, lön	4,000: —	
		{ hyresmedel	1,200: —	
K. S:ns bref ³⁰ / ₃ 1886.	b	{ personelt lönetillskott	1,000: —	
		{ underhåll af häst och åkdon	800: —	7,000 —
		{ 2 Ledamöter i Poliskammaren å	600: —	1,200 —
K. Förordn. ²⁹ / ₆ 1876.	b	{ 1 Sekreterare, lön	1,400: —	
		{ hyresmedel	600: —	2,000 —
		{ 2 Notarier, arvode å	1,200: —	2,400 —
		{ 2 Kanslister, d:o å	1,000: —	2,000 —
				25,600 —
	Ordningspolisen:			
		{ 2 Kommissarier, lön å	1,500: —	
		{ hyresmedel å	600: —	
		{ tjänstgöringsarvode	300: —	4,800 —
K. Förordn. ²⁹ / ₆ 1876.	b	{ 8 Öfverkonstaplar, lön å	750: —	
		{ tjänstgöringsarvode å	750: —	12,000 —
		{ 30 Äldre konstaplar, lön å	500: —	
		{ tjänstgöringsarvode å	400: —	
		{ beklädnadshjelp å	200: —	33,000 —
		Transport	49,800 —	1,195,212 80

K. Förordn. ²⁰ / ₆ 1876.	b	Transport	49,800	1,195,212 80
		32 Yngre konstaplar, lön à	400:—	
		tjenstgöringsarvode à beklädnadshjelp à	400:— 200:—	
<i>Tillägg.</i>				
S. F. besl. ²¹ / ₁₁ 1882. D:o ³ / ₉ 1885.	b	2 Öfverkonstaplar, lön à tjenstgöringsarvode à	750:— 750:—	3,000
		12 Äldre konstaplar, lön à	500:—	13,200
		tjenstgöringsarvode à beklädnadshjelp à	400:— 200:—	
S. F. besl. ¹¹ / ₁₀ 1892.	b	12 Yngre konstaplar, lön à	400:—	
		tjenstgöringsarvode à beklädnadshjelp à	400:— 200:—	
		22 Extra konstaplar, lön à	500:—	25,520
hyresmedel à	200:—			
tjenstgöringsarvode à beklädnadshjelp à	300:— 160:—			
Detektiva polisen.				
K. Förordn. ²⁰ / ₆ 1876.	b	1 Kommissarie, lön	1,500:—	2,800
		hyresmedel	800:—	
		tjenstgöringsarvode	500:—	
S. F. besl. ¹¹ / ₁₀ 1892.	b	1 Öfverkonstapel, lön	1,000:—	1,800
		tjenstgöringsarvode	800:—	
		6 Konstaplar, lön à	500:—	
tjenstgöringsarvode	500:—			
beklädnadshjelp à	200:—			
<i>Tillägg.</i>				
S. F. besl. ¹¹ / ₁₀ 1892.	b	4 Extra konstaplar, lön à hyresmedel à	600:— 200:—	5,200
		tjenstgöringsarvode à beklädnadshjelp à	400:— 100:—	
Polisstallet, 6 hästar.				
S. F. besl. ²¹ / ₁₁ 1882. D:o ³ / ₉ 1885.	b & c	22,000 kilogr. hõ à 8 pmi, entre- prenad.	1,760	913 50
		8,700 kilogr. hafre à 10 ¹ / ₂ pmi, entreprenad.		
Transport			2,673 50	1,347,732 80

		Transport	2,673 50	1,347,732 80
S. F. besl. ²¹ / ₁₁ 1882. D:o ²⁹ / ₆ 1885.	} b & c	4,400 kilogr. halm å 4 p:ni, entreprenad	176 —	
		Skoning och läkemedel, förslagsvis	240 —	
		Remont, förslagsvis	240 —	3,329 50
		Diverse.		
1886 års stat. S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1893.	} b	2 Politiekarlar å 540: —	1,080 —	
		Läkarearvode	600 —	
K. Förordn. ²⁹ / ₆ 1876.	} b	Till ersättning för oförskyld skada å kläder ådragen i tjensten samt till gratifikation	1,000 —	
		Hyra för andra polisvaktkontorets lokal	2,500 —	
Enl. kontrakt.	b			
S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1884.	} b & c	Hyresbidrag för vaktkontoren vid chausséerna	1,140 —	
S. F. besl. ¹⁵ / ₁₂ 1891.	} b	Provisoriskt tillskottsanslag för den ordinarie polispersonalens beklädnad	16,210 —	
		Expenser, förslagsvis	3,000 —	
		Diverse utredningspersedlar, förslagsvis	920 —	
		Ersättning åt tio qvinliga biträden vid polisvaktkontoren	900 —	27,350 —
		— Fmk 208,799: 50 —		
		VII. Sundhets- och sjukvården.		
		Läkarepersonal.		
S. F. besl. ²² / ₁₀ 1893.	} b	Förste stadsläkaren, lön 6,000: —		
		arvode 4,000: —	10,000 —	
K. Sns res. ⁵ / ₂ 1894. 1886 års stat.	} b	Andre stadsläkaren	3,000 —	
		2 Distriktsläkare inom staden å 3,000: —	6,000 —	
S. F. besl. ⁹ / ₄ 1889. D:o ²⁹ / ₁₀ 1891. D:o ³⁰ / ₉ 1890.	} b	1 D:o i Tölö distrikt 3,000: —	3,600 —	
		resemedel 600: —	3,600 —	
	} b	1 D:o i Sörnäs distrikt 3,000: —	4,000 —	
		tillskottsarvode 1,000: —	4,000 —	
D:o ²⁹ / ₁₂ 1891.	} b	1 D:o i Berghälls distrikt 3,000: —	4,000 —	
		tillskottsarvode 1,000: —	4,000 —	
D:o ⁹ / ₄ 1889. D:o ³⁰ / ₄ 1895.	} b	1 Kvinlig läkare	3,000 —	
		1 Besigtningssläkare	6,000 —	
D:o ²⁷ / ₁₁ 1894.	} b	1 Läkare vid fattiggårdens dårdvårdsanstalt samt å Stengård	2,400 —	
		1 Barnmorska	300 —	
1886 års stat.	} c	2 Kommunala sjuksköterskor å	1,800 —	44,100 —
			900: —	
		Transport	—	1,422,512 80

			Transport	—	1,422,512	30
			Helsovårdsnämnden.			
S. F. besl. $\frac{3}{12}$ 1889.	} b	c	1 Sekreterare	1,600		
D:o $\frac{29}{12}$ 1892.			1 Vaktmästare	900		
			Expenser, förslagsvis	3,000	5,500	—
			Maria sjukhuset.			
			a) <i>Afdelningen för icke epidemiska sjukdomar.</i>			
S. F. besl. $\frac{29}{12}$ 1893.	} b	c	1 Öfverläkare, lön	3,000		
D:o d:o			1 Amanuens, jemte rum, värme, belysning, städning och kost, lön	1,200		
	} b & c	c	3 Sköterskor (bildade) jemte bostad, ljus värme och kost, lön å 50 mk i månaden	1,800		
D:o d:o			1 D:o, förslagsvis under 6 månader	300		
	} c	b	2 Sköterskor, i öfrigt såsom föregående, men lön å 30 mk i månaden	720		
D:o d:o			1 D:o, förslagsvis under 6 månader	180		
	} c	b	1 Nattsköterska å 30 mk i månaden	360		
			2 Städerskor, jemte bostad, värme, lyse och kost, lön å 15 mk i månaden	360		
	} c	b	1 Eldare, jemte rum, värme och belysning, lön	900		
			Värme och belysning, förslagsvis	6,000		
	} c	b	Medicin	4,000		
			Underhåll af inventarier	2,000	20,820	—
S. F. besl. $\frac{29}{12}$ 1893.	} b	c	b) <i>Afdelningen för epidemiska sjukdomar.</i>			
			1 Läkare, jemte fri bostad samt värme, lön	3,000		
	} b & c	c	2 Sköterskor (bildade) jemte bostad, ljus, värme och kost, lön å 50 mk i månaden	1,200		
			3 Sköterskor i öfrigt som föregående å 30 mk i månaden	1,080		
S. F. besl. $\frac{29}{12}$ 1893.	} b & c	c	2 Städerskor, jemte bostad, ljus, värme och kost, lön å 15 mk i månaden	360		
			Transport	5,640	1,448,832	30

			Transport	5,640	1,448,832	30
S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1893.	b	1 Dräng } jemte bostad, ljus, 1 Stalldräng } värme och kost, lön } å 350 mk i året		700		
		Värme		1,200		
		Belysning		700		
		Medicin		1,000		
	c *	Inredning af bakteriologiskt laboratorium		1,500		
		Underhåll af inventarier		1,000	11,740	
		<i>c) Ekonomieafdelningen.</i>				
		1 Syssloman, jemte bostad och värme, lön		1,500		
		1 Hushållerska, jemte bostad, värme, ljus och kost, lön		600		
		2 Köksor, jemte bostad, värme, ljus och kost, lön å 240 mk		480		
S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1893.	b	2 Pigor, jemte bostad, värme, ljus, och kost, lön å 180 mk		360		
		1 Bakerska, jemte bostad, värme, ljus och kost, lön		180		
		1 Öfvertvätterska, jemte bostad, värme, ljus och kost, lön		480		
		4 Tvätterskor, jemte bostad, värme, ljus och kost, lön å 200 mk		800		
		1 Vaktmästare, jemte bostad, värme, ljus och kost, lön		550		
		2 Drängar, jemte bostad, värme, ljus och kost, lön å 350 mk i året		700		
		1 Portvakt jemte d:o, lön		350		
	c	1 Klosettömmerska å 30 mk per månad		360		
		Kost för 110 patienter å 70 penni per dag		28,182		
S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1893.	b	Kost för 33 af personalen å 1 mk per dag		12,078		
		Värme och belysning		2,500		
		Underhåll af häst och inventarier		1,800		
	c *	För inköp af häst och körredskap		1,232		
D:o	d:o	b & d	För oförutsedda utgifter	3,000	55,152	
		Kolerabaracker.				
	c	Bevakning och brandförsäkring af kolerabarackerna		—	600	
			Transport	—	1,516,324	30

		Transport	—	—	1,516,324	30
		Underhåll af en poliklinik.				
	c *	Anslag	—	—	6,000	—
		Helsopolisen.				
S. F. besl. ²⁴ / ₁₀ 1893. 1886 års stat.	b	1 Tillsyningsman vid helsopolisen	3,000	—		
S. F. besl. ²¹ / ₁₂ 1889. D:o ³⁰ / ₅ 1891. D:o ²⁹ / ₁₂ 1892. Enl. kontrakt.	b	{ 1 D:o vid d:o	2,200	—		
		{ 2 D:o vid d:o å 2,000:—	4,000	—		
	b	Hyra för besigtningssal jemt städning	1,160	—		
	c	För desinfektion i hemmen, för- slagsvis	200	—		
S. F. besl. ²⁰ / ₅ 1891.	b	Veterinärarvode och ersättningar för kasseradt kött	300	—	10,860	—
		Undersökningsstation för livsmedel.				
1886 års stat.	b	1 Föreståndare	3,000	—		
S. F. besl. ¹⁶ / ₁₁ 1886.	b & c	{ 1 Dräng	720	—		
		{ Till inköp af apparater, kemikalier och böcker, förslagsvis	800	—	4,520	—
		Desinfektionsinrättningen.				
	c	Kostnader för inrättningens be- drifvande, förslagsvis — Fmk 160,992:— —	—	—	1,700	—
		VIII. Fattigvården.				
		Fattigvårdsstyrelsen.				
S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1891.	b	1 Ordförande	3,500	—		
S. F. besl. ²⁰ / ₁₂ 1890.	b	1 Sekreterare	2,000	—		
		Vaktmästarearvode	300	—		
	c	{ Arvode för tillsyningsmän, förslags- vis	2,100	—		
		{ Ersättning för inspektionsresor åt tillsyningsmännen, förslagsvis	800	—		
		{ Städning af styrelsens lokal	60	—	8,760	—
		Fattiggården och dårdvårdsanstalten å Stengård.				
1886 års stat.	b	1 Inspektor, jemt fri bostad och ved	3,000	—		
S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1891.	b	1 Kontorsbiträde	600	—		
		Transport	3,600	—	1,548,164	30

			Transport	3,600 —	1,548,164 30
1886 års stat.	} b & c {	1	Predikant	1,000 —	
S. F. besl. ²¹ / ₁₂ 1889.			5 Sjuksköterskor för fattiggården å 480: —	2,640 —	
D:o ¹⁷ / ₁₁ 1894.		1	Läkare vid dårvårdsafdelningen se VII. Sundhets- och sjukvården.		
S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1893.	} b {	1	Öfversköterska vid dårvårdsafdelningen	960 —	
S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1891. D:o ²⁹ / ₁₂ 1893.			5 Kvinliga vårdare vid dårvårdsafdelningen å 600: —	3,000 —	
1886 års stat.	} b {	3	Manliga vårdare vid dårvårdsafdelningen å 720: —	2,160 —	
S. F. besl. ²⁹ / ₁₂ 1891.					
	} c {		Beklädnad för de fattiga i fattiggården, förslagsvis	9,000 —	
			Kost för de fattiga i fattiggården samt inrättningens sjukhem, förslagsvis	25,000 —	
			Läkemedel, förslagsvis	2,500 —	
			Inventarier, förslagsvis	2,000 —	
			Materialier, förslagsvis	700 —	
			Ved och belysning, förslagsvis	8,000 —	
			Hafre och hö för tvenne hästar, förslagsvis	900 —	
			Remontarbeten å fattiggården, förslagsvis	5,800 —	67,260 —
				Arbetsinrättningen.	
	} b {	1	Fattiggårdsinspektorn, lönetillskott	1,500 —	
S. F. besl. ²¹ / ₁₂ 1889.			Predikanten, lönetillskott	400 —	
	} c {	1	Tillsyningsman, jemte fri bostad, ved och lyse	1,200 —	
			2 Vaktmästare, jemte fri bostad, ved och lyse å 720: —	1,440 —	
			Ved och belysning, förslagsvis	1,000 —	
			Kost, förslagsvis	10,000 —	
			Beklädnadskostnader, förslagsvis	2,000 —	
			Materialier, förslagsvis	4,000 —	
			Inventarier och arbetsverktyg, förslagsvis	500 —	
			Flitpenningar, förslagsvis	1,000 —	
			Remontarbeten, förslagsvis	200 —	23,240 —
			Understöd och kostnader för fattiga utom inrättningen.		
	} c {		Ständiga understöd:		
			Månatliga bidrag å understödsbref	43,000 —	
			För i staden utackorderade	11,000 —	
			Transport	54,000 —	1,638,664 30

		Transport	54,000	—	1,638,664	30
		För å landsbygden utackorderade	46,000	—		
		I särskilda inrättningar intagne	6,200	—		
		Tillfälliga understöd, förslagsvis	21,000	—		
		Understöd åt värnepligtiges hustrur och barn, förslagsvis	1,500	—		
	c	Sjukvård, förslagsvis	10,000	—		
		Kostnad för sinnesrubbade personer, intagna å annan dårvårdsanstalt än fatiggårdens dårvårdsafdelning, förslagsvis	12,000	—		
		Läkemedel, förslagsvis	8,000	—	158,700	—
		Diverse.				
	d	För oförutsedda behof, förslagsvis	—	—	7,000	—
		— <i>Fmk 264,960: — —</i>				
		IX. Undervisningsväsendet.				
		a) Navigationskolan.				
S. F. besl. ¹⁰ / ₂ 1876. Enl. kontrakt.	b	Hyra	2,400	—		
	c	Ved, förslagsvis	400	—	2,800	—
		b) Realskolan.				
S. F. besl. ¹⁰ / ₉ 1876. Enl. kontrakt.	b	Hyra för skollokalen	2,100	—		
	c	Ved och belysning, förslagsvis	400	—		
		Inventarier och diverse, förslagsvis	100	—		
	b	Hyresmedel åt rektor till ¹ / ₉ 1896	900	—		
S. F. besl. ¹⁰ / ₉ 1876. 1886 års stat.	b	D:o åt 3 lärare å 900: — d:o	2,025	—		
	b	Aflöning åt en vaktmästare	600	—	6,125	—
		c) Handverksskolorna.				
K. kung. ²⁵ / ₁₁ 1885.	c	Anslag för högre handverksskolorna	16,554	—		
S. F. besl. ¹⁴ / ₆ 1892.	c	Anslag för lägre d:o	5,593	—	22,147	—
		d) Handelsinstitutet.				
	c *	Anslag	—	—	4,000	—
		e) Skolan för andesvaga barn.				
	c *	Anslag att utgå med 300 mk för hvarje i anstalten intagen frielev från Helsingfors, dock till sammanlagdt belopp af högst	—	—	4,500	—
		Transport	—	—	1,843,936	30

		Transport	—	—	1,843,936	30	
f) Folkskolorna.							
<i>Aftöningar.</i>							
1886 års stat. S. F. besl. ²² / ₉ 1891.	} b	5 Lärare lön à	2,000: —				
		förhöjning för 15 års					
		tjenst à	1,000: —	15,000	—		
		3 Lärare, lön à	2,000: —				
		förhöjning för 10 års					
		tjenst à	800: —	8,400	—		
		16 Lärare lön à	2,000: —				
		förhöjning för 5 års					
		tjenst à	400: —	38,400	—		
		1 Sånglärare lön för 40					
		veckotimmar à 62: 50	2,500: —				
		förhöjning för 20 års					
		tjenst à	1,000: —	3,500	—		
		1 Slöjdlärare lön	2,000: —				
		förhöjning för 5 års					
tjenst	400: —	2,400	—				
1 Sånglärare lön för 24							
veckotimmar à 62: 50	1,500: —						
förhöjning för 5 års							
tjenst	300: —	1,800	—				
16 lärare arvode à	2,000: —	32,000	—				
2 Slöjdlärare, arvode för							
40 veckotimmar à							
2,000 mk för 28 tim-							
mar à	2,857: 14	5,714	28				
1 Sånglärare, arvode för							
20 veckotimmar à	62: 50	1,250	—				
1 Lärarebiträde i slöjd							
arvode		1,200	—				
1 D:o i skrädderiarbeten							
arvode		1,000	—				
1 Lärare arvode		600	—				
1 D:o arvode		2,000	—				
5 Lärarinnor lön à	1,700: —						
förhöjning för 20 års							
tjenst à	680: —	11,900	—				
7 Lärarinnor lön à	1,700: —						
förhöjning för 15 års							
tjenst à	510: —	15,470	—				
		Transport	140,634	28	1,843,936	30	

		Transport	140,634 28	1,843,936 30
1886 års stat. S. F. besl. ² / ₉ 1891. } b	14	Lärarynnor lön å	1,700: —	
		förhöjning för 10 års tjänst å	340: —	28,560 —
	13	Lärarynnor lön å	1,700: —	
		förhöjning för 5 års tjänst å	170: —	24,310 —
	1	Sånglärarynna lön för 22 veckotimmar å 58: 33 ¹ / ₃ penni per timme	1,283: 33	
		förhöjning för 20 års tjänst	513: 33	1,796 66
	1	Sånglärarynna lön för 30 veckotimmar å 58: 33 ¹ / ₃ p:ni	1,750: —	
		förhöjning för 5 års tjänst	175: —	1,925 —
	1	Lärarynna lön å	1,286: —	
		förhöjning för 10 års tjänst	257: 20	1,543 20
	1	Lärarynna lön å	1,286: —	
		förhöjning för 5 års tjänst å	128: 60	1,414 60
	4	Lärarynnor lön å	1,400: —	
		förhöjning för 25 års tjänst å	700: —	8,400 —
	2	Lärarynnor lön å	1,400: —	
		förhöjning för 20 års tjänst å	560: —	3,920 —
	4	Lärarynnor lön å	1,400: —	
		förhöjning för 15 års tjänst å	420: —	7,280 —
	8	Lärarynnor lön å	1,400: —	
		förhöjning för 10 års tjänst å	280: —	13,440 —
18	Lärarynnor lön å	1,400: —		
	förhöjning för 5 års tjänst å	140: —	27,720 —	
5	Lärarynnor arvode å	1,700: —	8,500 —	
16	Lärarynnor arvode å	1,400: —	22,400 —	
1	Sånglärarynna, arvode för 24 veckotimmar å 58 mk 33 ¹ / ₃ p:ni	1,400	—	
	Transport	293,243 74	1,843,936 30	

		Transport	293,243 74	1,843,936 30
1886 års stat. S. F. besl. ^{22/9} 1891.	} b	3 Lärarinnor, arvode à 1,700:—	5,100 —	
		3 Lärarinnor, arvode à 1,400:—	4,200 —	
	} c	1 Sånglärarinna, arvode för 16 timmar à 58 mk $33\frac{1}{3}$ penni. . .	933 33	
		2 Timlärarinnor, arvode à 1,250:—	2,500 —	
		Vikarier och sannolikt ökade lärarepersonal under höstterminen, förslagsvis	14,000 —	
1886 års stat. S. F. besl. ^{20/12} 1888.	} b	Inspektor	8,000 —	
D:o ^{21/12} 1889.	b	Ekonom	2,000 —	
1886 års stat. S. F. besl. ^{28/12} 1886.	b	Sekreterare i direktionen	1,200 —	
D:o ^{29/12} 1890.	} b & c	5 Vaktmästare (4 à 800 mark, 1 à 400 mark)	3,600 —	
D:o ^{29/12} 1892.				
D:o ^{28/12} 1886.	b	1 Gårdsdräng	660 —	
D:o d:o.	} b	1 D:o	600 —	
D:o ^{29/12} 1891.				
		Arvoden för 2 föreståndare och 2 föreståndarinnor à 200:—	800 —	
		Arvoden för matrikelföreningen vid de högre skolorna	600 —	
		Bidrag till fortsättnings-skolor för gossar . . . 2,000:—		
		D:o för flickor . . . 10,500:—	12,500 —	
		<i>Öfriga kostnader.</i>		
		Hyror för skollokalen, förslagsvis	26,000 —	
		Undervisningsmaterial, förslagsvis	7,500 —	
		Material för handarbeten, förslagsvis	4,700 —	
		Ny skolmöbel och reparation af gammal, förslagsvis	5,500 —	
		Ved och vedhuggning, förslagsvis	15,500 —	
		Belysning, förslagsvis	15,000 —	
		Till beklädnadshjelp åt fattiga elever, förslagsvis	9,700 —	
		Renhållning, förslagsvis	8,700 —	
		Annonsér, blanketter, annat tryck och oförutsedda utgifter, förslagsvis	2,000 —	
		Underhålls- och reparationskostnader för skolornas gårdar och lokaler, förslagsvis	10,500 —	
		Transport	455,037 07	1,843,936 30

			Transport	455,037 07	1,843,936 30
K. Förordn. ⁵ / ₈ 1886.	b	Bidrag till pensionering af landets folkskolelärarepersonal: för 49 lärare å 40 mk 1,960: — „ 107 lärarinnor å 30 mk 3,210: —		5,170 —	460,207 07
		g) Folkbiblioteket och läsesalen.			
1886 års stat. S. F. besl. ³ / ₄ 1889.	b	1 Bibliotekarie		3,000 —	
D:o ²¹ / ₁₂ 1889.	b & c	2 Förste amanuenser å 1,200: —		2,400 —	
D:o d:o.	b	2 Andra d:o å 900: —		1,800 —	
D:d ²⁹ / ₁₂ 1891.	c	2 Extra d:o å 500: —		1,000 —	
1886 års stat. S. F. besl. ²⁰ / ₁₂ 1888.	b	1 Vaktmästare, jemte fri bostad och ved		900 —	
D:o d:o.	b	1 Vaktmästarebiträde		600 —	
D:o ²⁹ / ₁₂ 1891.	b & c	1 Gårdskar, jemte fri bostad och ved		300 —	
1886 års stat. S. F. besl. ²⁰ / ₁₂ 1887.	b & c	1 Städerska jemte fri bostad och ved		360 —	
	c	Böcker, tidskrifter och tidningar jemte inbindning, förslagsvis		7,000 —	
	c	Ved och belysning, förslagsvis		3,600 —	
	c	Brandstodsafgifter, förslagsvis		200 —	
	c & d	Diverse samt oförutsedda utgifter, förslagsvis		2,200 —	23,360 —
		h) Folkbibliotek och läsesal i Sörnäs.			
	c*	Anslag — Fmk 530,929: 07 —			7,790 —
		X. Staden åliggande allmänna onera.			
		a) Skjutshållning.			
Guv. res. ⁷ / ₄ 1887. Enl. kontrakt.	b	Entreprenad, 8 hästar å 370 mk förslagsvis			2,960 —
		b) Kronoutlagor.			
Resol. på städ. besv. ¹⁹ / ₁₂ 1757 § 58.	b	Boskapspenningar och utsädesafgift			53,04
		Transport	--	--	2,338,306 41

		Transport	—	—	2,338,306	41
		c) Inkvarteringen.				
Inkv. regl. 19/1 1876. S. F. besl. 11/3 1879.	} b	Inkvarteringskostnader, förslagsvis	—	—	225,731	60
		d) Inkvarteringsnämnden.				
1886 års stat.	b	1 Ordförande	2,000	—		
		1 Sekreterare	1,600	—		
		1 Kvartermästare	2,000	—		
		1 Translater	800	—		
		1 Vaktmästare	800	—	7,200	—
		— Fmk 235,944: 64 —				
		XI. Vattenledningen.				
		Förvaltning och drift.				
1886 års stat. S. F. besl. 20/12 1888. D:o 10/2 1892. D:o 29/3 1892.	} b	1 Vattenledningsingeniör, lön förhöjning för 10 års tjänst	5,800: — 1,160: —	— 6,960		
D:o 29/12 1890.	b	1 Bokhållare		2,400		
1886 års stat. S. F. besl. 20/12 1888. D:o 29/12 1890.	} b	1 Rörmästare		3,000		
	b	1 Verkmästare, lön . . . hyresmedel till 1 Juni 1896	1,600: — 166: 67	— 1,766	67	
1886 års stat.	b	1 Förste maskinist jemte fri bostad och ved	2,100: —	—		
S. F. besl. 29/12 1890.	b	personelt tillskott	300: —	2,400	—	
1886 års stat. S. F. besl. 29/12 1890.	} b	1 Andre maskinist jemte fri bostad och ved		1,200	—	
D:o 21/12 1889.	b	1 Putsare jemte fri bostad och ved		900	—	
1886 års stat. S. F. besl. 21/12 1889.	} b	1 Filterförman jemte fri bostad och ved		1,200	—	
D:o d:o D:o 29/12 1891.	} b	1 Reservoirvakt, jemte fri bostad och ved		420	—	
	c	Driftkostnad för pumpverket, förslagsvis		6,000	—	
		D:o för filterna, förslagsvis . . .		10,000	—	
		Afläsning och kontroll af vattenmätare, förslagsvis		6,000	—	
		Mätningar och undersökningar för utvidgningar, förslagsvis . . .		1,500	—	
		Transport	43,746	67	2,571,238	01

			Transport	43,746 67	2,571,238 01
Enl. kontrakt. S. F. besl. $\frac{5}{12}$ 1887.	c	Brandförsäkringspremier och utskylder till Helsinge kommun, förslagsvis	1,700 —		
	b *	Arrende för skyddsområde invid Vanda å	600 —		
	b	Resemedel, förslagsvis	400 —		
	c	Expenser, förslagsvis	2,000 —		
	c	Kostnader för distribuering och in- drifning af debetsedlar och räk- ningar, förslagsvis	500 —	48,946 67	
	c *	Kostnader för privata anslutningar och uppsättningar af vattenmä- tare, förslagsvis	23,678 —		
Enl. kontrakt.	b	Hyra för verkstadslokal till 1 Juni 1896	1,322 —	25,000 —	
	Underhåll och remont.				
	c	Remont och underhåll af vatten- ledningens byggnader, hägnader, dammar, maskiner och rörnät, förslagsvis	18,000 —		
	c	Reparation och justering af vatten- mätare, förslagsvis	1,500 —	19,500 —	
	c *	Uppförande af en vattenledningsverk- stad jemte magasin	— —	36,000 —	
	Utsträckning af rörnätet samt inköp af vattenmätare.				
	c *	Vattenledning under fjärde linien å Berghäll mellan Ö. chausseén och Porthansgatan, halfva kost- naden	7,300 —		
		D:o under Castrengsgatan mellan I och II linien å Berghäll	2,600 —		
		D:o till Observatoriiberget	2,100 —		
		Inköp af vattenmätare	5,000 —	17,000 —	
	Diverse mindre arbeten.				
	c *	Nya damluckor i vattenrännan för pumpverket i Gammelstaden	2,200 —		
		Skyddsåtgärder emot öfversväm- ning af vattenledningens bygg- nader i Gammelstaden	1,500 —	3,700 —	
		— Fmk 150,146: 67 —			
		Transport	— —	2,721,384 68	

		Transport	—	—	2,721,384 68
		XII. Saluhallen.			
S. F. besl. ²⁹ / ₁₀ 1889.	b	1 Uppsyningsman, lön 1,200:— beklädnadshjelp . . . 150:—	1,350	—	
Enl. kontrakt.	b	Belysning, förslagsvis	4,500	—	
	c	Renhållning, m. m., förslagsvis . . . — <i>Fmk</i> 7,050: — —	1,200	—	7,050
		XIII. Stadens jordlägenheter.			
	c	{ Gومتäck, förvaltningskostnader, m. m.	6,000	—	
		{ Mejlans, utskylder, förslagsvis . . . — <i>Fmk</i> 6,700: — —	700	—	6,700
		XIV. Allmänna arbeten.			
		1:o. Byggnader och lägenheter.			
		a) <i>Remont och underhåll.</i>			
	c	Diverse reparationer	—	—	17,000
		b) <i>Nybyggnader.</i>			
S. F. besl. ³ / ₉ 1895.	b *	{ Inköp af Barnhemmet samt för- ändring af husets inredning . . .	101,495	90	
D:o d:o ²⁹ / ₁₀ 1885.	b *	{ Observationspaviljong vid Maria sjukhuset	25,400	—	
		{ Byggnadsförändring äfvensom ny- byggnad å norra brandverks- huset	43,500	—	
	c *	{ Ny stormvarningssignal å Obser- vatoriiberger	450	—	
		{ Nytt afträde invid formansstatio- nen norrom Åbo kasern	600	—	
		{ Nytt redskaps- och vagnskjul å Maria sjukhusets tomt	800	—	172,245 90
		Transport	—	—	2,924,380 58

		Transport	—	—	2,924,380 58
		2.o. Gator och allmänna platser.			
		a) <i>Remont och underhåll.</i>			
c *		Stensättning med nubbssten i asfalt utaf delar af Salutorget	20,000	—	
c		Diverse reparationer	9,000	—	29,000
		b) <i>Nyläggning.</i>			
c *		Makadamisering af stadens andel af Sandviks Norra kajen midtemot tomterna N:ris 11 och 13	—	—	1,350
		c) <i>Begleringsarbeten.</i>			
	c *	Planering af Kanalgatan från Ankargatan söderut	5,000	—	
		Planering af Hamngatan	2,375	—	
		Planering af Skepparbrinken till sin halfva bredd	1,500	—	
		Planering af Aspnäsgatan mellan Östra Chausséen och Dalgatan	4,000	—	12,875
		3.o. Kanaler och afloppsdiken.			
		a) <i>Remont och underhåll.</i>			
c *		Kompletteringsarbeten	2,000	—	
c		Diverse underhåll	9,000	—	11,000
		b) <i>Nyanläggningar.</i>			
	c *	Kanal från 1:sta linien å Berghäll genom Djurgårdsvillan N:o 4 till Tölövikén	7,300	—	
		Kanal längs Castréngsgatan mellan 1:sta och 2:dra linierna	880	—	
		Kanal under fjärde linien Berghäll mellan Ö. Chausséen och Portthansgatan, halfva kostnaden	2,550	—	10,730
		4.o. Vägar.			
		a) <i>Remont och underhåll.</i>			
c		Diverse reparationer och renhållning	—	—	10,000
		Transport	—	—	2,999,335 58

		Transport	—	—	2,999,335 58
		b) Regleringsarbeten.			
	c *	Planering till 6 meters bredd af Castréngsgatan mellan 1:sta och 2:dra linierna	5,400	—	
		Planering af 4:de linien mellan Chausséen och Porthansgatan .	30,350	—	
		Planering af 3:dje linien mellan Porthansgatan och O. Chausséen	3,000	—	
		Fullbordandet af planeringen utaf 2:dra linien mellan Castréns- och Vallingsgatorna	2,750	—	
		Planering af Lönnrotsgatan mellan 3:dje och 4:de linierna	7,700	—	49,200
		5:o. Chausséer.			
		a) Remont och underhåll.			
	c	Chausséerna i Brunnsparcken . .	500	—	
		Diverse underhåll och renhållning	15,000	—	15,500
		6:o. Hamnar.			
		a) Remont och underhåll.			
	c *	Remont af 3 st. mudderpråmar .	8,000	—	
		Nedfartsbroar till isarne jemte stäng- sel vid kajerna	2,000	—	
	c *	Muddring i Sörnäs hamn	15,000	—	
		Ombyggnad af Packhuskajen i Norra hamnen	10,000	—	
		Remont af ballastkajen i Sörnäs	3,470	—	
	c	Diverse reparationer	7,000	—	45,470
		b) Nyanläggning.			
	c *	Öfverbyggd klappbrygga invid Broholmen	—	—	2,400
		7:o. Planteringar.			
		a) Remont och underhåll.			
	c *	Underhåll af planteringar och träd- skolor	41,000	—	
		Underhåll af hägnader	1,000	—	
	c *	Ombyggnad af Kajsaniemi parks staket mot Trädgårdsgatan . .	3,400	—	45,400
		Transport	—	—	3,157,305 58

		Transport	—	3,157,305 58
		b) Nyanläggningar.		
	c *	Observatoriibergens planering . . .	15,000	
		Planterings- och planeringsarbeten i Brunnsparken	5,000	
		D:o i Kajsaniemi	5,000	
		Jordfyllning till Henriksesplana- den	1,000	
		Inköp af soffor	1,000	
		Inköp af träd och buskar	400	27,400
		8:o. Renhållningsväsendet.		
		<i>Remont och underhåll.</i>		
	c	Underhåll af afstjelningsplatser och bryggor	2,800	
		Vakters aflöning	4,500	
		Latriner och pissoirer, renhållning	10,000	
		Renhållning af stadens allmänna platser och gatuandelar	32,000	
		Rengöring af hamnar och kajer .	1,500	
		Bevattning af stadens centrala gat- tor, Parkgatan och chausséerna i Brunnsparken jemte östra och vestra chausséerna	6,500	57,300
		9:o. Arbetsredskap.		
	c	Diverse inköp och remont	—	5,000
		10:o. Diverse.		
	c & d	Underhåll af klappbryggor, ved- mått, lyktstolpar m. m. samt oförutsedda utgifter	—	6,000
		— Fmk 517,870: 90 —		
		XV. Pensioner.		
Mag. besl. ¹³ / ₅ 1857.	} b	Rådmansekan I. S. T. Decker . .	400	
D:o ¹⁷ / ₉ 1870.		Magistratssekreteraredottern M. K.		
D:o ¹⁸ / ₂ 1863.	b	Wirzenius	266	67
D:o ³⁰ / ₁₀ 1867.	b	Stadsfiskalenkan I. C. Winter . .	300	
S. F. besl. ⁹ / ₂ 1875.	b	Rådmanen H. L. Crohns tre barn	600	
D:o ²⁹ / ₁₂ 1883.	b	Förra lärarinnan E. Heintzie . .	800	
		Transport	4,506 67	3,253,005 58

			Transport	4,500 67	3,253,005 58
S. F. besl.	²⁰ / ₁₂ 1888.	b	{ Förra fångknekten Jakob Stark	240 —	
	D:o		{ D:o d:o Abraham Frisk	180 —	
	³ / ₁₂ 1889.	b	{ D:o d:o Gustaf Sandroos	120 —	
			{ Förra sprutmästaren M. Henelius	800 —	
			{ D:o d:o I. Sillman	800 —	
S. F. besl.	²¹ / ₁₂ 1889.	b	Förra hamnvaktmästaren C. M. Hagman	600 —	
	D:o	⁹ / ₉ 1890.	b	Förra stadsträdgårdsmästaren L. A. Jernström	500 —
	D:o	² / ₁₂ 1890.	b	Förra ordningsmannen vid brandverket I. Rönneberg	400 —
	D:o	¹⁵ / ₁₁ 1892.	b	Förra stadsläkaren C. Qvist	3,500 —
	D:o	⁹ / ₃ 1893.	b	Förra auktionskassören I. W. Nygren	2,400 —
	D:o	⁹ / ₃ 1893.	b	Förra extra stadsfogden Moses Lindberg	400 —
	D:o	¹⁶ / ₃ 1893.	b	Auktionskassörsenkan Fredrika Wilhelmina Lindman	240 —
	D:o	d:o	b	Brandkonstapelsenkan Gustava Hokkanen	120 —
	D:o	³ / ₁₀ 1893.	b	Drätselkammarsekreteraren Ö. Ehrströms enka och 3 minderåriga barn	1,200 —
	D:o	⁷ / ₁₁ 1893.	b	Stadsfiskalenkan Albertina Meller	200 —
	D:o	²⁷ / ₁₁ 1894.	b	Byggmästaren M. L. Lindblad	300 —
	D:o	²¹ / ₁₂ 1894.	b	Vaktmästaredottren Erika Alexandra Rosenström, intill den 1 Februari 1899	200 —
	D:o	¹⁹ / ₁₁ 1895.	b	Skogvaktarenskan Maria Eriksson	120 —
	D:o	³ / ₁₂ 1895.	b	Stadsbetjentsenkan E. J. Tång	120 —
			— Fmk 14,806: 67 —		14,806 67
XVI. Diverse.					
S. F. besl.	⁹ / ₁₀ 1875.	b	{ Taxerings- och Pröfningsnämndens sekreterare	2,000 —	
			{ Expenser, förslagsvis	1,400 —	
			{ För revision af stadens räkenskaper, förslagsvis	4,100 —	
			{ Eldnings- och lysningsämnen, förslagsvis	14,000 —	
		b	Anslag för signalering af middags-timmen	300 —	
			Transport	33,950 —	3,267,812 25

		Transport	33,950	3,267,812	25								
	c	{ För stormvarningstelegram, förslagsvis	250										
	b	{ Brandstodsafgifter, förslagsvis	7,500										
S. F. besl. ²⁹ / ₁ 1889.	b	{ Anslag åt mantalsskrifvaren	2,000										
D:o ²⁹ / ₁₂ 1890.	} b	D:o för byggnadsinspektör, förslagsvis	2,400										
D:o ²⁹ / ₁₂ 1893.													
D:o ¹⁰ / ₆ 1890.	b	{ Arvode åt en elektrotekniker	800										
Fiskeristadgan för H:fors. ¹ / ₂ 1890.	} b	Arvode åt 2:ne fiskeritillsyningsmän, förslagsvis	600										
S. F. besl. ²⁹ / ₁₀ 1895.	b *	{ Arvode åt en uppsyningsman vid varuskjulet	1,200										
Kontr. ²⁹ / ₁ 1887.	b	{ Bidrag till länefängelsets ombyggnad för åren 1889—98	10,000										
	c	{ Utskrifning af vallängden jemte register dertill	1,000										
						} Anslag till juridiskt biträde åt obemedlade	2,500						
										} Anslag till fängelseföreningens skyddsherberge	600		
Enl. kontrakt.	b & c	{ Telefonafgifter, förslagsvis	4,500										
	c	{ Afkortning och restitution å uttaxerade medel och andra inkomster, förslagsvis	60,000										
	c & d	{ För oförutsedda behof enligt Stadsfullmäktiges bestämmande	40,000	159,150									
		— Fmk 159,150: — —											
		Summa Fmk	—	3,426,962	25								

		Fokstativen angifver Inkomstens beskatt- fehlet enligt §§ 1 kommunallagen.			
Inkomster.					
Disponibel behållning från föregående år påräknas icke					
I. Räntor.					
Chausséoblig. reglem. ²⁶ / ₁ 1865 § 4.	}	c	Å chaussée-obligationer, förslags- vis	1,900	
			b	Å tomtlösen, förslagsvis	39,000
Enl. donat. urkunder.	}	b	Å donationsfonder, hvilkas ränta tillfaller staden, förslagsvis	14,300	
			c	Diverse räntor, förslagsvis	500
II. Tomtlösen.					
S. F. besl. ⁹ / ₃ 1893.	}	b	Försäljning af tomter och amorte- ring å köpeskillingen för för- sålda tomter, förslagsvis		275,000
III. Stadens fasta egendom.					
K. S:ns resol. ¹² / ₁ 1879.	}	b	a) Räntor från donerade hemman. Förslagsvis		1,800
b) Stadens afhysta område.					
Kongl. försäkr. ²³ / ₂ 1789 §§ 1 och 4.	}	b	Arrenden för byggnader och tom- ter samt utarrenderade mindre platser inom stadens plan, för- slagsvis	16,000	
K. Förordn. ⁵ / ₁₂ 1873 § 6.			b	Arrenden för jordlägenheter, villa- områden och smärre platser utom stadens plan, förslagsvis	115,000
Enl. inlösningsvilkoren.	}	b	Arrenden från Brunnsparksområ- det, förslagsvis	6,000	
K. S:ns utsl. ¹¹ / ₁₁ 1884. S. F. besl. ²⁹ / ₁₀ 1888.			b	Hyra för försäljningsplatser å Salu- och Kaserntorgen, förslagsvis	18,000
			Transport	155,000	332,500

Enl. kontrakter.	b	Transport	155,000	—	332,500	—
	b	Hyra för lokaler i Folkbiblioteket	2,300	—		
	b	Hyra för bodar och diskar, förslagsvis	4,000	—		
D:o d:o.	b	Hyra för stånd i Saluhallen, förslagsvis	40,000	—		
	c	Simhusafgifter, förslagsvis	600	—		
	c	Fiskevattens afgifter, förslagsvis	1,500	—		
	c	Hötägt, förslagsvis	200	—		
	c	Mulbetesafgifter, förslagsvis	100	—		
	c	Tillfälliga arrenden och planhyror, förslagsvis	8,000	—	211,700	—
		c) Stadens jordlägenheter.				
	c	Forsby, arrende, förslagsvis	4,100	—		
	c	Grejus, d:o d:o	2,300	—		
	c	Gumtäckt, d:o d:o	30,000	—		
	c	Mejlans, d:o d:o	6,000	—		
Enl. kontrakt.	b	D:o, amortering å köpeskillingen för byggnader	828	10		
	c	Reimars arrende, förslagsvis	100	—	43,328	10
		IV. Tomtören.				
	c	Förslagsvis	—	—	2,200	—
		V. Inkomstgivande rättigheter.				
K. Förordn. ³¹ / ₁₂ 1877. K. kung. af s. d.	c	Tolag för till Helsingfors destinerade varor, förslagsvis	125,000	—		
K. kung. af ¹ / ₉ 1881. K. S:ns skrifv. ¹⁷ / ₄ 1883.	c	Tolag för till Helsingfors sjöledes inkommande varor, destinerade till uppstad, förslagsvis	5,000	—		
Trafiktaxan ¹⁰ / ₄ 1888.	c	Trafikafgifter, förslagsvis	345,000	—		
D:o d:o	c	Mätningafgifter, förslagsvis	2,500	—		
S. F. besl. ¹ / ₆ 1876.	c	Transitomagasinshyra, förslagsvis	500	—		
	c	Hamnafgifter, förslagsvis	165,000	—		
	c	Broafgifter, förslagsvis	6,500	—		
Trafiktaxan ¹⁰ / ₄ 1888.	c	Ballastafgifter, förslagsvis	500	—		
	c	Vägningsafgifter, förslagsvis	2,000	—		
		Transport	652,000	—	589,728	10

		Transport	652,000 —	589,728 10
K. Förordn. ³⁰ / ₃ 1879.	c	Afgifter af utländingar för försäljning af matvaror vid mast, förslagsvis	1,500 —	
K. instr. ¹ / ₃ 1759.	c	Auktionsprovision, förslagsvis	4,000 —	
Särsk. K. S:ns resol.	c	Biljardafgifter, förslagsvis	450 —	
K. Förordn. ²⁴ / ₇ 1883.	c	Bouppteckningsprocenter, stadens andel, förslagsvis	32,000 —	
K. stadg. ²¹ / ₁₀ 1698.	c	Bouppteckningsprocenter, stadens fattiges andel, förslagsvis	8,000 —	
K. Förordn. ¹⁷ / ₃ 1879.	c	Kollektmedel, förslagsvis	300 —	
	c	Diverse böter, förslagsvis	200 —	
Enl. kontrakt.	b	Arrende för Gammelstads kvarnen	3,500 —	
	c	Börsprovision, förslagsvis	600 —	702,550 —
VI. Diverse.				
K. Förordn. ¹⁷ / ₃ 1879.	c	Personel fattigafgift, förslagsvis	28,000 —	
Regl. för komm. sjukvård i H:fors ¹² / ₁₁ 1879.	c	För sjukvård i Maria sjukhuset, förslagsvis	5,000 —	
	c	Inkomst från desinfektionsinrättningen, förslagsvis	300 —	
	c	Fattighjans arbeten, förslagsvis	800 —	
	c	Inkomst från arbetsinrättningen, förslagsvis	10,000 —	
K. Förordn. ¹⁷ / ₃ 1879.	c	Jordafkastning från fattiggården, förslagsvis	600 —	
	c	Ersättning för underhåll af fattige, förslagsvis	3,000 —	
Regl. för folkskolorna i H:fors ²⁵ / ₆ 1878.	c	Elevens i folkskolan afgifter, förslagsvis	100 —	
	c	Elevens i folkskolan handarbeten, förslagsvis	600 —	
	c	Boklån, förslagsvis	3,500 —	
K. Förordn. ¹⁴ / ₁₂ 1894.	c	Hundskatt, förslagsvis	9,000 —	
	c	Afgifter från klosetterna, förslagsvis	3,500 —	
K. S:ns bref ³ / ₅ 1888.	b	Bidrag till brandverket af ryska Alexanders gymnasium	184 46	
Enl. kontrakt.	b	Bidrag till underhåll af Riddarhusskvären	300 —	
D:o d.o.	b	Bidrag till underhåll af planteringarne kring Ständerhuset	600 —	
		Transport	65,484 46	1,292,278 10

Bankfullm. br. $\frac{6}{7}$ 1892.	b	Transport	65,484	46	1,292,278	10
		Bidrag till gatubelysningen:				
		af Finlands Bank	275:—			
		af Ständerhuset	525:—	800		
K. Förordn. $\frac{18}{1}$ 1882.	b	Inkvarteringen ersättes enligt K. förordningen af den 18 Januari 1882 af ryska Riksskattkammaren	225,731	60	292,016	06
VII. Statsbidrag.						
K. Sns resol. $\frac{14}{2}$ 1893. D:o $\frac{19}{3}$ 1895.	b	Till Folkskolorna	111,000	—		
K. Förordn. $\frac{20}{6}$ 1886. K. Sns bref $\frac{30}{3}$ 1886. D:o $\frac{19}{9}$ 1894.		b	Till Polisnrättningen	104,480	—	
D:o $\frac{23}{2}$ 1892.	b		Till Gatubelysningen	15,170	—	
D:o $\frac{3}{3}$ 1886.	b	Till Brandverket	8,210	—		
K. Förordn. $\frac{9}{6}$ 1873. K. kung. $\frac{22}{1}$ 1879.	b	Stadens andel af Bränvinsskatten, förslagsvis	10,000	—	248,860	—
VIII. Vattenledningen.						
Taxa för H:fors stads vattenledning d. $\frac{11}{3}$ 1890.	c	För vattenförsäljning, förslagsvis	235,000	—		
		Hyror för vattenmätare, förslagsvis	18,000	—		
		Vattenafgifter från hästhoarne	150	—		
		Förhöjning vid sentida inbetalning af vattenkonsumtionsafgifter, förslagsvis	300	—		
		Ersättning för verkställda anslutningar m. m., förslagsvis	25,000	—	278,450	—
IX. Lån.						
	b	a) Å 1892 års $4\frac{1}{2}$ % obligationslån anvisas följande anslag: För uppförande af verkstad & magasin för vattenledningen	36,000	—		
		För vattenledningens utsträckning	12,000	—	48,000	—
		b) Lån på kortare återbetalningstid än 2 år	—	—	—	—
	c	För inköp af Barnhemmet och inredning af detsamma	—	—	100,000	—
		Transport	—	—	2,259,604	16

		Transport	—	—	2,259,604	16
		X. Uttaxering.				
<i>d</i>		Det belopp, som ytterligare erfordras och skall hos kommunens skattskyldiga medlemmar uttaxeras, utgör	—	—	1,167,358	09
		Summa Fmk	—	—	3,426,962	25

Sammandrag

af Utgifts- och Inkomststaten för Helsingfors stad år 1896.

Hufvud- titel.	Utgifter.	Ordinarie ut- gifter.	Tillfälliga ut- gifter.
I	Räntor & amortering å skuld	523,772	47 8,000
II	Magistraten och Rådstufvurätten	198,025	—
III	Kommunalförvaltningen	173,003	34 1,220
IV	Gatubelysningen	150,081	99 1,800
V	Brandverket	81,910	— 31,800
VI	Polisen	207,879	50 920
VII	Sundhets- och sjukvården	152,260	— 8,732
VIII	Fattigvården	264,960	—
IX	Undervisningsväsendet	522,429	07 8,500
X	Allmänna onera	235,944	64
XI	Vattenledningen	69,168	67 80,978
XII	Saluhallen	7,050	—
XIII	Stadens jordlägenheter	6,700	—
XIV	Allmänna arbeten	179,800	— 338,070
XV	Pensioner	14,806	67
XVI	Diverse utgifter	159,150	—
	<i>Samf.</i>	2,946,941	35 480,020
			90 2,946,941
	Summa utgifter <i>Samf.</i>	—	— 3,426,962
			25
	Inkomster.	Ordinarie in- trader.	Tomtlösen och tillfälliga in- trader.
I	Räntor	55,700	—
II	Tomtlösen	—	— 275,000
III	Inkomst från stadens fasta egendom	256,828	10
IV	Tomtören	2,200	—
V	Inkomstgifvande rättigheter	702,550	—
VI	Diverse inkomster	292,016	06
VII	Statsbidrag	248,860	—
VIII	Inkomst från vattenledningen	253,450	— 25,000
IX	Lån	—	— 148,000
X	Uttaxering	1,167,358	09
	<i>Samf.</i>	2,978,962	25 448,000
			— 2,978,962
	Summa inkomster <i>Samf.</i>	—	— 3,426,962
			25

